FEXT stín z temnot

(C) 1996 ing Václav Semerád

Vrahové

Sundala jsem nohu s plynu a plnou vahou sešlápla brzdu a spojku. Brzdy zakvílely, auto se na mokrém asfaltu dostalo do smyku a i když vzápětí jako zázrakem vyrovnalo, uvědomila jsem si, že to nezvládnu.

Začala jsem ječet strachem.

Ne o sebe, ale o toho chlapa, co ležel napříč silnice. Spatřila jsem ho za zatáčkou až na poslední chvíli, byl div, že jsem si ho vůbec všimla. V černé bundě a kalhotech byl na mokrém asfaltu téměř neviditelný a v okamžiku, kdy ho olízly reflektory, bylo už na účinné brzdění pozdě. Řítila jsem se přímo na něho. Chtěla jsem se mu vyhnout, silnice snad byla široká dost, ale sotva jsem nepatrně pohnula volantem, už jsem zase cítila, že se dostávám do smyku.

Naštěstí chlap v poslední vteřince vyskočil a jako kočka odlétl stranou, do příkopu. Neležel tam bezvládně, jak jsem se v první chvíli domnívala. Nijak jsem si neoddychla a dál usilovně drtila pedál brzdy, ačkoli auto dávno nehybně stálo se zhasnutým motorem na pokraji mokré asfaltky.

Pomyšlení, že jsem málem přejela člověka, se mnou řádně zamávalo. Abych se rozjela a klidně pokračovala v cestě, na to jsem neměla ani pomyšlení.

Ještě jsem se nevzpamatovala z tohoto šoku a ocitla jsem se tváří v tvář dalšímu. Náhle někdo velikou silou udeřil do okénka těsně vedle mé hlavy. Rozsypalo se na tisíce drobných skleněných kostiček a když jsem vyděšeně otočila tím směrem hlavu, spatřila jsem, že se dívám přímo do velikého černého ústí nějaké zbraně.

»Vylez ven!« vyštěkl na mě nepříjemný hlas. Patřil sotva pětadvacetiletému, rozhodně ne sympatickému mladíkovi. Nejen protože mi mířil pistolí přímo mezi oči, ani pro jeho ostrý, skřípavý hlas. Co mě přimrazilo nejvíce, byl bezcitný pohled jeho očí a cynický úškle-

bek.

Na odpor jsem ani nepomyslela. Ostatně by byl už předem marný. Když na člověka z takové blízkosti zeje centimetrový černý otvor hlavně, málokdo sebere odvahu podniknout cokoli, co mu není majitelem této zbraně výslovně nařízeno.

Jako ve snách jsem mechanicky rozepla bezpečnostní pás, otevřela dveře, pomalu se otočila, a chystala se vystoupit.

»Jóží, nech ji tam sedět,« ozvalo se v té chvíli z druhé strany. Současně jsem zaslechla kovové cvaknutí a pocítila jsem, že kdosi trhnutím otevřel dveře na straně spolujezdce. Byl to nejspíš společník prvního pistolníka, ale ani za nic na světě bych se tam nepodívala. Nemohla jsem odtrhnout oči z pistole, která mi neustále mířila mezi oči. Dívala jsem se na ni, jako se zhypnotizovaná myšička dívá do očí pomalu se přibližující jedovaté kobry.

»Co s ní budeme dělat?« vyštěkl první mladík, oslovený jako Jóží. Ani na okamžik přitom neodklonil pistoli.

»Vezmeme ji s sebou,« opáčil jeho kumpán. »Jednak určitě řídí líp než my dva dohromady a druhak, proveze nás snadněji kontrolami. My bysme byli moc nápadní.«

»Radši bych ji odpráskl,« zavrčel mladík.

»Šílíš?« vybuchl ten druhý. »Víš, ty vole, jak daleko by to bylo v takovým tichu slyšet? Neboj se, určitě nám nebude nebezpečná. A taky - škoda munice.«

»Tak ji podříznu!«

»A pojedeme v zakrváceným autě, nenápadný jako papoušek v tělocvičně.«

»Sem snad blbej? Nejdřív ji vytáhnu z toho auta, ne?«

»Na to je dycky dost času. Tady by ji hned našli. Pojede s náma a basta!«

»Co když bude křičet?«

»Když jí budeš držet devítku u hlavičky, nepípne i kdyby celou dobu seděla na ježkovi.«

»Jak myslíš. Nasedej, buchto!« nařídil mi Jóží.

Ten druhý měl pravdu, nepípla bych, ani kdybych opravdu seděla na ježkovi. Poslušně jsem zastrčila nohy do auta. Pak teprve jsem otočila na okamžik hlavu k tomu druhému. V první chvíli bych mu byla vděčná, zachránil mi asi život, ale hned na druhý pohled jsem pochopila, že to od něho není záslužné. Otevřel si dveře, poklekl jedním

kolenem na sedadlo vedle mě - a držel mě v šachu druhou pistolí, stejně velikou a stejně hrozivou.

»Nezdržuj, Jóží,« napomenul netrpělivě kumpána.

»To mám sedět vzadu?«

»Tři se dopředu nevejdeme.«

»To se mi nelíbí,« oponoval první.

»Budeš čumět dozadu a hlídat povětří za námi. Já si beru na starost, abysme nevjeli do nějakého průseru.«

»A co ta holka?« Mínil zřejmě mě.

»Klídek, dvě pistole ji nabeton stačí umravnit.«

Jóží oběhl auto a nasedl dozadu. Jeho kamarád se nacpal dovnitř stejnými dveřmi a pořádně jimi práskl, až jsem se na okamžik lekla, že vypadnou ze závěsů. Trabant po rodičích už měl ledacos za sebou a byl div, že vůbec držel pohromadě.

»Tak jedeme, ne?« pobídl mě chlápek vedle mě.

»K.. kam?« vyjekla jsem.

»O to se nestarej, buchto,« odsekl zezadu Jóží.

»Rovně dopředu,« přidal lakonicky druhý.

Jen bezděčně jsem zapnula bezpečnostní pás a pokusila se třesoucí se rukou otočit klíčky. Motor naskočil, ale já jsem byla jako zdřevěnělá. Nejprve jsem nemohla zařadit jedničku a pak jsem se rozjela parádními přískoky jako v autoškole.

»Takhle bych to určitě uměl taky,« odplivl si znechuceně Jóží za mými zády. Ani jsem se tam nemusela ohlížet, věděla jsem, že na mě pořád míří.

»Na jejím místě bys byl taky posranej strachy,« odfrkl si ten vedle mě.

Přeřadila jsem na dvojku, pak na trojku a za chvíli jsme už jeli osmdesátkou. Víc jsem nezrychlovala.

»To ti to rychleji nejede?« otázal se chlápek, co seděl vedle mě.

»Co bys chtěl od Traboše,« zavrčel za mnou Jóží.

»N..ne.. nechci se vybourat,« namítla jsem.

V takovém rozrušení bych vlastně vůbec neměla řídit, ale ti dva by na to jistě nebrali nejmenší ohled.

»Jenom se nám tady neposer,« ozvalo se zezadu. »Poslyš, Žorži, děsně tu na mě fouká.«

»Tak si přesedni,« odsekl na to můj spolujezdec. »Byla to tvoje blbost, okno jsi jí vymlátit nemusel.«

»Kdybych to neudělal, mohla nám ufrnknout,« vrčel Jóží, když si za jízdy přesedával na pravé zadní sedadlo. Spatřila jsem ho na okamžik, kdy mi zakrýval zpětné zrcátko.

Před námi se objevily první domky spící vesnice.

»Kdyby nás chtěl někdo zastavit, dáš plný plyn a pojedeš jako o závod, rozumíš?« ubezpečoval mě chlápek vedle mě. Sám se celý přikrčil v sedadle, aby si při letmém pohledu zvenčí každý myslel, že jsem v autě sama.

»Jestli zastavíš policajtům, vystřelím ti mozek z hlavy, to si piš,« dodal Jóží za mnou. »Umíš si ty káčo představit, co dovede pistole devítka, když tě střelím ho hlavy? Víš ty vůbec něco o těchhle hračkách?«

Ujistila jsem ho, že tomu nerozumím.

»Devítka ti neudělá jenom díru do hlavy, jako by udělala menší ráže. Po ráně z devítky ti pukne lebka a mozek se z ní rozletí do všech stran, dokonce i očima,« ubezpečoval mě.

Otřásla jsem se hrůzou. Příšerné pomyšlení. A to mě ani nenapadlo, že to sama brzy uvidím na vlastní oči...

Policajti naštěstí ve vesnici nebyli. Projeli jsme kolem spících domků a zase pokračovali alejí silných stromů.

»Na příští křižovatce zahneme doleva,« oznamoval chlápek vedle mě, sotva se za vesnicí narovnal.

Zpomalila jsem. Neznala jsem to tu natolik, abych předem věděla, jak bude vypadat příští křižovatka. Vždycky jsem zde jezdila rychle, jela jsem pořád po hlavní silnici a neměla jsem důvod odbočovat ani zpomalovat.

»Tady,« ukázal mi Žorž pistolí na úzkou cestu. Vedla do lesa, byla sice asfaltovaná, ale kdybych tu potkala autobus, měla bych určitě problémy. Opatrně jsem na ni odbočila.

»Neboj se, já to tady znám,« ujišťoval mě Žorž. Možná to nebylo určeno mně, spíš jeho společníkovi. Buď jak buď, jela jsem pomaleji. Silnička se klikatila jako užovka, měla jsem co dělat, abych v některé prudké zatáčce nevyletěla do černé strže vlevo, nebo abych nenarazila do strmého svahu napravo. Kam vlastně jedeme? uvažovala jsem zoufale. Před námi čněly nepříliš vysoké hory, kde jsem v životě nebyla, ačkoliv jsem podél nich často jezdila. Co jsou vlastně zač, ti dva? Podle toho, jak se skrývali před policií, šlo o zločince na útěku, možná o uprchlé vězně. Až teď jsem si uvědomila, že oba mají na sobě jen ne-

vzhledné tmavošedé mundury, nejspíš vězeňské. V žádném případě jsem od nich nemohla čekat slitování.

Pomalu, ale přece jsme vyjeli až na hřebeny. Cesta se tu napojovala na jinou, jen o málo širší. Žorž mi pokynul opět vlevo a já ho beze slova poslechla, i když mi to neukazoval svou zbraní. Odložil ji dokonce na přední desku, ale já jsem pořád cítila, jak na mě zezadu míří druhá těžká pistole.

Tady nahoře les nebyl. Jeli jsme po pláni, která se na obou stranách svažovala dolů. Vyšel úplněk a v jeho světle byl okolní svět ponurý jak na hřbitově. Morbidní dojem ještě podtrhávala řídká mlha, z níž vystupovaly osamělé balvany, roztroušené kolem. Budily dojem náhrobků. Přistihla jsem se, jak mi cvakají zuby. Byla mi ovšem zima, skutečné horké léto bylo teprve přede dveřmi a rozbitým okénkem se do auta stále valila studená mlha, ale uvědomovala jsem si moc dobře, že to je hlavně strachem.

V pětadvaceti se člověku umírat ještě nechce.

Přiblížili jsme se k další křižovatce. Silnice se tady v oblouku napojovala na širší, ale Žorž mi mlčky ukázal na další úzkou cestu, která tu opět odbočovala doleva a mířila do hustého lesa.

Odbočila jsem na ni a opět zpomalila. Ale nezdálo se, že by proti nám něco mohlo jet. Reflektory olizovaly husté řady kmenů po obou stranách a převislé větve nad silnicí. Paráty stromů se po nás natahovaly a hrozily nám.

»Za chvíli jsme v suchu,« ujistil Žorž svého společníka.

»Jen aby,« vyštěkl Jóží zezadu.

»Neměj obavy, odpočinem si jako v bavlnce,« opáčil Žorž. »Už jsem ti přece říkal, že to tam znám jako svý boty.«

»A co budeme dělat s ní?« ozval se po chvilce Jóží.

»Už jsem neměl ženskou ani nepamatuju,« protáhl se Žorž. »Tahle buchta přitom vypadá docela křehce. K nakousnutí.«

Došlo mi, že mluví o mně a o to víc jsem se roztřásla.

»No dobře, byl to tvůj nápad,« souhlasil velice ochotně Jóží. »Ale nevidím, co s ní potom? Přece ji nebudeme v noci hlídat? A spát pod jednou střechou s mrtvolou se mi nechce.«

»Neměj péči a nech to na mně,« utrousil Žorž.

Les byl přerušen rozsáhlejší mýtinou. Stálo tu cosi jako stodola, nepříliš velká dřevěná bouda bez oken. Žorž mě vedl přímo k ní a už zase namířenou pistolí mi přikázal zastavit. S bušícím srdcem jsem ho

poslechla.

»Vylez ven a otevři,« otočil se Žorž dozadu.

»Chceš zajet dovnitř?« dovtípil se Jóží.

»Samolitr,« ujistil ho. »Tady v téhle kůlně nás zaručeně nikdo nenajde. Nebo chceš jet dál? Upozorňuji tě, že další takový místo nebude pěkných pár desítek kilometrů a všude na nás budou čekat. Vyspíme se raději a vyrazíme zase až večer. Pak máme mnohem větší šanci zmizet nepozorovaně. Kromě toho by nás tu mohli hledat i naši. Otec o téhle skrejši dobře ví a může nás vytáhnout z bryndy.«

»Jseš si jistý, že nás tu nikdo nenačapá?«

»Tady nás nenajdou ani helikoptérou.«

Jóží se prosmýkl dveřmi kolem svého komplice jako had, prásknul jimi a ve světle reflektorů pomalu došel ke zvetšelým dřevěným vratům boudy. Otevřel je bez problémů, nejenom že nebyla zamčena, dokonce ani neměla zámek. Dovnitř by se auto vešlo, i když možná těsně.

»Tak jedem,« pobídl mě Žorž.

Neměla jsem jiné východisko než poslechnout je na slovo. Vyskočit a dát se na útěk by bylo stejné, jako vrhnout se po hlavě do propasti. Mlha kolem nás nebyla hustá, spíš takový opar. Světlo úplňku bylo dost silné, aby mě viděli na dálku. Měla jsem na sobě světlý kostýmek, ten by proti tmavému lesu působil jako dobře osvětlený terč. Neuběhla bych nejspíš ani pět metrů, zastřelili by mě zezadu. Pochopila jsem už, co mě čeká, až zajedu do kůlny, ti dva hovořili bez obalu. Zoufale jsem uvažovala, co bych mohla udělat, ale nic mě nenapadalo. Dokořán otevřená vrata byla široká, nemohla bych předstírat, že se do nich netrefím.

Zařadila jsem jedničku a pomalu vjela dovnitř.

»Vypni motor, ale světla nezhasínej,« poručil mi Žorž.

Otočila jsem klíčkem. Motor poslušně umlkl. Dívala jsem se poplašeně na svého spolucestujícího. Usmíval se trochu, ale i tak mi jezdil mráz po zádech.

»Vybijí se baterky,« pípla jsem tiše.

»Nestarej se, já to pak zhasnu. Pokud ti ještě záleží na baterkách,« ujistil mě klidně, až mrazivě.

»Bude to tu skoro jako v hotelu,« pochvaloval si zvenku Jóží. »Dobře jsi to vybral. Sena je tu dost, budeme si hovět v suchu a na měkkým.«

»Konečná, vystupovat!« rýpl mě Žorž pistolí do ramena.

Jóží prudce otevřel dveře na mé straně, uchopil mě hrubě za loket a chtěl mě vytáhnout z auta, jenže pásy mě zadržely a vrátily zpátky na sedadlo.

»Ty se budeš ještě vzpouzet?« rozčertil se Jóží.

»Neblbni, vole, je přikšírovaná,« zastal se mě Žorž, ale nebylo to z rytířské galantnosti. Rozepnul mi pásy, vystrčil mě ven a sám rychle vystoupil za mnou.

Jóží mě trhnutím postavil na nohy, ale vzápětí mnou tak prudce smýkl, až jsem upadla naznak na velkou hromadu sena. Nenatloukla jsem si, ale přesto jsem leknutím vykřikla.

»Budeš mlčet?« namířil na mě Jóží svou velikou pistoli. Došlo mi s konečnou platností, že je zle. On se jistě nebude rozpakovat a zastřelí mě, uvědomila jsem si. Ztuhla jsem jak špalek a ani jsem se nepokoušela zvednout.

»Tak moment,« ozval se Žorž. Oběhl mezitím rychle předek auta a stál teď vedle svého kumpána. Mířili na mě zase oba.

»Byl to můj nápad,« pokračoval Žorž. »To znamená, že mám nárok jako první.«

»Copak ti to beru?« utrhl se Jóží.

»Tak jdi zavřít vrata,« požadoval Žorž.

Jóží zabručel, otočil se a zmizel ve tmě. Pomalu jsem se postavila. Reflektory auta nedávaly moc světla, zvláště když se odráželo jen od tmavohnědé, prkenné stěny. Jenom já jsem stála tak, že na mě bylo celkem dobře vidět, což byla ovšem další nevýhoda. V tichu jsem uslyšela zaskřípění zrezivělých závěsů a typické bouchnutí dřevěných vrat.

»Tak neslyšela jsi?« ušklíbl se Žorž. »Jsme na místě, postýlka je připravena, můžeš se začít svlíkat. Nejprve malá kulturní vložka - striptýz.«

Moc vtipné se mi to nezdálo, ale jemu ano. Alespoň podle toho, jak se tomu sám zachechtal.

»Ne...ne...nechte mě... prosím...« vyhrkla jsem zoufale. Obměkčilo by to snad kameny, ale ne tyhle dva.

»Mám ti pomoct?« křikl na mě Žorž. Jeho hlas ztvrdl jako kus křemene. Aniž by na mě přestal mířit, natáhl se a volnou rukou mě popadl za kabátek kostýmu. Trhl za něj tak prudce, až mě to otočilo. Ozvalo se praskání látky, knoflíky odlétly kamsi do sena a Žoržovi

zůstal kabátek v ruce. Strhl mi jej jediným pohybem. Ale nevrhl se na mě, jak jsem už očekávala. Kabátek odhodil stranou a opět na mě významně pozvedl svoji obrovskou pistoli.

»Nerozuměla jsi? Šaty dolů! Nebudeme tě přece svlíkat! Hezky pěkně sama, jsi na to dost velká! A pohni sebou, nemám chuť čekat!«

V té chvíli do světla vkročil i Jóží. Nedržel už v ruce pistoli, ale věděla jsem, že ji má u sebe. Připadalo mi, že se na mě dívá mlsně jako krajta na králíčka. Zbledla jsem ještě víc než dosud. Bylo mi jasné, že nemám na vybranou. Ničemu už nezabráním. Jakýkoliv odpor by asi skončil tím, že bych tu zůstala ležet v kaluži krve. Možná se mě i potom budou chtít zbavit jako nepohodlného svědka, ale nebudu-li se jim teď vzpírat, třeba mě nechají naživu, utěšovala jsem se. Třeba mě ještě budou potřebovat jako řidičku.

Třesoucími prsty jsem si začala před jejich očima pomalu rozepínat halenku. S potěšením se na mě oba dva dívali, jako na striptýzu. Nespěchala jsem, ale to, co se mnou zamýšleli, jsem mohla nanejvýš o pár minut oddálit.

Poslední knoflíček nakonec povolil. Pomalu jsem vytáhla ruku z rukávu, potom z druhého.

»Naval to sem!« nařídil mi Žorž.

Váhavě jsem mu podala halenku. Zmačkal ji do koule a pak ji rozbitým okénkem mrštil do auta.

»Myslíš si, že ji napadne utíkat?« ušklíbl se vítězně na svého kumpána. »Když jí zabavíme šaty a nebude mít na sobě ani nit, bude nakonec ráda, že ji necháme strávit dnešní noc někde v koutku na seně. Tam jí bude aspoň trochu teplo, když už je venku zima, že bys psa nevyhnal. Zkurvené léto!«

To se ovšem zmýlil. Okamžitě jsem si umínila utéci jim, i kdybych měla utíkat černou nocí kdovíkolik kilometrů nahá. Jenže o tom se dá uvažovat, teprve až usnou. A do té doby...

»Tak pokračuj,« vybídl mě posměšně Jóží. »Na co čekáš? Na hudbu? Nic takového tu nemáme, ledaže bych ti pískal.«

Zaváhala jsem. Svlékáním jsem je nijak zdržovat nemohla. Byla jsem jen na lehko, počítala jsem s tím, že v autě bude teplo. Co teď? Podprsenku, nebo radši sukni?

»Jen se nestyď,« šklebil se na mě Jóží. »Nikdo kromě nás tu není, nikdo to neuvidí.«

»Netvrdil bych to tak jistě,« ozvalo se v té chvíli ze tmy stranou

od auta.

Podívala jsem se tam pěkně vyděšeně. Další zloduch? Ale ne, spíš to bude - další oběť!

Do světla reflektorů vstoupil chlap, nasvícený odspodu, jako bývají démoni ve filmech. Měl zrzavý plnovous, na hlavě vysoký černý klobouk, na sobě dlouhý černý plášť - více jsem z něho neviděla. Byl to přízrak nebo člověk? Vypadal tajemně a trochu hrozivě. Kde se tu vlastně vzal, vždyť Jóží vrata právě zavřel? Ledaže by tu byl už dříve.

»Máš smůlu, kámo,« namířil na něho Jóží pistoli. »Můžeš se ještě pomodlit, na víc ti času nezbývá.«

Neznámý ani nehnul brvou, jakoby mu Jóží nabízel balíček cigaret a nedržel v ruce smrtící zbraň.

»My jsme se ještě nikdy neviděli, viď?« zašklebil se.

»Neviděli a už nikdy neuvidíme,« přikývl posměšně Jóží.

»Schovej si tu bouchačku,« navrhl neznámý Jóžinovi téměř dobrácky. »Určitě jsi nikdy v životě nepotkal fexta.«

»To má být jako co?«

»Kdybys věděl, co to znamená, nešermoval bys mi tady tou hračičkou před očima. Mohla by vystřelit.«

»Přesně to mám teď v úmyslu,« zašklebil se Jóží. »Bude mi potěšením nasypat ti do hlavy trochu olova.«

»Tak střílej, frajírku,« usmál se neznámý. »Měl bych tě jenom upozornit, že u fexta, jako jsem já, neplatí fyzikální zákony jako u ostatních lidí. Například úhel dopadu rovná se mínus úhlu odrazu a ne plus.«

»Co to plkáš o zákonech?« rozesmál se Jóží. »Přeskočilo ti strachy? Na zákony já odjakživa seru!«

»Neměl bys. Já jenom aby sis v pekle nestěžoval, že jsem tě nevaroval. Pro mě za mě, klidně si vystřel! Na co vlastně čekáš? Mám na tebe vytáhnout svoji bouchačku?«

Pomalu sáhl do hluboké kapsy svého černého pláště. Bylo to ale jako v nějakém zpomaleném filmu. Zatrnula jsem o něho obavami. Vážně mu nedošlo, že jde o život? Ačkoliv byl proti dvěma sám a oba na něho mířili, předem jim prozradil, že má zbraň, to bylo tak neuvěřitelné, lehkovážné, že se to nedalo pochopit jinak než jako sebevražda. Když ruku pomalu vytáhl, lesklo se mu v ní něco kovového, ale tímto hlemýždím tempem přece nemohl dva zkušené zločince překvapit! Jako pistolník proti nim prostě neměl nejmenší šanci a museli by být

padlí na hlavu, kdyby ještě váhali.

V těsné kůlně se zablýsklo a zahřměla ohlušující rána. Jóží nečekal a vypálil rovnou od boku. Na dva metry se musel strefit i bez zdlouhavého míření. Spatřila jsem, jak se na prsou neznámého rázem objevila v jeho černém kabátě nepříliš velká díra s roztřepenými okraji, přesně tam, kde má člověk srdce. K mému nesmírnému údivu ten chlap zůstal klidně stát, zatímco Jóží zaúpěl bolestí, upustil svou pistoli, chytil se za břicho a neskutečně pomalu se zhroutil na udusanou hlínu.

Žorž se po kamarádovi nechápavě ohlédl, ale okamžitě se vzpamatoval. Zdvihl pistoli do výšky svých očí a krátce, ale pečlivě na usmívajícího se neznámého zamířil. Na těch pár kroků bych se musela strefit i já, ale muselo by to být do terče; proti člověku bych zbraň obrátit nedokázala.

Nočním tichem zaburácel druhý výstřel.

Chlap v černém plášti sebou maličko trhl, ale zůstal dál klidně stát, kdežto Žoržova hlava doslova vybuchla a krev se z ní rozletěla na všechny strany. Cosi horkého, mazlavého mi stříklo i do obličeje.

Okamžitě jsem si to setřela. Pak jsem se ale podívala na svoji ruku. Na prstech jsem měla cosi bělavého, promíseného s jasně červenou krví.

Došlo mi, že to je - lidský mozek.

Dřevěná kůlna se se mnou zatočila jako ve víru a já jsem se pomalu složila naznak do suchého, šustícího sena.

*****

Fext

Probrala jsem se tím, že mě někdo pleskal po tvářích. Ne moc, ale asi jsem vzdychla, protože ihned přestal, nadzvedl mi hlavu a přistrčil mi k ústům nějakou láhev.

Nenapadlo mě včas, co to může být. Napila jsem se pěkně zhluboka, jako kdyby to byla voda. To jsem si dala! Tekutina v té láhvi měla mnohem blíž k čistému lihu. Chvíli jsem jen lapala po vzduchu a v očích mi stály slzy, ale vzkřísilo mě to rychle a dokonale.

»Už je vám líp?« uslyšela jsem konejšivý mužský hlas.

»Jo,« odtušila jsem lakonicky, sotva popadajíc dech.

Skláněl se ke mně zrzavý vousáč v černém plášti. Právě ten, kdo se prve nebál ani těch vrahů. Jednou rukou mě jemně podpíral, v druhé držel placatou láhev z tmavého skla.

»Neposadíte se?« optal se mě.

»Asi ano,« souhlasila jsem.

Pomohl mi posadit se. Placatou láhev uzavřel šroubovacím uzávěrem a vstrčil do kapsy svého pláště. Poplašeně jsem se rozhlížela kolem. Nacházeli jsme se pořád v neútulné dřevěné kůlně, pod námi šustilo suché seno - a stranou od nás ležela na podlaze z udusané hlíny dvě těla bez známek života.

»Panebože, že oni jsou mrtví?« vyjekla jsem.

»Dokonale,« souhlasil se mnou klidně. »Jeden zemřel hned na místě, ten druhý se ještě chvilku trápil, ale za chvilku budou studení oba.«

»Vy jste je zabil?« vyčetla jsem mu.

»Zabili se sami,« namítl prudce. »Včas jsem je varoval, že střílet na fexta je sebevražda, nevzpomínáte si? Byli to banditi a stříleli jen oni, já ne.«

Ukázal mi díru ve svém kabátu. Byla v místech, kde mívá každý normální člověk srdce.

»Zastřelili by mě bez mrknutí oka, kdybych nebyl to, co jsem.

Ani mi nevadí, že chladnou! A nelitujte je ani vy, na vás se taky chystali. Neobléknete se raději?«

Uvědomila jsem si, že mám na sobě nahoře jen podprsenku a rychle jsem se zakryla rukou. Bylo to prázdné gesto, vždyť jsem tu takhle byla celou dobu, co mě křísil. Chlápek rychle přistoupil k autu, hrábl dovnitř a podával mi mou pomačkanou halenku. Potom se rytířsky otočil, abych se oblékla. Taky to bylo jen gesto, ale docela milé. Vypadal jako loupežník, ale choval se jako džentlmen.

Chvatně jsem vklouzla do rukávů a ačkoliv se mi pořádně třásly ruce, rychle jsem zapínala knoflíčky.

»Kdože to jste?« obrátila jsem se zvědavě na neznámého.

»Říkají mi od pradávna Jíra, Jíra Stříbrný. Pocházím ze vsi nedaleko od Žlutic,« pochopil mou otázku jinak, než jsem ji dávala.

»Já se jmenuji Martina Kodětová,« představila jsem se mu také, jak mi velela slušnost.

»Máte moc hezké jméno. Jednu Martičku jsem kdysi znal, ale to už je moc dávno.«

Dopnula jsem poslední knoflíček. Halenka byla zmačkaná, ale o to vůbec nešlo.

»Můžete se otočit. Ale co jste to prve říkal, že vlastně jste?« upřesnila jsem svou předchozí otázku, aby se zase na ni nezapomnělo.

Pomalu se otočil a trochu se zamračil.

»No, vězte Martičko, já jsem opravdový fext.«

»Co je to?«

»Vy jste to slovo také ještě neslyšela?« usmál se trochu trpce. »To jsou takové podivné příšery. Příšery, co chodí po světě a nemohou umřít.«

»Jak to - nemohou umřít?«

»Jednoduše, podívejte se,« ušklíbl se. Pak pomalu vytáhl z kapsy svého pláště starodávnou dlouhou pistoli s dřevěnou pažbou, obrátil ji proti sobě a než jsem stačila zareagovat, stiskl kohoutek.

Zahřmělo to a okamžitě jsme se oba ocitli v oblaku dýmu. Štípal do očí, bylo v něm zřejmě hodně síry. Naštěstí rychle stoupal vzhůru a já jsem nevěřícíma očima vykuleně civěla na neznámého. Stál vedle mě s klidným úsměvem ve tváři a vůbec to nevypadalo, že by se mu něco přihodilo.

»Proboha, co to děláte?« vyjekla jsem.

»Já jen, abyste mi věřila,« omlouval se. »Prostě - když na sebe

vystřelím, nic se nestane. Když na mě vypálí někdo jiný, taky mi neuškodí, ale zabije sám sebe. Podívejte se!«

Ukázal mi kabát. Objevila se v něm další díra s ožehlými okraji, ještě se z nich trochu kouřilo. Procházela nejenom kabátem, ale byla i skrz košili. Jenomže ať jsem tomu věřila nebo ne, tělo pod ní bylo nepoškozené. Nikde žádná krvavá rána, jak bych čekala. Nedaleko měl druhou takovou díru, ne tak očazenou. Zdálo se, že ho tam strefil Jóží, zatímco Žorž mířil na hlavu, kde se žádná viditelná stopa nezachovala.

»Jak to?« vytřeštila jsem oči.

»Odrážejí se ode mě kulky. Kdysi dávno mě zkoumal jeden fyzikus a velice se tomu podivoval. Pochytil jsem od něho, že nejen odrážím kulky, ale ještě ke všemu neobvykle. Tvrdil něco o přírodním zákonu, který porušuji. Úhel odrazu má prý být vždy stejný jako úhel dopadu. Nevím. Zákonům, přírodním ani lidským nerozumím. Vím jen to, že se ode mě vždycky kule odrážejí jako na potvoru zpátky, odkud byly vystřeleny. Když na mě někdo vystřelí, nespáchá vraždu, ale sebevraždu.«

»Ale to přece není možné!« namítla jsem zděšeně.

»Je,« mávl rukou. »Na mně je toho nezvyklého víc. Už to, že vůbec žiju, ale to je snad vedlejší. Poslyšte, Martičko, jak jsem pochopil, určitě vás sem zavlekli nedobrovolně. Na vašem místě bych odsud co nejrychleji upaloval. Tenhle kočár patří vám, nebo těm lapkům?«

»Mně,« přikývla jsem. »Chcete-li, svezu vás, kamkoliv si budete přát.«

Napadlo mě jen tohle, jinak bych mu svou vděčnost v této chvíli asi nedovedla prokázat.

»Já to sice nutně nepotřebuju, ale chcete-li, doprovodím vás domů. Toulají se tu v noci divní chlapíci.«

Ani mě nenapadlo, že se to hodí i na něho. Zaplaťpámbu, že se právě v těchto nehostinných místech potuloval i on.

»Kdybyste otevřel vrata,« požádala jsem ho nesměle.

Vstal a zmizel ve tmě. Já jsem okamžitě zapadla do auta a nervózně nastartovala. Motor okamžitě naskočil, vždyť byl ještě horký. Celé moje dobrodružství v téhle kůlně netrvalo déle než deset minut, ale na ty určitě do smrti nezapomenu!

Jakmile jsem ve zpětném zrcátku zpozorovala, že se vrata otevřela, vycouvala jsem do měsíčního světla.

»Nastupte si,« vybídla jsem Jíru a otevřela mu dveře na straně spolujezdce. Chvilku mu trvalo, než se mi naskládal dovnitř, v nasedání do auta asi neměl žádnou praxi. Jakmile zavřel dveře, otočila jsem auto na cestu a za okamžik jsme už jeli lesem. Zapomněla jsem se ho zeptat, kde bydlí - ale on se stejně nabízel, že mě doprovodí domů.

»Nejezdíte často, že?« otázala jsem se ho.

»Po pravdě řečeno, nejezdím,« souhlasil. »Tyhle vynálezy jsou pro mě moc moderní.«

»Nevypadáte zrovna na stařešinu,« usmála jsem se.

»Tak schválně, hádejte, kolik mi je let?«

»Já nevím, to bude těžké - s takovými vousy se to špatně odhaduje - no ale řekla bych, že je vám něco mezi třicítkou a padesátkou.«

Přesněji bych si to netroufala určit, vousy člověka mění k nevíře, proto jsem raději použila hodně širokého rozmezí.

Netušila jsem, že v jeho případě dost široké není.

»No vidíte,« usmál se. »Málem jste to uhodla. Ale musíte k tomu přidat ještě hodně přes tři sta let.«

»Tři sta let? To není možné!« vydechla jsem.

»To říká každý,« povzdychl si. »Asi bych to říkal taky, kdybych si nebyl jistý, že žiju. Já vím, je to neuvěřitelné, ale stejně tak je to s odrážením kulí. Kdybyste to sama a na vlastní oči neviděla, taky byste mi nevěřila.«

V tom měl pravdu. Jenomže takový věk by byl ještě větším prohřeškem proti zdravému rozumu, takže jsem tomu odmítala uvěřit z hloubi duše, z principu.

Tři sta padesát let!

»To byste musel pamatovat... Bílou horu!« vyhrkla jsem.

»Taky že ji pamatuju,« opáčil. »Tu bitvu jsem na vlastní oči neviděl, byl jsem tenkrát malý kluk, sotva třináct jar, ale pamatuji se moc dobře, co bylo potom. Dnes se tomu říká Třicetiletá válka - a řeknu vám, bylo to pěkné svinstvo.«

»To byste se musel narodit - někdy kolem roku tisíc šest set sedm.«

»Přesně tak. Prý v létě. Jak říkám, pamatuju na tu dobu, ale nejen na ni. Já už toho ve svém životě prožil...«

»Tak vy pamatujete Bílou horu,« opakovala jsem si spíš jen tak pro sebe. »To byste měl určitě o čem vyprávět!«

»To bych mohl,« souhlasil. »Ale nebylo by to moc veselé povídání. Dlouho jsme se skrývali v lese, kde všichni z naší rodiny jeden po druhém umírali. Hlady, na zranění v šarvátce s vojáky, anebo na morovou ránu. Zůstal jsem z celé rodiny sám, ale ani pak jsem neměl štěstí. Chytili mě a naverbovali do armády. Nebylo mi ani šestnáct let.«

»Takový mladý - a voják? Co si s vámi ve vojsku počali? Nebo byli všichni vojáci takové - děti?«

»Pravda, na počátku vojny bylo starších vojáků dost, ale později brali do vojska čím dál mladší. Nejprve mě naučili zacházet s píkou, to bylo ostatně jednoduché. Jenže se brzy ukázalo, že pikenýři se do téhle války nehodí. Když nás pak z celého batalionu zbývalo posledních pět, přidělili mě k mušketýrům. Znamenalo to nový výcvik, mušketa je mnohem složitější potvora než píka, ale zato nadělá větší paseku, zejména na dálku - pokud ovšem stihnete nabíjet. Všechno se tenkrát dělalo na povely a řeknu vám, setník se na nás musel hodně nakřičet, než jsme vypálili salvu. Jen nabíjení trvalo čtyřiašedesát povelů, to byste neřekla, že? Ovšem stálo to za to, nepřátelé padali, jako když do pole pšeničných klasů vjede kosa. Sotva jsme vypálili, začali jsme nabíjet nanovo a tak to šlo celou bitvu. Zatím kolem nás padali a umírali kamarádi jeden za druhým, protože na druhé straně samozřejmě také nestáli jako sochy svatých a opláceli nám stejnou.«

»Příšerné...« otřásla jsem se. Vracela jsem se zpátky do známých míst a držela se silnice, kterou jsem jela s tamtěmi grázlíky. Konečně jsem dorazila na známější křižovatku, kde jsem bezmyšlenkovitě zabočila směrem domů.

»Příšerné - to tedy bylo,« pokračoval. »A nejen v bitvě. Pochodovali jsme třeba po silnici, najednou se z lesa ozvala rána a dva nebo tři z nás se váleli v krvi. My ostatní hned muškety do stojanů a pálili jsme naslepo do lesa, jen podle oblaku dýmu, který tam stál. Pak jsme chvatně nabili a hurá na místo. Někdy tam ležel loupežník provrtaný našimi kulemi, někdy se stačil ukrýt. Bylo to k vzteku, ale kvůli jednomu lapkovi by byla pitomost běhat po lese. Setník na nás písknul, tak jsme se seřadili a odpochodovali. Mrtví a ranění zůstali na místě, vrány a vlci se o ně postarali. Posbírali jsme jen muškety a nějaké drobnosti.«

»To bylo kruté!« zamračila jsem se na něho. »Raněné jste snad mohli ošetřit a vzít s sebou.«

»Většinou mezi tím nebyl velký rozdíl,« pokrčil rameny. »Ranění stejně zpravidla do večera umírali. Pokaždé, když už nás bylo málo, odveleli nás dozadu, přivlekli další chasníky a sotva uměli nabíjet a mířit, zase nás vrhli do ohně.«

»Vy jste nikdy nebyl raněný?«

»Podle toho že tu jsem, nikdy - přesněji řečeno, nikdy ne tak, abych nemohl jít. Jednou se mi roztrhla mušketa před očima, vypadal jsem pak dlouho jako mouřenín. Ačkoli mi krev crčela po tváři, okamžitě jsem si musel vzít jinou po padlém kamarádovi, jen jsem si dal kus hadru na čelo. Když všechno skončilo, felčar mi na to nalil trochu kořalky a šmytec. Jó, kořalky jsme tenkrát mívali dost, ta nám málokdy chyběla.«

»A jak jste se vlastně stal...«

»Jako fextem?« zakabonil se. »To je moc podivná historie a opravdu nerad bych vám ji hned říkal vcelku. Zkrátka jsem jednoho dne stál před popravčí četou, protože jsem na rozkaz nezastřelil dvě děti. Před výstřelem jsem v očekávání jisté smrti zavřel oči a když se ozvala rána, pomyslel jsem si, že jsem po smrti. Zvlášť když jsem pocítil několik bolestivých štípnutí v obličeji. Potom jsem ale oči otevřel - a co jsem neviděl? Celá popravčí četa se přede mnou válela na zemi ve vlastní krvi, všichni hlavy rozpukané jako ten stupka, který z vás v tamté kůlně trhal šaty.«

Jistě tím mínil mrtvého Žorže. Znovu jsem se otřásla při pouhé vzpomínce na ty okamžiky. Přitom jsem si uvědomila, že jsem tam nechala kabátek od kostýmku. Ale neotočila bych se nazpět ani za zlaté prase a kabátek jsem raději oželela. Při vědomí, že jsem tam mohla přijít o život a ne jenom o kousek hadříku, mě taková banální ztráta vůbec nebolela.

V té chvíli jsem ještě netušila, že právě kabátek bude zanedlouho několik chlapů stát život a přispěje i k dalším horkým chvílím, které mě teprve čekaly...

Místo toho jsem si živě představovala tamtu postřílenou popravčí četu.

»Zabily je vlastní kulky?« hádala jsem.

»Přesně tak. Velící setník, Mülke se jmenoval, ještě na mě chvíli nevěřícně civěl, ale když jsem se odvázal od kůlu, vytáhl pistoli, třesoucí rukou na mě zamířil a vypálil. To ovšem neměl dělat. Když vystřelil, měl díru do hlavy, ani se nestačil polekat. Pistole tenkrát měli

jen velící důstojníci jako výsadní zbraň. Což o to, setník Mülke byl prase, kruťas a neznaboh, tomu jsem to přál, ale v té popravčí četě byli moji kamarádi a to mě docela mrzelo.«

»Pěkní kamarádi - když na vás stříleli!«

»A co měli dělat? Dostali to jako rozkaz.«

»Já bych v takovém případě střílela mimo.«

»I kdyby to udělali, nepomohli by mi,« pokrčil rameny. »Naopak, čím víc kulí odsouzence trefilo, tím míň to bolelo. Kdo chtěl kamarádovi v takové chvíli prokázat milosrdenství, mířil na hlavu, ne na srdce. Když bylo na jednoho odsouzence aspoň pět mušket, byla taková poprava vlastně milosrdnější, než zranění v bitvě, třebas do kolena. Takový raněný nakonec stejně o nohu přišel a když umíral na sněť, trvalo to měsíc a trpěl víc než zvíře. Viděl jsem v životě lidi, prostřílené jako řešeto, ale tak nešťastně, že celé týdny žili a trápili se. Obvykle žebrali o kuli do hlavy, nic jiného si nepřáli.«

Opět jsem se otřásla.

»A co jste dělal potom?«

»Zpočátku mě to bavilo,« povzdychl si. »Víte, je na tom něco zvláštního vědět, že vám nikdo nemůže ublížit, i kdyby sebevíc chtěl. Dal jsem se s klidným srdcem opět naverbovat. Vzali mě s otevřenou náručí. Prošel jsem několika armádami, dokonce jsem byl i u kyrysarů. Šavle ven a na zteč! Když pak pode mnou zastřelili koně, vždycky jsem vyskočil a hnal jsem se dál. Musel jsem být pořád první, abych byl co nejvíc na ráně. Čím víc na mě nepřátelé stříleli, tím víc jich ubývalo a kamarádi pak za mnou postupovali docela v pohodě. V naší kumpanii to všichni rychle pochopili a kdykoliv jsem přišel o koně, půjčovali mi jiného. To je co říct, protože kůň byl v každé bitvě přítel nejbližší a bez koně málokdo z prohrané řeže unikl. Slyšel jsem, že jeden anglický král prý v takové chvíli sliboval za koně celé své království.«

»A taky jste střílel do lidí?«

»Taky, to se v bitvách rozumí samo sebou. Ačkoliv, jednu dobu jsem nestřílel. To když jsem se stal praporečníkem ve francouzské armádě, pod Napoleonem. To byla strašně nevděčná funkce, protože kdo drží prapor, má obě ruce plné, takže sám střílet nemůže, zato je všem na očích. Přátelé jdou sice za ním a střílí i za něho, jenže nepřátelé se ho vždycky snaží přinejmenším zastavit - nebo rovnou zastřelit. Jenže čím víc na mě stříleli... no, troufám si tvrdit, že jsem obrátil na

útěk tolik nepřátel, že to vydalo nejméně na dva pluky. Jak začnou vojáci utíkat, je s nimi ámen, dozadu se totiž střílí hůř než dopředu, protože v běhu se nedalo nabíjet. Za oněch časů platilo, kdo stojí v bitvě na místě a vytrvá, vyhraje.«

»Vy jste vítězství dobýval moc lehce,« podotkla jsem.

»Taky mě to brzy přestalo bavit,« opáčil. »Zvláště, když mezi těmi, které jsem obracel na útěk a pobíjel, bylo nějak moc krajanů, Čechů.«

»Vy jste sloužil - nepřátelům?«

»To tenkrát všichni Češi,« podotkl věcně. »České vojsko bylo poraženo hned na začátku, Češi se z toho nevzpamatovali skoro tři sta let. Pak už bylo jedno, pod jakým praporem byl kdo naverbován, zda pod Habsburky, Francouzy, nebo Uhry. Já jsem se nejdéle udržel u Švejdů. Těm šlo především o to, co nejvíc naloupit. Ne že by platili větší žold, ale alespoň se netajili tím, že brzy odtáhnou a nezůstanou tu navěky. V tom byli nejhorší Habsburkové nebo Prajzové. Ti měli pořád chutě vyvraždit nás úplně a nastěhovat se místo nás. Zvlášť Prusi, ti to tak předtím udělali s Polabskými Slovany.«

Přijížděli jsme už k mému domovu. Bydlela jsem na konci vesnice, ležící na hlavní silnici. Jak jsme se přibližovali, maně jsem zvolňovala.

Přežil Třicetiletou válku, opakovala jsem si znovu pro sebe - a pořád jsem tomu nemohla uvěřit.

»To muselo být - strašné.«

»To tedy bylo. Třicetiletá válka byla ze všech zaručeně nejhorší. Jednak proto, že jsem v ní přišel o příbuzné až do kdovíkolikátého kolena, ale hlavně proto, že jsem se v těch dalších vyznal lépe - a věděl jsem, že jsem fext, kterému už žádná kulka neuškodí.«

»Když vám nevadily střelné zbraně, nezkoušeli vás zabít nějak jinak?«

»To se ví, že zkoušeli. Věšeli mě, tuším třikrát. Poprvé jsem si myslel, že je se mnou ámen. Kdo nevisel na šibenici, nedovede si to ani představit. Zajali nás Francouzi, chytili mě zezadu do smyčky provazu a byl jsem v poutech, nežli jsem se nadál. Dost jsme jich ale předtím pobili a jejich velitel se rozhodl, že nás pro výstrahu pověsí. Přišel jsem na řadu zhruba uprostřed, to už na stromě viselo šest mých kamarádů a ještě sebou škubali, no, nebyl to moc povzbuzující pohled. Přistavili mi žebřík, vytáhli nahoru a pak žebřík podtrhli. Visel jsem

za krk a dusil se, bylo to příšerné. Začal jsem vidět bíle a už jsem myslel, že to je konec - jenže jsem se pozvolna přestával dusit a uvědomil jsem si, že mi sice není příjemně, ale dá se to vydržet. Mrtvého jsem už jenom hrál, což nebylo tak těžké, neboť si mě Francouzi přestali všímat a věšeli další. Když potom odešli, vyprostil jsem se z pout. To nebylo těžké, svázali mě jen tak halabala. Když člověka věšejí, nemá odsouzenec nikdy čas, aby se vyprostil. Když je kat šikovný, strhne mu přitom vaz, když není, začne se každý rychle dusit a vždycky jde jen o pár okamžiků. U mě tomu ale bylo jinak. Na konec si nás ještě znalecky prohlédli, potom jejich důstojník zavelel a odpochodovali. Teprve pak jsem se začal všelijak napínat, až jsem měl ruce volné. Vytáhl jsem se pak po oprátce nahoru a sešplhal dolů se stromu. Potom už jsem se toho nebál, ale nic se nemá přehánět. Při posledním věšení mi to chtěl kat nejspíš ulehčit a škubl provazem, aby mi zlomil vaz. To bylo horší, luplo mi v krku a byl jsem asi bez ducha, jenže jsem se po pár hodinách přece jen probral. Rozhodně jsem po takovém zážitku vícekrát netoužil. Říká se sice, že si člověk zvykne i na šibenici, ale nevěřte tomu. To tvrdí jenom ti, co na ní nikdy neviseli.«

»To snad ani nemůže být pravda,« vyklouzlo mi.

»Je to pravda, ale proč tomu tak je, nevím.«

»Takže ani šibenice... a jinak?«

»Fexta jen tak nezabijete. Šavle se od něho odráží, nebo sklouzne jako po tvrdém křemeni, píky a bodné zbraně taktéž. Mnohem horší je oheň. Fextové byli dříve mnohem známější než dnes. O mně to věděli nejen moji kamarádi, ale bohužel i ti druzí. Prajzům jsme zle zatápěli a proto na nás - zejména na mne - připravili v jedné chalupě léčku. Na mne se jich vrhlo šest najednou a svázali mě jako balík. Ostatní také chytili živé. Přivázali nás v sednici a chalupu zapálili. Samosebou, řvali jsme hrůzou jako prasata na jatkách, ale bylo to houby platné. Každému nejdřív vzplanuly vlasy, kůži jsme měli samý puchýř. Oheň nás pálil jako čert, mnohem více nežli kořalka v ráně. Ostatní v těch plamenech začali umírat a přestávali křičet. Myslel jsem, že se upeču s nimi, ale když přehořely provazy, měl jsem ještě dost síly vyběhnout ven. No, povídám vyběhnout, spíše jsem se vypotácel po čtyřech. Nekoukal jsem na to, že lezu přímo proti Prajzům. Hořely mi šaty a vypadal jsem jako hořící vích slámy. Vyděsilo je to příšerně, až na mě někteří dokonce začali střílet, ačkoli dobře věděli, jaká je to pitomost.

Naštěstí stál na návsi rybník. Ze zoufalství jsem vběhl rovnou do vody, ačkoliv jsem neuměl plavat a bylo tam dost hluboko. Málem bych se tenkrát utopil, ale doplácal jsem se zpátky ke břehu a zůstal jsem naživu, zatímco zbylí Prajzové prchali do všech světa stran. Celý rok jsem vypadal odporně, ani kamarádi mi neříkali jinak nežli Starej Smrťák. Žádný div. Vypadal jsem asi příšerně, s vyceněnými odkrytými zuby, spálenou černou tváří, bez nosu. Kdo na mě koutkem oka pohlédl, hned se křižoval, kdo mohl, uhnul mi s cesty. Jenže jsem se z toho vylízal, kdežto všichni ostatní tenkrát v té chalupě uhořeli.«

Podívala jsem se na něho. Nos ovšem měl a tváře taky, to by ho usvědčovalo ze lži - kdybych neviděla to předtím.

»Neuvěřitelné,« vydechla jsem.

»Jó, to říká každý,« povzdychl si.

Pomalu jsem zabrzdila před chalupou, kde jsem bydlela.

»Já jsem tady doma,« řekla jsem. »Zapomněla jsem se vás zeptat, kde vlastně bydlíte?«

»Já?« zatvářil se trochu pobaveně. »To jste první, koho něco takového zajímá. No ale když to chcete vědět, do dneška jsem bydlel v tamté kůlně. Jenomže v ní teď leží dvě mrtvoly a za chvíli kolem nich bude plno policajtů, jenom co ty dva najdou, takže se tam radši nevrátím a najdu si něco jiného. Nenechal jsem tam nic, všechno své nosím s sebou, jako kdysi říkával jeden řecký filozof.«

»Vy nemáte domov?« podívala jsem se na něho udiveně.

»Nemám,« pokrčil rameny. »Jako domov mám celé Čechy. Měl jsem kdysi domek, ale o všechno jsem přišel.«

»A kam chcete jít?«

»Ále, o to se nestarejte,« mávl rukou. »Vždycky se někde uchytím. Vím tady v Čechách o spoustě málo známých jeskyní, tam můžu v nejhorším nějaký čas přebývat. Mívám ovšem raději nějaké sušší a teplejší bydlení, ale nějaká kůlna se pro mě vždycky najde.«

Dívala jsem se na něho jako na zjevení. Pravda, vypadal jako vagabund, ale že by vážně bydlel v kůlně? Jeho chování džentlmena se s tím nějak neshodovalo.

»Tak pojďte bydlet ke mně!« vyhrkla jsem.

Samozřejmě jsem věděla, že to nebude jenom tak. Od doby, kdy mi při železničním neštěstí umřeli rodiče, jsem bydlela v chalupě sama. Abych si sem pozvala cizího chlapa, to bylo trochu odvážné, obzvláště něco tak podivného, jako byl právě on. Zachránil mi ale život,

nenechám ho přece odejít hledat si nějakou jeskyni.

»Myslím to vážně,« ujišťovala jsem ho, když na mě jenom nevěřícně koukal a neměl se k odpovědi. »Ustelu vám v komoře a sama zůstanu v sednici za pecí. Vyspíte se jako ve vatě.«

»Tedy - vážně bych od vás nečekal, že si domů přitáhnete úplně cizího chlapa,« vrtěl hlavou.

»Úplně cizího ne,« řekla jsem. »Věřím vám, vždyť jste mi ukázal, že se dovedete chovat. V tamté kůlně jsem přece byla naprosto bezbranná a nezneužil jste toho.«

»No jo, ale snad se nesluší... To ani nemohu...«

Poprvé jsem ho spatřila trochu vyvedeného z míry.

»Poslyšte, Jíro,« podívala jsem se mu do očí. »Přece vám nenabízím nic, co byste přijmout nemohl. Jeskyně je vám snad milejší? Dobrá, můžete se přece kdykoli sebrat a odejít, ale snad neuděláte nic špatného, když mou nabídkou neopovrhnete. Dlužím vám za život a nabízím vám ubytování, nic víc. To je přece maličkost.«

Chvíli přemýšlel.

»To od vás nemohu chtít,« zpěčoval se. »Dobře, uznávám, že jsem vám pomohl. To ovšem neznamená, že obratem ruky vaši laskavost zneužiju. K tomu nemám právo. A neměla byste dávat všanc svou pověst a sdílet střechu s tak podivnou existencí. Cožpak vám není jasné, že si chcete nakvartýrovat do baráku tuláka, otrapu a taky trochu strašidlo? Opravdu máte takovou odvahu?«

»Tulák a otrapa - to snad není těžké změnit. Pomohu vám, chcete?«

»To vážně nejde,« vrtěl hlavou.

»Ani když vás poprosím?«

»Neproste, to by tak ještě scházelo. Dobrá, já to tedy přijmu. Ale jen na jeden nocleh.«

»Proč ne na týden?«

»Vyčítal bych si...«

Zřejmě mu to bylo proti srsti. Snad nechtěl být na nikom závislý, byť jen v bydlení. Znala jsem pár takových lidí, co by radši spali na sněhu, než by byli někomu na obtíž. Potají jsem si jich vážila, ale nikdy jsem se s nimi nesblížila. To bych musela žít jako oni - a to jsem přece jen nemohla.

Napadlo mě ale něco geniálního.

»Co kdybychom se dohodli jinak?« navrhla jsem. »Budete u mě

nějakou dobu bydlet jako normální nájemník, když už ne jako host. Namísto peněz mi budete prodávat příběhy ze svého života. Přiznám se, vaše povídání se mi moc líbilo. Kdybyste dovolil, něco z toho bych si nahrála nebo aspoň zapsala. Už to, co jste mi povídal dnes, stojí za to.«

»Což o to,« usmál se, »já bych mohl povídat celý týden.«

»Tak platí?« napřáhla jsem ruku.

»Dobrá, budiž po vašem,« stiskl mi ji. Měl drsnou dlaň, ale docela teplou. Ruka strašidla by jistě byla studenější.

Vyskočila jsem radostně z auta a otevřela vrata stodoly. Jíra zatím vystoupil a když jsem zajela dovnitř, čekal na mě venku. Zavřela jsem stodolu a zpod trámu vylovila klíč.

»Rodiče nejsou doma?« divil se.

»Už mi umřeli,« povzdychla jsem si. »Bydlím tu sama.«

Odemkla jsem a rozsvítila na chodbě. Letmo jsem mrkla na hodinky. Bylo k půlnoci, brzy začne hodina duchů. Asi bych se neměla čemu divit, kdyby teď na mě Jíra vycenil obrovské špičáky a šel mi po krku.

»Dáte si něco k večeři?« navrhla jsem mu. »Nevím jak vy, ale já mám docela hlad.«

»Mám něco s sebou,« upejpal se, ale když vytáhl z kapsy oválenou připálenou placku očividně vlastní výroby, otevřela jsem ledničku a vytáhla připravený balíček.

Dovedla jsem ho do své starodávné kuchyně a nabídla jsem mu židli. Měla jsem tu i původní nábytek po rodičích, starší než oni sami, jen na židlích jsem přidělala polštářky, aby se mi na nich měkčeji sedělo. Za chvilku plápolal v kamnech oheň a na kovových plátech se v hrnci na roštu pomalu hřály párky. Pak jsem odběhla do komory povléknout postel. Trochu jsem tam musela uklidit, komoru jsem totiž dlouho používala jenom jako skladiště, ale během pěti minut jsem byla zpátky. Párky byly zatím ohřáté, postavila jsem na stůl dva talíře, příbory a na misce chléb.

»Máte rád uzeniny?« zeptala jsem se pro jistotu. »Já je sice nezbožňuji, ale je už skoro noc a nechce se mi začínat tak pozdě vařit.«

»Stačil by mi i suchý chleba,« řekl.

»Hostu nabídnout jen suchý chleba? No, někdy se to dělá, ale mě by pak hanba přímo fackovala,« zavrtěla jsem hlavou. »Dost na tom, že momentálně nemám nic lepšího.«

Ještě jsem podala hořčici a zasedli jsme proti sobě. Ale oba jsme jedli tak nějak bez chuti. Já jsem si ho teprve teď mohla pořádně prohlédnout. Ani v silnějším světle elektrické lampy jsem na něm neviděla nic mimořádného - pokud nepočítám nazrzlý plnovous a vlasy. Neměl nijak výraznou tvář. Pravda, měl docela bystré oči, oválný obličej a přiměřený nos. Vousy každého chlapa změní do uniformního vzhledu. Napadlo mě, jak by vypadal, kdyby se oholil?

Pak jsem si náhle opět uvědomila, že je na něm přece jen něco zvláštního, co neměl napsané na tváři. Podle vlastních slov byl strašidlo, a nejen tím, že žil přes tři stovky let. Nevěřila bych mu to, bylo to absurdní a považovala bych to za pouhé plané vychloubání, kdybych neviděla na vlastní oči, jak v jeho případě cosi neznámého očividně porušilo přírodní zákony, které jsem dosud považovala za neotřesitelné.

Proboha, nestačilo by to k zbláznění?

Dva chlapi na něho z bezprostřední blízkosti vypálili po jedné vražedné ráně z obrovské pistole. Měl by být na místě mrtvý - a místo toho to něco naopak zabilo tamty dva. Což je normální, aby se od někoho kulky odrážely - a navíc zpátky, odkud byly vystřeleny?

Nezdálo se mi to nakonec?

Dvě prostřelené díry na jeho kabátě říkaly, že ne.

Trochu jsem se zachvěla. Neměl nakonec pravdu? Není ode mě příliš odvážné sdílet střechu s něčím tak podivným? Ale hned jsem zas pohodila vzdorně hlavou. Choval se ke mně jako pravý džentlmen a to i v situaci, které zneužít mohl. Že to neudělal, dávalo jakousi záruku, že se ho nemusím obávat.

»Umíte se docela otáčet,« promluvil po chvilce.

»Maličkost,« mávla jsem rukou.

»Co vlastně děláte za povolání?« zeptal se mě.

»To neuhodnete,« usmála jsem se. »Jsem ve zdejší vesnici učitelkou.«

»Ale jak to, že si jezdíte po světě autem? Učitelé přece vždycky seděli ve škole a netoulali se.«

»Zajímavé, že?« usmála jsem se. »Jezdím do města často, musím občas navštěvovat nějakou kulturu. Tady na vesnici je jen jedna hospoda, všichni sedí tam, nebo doma u televizorů. Televize by mi na dlouho nevystačila a sedět v hospodě mě už vůbec nebaví. Zvykla jsem si proto zajet si občas do města do kina nebo do divadla.«

»Dříve na vesnici kantoři ochotnické divadlo provozovali a nejezdili do města na panské.«

»Kantoři snad,« podotkla jsem. »Zkusila jsem to tady jen jednou. Dětem by se to líbilo, ale rodiče neměli pochopení. Skončilo to tím, že jsme odehráli jenom dvě představení před poloprázdným sálem. Zaplatili jsme nájem a zbylo nám sotva na sáček bonbonů pro každého herce.«

»To bude asi tím, že kantor má větší váhu než kantorka. Já se v poslední době ani nestačím divit, jak ženy dělají, co bylo kdysi čistě mužskou záležitostí. Lidé také nebývali tak do sebe uzavření, jako jsou dnes. Dřív se více scházeli, aspoň na vesnicích.«

»Doba se mění,« shrnula jsem s úsměvem.

»Doba se mění - lidé zůstávají pořád stejní,« povzdychl si Jíra. »Ačkoliv - byly časy, kdy na sebe lidi byli mnohem horší. Dnes už se aspoň většina nechová jako zvěř. Ale vlků a hyen je mezi námi pořád dost a dost.«

Namítla bych mu na to, že by neměl vidět svět tak černě, kdybych se ani ne před hodinou sama nesetkala hned se dvěma takovými hyenami. Ty teď ležely ztuhlé ve vlastní krvi, ale i když jsem díky Jírovi v poslední chvíli vyklouzla z jejich drápů, zapomněla jsem, že vlci i hyeny loví ve smečkách. Což často platí i pro hyeny z lidského rodu.

»A co děláte vy, že jsem tak smělá?« zeptala jsem se ho.

»Nic,« pokrčil rameny.

»Jak to, nic?«

»Nic pořádného,« odtušil. »Občas někde pracuji, práce se nebojím a živobytí si opatřuji pokud možno poctivě. V sezóně dělám v lese, ale není to nic trvalého.«

»Proč ne?«

»Protože všude se dnes žádají nějaké papíry, legitimace, vysvědčení - a co mám já? Myslíte si, že dostanu legitimaci? To se ví, zkoušel jsem to. Jenomže první, na co se mě ptali, bylo datum narození. Já to ani nevím, pamatuji jen, jak jsem byl starý, když začala Třicetiletá. To mi bylo třináct, nebo tak nějak, ale abych si zapamatoval, kterého dne a roku jsem se narodil? Je to už moc dávno. Tenkrát jsem to nepotřeboval vědět a dnes už se to zjistit nedá. Na faře to kdysi zapsané bylo, ale kde je těm zápisům konec? Víte, kolik válek se od té doby touhle zemí přehnalo? A kdybych to nakrásně věděl na den přesně, kdo mi uvěří?«

»To je pravda,« řekla jsem. »Taky bych vám to nevěřila, nevidět tamto s těmi kulkami.«

»No vidíte,« pokračoval. »Tak to pokračovalo dál. Ptali se mě: Jaké máte trvalé bydliště? No řekněte sama, což mohu přiznat, že bydlím střídavě v jeskyních nebo v kůlnách?«

»To je také trochu nešťastné,« přikývla jsem. »Ale to by se dalo snadno změnit. Přihlásím vás k sobě. Kdybyste se pak chtěl odstěhovat, budete mít v pořádku aspoň bydliště a máte už na čem stavět.«

»Jste na mě hodná, ale ani to by nebylo trvalé řešení,« posteskl si. »Možná na dvacet či na padesát let. Ale myslíte si, že si nikdo nevšimne, že je mi víc než ostatním? Jednoho dne na to páni ouřadové přijdou. To se mi stalo naposledy za Marie Terezie. Měl jsem tenkrát chaloupku v Jižních Čechách, žil jsem v ní docela spokojeně, než za mnou přišli drábové a odvedli mě před soud, že prý jsem vrah. Já jsem se hájil, nikoho jsem přece nezamordoval, ale oni, že je domek napsaný na Jíru Stříbrného, kam jsem ho zakopal? Tvrdil jsem jim, to jsem přece já. A oni, abych si nedělal z ouřadu blázny, Jíra Stříbrný je přece dávno po smrti, domek si zapisoval už před třiceti lety, já jsem určitě podvodník a nejspíš jeho vrah. Ještě že si toho jeden ze sousedů povšiml! Zavřeli mě tedy. Ani nevím, kdo mě tenkrát udal, to víte, závistivců v téhle zemi bývalo vždycky dost. Ostatně - ten dotyčný je už dávno po smrti, proč bych po tom pátral? Z vězení jsem sice utekl, ale od té doby nemám žádný domov.«

»A jak to tedy děláte?« zajímala jsem se.

»Všude po mně papíry nechtějí,« pokrčil rameny. »Často mě najmou jenom na krátkou dobu, říká se tomu tuším brigáda. Dostanu nějaké peníze, uložím si je na bezpečné místo a zase z toho pár měsíců mohu žít. Naštěstí nekradu - ačkoliv byly i doby...«

»Já po vás žádné papíry nechci,« řekla jsem. »Mluví za vás, co jste pro mě udělal. A jestli chcete, pokusím se vám pomoci. Myslím to vážně.«

»Už jsem pochopil, že jste velice hodná dívčí. No jo, to dá rozum, učitelka. Kantoři bývali vždycky o hodně mírnější a upřímnější, než většina lidí kolem nich. Ono to asi k tomu povolání patří. Jenomže si asi těžko dovedete představit, co to znamená ouřad. Zavedli nám to Habsburkové a dodneška to trvá, nic se na tom od těch dob nezměnilo.«

Slíbila jsem mu, že o tom budu přemýšlet. Pak jsem ho trochu

provedla po chalupě a seznámila ho s příslušenstvím. Ani se nepodivil, že mám ve staré chalupě zavedený vodovod a docela slušnou koupelničku - zřejmě už si na takové noviny zvykl. Nakonec jsem ho zavedla do komory.

»Budete spát tady,« řekla jsem. »Já si ustelu za pecí, ale slibte mi, že ráno neutečete. Slíbil jste mi už ostatně nějaké to povídání.«

Usmál se.

»Já své sliby plním,« ujistil mě. »Nestrachujte se.«

Ale přece jen jsem se v kuchyni zamkla. No, pravda, byl to na první dojem džentlmen, ale přece jen drsnějšího rázu. Jistota je zkrátka jistota.

Dlouho jsem pak ještě nemohla usnout. Hodina duchů dávno skončila a nic pozoruhodného ani hrůzného se nestalo. Jíra zřejmě nebyl tím pravým strašidlem.

To byl přece den! Něco tak podivného by mě nenapadlo ani ve snu. Vypadalo to příliš neskutečně. Moje vědecky založené myšlení to odmítalo uznat, ačkoliv jsem jednu z těch divných věcí viděla na vlastní oči.

Bez ohledu na to, zdali byl Jíra starý tři sta let, nebo jen třicet, v jednom mě přesvědčil. Odrazily se od něho tři kulky. Jak - to nevím. Ale viděla jsem to.

V chalupě bylo ticho jako v nočním lese. Nic se nehnulo, takže jsem nakonec přece usnula, jako by mě do vody hodili.

*****

Vzpomínky strašidla

Vzhledem k tomu, že druhého dne byla teprve sobota, bylo ráno bez spěchu. Stejně byly v plném proudu školní prázdniny a neměla bych snad potíže. Vstala jsem dřív než obvykle, ale Jíra byl už vzhůru a čekal na mě ve vší tichosti v komoře. Připravila jsem pro nás oba snídani a pozvala ho do kuchyně.

»V noci jsem o vás ještě přemýšlela,« začala jsem během snídaně. »Napadlo mě, že bych vaše povídání neměla zapisovat jenom pro sebe. Měla bych o vás napsat knížku. Historické příběhy jsou dnes žádané a váš by byl dokonce autentický.«

»Tomu já nerozumím,« pokrčil rameny Jíra. »Vyprávět bych mohl, ale psát... Víte, číst a psát umím, ale abych po psaní nějak toužil, to už se říci nedá.«

»To nechte na mně,« ubezpečovala jsem ho. »Technickou stránku si vezmu na starost já. Samozřejmě budu psát já, aby to bylo správně podle dnešního pravopisu a tak.«

»Jenomže to bude těžké,« namítal. »Kdo vám uvěří?«

»Možná víc lidí, než si myslíte,« ujistila jsem ho. »Co já vím, zrovna jsou v módě různé čarodějnické knihy, příběhy plné magie a tak. Lidé jim sice většinou nevěří, ale rádi je čtou. Pomáhají jim odpoutat se trochu od současného světa.«

»No, když říkáte...«

»A pak bych měla ještě jeden návrh,« pokračovala jsem. »Podívejte, možná máte pravdu, že bych vás neměla vydávat za nájemníka, před lidmi z vesnice by to nevypadalo dobře. Mezi námi tomu tak bude, tak jsme se už dohodli, ale co kdybych ostatním tvrdila, že jste můj vzdálený příbuzný?«

»Budiž, nechci vám v žádném případě přinášet těžkosti. Vždyť já se celý svůj život před úřady vydávám za něco, čím nejsem. Pravda, příbuzní se občas navštěvují. Jenomže nebývá zvykem, aby taková návštěva trvala celý týden. Jak asi víte, ryba a host třetí den smrdí.«

»Na tohle přísloví zapomeňte,« mávla jsem rukou. »Mohla bych všude tvrdit, že jste třeba můj prastrýc... nebo raději strýc, nevypadáte zase tak staře. Že u mě budete déle? Třeba vám shořela chalupa. Nikdy vám chalupa nevyhořela?«

»To ano - jenomže naposledy za Marie Terezie,« přikývl nesouhlasně.

»To nevadí. Zrnko pravdy tam je a datum nebudeme uvádět, dokud se někdo přímo nezeptá.«

»Dobrá. Vynasnažím se chovat se tak, abych vám překážel co nejmíň,« přivolil.

Začala jsem s přípravou na oběd. Postavila jsem na kamna a přinesla brambory.

»Pomůžu vám,« nabízel se.

Nebyla jsem proti. Jíra se vyzbrojil vlastním velikým nožem a začal pro nás oba loupat brambory. Docela mu to šlo a tak jsem se sama věnovala dalším přípravám.

»Na vesnici se při takové jednoduché práci většinou něco povídalo,« začal sám od sebe. »Říkáte, že chcete nějaké moje vyprávění. Od čeho bych měl začít? Možná od samého začátku. Od těch dob, kdy mi bylo nejlépe v životě.«

»Moment,« přerušila jsem práci. Přinesla jsem kazeťák, vložila dovnitř čistou kazetu, postavila na polici a zapnula nahrávání.

»Ty vaše moderní vynálezy...« mávl rukou, ale neměl nic proti, zvlášť když viděl, jak se na jeho vyprávění těším.

»Od dob, kdy jsem byl malé děcko, uplynulo strašně moc vody,« povzdychl si. »Na své dětství se pamatuji jen mlhavě a útržkovitě. V naší rodině bylo celkově osm dětí a většina bratrů a sester byla starší než já. Jenom Anežka byla mladší asi o čtyři roky, přesněji to nevím.«

Na chvilku se odmlčel. Vzpomínal.

»Jak jste žili?« zeptala jsem se ho tiše.

»Nevím sice, jak se na to budete dívat dnes, ale nám se tenkrát zdálo, že si žijeme slušně. Měli jsme dobrou střechu nad hlavou, dvě kravky, dvě kozy, nějaké ty králíky, slepice a dokonce hejno husí. Patřil nám kus pole a louka u potoka. Dalo se s tím žít. Rodiče a starší bratři museli samozřejmě často robotovat na panském, ale bylo nás i tak na práci dost a dost. Vaření obstarávala Manča, Čeněk s Jitkou už dokázali sami orat. Já jsem se staral o husy a o Anežku, dokud byla malá. Naši mi na ni opatřili velký košík s dřevěnými kolečky a bráva

jsem si ji s sebou. Pasení husí bylo vlastně docela zábavné, když na to vzpomínám. Patřila k tomu i Anežka a já jsem se cítil jako zodpovědný mladý muž.«

»Jak malá byla?«

»Nevím. Zpočátku jen ležela v košíku, teprve později se naučila lézt po čtyřech a pak i chodit.«

»A to jste si s ní věděl rady, když jste byl sotva o pár let starší?«

»Jinak to nešlo,« mávl rukou. »Tenkrát bylo na vesnicích naprosto běžné, že se o malé děti starali jejich nejbližší sourozenci. Hlídání dětí bylo považováno za snadnější, nežli pasení husí. Něco na tom bude, Anežka mi nikdy neutekla do cizího pole, zatímco husy jsem musel střežit jako ostříž.«

»A nebyla často v mokrém?«

»Ona si to nikdy nenechala dlouho líbit. Zpočátku prostě brečela, dokud jsem ji nepřevinul. Když povyrostla a začala sama chodit, přestala dostávat plínky a bylo to. Tenkrát se na to tak nekoukalo. Kluk dostal kalhoty teprve tehdy, když se nepočůrával, do té doby chodil v sukýnkách. Jenomže když Anežka začala chodit, bylo to horší, protože jsem musel dbát na to, aby mi nespadla do potoka. Jednou mi tam přece spadla a já dostal na kalhoty, co se do mě vešlo.«

»Za to, že se mohla utopit?«

»To snad ani ne, ten potok byl tak mělký, že by se v něm nemohlo utopit ani štěně, ale mohla se nachladnout. Já jsem to tenkrát chtěl zatajit, oblékl jsem jí svou košili a zatím jsem její šatičky usušil, ale ona se u večeře prořekla.«

»A když povyrostla ještě víc?«

»Pak ode mě převzala husy a byla na to velice pyšná. Já jsem také povýšil - ke kozám. Také jsem byl jaksepatří hrdý, protože pasení koz byly mnohem obtížnější a nebezpečnější. Husy mohou jen syčet a štípat. Troufnou si jen na malé děti, kdežto kozy... Pamatuji se, kolikrát mě jedna z nich trkla, až jsem vletěl do potoka. Miluna, ta koza, se pokaždé klidně pásla, ale přitom číhala, kdy k ní budu zády. Pokaždé se náhle rozeběhla a drc... Potom se spokojeně otočila a zase se klidně pásla. No, já jsem brzy přišel na to, co s ní mám udělat. Jednou se také tak rozeběhla, ale já už jsem byl ve střehu a uskočil jsem stranou. Miluna se nestačila zastavit a v okamžení byla v potoce místo mě. Ta potvora mi ovšem nedopřála vychutnat vítězství. Klidně se otřepala a dělala, jako by dostala chuť na vodní kvítí a skočila tam

schválně. Do večera to pak opakovala ještě dvakrát a nakonec mě přece do té vody dostala.«

»Měl jste si dávat větší pozor...«

»Vy jste nikdy nepásla, že?« obrátil se na mě s úsměvem.

»Ne,« přiznala jsem.

»Protože to byste věděla, že k pasení není zapotřebí ani tak nepřetržitá a trvalá pozornost, jako spíš schopnost včas se odtrhnout od zábavy a ve vhodném okamžiku svěřence očima přeletět, zdali netropí něco nepatřičného. Husy stejně jako kozy měly přednější zájem - co nejvíce se napást, protože už dobře věděly, že až je zaženeme do chlívku, nedostanou toho dne už ani hrst žrádla.«

»A co dostávaly v zimě?«

»Když nebyla pastva, dostávaly seno, ale s tím se muselo šetřit, aby vystačilo přes celou zimu. Proč myslíte, že měla každá chalupa větší stodolu, než bylo bydlení pro lidi? Mít dostatek zásob na zimu bylo nezbytnou podmínkou pro přežití. Dneska lidé dělají ze stodol garáže pro své železné kočáry, stáje přestavují na honosné obývací pokoje a říkají tomu chalupaření. Což je ovšem do nebe volající nesmysl. Tenkrát by každý takový hejsek už v první zimě splakal nad výdělkem. Rozhodně by nevystačil se senem a nezbylo by mu nic jiného než dát na porážku drůbež, potom krávy a nakonec i kozy. Asi by byl rád, kdyby k jaru zachránil holou kůži.«

»A co když byla neúroda?«

»I to se stávalo, ale málokdy,« přikývl. »Mnohem častěji se stávalo, že chalupa vyhořela. Tenkrát byly střechy jen ze slámy a to se ani nedalo hasit, ačkoliv býval právě proto na každé návsi rybníček. Jakmile byla střecha v plamenech, lidé se už jenom snažili vynosit, co se vynosit dalo. Sousedé jim pomáhali, pokud ovšem nehasili své vlastní střechy. Košile byla vždycky bližší než kabát, jiskry létaly po celém okolí, kdo v takové chvíli nehasil vlastní střechu, brzy ji měl též v plamenech a to každý moc dobře věděl. Teprve když chalupa vyhořela do základů a oheň uhasl, začali si sousedé navzájem pomáhat. Když to postihlo všechny, bylo hůře, ale i pak se to muselo nějak přečkat.«

»Také jste to zažil?«

»Já jsem zažil i Třicetiletou válku,« povzdychl si tiše. »To nebylo jako požár jedné chalupy. Žoldáci málokdy brali na místní lidi ohledy. Pobrali, co se jim zlíbilo, chalupy většinou zapálili a kdo vyvázl živo-

tem, mohl mluvit o velkém štěstí. Jenomže co naplat, připravit v té době sedláky o vše co měli, bylo skoro totéž, jako je rovnou pobít.«

»Jak to bylo s vámi?« ztišila jsem i já hlas.

»Jak jsem říkal, bitvu na Bílé Hoře jsme u nás pořádně ani nezaznamenali. Odehrála se daleko od nás, nikdo nám o ní zprávu nepřinesl a když se to tak vezme, nás se netýkala. Že v Praze popravili nějaké pány? Kdo ze sedláků se o tom vůbec dozvěděl? Ledaže patřil pod popravené, pak dostal brzy novou vrchnost. Že v Evropě zuří válka, dozvěděli jsme se až na jaře příštího roku. Pak to ale stálo za to. Pamatuji se, jak do vsi doběhl bez dechu chasník ze sousední vesnice, aby nás varoval před blížícím se vojskem. U nich prý vrazilo do vsi neočekávaně a vojáci se hned rozběhli po staveních. Někteří zabíjeli drůbež a vyváděli dobytek, jiní se nejprve zajímali o ženy a dívky. Pár sedláků se jim postavilo na odpor. Snad chtěli své ženy a děti ochránit, jenže vidlemi, sekerami ani kosami se nemohli rovnat pikenýrům, mušketýrům, o kyrysarech nemluvě. Odpor netrval dlouho. Žoldáci na náves vyvlekli pár zohavených mrtvol, několik sedláků pro výstrahu pověsili na stromy a pak už si poroučeli jako nějaká vrchnost.«

»A co vy?«

»Takové zprávy se vždycky braly vážně,« přikývl. »Zvlášť když se za lesem brzy zvedl oblak černého dýmu na znamení, že sousední vesnice hoří. Všichni okamžitě vyváděli ze stájí dobytek, zapřahali do vozů a nakládali to nejnutnější. Otec rozhodl naložit peřiny, nějaké nádobí, zásoby mouky a hlavně píci pro dobytek. Byl toho beztak plný vůz. Ostatní jsme poschovávali jak se dalo. Nikdo si nedělal zbytečné iluze, že bychom se s něčím shledali, jestli vojsko do vsi skutečně vtrhne. Já jako nejmladší chlap jsem dostal za úkol pobíjet drůbež. Anežka mi ji nosila a přitom brečela, zejména když jsem sekal hlavy jejím husím miláčkům. Pak jsme naše domovy opustili. Všichni mířili do nejbližšího lesa, kde se hodlali ukrýt. Naše rodina se ale od ostatních oddělila. Táta znal ve skalách osamělou jeskyni, kde mohl být úkryt bezpečnější, než jen tak v lese.«

»A ten mladík, co vás varoval?«

»Měl v naší vsi děvče, připojil se tedy k její rodině. Vícekrát jsem nikoho z nich naživu nespatřil. Vojáci je asi v lese vypátrali a všechny povraždili. To jsme ale zjistili až mnohem později.«

Jíra přestal vyprávět a podal mi hrnec čistě oloupaných brambor. Dala jsem je na plotnu a pak jsem otočila kazetu na opačnou stranu.

Doufala jsem, že záznam bude srozumitelný, podle návodu měl kazeťák nahrávací automatiku, ale kdyby se nahrávka nepodařila, musela bych všechno zapsat zpaměti.

Posadili jsme se proti sobě ke starodávnému stolu.

»Dostali jsme se v pořádku do skal a zastavili povoz až před vchodem do jeskyně,« pokračoval Jíra. »Otec s bratry se zapotili, než prorazili cestu křovím, ale otec tvrdil, že je to dobře, aspoň nás tu nikdo hledat nebude. Nikomu nebylo do žertu. Máma a holky brečely, co že s námi bude, ale nikdo je ani neutěšoval. Vypřáhli jsme kravky a odvedli do jeskyně. Kromě nich a zásob tam moc místa nezbývalo, ale otec pořád tvrdil, že je to naše jediná spása. Jako vždycky měl pravdu. Dokud jsme měli krávy a později aspoň kozy, měli jsme mléko a netrpěli jsme hladem.«

»A ostatní lidé z vesnice?«

»Jak říkám, neměli asi štěstí,« povzdychl si. »V jeskyni jsme pochopitelně nemohli zůstat věčně jako sysli. Asi tak po třech dnech se nejstarší bratr Josef nabídl, že se vrátí do vsi a podívá se, zda by se nedalo zachránit něco z toho, co jsme tam nechali. Otec mu to dovolil pod tou podmínkou, že půjdou dva a jeden bude neustále vartovat. Oba bratři si vzali každý krosnu a k večeru se vydali na cestu. Vrátili se před půlnocí. Oddychli jsme si, ale ne příliš. Bratři svorně stvrdili, že vesnice lehla popelem, nikde nikdo nezůstal, jen na návsi na veliké lípě visel starý dobrák Mikeš. Odmítl vesnici opustit, řka že je příliš starý, než by si ho vojáci všímali. Ukázalo se, že někomu přece jenom stál za námahu s věšením a kus provazu se pro něho také našel...«

»A co bylo dál?«

»Bratři přinesli plné krosny brambor. Vojáci je prý asi přehlédli. To bylo naše štěstí. Brambory se tenkrát ukládaly do země - vždyť se jim také říkalo zemáky. Vykopala se jáma, brambory se do ní daly a pak se to zaházelo hlínou. Takové skrýše byly skutečně nenápadné, zejména když byly kopány do svahu. Následující dny jsme proto strávili kopáním velikých jam a přenášením zemáků v krosnách blíž k jeskyni. Nosili je starší bratři, my mladší jsme spolu s otcem kopali. Pamatuji se, jak se otec rozčílil, když bratři navrhovali donést také zemáky od sousedů. Tvrdil, že zlodějem by se nestal, i kdyby měl hladem pojít.«

»A jak jste v té jeskyni žili?«

»V první době docela dobře, nepočítám-li neustálý strach o život,

jaký jsme měli od té doby neustále. Ohniště bylo až vzadu v jeskyni, takže oheň nebylo možné zvenčí spatřit. Byl tam ve skalách nepříliš veliký otvor, kam se kouř vtahoval; taková přirozená udírna. Dali jsme tam udit nejprve drůbeží maso, později i hovězí a kozí. Zjistili jsme, že kouř stoupá ze země mezi kamením nahoře na kopci. Rozdělávali jsme proto oheň jenom po setmění, aby nás kouř neprozradil. Kravky ani kozy jsme na pastvu nevyháněli, ale přinášeli jsme jim trávu v krosnách. Bylo to poměrně snadné, ale otec pouštěl na tyto výpravy jen dva nejstarší, Josefa a Matouše, aby stále jeden druhého hlídal. Nesměli brát trávu z blízkého okolí, aby na nás neupozorňovaly vyžaté stopy. Matku ani sestry nepouštěl z jeskyně vůbec. Bylo to tak nepohodlné, ale jak se ukázalo, bylo to jediné jednání, umožňující přežít nám aspoň část té války. Otec tvrdil, že vojska brzy odtáhnou, vrátíme se domů a budeme děkovat Bohu za to, že nás zachoval. Netušil, že to potrvá tak dlouho... Rok jsme skutečně přečkali, i dva, ale třicet let byla příliš dlouhá doba...«

»Chudáci,« politovala jsem je tiše. Ačkoliv jsem věděla, že kromě Jíry jsou všichni z této rodiny už několik set let po smrti, bylo mi jich líto.

»Přečkali jsme šťastně v jeskyni zimu,« pokračoval Jíra. »V zimě jsme pro trávu nechodili a otec musel porazit jednu z našich krav, pro obě bychom neměli píci. Právě tak jsme až na jednu porazili i všechny kozy. Mléka jsme pak měli právě na přežití, ubývala nám však rychle mouka a museli jsme mlít zrní. Otec doufal, že se na jaře vrátíme do vsi a staral se, aby nám zbylo obilí na setí. Důvěřoval v Boha a začal spolu s bratry kácet stromy a otesávat je na trámy, jak tvrdil, na novou chalupu. Já jsem proto dostal povinnost chodit za nimi a zahlazovat ve sněhu zrádné stopy.«

»A co bylo na jaře?«

»Otec s bratry začali nejprve chodit na trávu pro krávu a kozu. Pak jednoho dne zapřáhli kravku do pluhu a vydali se orat na naše pole.«

»Měli jste pluh?« podivila jsem se.

»Otec jej ke konci zimy vytesal a sroubil ze dřeva,« vysvětloval mi. »Nebyl to ale železný pluh s kovovými koňmi, jaké dnes ořou pole, jenom jednoduchý hák, na který stačila i naše jediná kravka. Zapřáhli ji a vydali se na pole. Orali dlouho, než bylo všechno obděláno. Potom zaseli obilí a pole uvláčeli, aby zrní nesezobali ptáci.«

»A co vesnice?«

»Nikdy se nevzpamatovala,« odvětil Jíra chmurně. »Dnes je na jejím místě les a tam, kde jsem si jako dítě hrával se svou sestřičkou Anežkou, rostou dnes houštiny ostružin. Není ani znát, že tam kdysi žili lidé. Mohu vám ukázat kde stála. Občas se tam vracím a na ta místa, kde býval hřbitov, nosím kytky. Ani tam nic nepřipomíná, že nepříliš hluboko pod zemí leží kosti lidí.«

»Chalupu jste už nepostavili?«

»Ne,« zavrtěl hlavou. »Otec s bratry tam položili sotva první trámy. Pak naším krajem opět táhla početná vojska, ani rozumět jim nebylo, z jaké byli dálky. K našemu štěstí jsme je zpozorovali dříve než oni nás. Uzavřeli jsme se v jeskyni a třásli se, dokud vojáci bloumali krajem. Byli i v naší vsi a zřejmě jen tak z rozmaru rozmetali všechno, co tam stačili otec s bratry postavit. Naštěstí nejevili zájem prohledávat okolní lesy a odtáhli. Odtáhli jedni, přiharcovali další. To se pak opakovalo i v dalších měsících. Na stavbu chalupy pak nebylo ani pomyšlení.«

Jíra se na chvíli odmlčel. Vyměnila jsem zatím kazetu.

»Bratr Josef přinesl z rozvalin kovárny použitelnou kosu a ponechal si ji navzdory odporu otce. Tvrdil, že si ji jen vypůjčil a že ji vrátí, jakmile se kovář ve vsi opět objeví, ačkoliv už bylo zřejmé, že se kovář ani nikdo jiný nevrátí. Objevil jsem totiž v lese spousty lidských kostí, nebylo ani možné zjistit, komu patřily. Dodnes se domnívám, že ty kosti pocházely ze všech našich sousedů, ale přísahat bych se na to neodvážil.«

»A co vy?«

»Přečkali jsme v jeskyni léto a pak ještě jednu zimu. Ta byla mnohem horší než první. V létě jsme sklidili obilí, ale méně než obvykle, ačkoliv jsme toho roku neodváděli desátky. Něco za nás zřejmě sklidili hladoví nešťastníci, potulující se krajem. Otec říkal, že jsou na tom ještě hůř než my, ale to nic neměnilo na skutečnosti, že nám nezbývalo dosti zásob na přežití další zimy. Jediné, čeho jsme měli dostatek, bylo seno pro dobytek. Trávy bylo v létě dost a my jsme ji pilně sušili, kde to jen šlo. Naneštěstí naše jeskyně nedosahovala velikosti stodoly, kterou jsme měli předtím. Ještě horší to bylo s obilím. Otec oddělil na stranu, co považoval za nutné pro další setí, a nedovolil na to sáhnout. Jenomže obilí nám ubývalo příliš rychle. Pekli jsme placky tak, že jsme mouku nastavovali drcenou kůrou stromů. Nepociťovali

jsme už hlad, ale po takových plackách jsme byli brzy zesláblí. Uzené maso už bylo dávno pryč a my jsme toužebně očekávali jaro. Kopali jsme zplanělé brambory i na sousedních polích, ale byly malé a někdy nestály ani za námahu spojenou s jejich dobýváním. Té zimy nám zemřela Anežka. Byla z nás nejmenší a nejslabší. Jednoho večera ulehla s horkostí a do týdne jsme ji museli pochovat. Dovezli jsme ji na hřbitov, aby ležela v posvěcené půdě a měla alespoň po smrti klid.«

»To muselo být strašné,« otřásla jsem se.

»To ještě nebylo nic proti tomu, co nás teprve čekalo,« řekl Jíra. »Pětice zbloudilých vojáků objevila naši jeskyni. Kdoví který čerchmant je k nám přivál, v lese by těžko mohli získat něco k jídlu. Jakmile vstoupili, vrhli jsme se na ně, jak nám otec přikázal. V první chvíli jsme získali jakousi výhodu, neboť v jeskyni byla tma a oni se nestačili pořádně rozkoukat. Dva z nich klesli okamžitě k zemi, jeden s hlavou rozpolcenou otcovou sekerou, druhý probodený vidlemi bratra Josefa. Jeho smrtelný výkřik varoval zbývající. Jeden z nich vytáhl pistoli a vypálil naslepo do tmy. Z jeskyně se ozvalo zoufalé bučení postřelené krávy. Voják vzápětí klesl k zemi, ve tmě se nemohl bránit, ale venku zbývali dva další. Začali střílet, pochopili, že v jeskyni ukrýváme krávu a tak slibné kořisti se nemínili vzdát. Obléhali nás do večera, postupně na nás vypálili alespoň dvacet ran a když už se zevnitř nic neozývalo, dodali si odvahy a zaútočili šturmem. Otec hned zkraje jednoho vyřídil sekerou, ale druhý ho šavlí probodl, dříve než byl skolen mými bratry. Zvítězili jsme, ale tohle vítězství bylo příliš draze zaplacené. Otec byl vážně zraněn a horší bylo, že jsme museli porazit naši poslední kravku.«

»Zvířete snad nebyla taková škoda,« namítla jsem příkře.

»Ztráta krávy pro nás tenkrát znamenala smrt,« odtušil na to vážně Jíra. »Zranění otce bylo vážné, ale určitě by se uzdravil, kdyby měl klid a dostatek jídla. Jenomže byla tuhá zima a venku nebylo k snědku vůbec nic. Zbývala nám poslední koza, ale její mléko už nemohlo tolik lidí uživit. Pohřbili jsme otce a krátce po něm ho následovala i matka. Po tátově smrti skoro nejedla, asi abychom to přežili aspoň my. Josef a Matouš se pokoušeli ulovit lesní zvěř. Bylo to nebezpečné, lov byl tenkrát sedlákům pod trestem šibenice zakázán, ale hlad byl silnější než strach. Potíž byla, že to moc neuměli. Občas přinesli nějakou tu vránu, leckdy zajíce, ale rozhodně to nestačilo a navíc se bratr Josef při jednom lovu smrtelně zranil. Byla vichřice a na něho spadl vyvrá-

cený strom. Tak jsme přišli o dalšího nejsilnějšího chlapa z rodiny. Dočkali jsme se jara, ale nedokázali jsme toho roku obdělat a zasít víc než polovic našich polí, ačkoliv jsme se celé noci pilně oháněli motykami. Neměli jsme ani dost obilí na setí. Sázeli jsme brambory, ale úroda byla rok od roku slabší a ke všemu nám pole plenila divoká zvěř. Zejména divočáci naše brambory s velkou chutí vyrývali. Jednoho jsme překvapili, obklíčili a skolili, takže jsme na nějakou dobu měli maso, ale bylo to pořád málo. Chyběla nám i sůl a ke všemu na nás přikvačila horká nemoc. Nemocní leželi a rychle slábli, starali jsme se o ně jen já a sestra Manča. Bratři Matouš a Lukáš se zvolna přece uzdravili, ale koncem léta jsme pochovali sestřičku Jitku a bratra Čeňka. Byli asi příliš slabí a zimu by beztak nepřežili. To už jsme zůstali jenom čtyři.«

Poslouchala jsem se zatajeným dechem. Tragédie nešťastné rodiny, postupně umírající ve válce, mě naplňovala smutkem. Nic na tom neubíralo, že se všichni změnili v prach už před dávnými staletími. Jistě na mě zapůsobilo, že jsem to hrozné vyprávění poslouchala z úst někoho, kdo byl nejen posledním dnům zoufalé rodiny osobně přítomen, ale sdílel toto utrpení a ke všem měl velmi blízký vztah.

»Uprostřed zimy, v lednu léta Páně šestnáct set dvacet tři, dohodli se bratři, že jeden z nich odejde do světa, aby se pokusil zjistit, zda není někde lépe než u nás. Losovali a los padl na Lukáše. Manča mu upekla nevelký bochník a pak jsme ho s velkým pláčem vyprovodili. Předtím nám slavnostně přísahal, že se k nám do jarních prací vrátí, ať už ve světě dopadne jakkoliv.«

»Vrátil se?« zeptala jsem se rychle.

»Nikdy jsme ho nespatřili,« zavrtěl hlavou smutně. »Být naživu, jistě by se vrátil. Putování lesními houštinami v té době nebylo žádným výletem. Mohl nešťastnou náhodou spadnout do strmé rokle a bez pomoci tam zahynout, mohla ho napadnout divá zvěř, ale nejspíš cestou potkal zlé lidi. Ani nevím, ve které části světa nalezl svůj hrob a zdalipak aspoň po smrti nalezl klid, tak jako ostatní.«

»A vy, co jste zůstali?«

»Zimu jsme přežili tři. Matouš, Manča a já. Naučili jsme se klást oka na zajíce a sklopné pasti na veverky a podobnou drobnou lesní zvěř. Měli jsme neumělý luk se šípy, při troše štěstí jsme si občas zastřelili nějakou tu vránu. V jeskyni jsme měli zbraně po vojácích, kteří nás přepadli, ale použít jsme mohli jen šavle a dýky. S palnými zbra-

němi jsme neuměli zacházet. Netušili jsme ani, jak se nabíjejí, ostatně bychom do nich neměli prach. Na jaře jsme přišli i o poslední kozu, ale byla velice vyhublá, mnoho masa na ní nebylo. A ke všemu se v kraji objevovali noví a noví vojáci, před nimiž jsme se neustále ukrývali. Ovšem - jakmile trochu slezl sníh, opět jsme se motykami pustili do obdělávání pole.«

»Houževnatost jste měli obdivuhodnou.«

»Tenkrát jsme ještě mysleli selsky,« povzdychl si. »Tak to ostatně vypadalo v celé Evropě. Sedláci museli dřít nejen na sebe a na své panstvo, ale na všechna ta ohromná vojska. Vojáci se živili především tím, co kde pobrali - a kde jinde mohli brát, než u sedláků? Často pro ně měli jakožto jedinou odměnu kus provazu. Jako všichni páni, i vojáci měli za své přirozené právo oběsit kohokoliv, kdo se jim znelíbil. Žádná selská rodina přitom nemohla dávat více, než co by odváděla své vrchnosti. Když vojáci sebrali všechno a zpravidla ještě zapálili stavení, nemuseli ani sedláky věšet, ti brzy umřeli hlady. Tak tomu bylo v té době všude. Když potom Třicetiletá skončila, spousta vesnic byla zarostlá býlím a někdy hustým lesem, že se ani nedalo zjistit, kde se původně nacházela. To také byla Třicetiletá válka, děvenko.«

Až teď jsem si povšimla, že kazeťák stojí. Kazeta dávno skončila, ale Jírovo povídání bylo tak zajímavé, že jsem při něm přeslechla cvaknutí. Nicméně mi bylo jasné, že z tohoto vyprávění nezapomenu ani slovo. Tak jsem se vžila do příběhu rodiny Stříbrných, ze které zůstal do dnešního dne jakousi záhadou jediný její člen. Jako by mu všichni ostatní přidali zbytečně ztracenou část svých životů, napadlo mě.

Jakkoliv bylo Jírovo vyprávění zajímavé, přerušili jsme je a já jsem rozestavila na stole talíře. Rozuměla jsem samo sebou, že k ubytování patří i strava, ale Jíra naši smlouvu pochopil jinak a nutil mi peníze alespoň za jídlo. Kupodivu měl peněz dost, ale nosil je v ošumělém koženém váčku, takže bankovky byly značně pomačkané a umaštěné.

»Já tyhle papírky potřebuji jen pomálu,« vysvětloval mi. »Občas si je vydělám a pak mi vydrží dlouho. Neplatím nájem, desátky, ba ani tu moderní elektřinu. V jídle bývám skromný, stačí mi trocha mouky na placky nebo na polévku.«

»Za pití neutrácíte?« zeptala jsem se.

»To by tak hrálo, abych platil i za vodu,« otřásl se.

»Myslela jsem jiné nápoje, než vodu ze studánek.«

»No, tak pětkrát do roka si dám pivo, ale ne častěji.«

»Nechutná vám?« podivila jsem se.

»Což o to, pivo bývá dobré, ale nesmím si na ně zvykat, příliš by mi pak chybělo.«

»Donesu vám,« nabídla jsem mu.

»Já bez toho vydržím,« mávl rukou. »Když si chci udělat radost, koupím si plátek šunky. Ale tu už jsem letos měl.«

»Jednou za rok?«

Vypadala jsem asi udiveně.

»Víte, já bych vlastně ani jíst nemusel,« řekl poněkud omluvným tónem. »Vydržím bez jídla třeba po celou zimu. Sice jsem pak slabý jako moucha, ale přežiju to. Příjemné to ale není a proto přece jen jím, dokonce si občas dopřeji něčeho dobrého.«

»V tom případě - dobrou chuť,« ukázala jsem na talíře, ze kterých stoupala příjemná vůně polévky.

*****

Černá smrt

Po obědě jsem nejprve v rychlosti opláchla nádobí a pak opět zapnula magnetofon. Všimla jsem si, jak si Jíra zvědavě prohlíží houpací křeslo po babičce a navrhla mu, ať si v něm odpočine a zhoupne se. Přitom jsem si od něho vyžádala kabát a košili, že mu prostřílené díry aspoň provizorně zašiji.

Jíra se nejprve ostýchal, ale pak si přece jen dal říci a za chvilku se už klidně houpal. Křeslo příjemně vrzalo.

»Ne že bych něco takového nikdy neviděl,« omlouval se mi celkem zbytečně. »Ale nikdy jsem v něčem takovém neseděl.«

»Jen si to vyzkoušejte,« přála jsem mu.

Začala jsem sešívat a látat. Z desítky děr v jeho kabátě jen dvě byly od průstřelů, ale když jsem začala, vyspravila jsem je poctivě všechny. Při zašívání těch dvou jsem se opět maně zamyslela, do čeho jsem se to dostala... Tady tou dírou proletěla kulka, ale od kůže člověka se odrazila, aby zabila střelce, opakovala jsem si v duchu. To přece není možné. Ale možné to asi bude, když člověk, který by měl být dávno mrtvý - a vlastně už tři sta let - sedí přede mnou a houpe se beze všech rozpaků v mém houpacím křesle.

»Několikrát se mi poštěstilo, že jsem bydlel i v opravdu nóbl ubytování,« vzpomínal Jíra zasněně. »Občas se stávalo, že jsme s vojskem obsadili nějaké panské sídlo. Jak říkám, Češi Třicetiletou prohráli vlastně hned na začátku, takže se většina zdejších panských sídel proměnila v kořist ostatních armád. Ale málokterý vojevůdce dopustil, aby se jeho vojáčci dostali dál než do čeledníků. Asi si už každý v duchu předem maloval, jak tu bude jednou pánem a pochopitelně nedovolil, aby mu to jeho vlastní vojáčci moc zaneřádili nebo nedejbože vyplenili. Jen Švejdům na zdejších statcích tak nezáleželo, pokud se nedaly naložit na vozy a odvézt. Ale ti zase dbali na patřičný odstup. Důstojníci obsazovali panskou část sídla a knechtům ponechali nádvoří s čeledníky a stáje.«

»Jak jste se tedy dostal dál?«

»Byl jsem přece jenom něco zvláštního, něco, co se všude nevidí. Kdykoliv přijela nějaká návštěva, chlubili se jí, že mají ve vojsku fexta. Někdy jsem musel generalitě ukázat, co dovedu. Pochopitelně na mě nikdo nestřílel, každý věděl, co by se stalo. Někdy jsem musel pro panskou zábavu střílet sám na sebe, přičemž návštěva předem pečlivě nabila pistole, aby se ujistila, že nejde o jasný podvod - to se ví, vždycky by se našli chytráci, co by se rádi přiživili. Jindy jsem musel předvádět, jak vezmu holou rukou doběla rozežhavenou podkovu a narovnám ji. Víte, když je železo řádně rozpálené, změkne jako perník a dají se s ním dělat pravé divy.«

»To jsem jednou viděla na vlastní oči,« vzpomínala jsem. »V cirkusu - nebo tak nějak... Dokonce se pamatuji, že nám to učitel ve fyzice vysvětloval. Může za to nějaká anomálie vody, snad je v tom i nějaká kritická teplota, víc si z toho nepamatuji. Fyzika nebyla mou silnou stránkou.«

»Vtip je v tom, že žhavé železo může vzít do ruky kdekdo a nemusí být to co já. Mnohem více mě pálil vařící olej, co na nás někdy metali z městských hradeb. Pro mě bylo výhodné, že po takové produkci obvykle následovala panská žranice, od které mě už nikdo nevyhazoval. Málokdo si to se mnou troufal rozházet, když předtím viděl, jak ode mě odskakují kulky.«

»Neudělali z vás časem důstojníka?«

»Pámbu chraň! Pro důstojníky jsem byl pořád jenom knecht bez lesku, možná trochu neobvyklý, asi jako dvouhlavé tele. Aby mě považovali za sobě rovného, to by je nikdy ani v těch nejbujnějších snech nenapadlo. Jakže jste to říkala? Cirkus? Ano, tomu se to podobalo. Už jste viděla, aby se po produkci někdo bavil - s klaunem?«

»Proč ne, když je ten klaun třeba moudřejší, než ředitel cirkusu osobně?«

»Tenkrát se opravdu uvažovalo jinak,« potřásl hlavou.

»A jak jste se vlastně stal vojákem?«

»To už není dlouhá historie,« ujistil mě. »Skončili jsme naše povídání ve chvíli, kdy jsme s Matoušem obdělali pole a zaseli zrno. Konečně přišlo léto. Objevilo se však veliké množství krys a pustily se do našich zásob. Zabíjeli jsme je nemilosrdně - a také jsme je jedli. Když se to vezme, taková pečená krysa může být stejná pochoutka jako králík, zvláště když má člověk hlad. Alespoň částečně nám na-

hradily, oč nás svou nesmírnou žravostí připravily. Manča se zpočátku těch ošklivých hnědých potvor štítila, ale hlad byl silnější než hnus, jedla je nakonec taky.«

»Krysy, brr...« otřásla jsem se.

»Kdyby šlo jenom o krysy,« povzdychl si. »Slýchal jsem o horších věcech, co lidé jedli. Tenkrát nebylo zřídkavé ani lidojedství. Tak hluboce jsme nikdy neklesli, pochovali jsme jak se na křesťany sluší a patří i vojáky, co nás přepadli.«

»Já... já nevím,« vzdychla jsem. »Teď mi to sice připadá hrozné, ale kdybych byla ve stejné situaci, kdoví...«

»Jste velice rozumná dívka, Martino,« obrátil se ke mně. »Jinému bych to asi nevyprávěl do takových podrobností, ale u vás mám pocit, že mě pochopíte lépe než sto jiných.«

»Díky za poklonu,« sklonila jsem hlavu.

»Bohužel s krysami souviselo i další neštěstí, které na nás počátkem léta přikvačilo,« pokračoval. »Krysy najednou začaly houfně ubývat. V lese všude kolem jsme nacházeli jen jejich mrtvolky, a nejenom krys, i ostatních lesních zvířat. Bylo nám to podezřelé - a naše zlé tušení se brzy potvrdilo. Mrtvolkám jsme se sice vyhýbali, ale svému osudu jsme stejně neutekli. Manča náhle ulehla ve velkých horečkách a na břiše a v podpaží se jí objevily veliké fialové boule. Ošetřovali jsme ji jak jsme dovedli, ale naše snažení bylo marné. Brzy zemřela a s bratrem Matoušem jsme ji pochovali do posvěcené půdy na pustnoucí hřbitov, jako ostatní naše drahé. Zůstali jsme sami, ale ne nadlouho. Matouše také zachvátila horečka a když se na něm objevily stejné fialové hlízy, bylo zřejmé, že je zle. Ošetřoval jsem ho, ačkoliv mě v horečkách od sebe stále odháněl. Pak vydechl naposledy a já jsem ho na trakaři odvezl na hřbitov. Velice rychle zčernal a vypadal příšerně. Moru se právem říkalo Černá smrt. Neudržované hroby na našem vesnickém hřbitově byly už dávno propadlé, kromě čerstvého Mančina, kde ještě vadlo kvítí, co jsme jí tam dávali ještě spolu. Bylo tam pusto - pohled na starý, neudržovaný hřbitov je strašně skličující. Ale ať byl hřbitov jakkoliv zarostlý, zdejší půda byla posvěcená, to pro nás bylo tenkrát důležité mnohem víc než jak se na to díváme dnes. Vykopal jsem tehdá Matoušovi hrob hned vedle Manči a uložil ho. Bez rakve - na takový přepych sedláci často neměli ani v dobách hojnosti a míru. Přemítal jsem jen o tom, kdo uloží mě, až přijde můj čas. Nebylo tady široko daleko nikoho, z vesnice jsem přežil jen já.

Poslední člověk široko daleko.«

»Příšerná historie.«

»Víte, Martino, za svůj dlouhý život vojáka jsem mrtvých viděl tisíce, většina končila svůj život násilnou smrtí, ale vždycky mi bylo nejvíce líto nevinných. Válka si své oběti vybírala všude, ale něco jiného člověk pocítí, když v bitvě zahyne kulkou voják, který střílí na jiné a musí samozřejmě počítat i s odplatou, než když hladem umírá nevinné dítě.«

»To chápu. A co jste dělal potom?«

»Pak to najednou přestalo záviset na mé vůli,« povzdychl si. »Přímo na hřbitově mě znenadání obstoupili tři chlapi ve špinavých vojenských mundurech. Namířili na mě pistole, ale já bych se jim ani nebránil, byl jsem v takovém rozpoložení, že mi na ničem nezáleželo. Svázali mě provazem a odvedli mě s sebou. Byli to verbíři Albrechta z Valdštejna - a tak jsem se ocitl v jednom z nejznámějších vojsk Třicetileté války.«

»Utéci jste nemohl?«

»Možná bych mohl, ale jak říkám, byl jsem už sám a zdálo se mi, že je lhostejné, co se mnou bude dál. Naše rodina tou dobou odpočívala na hřbitůvku a já bych ve své jeskyni těžko obstál. Lesními plody se člověk dlouho neuživí a poustevníci nemívali dlouhý život. Možná přes léto, ale s příchodem zimy měl naději jenom ten, kdo měl dostatečné zásoby. Možná bych ještě sklidil obilí na našich políčkách ale jak říkám, úroda byla rok od roku slabší. Člověk neměl velkou naději sám.«

»A tak z vás udělali vojáka...«

»Ano - a byla to velice zajímavá změna. Z robotování na panském jsem byl zvyklý poslouchat. Tohle byly trochu jiné povely, ale nebylo jich zas tolik, abych se je brzy nenaučil zpaměti. Navlékli mě do uniformy, ušité z dobré látky, k níž patřily i vysoké, pevné boty. Byl jsem z toho v první chvíli dokonce nadšen. Celý život jsem chodil bos - sedláci obvykle na boty neměli - ale i když jsem měl chodidla jako podešev, mimo ušlapané cesty jsem musel vždycky našlapovat opatrněji. Teď jsem najednou mohl tryskem běhat i po kamení a nikdy už jsem si ani palec neobrazil.«

»Jenomže vás naučili zabíjet.«

»Samozřejmě, to k vojenskému stavu patřilo. Dostal jsem píku - také se od té doby říká, začínat od píky. Povinností pikenýrů bylo

chránit mušketýry před nájezdy nepřátel. Když se to vezme kolem a kolem, mušketýr byl vždycky po výstřelu bezbranný tvor, ačkoliv měl kord pro případ nouze. Než opět nabil, musel mít obě ruce volné - a to trvalo dost dlouho. Proto jsme tu byli my, pikenýři. Vytvořili jsme kolem našich mušketýrů naježený val a když opět nabili, my jsme na povel ustoupili, abychom jim nestáli v ráně. V bitvě to bylo pořád stejné. Po výstřelu jsme postoupili vpřed, tak aby mušketýři byli za námi. Na povel jsme museli zakleknout a píky vzhůru. Na další povel jsme zacouvali zpátky do druhého valu a tak pořád dokola. Mezitím jiný důstojník vyřvával povely pro mušketýry a my jsme měli pár okamžiků pohov. Málokdy jsme se dostali k tomu, abychom skutečně někoho nabodli. Nikdo totiž na nás opravdu neútočil a když už, tak to byla jízda a ta si zpravidla rozmyslela najet na takovou naježenou hromadu kopí čelně. K takovému útoku došlo teprve v okamžiku, kdy už nás zbylo na účinnou obranu málo. Byla by to nuda, jenže všichni z té druhé strany pochopitelně též neztráceli čas a stříleli ostošest. Tenkrát se v bitvách ještě občas bojovalo zblízka na meče, šavle či píky, ale pomalu se přecházelo na zabíjení na dálku. Bitvy už začala rozhodovat děla, muškety, později i lehčí pistole. Vidět, jako kolem padají kamarádi, aniž by jim kdo mohl pomoci, bylo hrozně skličující. Jenom mušketýři měli možnost oplatit těm druhým za všechnu smrt. My pikenýři jsme byli čím dál tím méně platní.«

Na chvíli se odmlčel.

»Nenudím vás?« zeptal se tiše.

»Vůbec ne,« ujistila jsem ho. Ale po pravdě řečeno, moc mě nezajímaly všechny podrobnosti vojenského života z doby Třicetileté války. Měl by asi více vyprávět o sobě, to by mě určitě zajímalo víc. Najednou mě napadlo, že bych se neměla tak ostýchat a říci mu to. Jinak mi začne vykládat barvité podrobnosti o bitvách a umírání vojáků - to by se mi nejspíš rychle zvedl žaludek. Neměla jsem v oblibě romány, libující si v krvavých hrůzách a zejména ne romány o válkách. Tušila jsem, že si právě toho u Jíry užiji nejvíce, ale nechtělo se mi ho v tom líčení ještě podporovat.

»Bitvy snad nebyly pořád,« začala jsem nesměle. »Co jste dělali, když jste nebyli přímo v bitvě? Já totiž vážně nemám ráda zabíjení lidí a krev...«

A to jsem ještě netušila, co všechno i mě právě v tomhle směru ještě čeká... Kdybych jen věděla, kolik zbytečné krve uvidím vytéci

sama na vlastní oči...

»Víte Martino, já umím číst,« vzdychl si Jíra. »Zejména v poslední době jsem přečetl spoustu knížek o Třicetileté, dnes jsou knížky dostupnější než dříve. Ale řeknu vám, málo z nich tu hrůzu dost dobře vystihuje. Skutečnosti se nejvíce přiblížily právě ty nejkrvavější příběhy. Jakmile se opěvuje statečnost vojevůdců, hrdinství vojáků a pokud se tam nedej Bože objeví krásné ženy, nemá to s Třicetiletou válkou mnoho společného. Statečnost vojevůdců? Kde zůstaly časy, kdy král ujížděl na svém koni v čele vojska do bitvy, aby tam nalezl smrt nebo slávu? Kolik takových se v dějinách vyskytlo? Snad jen ti nejstarší panovníci, hodně jsem toho o nich přečetl. Přemysl Otakar druhý, král železný a zlatý, nebo slepý král Jan, co volal, že toho bohdá nebude, aby český král z boje utíkal... Za poslední staletí se hlavy pomazané držely spíše vzadu, i v době válek na svých skvostných hradech a zámcích pořádaly bály a radovánky a vojska za ně vedli jen jejich vojevůdci. A i ti už bitvy jenom pozorovali dalekohledem z nějakého dostatečně vzdáleného pahrbku. Do ohně posílali už jen knechty všech možných národů. Myslíte si, že aspoň ti byli hrdinové? Pomněte, že útěk z bitvy pro ně představoval jistější smrt než možnost, že je zasáhne nějaká kulka. Žádná armáda nemá jen přední linii, kde švarmlinie útočí na bodáky a teče krev, ale také zadní voje. Ty shánějí jídlo, olovo a prach pro muže, píci pro koně - ale také nemilosrdně věší a střílejí zběhy. Ti vzadu bývali a dodnes ve většině armád jsou pravou příčinou hrdinství těch vpředu. Málokterý člověk jde do války s nadšením, každý k tomu potřebuje dobrý důvod, tenkrát jako dnes. Ještě kdo brání vlast - což znamená, že chce někoho chránit víc než sama sebe. Před takovými smekám, jenomže jich bývá v každé válce jako šafránu. Někteří bojují pro kořist, což předpokládá pokud možno co nejmenší riziko, slabšího protivníka a bohatou kořist. Takovými pohrdám, tak jako těmi, co si chtějí jen užívat zabíjení a týrání jiných. Kde jinde mohou vrahové beztrestně vraždit, nežli v armádě? Nebývá jich naštěstí mnoho, stejně jako pravých žoldáků, co bojují čistě pro peníze. Pominu náboženské fanatiky, věřící v jakousi odměnu po smrti, ačkoliv jich v některých armádách a dobách bývá dost a dost - a kdo nám zbývá? Většinu armád světa tvoří nedobrovolně naverbovaní mladíci, kteří by do té války nikdy nešli, ale nemají jiné východisko. Mají jedinou naději - že právě jejich strana bitvu vyhraje a oni to tím pádem přežijí.«

»Snad mohou být i jiné, lepší pohnutky...«

»Jiné samozřejmě ano, ale lepší? Martino, každá válka je větší nebo menší, ale vždycky svinstvo. Jenže po každé válce bývají odsouzeni jenom poražení - a nikdy vítězové. Navíc se velice často stává, že nejsou souzeni ti, co mají všechno na svědomí, ale pouze menší lumpové. Podle mě by měl být každý, kdo válku zahájí či vyprovokuje, pro výstrahu pověšen za krk a pomalu, rozumějte, pěkně pomalu vytažen na šibenici. Žádná milosrdná, rychlá smrt. A ještě by mu měly být před popravou na kousky rozdrcené ruce, nohy a žebra. A pěkně veřejně, aby to viděl každý a nikoho dalšího to už nenapadlo.«

Podívala jsem se na něho udiveně a snad jsem se trochu otřásla. Neřekla bych do něho, že by to byl takový kruťas.

»Rozumějte mi, jde mi o to, aby už nikdo nikoho nenutil zabíjet lidi, kteří mu v podstatě nic neudělali. Zabíjení je zločin, i když je to na rozkaz. A vydat rozkaz k zabíjení je ještě větší zlo.«

»A to říkáte vy? Vždyť jste také zabíjel.«

»Ano, zabíjel,« přikývl. »Však jsem si také prožil muka, výčitky svědomí - a to jsem rozhodně nemohl za žádnou válku, kterých jsem se zúčastnil. A navíc - já jsem střílel na lidi jen zpočátku, potom mi stačilo, že ti druzí stříleli na mě. A v tom je, jestli to nepociťujete, dost podstatný rozdíl.«

»Přece jste fext...«

»Ano, ale každého včas varuji, pokud to ovšem stihnu. Už dlouho jsem na nikoho nevytáhl zbraň jako první. Kdybych měl tady na tom místě spočítat, kolik lidí jsem opravdu úmyslně zabil, nebylo by jich tolik, co si možná myslíte. Kromě toho jsem se za ta léta naučil, že se nesmím nechat naverbovat do kterékoliv armády. Proto jsem poslední světovou válku trávil hlavně v písečných dunách u Tobruku mezi Angličany, tak jako spousta jiných Čechů.«

»A kde jste byl v První světové válce?«

»Té jsem se vyhnul. Pochopte, Rakousko mi nikdy k srdci nepřirostlo a dát se dobrovolně k opačné straně by znamenalo střílet do Čechů. Za Rakousy jsem bojoval naposledy u Hradce Králového, kde jsme to na celé čáře prohráli, ale dal jsem se k nim proto, že protivníkem bylo Prusko. V První světové jsem prostě využil toho, že mě neměli na žádném seznamu.«

»Proč jste se tedy dal k Angličanům?«

»Protože jsem pochopil, děvenko zlatá, že Německo v čele s fýre-

rem je hlavní hrozbou nejenom nás Čechů, ale celé naší civilizace. Kdybych zůstal tady v Čechách a škodil jim přímo na místě, mstili by se zbaběle na nevinných lidech, jak jsme ostatně poznali po atentátu na Heydricha. Proto jsem raději odcestoval - nejprve do Francie a potom do Anglie. V Anglii samotné jsem ovšem nebyl nic platný, tam potřebovali hlavně letce a námořníky - a to nebylo nic pro mě. Na éroplán bych si asi netroufl a k námořníkům se mi také moc nechtělo, Češi jsou přece jen suchozemci. Zbytečně bych se utopil v některé potopené lodi. Námořní bitvy se dnes vedou převážně na dálku kanóny, torpédy nebo letecky, ale to nebylo nic pro mě. Své schopnosti fexta jsem mohl uplatnit jedině u pěchoty. Proto jsem se přihlásil do Afriky proti Rommelovi.«

»Věděli Angličané, že jste fext?«

»Nikdy jsem jim to neřekl,« zamračil se. »Já je také moc nemám v lásce. Ti Angličané, se kterými jsem se setkal přímo v Anglii, byli všichni nesmírně zdvořilí a uměli ocenit, že pro ně my Češi chceme nasazovat krky, ale nesměl bych vědět, že nás nejdřív se svým pověstným klidem hodili přes palubu. Dal jsem se k nim jenom proto, že bojovali proti Hitlerovi. Ostatně potkat tytéž Angličany v jejich koloniích nebyl pro cizince žádný med - a to ani nemluvím o tom, jak se chovali k domorodcům. Jakmile některý národ poroučí jinému, není to rovnocenný ani spravedlivý vztah. Proto jsem jim to neřekl, ale myslím si, že Angličané si o mně brzy domysleli, co jsem vlastně zač. Ono se to ani nedalo dlouho přehlížet. Britští oficíři dokonce i v první linii dbali, abychom vypadali jako ze škatulky, jako by na tom záležel osud britského impéria. Výstrojní náčelníci ve skladech královské britské armády mě brzy znali široko daleko. Málokdo jiný tam byl fasovat novou uniformu, když měl přes prsa řádku dírek po kulometné dávce. Já jsem tam občas chodil i s mundůrem úplně nadranc. To když pode mnou vybuchla protitanková mina - odhodilo mě to skoro o padesát metrů, uniforma byla na cucky, boty rozřezané od střepin na nudličky a já neměl ani škrábnutí. Povídám vám, tohle vidělo to moc lidí a křižovali se všichni, i bezvěrci. To by přehlédl snad jenom slepec.«

»Takže proti Němcům jste svých vlastností využil?«

»Naplno,« přisvědčil. »Říkali nám Krysy pouště, ale báli se nás. Germáni nikdy nebojovali za vlast, ačkoli měli plnou hubu Fátrlandu. Vždycky v tom byla kořist a v Africe jim šlo především o naftu. A pak to jejich chorobné pohrdání všemi, kdo nebyli nordického původu...

Víte, že se snažili vědecky dokázat, že Kristus byl modrooký světlovlasý árijec? To už je taková nebetyčná pitomost, že jí mohli uvěřit snad jenom Germáni. I mě samozřejmě považovali za příslušníka méněcenné rasy a když jsme na sebe ze zákopů pokřikovali, tvrdil jsem, že ty jejich dlouhé lebky jsou nejspíše projevem počínající degenerace. Většinou mi nedalo práci rozvzteklit je tak, že na mě začali střílet - pochopitelně ke své škodě. Přiznávám, nebylo to ode mě fér. Vlastně už to, že jsem se proti nim nechal naverbovat, ale co chcete, ve válce se beztak nikdy férově nehraje. Já jsem ty naduté nadlidi nesnášel, byli mi svou věčnou nafoukaností protivní. Jen si jich všimněte, jak se chovají k ostatním lidem dnes, ačkoliv si už dlouho hrají na bodré, žoviální strejce. Povšimněte si, kolik z nich zase vyznává ten pitomý hákenkrajc!«

»Vy byste šel proti nim i dnes?«

»Kdyby začali mluvit o svých věčných nárocích na to, co patří jiným, pak určitě. Snad už naštěstí poznali, že hrubou silou nic nezmohou a v konečném důsledku dostanou co proto, ale ta nafoukanost v některých dodnes zůstala. Abych pravdu řekl, v menší části. Bohužel je tu část pořád dost vidět.«

»A který národ máte rád - kromě Čechů?«

»Nemám rád ani Čechy,« odvětil vážně. »Od Bílé hory jsou Češi národem, který si svůj trpký osud plně zasluhuje. Češi jsou velice smutný národ. Nejvíce Čechů zabitých během Druhé světové války nemá na svědomí zvůle Germánů, ale udavačství samotných Čechů. Pochopte, nepovažuji za špatnost, když lidé pomáhají policii pochytat zločince. Národem, který s policií téměř nespolupracuje, jsou například Italové, jenomže právě proto se u nich dobře daří Mafii. Není udavačství oznámit na policii zločin a třeba i ukázat na pachatele, ale vymyslet si udání na nevinného a udávat i zločiny, které v podstatě zločinem nejsou. V tom byli Češi proslulí už za Rakouska. Za Heydrichiády bylo tak jednoduché dojít na Gestapo a udat tam souseda, že schvaloval atentát! S atentátem totiž souhlasil kdekdo. Jak jsem se později někde dočetl, z hlediska vyššího principu mravního ani vražda na tyranu není zločin. Popravy sice vykonávali Germáni, jenomže bez českých a zejména bez sudetských udavačů by nezahubili ani setinu z tak obrovského množství lidí. Každý věděl, že trest smrti za pouhý odlišný názor je nehorázný justiční zločin a kdo toho zneužil, že je vrah. Po válce měli s udavači naložit stejně jako s esesáky od plyno-

vých komor v Osvětimi. Jenomže tenkrát bylo obrovské nadšení z osvobození a na archivy Gestapa se zapomnělo. Samo sebou, ti co tam byli zapsaní, nelenili a snažili se dostat se k nim co nejdřív. Kdo by podezíral revoluční gardisty, že právě mezi nimi je spousta nejhorších krys? Najednou tu bylo více partyzánů než předtím udavačů. Ostatně, brzy se dostali k neomezené moci přátelé Stalina a s těmi, kdo opravdu proti Němcům bojovali, krutě zatočili. Koncentráky byly brzy plné, popravovalo se po desítkách. Nebylo tomu tak ani poprvé, ani naposledy. Nezlobte se na mě, Martino, ale Češi jako národ nejsou ozdobou tohoto světa.«

»Vy nemáte rád nikoho?« opáčila jsem zklamaně.

»Ale mám - jenomže já se v tomhle ohledu nekoukám, jakou řečí kdo mluví a zdali má či nemá modré oči. Spousta lidí je mi bytostně sympatických, ať hovoří česky, německy, anglicky či cikánsky. Mám rád lidi poctivé, kteří netouží po majetku svých bližních a nad nikoho se nevyvyšují. V každém období a skoro v každé zemi kde jsem byl, našel jsem si alespoň pár přátel. Kočoval jsem s Cikány, kamarádil jsem se s Maďary, dokonce i mezi Germány jsem míval několik dobrých přátel. Za Druhé světové jsem byl v Africe a kamarádil jsem se s Araby, což byl skoro div, protože jsem byl pro ně nevěřící cizinec. Arabové měli pádné důvody nevěřit Angličanům ani Germánům. Pro ně byli jedni jako druzí - stříleli se v jejich zemi bez ohledu na místní lidi, navíc bez důvodu, který by oni mohli pochopit. Kdyby mohli, vyhnali by oboje - jenže měli jen pár pušek a to proti tankům, kanonům a letadlům nestačilo. Měl jsem tehdy štěstí. Germáni na kraji oázy zaskočili arabskou rodinu a postříleli z ní všechny dospělé, jen děti zůstaly naživu. Vyjednal jsem si dovolenou a dopravil jsem aspoň ty děti zpět k jejich kmeni. Zprvu se na mě dívali nepřátelsky, ale když se všechno vysvětlilo, přijali mě jako hosta i do svého stanu. Byl jsem pro ně poslem špatných zpráv o smrti jejich blízkých, ale na druhé straně tady byly ty děti a oni dovedli ocenit, že jsem se o ně postaral lépe, než by se od vetřelce dalo očekávat. Bohudík, slušných lidí je na světě dost. A bohužel, právě ti bývají často ovládáni tou nejhorší menšinou lumpů. To je samozřejmě tím, že dobří sami netouží nikoho usurpovat.«

»Vy jste jako voják nikoho neusurpoval?«

»Ale to se ví, že ano,« pokrčil rameny. »Pochopte, vždyť i v tomto století spousta lidí považuje za přirozené zmocnit se cizího majetku,

ať už se to omlouvá jakkoliv. Postupně se omezuje okruh obětí, u nichž to ostatním nevadí. To je vše, nač se celá naše slavná civilizace zatím zmohla.«

»Jak to myslíte?«

»Jednoduše. V dobách Třicetileté války se považovalo za přirozené a spravedlivé pobrat sedlákům úrodu, ačkoliv každý věděl, že jsou tím odsouzeni k smrti. Nepovažovalo se ani za zločin zapálit jim usedlost, případně je rovnou pověsit. To už dnes neplatí, ale něco z toho v lidech pořád zůstává. Tak je možné, aby se národy okrádaly a považovaly to dokonce za záslužnou věc. Vezměte si třeba spravedlivé boje za svobodu. Mám na to své měřítko. Komu jde opravdu o svobodu, nepoužívá násilí proti nevinným a naopak. A rázem máte z většiny těch udatných bojovníků za svobodu prachsprosté vrahy. Nedejte nic na halasně vytrubované ideály, už v Bibli stojí psáno, že teprve podle činů jejich poznáte je. Upřímně řečeno, tak můžete posuzovat i většinu potentátů a jen málo jich obstojí se ctí.«

»To je opravdu zajímavé, něco na tom asi bude,« přiznala jsem. »Také se mi příčí, když někdo zdůrazňuje jakási svatá práva a jde mu jen o to, aby se něčeho zmocnil. Ale když mi někdo něco ukradne a já se starám, aby mi to vrátil, to snad spravedlivé je, nebo ne?«

»Ano - ale nesmí se tím omlouvat ještě horší křivda, než se stala předtím. Ve středověku se zlodějům sekaly ruce, což se tenkrát považovalo za spravedlivé. Zloději se zabránilo krást, ale on pak nemohl žít ani poctivě.«

»Máte docela zajímavé názory,« přiznala jsem mu. »Skoro jako byste ani nebyl vojákem.«

»Milá Martino, kdybyste byla na mém místě... Pravda, byl jsem nějakou dobu profesionálním zabijákem, ale přece jen... Není žádná velká sláva zabíjet lidi a bezbranné teprve ne. V dějinách se oslavují velcí vojevůdci, ale spíš by je měli uvádět jako odstrašující příklady. Pokud vás to zajímá, také ostatní fextové jsou podobného mínění. Například během Druhé světové války se žádný z německých fextů nenechal naverbovat do Wehrmachtu. Dokonce ani Albert, který mi ve svém dlouhém životě provedl spoustu podrazů. Nemyslete si, já ani některé fexty nemám rád. Nicméně souhlasím, že není zrádcem národa, kdo odmítne účastnit se loupeživé války, jako spíše ten, kdo ji vyvolá a způsobí strádání mnoha nevinných lidí, vlastních i cizích. Němečtí fextové raději odešli za hranice a žili po celou válku mimo Vel-

koněmeckou říši. My ostatní jsme to pak vysoce ocenili. Já jsem při té příležitosti dokonce odpustil i Albertovi. Ten odešel z Rajchu jako poslední. Nejdéle mu trvalo, než si uvědomil hrůzu, jakou vyvolali náci. Nakonec to pochopil i on, přeplaval na své rybářské loďce do Anglie a celou válku prožil v zajateckém táboře.«

»Vy jste ani Němce nezabíjel rád, že ne?«

»Jak to můžete vědět?« podíval se na mě tázavě. »Snad by se to tak dalo říct. Já jsem nikdy nezabíjel s radostí, jako mnoho jiných. Když někdo v bitvě usiloval o můj život, a já ho zastřelil dřív, nic jsem si nevyčítal, protože on se také nerozpakoval zabít mě. Od těch dob, co jsem fextem, zabíjím hlavně ty, kdo na mě sami střelí. To přece není vražda, když jim vrátím jejich vlastní kuli. Dá se to pochopit třeba jako jejich sebevražda. Ono to vlastně nezávisí na mé vůli, já tu kulku zastavit neumím. Kdo se do mě strefí, zemře. Určitě se mnou souhlasíte, že je víc viny na něm.«

»Máte také pistoli,« připomněla jsem mu.

»To mám,« připustil. »Křesadlovou. Občas z ní vystřelím, ale vždycky jenom proti sobě a dávám si dobrý pozor, aby ani odražená kule nikomu neublížila. A nestřílím z ní každý den, protože si do ní dnes musím vyrábět střelný prach i odlévat kule. Je to, jak sama říkáte, jen taková cirkusová atrakce. Sám jsem touhle pistolí nezabil ani jediného člověka - a mám ji přes dvě stě let. Snad jste si tam v té kůlně všimla, jak to opravdu bylo? Myslíte si, že bych nestačil vystřelit jako první? Mohl jsem zmáčknout spoušť v kapse, jeden z těch dvou by padl mrtev, dřív než by si uvědomil, že držím zbraň. Proč jsem jim tu pistoli ukazoval - a ke všemu tak pomalu? Povím vám to. Vytahuju ji jenom tehdy, když proti mně stojí nějaký ozbrojený lotr. Dávám mu tím vlastně poslední šanci. Občas se najdou slušnější lupiči, kteří zbraněmi jenom vyhrožují, ale střílet vlastně ani nechtějí. Když se na poslední chvíli zarazí a pokusí se to nějak urovnat, zůstanou naživu. Už jsem to zažil a dokonce nejednou, ačkoliv takoví lupiči jsou spíš výjimky. Kdo na mě vystřelí, střílí většinou jako první - a taky jediný. V té kůlně jsem také dobře věděl, že se mě ti dva pokusí zabít. Bylo na nich vidět, že jsou to necitové a nebudou se rozpakovat střílet. Ale určitě si vzpomenete, že jsem varoval i je. Přinejmenším věděli, že jsem fext. Tu poslední šanci si promarnili sami.«

»Jestli je to pravda...«

»Přísahám! Vy jste to neslyšela?«

»Slyšela a věřím vám,« ujistila jsem ho. »Na tu kůlnu už nikdy v životě nezapomenu. Ale nedovedu si představit, jak byste nestřílel třeba u toho Tobruku...«

»Ne z téhle hračky,« mávl rukou. »Tam jsem měl anglický stengan, ale náboje jsem často rozdával kamarádům, když jim docházely. Rozumějte mi, se zásobováním to vypadalo všelijak a bez munice by byl každý bezbranný - jako jehně u řezníka. Samozřejmě kromě mě, já jediný jsem využíval i munici našich nepřátel. No, párkrát jsem i tam vystřelil a několik Germánů jsem osobně poslal do pekla, ale ti si to zasluhovali, věřte mi. Například když stříleli do dětí. Víte, i mezi nimi byli takoví, co vraždit vlastně nechtěli. Už od Třicetileté války jsem nezabil jediného zajatce. Vždycky jsem dodržoval zásadu nehnout prstem proti tomu, kdo se vzdává.«

»To je u mě jenom plus pro vás,« ocenila jsem to.

»Také pro vás, Martino,« zašeptal potichu, sotva jsem to zaslechla.

*****

Ďáblovo znamení

Tentokrát jsem se na noc ani nezamkla. Začala jsem tomu na první pohled drsnému chlapovi věřit. Jako bych ho neznala druhý den, ale nejméně rok, ne-li od malička. Večer jsem mu dala nějaké domácí oblečení, které jsem si schovávala jako památku po tátovi. Zpočátku se patřičně upejpal, pak si dal říci a k mému nebetyčnému překvapení přijal s vážnou tváří i nabízené holení. Když si oholil plnovous, nehádala bych mu ani třicet let. Na okamžik mě napadly pochybnosti, zda je mu opravdu víc než tři sta padesát let, ale v jeho případě jsem musela uvěřit všemu - nic jiného mi nezbývalo.

K večeři se mnou zasedl úplně jiný člověk. Poznala jsem už v životě spoustu lidí. Přicházeli za mnou do školy často v obavách o zdárný vývoj svých ratolestí, ale málokdo z těch vážených rodičů měl tak jemné chování, jako Jíra Stříbrný.

Nejenže teď nepůsobil dojmem hrubiána, on dokonce mluvil lépe, než většina lidí ve vsi. Pravda, v jeho slovní zásobě se tu a tam objevilo nějaké zastaralé slovo, ale v podstatě mluvil moderní češtinou a téměř spisovně. Jako učitelka jsem si toho samozřejmě brzy všimla a musela to ocenit. Z češtiny by měl u mě jedničku.

»Umím pochopitelně i několik jazyků,« přikývl, když jsem se ho na to zeptala. »Z moderních evropských řečí umím dosti slušně německy, francouzsky, anglicky, rusky a turecky, jen o trochu hůře italsky, polsky, maďarsky a cikánsky. Za svého pobytu v Africe jsem pochytil i arabštinu a několik místních nářečí. Ze starodávných jazyků jsem nezapomněl staročeštinu, starofrancouzštinu, několik nářečí dolnoněmeckých a kupodivu i švédštinu, ale s těmi bych se dnes už nedomluvil.«

»Zkoušel jste to?«

»To se ví,« přikývl. »Stačí zajet si do Prahy, tam bývá dostatek všelikého pronároda. Ale jak říkám, když na někoho spustím po starodávnu, rozumějí mi sotva každé páté slovo. Možná byste se na mě

také koukala nechápavě, kdybych na vás spustil staročesky. Víte, já si mohu i v dnešní době přečíst Dalimilovu kroniku přímo, bez moderního překladu.«

»To je možné,« přikývla jsem. »Čím to je, že žijete tak dlouho a všechno si pamatujete?«

»To kdybych věděl...« povzdychl si.

»A jak jste vlastně přišel k těm neobvyklým a nechci ani říkat zázračným vlastnostem?«

»Kdybyste si přečetla některou z pověstí, které dříve o nás fextech mezi lidmi kolovaly, věděla byste o mně mnohem víc, ale hodně z toho byly pusté výmysly a jiné bylo zapsáno špatně, ba zcela naopak.«

»Jak vlastně víte, co o vás bylo napsáno?«

»Umím číst,« připomněl mi. »Kromě toho se i na vesnicích nachází spousta veřejných knihoven. Bez legitimace mi knihu nikdy nepůjčili, ale v mnoha vesnicích byly knihovnice hodné paní a nechaly mě číst si knížky i na místě bez vypůjčování. Mnoho knih jsem takhle přečetl. Až byste se divila.«

»A co tam bylo o vás napsáno?« zeptala jsem se zvědavě.

»Správně to, že se od fexta odráží kule z palných zbraní a většinou zabije toho, kdo na něho vystřelí,« rozhovořil se Jíra. »Jinak to byly samé smyšlenky. Třeba to, že fext tímto způsobem pyká za nějakou hroznou vinu. To vůbec není pravda, necítím se vinný ani prokletý. Naopak si myslím, že zločinec se mezi nás fexty nedostane, alespoň o žádném takovém nevím. A netoužíme po smrti, jak se v těch pověstech někdy píše. Je mi docela dobře a ještě lépe by mi bylo, kdyby mi lidé občas nedělali těžkosti. V některých pověstech uvádějí, že fexta zastřelíte jen stříbrnou kulí, jiné zase doporučují střílet něčím, čím se normálně nestřílí, například knoflíkem. Nemohu ani spočítat, kolik knoflíků jsem už po sobě vystřelil, ale mohu směle potvrdit, že se odrážejí stejně jako pravé kule, stříbrné jako olověné. Někteří páni mi do pistole nabíjeli dlouhé hřeby a já jsem je odrážel proti silné fošně, do níž se zpravidla zarazily až po hlavu. Bylo to velice efektní.«

»Zajímavé... přece tu musí být něco, co vás od ostatních lidí odlišuje,« trvala jsem na svém.

»O odlišnosti není sporu,« zavrtěl hlavou. »Jenže nemám ani potuchy, co za tím opravdu vězí. Já to pořád nechápu.«

»Takže jste jednoho dne zčistajasna poznal, že vám nikdo nemů-

že ublížit,« pokusila jsem se shrnout všechno, co jsem se až dosud dověděla. »Jen nevíte, proč tomu tak je.«

»Ne tak úplně,« přerušil mě. »O svých vlastnostech jsem se dozvídal postupně a vždycky v tom byla trocha překvapení, takže se nedá říci, že jsem se zčistajasna dozvěděl všechno. Dodnes nevím, jak to vlastně funguje, ale tu pravou příčinu, tu jsem znal od samého začátku.«

»Co to bylo?«

»Setkání s ďáblíky,« odtušil s vážnou tváří.

Trochu to ze mě vyrazilo dech. Zejména to, s jak vážnou tváří to tvrdil.

»S ďáblíky?« opakovala jsem po něm nedůvěřivě, když se neměl k vysvětlování.

»Ano. Byli takoví malí, asi jako pětileté děti. Kožíšky měli zbarvené jako červené víno, oči jako dva ohnivé uhlíky - a kromě toho měli ocásky.«

»A rohy na hlavě?«

»Zajímavé - přesně tohle napadlo každého, komu jsem se až dosud svěřil,« usmál se trochu křečovitě Jíra. »Na to vám odpovím, že nevím, ale spíše ne než ano. Nosili nejspíš na hlavách pod kapucemi přilby podobné starogermánským, ale bez rohů. Bůh ví, co měli pod nimi, nikdy v životě jsem je bez nich neviděl. Viděl jsem je vlastně jen jednou a krátce a je k podivu, co všechno si o nich pamatuji.«

»Jak jste se s nimi setkal? Povídejte!« dychtila jsem.

»Bylo to nedaleko odtud v horách, během přesunu mezi bitvami. Po té poslední nás zbývala jenom nevelká hrstka. Pochodovali jsme tenkrát hustým lesem a vycházeli jsme právě na jeho pokraj, když dal setník povel připravit se k palbě. V takové chvíli se neuvažuje, ale jedná. První řada okamžitě zaklekla, další si postavila muškety do stojanů a my ostatní jsme se už bez dalších povelů rozvinuli do stran. Když jsme však zpozorovali, co je před námi, málem jsme se rozprchli jako hejno vrabců před kočkou. Před námi na lesní mýtině na obrovském placatém kamenu cosi záhadného kutili čtyři malí ďáblíci, jak jsem vám je před chvílí popisoval. Nevšímali si nás a možná bychom raději vycouvali, jenže dříve než jsme se mohli otočit a dát se na úprk, setník na nás začal hulákat, abychom stříleli. A pak se ozvala hromová salva.«

»Zastřelili jste je?«

»Ne, ani jednoho,« zavrtěl hlavou. »Byli to fexti a kdo na ně vypálil, padl vzápětí mrtev. Já jsem tenkrát spoušť nestiskl, ani nevím proč. Nejspíš mi příliš připomínali malé děti, bylo mi jich líto - v každém případě mě to zachránilo. Když se dým rozplynul, leželi kolem mě všichni mrtví. Zůstal jsem naživu jen já a setník, ale ten to přežil jenom krátce. Namířil totiž na ďáblíky svou pistoli a vypálil, což se mu rovněž stalo osudným. Mám dojem, že si nás ďáblíci všimli až potom. Najednou se mi udělalo mdlo a když jsem se probudil, bylo všechno pryč, ďáblíci i mrtví kamarádi. Ležel jsem tam sám, bez muškety i vojenského šatu, oblečený do ďábelského oděvu - oné pravláštní rudohnědé kožešiny, barvou podobné medvědí, ale mnohem jemnější.«

»Co to bylo za tvory?«

»To kdybych věděl,« povzdychl si. »Já jim říkám ďáblíci. Každý, komu jsem se svěřil, mě ujišťoval, že to byly bytosti zlé, zejména faráři si tím byli jistí. Ovšem když jsem si to rozebíral ve své hlavě sám, bez zaujetí a vášní, vlastně mi nijak neublížili. Kdoví co to doopravdy bylo.«

»Myslíte, že by to mohli být nepozemšťané? Víte, takové bytosti z vesmíru?« nadhodila jsem, co mě okamžitě napadlo.

»Možné to je. Nemám ale jistotu a hádat se nechci,« kývl hlavou Jíra. »Dříve se věřilo na rudohnědé ďábly, vylézající úzkými komíny z pekla a škodící lidem. Dnes je moderní věřit na zelené mužíčky, přilétající ve stříbřitých talířích. Co já o nich vím? Zkuste mě trochu pochopit. Co jsem byl tehdá? Otrhaný, špinavý voják královské švédské armády, nevzdělaný a nic nechápající. Pravda, uměl jsem trochu číst, což nebylo v té době obvyklé, ale kromě Bible jsem žádnou knihu neviděl a ani v té Bibli jsem nebyl nijak sečtělý. Uměl jsem trochu psát, takže jsem se mohl na vojenské seznamy pyšně podepsat vlastním jménem, jenže jsem za mizerný žold pomáhal cizákům rozkrádat vlastní zemi a ožebračovat ubohé sedláky, ačkoliv jsem byl nedávno jedním z nich. Tenkrát jsem se nedíval po obloze, jestli někde neuvidím zářící talíř. V nebi měli být andělé a s těmi bych se zaživa neměl ani setkat - kdo by měl zájem o takového otrapu? Ďáblíci by o mě zájem mít mohli, to bych spíše pochopil. Zvláště když lezli z kamenů.«

»Z kamenů?«

»To jsem si nechával až na konec, abyste se proti mě moc neza-

tvrdila,« řekl smířlivým, skoro prosebným tónem.

»Vždyť víte, že mám pro vás pochopení,« ohradila jsem se mírně proti jeho nedůvěře.

»Teď už to vím,« přikývl. »Ani nevíte, kolik lidí ode mě uteklo, když se dozvěděli to co vy. Dnešní doba je přece jen v něčem lepší než starodávné časy. Ďáblové z pekla jednoduše představovali zlo a bylo dobré držet se dál od nich. Mužíčci z blyštivých talířů mohou být ještě horší než ďáblové, neboť nemusí dodržovat pravidla Věčné Spravedlnosti a mohou tudíž ubližovat komukoliv. Před zlotřilými Ufóny by se spravedlivý člověk nemohl cítit bezpečný jako před obyčejnými ďábly. Ale může tomu být i naopak, z vesmíru k nám mohou létat i andělé bez křídel ve stříbřitých kombinézách. Kdybyste jenom paní učitelko tušila, co knih jsem o tom přečetl, ani byste mi to nevěřila. Myslel jsem si, že v nich najdu aspoň náznak svého osudu. Marně. Ať už tamti ďáblíci pocházeli z Pekla, z Marsu nebo z daleké mlhoviny v Andromedě, skutečnost mi je pořád stejně nepochopitelná, jako před třemi sty lety. Ať tu měli na práci cokoliv, zmizeli a víc o nich nevím.«

»Ale jak je možné, že se nám po nich nic nezachovalo?« přemítala jsem. »Ufóni tady v Čechách, navíc nepříliš dávno, to by byla senzace! Kdyby nám tady zanechali nějaké památky, nějaké stavby, nebo aspoň legendy.«

»Zanechali,« odtušil temně Jíra. Až jsem se zachvěla jak náhle zvážněl. »Já jsem jedna taková památka, nemyslíte? Ale to není všechno. Mohl bych vám ukázat něco, co by vás rázem přesvědčilo. Kdybych ovšem věděl, co to vůbec je a jaký to má skutečný smysl.«

»Nějaká stavba?«

»No, není to stavba. Jen veliká věc. Dokonce bych řekl, že je to živé, ale kdoví co to opravdu je.«

»Kde to je?«

»Chcete tu věc vidět? Vážně?« podíval se na mě tázavě.

»A víte, že ano?« vyhrkla jsem.

»Jestli chcete, zavedu vás k tomu,« řekl opatrně. »Není to odsud daleko. Tedy - kdybyste k tomu použila váš kočár.«

»Jak daleko?«

»Nedaleko. Odhadem třicet kilometrů, tak nějak to měříte v dnešní době. V mílích je to o něco míň.«

»Mohli bychom vyrazit třeba hned?« navrhla jsem poněkud ztřeš-

těně.

»Nebojíte se?«

»Myslíte, že tam budou tamti ďáblíci?«

»Těžko,« pokrčil rameny. »Jak vám říkám, od Třicetileté války jsem je nespatřil. Řekl bych, že tam nebudou. Vyloučit to nemohu, ale moc bych se divil, kdyby tam zrovna byli.«

»Tak pojedeme, ne?«

Venku se už začalo smrákat, ale třicet kilometrů nebylo daleko ani pro mého obstarožního Trabanta. Podle mého odhadu bychom se do jedenácti večer vrátili. Jíra chvíli přemýšlel, potom se zřejmě rozhodl kout železo dokud je žhavé.

»Dobrá, pojeďme!« vybídl mě a vstal od stolu.

Napadlo mě, že přijdu o jeden večer vyprávění, ale moje zvědavost byla tentokrát silnější. Jestli Jíra mluví pravdu, pak v Čechách máme něco nevídaného - artefakt po kosmických návštěvnících! Vyskočila jsem a rychle jsem naházela špinavé nádobí do dřezu, že je umyji po návratu.

Netušila jsem, kolik plísně mezitím na talířích vyroste, ale to bylo ještě to nejmenší. Následující události rozhodně odpovídaly jak mému ztřeštěnému rozhodnutí, tak i opatrnosti Jíry Stříbrného.

Ani jsme se na to zvlášť neoblékali. Bylo léto, konečně nastala ta pravá vedra a za chvíli bychom měli být nazpátky. Pozhasínala jsem světla, zamkla chalupu, klíč hodila za trám a pak jsem vycouvala ze stodoly s autem. Jíra ke mně přisedl a rozjeli jsme se. V tom horku nám nevadilo ani rozbité okno na mé straně.

»Kterým směrem?« zeptala jsem se Jíry lakonicky.

»Na západ,« odtušil stejně úsporně.

Vyrazili jsme do noci. Za necelých dvacet minut jsme už byli na úpatí hor, kde jsem nedávno prožila ošklivý zážitek, ale setkala se s Jírou. Naštěstí jsme tentokrát jeli jinou cestou a brzy jsme s autem šplhali točitými serpentinami na náhorní pláň.

»Tady vlevo do lesa - silnice tam nevede, snad projedete po téhle lesní cestě,« ukázal Jíra na cestu, která se skoro ztrácela pod hustými korunami stromů.

Vjela jsem do lesa. Na okamžik mě napadlo, že jednám až příliš neopatrně. Sama v hustém lese s cizím chlapem...

Ale co, Jíra by mi určitě neublížil.

Cesta brzy skončila na malé mýtince.

»Teď je to pár minut pěšky,« ujistil mě.

Vystoupili jsme a pečlivě jsem si uzamkla auto. Vzhledem k vytlučenému oknu to bylo samozřejmě iluzorní zabezpečení. Potom jsem potichu následovala Jíru. Nevzali jsme si baterku ani jiné světlo, ale měsíc svítil dost, abychom se o nějaký kořen či o balvan v cestě nepřerazili. Tady se nedalo projít jinak než pěšky. Na okamžik mě napadlo, že jsem absolutně neopatrná. Co kdyby mě chtěl Jíra zabít? Nemusel by pracně odklízet mrtvolu, tady by mě nikdo nenašel ani za pět let.

Otřásla jsem se, ale kráčela dál beze slova vedle něho.

»Tady to je,« zastavil se Jíra a tiše mě vzal za rameno.

»Co?« nechápala jsem.

»Tady před námi,« ukazoval mi Jíra na oválný pískovcový balvan velikosti autobusu, porostlý řídkým mechem a ležící přímo před námi. Nebylo na něm nic zajímavého. Z naší strany se o kámen opírala velká borovice a nějaké menší mlází, na druhé straně stály další stromy.

»Pojďte za mnou,« zašeptal Jíra.

Obešli jsme kámen ze tří čtvrtin. Opíralo se tam o něj několik stejně omšelých, ale menších balvanů. Jíra na jeden vyskočil, podal mi ruku a pomohl mi nahoru. Potom začal jako první šplhat na vrchol velikého balvanu. Následovala jsem ho se vzrůstajícím neklidem. Proboha, co může být na tom starém balvanu, napadlo mě. Budou snad nahoře stopy po vesmírných návštěvnících? Buď jak buď, šplhala jsem Jírovi v patách, za okamžik jsme stáli nahoře. Zhora bylo dobře vidět, že kámen má kruhový půdorys o průměru šesti metrů. Dalo by se na něm pohodlně i tancovat. Byl to vlastně obrovský kulatý kamenný pecen chleba.

»Co je tu tak pozoruhodného?« zeptala jsem se Jíry.

»Podívejte se - vidíte tu zvláštní puklinu?« ukazoval.

Nepříliš znatelná klikatá puklina tu opravdu byla. Vedla však k mému údivu pravidelně; jakoby byla vyrytá do pískovce podle pravítka. Teprve když jsem ji v nezřetelném měsíčním světle přehlédla vcelku, spatřila jsem její skutečný tvar.

Tvar hákového kříže!

Trochu mě zamrazilo, ale jinak jsem byla zklamaná. Tohle znamení bylo určitě umělé, ale z nepříliš dávné doby. Jistě, bylo ďábelské, ale patřilo ďáblům zcela pozemským. Modrookým plavým nelidským bestiím, které nedávno dobyly Evropu a měly v plánu dobýt celý

svět.

»Tohle že má být stopa po mimozemšťanech?« obrátila jsem se na Jíru trochu zklamaně i přezíravě. »Vždyť to je docela obyčejný hákenkrajc, takové tu malovali Němci po stovkách.«

»Tenhle je mnohem starší,« odtušil vážně. »Pamatuji ho už od Třicetileté války. Germáni za to rozhodně nemohou.«

»No, máte asi pravdu,« připustila jsem smířlivě. »Četla jsem, že Hitler si prý tohle znamení nevymyslel, ale převzal až odněkud z Indie.«

»Stopa po ďáblících není tahle puklinka, ale balvan jako takový,« řekl Jíra tiše. »Vidíte tady tu díru? Ukážu vám, co ještě nikdo z lidí neviděl. Dokonce bych tvrdil, že o tomhle mimo mě neví ani většina fextů. Nanejvýš dva - tři. Ani mezi sebou o tom moc nemluvíme.«

Uprostřed svastiky někdo vyvrtal do kamenu otvor, podle ohlazených okrajů zřejmě už dávno. Nebyl veliký, stěží bych tam vstrčila malíček. Jíra se pomalu sklonil, stočil ruku do trubičky, přiložil ji k otvoru a prudce do kamene foukl.

Balvan, veliký jako autobus, znenadání podél naznačeného hákového kříže pukl a prudce se rozevřel na čtyři díly. Jako škeble, květ nebo lidská dlaň, k ničemu jinému se to nedalo přirovnat. Jenomže tak nestvůrně velikou škebli si stěží kdo dovede představit a už vůbec ne, jak rychle se to stalo. Byl to jenom okamžik. Jak jsme stáli na vrcholku balvanu, pevný kámen pod námi zmizel a my jsme se zřítili dovnitř. Zděšením jsem přitom vykřikla. Skořápka se otevřela bleskově a téměř bezhlučně, ale tím více vynikly jiné zvuky, které se ozvaly v rychlém sledu po sobě. Uslyšela jsem zapraštění lámaného dřeva - mohutná borovice opřená původně o kámen byla ulomena až u samého kořene a její koruna odlétla stranou, stejně tak kmeny stromů na opačné straně balvanu.

Kámen byl vysoký dobré dva metry, ale to nebylo zdaleka všechno. Padali jsme mnohem hloub, do více než šestimetrové černé hlubiny. Mnohem větší část toho podivného balvanu byla pod zemí a nahoru vyčníval jen kousek, jako vršek ledovce.

Podobnost s podivným živočichem pokračovala i v tom, že uvnitř bylo cosi měkkého - a zřejmě živého.

Jako ve skořápce mořských mlžů.

Dopadla jsem do kluzké hmoty a ta mě okamžitě zavinula tmavým, houževnatým příkrovem. Jíra vůbec nekřičel, alespoň jsem ho

neslyšela, ale i můj křik byl velmi rychle zadušen. Chtěla jsem se tomu bránit, ale ta zdánlivě měkká hmota měla neuvěřitelnou sílu. Byla jsem rázem bezmocná jako ve svěrací kazajce, nemohla jsem se ani hnout.

Ozvalo se hromové kamenné zaklapnutí.

Poslední paprsky měsíčního světla naráz zhasly. Skořápka se nad námi uzavřela a zůstali jsme nejméně čtyři metry pod zemí v tušově černé tmě - pohlceni neznámým netvorem.

Do očí mi vhrkly slzy a pocítila jsem hořkost. Takhle mě podvedl! Jíra, kterého jsem považovala za sice drsného, ale férového chlapa!

Houževnaté vnitřnosti nás dokonale sevřely, nemohla jsem se ani nadechnout. Nebylo ostatně čeho. Zaplavila nás kyselá a palčivá kapalina a rychle od nás vytlačila poslední zbytky vzduchu. Začaly mě pálit oči, pevně jsem je sevřela. Napadlo mě celkem logicky, že to budou trávicí šťávy netvora a brzy nás rozpustí za živa. Pocítila jsem opravdovou smrtelnou hrůzu a začala jsem se zoufale zmítat, ale po krátké chvíli, aniž bych chtěla, uvolnila jsem náhle všechny svaly a hrůza se rychle začala měnit ve sladkou mdlobu.

Uvědomila jsem si jen, že tak reaguje většina pozemských živočichů, požíraných mnohem silnějšími dravci, proti nimž už nemají sebemenší naději na obranu...

*****

Vyvrženci

Probouzela jsem se pomalu. Chvíli jsem vnímala příjemné, konejšivé teplo, jenomže z hloubky podvědomí jsem pociťovala i jakési naléhavé nutkání vyskočit, rozběhnout se a utíkat, prchat, pádit o překot... jen jsem si nedokázala vybavit kam a proč. Ležela jsem naznak na měkkém, nic mě netlačilo, ale nebyla jsem doma ve své důvěrně známé posteli. Jen pomalu, po milimetrech jsem otevírala oči. Kolem byla tma, ale přece jen jsem nad sebou rozeznala temné koruny borovic a teprve teď jsem začala vnímat i tiché, uklidňující šumění lesa.

Pomalu jsem se posadila.

»Jak vám je, paní učitelko?« ozval se tichý hlas.

Najednou se mi před očima odvinuly poslední zážitky. Jak stojím s Jírou Stříbrným na vrcholku kamene. Pak puklina ve tvaru hákového kříže, praskot lámaných stromů, rozšiřující se rudá klikatá trhlina v kameni a nakonec pohled dolů, do vlnících se rudohnědých vnitřností - netvora.

»Neéé...« vykřikla jsem v hrůze a zakryla si oči.

»Jen klid, už je všechno za námi,« ujišťoval mě příjemný hlas Jíry. »Musíte se z toho trochu vzpamatovat.«

Teprve teď mě překvapila a trochu zaskočila okolní tma, vždyť ještě docela nedávno jasně svítil úplněk.

»Co je? Co se to s námi stalo?« ptala jsem se zmateně.

»Byli jsme spolu v ďábelském kameni,« řekl nevzrušeně.

»Jak je to možné? A proč jsme teď tady?«

»Prostě nás zase vyplivl,« oznamoval mi Jíra. »Asi jsme mu nezachutnali. Nejspíš nás ani neměl v úmyslu sníst. Už mě takhle vyplivl vícekrát.«

Náhle jsem si vzpomněla na okamžiky krátce poté, co nám zmizela půda pod nohama a zaplavily nás kyselé šťávy... Nebo to bylo něco jiného, když nás to nerozpustilo?

»Vy jste to věděl? Věděl jste, co se stane?«

»Věděl,« přisvědčil vážně.

»Vy jste mě zákeřně podvedl!« vmetla jsem mu to obvinění rovnou do tváře.

»Ne tak docela,« zarazil mě. »Chtěla jste přece sama na vlastní oči spatřit památku na mé ďáblíky. Podvedl bych vás, kdybych vám tvrdil, že se naprosto nic nestane.«

»Ale nevaroval jste mě, že ta věc... ten... ani nevím co to je... vždyť nás to málem sežralo!«

»Sežralo, ale vyplivlo. Chtěla jste to přece vidět sama, na vlastní oči,« opakoval téměř zarputile. »Nemohl jsem vám přece tvrdit: pojďte se mnou paní učitelko, necháme se spolu sežrat! A navíc něčím, pro co neznám název - v žádném známém jazyce. No řekněte, šla byste se mnou, kdybyste věděla, co se s námi stane? I kdybyste věděla, že nás to zase vyvrhne jako velryba Jonáše?«

»Určitě ne!« vyhrkla jsem.

»Tak vidíte! A nebojte se, podle mě je to neškodné. Což nevidíte, že jsem to bez váhání podstoupil s vámi? Byli jsme tam spolu a neublížilo nám to v nejmenším. Ostatně soudím, že s biblickým Jonášem to mohlo být podobné, kdoví... Vždyť takovýchto balvanů je prý po světě více, Marianno se k tomu například dostal až kdesi na Sicílii. Jak říkám, nic se vám nestalo. Jistě to nebylo nic příjemného, ale neublížilo vám to. Akorát... akorát jste přišla o šaty. Ale já taky, takže jsme na tom stejně.«

V prvním okamžiku jsem se řádně vylekala. Napadlo mě, že tu ležím před cizím chlapem nahá. Okamžitě jsem se na sebe podívala. Naštěstí tomu tak nebylo. Byla jsem oblečená, ale neměla jsem na sobě totéž, co před chvílí. Lidský oděv mi to rozhodně nepřipomínalo. V prvním okamžiku jsem si pomyslela, že mě někdo zašil do medvědí kůže, brzy jsem ale pochopila, že to nemůže být kožešina.

Nemělo to totiž chlupy.

Zblízka byla vidět jen změť divných, hustě propletených silných i slabších vláken. V učebnicích biologie bývá takhle zobrazováno pletivo podhoubí, jenže tohle bylo mnohem větší, jednotlivá vlákna se dala rozeznat i potmě a bez mikroskopu. Pohlédla jsem si na ruce, ale měla jsem je volné. Kožíšek mi končil asi tam, kam obvykle dosahují rukávy svetru - ostatně to poněkud svetr připomínalo. V odstínu barvy jsem si nebyla jistá ničím, v té tmě kolem bylo všechno šedivé.

Podívala jsem se na Jíru. Seděl proti mě, opřený o velký balvan.

Trhlo to se mnou, ale tenhle kámen byl nejspíš zcela neškodný. V šeru jsem na Jírovi viděla, že podivná kožešina přechází plynule od hlavy až k patám. Nezakryté byly obličej a ruce. Napadla mě podobnost s neoprenovými obleky potápěčů, ale ty bývají hladké a navíc mi tu chyběly ploutve a dýchací přístroj.

»Co to vlastně na sobě máme?« zeptala jsem se ho.

»Jak bych to řekl...« zavrtěl se Jíra. »Nějaký oblek, co jiného? Víte, jak teď oba vypadáme? Přesně jako ti ďáblíci - jenže jsme o hodně větší.«

»Myslíte si, že to je opravdu nějaký oblek?« strachovala jsem se. »Nebude to škodlivé?«

»Už jsem to zažil vícekrát a nikdy mi to ani v nejmenším neublížilo,« ujišťoval mě rychle. »Když to mohli nosit tamti ďáblíci, proč ne my? Ostatně si myslím, že je v tom člověku velice příjemně.«

»Ano, ale vy jste fext, vám jen tak něco neublíží. A jak to, že si nepamatuji...«

»Nechcete se postavit? Pomohu vám.« navrhl mi a vstal.

Připadalo mi, že chce včas změnit téma našeho rozhovoru, který začínal už - už nebezpečně přecházet v hádku. Naštěstí jsem také netoužila pokračovat v konfrontačním tónu, zvláště když jsem vycítila, že je Jíra očividně ve vstřícné náladě a byl mi navíc jedinou oporou před neznámem, které mě trochu děsilo. Přijala jsem proto jeho galantně podávanou ruku jako projev touhy po usmíření.

Pomohl mi postavit se. Zjistila jsem přitom, že jsem po celou tu dobu ležela na ostrém štěrku; nic mě ale netlačilo. Ďábelský oděv byl huňatý a leželo by se v něm pohodlně snad i na fakírském lůžku s hřebíky. V tom měl Jíra pravdu - jako ostatně i v dalším.

»Dobře - ale co dál?« zkusila jsem se uvažovat. »Neměli bychom se raději vrátit domů?«

»Taky si myslím,« souhlasil. »Tady nic víc nevykoumáme. Balvan se zavřel a dnes už se neotevře.«

»Jak to víte?«

»Mám to vyzkoušené,« přiznal se. »Rozumějte mi, zajímalo mě na tom všechno, co se dalo. Bylo docela lákavé zkoumat tu záhadu. Neznám v celém světě nic podivnějšího.«

»Jak dlouho o téhle věci víte?«

»Od samého začátku. Právě na tomhle balvanu jsem poprvé a naposledy uviděl ďáblíky. Podívejte se, tam u toho hustého křoví je ještě

znát tvar cesty - samozřejmě vedla jinudy než dnes, jen mýtina je tu pořád. Zhruba tam, co stojí ta mladá, pokřivená borovička, jsme tenkrát vyšli z lesa. Ďáblíci byli nahoře na balvanu. Tam před křovím jsme zaklekli...«

»...a vystřelili. A všichni byli mrtví...«

»Ano. Probral jsem se až tady, co teď ležíte vy. Bylo to pro mě horší než pro vás. Byl jsem najednou sám v cizím lese a nikdo mi nemohl poradit. Kdyby mi aspoň někdo řekl, jak to teď říkám já vám - neboj se, Jíro, všechno je v pořádku, nic se ti nestalo a nestane... Co já bych tenkrát dal za takovou podporu!«

»Díky,« povzdychla jsem si.

Měl pravdu, ale přece jen jsem úplně klidná nebyla.

»Co budeme dělat teď?«

»Tady už nic,« pokrčil rameny. »Pojedeme zpátky.«

Boty mi také zmizely, ale kožešina obalovala i chodidla, takže jsem ostré kamínky na zemi nevnímala. Měla jsem pocit, že mám na nohou měkké kožené mokasíny, mnohem pohodlnější, než ztracené botky.

Chtěla jsem se podívat na hodinky, ale i ty byly pryč. Naštěstí to byly levné digitálky. Potom jsem však zjistila, že jsem přišla i o zlaté náušnice po mamince, což mě mrzelo mnohem víc. Byly z opravdového zlata, s modrými kamínky, ale co horšího, byly od maminky, dala mi je než zemřela. Vyčetla jsem to Jírovi, ale ten jen mávl rukou.

»Člověk má být vděčný pánubohu, když z nějaké velké mely vynese v pořádku třebas holou kůži. Už jsem přišel o všechno tolikrát, že se to nedá spočítat. Naučilo mě to nelpět tolik na pomíjivých pozemských statcích.«

Namítla jsem, že náušnice po mamince nejsou vzácnost pro ten kousek zlata, ale jako památka, jakou od mámy nikdy více nedostanu.

»Břetislav z Pardubic byl takovými cingrlátky a tretkami ověšený kolem dokola,« odtušil Jíra. »Pamatuji se, měl plný krk řetízků, křížků, medailonků, amuletů jak proti uřknutí, tak proti kulím nepřátel, či co to všechno bylo. A pak ležel v krvavém blátě, v obličeji mezi očima díru skrz naskrz. Co mu byly platné amulety?«

Co jsem mu na to mohla odpovědět? Měl samozřejmě pravdu. Ne proto, že byl starší než já. Pokud jde o školní znalosti, určitě toho znal málo i ve srovnání s mnohými dvanáctiletými dětmi. Měl za sebou jiné školy, říká se jim škola života. Na tomto poli asi neměl široko

daleko sobě rovného.

Ještě že jsem měla alespoň doklady v kabelce v autě! Mít je u sebe, měla bych teď jistě mnohem větší problémy.

Pomalu jsme došli k autu. Tam nás čekala další mrzutost. Baterie byla skoro vybitá, ačkoliv jsem nechala svítit pouze parkovací světla. Žárovky už sotva slabě rudě žhnuly a když jsem zkusila otočit klíčkem, ozvalo se jenom slabé ťuknutí. Startér se ani nehnul.

»Myslím, že automobily se dají roztlačit s kopce,« radil mi Jíra.

Na to bych přišla také, ale znamenalo to dostat se přes padesát metrů mírného stoupání. Jíra se mi nabídl, že mě tam odtlačí. Nebýt jeho, asi bych odtud odešla pěšky, ale ve dvou jsme lehké auto přes neveliké stoupání snadno dostali. Na povlovně klesající cestě jsme oba nasedli.

»Tamhle k té zatáčce dojedeme na volnoběh a od ní už se cesta svažuje víc. Tam už určitě nastartujete,« ujišťoval mě Jíra optimisticky.

Technika možná nepatřila k jeho silným stránkám, ale pro tentokrát měl kupodivu pravdu. Jakmile jsme se dostali přes terénní vlnu, auto se rozjelo, motor poslušně naskočil a pak už nezhasl, dokonce ani když jsem rozsvítila reflektory. Dál už jsme jeli celkem v pohodě. Bylo mi sice jasné, že nesmím vypnout motor jinde, než nad nějakým dalším klesáním, jinak už nenastartujeme, ale potřebovali jsem se dostat nejkratší cestou domů a to bylo možné. Nic se nám nepostavilo do cesty a pozdě v noci jsme šťastně dorazili před moji chalupu. Jíra otevřel vrata a já jsem zajela do stodoly.

»Půjdeme spát, ne?« navrhla jsem.

»Vám se chce?« podivil se. »Já se cítím pořád svěží jako kdybychom se právě probudili - což je ostatně pravda.«

»Jenže to nebyl spánek,« zachmuřila jsem se. »Byli jsme kdovíjak dlouho bez sebe.«

»Ani netušíte, jakou máte pravdu,« řekl dobrácky. »Já se teď ale cítím docela svěží a vy určitě také.«

»Opět máte pravdu, jenže já teď především toužím být co nejdřív doma. Řekla bych, že až uvnitř si doopravdy oddechnu od napětí, co pořád cítím,« trvala jsem na svém.

Jíra neprotestoval a následoval mě. Hned v předsíni jsem rozsvítila malé světélko a kriticky jsem se začala prohlížet v zrcadle, které tu viselo na stěně.

Ten podivuhodný oblek se opravdu nejvíc podobal medvědí kožešině. Barvou i huňatostí. Musela jsem se trochu pousmát. Jak jsme tu stáli, podobali jsme se dvěma plyšovým medvědům. Teprve zblízka bylo vidět, že tenhle kožich nemá s přírodní kožešinou pranic společného. Pérovalo to jinak a sedělo nám to jako šité na míru.

»Jak se to sundává?« zajímala jsem se.

Tomuhle oblečku totiž cosi podstatného chybělo. Nějaké zapínání; ať už knoflíky, nebo zipy.

»Já jsem to vždycky rozřezával nožem,« přiznal se Jíra. »To si ovšem musíte nejprve připravit něco jiného, protože jak tenhle kožich sundáte, už do něj víckrát nevlezete.«

»Proč?« podivila jsem se.

»Protože se rozpadne na jednotlivá vlákna a už to nikdo nikdy nedá dohromady.«

»Jak je to možné?« zajímala jsem se.

»Nevím,« pokrčil rameny. »Všecko, co tak či onak souvisí s ďábly, je dostatečně tajemné, než abych vám mohl opravdu zasvěceně vysvětlit oč jde. Sám nic víc nevím. Punktum.«

Mezitím jsem rozsvítila v sednici. Jíru jsem posadila ke stolu, sama jsem postavila vodu na kafe a chtěla jsem se dát do nádobí.

Co jsem komu udělala, pomyslela jsem si zoufale, jakmile jsem pohlédla do dřezu.

Večerní nádobí pokrývala vysoká vrstva plísně. A k tomu ten puch... Nezbývalo mi nic jiného než se do toho odhodlaně pustit. Přitom jsem pořád myslela na podivný kožich, co jsem měla na sobě. Nebylo pochyby o tom, že jsem se v něm cítila velice příjemně.

»Co kdybych to jen opatrně rozstřihla v pase?« uvažovala jsem nahlas očima praktické ženy. »Možná, že by z toho byly docela dobré kalhoty a snad i svetr.«

»Na to zapomeňte,« ujistil mě. »Jak se to jednou poruší, přestane to držet pohromadě. O trní se to neroztrhne, můžete se s tím klidně prodírat nejhustším hložím, ale v okamžiku, kdy na to vezmete nůž, máte na sobě jen kupu sušených nudlí. Postavíte se, všechno se sesype na zem a jste nahá a bosá.«

»Pak to nemá cenu,« pokrčila jsem rameny. »Škoda.«

»No, to bych také netvrdil tak jistě,« oponoval mi Jíra. »Tenhle obleček má totiž moc zajímavou vlastnost. Kdyby bylo právě něco podobného v módě, abyste se v tom necítila příliš nápadná, mohla

byste to nosit třeba půl roku i déle. Člověku je v tom pořád příjemně, ať kolem zuří mráz, nebo žárem puká zem. Když v tom spadnete do vody mezi ledové kry, je to jen krátce nepříjemné; rychle se to na vás ohřeje a než vylezete ven, jste v teple. Ta voda pak na vás rychle uschne, i když se zahrabete do závěje. Škoda jen, že to vypadá tak nápadně. A v lese se v tom nedá chodit vůbec, mohli by na vás omylem vystřelit jako na medvěda.«

»Medvědi už přece v Čechách dávno nejsou,« ujistila jsem ho. »Když někdo v lese spatří medvěda, může si pomyslet leda něco o cirkusu a o odměně za nalezení zatoulaného zvířete.«

»Pravda,« souhlasil Jíra. »Já už jsem zapomněl. Abyste věděla, já jsem ještě v Čechách medvědy zažil. Dokonce jsem jednoho vlastnoručně zastřelil. Bylo to někdy uprostřed zimy léta Páně tisícího šesti stého čtyřicátého prvého. Medvědinu nám tenkrát záviděli ve všech okolních kumpaniích a ukradli nám aspoň medvědí tlapy, naložené v láku. I tak jsme si toho užili. Jedla jste někdy medvědinu? Panečku, to je pochoutka, nevím co se jí vyrovná!«

»Ne, medvěda jsem nikdy nejedla. Ale poslyšte, jak byste to chtěl nosit půl roku, když se to nedá rozepnout? To snad je nutné - alespoň občas...«

»Není,« prohlásil s jistotou. »Dokud máte na sobě tenhle kožich, nemusíte jíst. Stačí, když se občas trochu napijete vody, ale ani to není nezbytné. Pijete spíš na udržení chuti v puse. A právě tak, když nejíte ani nepijete, nepotřebujete ani to... vždyť víte co... Takže to nemusíte svlékat třebas půl roku. A cítíte se v tom pořád příjemně. Co já vím, žádný lidskou rukou vyrobený oděv na sobě tak dlouho bez občasného vyprání nesnesete. Tohle ano.«

»To přece není možné!« zarazila jsem se.

Proboha, tohle začínalo zavánět černou magií! Aby člověk půl roku nejedl, ani nechodil na záchod?

»Vždyť vám říkám, že tyhle věci nejsou obyčejné,« trval na svém Jíra. »Vše co pochází od ďáblíků je zvláštní. Můžete si to klidně sama vyzkoušet - záleží jen na vás. Je to tak trochu jako zázrak.«

»Já to tedy vyzkouším,« řekla jsem odhodlaně. »Ale abych potom měla po ruce nějaké oblečení, ne? Když říkáte, že se to rozpadne naráz...«

»Přesně tak,« souhlasil. »Jakmile do toho zajedete nožem nebo nůžkami, sesype se z vás všechno. Kdybyste si neměla co jiného ob-

léknout, zůstanete nahá. Na to pozor.«

»A vy jste to měl někdy na sobě déle?«

»Víckrát,« přikývl. »Nejdéle v době mezi listopadem Léta Páně tisícího sedmistého pátého do října léta následujícího. Tenkrát byla v Čechách neúroda a vypukl hlad. Napadlo mě, že jsem se vždycky cítil tak krásně, kdykoliv mě balvan vyplivl a měl jsem na sobě tenhle kožich.«

»Takže jste se dal sežrat úmyslně...« došlo mi.

»Jak říkám, je to docela neškodné,« vrtěl hlavou nad mým zděšením. »Do ďábelských šatů jsem se nechal obléknout ještě víckrát. Vždycky jsem v pohodě strávil zimu a teprve na jaře jsem je sundal - někdy až po žních. Povídám vám, dodnes si pamatuji zimu onoho nešťastného roku jako velice příjemnou, ačkoliv tenkrát moc lidí pomrzlo nebo zemřelo hladem.«

»Jak jste se potom cítil mezi ostatními vojáky?« napadlo mě trochu škodolibě, jako bych ho přistihla na švestkách.

»Cožpak si opravdu myslíte, že jsem byl vojákem pořád?« podíval se na mě pobaveně. »Zaplaťpámbu, nebyla přece každým rokem vojna. A když nebyla vojna, nebylo třeba ani vojáků. Armády se rozpustily a každý si šel hledat obživu jinam. To se rozumí, pro pár tisícovek lancknechtů se vojenský chleba vždycky našel, bez vojska by byla každá země brzy přepadena sousedy, ale v dobách míru nečítaly armády ani desátý díl oproti době vojny. Mě ohýbání hřbetu v mírové službě nelákalo, tak jsem se vždycky sebral a hledal si místo jinde.«

Raději jsem do něho přestala rýpat. Tím spíš, že jsem se vztekala nad příšerně zaschlou špínou na nádobí. Hodiny na stěně ukazovaly půl páté ráno, venku pomalu začínalo svítat. Náš podivuhodný výlet trval skoro celou noc, ale to by pořád nevysvětlovalo tu plíseň. To snad ani nebyla pravda, aby za těch pár hodin všechno tak zaschlo a ztuhlo, nebo se změnilo v kopečky huňaté tmavozelené plísně! Pod kapajícím kohoutkem bylo všechno zplesnivělé, na suchu zase na to nestačila ani kovová drátěnka. Před návštěvou jsem nesakrovala nahlas, jen jsem se nad tím potichu vztekala.

»Copak?« vstal Jíra od stolu.

»Ále, to nechápu,« zavrčela jsem. »Jak to tu mohlo za tu chvilku tak zplesnivět?«

»Chvilku?« podíval se na mě udiveně. »No jo, vám to asi ještě nedošlo... My jsme v tom kameni ďáblíků nebyli zakletí pár hodin jak

si zřejmě myslíte, ale celé čtyři dny. Vlastně jsem vám to zapomněl říct.«

Talíř mi málem vypadl z ruky.

»Čtyři dny?«

»Vždycky tomu tak bylo,« ujišťoval mě. »Pokaždé to byly čtyři dny, ani o den méně ani více.«

»Takže dnes není pondělí?«

»Jestli je to jako pokaždé, pak máme pátek,« ujistil mě.

»No - ještě že jsou prázdniny,« oddychla jsem si, jenže hlava se mi točila dál.

Proboha! Čtyři dni!

To by vysvětlovalo nejen plíseň, ale i vybitou baterii. Ale co ještě? V hrozném spěchu jsem se probírala pamětí, co jsem zase prošvihla a co z toho může mít nějakou nepříjemnou dohru. Byly sice prázdniny, ale měla jsem už dávno dohodnuté nějaké schůzky. Snad to nebude tak zlé, utěšovala jsem se, na něco se jistě vymluvím.

Panebože, došlo mi najednou, celé čtyři dny a noci jsme prožili uprostřed strašlivých vnitřností nějakého kosmického netvora! Ještě že jsem o sobě nevěděla! Proč nás to vlastně nevyplivlo hned jak nás to spolklo? Co to s námi provádělo?

»Jíro,« obrátila jsem se zoufale na jediného, kdo by mi mohl dát alespoň nějakou oporu. »Co se to s námi stalo? Jsme to vůbec ještě my?«

»Nebojte se, paní učitelko,« došel až ke mně a zlehka mě vzal za ramena. »Nedovolil bych si k vám nic, co by bylo jen trochu nebezpečné. Už jsem to prožil na vlastní kůži mockrát a nikdy mi to ani vlas na hlavě nezkřivilo, naopak. Myslím, že to není nebezpečné, je to jen - trochu nezvyklé.«

»Já... já nevím. Já mám z toho hrůzu,« přiznala jsem.

»To už je za námi,« ujišťoval mě. »Teď už bude všechno jako dřív. Až se zítra probudíme, budeme se tomu oba smát.«

Očividně se všechno snažil obrátit v žert, ale moc se mu to nedařilo. Já jsem opravdu cítila strach, takový ten těžko potlačitelný živočišný strach z neznáma. Obejmul mě, bylo to spíš takové uklidňující otcovské objetí, bez vášně, ani jsem se proto nebránila a schoulila se do jeho náruče. Objímal mě nemotorně, jako dobrácký, pohádkový medvěd. Vzhledem k jeho oblečení se to k němu hodilo.

»Poslyšte, Martino, nemyslete, že si neumím představit, jak vám

asi je,« utěšoval mě. »Vážně je to všechno, co jsem vám chtěl ukázat. Žádné další překvapení podobného kalibru už pro vás nemám. Ale musíte uznat, že to bylo přinejmenším pozoruhodné a řekl bych, že jste dnes v mnohém moudřejší než předtím. Přinejmenším mi teď jistě věříte, že jsem si s těmi ďáblíky nevymýšlel.«

»Já vám věřím, Jíro,« podívala jsem se mu do obličeje.

»Tak už neplačte, prosím,« začal mi dlaněmi otírat slzy s obličeje.

»Já přece nebrečím, nejsem malá holčička,« ohradila jsem se, jenomže v té chvíli mi jedna kapka stekla na rty a její slaná chuť mě usvědčila, že má pravdu zase on.

»Když je to takové...« začala jsem popotahovat nosem.

»Já vím, nezvyklé,« doplnil mě. »Ale víte, že jste první člověk, kterému jsem se svěřil úplně se vším?«

»Vážně?« podívala jsem se na něho skrz slzy.

»Vážně. Už přes tři sta let nosím v sobě tohle tajemství a dosud jsem nenašel jedinou spřízněnou duši, komu bych mohl všechno vypovědět. Kdo není fextem, nepochopí, co to obnáší. Teprve vám jsem uvěřil, že porozumíte aspoň natolik, abyste se ode mě neodvrátila.«

»A zkoušel jste to vůbec?«

»Několikrát,« ujistil mě. »Ale řeknu vám, do dneška jsem nenašel nikoho, kdo není fextem a přitom by mě tak pozorně vyslechl, jako vy. Každý se zatím vyděsil dříve, než jsem se mohl dostat k tomu nejzajímavějšímu. O tamtom velkém balvanu jsem dosud neřekl nikomu.«

»To si myslíte, že jsem bůhvíjak statečná?«

»Jak se to vezme,« povzdychl si. »Snažil jsem se získat pro to některé z kamarádů. Jenže otrlí chlapi, co stáli jako svíčky v dešti kulí, ládovali muškety a stříleli bez ohledu na to, že kolem jiní padali k zemi a řvali bolestí, couvali ode mě zděšeně, jakmile se dozvěděli o ďáblících. Statečnost v boji sama o sobě nestačí.«

»A ti další?«

»Nenajdete snadno v Čechách někoho ochotného vyslechnout vás v něčem tak podivném. Myslel jsem, že o tajemných silách budou nejvíce vědět faráři - je to přece jejich profese. Ani nechtějte slyšet, jak jsem u nich dopadl! Dvakrát mě nařkli ze styků s peklem, jednou jsem málem skončil na hranici jako čaroděj či kacíř. Ve všech ostatních případech to vzali jako zpovědní tajemství, ale ani pak s tím ne-

chtěli nic mít.«

»Cožpak se nenašel nikdo, kdo by měl pochopení?«

»Počátkem tohoto století jsem se nabídl jednomu vědátoru jako předmět zajímavého studia. Nejprve byl vyloženě nadšený a pochvaloval si, že mě nejspíš k němu do laboratoře poslalo samo nebe. Proměřoval, jak ode mě odskakují různé předměty. Nepoužíval střelných zbraní, v tom vzal vážně moje varování, které jsem mu pro jeho dobro nezapoměl vyslovit. Postupně se však jeho nadšení zmenšovalo. Pořád tvrdil, že neomluvitelně porušuji přírodní zákony a že to tak dál nepůjde. Když jsem myslel, že už je dosti obeznámen, dal jsem řeč o rudohnědých ďáblících. A co myslíte, že se stalo? Pan fyzikus se popadl za hlavu a prohlásil, že v tom případě se mnou jen zbytečně ztratil spoustu času. Rozumíte? On to prostě odlišoval, jako kdyby vedle sebe mohly nezávisle existovat dva různé světy. Jeden stroze vědecký, kde se všechno dá zcela přesně změřit, zvážit a spočítat. A současně svět magie, kouzel, tajemných sil, ďáblů a pekla, se kterým on nechtěl nic mít. Obávám se, že ten postoj přetrvává u mnoha lidí dodnes. Jenomže já žiji v obojím najednou a nezdá se mi, že to jsou dva různé světy. Kule z palných zbraní ode mě odskakují pokaždé stejně, sice podle odlišných zákonů, ale nějaké zákony v tom přece budou. Myslím, že přírodní zákony neporušuji, spíš žiji v nějakém zastrčeném koutku, o kterém se moc neví. Když se vědátorům něco nehodí do teorií, většinou se strašně shodí, když se to pokoušejí vyvrátit. Tak jako kdysi tvrdili učení Francouzi, že kameny z nebe padat nemohou, protože tam nejsou. Později se ukázalo, že kamenů je v nebi víc než dost a padají mnohem častěji než se tušilo. A tak to bude i s mými zvláštnostmi.«

»Ale podivné to je, to nemůžete popřít.«

»Možná. Podívejte se, paní učitelko, co se stane, když hodíte do vody kámen?«

»No - asi se na hladině udělají kola, ne?«

»Souhlasím, ale co ten kámen?«

»Půjde ke dnu, to je přece jasné.«

»Vidíte - a když vám řeknu, že se ten kámen odrazí až na břeh a vůbec se pod vodu nedostane?«

»To snad není možné!«

»Vidíte - a každý kluk od vody to vyzkouší tolikrát, že byste se až divila. Mám na mysli házení žabek, kamínků které poskakují po hla-

dině a mohou dokonce doskákat až na protější břeh. Snad souhlasíte, že něco takového možné je. Kdybyste to nikdy v životě neviděla, rád vám to předvedu, budete-li chtít.«

»Já to přece znám. Ten kámen musíte ale určitým způsobem hodit, jinak se neodrazí a půjde ke dnu.«

»Vidíte! A teď mi řekněte, co víte o podmínkách, které je nutné splnit, aby se od lidského těla odrážely kule proti původnímu směru? Nevíte nic, že? Já taky ne, ale protože to funguje, nezbývá nám než připustit, že zkrátka neznáme co to způsobuje. Což ovšem neznamená, že tento jev, či co za tím vězí, neexistuje. Já třeba nevím nic o přírodních zákonech, které mi umožňují vzít do holé dlaně rozežhavenou podkovu, ale to také funguje nezávisle na tom, jestli to dovedu nebo nedovedu objasnit. S těmi rozežhavenými předměty je to snad vědecky vysvětlené, jak jste říkala. Dobrá - zbývá zjistit, co vězí za schopnostmi nás fextů. Naprosto určitě vím, že je nás po světě víc, jenže se každý po dřívějších zkušenostech skrývá a dělá jako že nic. Občas se scházíme, ale nikdo nemá čas na dlouhé výzkumy. A také je nás na to málo.«

»A vy byste chtěl, abych to vyzkoumala?«

»Proč? Vy přece nepatříte mezi vědátory a nemáte jejich znalosti ani laboratoře. Jste na světě proto, abyste učila děti číst, psát a znát podobné základní věci. Jestli jsem to dobře pochopil, učíte jen takové menší školáky.«

»Tak proč jste mi to všechno svěřoval?«

»Předně jste to chtěla vědět vy, já jsem vám jen slíbil, že vám pravdivě vypovím svůj příběh. Nemyslím si, že právě vy to vykoumáte. Nemyslím ani, že bych to mohl vykoumat sám. Ale nalákala jste mě na to, že můj příběh sepíšete a kdoví, možná se tak dostane do povolanějších rukou.«

»Ale co s tímhle?« ukázala jsem mu na kožešinu, která mě měkce obalovala.

»Přispěje to k vaší větší zkušenosti,« pokrčil rameny. »Jistě se vám bude lépe psát o něčem, co jste aspoň částečně zažila sama, než jak by se vám to psalo podle mého neumělého vyprávění. Opakuji, nic zlého se vám nestalo, nepočítáme-li čtyři ztracené dny, zmizelé šaty a pár drobností. Jiní lidé za takové poznání často platili mnohem vyšší daň. Kolikrát se stalo, že i životem.«

»Máte pravdu,« připustila jsem a jemně jsem se vyvinula z jeho

náruče. »Takže - naše původní dohoda pořád platí?«

»Zvykl jsem si plnit své sliby, i kdyby to pro mě nebylo v dané chvíli výhodné,« ujistil mě. »Tím spíše u vás, kde je výhoda spíše na mé straně.«

»Myslíte, že jsem vás lacino ubytovala?« usmála jsem se. »Nenechte se zmýlit. Jestli ta slibovaná knížka vyjde, ještě dostanete doplaceno.«

»Ba ne,« zavrtěl hlavou. »Výhodou pro mě není ubytování, dobře víte, že mi o to nešlo a nejde. Důležité bylo, že jste mě vyslechla, navzdory těm ďáblíkům. To bylo více, než zatím kdo z lidí dokázal. A teď ta vaše nová zkušenost s ďábelským kamenem. Přiznám se, obdivuji vás.«

»Nemusíte,« zrudla jsem. »Naše generace je vychovávaná jinak než předcházející. Řekla bych, že byste dneska objevil spoustu jiných a vyslechli by vás tak jako já.«

»Snad máte i pravdu. Víte o někom, kdo by byl ochoten se mnou o půlnoci v černém lese zkoumat pozůstatky po ďáblech? Zvláště když si je vědomý, že se mnou není všechno v takovém pořádku, jak jsou lidé zvyklí? Přiznám se, nedoufal jsem ani v nejmenším, že vás na takový výlet zlákám, ale když jste se nevzpírala, rozhodl jsem se ukázat vám všechno. Byla jste ze všech lidí jediná, kdo se mnou šel dobrovolně a necouvl ani pak nahoře na tom balvanu.«

»Hmm - nevím...« zarazila jsem se. Pravda, vyžadovalo to pořádnou dávku ztřeštěnosti. Byla jsem předchozími událostmi i Jírovým příběhem navnaděná a kromě toho jsem ani nevěděla, do čeho se ženu. Vědět všechno předem - možná bych ten noční výlet k balvanu nepodnikla.

»Poslyšte, Martičko, nebyla byste proti tomu, abychom si my dva tykali? Ne že bychom se znali nějak důvěrně, ale něco už jsme přece společně zažili. Nevím, zdali je možné, aby to nabízel chlap dámě, ale jsem zase o dost starší, tak to snad ode mě není příliš drzé. Jestli si myslíte, že je, vražte mi facku, já něco vydržím...«

A nastavil odhodlaně tvář.

»To nejde,« řekla jsem s úsměvem. »Vy jste fext, kdybych vás plácla, otekla by mi nejspíš pusa a vám by se beztak nic nestalo. Ani to od vás nebylo drzé a dokonce to tak má být. Tykání nabízí muž - ten přece unese odmítnutí spíš.«

A pak jsem mu na tu tvář dala pusu.

»Tak a ruku na to, Jíro - od teďka jenom Martina a žádná paní učitelka!«

»Děkuji ti, Martičko,« usmíval se. »Jak doufám, ostatní podmínky mezi námi zůstávají v platnosti.«

*****

Probuzení

Navzdory Jírovu ujišťování, že v ďábelském oblečení není nutné ani jíst, ani pít, uvařila jsem nám oběma kafe. Jen do malých hrnéčků a vlastně jenom na chuť. Venku svítalo, pili jsme kávu a bylo nám dobře. Zážitky ze setkání s ďábelskou přítomností se mi už nezdály tak příšerné. Teprve teď jsem mohla v klidu přemýšlet o ďábelském balvanu.

Co to je za záhadnou věc?

Je to vůbec věc?

Představovala jsem si, že to je spíš živočich. Ovšem pak jeho rozměry přesahují všechno, s čím jsem se dosud setkala. Žaludek měl v hloubce šesti, možná osmi metrů - kde by potom měl ocas - má-li vůbec nějaký? Jeho existence byla záhadou. Jak může něco vydržet ležet po celá staletí zahrabáno v zemi tam, kam to položili ďáblíci - rozuměj mimozemšťané. Nebylo přece jen cosi ďábelského v tom nehybném staletém vyčkávání na kořist, kterou to občas pohltí, ale po krátké či dlouhé době opět vyvrhne? Nechápala jsem to - ale naplnilo mě to podivným, neustávajícím neklidem.

Jsou čtyři dny krátká anebo dlouhá doba?

Dalo by se to chápat obojím způsobem.

Ale proč to všechno dělalo? Jen aby si to pochutnalo na Jírově usmolené košili, kalhotech a botách, na mých džínách, halence, podprsence, náušnicích a náramkových hodinkách? To bylo absurdní, nesmyslné. Navíc nám to jako náhradu za naše zkonzumované oblečení poskytlo jiné - s neznámými zázračnými vlastnostmi! Určitě to nějaký smysl dává, ale jaký? Proč to například trvalo celé čtyři dny? Nebylo s tím spojené i něco dalšího?

Zmizely mi náušnice, digitální hodinky i levný prstýnek, tedy veškeré kovové předměty, které jsem u sebe měla. Že by byly výživné, o tom bych pochybovala. Proč tedy zmizely?

Najednou mě něco napadlo. Přistoupila jsem rychle k malé polič-

ce na stěně a vytáhla zrcátko. Chvíli jsem se sama sobě dívala do úst - a trochu mi přebíhal mráz po zádech.

Zmizely nejen kovové předměty, které jsem měla na sobě. Vypařily se i všechny plomby v mých zubech. Ale nezůstaly mi po nich ošklivé díry, jak mě napadlo, než jsem vzala do ruky zrcátko. Pokud jsem mohla usoudit, měla jsem je teď naprosto v pořádku. Ne vyspravené - zdravé. Malá ukázka mimozemského umění na poli stomatologie. Buď jak buď, nevypadalo to, že záhady ďáblíků vyřešíme. Ačkoli měl Jíra na luštění více než tři staletí, nedostal se dále než ke konstatování, že tento případ nepatří do našeho světa.

Točila se mi hlava, ačkoliv jsem si uvědomovala, že jsme se setkali s něčím mimozemským a můžeme tudíž očekávat ještě všelijaká další překvapení.

»Co tam máš?« zeptal se mě Jíra.

»Spravilo mi to zuby,« vyhrkla jsem.

»To je možné,« přikývl. »Já jsem si tam nechal vylepšit obličej vícekrát. Ani fext není nezranitelný; například nám může ublížit oheň. Vydržíme asi více než jiní lidé, ale když jsem tenkrát vyvázl z hořící chalupy, měl jsem popálené ruce i obličej. Vylízal jsem se z toho, ale zůstaly mi na památku příšerné jizvy. Říkali mi Starý Smrťák, ale to už jsem ti říkal. Potom jsem se jednoho dne vrátil k balvanu. V Čechách bylo tenkrát zle, zlá neúroda a hladomor. Já jsem sice proti hladu odolnější, ale tehdá jsem padal slabostí. Doufal jsem, že v zázračném obleku přežiji to nejhorší, než si najdu něco jiného. Strávil jsem v balvanu jako vždycky čtyři dny a když jsem vypadl ven, měl jsem na sobě nejen tenhle oblek, ale ke všemu i obličej hladký - jako nějaká panenka. I kdybych pak někoho ze svých známých potkal, nikdo by mě už nepoznal.«

»Takže další výhoda, pocházející od ďáblíků,« povzdychla jsem si. »Poslyš, není ti to trošku podezřelé? Dává to jenom samé výhody a nic za to nechce. Není v tom něco jiného?«

»Mluvíš jako farář,« zamračil se. »Já si přece doopravdy nejsem vědom, že bych se někdy upsal zlu. Ty snad ano? Ďábel má mít nad člověkem moc jen tehdy, když se mu člověk upíše. Ani to nemusí být krví, podle mého stačí zlými činy. Ani já, ani ty jsme přece nic zlého nevykonali.«

»Já si bohužel myslím, že tady nejde o ty tradiční ďábly popisované v Bibli,« řekla jsem přesvědčeně. »Tohle budou úplně jiné bytos-

ti.«

»Proč bohužel?«

»Sám jsi přece tvrdil, že by se spravedlivý člověk mohl utěšovat, že na něho ďábel nemá právo. U mimozemšťanů taková jistota není. Neříkám to jenom proto, že jsi mi to sám řekl. Určitě bych k takovému názoru dospěla i sama.«

Na to jen mlčky pokrčil rameny.

Pak jsem se rozhodla odjet a nechat si v servisu vyměnit rozbité okno. Obávala jsem se sice, že baterky nestačí motor roztočit, ale naštěstí jsme je noční jízdou trochu nabili. Ani Jíra nezůstal doma. Svezla jsem ho do městečka, chtěl si zakoupit nové oblečení. Na rozdíl ode mě dobře věděl, co se s námi u osudného balvanu stane, takže si prozíravě ponechal v chalupě většinu svých věcí, především plášť a rovněž váček s penězi, aby si nepotřeboval půjčovat ode mne. Já jsem měla peníze a důležité dokumenty v kabelce, takže mi v tom ohledu naštěstí také škoda nevznikla.

Dojeli jsme do města brzy po ránu a já jsem nejprve dala auto do servisu. Ujistili mě, že si mohu už za dvě hodinky přijít, neboť výměna skla je pro ně maličkost. Pak jsem šla s Jírou bloumat po městě a nakupovat. Vypadali jsme jako dva medvídci, lidé se na nás ohlíželi, ale každý si asi řekl, že to bude nějaká nová móda.

Jíra si koupil kalhoty, košili, boty a pár drobností. Já jsem si pořídila nové džíny s tím, že ostatní zatím nutně nepotřebuji. Měla jsem doma dostatečné zásoby garderóby. Na oběd jsme nešli. Jíra měl pravdu, neměli jsme ani hlad, ani žízeň. Dali jsme si jenom na chuť po zmrzlině a zamířili k servisu. Převzali jsme auto, zaplatili a vyrazili domů.

»Poslyš, Jíro, líbilo se mi, že nemáme hlad, ani chuť na jídlo,« řekla jsem, když jsme svištěli po prázdné asfaltové cestě domů. »Jenže se na nás všichni dívali jako na blázny. Nedá se nic dělat, jakmile začne škola, budu se muset změnit v přísnou paní učitelku a obléknout se normálně.«

»Třeba to sundáme ještě dříve,« kývl Jíra. »Teď bych tě chtěl jen trochu podpořit, aby ses ujistila, že tenhle oblek vážně poskytuje všechno, co jsem řekl, ale až se přesvědčíš, sundáme to oba. Není dobré zbytečně budit pozornost. Ale teď si tuhle chvíli pořádně užijeme.«

Večer jsem nám tedy udělala jenom malé kafíčko »čistě na chuť« a opět jsem se připravila na Jírovo vyprávění. Teď už jsem se mohla

mnohem lépe vcítit do jeho příběhů. Od noční zkušenosti jsem se stala tak trochu jeho spoluúčastnicí; tím více mě to zajímalo. Ani jsem si nedokázala představit, že jsem ještě před týdnem neměla o Jírovi ani potuchy. Teď jsme si dokonce tykali. On to byl vlastně docela příjemný člověk, jen kdyby to nebylo takové... strašidlo...

Strašidlo a vagabund.

Ale jinak, jinak jsem proti němu neměla ani to nejmenší. Choval se jako nejvybranější džentlmen.

*****

Začala jsem Jírovo vyprávění pozvolna přepisovat z kazet na počítač. Kazety jsem nepřemazávala, schovávala jsem si je na památku. Docela mi přišlo vhod, že jsme se díky ďábelským oblekům obešli bez jídla. Za ušetřené peníze jsem si koupila další kazety. Ještě jednodušší to bylo s počítačem. Kdysi se mi podařilo sehnat si v bazaru starožitný počítač. Rozhodující pro mě bylo, že jsem měla textový editor a dostatek místa na disku pro Jírovo vyprávění.

Jíru počítač trochu zaujal, ale pak mávl rukou, že je to pro něho příliš moderní.

»Poslyš, Jíro, tohle bys říkat neměl!« podívala jsem se na něho vyčítavě. »Nejsi přece hloupý Honza, kterému postačí ležet za pecí. Snad je to na tebe moderní, ale uvědom si, že doby Třicetileté války se nikdy nevrátí. Měl by ses zajímat trochu více o vývoj civilizace.«

»Proč myslíš?«

»Podívej se,« vysvětlovala jsem mu, »dnes už ani sedláci nejsou, jak bývali. Možná už nejsou tak soběstační, protože potřebují naftu do traktorů, umělá hnojiva a spoustu dalších vymožeností civilizace, ale všimni si, pro kolik jiných lidí dnes zajišťují dostatek chleba. To jste v dobách Třicetileté války nedokázali. Sedlák v té době bez pořádného pluhu ani s účastí celé rodiny nedokázal vypěstovat tolik obilí, kolik se pěstuje dnes. Byl rád, že přežil zimu a na jaře měl ještě co zasít. Panstvu kromě robotování odváděl pouze desátky, to je mnohem méně, než rolníci odvádějí na daních dnes. Měl by ses konečně rozhlédnout, co všechno se změnilo. Zůstaneš-li na stejné úrovni jako v dobách Třicetileté, budeš osamělejší víc a víc. Vždyť ani armády už ne-

jsou co bývaly. Kdepak dnes píky a muškety!«

»Zvládl jsem anglický stengan,« zavrčel. »Moderní pušky jsou podle mě snazší než muškety. Hlavně se ládují samy. Nám to dříve trvalo strašně dlouho, dnes jenom zmáčkneš kohoutek a ra-ta-ta, už se to sype...«

»Samopaly jsou určeny i pro primitivy; vlastně především pro ně. Střílet dokáže kdejaký blbeček s inteligencí ledního medvěda. K těm by ses neměl hlásit. Ty máš určitě na víc.«

»A co mi tedy radíš? Nezapomeň, jsem starší než ty!«

»Starší neznamená chytřejší,« odsekla jsem. »Podívej se, já jsem proti tobě kotě, přiznávám. Jenomže umím řídit auto, využívám běžně elektriku a vyznám se trochu i v počítači. To dnes dovedou i děti. Já musím ovládat další znalosti, abych mohla učit. Nevyznám se ve všem, v dnešní civilizaci se lidé specializují, protože všechno se ani zvládnout nedá. Jenomže bez základních znalostí dnes neobstojí nikdo. Kdo nic neumí, na toho zbývají jednodušší práce. Dnes se můžeš živit nejvýš jako nádeník, nebo jako žebrák, pokud se nedáš na zločince, což je ještě horší. Já vím, takových je hodně, ale nelíbí se mi, když někdo žije pouze z milosti druhých.«

»Já se živím poctivě,« namítl na to uraženě. »Nekradu, ani nežebrám. Peněz mám, jak sama víš, více než potřebuji.«

»To ti uznávám jako plus. Ale přece jen si myslím, že to nestačí. Já vím, ty moc nepotřebuješ, dokážeš žít v jeskyni a občas si přivyděláváš kácením stromů v lese, ale uznej sám - není to trochu málo?«

»Stačí mi to.«

»Zatím. Ale neměl by ses s tím spokojovat.«

»Proč myslíš? Myslíš, že člověk nemůže být šťastnější, když se obejde bez těch vymožeností?«

»Samozřejmě můžeš být naprosto šťastný i jako vandrák,« pokrčila jsem rameny. »Proč ne? Jak šťastní jsou i debílkové v ústavech pro mentálně zaostalé! Stačí jim přece ke štěstí tak málo! Rozuměj, jsem ráda, že se jim tam žije dobře, jsou to přece lidi a mají také právo na štěstí, ale pro mě by to asi bylo málo.«

»Já nejsem debílek z ústavu!« vybuchl.

»To netvrdím,« ujistila jsem ho. »Ty jsi podle mě velice inteligentní chlap. Právě proto mi vadí, že žiješ jenom jako ti debílkové. Ze dne na den, z ruky do úst, bez potřeby, bez cíle. Mohl bys být víc než vandrák, ale tobě to stačí.«

»Aspoň mi nevadí, když o něco přijdu. Kdysi jsem šetřil, snažil se, chtěl jsem být bohatý, ale pokaždé se to semlelo jinak a o všechno jsem přišel. Není lépe být spokojený třeba i jako vandrák, než se neustále pachtit pro nějaké tretky?«

»Člověka mohou tisíckrát srazit na kolena, nebo i tváří do bahna, ale kdo se nezvedne, zůstane ležet v blátě a ještě tvrdí, že se mu to docela zamlouvá, přestává se odlišovat od spokojeného domácího vepře,« řekla jsem.

»Takhle mě ještě nikdy nikdo neurazil,« odvětil tiše.

»Nebylo to míněno jako urážka,« vrtěla jsem hlavou. »Ty ses přece zvedl z bláta mockrát, já vím. Jenomže vždycky jen tak, abys byl venku jen malý kousek.«

»A co bych měl podle tebe dělat?«

»Jak říkám, seznámit se trochu se současnou civilizací. Půjčím ti knížky a když budeš mít zájem, naučím tě tomu, co učím děti ve škole a ještě něco navíc.«

»K čemu mi to bude?« vrčel nesouhlasně.

»Tady vidíš, že nic nevíš. Honza byl na peci spokojený právě proto, že nikdy neslezl. Jinak by už na dvorku narazil na problémy. Až by se vyznal na dvorku a vyšel na pole, zase by viděl víc. Člověk, který dojde až k těm horám na obzoru, teprve spatří, jak je za nimi svět ještě veliký. Samozřejmě, celý svět projít nemůžeš, ale ležet za pecí, brrr.«

»Připadá mi to marné. Jako kdybys chtěla spočítat hvězdy na obloze. To je zrovna takový nesmysl.«

»Hvězdy jsou už spočítané,« připomněla jsem mu.

»Ale, prosím tebe! Vždyť to nejde! Hvězdy přece blikají, chvíli je vidíš, chvíli ne. Po nebi se pořád prohánějí mraky a hvězdy zakrývají. Kdo by to dokázal?«

»Tak vidíš. Tvrdil jsi, jak jsi četl knížky, ale zřejmě ses zajímal jen o báje a pověsti. Tohle je přece popsané už dávno. Hvězdáři si rozdělili oblohu na díly a do nich hvězdy postupně zakreslili. Pomáhali si dalekohledy a fotografiemi. Stačilo potom hvězdy přesně zaměřit a zapsat do seznamů. To je ale hotovo dávno. Pokud chce dnes hvězdář objevit nějakou novou hvězdu, musí ji hledat tam, kde nejsou vidět.«

»Zajímavé!«

»Měl by ses seznámit se současnou technikou. Něco z toho dnes

musí umět každý chlap. Povšimni si, ani v lese nestačí vládnout sekerou a pilou. Lesáci dnes mají i pily motorové a kromě nich spoustu traktorů, navijáků, lanovky...«

»To znám.«

»Ale pustili tě někdy k něčemu složitějšímu?«

»Já jsem se k ničemu nehrnul...«

»Ano, oni také potřebují lidi, kteří neumí téměř nic. Tu jednoduchou práci někdo udělat musí. Neříkám, že ne. Ale ty bys mohl dělat víc.«

»Zapomínáš, že nemám žádné legitimace.«

»Kdybys je vážně potřeboval, jistě by se nějaké opatřily i navzdory dnešní byrokratické době.«

Oba jsme nakonec vystříleli všechen prach, ale poslední slovo jsem měla já.

Aby řeč nestála, připravila jsem si opět kazeťák. Jíra začal trochu zaraženě, ale z mého zájmu brzy pochopil, že já jeho vyprávění beru zcela odděleně od diskuse o současnosti. Když viděl, jak na něm visím očima, brzy se rozpovídal.

*****

»Když jsem se po setkání s ďáblíky probudil,« pokračoval Jíra ve vyprávění, »měl jsem na sobě jejich oblek. Nepatřil jsem tedy k žádné armádě. Od obyčejných sedláků jsem se však příliš lišil. Nakonec jsem zase zakotvil ve vojsku, tuším že to byla soukromá armáda kurfiřta saského. Ani nevím, jak se jmenoval, beztak jsem ho v životě nespatřil. Navlékli mě do jejich munduru - a přitom jsem poprvé viděl, jak to dopadne, když se tenhle oblek rozřízne nožem. V táboře se tomu nikdo nedivil. Rekruti byli většinou po opici - to víte, verbování vždycky znamená pitku, co laciného vína se při něm vypije!«

»Taky jsi byl opilý? Mockrát?«

»To bych ani nespočítal,« usmál se. »Ale tenkrát, dobře se na to pamatuji, jsem opilý nebyl. Jenom jsem bez dlouhého rozvažování podepsal listinu - a bylo to. Rytmajstr se spíše než mému oblečení divil tomu, že se podepisuji celým jménem a ne křížkem jako většina ostatních.«

»A zase od píky?«

»Tentokrát ne,« zavrtěl hlavou. »Ne že by saská armáda byla mo-

dernější a neměla pikenýry, ale hned z počátku se nás zeptali, zdali už byl někdo u vojska. Samozřejmě jsem se též přihlásil. Vyzkoušeli si mě, jestli umím nabíjet a když jsem jim to předvedl, dali mi rovnou mušketu.«

»Vzali tě rovnou, bez výcviku?«

»Bez výcviku to nebylo, ale na nás veterány se přece jen dívali jinak než na nováčky. Nebyl jsem sám, bylo nás více. Museli jsme se naučit nové povely, ale výcvik s mušketou se silně zkrátil. Bylo tenkrát běžné, že někdo odpadl od jedné armády a dal se k jiné. To co jsem říkal o zadních vojích, které střílejí a věší zběhy, samozřejmě neplatí u poražených armád, kde právě ti vzadu utíkají v čele ostatních. No a pak se dost často stávalo, že skupinka vojáků zabloudila, takže se ke své armádě už nedostala. Pro takové nedobrovolné zběhy bylo výhodnější dát se k jiné armádě, než se vracet.«

»A jaké to bylo v saské armádě?« zajímala jsem se.

»O hodně horší než u Švejdů. Jak říkám, Švejdům šlo jen o to, co nejvíc naloupit. Sasové měli mezi sebou mnohem více kruťasů a důstojníci své vojáky mnohem více proháněli. Bylo nás tenkrát k padesátce a velel nám setník Mülke. Vybíral si přednostně Čechy, ne proto aby měl lepší vojáky, ale aby měl koho týrat. Nenazýval nás nikdy jinak, než »ty česká prase« a dával nám pořádně zabrat. S oblibou dával vojákům všelijak ponižující úkoly. Toť se rozumí, nebyl by si před námi jistý životem, kdyby neměl neustále u sebe své dva pobočníky, Sasy a ještě horší bestie než on. My Češi jsme se samozřejmě brzy skamarádili, což bylo Mülkemu zvlášť proti srsti. Táhli jsme tenkrát údolím Vltavy a k večeru jsme narazili na nevelikou selskou usedlost. Setník nás shromáždil a rozhodl, že se tam ubytujeme. Sedlák naštěstí včas i s rodinou utekl a chalupa byla prázdná. Mülke se nakvartýroval do sednice, kde jsme mu museli zatopit dřívím z rozštípaných vrat. Potom jsme museli ze chléva vynosit hnůj abychom se tam vešli. Což o to, spalo se nám dobře, po takovém pochodu bývá člověk utahaný, kam se svalí, tam usne. Vzbudilo nás nesmělé klepání. Na noc přišly k chalupě tři děti, sirotci. Nejstaršímu klukovi bylo kolem dvanácti let a měl s sebou dvě mladší sestřičky. Možná jim umřeli rodiče, nebo je někdo zavraždil, ani nevím. Byli dost vyplašení, když zjistili, že v chalupě nejsou sedláci, ale vojsko. Když setník zjistil, že to jsou jen tři české děti, začal soptit. Děcka ovšem nečekala a dala se na útěk. Setník byl jen v košili a bez bot, ale rychle se vrátil do

sednice pro pistoli. V nastalém hluku jsem vyběhl s nabitou mušketou ze stáje, dokonce mezi prvními. Vojenské zkušenosti mě dávno naučily opatrnosti, ale když jsem viděl prchající děcka, spustil jsem mušketu k noze a chtěl jsem se vrátit.

»Stšíbrnej, zastšel je!« nařídil mi v té chvíli Mülke.

»Herr Mülke, jsou to jen děti,« namítl jsem.

»Nérosuměl? To je roskas!«

Když rozkaz, tak rozkaz. Zvedl jsem mušketu k líci, ale rána šla daleko stranou. Děcka samozřejmě zapadla do křoví. Nevím, jaké měla zkušenosti s vojáky, ale udělala to dobře. Ve večerním soumraku už bylo nemožné, aby je někdo strefil a tím méně chytil.

»Stšíbrnej! Na padesát kroků netrefit! To je bunt!« řval na mě setník. Pak nařídil svým Sasům, aby mě chytili.

»Neposlechnutí roskasu!« křičel. Pak mě svázali a hodili do sklípku, kde jsem měl čekat na ráno, na soud.

Soud se konal už za svítání. Předsedal Mülke, zastupoval současně obžalobu, prokurátora i soudce. Jeden ze Sasů dělal zapisovatele, druhý mi byl určen jako obhájce. Pěkný obhájce - hned na začátku pro mě podlízavě navrhoval oprátku. Jenže Mülke měl jiný úmysl. Během deseti minut mě nejen obžaloval, ale i usvědčil a odsoudil. Vzpoura, ohrožování disciplíny, měl to zkrátka podepřené aspoň pěti zločiny, každý byl podle jeho mínění hrdelní. A hned rozhodl, že se bude pro výstrahu ostatním konat exemplární poprava. Přivázali mě na dvorku ke kůlu, původně určenému pro holubník. Mülke jmenoval popravčí četu, samé mladé kluky, co ještě ani nebyli v bitvě. Prý je nejvyšší čas, aby si také vystřelili.«

»A vystřelili... a tak jsi zjistil...«

»Jo, právě tak to bylo,« povzdychl si. »Pocítil jsem jen několik štípnutí, jako od rány bičem. V první chvíli jsem si myslel, že jsem po smrti, ale když jsem otevřel oči a uviděl všechny mrtvé, došlo mi, že se stalo něco neobvyklého. Začal jsem se všelijak zmítat až nedbale uvázané provazy povolily. V té chvíli na mě namířil svou pistoli setník Mülke. Byl to vyhlášený střelec a kule mě trefila přímo do čela, jenže mi to vůbec neuškodilo. Místo mě se na zápraží zhroutil Mülke, s velkou dírou v hlavě. Ani jeho Sasové včas nepochopili, co se to vlastně děje. Vytáhli na mě pistole a jeden se vzápětí rovněž válel na zemi mrtvý, zatímco druhý byl tak vyvedený z míry, že se do mě na těch pět kroků nestrefil. Kule vlétla naproti do hloučku ostatních vojá-

ků, kde jednomu prostřelila ruku. Ostatní se vzpamatovali a poslední ze Sasů pak zahynul provrtaný nejméně dvaceti kulemi.«

»A co bylo potom?«

»Dlouho jsem se z toho nemohl vzpamatovat,« přiznal Jíra tiše. »Nejprve jsem si myslel, že se nikdo nestrefil. Jenže to by se nikomu nic nestalo. Pak mě napadlo, že se kamarádi za mě postavili. V rachotu palby nebylo pořádně znát, odkud kdo střílel. Ale ostatním to došlo dříve než mně samotnému. Když jsem uslyšel, jak spolu poplašeně hovoří o ďábelských čárech, došlo mi, s čím si to mám dát dohromady. Vždyť jsem přece jasně cítil ostré štípnutí do čela, když na mě střílel Mülke. On se strefil - ale nic mi neudělal.«

»Čili - ti ďáblíci, když už jim tak říkáme, z tebe tehdá udělali fexta.«

»Jo,« přisvědčil. »Jak říkám, většinou to bylo výhodné, ale někdy to bylo dost nepříjemné.«

»Jak to?«

»Víš, jak se na mě všichni koukali když zjistili, že pro mě pracují nějaké divné čáry? Předtím jsme byli všichni dost dobří kamarádi - ale najednou jsem byl sám proti všem. Ještě že se tahle skupinka hned potom rozeběhla do všech koutů. To víš, kdyby někdo zjistil, že jsme zastřelili svého velitele, nepřežil by nikdo.«

»A co jsi dělal potom?«

»Nebudeš mi to věřit, vrátil jsem se do armády kurfiřta saského. Dorazil jsem do hlavního tábora a důstojníkům jsem meldoval, že nás přepadli bandité a jsem poslední naživu. To nikomu nepřišlo nápadné, to bylo tenkrát běžné. Mušketu jsem měl, zařadili mě proto do jiné setniny a krátce nato jsme už byli posláni do ohně. Bojovali jsme proti Francouzům, už ani nevím, jestli to byli francouzští žoldáci v cizích službách, nebo přímo francouzská armáda. Naše setnina byla rozmístěna velice nevýhodně. Stáli jsme sešikovaní do obranného čtverce uprostřed doliny, Francouzi byli ze tří stran kolem nás a my jsme museli střílet na všechy strany. Velel nám tehdáž saský plukovník Krajbich. Kdyby dal včas povel ustoupit asi o sto metrů, dostali bychom se do jedné linie s ostatními a bylo by po nevýhodě. Krajbich však ustupovat nechtěl a možná ani neuměl. Ačkoliv tam do nás Francouzi pražili ze tří stran, povzbuzoval nás, že je naučíme utíkat. Vzápětí mu proletěla krkem kulka. Zemřel jako hrdina, to mu musím přiznat. Jenže kvůli jeho furiantství zbytečně padla polovic našich chlapců a když

po něm převzal velení maďarský setník Šarkády, ani on neuvažoval o změně nevýhodné pozice, takže pokračoval v tom, co Krajbich započal. Francouze jsme utíkat nenaučili, naopak je jenom povzbudilo, jak rychle nás decimovali. Také Šarkády dostal kulku do prsou, takže jsme neměli důstojníka. Chopil jsem se velení a rozhodl jsem přemístit se do statku, který se rozkládal asi padesát metrů od našeho obranného čtverce. Byl vypálený, beze střechy, ale i pobořené stěny poskytovaly proti kulkám Francouzů dostatečnou ochranu. Zůstalo nás však sotva třicet. Rozmístil jsem chlapce k ohroženým stěnám tak, aby nejlepší střelci byli u oken a ostatní jim jen nabíjeli. Stříleli jsme jen v přestávkách mezi francouzskými salvami, které nám teď nemohly uškodit, protože jsme byli skrčení za stěnami. Zatímco Francouzi nabíjeli, naši střelci jen krátce vyhlédli, zamířili a vystřelili, což stihli vícekrát, podle toho kolik mušket jim kamarádi nabili. Přestali jsme střílet salvami, ale jednotlivé výstřely následovaly rychle po sobě a naše palba tak byla mnohem účinnější. Zajímavé bylo, že na tak jednoduchou fintu nepřišel nikdo před námi. Předtím jsme v šiku padali po desítkách a teď, když nás zbylo málo, jsme se drželi jako lvi. Během půl hodiny padli jen dva.«

»Střílel jsi, nebo nabíjel?« zeptala jsem se ho zvědavě.

»Měl bych jistě střílet, nebyl jsem začátečník a střílel jsem dost přesně. Jenomže jsem si vzal do hlavy, že dostanu do bezpečí statku naše zraněné, pokud nebyli v beznadějném stavu.«

»Podařilo se ti to?«

»Ne. Bylo to nad lidské síly. Jen si představ: na malém prostoru leželo asi dvě stě mrtvých a zraněných. Někteří už byli bez sebe, ale jiní řvali bolestí nebo alespoň sténali. V přestávce mezi dvěma salvami jsem vyběhl ze statku, popadl prvního, kdo nevypadal jako mrtvý a odtáhl ho do bezpečí. Nezapomněl jsem pobrat od mrtvých i muškety, kule a růžky na prach. Kromě jiného nám totiž hrozilo, že vystřílíme prach a dopadne to s námi špatně. Francouzi měli mnohem chytřejší důstojníky než Sasové. Všimli si asi, že jejich pravidelná střelba salvami je výhodná pro nás, ne pro ně. Začali proto s povelem k palbě vyčkávat a stříleli teprve tehdy, když se naši domnívali, že nastala další přestávka. Myslím, že naše dva zabité dostali právě tímto způsobem, ačkoliv i pak byli naši střelci za zdmi bezpečnější než protivník v sevřeném šiku v otevřeném terénu.«

Jíra vypadal spokojeně - nebylo divu. Objevil už tenkrát taktiku,

která potom v první světové válce vedla k budování rozsáhlých sítí zákopů a navždy skončila s pestře zbarvenými vyrovnanými bitevními šiky vojáků.

»Nejhůř jsem na tom byl já,« pokračoval Jíra. »Francouzi pochopitelně neradi viděli, jak jim osamělý voják přímo před očima pobíhá po bitevním poli a zásobuje mušketami a municí své kamarády. Několikrát si mě vyčíhali a zasypali mě salvou z mušket. Napoprvé jsem se vyděsil, když kolem mě zahvízdaly kulky a pocítil jsem několik štípnutí, ale víc se nestalo, naopak, z Francouzů zůstali naživu jenom ti, kdo mě ke svému štěstí minuli. Uvědomil jsem si, že kouzlo zřejmě dosud trvá a to mě uklidnilo. Naše setnina byla tak jako tak odsouzena ke zkáze a za těch okolností jsem se musel spolehnout jen na ďábelskou ochranu. Podruhé mi však přímo v náručí zastřelili raněného kamaráda. To mě rozzlobilo, položil jsem mrtvého na zem, strhl jsem ze zad jednu z mušket a jedinou ranou skolil francouzského důstojníka, co na mě velel střílet. Po každé salvě se totiž střelci zahalili do oblaka dýmu ze střelného prachu, takže jsem mohl rozpoznat jen toho důstojníka. Stál poněkud stranou a nestřílel, pouze velel se šavlí v ruce. Na tu dálku to byla dobrá trefa, jenže to zase dohřálo ostatní francouzské důstojníky a uspořádali na mě hotové závody ve střelbě. K jejich škodě. Já jsem si včas uvědomil, že nesmím tahat raněné, neboť ďábelské čáry nechránily nikoho kromě mě a vlastně bych na své kamarády přitahoval smrt. Omezil jsem se proto pouze na nošení mušket a munice a nechal jsem se od Francouzů ostřelovat.«

»A jak to skončilo?«

»Pro nás dobře, pro Francouze špatně. Než si uvědomili, že střílet na fexta je sebevražda, zbylo jich sotva polovic. Pak se přihnala jízda saské armády a Francouzi byli poraženi na hlavu. Tak tomu bylo v každé válce. Poražení dopadli vždy špatně - a vítězové často také. Jako když zvítězil starověký král Pyrrhos a řekl: Ještě jedno takové vítězství a zůstanu z celé armády sám. S námi to tenkrát dopadlo podobně. Z naší setniny zůstal sotva nepatrný zbytek - ale všichni kromě mě ten večer oslavovali vítězství.«

»Ty ne? Proč?«

»Já jsem seděl stranou a přemýšlel. Moc divné věci se mi honily hlavou. Na jedné straně jsem byl rád, že jsem vyvázl z hrozné bitvy, ale na druhou stranu jsem si dělal výčitky, že jsem přežil díky čárům. A ne ledajakým! Jen já jsem věděl přesně, co ostatní leda tušili - že

jde o ďábelské čáry. Bál jsem se o svou duši, to se ví. Ale říkal jsem si, vždyť jsem o pomoc ďáblíky nežádal, nepodepsal jsem vlastní krví žádný úpis, nemohu za to, že mě chrání! Na uniformě jsem měl snad stovku děr od kulek, ale na kůži ani flíček. No, pár dní mi to trvalo, než jsem se z toho vzpamatoval. Když mi otrnulo, strhla se další přestřelka a opět! Kdo si na mě vystřelil a strefil se, padl okamžitě mrtev.«

»Tak mě napadlo, když se kule odráží zpátky, měla by se snad vrátit do hlavně,« uvědomila jsem si najednou.

»Nad tím jsem taky špekuloval,« přikývl Jíra. »To mi pak vysvětlil ten fyzikus, co se mnou dělal pokusy. Tvrdil, že je skoro nemožné, aby se kule vrátila zpět do hlavně. Předně proto, že pistole i puška sebou při výstřelu trhnou a hlaveň už nemíří tam co předtím. Ale daleko víc se projevuje to, že kulky nelétají přímo, ale po jakési křivé dráze.«

»Balistická křivka,« dodala jsem, co jsem si pamatovala o tomto tématu z fyziky.

»No dobře, když to víš, nemusím ti to dlouze popisovat. Důležité je to, že kule letí nejprve nahoru a potom se stočí dolů. Do mě tedy narazí trochu zeshora. Já ji vrátím přesně do protisměru - tedy mírně do výšky.«

»Ale i tak... v každém případě se kulka cestou přibrzdí o vzduch a měla by snad dopadnout střelci bezvládně k nohám, nebo ne?«

»Ano, kdybych ji odrazil stejnou rychlostí, jakou se na mě přiřítila. Jenže já ji odrazím dvojnásobnou rychlostí. To znamená, že ji nejenom nadzvednu - navíc získá i větší dolet a průraznost. Na běžnou vzdálenost to udělá něco kolem dvou palců. Puška se při míření nachází vždycky kousek pod okem. Potom ale kule prorazí střelci díru do hlavy těsně nad okem, kterým na mě mířil. Samozřejmě, kdo střílí od boku, dostane ji do břicha nebo do prsou, ale to nemohu ovlivnit. A ještě něco. Němci jednu dobu stříleli výbušnými kulemi, říkali jim dum-dum, protože se pokaždé ozvou dvě rány. První rána patří vlastnímu výstřelu, druhá vznikne při výbuchu střely. Taková kule trhá člověka na kusy a brzy se začalo ve všech armádách jejich používání stíhat jakožto nedovolené - jako kdyby jiné způsoby zabíjení byly vznešenější. No nic - chtěl jsem přece říci jen tohle: kdykoliv se do mě strefili střelou dum-dum, ozvaly se samozřejmě také dvě rány, ale žádná střela nikdy nevybuchla, když se odrážela ode mne, vždycky až

při druhém nárazu - do toho, kdo ji na mě vystřelil. Podle mě měla vybuchnout už při nárazu do mé kůže a ne až potom.«

»Zajímavé.«

»Ještě kdybys mi dokázala vysvětlit, proč tomu tak je, čím je to způsobené...«

»To nevím,« přiznala jsem. »Ve fyzice nás učili zákony balistiky úplně jinak.«

»Já vím... přírodní zákony šly k čertu, ale kdybys mě na kousky rozkrájela, nevím čím to je. Asi to spolu nevyřešíme. Spíš bych se podivil, kdybys na to přišla právě ty. Když na tom pohořel i tamten učenec, což pak vesnická učitelka...«

»No, jen aby ses občas nedivil,« opáčila jsem. »Úroveň pozemské vědy pomalu ale jistě stoupá. Co bylo před sto lety špičkovou vědou, tomu se teď učí i děti.«

»Ale vysvětlení pro mě nemáš!«

»Zřejmě to bude pořád nad našimi dnešními schopnostmi,« souhlasila jsem.

»Víš, Martino, já jsem už o úrovni dnešních lidí trochu přemýšlel,« pokračoval Jíra trochu jiným tónem. »Dobře vím, že je to dnes jiné, než za mých mladších let. Kdybych se měl dostat na dnešní úroveň, říkala jsi mi, musel bych si vybrat nějaký obor a o něm se dozvědět co nejvíc. Je tomu tak?«

»Nejdřív bys měl získat povšechné vědomosti o všem, jak je běžné u ostatních lidí. Pak teprve bys ses rozhodl, který obor by ti nejlépe vyhovoval.«

»Víš, já si naopak myslím, že dnešní lidé až trestuhodně zanedbávají některé dávné znalosti. Podle mě je to škoda. Řekni, kdo dnes na vesnici rozumí koním? Možná veterinář, ale ten ví jen kde má kůň žaludek a jak se léčí nemoci. Aby někdo opravdu rozuměl koňům, to se dnes už nevidí. Dříve to přitom bylo na vesnicích naprosto běžné.«

»A ty koním rozumíš?«

»Možná ne tak jako dnešní veterináři, ale určitě jsem se koňmi zabýval víc než kdokoli jiný. Všechno jsem nezapomněl, můžeš mi snad věřit.«

»Takže by sis chtěl najít nějakou příležitost, abys mohl být u koní?«

»No, docela ano... ačkoliv na druhé straně...«

»Ona je s koňmi vždycky velká práce, že?«

»Práce se nebojím... ale tady v okolí žádní koně nejsou. Kam bych se měl obrátit?«

»Třeba někam dál,« navrhla jsem mu. »Jsou přece hřebčíny a kromě toho občas chovají koně i jednotlivě.«

»Nejdřív bychom měli dokončit to vyprávění... A něco moc důležitého bych ti chtěl ještě ukázat.«

»Vždyť tě přece nevyháním. A to něco - co to je? Souvisí to snad nějak s tím, co jsi mi řekl doposud?«

»Moc... Ale mám to schované v jedné jeskyni, musel bych si pro to dojet.«

»Tak si tam zajeď!«

»Ale naše dohoda...«

»Ta samozřejmě platí. Můžeš u mě bydlet, dokud všechno nebude na papíře. Ale i potom tu můžeš zůstat, budeš-li o to stát. Na druhé straně nejsi ani můj otrok, můžeš se kdykoliv vzdálit a zase se vrátit. Bylo by asi výhodné střídat tvoje vyprávění s mým přepisováním tady do téhle mašinky.«

»Dobrá - takže si zítra beru dovolenou, pokud by se to tak dalo nazvat a pojedu pro to, co ti chci ukázat. Platí?«

»Platí. A co to bude?« neudržela jsem se zvědavostí.

»Nech se překvapit,« udělil mi lekci z trpělivosti.

*****

Ve spárech

Jíra odjel ranním autobusem. Neřekl mi kam a ačkoli jsem mu nabízela, že ho zavezu až na místo, jemně mi odpověděl, že bych tím přišla o veškeré překvapení. Přes kombinézu měl svůj ošuntělý tmavý plášť, jak říkal, kvůli kapsám. Vypadal v něm skutečně trochu Mefistofelsky.

»Zatím jsi mě pokaždé překvapil tak, že jsem potřebovala hodně času na vzpamatování,« řekla jsem s úsměvem. Viděl, že se nijak nezlobím a jen se usmíval.

Musela jsem si ještě něco zařídit na školské správě ve městě. Mělo to být do konce příštího týdne a já se rozhodla raději nic neodkládat. Odjela jsem autem hned ráno a vrátila se až odpoledne.

Jíra doma nebyl. Uložila jsem auto do garáže, vzala klíč s trámu a odemykala hlavní vchod.

K mému údivu nebyl zamčený. To nebylo samo sebou, určitě jsem před odjezdem zamykala. Napadlo mě pochopitelně, že mě navštívili zloději. No což, u mě toho moc neukradnou, řekla jsem si v první chvíli. V chalupě nic cenného nebylo. Starý nábytek, pár kousků nádobí, malovaná skříň s trochou prádla a šatů. To by si zloději nepomohli. Knihy jsem měla uložené ve škole, bylo tam na ně víc místa a knihy byly tak nějak pohromadě. Ledaže - a srdce se ve mně málem zastavilo - leda že by mi ukradli počítač a kazeťák. Kazeťák mi sloužil jako rádio a počítač, ačkoli nebyl nejmodernější, měl pro mě cenu největší. Byly v něm Jírovy vzpomínky.

Nezdržovala jsem se na chodbě a rychle jsem zamířila do sednice. Hned na první pohled od prahu jsem si oddychla. Nic se neztratilo. Počítač stál na svém místě na skříňce v rohu sednice a kazeťák byl na poličce, na svém obvyklém místě.

Zastavila jsem se však a musela jsem si vydechnout. Ten strach, že bych přišla o Jírovy vzpomínky, jsem musela nějak překonat. Měla bych si asi všechno někam přehrát a bezpečně uložit, napadlo mě,

vždyť by se všechno vešlo na jednu malou disketu a mohla bych mít klid.

Nestačila jsem si ani vydechnout, když mě zezadu objaly něčí ruce. Stiskly mě jako do kleští a bylo jich nějak moc. Jedny mě sevřely kolem pasu, další mi přehodily přes hlavu nějaký plátěný pytel či co to bylo.

»Co blázníte?« vyhrkla jsem. »Nechte mě!«

Ztratila jsem orientaci, zvláště když se mnou smýkali nalevo a pak napravo. Málem bych upadla, ale drželi mě pevně a kamsi mě strkali. Posadili mě na židli a rychle mě k ní přivázali nějakým provazem. Ani pohnout jsem se nemohla.

Nikdo mi neodpověděl. Nikdo se mě teď ani nedotýkal, ale byla jsem pevně přivázaná a nemohla jsem se pohnout. Dostala jsem strach, protože jsem pořád nevěděla, kdo mě to přepadl a co se mnou zamýšlí. Byl to zloděj, kterého jsem překvapila při činu?

»Co po mě chcete?« zkusila jsem se zeptat.

»Něco si přečteme,« prohlásil nepříjemně jízlivý hlas. Měla jsem dojem, jako bych jej už někdy slyšela, ale nemohla jsem si vzpomenout, kde by to mělo být. Ze směru od stolečku s počítačem se ozvalo zašustění papírů.

»Ano, tady to je,« pokračoval po chvilce neznámý. »Tak neslyšela jsi? ušklíbl se Žorž. Jsme na místě, postýlka je připravena. Můžeš se začít svlíkat.«

Četl to zřejmě z první kapitoly mých zápisků, jak jsem si to předevčírem na zkoušku vytiskla. Byl to úvod k Jírovu příběhu, nic jsem si nevymýšlela, jen jsem popsala své dojmy z našeho prvního setkání. Rozčilením jsem se roztřásla. Co je komu do mých zápisků?

»Ne...ne... nechte mě... prosím... vyhrkla jsem zoufale. Obměkčilo by to snad kameny, ale ne ty dva.«

Četl to ironickým, jízlivým hlasem tak posměšným tónem, že mě to rozčílilo snad víc než způsob, jak mě tu přepadli.

»Tohle se vás netýká,« přerušila jsem ho. »Nemáte právo lézt mi do soukromých záznamů. Co vlastně po mně chcete?«

Neznámý muž však zcela ignoroval můj výbuch a pokračoval ve čtení: »Mám ti pomoct? křikl na mě Žorž. Jeho hlas ztvrdl jako kus křemene. Aniž by na mě přestal mířit, natáhl se a volnou rukou mě popadl za kabátek kostýmu. Trhl za něj tak prudce, až mě to otočilo. Ozvalo se praskání látky, knoflíky odlétly kamsi do sena a Žoržovi

zůstal kabátek v ruce. Strhl mi jej jediným pohybem, ale nevrhl se na mě, jak jsem určitě očekávala. Kabátek odhodil stranou a opět na mě významně pozvedl svoji obrovskou pistoli. Nerozuměla jsi? Šaty dolů!«

Neznámý přestal číst, odstrčil židli a vstal. Pomalu mě obešel, pak mi rychlým pohybem strhl s hlavy plátěný sáček. Stál za mnou a neviděla jsem ho, jen jeho ruku. Natahoval ji zezadu přede mě a držel v ní - můj kabátek od kostýmku. Ten, co zůstal v té kůlně a pro který bych se nikdy nevrátila. Už proto ne, že byl od krve. Teď na světle to bylo jasně vidět.

»Je to tvoje?« vyštěkl na mě.

»Ano,« vyhrkla jsem.

»Tak je to jasný,« ozval se jiný hlas ze strany.

»Nic není jasný,« odsekl neznámý. Stáhl ruku s kabátkem dozadu a opět mi přetáhl černý sáček přes hlavu, abych nic neviděla. »Přece bys nevěřil těm blábolům, co napsala. Jedno je jasný, nic víc. Žorže nemohla dostat ona. Za to může ten druhý, o kterém tam píše.«

»Ale co s ní budeme dělat, když Žorže nezabila?«

»Nebuď naivka. Ví příliš mnoho a mohla by toho pravýho varovat. Necháme ji... třeba v Lomničáku a počkáme si tady na toho pravýho.«

»To bysme sebou měli hodit,« zapochyboval ten druhý.

»Neboj se, všechno stihneme. Ale chce to pohyb.«

Jak jsem pochopila, nepříjemný hlas patřil někomu, koho ostatní zřejmě uznávali - pokud jich bylo víc než ti dva, co jsem dosud slyšela. Začali mě rozvazovat, ale jen od židle, hned potom mě trhnutím postavili na nohy a přivázali mi ruce pevně k tělu. Dostrkali mě před sebou, nejprve ze sednice na chodbu a pak ven před chalupu, pořád se zakrytým obličejem. Nedaleko se ozval kovový zvuk automobilových dveří.

»Ručíš za ni,« připomenul komusi nepříliš nahlas velitel těch banditů. Vtáhli mě do auta a někdo mě hned hrubě strčil dál do vozu. Někdo už tam seděl, přitáhl si mě k sobě, druhý nasedl vedle mě, takže jsem seděla mezi dvěma chlapy. Ozvaly se několikeré dveře, nastartoval motor a auto se rozjelo.

Pokud jsem mohla posoudit, nejednalo se o Trabant. Tohle fáro muselo být z jiné cenové třídy. Už to pohodlí - sedadla byla měkká, anatomicky tvarovaná. Seděli jsme tři vedle sebe a přitom jsme všich-

ni seděli pohodlně. Motor šel tiše, ale vyrazili jsme jako na závodech. Také pérování bylo bezvadné a těžko jsem mohla rozeznávat, kudy mě vezou, ledaže bych si pamatovala všechny zatáčky.

Jeli jsme dlouho, ale nakonec jsme přijeli na místo, kde auto zvolnilo a začalo se kymácet. Zřejmě jsme už nejeli po silnici, ale po menší polní nebo lesní cestě a i po ní jsme jeli dlouho. Když jsme zastavili, otevřely se dveře, chlapi vystoupili a vytáhli mě ven. Dovlekli mě stranou, přitiskli zády k nějakému kůlu nebo ke kmenu stromu a rychle mě k němu vstoje přivázali.

»Chcete mě tu nechat?« vyhrkla jsem v obavách.

»Mlčíš!« vyštěkl na mě kdosi.

»Jen ji nech,« odtušil jiný, podle hlasu tamten velitel. Pak mi strhl černý sáček s hlavy.

Byli tři. Jeden byl starší, tlustý a plešatý, s nápadně červeným obličejem. Měl na sobě tmavohnědý oblek s kravatou a bílou košilí. Sako měl pečlivě zapnuté, ale na pravé ruce měl nasazený nebezpečně vyhlížející ozubený kus železa. Dva další muži byli mladší. Byli oblečení do džínových kalhot s potištěnými T-košilemi, ale bez nápisů, jen vzorkem. Jeden měl na košili změť barevného podzimního listí a druhý jakési fialové spirály, přitom ten s listy byl zřejmě velitel. Byli jsme na malé mýtince v lese. Neviděla jsem, co je za mnou. Vpředu byly vysoké stromy a mezi nimi nízké křoví. Na úzké lesní cestě stálo nádherné, lesklé, černé auto. Bylo opravdu z těch lepších, ale Mercedes to nebyl a jiná auta této třídy bych beztak nepoznala.

»Teď už je to fuk. Když je tady, ať aspoň ví co a jak,« rozhodl velitel.

»Mohli jsme si s ní aspoň trochu užít,« namítl druhý.

»Na to teď není čas. A nechat ji tu také nemůžeme, někdo by mohl jít kolem a odvázat ji. Přines půlkilovku.«

Chlap ve fialové košili odkvačil k autu, otevřel zadní kufr a v mžiku byl zase zpátky. V ruce držel cosi, zabalené do umaštěného papíru.

Přehodili mi kolem krku provaz a zamaštěný balíček na něj zavěsili, takže mi ležel na břiše. Velitel potom do toho balíčku zabodl lesklou trubičku, ze které se táhl kus silné, hladké a lesklé černé šňůry.

»Vycouvejte, ať se něco nestane s autem,« nařídil jenom tak přes rameno.

Chlap ve fialové košili odběhl k autu, nasedl a pomalu zacouval

dál do lesa. Pak zůstal sedět v autě, nevracel se.

»Tak tedy, milá paní učitelko,« obrátil se ke mně málem dobráckým tónem velitel bandy. »Abyste věděla, proč tu vůbec jste a o čem je řeč. Ten Žorž, kterého jste nedávno v lese zabili, jistě si na to dobře pamatujete, byl můj brácha.«

»Já jsem ho nezastřelila,« bránila jsem se.

»Věřím vám,« ušklíbl se. »Ani bych vám nevěřil, kdybyste mi tvrdila, že jste ho zabila. Musela byste mít pistoli nebo něco podobného. Ale ten váš komplic pistoli měl a zabil mi bráchu. A to se neodpouští. Divím se, že vás nezajímalo, jak jsme na vás tak bleskově přišli? Pravda, pomohla nám trochu náhoda, ale hlavně - máme spoustu známých. V té kůlně po vás zbyl kabátek a trocha střepů. Vidíte, i to málo nám stačilo. Máme hodně informátorů a stačilo zjistit, ve kterém servisu v poslední době vyměňovali nějaké sklo do auta. Potom už šlo jen o to, na kterou ženskou padne ten kabátek.«

»Já jsem přece vašemu bratrovi nic neudělala,« opáčila jsem umíněně. »Co s tím mám společného?«

»Skoro nic, to máte pravdu,« pokrčil rameny. »Jenom jste byla u toho. A kromě toho víte příliš mnoho.«

»Co se mnou chcete dělat?« otřásla jsem se hrůzou. Teprv teď mi začalo docházet, co tím míní.

»Nebojte se, nemám ve zvyku někoho trápit,« pokrytecky mě uklidňoval. »Nebude to trvat dlouho. Máte na břiše zhruba půl kila trhaviny s rozbuškou. Až vybuchne, nestačíte se ani polekat a budete to mít odbyté.«

»Přece byste mě nechtěli...« zbledla jsem. »To by byla vražda!«

»A co bysme s váma měli dělat?« opáčil klidně. »Víte už toho o nás víc, než je zdrávo. Tedy - zdrávo pro vás. My si nemůžeme dovolit nechat vás naživu, když víte, kdo jsme.«

»Ale takhle... To je nelidské!«

»Každá smrt je stejná, jen někdy se člověk dlouho trápí, než zhebne. Můžete být ráda, že nejsem sadista, to byste si to teprve užila! Když se to tak vezme, osobně proti vám nic nemám. Tohle je aspoň velice rychlé. No, jestli vám to udělá radost, povím vám, že chlap, co mi zabil bráchu, si takhle jednoduchou smrt nevysloužil. Na tom si pořádně smlsnu a bude mě úpěnlivě prosit, abych už ho konečně zabil.«

»Ale přece nemůžete jen tak...« vykřikla jsem se slzami bezmoci

v očích.

»Ale můžeme,« ujistil mě. »My můžeme všechno, ale o tom se s vámi nebudeme dohadovat. Pepo, jdeme!«

Vytáhl z kapsy zapalovač, rozškrtl a plamínek přidržel u konce lesklé černé šňůry. Začalo to prskat a oba chlapi vyrazili sprintem pryč ode mě, do lesa. Nechali mě u stromu s půlkilogramovým balíčkem trhaviny na krku a s prskajícím hořícím doutnákem, ve kterém oheň pomalu, ale nezadržitelně postupoval k rozbušce.

Co to se mnou udělá?

Neměla jsem dostatečnou představu o účincích trhavin, ale bylo mi jasné, že půl kila je pěkně silná nálož. Nedávno v televizi tvrdili, že míň než polovina, pouhých dvacet deka semtexu, dokáže ve vzduchu roztrhat na kusy velkoletadlo.

Dívala jsem se teď jen na doutnák. Zpozorovala jsem, jak na hladkém černém povlaku naskakují puchýře, které praskají, aby z nich v několika okamžicích vyrazil tenký proužek dýmu. Až tyhle puchýře dojdou k rozbušce...

Kdyby mě radši rovnou bez výstrahy zastřelili, pomyslela jsem si zoufale. Ani bych se nestačila polekat, byla bych už mrtvá, kdežto tohle bylo pekelné, pozorovat, jak se pitomou trubičkou pomalu blíží smrt!

Na okamžik jsem vzhlédla k okraji lesa. Všichni tři tam stáli v bezpečí, trochu přikrčení za silnými stromy. Bestie, že nejsou sadisté? Vždyť se na mě dívali jako na divadle! To přece není možné, nemůžou mě pro nic za nic takhle roztrhat na kusy, vždyť jsem jim nic neudělala!

Přede mnou cosi prsklo. Na ohybu doutnáku, sotva na píď od trhaviny, naskočil velký puchýř.

»Néé!« vykřikla jsem zoufale. Opět jsem se podívala dolů na balíček. Papír se trochu rozbalil, ale provaz jej držel na mém břiše pevně. Uvnitř byla nevzhledná růžová plastelína se zapíchnutou kovovou trubičkou. Což takhle na to plivnout? Jenže jsem hned věděla, že to nemá cenu. Povrch doutnáku byl z plastické hmoty, určitě byla vodotěsná. Když se někde oheň provalil puchýřem, čelo ohně už bylo jistě o něco dál.

»Pomóc!« vykřikla jsem. Nechtěla jsem křičet, stejně to nemělo smysl a jenom to uspokojovalo ty sadisty na opačném konci mýtiny, ale strach byl silnější než předsevzetí.

»Nééé!« zakvílela jsem.

Necelý palec od rozbušky vyprskl další puchýřek. Už to nebude trvat dlouho, uvědomila jsem si s posledním záblesk vědomí. Vteřinu, dvě. Zaklonila jsem hlavu, abych na to ani neviděla, pevně jsem zavřela oči a napjatě očekávala smrtící explozi...

Před zavřenýma očima mi vylétl oslnivý plamen. Současně s hromovou ranou, která mě ohlušila, jsem pocítila strašlivý úder do břicha. Jako kdyby mě nakopl kůň. Bolestí jsem se až prohnula v pase. Viděla jsem přímo proti mému obličeji řítit se kamenitou půdu, ba ne, to jsem padala já, nebo to už byla jenom moje hlava, odtržená od těla? Bezděčně jsem před sebe natáhla ruce. Objevily se, ale jako kdyby mi ani nepatřily, vůbec jsem je necítila. Dopadla jsem na ně, ale neudržely mě a tak jsem se ještě bolestivě udeřila do obličeje. Vykřikla jsem, ba co víc, úplně jsem zavyla, hrůzou i bolestí. Ihned jsem se stočila do klubíčka a chvíli jsem oddychovala, abych popadla dech.

Až po několika nekonečných vteřinách jsem se nadzvedla. Ležela jsem na zemi, lapala po dechu, ale zatím jsem ještě dýchala. Podívala jsem se na břicho. Vypadalo normálně. Ani rudohnědá ďábelská kombinéza nebyla poškozená. Nemohla jsem tomu uvěřit. Nikde žádná krev. Pomalu jsem se nadzvedla na rukou a klekla si. Nešlo to dobře, nohy mi něco přidržovalo, ale kupodivu mě poslechly. Zatřepala jsem jimi a vysvobodila je ze zbytků provazů, co mě prve držely u kůlu.

Ale to by přece znamenalo, že jsem naživu! Jak to? Což mi přímo na břiše nevybuchla nálož?

Náhle mě napadlo vysvětlení.

Ďábelská kombinéza! Měla vlastnosti o kterých jsme ještě moc nevěděli - teď například odpérovala výbuch, který by za jiných podmínek trhal skály!

Ale to peklo předtím, to bezmocné čekání, sledování, jak se oheň pomalu prokousává doutnákem - brrr, to tedy stálo za to! Nepřála bych to nikomu a nechtěla bych to už zažít nikdy v životě.

Ohlédla jsem se ke stromu, kde jsem před chvílí bezmocně stála. Provazy tu byly, ale nadobro rozervané a jejich konce vypadaly jakoby opálené. Musela to být pořádná exploze, když je takhle roztřepila. Také skála pode mnou vypadala ožehnutá plamenem. A to mi vybouchlo přímo na břiše - a já tu stojím jakoby nic a nemohu uvěřit, že ještě žiju.

Ale co gangsteři?

Obrátila jsem k nim hlavu.

Stáli tam, oči vytřeštěné a zřejmě tomu nemohli uvěřit, stejně jako já. Při pohledu na ně jsem pocítila vztek, ba co víc, strašlivou nenávist. Těmhle bestiím to sice nevyšlo, ale za normálních okolností by ze mě byly jen beztvaré kusy! Je to vůbec možné, taková krutost?

Pomalu, malátně jsem se postavila. Oddechovala jsem jako po výstupu na Sněžku, ale vzpamatovávala jsem se, pomalu ale jistě. Náhle mě napadlo: využít okamžiku překvapení, otočit se a zmizet těm grázlům v lese! Ale tušila jsem, že jim tak snadno neuteču. Jistě by mě dohonili. Byla jsem pořád jako zdřevěnělá, bolelo mě břicho a prsy - po takovém úderu bych spíš měla být ráda, že mě má vůbec co bolet. Uvědomovala jsem si, že proti nim ani teď nemám naději. Byli tři, byli silnější a ke všemu byli ozbrojení. Měla jsem na ně hrozný vztek a kdybych mohla, asi bych je vlastnoručně uškrtila, ale ani ten vztek nebyl silnější než rozum. Nemínila jsem se do nich pustit holýma rukama. Na ochrannou kombinézu jsem se také nemohla spoléhat. Nechráněný obličej by mi ten tlusťoch určitě rozmlátil už prvním úderem boxera. Stála jsem jako kamenný pomník a nehýbala jsem se, jen jsem pomalu, zhluboka dýchala.

Naštěstí se ani oni nehýbali.

Civěli na mě jako na osmý div světa - nebylo divu. Měla jsem být přece roztrhaná na malé kousky a místo toho jsem se opět postavila na nohy. Jistě tomu také nemohli uvěřit.

Při pohledu na jejich zděšení jsem si uvědomila, že na ně nejspíš působím jako přízrak z jiného světa. Třeba se teď všichni tři otočí a naopak se dají přede mnou na útěk oni, místo abych utíkala já, napadlo mě.

»Vy bestie mizerné, špinavé,« vybuchla jsem a vykročila - přímo proti nim.

Stalo se však něco, s čím jsem nepočítala. Žoržův bratr rychle zajel rukou pod sako a vzápětí jsem spatřila matnou, šedou hlaveň pistole. Namířil ji na mě, ale ne proto, aby mě zastrašil. Zřejmě se rozhodl zabít mě stůj co stůj - a než jsem se stačila zděsit a zastavit, stiskl spoušť.

Z hlavně vyšlehl oranžový plamen. Ačkoliv jsem z výbuchu byla ještě patřičně ohlušená, zaslechla jsem ostré prásknutí výstřelu a současně pocítila štiplavé bodnutí u srdce. Ale naštěstí jen to, nic více. Zato náčelník gangsterů vykřikl bolestí a na potištěné barevné košili

se mu objevila rychle se zvětšující krvavá skvrna.

Bezvládně poklesl v kolenou a pozvolna se sesunul na písčitou půdu pod velkými borovicemi.

Došlo mi to.

Ďábelská kombinéza měla vlastnosti fexta!

Znamenalo to, že mě nemohou zastřelit. Mám na sobě cosi lepšího, než neprůstřelnou vestu. Musela jsem si dávat pozor jedině na nechráněný obličej a na ruce. Mnohem nebezpečnější než pistole velké ráže by mi teď byl obyčejný železný boxer. Blesklo mi hlavou, že budu mít proti dvěma zbývajícím výhodu jen do té chvíle, než si uvědomí moje slabé místo - potom se na mě jistě vrhnou - ale kráčela jsem k nim jako stroj dál.

Od ležícího náčelníka mě dělilo pět metrů. Můj pohled se zastavil na jeho pistoli. Vypadla mu z ruky a ležela na krok před ním. Z hlavně ještě stoupal tenký proužek dýmu. Pomalu jsem k ní došla. Ti dva stáli pořád jako přimražení několik kroků stranou, nikdo mi v ničem nezabránil. Shýbla jsem se a těžkou zbraň zvedla. Hlaveň mě hřála do dlaně, jak byla od výstřelu horká. Neměla jsem holé ruce, jako před chvilkou.

»Vy bestie, vy vrazi!« zachraptěla jsem vyschlým hrdlem. Při těch slovech jsem pozvedla pistoli do výšky očí. Neměla jsem v úmyslu střílet, prostě jsem si potřebovala zaclonit rukávem kombinézy obličej, jenže to oni netušili. S pistolí v ruce to ani nevypadalo jako obranné gesto, věrohodněji se to dalo pochopit jako pokus o útok. Držela jsem těžkou zbraň oběma rukama a rukávy kombinézy mi tak chránily další plochu z odkrytého obličeje. Aby mě zastřelili, museli by mě trefit přímo doprostřed čela, jenže to by musel být některý z těch grázlů čarostřelcem. Mohli by ještě zapadnout do nejbližšího houští a doufat, že nejsem zběhlá ve střelbě. Což by ostatně byla pravda, vždyť jsem pistoli držela v ruce poprvé. Mířila jsem na ně, ale nemohla jsem se odhodlat střelit. Zbraň jsem beztoho držela jako nějaký klacek, ani mě nenapadlo dát prst na spoušť. Pohybovala jsem se jako v nějakém zpomaleném filmu a dávala jsem jim dost času k ústupu.

Dva zbývající lumpové se neobrátili na útěk. Nevšimla jsem si, že také mají v rukou pistole. Byli mnohem rychlejší než já, dříve než jsem stačila zamířit, pocítila jsem dvojí lupnutí, na prsou a na břiše. Až potom mě ohlušilo dvojité prásknutí a oslepily plameny výstřelů.

Nestačila bych vůbec stisknout spoušť, ostatně jsem na ní ani neměla prst.

Nic víc se však nestalo. Obě ty rány kombinéza zachytila - a vrátila je zpátky. Dva zbývající gangsteři se na okamžik zastavili, jako kdyby do nich něco narazilo. Obličeje se jim okamžitě zalily krví - a pak se pomalu, bez výkřiku, složili na zem. Bylo jasné, že mě už ohrožovat nebudou.

Na okamžik jsem pocítila z toho řetězu smrtí hrůzu. Pro mě ji chystali, ale sami tu teď leželi. Sklonila jsem se nad Žoržovým bratrem a otočila ho obličejem vzhůru. Nebyl dosud mrtev, ale nevypadalo to s ním nijak dobře. Vystřelil na mě jen tak od boku a odražená kulka ho zasáhla do pravé strany hrudi. Srdce zasaženo nebylo, to by už nedýchal, ale nejspíš měl prostřelená játra. Rána silně krvácela, ačkoliv si na ní vší silou držel ruku.

»Jak je to možný?« zasípěl, když mě spatřil nad sebou.

»Vždyť sis přece přečetl, co jsem napsala o vlastnostech fextů?« řekla jsem přísně.

»Já tomu nevěřil...« zamumlal. »Nikdo tomu nemohl věřit, to je přece očividný nesmysl.«

»Není to nesmysl,« řekla jsem vážně.

»Tak takhle jsi mi zabila bráchu...!«

»Já ne,« zavrtěla jsem hlavou. »Zastřelil se sám. Chtěl zabít mého přítele - a střílet na fexta je přece sebevražda. Jíra tvého bratra včas varoval, ale on mu neuvěřil, tak jako ty mně. Vždyť i ty jsi to předem věděl!«

»Proč jsi potom tak ječela?« vyhrkl ztěžka. »Kdopak mohl tušit, že to není pohádka? Takovou chybu by udělal každý!«

»Největší chybou bylo, že jsi mě chtěl zabít. Já jsem ti přece neublížila. A proč jsem volala o pomoc? Co bys udělal na mém místě, kdyby ti někdo pověsil na krk bombu? Já nejsem fext jako Jíra. Pomohl mi k téhle kombinéze, jenomže já jsem do poslední chvíle netušila, co je to vlastně za dar. Teď už to vím. Kombinéza od fexta vydrží i výbuch půl kila trhaviny - a odráží kulky. Zachránila mi život a vás vlastní odražené kulky zabily jako předtím tvého bratra. Nemám si co vyčítat, svědomí mám čisté. Nezabila jsem vás, vy jste sami střídeli. Čím kdo zachází, tím také schází.«

»Jak jsme to mohli vědět?«

»Nemuseli jste přece vědět vůbec nic. Pořádní lidé jsou proti fex-

tům naprosto bezpeční. Chtěli jste mě ale zavraždit a dostali jste, co vám už dávno patřilo.«

»Ale mně jste zabili bráchu!« trval na svém. Obličej mu přitom zkroutila bolest. »Já ho musím pomstít!«

»Proč pořád tvrdíš, že smrt tvého bratra zavinil někdo jiný? Zavinil si to on sám. Kdyby zblízka vystřelil do bedny dynamitu, nedopadlo by to podobně? A komu bys to vyčítal? Té bedně? Je to všechno jedině vaše vina. Chovali jste se jako bestie - litovat vás rozhodně nebudu.«

Možná chtěl ještě něco říci, ale opět ho celého zkroutil záchvat bolesti. Když se jeho napjaté tělo opět uvolnilo, už nic neřekl. Byl mrtev.

Chvíli jsem nad ním stála a uvažovala. Snad bych mu měla odpustit, ale musela bych nejprve zapomenout na ty příšerné chvíle, jaké mi připravil. Chtěl mě zabít - a jak strašlivou smrtí! Správná křesťanka by mu asi odpustit dokázala, jenže já jsem mu smrt od srdce přála. Byl bestie v lidské podobě, kolika lidem by ještě ublížil, kdyby zůstal naživu?

Nechala jsem ho ležet a popošla k dalším dvěma. Tihle už nestříleli od boku a měli čas zamířit, takže dostali kulky přesně tam, jak mi vysvětloval Jíra - kousek nad pravé oko. Proto ani nevykřikli. Ani tyhle lumpy jsem nemínila litovat. Uvažovala jsem už jen o tom, jak se dostanu zpátky. Vezli mě dlouho, ujeli se mnou kdovíkolik kilometrů. Tenhle les jsem vůbec neznala. Napadlo mě, že bych si mohla vypůjčit jejich auťák a svézt se domů. To by mi snad nemohl nikdo vyčítat.

Ale komu auto vrátím? Příbuzným těch gangsterů? To bych si asi dala! Co když má tahle banda dost dalších členů, aby mi znepříjemnila život? Radši ruce pryč od nich!

Nebo snad policii? Když jsem si představila, že bych jim musela vysvětlovat co a jak, ztratila jsem i o tuto variantu zájem. Jenže - co udělám s pistolí? Přece ji tady nenechám, už na ní jistě budou moje otisky prstů!

Nakonec jsem se rozhodla zmizet po anglicku. Nic platné, nebylo by dobré příliš na sebe upozorňovat. Možná zavolám na policii, aby je tu našli, ale nic víc pro ně dělat nebudu.

Nasedla jsem do auta. Sedělo se tady báječně, proti mému Trabantu to byl ohromný rozdíl. Klíčky byly naštěstí strčené do zapalo-

vání. Pistoli jsem štítivě uložila do přihrádky na palubní desce, opatrně jsem nastartovala a pomalu se rozjela po lesní cestě.

Jakmile jsem vyjela z lesa, brzy jsem se orientovala.

Nacházela jsem se daleko v sousedním okrese, ale párkrát jsem tudy projížděla a snadno jsem se otočila k domovu. Jela jsem pomalu, nebyla jsem si jistá, že mě obrovský auťák poslechne stejně jako můj Traboš. Ale jelo to perfektně, to jsem musela uznat. Ze svého učitelského platu si takové fáro nikdy v životě nepořídím. Proč mají mít takové nádherné věci jen gangsteři a vrahové?

Jela jsem mravně, přesně podle předpisů, nikde jsem ani nedala víc plynu než bylo nutné, ale i tak jsem brzy byla na dohled od naší vesnice.

Co teď?

Rozhodla jsem se auto odstavit mimo silnici a ten kousek dojít pěšky. Potřebovala jsem čas, abych si to mohla v klidu promyslet. Odbočila jsem na polní cestu a pomalu zamířila k úvozu, kam nebylo vidět ani ze vsi, ani ze silnice. Teprve v dolíku mezi starými vysokými lipami jsem auto zastavila. Dlouho jsem jen seděla a přemýšlela. Potom jsem se obrátila dozadu. Na zadním sedadle totiž ležela malá taštička. Možná v ní byly dokumenty a mě napadlo, že vlastně ani nevím odkud ti gangsteři byli a jak se jmenovali. Zvedla jsem taštičku a otevřela ji.

Byla napěchovaná až po okraj - panebože, já tolik peněz neuvidím ani v televizi! Samé největší bankovky! Patřilo to asi jednomu z gangsterů a bylo vidět, že nouzí netrpěli. Mám je nechat ležet? To snad ne - první, kdo sem přijde, sebere peníze a nechá si je. Že bych je sebrala sama? To teprve ne, nejsem zlodějka. Položila jsem tašku nazpátek a vystoupila. Napadlo mě podívat se do kufru auta. Nebyl zamčený - a když jsem otevřela víko, zděsila jsem se.

Ležela tam otevřená dřevěná krabice, naplněná umaštěnými balíčky. Trhavina! Bylo dokonce znát, kde jeden z nich chybí - ten, který mi pověsili na krk.

Zmateně jsem se rozhlížela dál. Další bedýnky byly menší a zavřené. Opatrně jsem jednu otevřela. Ležely v ní stočené šňůry doutnáků s rozbuškami. Raději jsem ostatní nezkoušela a opatrně jsem přiklopila víko.

Co budu dělat?

Zalezla jsem zpátky do auta, abych si to pořádně v klidu rozmys-

lela. Tohle byly nebezpečné hračky, nebezpečnější, než bedna chřestýšů! Nemohu je přece nechat jen tak, kdyby sem nedejbože zabloudily děti ze vsi, mohlo by dojít k neštěstí! Kdoví, třeba sem přijdou gangsteři dříve než policie, stejně jako v té kůlně v horách; jinak by přece neměli můj kabátek. Vlastně, napadlo mě, neleží ten kabátek někde tady v autě?

Prohledala jsem kapsy ve dveřích, přihrádku na palubní desce i prostor za zadními sedadly. Kabátek tu nikde nebyl. Zato na věšáku viselo kostkované sako a v něm jsem objevila druhou tašku s penězi, právě tak plnou, jako byla ta první. Zatočila se mi z nich hlava. Je vůbec možné, aby tolik peněz nosili s sebou? Dohromady jich byl nejmíň milion.

Napadlo mě, že bych si z nich mohla něco vzít. Vezmu si, kolik stála oprava rozbitého okénka. Zaplatila jsem to sama, ale škodu mi způsobili oni - nebo aspoň jiní členové jejich bandy. A také bych si mohla vzít na nový kostýmek, tamten mi přece také zkazili oni. Jistě mám nárok na odškodné, ale nic víc si nenechám. Jenomže - když peníze nechám tady, přijdou nazmar. Určitě nebudou poctivé, ale mohly by pomoci někomu, kdo je využije lépe než tihle zločinci.

A najednou mě napadlo, co bych měla udělat. Vzala jsem velkou tašku, která ležela za sedadly a dala do ní obě menší taštičky s penězi. Chvíli jsem váhala, ale pak jsem k tomu přidala pistoli. Vystoupila jsem z auta a odhodlaně otevřela zadní kufr. Z menší bedýnky jsem vytáhla dlouhou zápalnici, rozbušku zapíchla do jednoho balíčku a na druhém konci jsem škrtla zapalovačem, který ležel v přihrádce na palubní desce mezi různými jinými drobnostmi.

Doutnák zaprskal na znamení, že hoří. Škoda toho hezkého auta, pomyslela jsem si, ale policie by je beztoho vrátila rodinám nebo příbuzným gangsterů. Ti budou mít i teď peněz víc než dost; těžko by se dalo čekat, že někdo nosí u sebe všechno. Větší ztrátou bude pro jejich rodiny - pokud nějaké mají - neslavný konec jejich živitelů. Ale málo platné, bylo mi víc líto lidí, proti kterým byla určena třaskavina v autě těch grázlů. Zničit to, jen to zničit, třeba i s tím pěkným autem - bude to tak lepší...

Nenapadlo mě okamžitě po zapálení doutnáku neztrácet čas a vyrazit sprintem. Opatrně jsem odložila zapalovač na okraj karosérie, shýbla se a zvedla velkou tašku. Ještě jsem se do ní podívala a pak teprve jsem lehkým klusem vyběhla po polní cestě k lesíčku. Až zmi-

zím mezi stromy, bude to vypadat, že se vracím z lesa, uvažovala jsem bláhově...

Najednou mě něco bez výstrahy udeřilo do zad. Zvedlo mě to do výšky a proletěla jsem pořádný kus vzduchem. Teprve ve vzduchu mě ohlušila hromová detonace. Nakonec mě to srazilo na kamenitou cestu, aspoň dva metry jsem se ještě smýkala po ostrých šutrech, ale ani tvář, ba ani kolena a lokty jsem si kupodivu neodřela. Nic se mi nestalo, jen jsem musela chvíli zhluboka dýchat, abych se vzpamatovala. Při pádu mi vypadla z ruky taška - vlastně nevypadla, její ucha jsem přece pořád držela v ruce, tašku to prostě roztrhalo a taštičky s penězi i pistole se z ní rozletěly po celém úvoze.

Vstala jsem, všechno rychle posbírala a teprve pak jsem se ohlédla.

Auto tam už nebylo.

Opodál ležely jen neuvěřitelně roztrhané kusy karoserie. Kolem všechno hořelo - půda byla zřejmě pokropená benzinem. Nad tím vším stoupal veliký černý hřibovitý mrak. To jsem to vyvedla, napadlo mě. Ti lumpové se na mě dívali z pouhých třiceti metrů, ale tady šlo o mnohem větší množství trhaviny a mohlo mě napadnout, že to bude mnohem větší rána. Doutnák byl jistě krátký, ještě mě to mohlo zabít. Ačkoliv, nemít na sobě kombinézu, kdoví? Zatočilo to se mnou parádně, ale měla jsem opět kliku. Střelmistr ze mě nikdy nebude.

Bylo mi trochu líto auta, ale pak jsem si řekla, že bylo určitě získané pomocí zločinu. Necítila jsem výčitky svědomí nad zastřelenými gangstery, tím méně bych si dělala výčitky nad zničením jejich majetku.

Uvědomila jsem si, že sem brzy přiběhnou lidé - takového ohňostroje si jistě všichni všimli. Otočila jsem se do lesa. Do vsi přijdu poněkud ze strany, nikdo si mě snad nevšimne. Rozběhla se, abych co nejdřív byla mezi stromy.

*****

Výslech

Jíra dorazil až navečer. Mezitím se ve vsi rozletěla zvěst o výbuchem zničeném autě. Mihly se tu nějaké policejní vozy, ale jen projížděly, zřejmě směrem k onomu dolíku. Děti se tam trousily po celých skupinkách, aby byly co nejblíže, ale policisté je neoblomně vraceli do bezpečné vzdálenosti, odkud nebylo nic vidět.

Dospělí dávali přednost diskusi v jediné místní hospodě, případně jenom tak, na návsi. Někteří dokonce úspěšně budili dojem, že jsou do všeho více zasvěcení než ostatní.

Sousedky mi rovněž zaťukaly na okno a když jsem vyhlédla ven, snažily se mě přimět k vyslovení mého názoru. Tvářila jsem se samozřejmě nechápavě a nechala si všechno vyprávět. Tak jsem byla poučena, že šlo o nějakou válku mezi mafiány, že tam byla nalezena ohořelá těla a další výmysly. Zvěsti se na vesnici šíří rychle a podobají se přitom veliké sněhové kouli, jaké děti v zimě válejí na stavbu sněhuláka. Nabalují se na ni další a další vrstvy a nakonec vůbec není znát, že prvotním základem byla nevelká sněhová hrouda.

Do hovorů jsem se pochopitelně musela zapojit také, ale spíš jsem z ostatních rozumy dolovala, než abych jim nějaké přidala. Úplně stranou jsem zůstat nemohla, to by mi místní drbny neodpustily. Jak nejspíš víte, kdo z takových diskusí odejde jako první, způsobí svým odchodem změnu námětu.

Nejlépe se totiž drbe o nepřítomných.

Některým jsem asi udělala radost, neboť jsem je ochotně vyslechla, ale protože jsem jim nic nového nepřidala, brzy o mě všichni ztratili zájem. Využila jsem toho a vytratila se. Pro mě bylo ze všeho nejdůležitější, že nikdo v podstatě nevěděl nic. Nikdo nemohl policii pomáhat při objasňování té záhady a jak jsem očekávala, policisté ohledali místo činu, ofotografovali zbytky auta, sepsali pár svědectví, která jim beztak nic nového neposkytla, neboť nikdo nebyl dostatečně nablízku, aby viděl nějaké podrobnosti - a odjeli. Policisté se sice tvářili zasvě-

ceně a důležitě, ale vytušila jsem, že nevědí o nic více než vesničané na návsi nebo v hospodě. Jen nemohli ztratit tvář a přiznat, že jsou z toho vedle.

Vrátila jsem se do sednice, ale na nic jsem neměla chuť. Měla bych přepisovat Jírovy zápisky, ale věděla jsem, že se na nic nesoustředím. Nakonec jsem se přece přinutila, usedla k počítači a mechanicky přepsala pár stránek. Bylo mi jasné, že co teď napíšu, budu později pracně opravovat a učesávat, aby to bylo k světu.

Večerním autobusem přijel Jíra. Pozdravil se na návsi se známými, či spíše s těmi, kdo ho za celou dobu spatřili více než třikrát - na vesnici se lidé seznamují velice rychle. Na chvíli se s nimi zastavil, ale sotva se dozvěděl podstatnou část novinek, spěchal ke mně.

»Mám pro tebe to překvapení, Martinko!« prohlásil, sotva vstoupil do sednice a pozdravil mě.

»Já pro tebe taky,« přikývla jsem.

»Poslyš, co se vlastně stalo?« obrátil se na mě. »Lidé říkají, že kousek od vsi proběhla válka nějakých mafiánských gangů. Víš o tom něco?«

»Vím o tom skoro všechno,« přikývla jsem. »Dáš si kafe?«

»Docela rád,« souhlasil. Svlékl svůj kabát a pověsil jej na věšák. Pak se posadil ke stolu. Dala jsem zatím vodu na kamna a Jíra mě vybídl, abych mluvila.

»Lidi jako vždycky trochu přehánějí,« řekla jsem. »Nešlo o žádnou válku. Faktem je, že kousek od vsi explodovalo auto a nikdo o tom nic bližšího neví.«

»Říkali něco o ohořelých mrtvolách...«

»Ty tam nikdo neviděl.«

»Jak to můžeš tvrdit?« namítl.

»To auto jsem vlastnoručně vyhodila do povětří. Tudíž o tom vím více než ostatní,« povzdychla jsem si.

A musela jsem Jírovi všechno vyprávět od chvíle, kdy se na mě v mé vlastní chalupě sesypali gangsteři.

»Říkáš - půl kila plastické trhaviny,« zamyslel se. »To je opravdu silný tabák, ale já jsem jednou v Africe vydržel zrovka tolik. Šlápl jsem na protipěchotní minu. Nebyla v tom písku vůbec znát, přehlídl jsem ji, to ti byl rachot! Jenže to nebylo všechno. Pod tou první potvorou byla další, mnohem horší protitanková. Vyhodilo mě to do vzduchu a taky jsem se chvíli musel sbírat. Boty jsem měl nadranc, kalhoty

na cáry rozsekané střepinami, ale noha zůstala celá a to bylo v té chvíli hlavní. Vyfasoval jsem jenom novou uniformu a druhého dne už jsem na to nemyslel.«

Vyprávěl mi chvíli o svých příhodách z Afriky, ale nějak jsem na to neměla náladu. Zapnula jsem mechanicky nahrávání, ale poslouchala jsem ho sotva na půl ucha a uvítala jsem, že se začala vařit voda a já mohla zalít připravené šálky.

Jíra konečně pochopil, že ho neposlouchám. Zmlkl a potom jsme oba jen usrkávali horkou, voňavou kávu. Napadlo mě, jak dlouho už jsme oba nejedli... Určitě přes týden, možná skoro čtrnáct dní. Jeden, nanejvýš dva hrnky kávy denně, jinak ani sousta. A přitom jsme byli oba stále svěží. Proboha, jak je to možné? Vždyť by to bylo - biologické perpetuum mobile!

»Tak mám ten dojem, že ses připletla no nějakého pěkného maléru,« promluvil po chvilce zamyšleněji Jíra.

»A přitom jsem ke všemu přišla jak ten slepý k houslím,« povzdychla jsem si.

»Cesty osudu bývají nevyzpytatelné,« filozofoval Jíra.

»To je pravda. Ani nevíš, jak ti jsem vděčná,« odvětila jsem tiše.

»Za co?« podivil se.

»Bylo toho snad málo? Například jsi mi tenkrát zachránil život, protože ti dva by mě určitě zabili, jak jsem poznala dneska při setkání s jejich kamarádíčky. Potom za to, že jsi mě vzal k tomu balvanu. A taky, že jsi mě přiměl vydržet tak dlouho v ďábelské kombinéze. Bez ní bych byla docela určitě roztrhaná na kousky!«

Nějakou dobu mi neodpovídal.

»No, víš, ono je to trošičku jinak,« začal až po chvíli, hlavu skloněnou dopředu a oči upřené do hrnku. »Kombinéza, pravda, vydrží prakticky všechno až do toho okamžiku, kdy se ji rozhodneš sundat. Pak stačí naškrábnout ji nožem, nemusíš nic pracně párat. Ale musí k tomu dojít vlastním přičiněním. Kdyby ji na tobě chtěl řezat kdokoliv jiný, neuspěje. Působí to v našem světě poněkud - cize. Jako všechno u nás.«

»Já vím, už jsem ti povídala, že se jí budu muset vzdát. Jako učitelka musím vypadat určitým způsobem, víš?«

»O to teď nejde,« zavrtěl hlavou. »Nejsem si tím příliš jistý, ale mám dojem, že tě kombinéza nezachránila.«

Říkal to pomalu a tiše - ale tentokrát mě nepřesvědčil.

»Myslíš? Já jsem si naprosto jistá, že ano. Tak příšerná exploze by normálního člověka nutně roztrhala na kousky, to mi bylo jasné, ačkoliv trhavinám skoro nerozumím,« rozohnila jsem se.

»Normálního? Jistě. Ale tobě vážně nedošlo, že jsi teď taky - fext? Kdybys byla oblečená normálně, nejspíš by to na tobě roztrhalo šaty na cucky a zůstala bys nahá, ale - živá. Ty si to pořád nechceš připustit, viď?«

Vytřeštila jsem na něho oči.

»Proboha!«

To bylo jediné slovo, na které jsem se zmohla. Jíra se na mě ani nedíval, pořád byl provinile zahleděný do své kávy a teprve po chvíli opět promluvil, já jsem byla z toho pořád dokonale paf.

»Poslyš, tvrdila jsi mi, že jsi při těch výstřelech vždy pocítila náraz, takové lupnutí, že? Jenomže to je přesně to, co cítím při podobných příležitostech i já. A vůbec nesejde na tom, zdali mám na sobě ďábelský oblek, nebo ne. Normální oblek to proděraví, ďábelský ne, ale ten pocit mívám v obou případech stejný.«

»Ale to přece...«

»Víš co?« vzhlédl ke mně. »Poradím ti, jak to vyzkoušet. Nemusíš na sebe hned střílet. Vezmi si špičatý nůž a zkus se trošku bodnout do ruky. Ale raději ne moc zhurta, co kdybych se mýlil...«

Připadala jsem si jako ve snu, když jsem šla do kredence pro kuchyňský nůž. Obrátila jsem jej proti své dlani a velmi opatrně jsem se jím bodla, abych se příliš nezranila. Neměla jsem chuť způsobit si nějakou bolest, ale nějak jsem to asi vyzkoušet musela.

Kůže se trochu prohnula, ale vydržela. Přitlačila jsem tedy víc - a nůž mi náhle tiše sklouzl stranou jako po dobře naolejovaném plechu.

Opakovala jsem pokus s větší silou. Najednou mi přestalo záležet, jestli mě to bude bolet nebo ne. Rozmáchla jsem se proti své dlani a bodla se tak razantně, že by mi ostří nože nejspíš projelo dlaní skrz naskrz.

Pravda, trochu mě to zabolelo, ale ostrý nůž nedokázal prořínout ani jemnou kůži na mé dlani. Špička jen sklouzla na stranu. Zkusila jsem to ještě jednou a vzala to pomalu, tlakem. Nůž mi náhle opět ujel stranou a přejel mi ostřím po palci. Pocítila jsem bolest, ale ani teď mi nevytekla krev. Na palci mi jen pomalu bledla trochu začervenalá čára. To bylo všechno. Správně bych měla mít půlku palce pryč.

Přírodní zákony pro mě tedy také přestaly platit.

»To je - strašné!« vzdychla jsem si.

»Měl jsem pravdu, viď?« opáčil Jíra. »Pak tě ovšem vítám mezi nás - fexty!«

»Ty jsi věděl, co to se mnou udělá?«

»Najisto ne - ale přál jsem si, aby se to podařilo.«

»Měl ses mě nejprve zeptat, zda s tím souhlasím, ne?«

»Nikdo na světě by s tím nesouhlasil, kdyby věděl, co se stane,« řekl. »Neřekl jsem ti všechno, ale přísahám, nechtěl jsem ti ani v nejmenším ublížit! Snad mě za to neprokleješ.«

»Ale co budu dělat?« vzhlédla jsem k němu bezradně.

»Co bys dělala?« pokrčil rameny. »Budeš žít jako dosud. Nic jiného se tím přece nezměnilo. Snad jen to, že si nikdy neukrojíš prst při krájení cibule, ani kdybys chtěla.«

»To jsem teď taky... jak jsi prve říkal? Strašidlo?«

»To já říkám jenom tak,« usmál se. »Je přece lepší, když to o sobě tvrdím já a ostatní lidé mě opravují, že strašidlo nejsem, než kdyby k témuž názoru došli oni. Já jsem se nikdy nepřestal považovat za člověka; nikdy se mi nezdálo, že bych byl méněcenný. Připouštím, jsem trochu jiný, ale nic víc.«

»Ale co ostatní lidé? Říkal jsi, že se tě někteří báli.«

»No, to bude trochu problém,« řekl. »Já jsem to zažil na vlastní kůži. Lidé se nás někdy bojí, jako kdybychom opravdu byli strašidla. Ale dnes je to lepší, dřív se lidé báli víc. Sama jsi toho důkazem.«

»Nevíme ale, co všechno to s námi udělalo.«

»To nevíme. Ale upřímně řečeno, ani to nechci vědět. Já jsem Jíra Stříbrný a chci žít jako člověk, i kdybych měl žít ve staré kůlně nebo v jeskyni.«

»Jenže já si nemyslím, že bych někdy chtěla žít v nějaké jeskyni. Tak žijí leda zvířata. Já chci žít jako člověk a to je už od dob pravěku trochu víc.«

»A co ti v tom brání?«

»Až se lidé dozvědí...«

»No a co? Za prvé se to nikdo dozvědět nemusí, pokud to nebudeš sama o sobě roztrubovat. Já to přece nikomu nepovím, tak jako nikomu neříkám, kde žijí další fextové.«

»Ty jich znáš víc?«

»Samozřejmě! Neznám pochopitelně všechny, protože mnozí to úspěšně utajili nejenom před ostatními lidmi, ale i před námi fexty.

Vždyť i my, co se známe, jsme se poznávali jenom ve válce, obvykle na opačných stranách linie.«

»Jak vlastně může fext poznat fexta?« zajímala jsem se.

»Stačí, když někdo z nás na toho druhého vystřelí. Kulka se samozřejmě odrazí k tomu, kdo vystřelil, ale i od toho se odrazí nazpět a po několika dalších odrazech dosáhne takové rychlosti, že se ve vzduchu roztaví a změní v olověný déšť. Místo jedné rány pocítíš celou sérii palčivých štípnutí a na chvíli se od tebe k tomu druhému táhne oranžová čára, která se nakonec rozprskne na všechny strany. Tohle se nedá nijak přehlédnout a podle toho jsme se vždycky poznali.«

»Co jste potom dělali?«

»Když jsme zjistili, že stojíme proti sobě, obvykle jsme to ani nedávali znát. Po bitvě jsme si nádherně popovídali a pak jsme se opět rozešli. Není mi známo, že by nějaký fext fextovi ublížil. Jednak to ani dobře nejde, ale především, my držíme spolu. Každý z nás zažil od lidí všeliká příkoří, proč bychom si měli přidělávat další sami navzájem?«

»Ale když jste se rozešli, jak potom...«

»Pravda, nesetkáváme se každým rokem. Dejme tomu, že se scházíme - pak nebyl problém dohodnout, kdy a kam se všichni dostavíme. Už ani nevím, koho napadlo pořádat setkání fextů, ale držíme je už hodně dlouho.«

»Jak často se scházíte?«

»Jednou za deset let, vždy o Velikonocích toho roku, kdy letopočet končí nulou.«

»A kde?«

»Různě, podle okolností. Máme smluvené místo v Čechách, kde je vždycky předem připravena destička, na níž je pečlivě popsáno místo dalšího setkání.«

»Řekneš mi, kde to je?«

»Proč ne? Vždyť přece patříš mezi nás. Nejbližší setkání bude už brzy a pokud budeš mít zájem, vystup o Velikonocích toho roku na vrcholek hory Říp. Najdeš tam někde cedulku, na které budou písmena "F","X" a jméno vesnice, kde se setkáme. Nebývá to nikdy daleko a na místní hospodu se každý doptá.«

»Tu destičku zařizuješ ty?«

»Nikdy jsem nic takového nesvolával. To je spíše Šaldova záliba. Já jsem se k ostatním přidal, když už několik těchto schůzek proběhlo.

Ale scházíme se tam pokaždé všichni. Je to něco, co nás sbližuje.«

»Kolik vás vlastně je?«

»Mohu to odhadnout jenom podle našich schůzek. Nemusí to být přesné. Někteří to možná tají i před námi, možná nevědí o nás a my zase nevíme o nich. Nebo o nás vědí, ale nechce se jim vstoupit do našeho spolku. Vím o jednom takovém. Byl jsem u něho a přemlouval ho, ale marně. O jiných vím jen to, že existují, ale nevím ani kde se na světě nacházejí. Schází se nás celkem čtrnáct. Po pravdě řečeno, nikdy nebyl problém najít pro pár lidí vhodnou hospodu. Jsme teď ovšem v různých koutech světa, v Evropě bydlíme od Španělska po Finsko, dva dnes přicházejí z velké dálky, až z Ameriky a Austrálie.«

»A jak se dohovoříte?« napadlo mě.

»Jednoduše,« usmál se. »Všichni mluvíme česky.«

»To jsou všichni fextové Češi?« podivila jsem se.

»Ne,« zavrtěl hlavou. »Ale když to tak vezmeš, všichni už párkrát ve svém životě v Čechách byli. Proto jsme si také domluvili tu horu Říp. Čechy leží ve středu Evropy a Říp je velice proslulý kopec. Když o tom začnu víc přemýšlet, Čechů je mezi námi osm a to je víc než polovina.«

»A kolik je mezi vámi žen?«

»Mezi námi bys byla první,« podíval se trochu vyčkávavě. »Pokud ovšem na naši schůzku přijdeš. Přijít bys měla, jistě nebudeš litovat. Já jsem vlastně pořád jen selský synek, ale tam uvidíš mnohem zajímavější lidi.«

»A mimo tuhle schůzi se nesetkáváte?«

»Málokdy,« pokrčil rameny. »Víš, jsme roztroušeni nejen po Evropě, ale vlastně i po celém světě. Jednou za deset let si každý volno udělá, ale častěji by to třeba ani nešlo.«

»A všichni hovoříte česky...«

»Někteří mluví česky příšerně. Co bychom ale mohli chtít od Němců, Švejdy, Itala či Španěla? Vlastně je div, že každý umíme aspoň trochu. Hlavně že se domluvíme. Dohodli jsme se, když Čechy, tak čeština. Nás Čechy jistě blaží, že jsme se nedohodli na němčině, ačkoliv Němci měli snahu prosadit svou řeč i mezi námi fexty a německy umíme všichni stejně dobře, jako česky. Jen Rodrígez obě řeči příšerně komolí, ale tomu se odjakživa jazyky do hlavy ne a ne vejít.«

Při tomto rozhovoru mi zase trochu otrnulo.

»Poslyš, Jíro, vážně si myslíš, že už bych si mohla tady tu ďábel-

skou kombinézu sundat?«

»Jen si ji ještě chvilku nech,« přesvědčoval mě. »Jednak se postará, abys neměla hlad ani žízeň, ale to by snad nebyl hlavní důvod. Víš, nejdou mi z hlavy ti necitové. Může jich být ještě víc, než si myslíme.«

»Ale jestliže jsem také fext, jako že tomu sama začínám věřit...«

Jen tak jsem se bodla do dlaně. Nůž opět sklouzl stranou a nic mi neudělal. Už mi to nepřipadalo tak strašné, naopak se mi zalíbilo, že umím něco, co dokáže málokdo z lidí. Jíra se na mě díval a jen ustaraně pokyvoval hlavou.

»Kombinéza má ještě jinou výhodu,« řekl vážně. »Fext se může vysmívat pistolím i samopalům, ale jak jsem ti už řekl, ohrožuje nás oheň. Kombinéza vykrývá právě tohle naše slabé místo. Je nehořlavá a nepustí k tobě žár. Kdyby ses v téhle kombinéze někdy dostala do ohně, něco ti poradím. Nejprve musíš dlaně obou rukou schovat pod kombinézu u krku. Jeden loket zvedni a chraň si jím obličej. Když to pevně stiskneš, plameny se nedostanou ani na obličej, ani na ruce. Přišel na to Marianno, když se koupal ve žhavé lávě v kráteru Etny.«

»On se schválně koupal v lávě?« nevěřila jsem mu.

»Marianno pochází ze Sicílie. Tvrdil mi, že ho v minulém století vhodili rozzlobení vesničané svázaného do kráteru Etny. Díky kombinéze to přežil, ačkoliv prý vězel ve žhavé lávě po pás a málem se udusil sirnými výpary. Muselo to být děsné, bezmocně ležet, zabořený v bublající žlutorudé lávě, dusit se a čekat, až přehoří provazy, zatímco v dáli pomalu sláblo hulákání rozvášněného davu.«

Předvedl mi, jak se nejlépe krýt. Musela jsem uznat, že mu nebylo vidět víc než oči a kus čela.

»A co obličej - a ruce? Ty přece nic nechrání!«

»Ano,« přikývl. »Ale zkus si představit, jak by asi lidé vyváděli, kdybys mezi ně přišla a nebylo by podle obličeje patrné, že jsi člověk? Ďáblíci měli i obličeje zakryté, ale u nich na tom nejspíš nezáleželo, kdoví jak vypadali. Tyhle kombinézy jsou podle mého názoru stvořené speciálně pro nás, pozemšťany. A jistě to nebylo nic jednoduchého.«

Měl pravdu. Kombinézy se z dálky podobaly kožichům a mít to samé přes obličej, už by nás nikdo nerozeznal od medvěda. Nebo od ďábla - což by vyvolalo paniku ještě větší.

»Když mi to takhle líčíš,« povzdychla jsem si, »to si tu kombiné-

zu raději nechám až do září... A vlastně jsi mi ještě neřekl, jak jsi dopadl s tím zaměstnáním.«

»Měli by o mě zájem v jednom statku u koní,« sděloval mi živěji. »Kdybys chtěla, potřebovali by tam i učitelku.«

»Já mám tady chalupu,« namítla jsem. »Po rodičích.«

»Já jsem se jen tak ptal,« pokrčil rameny.

Venku už byla tma. Rozsvítila jsem starodávnou lampu nad stolem, ale nic jsem nezačínala dělat. Jenom jsme oba seděli proti sobě a mlčeli.

»Poslyš, Jíro, zajímalo by mě, jak by nám mohli doktoři dávat - třeba injekce. Jaké máš zkušenosti v tomto směru?«

»U Tobruku byla v anglické armádě očkovací akce,« usmál se Jíra. »O mne přitom doktoři ulomili tři jehly. Radši jsem jim další pokusy rozmluvil. Jak správně tušíš, nejde to. Ale o nic nepřijdeš. Co jsem fextem, doktory jsem nepotřeboval. Nejen na rány, ale ani v nemoci. Jestli tě to potěší, budeš nejspíš stejný případ. Na doktory zapomeň.«

»A co třeba zuby?«

»Ty máš teď v pořádku. Ale ujišťuji tě, že kamarádi, co byli naposledy v ďábelském balvanu před třemi sty lety, mají zuby jako my dva. Bez jediné vady. Znám fexta, kterému je už přes tři tisíce let - a i on má zuby v pořádku.«

Chvíli jsem na to mlčela. Jako každý člověk jsem se ze všech doktorů nejvíce obávala zubařů. Že bych je nikdy více nepotřebovala? To by nebylo špatné. V tom případě uvidím.

»Jé, vidíš,« plácl se najednou Jíra do čela. »Samo sebou se toho tady událo dost, ale pro všechno bych málem zapomněl na to slibované překvapení!«

Vstal a došel k věšáku u dveří. Sáhl do kapsy pověšeného kabátu a pak se ke mně vrátil.

»Podívej se na tohle,« podával mi cosi malého.

Vložil mi to do dlaně. Když jsem se podívala zblízka na světle, spatřila jsem jemný medailónek. Byl na velmi tenkém řetízku, zřejmě k zavěšení na krk. Medailónek byl ve tvaru plochého sklíčka, orámovaného zlatou obroučkou, sotva palec velký. Sklíčko se se strany perleťově blýskalo, při pohledu skrz trochu zvětšovalo, ale jinak nic neobvyklého.

»Co to je?« otázala jsem se Jíry.

»To jsem kdysi dávno dostal,« řekl Jíra nejistě.

»Od ďáblíků?«

»Nejspíš. Měl jsem to na krku, když jsem poprvé opustil tamten balvan. Byl jsem tam od té doby víckrát, ale nikdy už jsem nic takového nedostal.«

»A k čemu je to dobré?«

»To kdybych věděl,« povzdychl si. »Pochopil jsem, že si to musím dobře uschovat. Proto to ani nenosím. Uschovávám to na bezpečném místě v jedné jeskyni, kam kromě mě ještě nikdy nikdo nevstoupil.«

Prohlížela jsem si medailónek ze všech stran, ale nic mě přitom nenapadalo. Malé, ploché sklíčko na šňůrce, nic víc, nic míň. Dal by se nosit na krku, ale to by nesměl pocházet od vesmírných bytostí.

Od nich to určitě nebyla jen ozdoba.

Jen tak mimochodem mě napadlo, že i já jsem byla nedávno poprvé v balvanu. Odtáhla jsem si přiléhavý límec kombinézy od krku a zalovila tam rukou.

Vytáhla jsem - druhý medailónek. Nosila jsem ho jistě od začátku, ale jeho přítomnost jsem si doposud neuvědomovala.

»A hele - ty to máš taky?« podivil se Jíra.

Oba medailónky byly naprosto stejné. Ani nebylo znát, že jeden byl o tři století starší. Oba vypadaly jako právě před chvilkou zakoupené v nějakém zlatnictví.

»Další záhada,« řekla jsem tiše. »Měli bychom se pokusit vyzkoumat to, určitě to k něčemu bude.«

*****

V nejbližších dnech se události opět uklidnily. Příčina výbuchu mafiánského auta zůstala neobjasněná. Možná tomu tak bylo proto, že se v něm nenašla mrtvola a nikdo nehlásil, že by mu chybělo. Policie se nerada zabývá takovými záhadami. Myslela jsem si, že se auta zjišťují podle čísel, ale nebyla jsem si jistá, zda se ty plechové tabulky vůbec zachovaly.

Mrzelo mě, že zřejmě dosud neobjevili mrtvé v tom lese. Pomyšlení, že tam všichni tři dosud leží, mi nedělalo dobře. Počasí bylo horké, kdoví, jak už vypadali. Nakonec jsem to nevydržela a rozhodla se

upozornit na mrtvoly policii. Ptala jsem se Jíry na jeho mínění. Souhlasil, že mrtvé není dobré nechávat nepohřbené.

Odjela jsem tedy do města. Z jedné telefonní budky jsem se dovolala na policii a oznámila jim, kde se nacházejí tři neznámé mrtvoly. Předstírala jsem krajní rozrušení, takže se dalo pochopit i to, že jsem zavěsila dřív, než se mě stačili zeptat na podrobnosti. Poté jsem se rychle vrátila domů.

Tím jsem trochu ulehčila svému svědomí, ale ne docela. Málo platné, hrůza v tom lese na mě zanechala stopy - nebyly samozřejmě nijak příjemné. Několikrát za noc jsem se budila hrůznými sny, ve kterých mě navštěvoval střídavě Žorž i jeho bratr, někdy živí a velice agresívní, ale ještě častěji jako příšerné oživlé mrtvoly - a jak už to v nočních můrách bývá, nemohla jsem jim nijak uniknout. Z jednoho takového snu jsem nemohla dlouho vybřednout a když jsem se konečně probudila, spatřila jsem vedle sebe klečet Jíru. Vylezl za mnou na pec, držel mě za ruku, druhou rukou mě velice jemně hladil po čele a zřejmě mě úmyslně probudil, abych nezůstávala v tom hrozném snu příliš dlouho.

»Proč jsi sem přišel?« zeptala jsem se ho. »Dohodli jsme se snad, že za mnou v noci nikdy nepřijdeš.«

»Omlouvám se nastotisíckrát,« sklopil hlavu. »Nepřišel jsem ve zlém, věř mi. Slyšel jsem tě předtím křičet ze spaní a umím si představit, jak ti asi je. Také jsem míval strašné vidiny, když jsem přežil svou první smrt. Nechci ti ublížit, chtěl bych ti nějak pomoci.«

»Jsi hodný,« povzdychla jsem si a stiskla mu pevně ruku. »Jsem ráda, že jsi tady ty a ne někdo jiný... Vůbec se za to na tebe nezlobím.«

»A kromě toho jsi mě volala,« dodal spěšně. »Bylo to asi ze spaní, ale to jsem v té chvíli nevěděl.«

»Díky ti,« opakovala jsem a přitiskla jsem si jeho ruku ke tváři. Chvíli tak seděl vedle mě. Mrkla jsem na hodinky. Bylo půl šesté ráno, právě čas vstávání. Vyhrabala jsem se proto z peřiny a vstala. Ďábelskou kombinézu jsem měla stále na sobě, dokonce i v noci, takže odpadalo oblékání. Přinesla jsem jen vodu a postavila na kafe. Jíra také vstal, ale hned se zase usadil u stolu.

»Budeme zase povídat?« navrhl mi.

»Jistě,« souhlasila jsem. »Aspoň přijdu na jiné, doufám, že lepší myšlenky.«

Vybalila jsem čistou kazetu a připravila ji k nahrávání. Mezitím se začala vařit voda. Dali jsme si kafíčko. Nic více jsme nejedli, ale tohle nás aspoň trochu spojovalo.

Jíra opět začal povídat, ale ani tentokrát jsem ho nijak zaujatě neposlouchala. Spolehla jsem se plně na kazetu, však to z ní potom přepíšu. Místo příběhu jsem sledovala Jírovu tvář. Byla strašně hladká, mladá, nikdy bych mu nehádala víc než třicet let, možná ještě míň. Vlasy měl zrzavé jako vousy a měl je kudrnaté, husté. Přitom mu je půl čtvrtého století! Bylo jasné, že mu mimozemšťané dali nějaké nové vlastnosti, takže se lišil od ostatních lidí, ale navenek to na něm moc znát nebylo. Říkal sice o sobě, že je strašidlo, jenomže to říkal hlavně proto, abych mu tohle označení nemohla vpálit já. On není strašidlo, byla jsem si tím zcela jistá. A pokud ano, pak já jsem teď to samé. Zachvěla jsem se, když jsem si vzpomněla, jak jsem se marně snažila poranit se nožem. Kdyby mi někdo tvrdil, že je něco takového možné! Jsem přece ryze materialisticky založená, na duchy a démony nevěřím, ďáblíky považuji za bytosti z vesmíru a nikdo mi to nevymluví, ale jak bych měla vysvětlit všechny ty záhady? Nevěděla jsem si s tím rady, bylo to nad moje chápání. Dovedla jsem pochopit jen to, že jsme se zřejmě setkali s vesmírnou civilizací na vyšší úrovni než je naše pozemská. Pak ovšem spoustu divných úkazů prostě nepochopíme. V předminulém století by lidé také nechápali elektřinu a spoustu jiných, dnes běžných věcí.

»Měli jsme lepší dělostřelce,« vykládal Jíra, »jenže nám to nebylo nic platné. Bitvu tentokrát nerozhodly kanony, ale obyčejné pušky. Pruské jehlovky byly mnohem lepší, než naše předovky. Než rakouský voják vystřelil jedinou ránu, Prušák jich vypálil i šest. Poměr mrtvých tomu odpovídal a rakouská strategie byla tím pádem k ničemu, zrovna tak jako obrovské, skvěle vystavěné a na tehdejší dobu asi nedobytné pevnosti, Terezín a Josefov. Na nich by si Prajzové vylámali zuby, ale právě proto je ani nenapadlo je dobývat. Obešli je, porazili hlavní armádu a pak už si jenom diktovali podmínky.«

Pochopila jsem, že v bitvě v roce tisíc osm set šedesát šest u Hradce Králového byl Jíra v poražené rakouské armádě.

»A co tvoje schopnosti fexta?«

»Martino, bitvy málokdy vyhrávají jednotlivci,« usmál se na mě shovívavě. »To se ví, že jsem byl postřelován, ale pak na mě Prusové přestali střílet. Zjistil jsem brzy proč. Mezi Prajzy byl i můj kamarád,

fext Moritz, Němec. Poznal mě mezi Rakušáky a okamžitě nařídil všem svým podřízeným, aby na mě nestříleli. Každému pohrozil smrtí, jestli někdo jeho rozkaz překročí, což bylo účinné a vlastně i pravdivé. Na mě potom nešla ani rána, kdežto na naší straně každý, kdo navzdory mé radě vystřelil na Moritze, padl mrtvý. Moritz byl rytmajstr a jeho slovo mělo váhu, kdežto já byl obyčejný voják a mohl jsem tedy kamarádům nanejvýš radit.«

»Vy už jste pak na sebe nestříleli, viď?«

»Jednak by to nemělo smysl, jednak jsme se navzájem vždy respektovali bez ohledu na rozdíly v hodnostech, postavení, příslušnosti k vojskům a podobně.«

»Kdyby se všichni lidé vzájemně respektovali,« podotkla jsem, »nebylo by vůbec armád.«

»To máš sice pravdu, ale kdyby rostli na stromech pečení holubi, mělo by to stejný účinek. Lidé by měli všeho dost, každý by jenom ležel pod stromem a tloustl. Viděl jsem kdysi takové obrázky. Jak povídám, Brajgl.«

»Já také znám Breughela, nemysli si,« urazila jsem se. »Ten tvůj nápad je ale čirý nesmysl.«

»Tvůj taky,« usadil mě. »Podívej se, když se někdo dá na zločin, obvykle mu to vynáší mnohem více, než kdyby se živil poctivě. Takže jak s tím jednou začne, nepřestane; leda na šibenici. Stejně jako s jednotlivci je tomu s celými národy. Anglie postavila své obrovské impérium na tom, že domorodci na mnoha místech světa neměli proti jejím kanonům nic nežli luky, šípy a oštěpy.«

»Já vím. Ale to je právě nespravedlivé.«

»To vím i já. Jenom nevím, jak to změnit.«

»Já taky ne,« odvětila jsem nešťastně.

»Víš, často jsme se po bitvách scházeli. Na počátku jsme se snažili jeden druhého přesvědčit, že právě na naší straně je právo a spravedlnost a ti druzí jsou tedy banda vyvrhelů, ale obvykle jsme se přesvědčili navzájem a nakonec jsme se shodli na tom, že každá válka je ve své podstatě svinstvo.«

»Ale dali jste se najímat do armády znovu a znovu.«

»Ne tak docela,« vrtěl hlavou. »Pravda, prožil jsem dost válek a tažení, ale mrzelo mě to čím dál tím víc. Od Hradce Královému jsem se dal k armádě jenom jednou, proti Hitlerovi v Africe s Angličany, tam to opravdu stálo za to. A se všemi armádami jsem skončil v pěta-

čtyřicátém roce v Plzni.«

Během odpoledne mi došly čisté kazety. Jíra se ochotně nabídl, že dojde do obchodu pro další, ale přinesl kazety už nahrané; nějaká horlivá prodavačka mu je vnutila, že to bude pro mě pěkný dárek. Musela jsem si sama dojít pro čisté. Tak tak jsem to stihla před zavřením obchodu, ale ukázalo se, že čisté kazety opravdu nemají. Do města by mělo cenu zajet až zítřejšího dne a také jsem si to tak naplánovala. Jenže Jíra se příštího dne chtěl vydat podle jednoho inzerátu shánět si práci u koní - a to je v dnešní uspěchané době dost obtížné, protože koní je málo a většina míst u nich je již neprodyšně obsazena horlivějšími místními zájemci.

Ten večer jsem se rozhodla přepisovat nahrané kazety do počítače, zatímco Jíra si chtěl přečíst nějaké knížky, které jsem mu doporučila ze své knihovničky. Měli jsme tedy oba co dělat, nikdo se nenudil. Jíra seděl pod lampou a četl si, já jsem zády k němu pilně klofala do kláves.

Bylo skoro devět večer, když do místnosti bez zaklepání vstoupil vysoký, prošedivělý muž v bezvadném černém obleku. Jíra si ho všiml jako první.

»Martino, máš tu nějakou návštěvu,« obrátil se ke mně.

»Dobrý den,« otočila jsem hlavu k neznámému a dokonce jsem vstala od počítače. »Přejete si, prosím?«

»Velkou radost vám nepřinesu,« prohlásil upjatě neznámý. »Pověřili mě vyšetřováním auta, zdemolovaného za vaší vsí. Některé poznatky ukazují, že máte s tímto případem nějakou spojitost. Musím vás proto ihned vyslechnout a doufám, že mi nebudete klást žádné překážky ve vyšetřování. Mám oprávnění i k domovní prohlídce.«

Zbledla jsem a krve by se ve mně nedořezal.

»Promiňte mi,« obrátil se na neznámého Jíra. »Nějak jsem nepochopil, s kým z nás dvou právě mluvíte.«

»V podstatě s oběma, neboť dalším podezřelým této kauzy jste vy,« zněla odpověď.

»No to je príma,« usmál se Jíra. »Snad jste nás nepřišel zatknout?«

Humor ho na rozdíl ode mě zatím nepřešel.

»To až podle okolností,« prohlásil upjatě návštěvník.

»A můžete nám ukázat váš služební průkaz?«

»Tady!« Vytáhl z náprsní kapsy jakousi knížečku, zamával jí ve

vzduchu a hned si ji zase dával zpátky.

»Není to hasičská legitimace?« zajímal se Jíra.

»Nemohu vám ji ukazovat zblízka,« odsekl neznámý. »Je to proti předpisům, jste hlavní podezřelý.«

»Tak mi ji tedy neukazujte,« souhlasil až příliš ochotně Jíra. »Poslyš Martino, nabídneme návštěvě židli, ne?«

»Jste povinni odpovídat podle pravdy na mé dotazy,« řekl studeně návštěvník. Na nabízenou židli se neposadil.

»No - tak se tedy ptejte,« vybídl ho Jíra, ale posunkem mi dal najevo, abych byla zticha a do hovoru se mu nepletla. Nemusel mi to zdůrazňovat, stála jsem tu i tak jako zařezaná a byla jsem ráda, že mluvil za nás oba.

»První otázka: Kde jste byli v noci z osmého na devátého minulého měsíce?«

Zamrazilo mě. To byl ten večer, kdy mě Jíra zachránil od tamtěch dvou grázlíků.

»Tu noc jsme, jestli se nemýlím, spali zde v tom domě,« odpověděl mu Jíra klidně. »Každý v jiné místnosti, abyste si nic nepomyslel o Martině. Mám pronajatou vedlejší komoru.«

»Podle našich poznatků jste ale byli jinde,« nesouhlasil vyšetřovatel. »Podle nás jste se toho večera oba nacházeli v kůlně lesního závodu....«

»Myslíte-li ten večer a ne v noci,« nenechal ho domluvit Jíra, »tam jsme byli, nemáme potřebu zapírat.«

»Pak mi ovšem budete muset něco vysvětlit,« zaútočil na Jíru náhle tvrdším tónem. »V té kůlně byla spáchána dvojitá vražda a vy dva jste přitom byli, takže jste oba podezřelí. Upozorňuji vás, že cokoliv od této chvíle...«

»Nemusíte nás upozorňovat,« opět mu skočil do řeči Jíra. »Samozřejmě proti nám použijete všechno co řekneme, nejen od této chvíle, ale i dřív. Musím vás však trochu opravit. V té kůlně nešlo o dvojitou vraždu, ale o dvojitou sebevraždu. Ti dva se zastřelili sami, vlastními zbraněmi. Zdá se, že vaši experti svou práci odbyli, jinak by museli přijít na to, ze kterých zbraní smrtící střely vyšly a kdo střílel.«

»Naši experti sebevraždu bezpečně vyloučili,« odsekl na to vyšetřovatel. »Tahle verze případu vám nevyjde.«

»Vyloučili sebevraždu...« ušklíbl se Jíra. »Zřejmě si to nedovedli představit jinak než jako vraždu a podle toho své posudky přizpůsobi-

li.«

»Naši experti jsou mistři svého oboru,« urazil se chlap. »Kdyby šlo o sebevraždu, byly by rány ožehnuté ohněm, nebyly by to průstřely z dálky. Tak jasné známky přece nemůže nikdo přehlédnout.«

»Můžete se sám zastřelit i z veliké dálky,« opáčil Jíra. »Naznačím vám příklad. Vystřelíte kolmo nahoru, kulka vyletí do výšky, ale přitažlivost zemská ji zastaví, otočí a vrátí zpět. Když budete mít štěstí - nebo smůlu, jak se to vezme, prostřelí vám hlavu. Čistě a bez ožehnutí.«

»Ti dva nemohli střílet nahoru a i kdyby, nad nimi byla střecha té kůlny.«

»To jsem přece netvrdil. To byl jen příklad.«

»Museli jste střílet vy dva,« tvrdil detektiv.

»A čímpak? Zbraně měli jenom oni. Jistě jste si ověřili otisky prstů a podobné poznatky. Smrtící zbraně jsme v ruce nikdy neměli, i to je snad jasná známka, kterou přece nemůže nikdo přehlédnout,« vrátil policistovi jeho vlastní slova.

»Otisky se dají setřít a když pak na pistoli přitisknete ruce mrtvých obětí, je jasné, čí otisky tam budou.«

»Daleko jednodušší by snad bylo předpokládat, že se ti dva zastřelili navzájem,« opáčil Jíra.

»Ti dva byli odedávna nerozluční kamarádi,« zamračil se vyšetřovatel. »Ani tuto verzi nemohu přijmout.«

»Jste si tím nějak jist,« zkusil ho zviklat Jíra. »Mezi zločinci přece bývá vzájemné vyřizování účtů dost časté. Ale nebudeme se zbytečně dohadovat. Nejjednodušší bude, když vám řeknu pravdu o tom, co se tam vlastně odehrálo.«

»Pravdivě byste měl vypovídat ve vlastním zájmu,« opáčil vyšetřovatel. »K tomu vás nabádám už od počátku. Přiznání je přece polehčující okolnost.«

»Nemám se k čemu přiznávat,« pokrčil rameny Jíra klidně. »Ti dva stříleli na mě, ale měli smůlu. Neříkám to sice rád, rozhodně se tím nechlubím každému, ale ode mě se kulky všech ráží odrážejí jako pingpongové míčky. Kdo si na mě vystřelí, dostane odraženou kulku zpravidla mezi oči, v horším případě do břicha.«

»To byste musel dokázat,« opáčil vyšetřovatel udiveně.

»To se dokazuje těžko,« namítal Jíra. »Uvědomte si, jak chcete hledat někoho, kdo by to chtěl dobrovolně vyzkoušet? Takové zkou-

šení by bylo životu nebezpečné - pro střelce.«

»Přece nechcete, abych věřil tak jasnému přírodovědnému nesmyslu? Mě něčím takovým neobalamutíte!«

»No dobrá,« pokračoval Jíra. »Je jeden bezpečný způsob, jak to prokázat. Můžete upnout pistoli do svěráku a potom ji odpálit provázkem. Budete-li stát stranou, nic zlého se vám nestane. Já si klidně před tu pistoli stoupnu.«

»To myslíte vážně?«

»Naprosto vážně,« přikývl Jíra. »Tomuhle velice řídkému jevu se odpradávna v Čechách říká fext, německy kugelfest.«

»O tom jsem kdysi četl...« přejel si vyšetřovatel rukou přes čelo. »Ano, už vím! Nikola Šuhaj loupežník měl prý mít tuhle vlastnost...«

»To jsem četl také, ale právě on fextem nebyl,« zavrtěl hlavou Jíra. »Jen si to myslel. Když prý po něm jeho kamarád střílel, nic se mu nestalo, ale on se prostě netrefil. To by totiž sám na místě zahynul. Kromě toho Nikolu Šuhaje zabili. Fexta tak snadno nezabijete, ani kulí, ani sekerou.«

»To by bylo velice zajímavé... Jenomže já vyšetřuji dvě vraždy a nemohu dbát na nějaká tvrzení bez důkazů.«

»Já jsem přece ochoten podstoupit tu zkoušku,« ujistil ho Jíra. »K tomu není třeba mnoho. Svěrák, pistole - a ještě krabice vaty, aby odražená kulka nenatropila nějakou škodu.«

»V tom případě půjdete se mnou,« rozhodl policista.

»Prosím,« souhlasil Jíra. »Ovšem nejprve mi ukažte vaši legitimaci. Já také nejsem povinen uvěřit vám bez důkazů, že jste opravdu tím, za koho se vydáváte.«

»Jste pořád hlavní podezřelý,« připomněl mu policista.

»Dobrá, nechci vidět legitimaci,« slevil Jíra. »Jistě tu máte kriminalistický odznak. Je dost charakteristický, stačí jej ukázat z dálky. K tomu je ostatně určený.«

»...nemám jej s sebou...« znejistěl policista.

»Proboha, jak pak chcete někoho zatýkat?« divil se okatě Jíra. »To je vážné opomenutí. Na to, že vyšetřujete násilnou smrt dvou lidí, si počínáte poněkud lehkomyslně, nemyslíte? A také byste neměl zatýkat sám, měli byste být na to nejméně dva. Co kdybych měl zbraň?«

»Jsem dostatečně ozbrojen,« mračil se policista.

»Vyhrožováním střelnou zbraní u mě neuspějete,« usmál se Jíra. »Varuji vás - stejně jsem varoval tamty dva. Neuvěřili mi a vystřelili.

Jak to s nimi dopadlo, jistě víte.«

»Mohu zatknout tady tu slečnu. Za napomáhání.«

»Pravda, říkal jsem, že fext bývá zřídkavý jev. Nevěříte mi asi, že jsme fexti oba dva, viďte?« zašklebil se Jíra.

Dovedl se šklebit dosti jízlivě a v této chvíli jsem mu to skoro měla za zlé.

»Tím snad chcete říci...«

»Ovšemže. Nás fextů je sice málo, ale občas se scházíme. Mohu vám s potěšením oznámit, že Marta má stejnou vlastnost jako já. Proto vám radím, nechte pistoli v kapse, mohl byste zemřít vlastní kulkou.«

»Kdyby tomu bylo tak jak říkáte,« zachmuřil se, »bylo by to vážnější, než se mi zdálo prve.«

»Proč? Cožpak někomu ubližujeme?«

»Tahle vlastnost by byla hrozná zbraň, srovnatelná jenom s vynálezem dynamitu,« vyhrkl.

»Možná,« přikývl Jíra. »Ale dokud na nás nestřílíte, nic se vám nestane, protože my proti vám osobně nic nemáme.«

»Kdo vám to má věřit?«

»Věřte si nebo nevěřte, ale nechte nás raději na pokoji - ve vlastním zájmu. Není tomu tak dávno, co se Martu jakási banda pokoušela sprovodit se světa dynamitem.«

»Jak vidím, nepodařilo se to,« usmál se detektiv. »To je dobře, tak hezké ženy by byla škoda.«

»Nepodařilo. Bylo jich na ni moc, přepadli ji, přivázali ke stromu a když nálož vybuchla, Martu to málem omráčilo.«

»Jak velká byla ta nálož?«

»Říkali půl kila trhaviny,« odpověděla jsem za Jíru.

»To by z vás muselo nadělat malé kousky!«

»Roztrhalo to na kusy provazy, kterými byla přivázaná ke stromu,« ujistil ho Jíra. »Říkal jsem vám přece, že Martina je také fext. Nic se jí pochopitelně nestalo.«

»A ta banda?«

»Když viděli, že mi to neublížilo, vytáhli na mě pistole a začali střílet. Zůstali tam ležet všichni tři,« řekla jsem rychle. Nebylo mi příjemné o tom hovořit.

»Kdo?« nechápal detektiv.

»Povídám, ti tři bandité z toho auta,« opakovala jsem.

»A kde to bylo?«

»Mluvili předtím něco o Lomničáku, ale kde to přesně je, nevím. Vždyť jsem to ale na policii už hlásila.«

»Vaše hlášení zase někde uvízlo,« zamračil se detektiv. »To je ovšem závažná okolnost. Budeme to muset prověřit.«

»Prosím, prověřujte si, je to ostatně vaše povinnost,« souhlasil Jíra.

»A vás musím požádat, abyste neopouštěli obec. Budete předvoláni... jako svědkové.«

»Už ne jako hlavní podezřelí?« ušklíbl se Jíra.

»Vaše přiznání... ehm, sdělení... trochu mění situaci,« připustil detektiv.

»No prosím, najdete nás tady,« souhlasil Jíra.

Detektiv poté odešel. Opatrnost ho však vedla k tomu, aby ze sednice vycouval pozadu a neobrátil se k nám zády ani na okamžik. Po jeho odchodu jsem si povzdychla:

»Tak - a máme, co jsme nechtěli. Teď nebudeme mít chvíli klid. Zůstávat tady ve vsi - to je pěkné nadělení, vždyť jsme si zítra plánovali výlet, navíc každý jinam. Budeme to muset odložit.«

»Myslíš?« usmál se na mě Jíra.

»Když to na nás požadoval?«

»Požadovat mohl co chtěl,« pokrčil rameny Jíra.

»Ty se chceš vzpírat policii?«

»Ne. Poslechl bych ho - kdyby k policii patřil.«

»Jak to myslíš?«

»Ten pán nebyl od policie,« ujistil mě Jíra. »Všimni si, prosím tě, jak nám nechtěl ukázat ani legitimaci, ani odznak kriminálky. Proč nám přišel sdělovat obvinění z vraždy sám? U mord party je přece první přikázání, že na vraha musí být nejméně dva. A takových příznaků bylo více.«

»Třeba jen zapomněl...«

»U kriminalistů jde při takovém opomenutí o krk a každý si to jistě uvědomuje.«

»Určitě měl zbraň...«

»Ovšem. Mohl by ji vytáhnout, beze svědků nás zastřelit a pak klidně odejít. Kdybychom ho nepřesvědčili, že by to od něho byla sebevražda, udělal by to.«

»Proč ho tak podezíráš?«

»Tak tedy další příznaky. Věděl o těch mrtvých v horách, o kte-

rých policie nejspíš dodnes neví, kdežto gangsteři ano. Sama jsi to říkala. Kdyby vyšetřoval výbuch auta, jistě by věděl o těch dalších, vždyť jsi je na policii ohlásila před několika hodinami. O tak důležité skutečnosti by ho určitě dávno informovali. Jen si to všechno uvědom!«

»Třeba opravdu...«

»Je toho moc, co mi na něm vadí,« uzavřel Jíra. »Obávám se, že ten člověk patří k té bandě.«

»To by bylo ještě horší,« povzdychla jsem si.

V té chvíli se rozlétly dveře. Stál v nich tlustý chlap s maskou na obličeji, v rukou zbraň, takovou velikou pistoli s delší hlavní. Aniž by něco vykřikl, beze slova ji na Jíru namířil a stiskl spoušť.

Neozvalo se ohlušující práskání výstřelů, ale celá série velice tlumených ran - zbraň byla nejspíš opatřena tlumičem. Už první střela Jíru trefila, ale odrazila se a roztříštila chlapovi obličej. Stěna za ním okamžitě zrudla krví, hroutil se pomalu na podlahu, ale jeho ruka nedokázala spoušť pustit a další a další střely létaly nazdařbůh sednicí ve smrtícím vějíři. Ublížit nám nemohly, ale povyrážely několik okenních tabulek a zarývaly se do dřevěných trámů stěn a stropu. Pak jedna z posledních zasáhla žárovku. Prsklo to - a byli jsme bez světla. Potmě - a potichu.

Jíra se vzpamatoval první. Vytáhl zapalovač a škrtl. Pak jsem našla baterku, ale nebyly v ní baterie a došlo tudíž na osvědčené svíčky. S Jírovou pomocí jsem brzy našla krabici, kde jsem je měla uložené. Rozsvítili jsme si po jedné a pak jsme se věnovali chlapovi ve dveřích.

Když ho Jíra převrátil na záda, bylo jasné, že ten chlap už nežije. Střela mu vlétla okem do lebky a týlem ven. Kolem dveří, na stěnách, na podlaze i na dveřích bylo plno krve. Hrozná spoušť - ale kupodivu mě to nechávalo klidnou. Ten gangster na nás začal střílet a skončil vlastní kulkou, proč ho ještě litovat? On by nás zřejmě také nelitoval.

V té chvíli Jíra zpozorněl. Zvenku se ozval motor auta. Rozjelo se a odjíždělo pryč, jeho motor rychle slábl, až se vytratil docela. Jíra si odplivl.

»Tušil jsem, že ten chlap bude bestie, ale podcenil jsem ho. On je přímo pekelník.«

»Kdo?« nechápala jsem.

»Ten, co nás tu před chvílí vyslýchal,« prohlásil Jíra. »Varoval jsem ho, aby nezkoušel střílet na fexta, ale úplně nám asi nevěřil. Zvi-

klali jsme ho jen tolik, že si netroufal osobně vyzkoušet, zdali opravdu odrážíme kule. Proto na nás poslal jiného člena své bandy. Vsadím se o co chceš, že mu naše varování zatajil. Prostě mu nařídil, aby nás odstřelil. Nebýt fexti, byli bychom v této chvíli bradou vzhůru.«

»To by ho - takhle vědomě obětoval...?«

»Vždyť ti říkám, že ten falešný detektiv musí být pěkná bestie! Snad jsem mu neměl nic říkat. Vytáhl by na nás možná bouchačku a zkusil by nás zabít sám.«

»Co budeme dělat?« otázala jsem se bezradně.

»Kdybych věděl, odkud ten chlap přišel, vypravil bych se za ním,« řekl Jíra se špatně utajovaným vztekem. »Jenomže my o něm nic nevíme. Jen to, že patří k nějaké veliké a nejspíš i k dobře organizované bandě.«

»Jak to myslíš - dobře organizované?«

»Vezmi si jejich výzbroj. Spousta lidí se dnes strachuje o svůj život a nedivím se, když si někdo pořídí pistoli, aby se cítil bezpečnější. Ale mašinkvér s tlumičem a půl metráku trhavin? To snad nejsou zbraně pro nutnou sebeobranu. Kdo si pořídí takové prostředky, má s nimi určitě horší úmysly. Teď si k tomu připočti, že je jich celá banda, mají luxusní auta a prkenice nabité penězi. Rozpomeň se na nevídanou otrlost, s jakou tě chtěli zabít. Přivázat někomu na břicho půl kila trhaviny a dívat se jako na divadle, jak to člověka roztrhá na kusy, to chce pořádně silný žaludek. Podle mě to nebyli žádní zlodějíčci, ani troškaři. Rozhodně nezabíjeli poprvé.«

»Šest jich je po smrti,« připomněla jsem mu. »Dva z nich se zabili v horách, tři v lese a poslední tady.«

»Nevíš, kolik jich ještě zůstalo,« pokrčil rameny Jíra. »Bestie chlap, co právě odjel, bude v té bandě nějaké vysoce postavené kápo. Jak jinak by mohl jinému takovému darebákovi bez velkých skrupulí nařídit zabít dva neznámé lidi? A navíc - on toho chlapa poslal na smrt, jen aby si ověřil, zda jsme mu nelhali. Ta bestie pro pouhou jistotu obětovala vlastního člověka! Možná to pro ni byla přijatelná cena, ale kdyby ti dva byli poslední z celé bandy, určitě by to dopadlo jinak. Takhle jsem si skoro jistý, že jich je ještě dost na to, aby nám pořádně znepříjemnili život.«

»Co si počneme?«

»My? My nemáme moc na vybranou. Možná by bylo lépe odsud na nějakou dobu zmizet.«

»Zmizet?«

»Jak povídám, měli by tam zájem i o učitelku...«

»Už jsem řekla, že tu mám chalupu po rodičích.«

»To v téhle chvíli padá. Naopak, mohli by ti ji zapálit, dokonce nad hlavou...«

»Vážně?«

»Což pořád nevěříš, že jsou schopní všeho?«

»Já vím,« sklopila jsem hlavu, »ale tohle je můj domov, rozumíš? Tady jsem doma...«

»Vždyť se ještě vrátíš,« utěšoval mě. »Mohla bys chalupu na rok či na dva někomu výhodně pronajmout.«

»Ale co zdejší škola?«

»Kdyby tě zabili, nastoupil by sem jiný učitel,« pokrčil rameny. »Pro jednoho člověka se svět nezboří.«

»To jsem pro tebe taková nula?« vyčetla jsem mu.

»Pro mě ne,« řekl tiše. »Svět se nezboří pro nikoho, ale každý člověk může někomu jinému chybět...«

Pak se nabídl, že mrtvolu i její vražednou zbraň odnese. Neprotestovala jsem. Chtěla jsem, aby vzal také mou pistoli, ukořistěnou na Žoržově bratrovi. Pečlivě jsem ji schovala do prádelníku, ale měla jsem z ní strach. Měla jsem nepříjemné tušení, že touto zbraní bylo spáchano několik zločinů. Kdyby ji u mě policie našla, mohla by mě obvinit z něčeho, co jsem nespáchala a ani o tom nevím. Vrátit jsem ji už pochopitelně nemohla a jen tak ji pohodit jsem se neodvažovala. Byly na ní moje otisky prstů - ale ty by se snad daly setřít.

Jíra trochu zvážněl.

»Ponech si ji,« radil mi. »Já vím, bude to pravděpodobně vražedná zbraň, ale kdoví kdy ji budeš potřebovat. Nemyslím, že bys ji měla používat jako její předchozí majitel. Nemusíš z ní vůbec střílet, stačí, když si zajistíš potřebný odstup od podobných darebáků. Uvědom si, vydržíme více než ostatní lidé, ale jen v některých směrech. Když se na tebe současně vrhne pět chlapů, přemůžou tě - ostatně na tebe stačili tři. Byla jsi v jejich rukou a ačkoliv ti nemohli ublížit přímo, mohli by si najít jiný způsob, jak ti uškodit. Budeš-li mít zbraň, netroufnou si na tebe - a když je vyprovokuješ aby na tebe vystřelili, bude aspoň o nějakého toho lotra míň.«

Pistole proto zůstala v prádelníku. Roztříštěnou hlavu gangstera obalil Jíra plastikovým sáčkem, aby z ní nekapala cestou krev. Otřásla

jsem se odporem. Pro mě byl i ten mrtvý zločinec pořád ještě člověk, ačkoliv na nás střílel a chtěl nás očividně zabít. Jíra si však nedělal žádné starosti, co s mrtvolou. Na rozdíl ode mě měl spoustu hrozných zkušeností ze všelijakých válek, za svůj život jistě viděl mrtvých víc než dost a mrtvý v něm nebudil posvátnou úctu, jako ve mně. Samopal dal do batohu, chlapa si hodil přes rameno a odešel do černé tmy.

Zůstala jsem sama. Posbírala jsem střepy u oken a potom jsem s kbelíkem vody umyla kaluže krve na podlaze, stěnách a na dveřích. Než se Jíra vrátil, měla jsem uklizeno. Jenom rozstřílené trámy a vytlučená skla v oknech dávala tušit, že se tu dnes večer střílelo.

»Tohle se dá zatmelit,« prohlásil Jíra, když se vrátil. »Zítra koupím tmel a dám se do toho. Vysadím ti okenní rámy a dám ti je do auta, zajedeš ke sklenáři do města.«

»Kam jsi dal...«

»Uložil jsem ho do trosek auta,« řekl klidně. »Jenom ať policie ví s čím si ho má spojovat. Samopal je pod mrtvolou, ale nevyčnívá. Až lidé mrtvého najdou, určitě budou spěchat pro policii a ta si snad se zbraní poradí.«

»A nebylo by lepší svěřit se se vším policii?«

»Nebudu ti v tom bránit, ale když si představíš, co bude zaručeně následovat...«

I tak se mi zdálo, že nejbližších pět let nebo ještě víc strávíme ve vyšetřovací vazbě. Nedovedla jsem si představit, jak bychom ty záhadné jevy vysvětlili policii. Museli bychom připustit, že existence fextů nepatří do pohádek a pověstí, jenomže jsem si ihned představila zdlouhavé vědecké zkoumání před celým světem, které by bezpečně následovalo. Jíra měl pravdu. Fextové se musí držet v ústraní a ne se před celým světem předvádět jako exponáty v ZOO.

Uklidili jsme co se dalo a šli spát, ráno bude moudřejší večera. Každý jsme usínali v jiné místnosti, ale tentokrát bych si mnohem víc přála, aby byl někdo se mnou.

Připravila jsem si čisté oblečení a uvažovala, jak bych mohla nejlépe rozpárat tu ďábelskou kombinézu. Nemohla jsem se k tomu ale nějak odhodlat. Byla to neobvyklá věc, i když mi Jíra vysvětlil, že mě nezachránila kombinéza, ale moje vlastnosti fexta - či snad fextky? Nemohla jsem ji přece jen tak zničit.

Nakonec jsem to opět odložila. Ještě počkám.

Umiňovala jsem si, že hned ráno nahraji na disketu další díl Jíro-

vých vzpomínek a uložím - nejspíš do školy, protože jakmile se o nás začala zajímat zločinecká organizace, mohli jsme se od ní nadít ledačeho. I zapálení střechy nad hlavou. Věřila jsem Jírovi, že bychom díky ďábelským kombinézám opět vyvázli se zdravou kůží, ale přijít o veškeré výsledky práce by mě mrzelo. Ačkoliv jsem si musela přiznat, zápisky jsem pořizovala víceméně ze setrvačnosti. Nebyla jsem si už dost jistá, zda je budu chtít zveřejnit. V něčem měl totiž pravdu i ten gangster. Vlastnosti fextů by více než vědce zajímaly právě takové grázly, jako byl tenhle falešný vyšetřovatel...

*****

Bestie

Ráno jsme se oba probudili brzy. Jíra o něco časněji než já, ale jako vždycky zůstal v komůrce a nepřišel do sednice, dokud jsem ho tam sama nepozvala - respektoval mě pořád jako džentlmen. Neměla jsem žádné divoké sny, ale i tak jsem si oddychla, když přišel na naše obligátní ranní kafe. Vycítila jsem v něm silnějšího a byla jsem ráda, že je tu se mnou pod jednou střechou.

»Jak se ti dnes jeví možnost odstěhovat se aspoň na čas jinam?« optal se mě při kafi.

»Kdyby to bylo nutné... Naštěstí jsem se už z toho přece jen trochu vzpamatovala.«

»Takže zůstaneš tady?«

»Nejspíš ano,« přikývla jsem.

»Nutit tě nechci a nebudu,« pokrčil rameny. »Ale myslím si, že neděláš dobře.«

»Nejraději bych na všechno zapomněla,« přiznala jsem se. »Zahodit ještě tu pistoli a už na to nemyslet...«

Jíra na to neřekl nic, ostatně jsme si to prohovořili už včera. Tohle byl jenom můj povzdech.

Pak jsem zasedla k počítači, pořídila bezpečnostní kopie a hned jsem se vypravila uložit diskety do školy. Jíra mě až ke škole doprovázel, ale pak jsme se rozešli a on pokračoval dál do obchodu. Chtěl koupit nějaký tmel a barvu na zacelení děr po kulkách.

Budova školy byla zamčená, což nebyl problém, neboť jsem měla klíče. Uložila jsem diskety do zásuvky stolu, ale než jsem se mohla otočit a vrátit se domů, ještě jsem tu musela cosi zařídit. Trvalo mi to skoro půl hodiny, ačkoliv jsem se rozhodně nijak zbytečně nezdržovala. Co se dalo dělat, škola teď závisela především na mně a začátek školního roku už byl přede dveřmi.

Venku jsem se rozhlížela po Jírovi. Nepřišel za mnou do školy, očekávala jsem ho tedy venku. Pak jsem si uvědomila, že je příliš brzy

po ránu, obchod bude ještě zavřený a pokud bude Jíra na otevření čekat, přijde nejdříve za hodinu. Nu což, zatím si aspoň v klidu něco přepíšu, řekla jsem si.

Ve vesnici jsem spatřila několik známých. Mnozí vstávají časně kvůli dobytku. Se všemi jsem se letmo pozdravila, ale s nikým jsem se nedala do řeči. Spěchala jsem domů.

U chalupy mě zaujalo cosi divného. Ačkoliv jsem za námi určitě zamykala, klíč už nebyl za trámem, ale trčel ze zámku mírně pootevřených dveří. Někdo nás během naší nepřítomnosti navštívil. Kdo to mohl být? Tady na vesnici se přece nekrade jako ve městech, přesto jsem tuto možnost nemohla vyloučit. Nevlastnila jsem sice žádné cennosti, které by zloději stály za riziko, až na počítač - ale o ten bych nerada přišla.

Do chodby jsem vstupovala opatrně. Nikdo tu nebyl, ale ze dveří do sednice jsem zaslechla podezřelý šramot. Opatrně jsem je pootevřela a nahlédla dovnitř.

»Paní učitelko, utečte, nechoďte sem!« ozval se zevnitř sednice vystrašený dětský hlásek.

Na židli seděla malá dívenka, přivázaná silným provazem. Poznala jsem ji, byla to sousedova dcera Jarmilka Koťátková, moje žačka. Po prázdninách by měla chodit teprve do čtvrtého ročníku. Měla očividně v očích děs, ale našla v sobě odvahu varovat mě. Znamenalo to, že je tady ještě někdo a že to asi nebude přátelská návštěva.

Napadlo mě jediné správné vysvětlení.

Gangsteři!

Mohla bych okamžitě vycouvat a utéci, ale to bych tady nechala Jarmilku v moci banditů, schopných všeho. Nemohou mi nic udělat, ujišťovala jsem sama sebe. Přemohla jsem nutkání otočit se a utíkat, namísto toho jsem vstoupila do sednice a zamířila k dítěti.

»Zůstaňte stát a nehýbejte se!« ozvalo se v té chvíli za mnou. Otočila jsem se - a po pravdě řečeno jsem ani nebyla příliš překvapená, koho jsem spatřila.

Za dveřmi stál včerejší detektiv - vyšetřovatel. V ruce držel pistoli - ale nemířil na mě, jak jsem čekala.

»Jestli se ještě pohnete, zastřelím to děvče!« prohlásil s ledovým klidem.

Ztuhla jsem. Pravda, mě ohrozit nemohl, ale Jarmilku ano a byla proti němu docela bezbranná.

Gangster využil mého zděšení, poodstoupil od otevřené kredence, ve které se zřejmě do mého příchodu přehraboval, několika kroky došel až k dívence a přitiskl jí k hlavičce obrovskou pistoli stejného typu, jakou mě předtím ohrožovali ostatní členové jeho bandy.

»Jestli se jen pohnete, vystřelím jí mozek,« vyhrožoval nám oběma sveřepě. »Nevěříte mi?«

»Vám to věřím,« řekla jsem zamračeně. »Nechápu jen, proč to děláte.«

»To pochopíte,« ušklíbl se. »Já jen abyste si uvědomila, že nemá cenu odporovat mi. Nemám co ztratit. Zabili jste mi dva syny, dva nádherné kluky, rozumíte? Tam v té lesní kůlně Jiřího a v Lomnickém lese Jaroslava.«

Vypadal teď jako zdrcený otec, zákeřně připravený o své děti, jako samo ztělesnění spravedlivé pomsty. Až na to, že sám hrozil zabitím naprosto nevinné, vyděšené dívence, která také za nic nemohla - vždyť ani nechápala, proč ji ohrožuje.

»Nezabili jsme je,« opravila jsem ho. »Zabili se sami. Zemřeli vlastními kulkami.«

»Ale vy jste toho příčinou!« vybuchl chlap.

»Příčinou?« opáčila jsem trpce. »Uvědomte si, prosím, že z naší strany rozhodně nešlo o úmysl! Odrážíme kulky, ale to vůbec nezávisí na naší vůli, rozumíte? Vaši synáčkové na nás stříleli, aby nás zabili! Chovali se jako vrahové a narazili na vyšší spravedlnost, to je všechno, co k tomu mohu dodat.«

»Mě neobalamutíte!« ušklíbl se gangster. »Dovedu docela dobře zacházet tady s tou mašinkou.«

Ukázal dozadu ke stěně na můj počítač. Teprv teď jsem si všimla, že je zapnutý. Obrazovka nesvítila, jen kontrolky na čelním panelu.

»Ani nevíte, že počítač zaznamená, co jste na něm dělala naposledy, viďte?« vychloubal se. »Dostal jsem se k vašemu vyprávění a přečetl si je.«

»Doufám, že jste si početl,« odpálila jsem ho. »Ale mohl jste snad počkat, až to vyjde knižně.«

»Vy chcete takovou bombu uveřejnit?«

»Proč si myslíte, že jde o bombu?«

»Vždyť jsi, ty káčo, napsala něco, co mělo zůstat mnohem větším tajemstvím, než je tajemství výroby atomové pumy!«

Zaznamenala jsem s nevolí, že mi začal tykat. Familiérní chování

potenciálního vraha neznamená nikdy nic dobrého.

»Nejsem si toho vědomá,« zamračila jsem se.

»Svatá prostoto!« vybuchl gangster. »Cožpak vám to oběma nedošlo? Jak vidím, ne! Nechápete tu úžasnou vlastnost, když je člověk nezranitelný běžnými zbraněmi?«

»V normálním životě to člověk nepotřebuje,« řekla jsem. »K tomu musí narazit na takové, jako jste vy.«

»Kdyby měli tuhle vlastnost moji synové, byli by ještě naživu,« zaútočil na mě. »Ba co víc, Jiří by se ani nedostal do vězení! A byl to takový talentovaný kluk! A Jarda! Víš ty děvko, co dalo práce propašovat Jirkovi do vazby pistoli? Co peněz to stálo? A vy - vy jste mi je zabili!«

Ani krokodýlí slzy by mě neobměkčily od chlapa, který se nerozpakoval poštvat na nás profesionálního vraha, ačkoliv dobře věděl, že ho posílá na smrt.

»Je mi trapné opakovat to, ale zabili se sami,« trvala jsem na svém. »A je to především vaše vina. Znala jsem oba krátce, ale řeknu vám, neměli v sobě ani kousek citu. Jistě, měli smůlu, že narazili na fexty, ale kdo je nutil střílet? Kdyby byli pořádně vychovaní a nikomu neubližovali, byli by před námi fexty naprosto bezpeční. A kdo je tak vychoval? Vy - a proto jste jejich smrtí vinen víc než já.«

»Ty učitelské neviňátko, ty jsi původně fext ani nebyla, jak jsem si přečetl, viď? Tvůj amant si tě předělal k obrazu svému, abys mu byla povolnější.«

»Tak to nebylo!« namítla jsem prudce.

»Jen se neurážej! Naštěstí mě vůbec nezajímá, jestli se spolu pelešíte a jak dlouho.«

»Alespoň před tím dítětem se chovejte slušně!« vybuchla jsem rozzlobeně.

»Ten parchant mě taky nezajímá,« řekl pohrdavě. »Pro mě je to jen klíč, rozumíš? Živoucí klíč, který rozdupnu, až se mi zachce. Ale nejprve mi otevře cestu k ďáblíkům, jak je vy dva nazýváte - přesněji řečeno, k tomu balvanu v lese, který dokáže předělat člověka na fexta.«

Teprve teď mi došlo, co to znamená. Asi jsem jaksepatří zbledla. On by se chtěl stát - fextem! Aby se mohl vysmívat policii a dál - teď už beztrestně - páchat zločiny!

»Já ani nevím, jak to se mnou Jíra udělal,« zkusila jsem mu to

vymluvit, ale bylo to marné.

»To jsem pochopil,« zavrčel. »Ten tvůj buran beztak také neví, co dělá. Pochopil jen, že to je něco, co mu párkrát po sobě pomohlo a občas toho využívá. Jenomže co mohlo pomoci jemu a tobě, může pomoci každému. Já mám také právo stát se fextem jako vy. Vezmu si vás teď s sebou a ty mi ukážeš ten balvan.«

»To neudělám!«

»Uděláš,« ušklíbl se. »Nebudu střílet po tobě, vystřelím mozek z hlavy nejprve tady tomu dítěti. Jistě se najde ještě několik dalších, kterým udělám totéž. Jejich krev bude ležet na tobě!«

»Máte podivné představy o spravedlnosti...«

»Co ty víš o spravedlnosti, děvko? Mně nebudeš poučovat, jsem doktor práv, bývalý soudce a prokurátor. Abys věděla, dobře vím, jak se dají použít zákony. Tahle pistole patřila dříve Jaroslavovi. Našel jsem ji dneska u tebe a je od tebe a nejspíš i od tvého amanta krásně ohmataná. Až tohle děvče zastřelím, zůstanou na vražedné zbrani tvoje otisky prstů.«

Teprve teď jsem si všimla, že má na ruce jemnou rukavici téměř pleťové barvy. Jeho otisky na kovu pistole nezůstanou, pravda. Ani Jírovy otisky nemohly na zbrani zůstat, nikdy ji neměl v ruce, ale moje tam byly, já jsem tu pistoli držela. Rukavice mohla něco setřít, ale jistě ne všechno. Snad by to ale neznamenalo, že jsem vrahem já!

»Tohle vám nevyjde,« vyhrkla jsem.

»To se teprve uvidí, ale nebudeme si tu přece vykládat, co a jak. Nemám na to čas ani chuť, pojedeme k tomu balvanu. Nesnaž se cestou vyvádět hlouposti, nebo to tahleta holčina setsakramentsky odnese! Já toho parchanta nemusím zabít hned první ranou, mohl bych mu ale lámat nebo odřezávat jeden prstíček po druhém, jestli budeš vyvádět nějaké skopičiny.«

S těmi slovy začal malou Jarmilku odvazovat od židle.

»Jste bestie, pane doktore,« řekla jsem suše.

»To je tvůj soukromý názor,« opáčil s úšklebkem. »Pokud si to myslíš, prosím, mysli si to. Právo na vlastní názor ti neberu. Dělám jen co považuji za nutné. Nic víc, rozumíš?«

»Vážně si myslíte, že je nutné zatahovat do toho nevinné dítě?« vybuchla jsem.

»To si vážně myslím,« přikývl. »Nebudu směšný, abych ti vyhrožoval pistolí, když vím, že si z ní nic neděláš. Ale to neznamená, že se

vzdám. Nic jiného na tebe neplatí, ale dítě zabít nenecháš - i když není tvé vlastní.«

Odvázal mezitím dívenku od židle a trhnutím ji postavil na nohy. Měla svázané ruce, utéci mu nemohla. Stále jí držel u hlavy pistoli a nařídil mi, abych šla před nimi.

Vyšli jsme z chalupy. Rozhlédla jsem se, ale Jíru jsem nikde nespatřila. Teď by ho tu bylo zapotřebí, myslela jsem si zoufale.

Na nevelkém prostranství mezi dvěma sousedními domky stálo luxusní auto s běžícím motorem. Byla jsem si jistá, že tam nestálo, když jsem přicházela ze vsi k chalupě. Na pokyn doktora předjelo až k nám. Jako řidič v něm seděl zamračený, důležitě se tvářící mladík. Jistě další člen bandy.

»Sedej dopředu,« nařídil mi doktor. »A žádné hlouposti, nebo střílím. Do toho dítěte.«

Sám vstrčil do auta nejprve Jarmilku a pak počkal, dokud jsem si nesedla vedle řidiče. Teprve potom nasedl. Zaklaply dveře a auto se rozjelo.

»Kudy mám jet?« otázal se mě mladík povýšeně.

Mlčela jsem.

»Tak neslyšela jsi?« obořil se na mě doktor a aby dodal svým slovům váhu, zkroutil Jarmilce ruku, až chudák holčička zaječela bolestí.

»Doleva,« vyhrkla jsem.

»Koukej být rozumná nebo uvidíš, co se bude dít,« hrozil mi doktor.

Napadlo mě, že on pořád ještě nemá vyhráno. I když je až k balvanu zavedu, i když se on i jeho šofér nechají pohltit, budou v něm nejméně čtyři dny zavření. Z balvanu se dostanou jako fexti, ale beze zbraní a nebudou nám už tak nebezpeční. S Jírou si na ně počkáme a uvidíme...

Navigovala jsem řidiče do hor s jasnou nechutí, ale teď už jsem se utěšovala, že snad ještě není všechno ztraceno.

Zastavili jsme se na nevelké mýtince. Dál už jsme museli pěšky. Vystoupili jsme. Musela jsem jít jako první, za mnou vlekl doktor vyděšenou Jarmilku a poslední šel šofér. Takto jsme dorazili až k balvanu. Stál tam, pořád stejně porostlý řídkým lišejníkem. Jen přeražené stromy už kolem chyběly. Lesníci je mezitím odtáhli, motorovou pilou odřízli i zbytky až k pařezům.

»Kudy se leze nahoru?« vyštěkl netrpělivě doktor.

Zamířila jsem tím směrem, ale zastavil mě.

»Ty tam nepůjdeš,« rozkázal mi. »Zůstaneš dole. Stando, pohlídej ji! Ručíš za ni krkem, rozumíš?«

Řidič Standa vytáhl z kabátu pistoli a namířil ji na mě. Zřejmě mu doktor neřekl, co jsem zač a neměl v úmyslu udělat fexta i z něho. Tím lépe, budeme mít proti sobě jen jednoho. V té chvíli mě šofér přestal zajímat a veškerou pozornost jsem soustředila na vrcholek balvanu, kam doktor hrubiánsky vyvlekl vzpírající se Jarmilku. Bránila se jenom symbolicky, byla jako ochromená. Nebylo divu, stále ji ohrožoval pistolí a dítě si očividně nevědělo rady. Já vlastně také ne.

»Opravdu, je tady ten háknkrajc,« pochvaloval si doktor. Pak se opět obrátil ke mně.

»Jak se to otvírá? Opravdu stačí fouknout?«

»Je tam nevelký otvor,« řekla jsem. »Počítám, že to bude třeba vzít trochu větším tlakem.«

Chvíli pečlivě zkoumal povrch kamenu. Potom se narovnal a než jsem stačila vykřiknout, stiskl spoušť pistole.

Ozvalo se prásknutí výstřelu a z hlavičky děvčátka se do všech stran rozstříkla jasně červená krev.

Zastavilo se ve mně na okamžik srdce.

»Ty bestie nelidská!« vykřikla jsem zoufale. Shýbla jsem se, popadla na zemi ležící kus kamene a vyběhla jsem směrem ke gangsterovi na balvanu.

Ozvalo se další prásknutí. Cosi mě nepříjemně cvrnklo do hlavy. Ohlédla jsem se a okamžitě jsem se zastavila. Za mnou klesal k zemi šofér s roztříštěnou hlavou, krev mu stříkala z obličeje na košili a na sako. Nejspíš si na mě vystřelil. V jediném okamžiku dva mrtví, to bylo na mě příliš. Obrátila jsem se k šoférovi, vytrhla mu z bezvládné ruky pistoli, pak jsem se opět otočila k doktorovi.

»Bestie, to ti neprojde!« vykřikla jsem skrz slzy. Snad bych ho i zastřelila, kdybych s tou pistolí uměla zacházet.

Bylo však už pozdě.

Balvan se prudce s kamenným rachotem otevřel. Gangster se svou obětí spadli do jeho vnitřností a kámen, který nebyl obyčejným kamenem, se za oběma zavřel.

*****

V první chvíli jsem zůstala jako solný sloup. Nevěděla jsem, co si počít.

Zabil Jarmilku, opakovala jsem si. Brečela jsem, až jsem skrz slzy ani neviděla. Svírala jsem pořád křečovitě v ruce zbytečnou pistoli a kdyby mi ten gauner nezmizel před očima do balvanu, byla bych ho navzdory svým pacifistickým názorům bez milosti zastřelila. Jenomže on teď byl přede mnou velice dobře schován a až se opět objeví, bude se pistolím a jiným vražedným nástrojům jen vysmívat. A také policistům, soudcům a třeba i vojsku. Nikdo mu nezabrání, ať si usmyslí cokoliv.

Napadlo mě co nejrychleji se poradit s Jírou. Přece není možné, aby ten zločinec tak snadno triumfoval! Doběhla jsem k autu, nasedla a nastartovala. Otočila jsem a vyrazila jako šílená po úzké polní cestě.

Teprve na silnici jsem se trochu vzpamatovala. Nemělo by přece smysl štvát se jako k ohni. Máme na rozmyšlenou skoro čtyři dny času než balvan vyplivne nového fexta - gangstera. A nemá cenu, abych se právě teď vybourala. Tušila jsem sice, že bych v ďábelském obleku přežila i nejhorší katastrofu, na jakou bych si mohla pomyslet, ale nebylo by asi spravedlivé, aby kvůli mé trestuhodné neopatrnosti zbytečně zahynul řidič protijedoucího automobilu.

Zpomalila jsem. Dvě stě, sto padesát, sto dvacet, sto... na tuhle rychlost jsem si už troufala a tak jsem tedy dojela až do vsi.

Jíra stál v sednici na štaflích a tmelil díry ve stropě. Vysypala jsem mu s pláčem, co se stalo. Okamžitě zvážněl.

»To je asi nejhorší, co se mohlo stát,« řekl. Rychle pak sestoupil se štaflí a objal mě, abych se mohla dosyta v jeho náručí vybrečet.

»Nikdo z nás fextů se nikdy nedal na zločin,« zauvažoval nahlas, když jsem mu po chvíli vzhlédla do obličeje. »Byl by to první případ. Asi bychom s tím měli něco udělat. Mám sice takové tušení, že se mu to nezdaří, ale jistotu nemám. Možná ho budeme muset zneškodnit sami. Je mi to sice proti srsti, ale nic jiného než vražda nám nezbývá, jinak by se ten chlap stal hrozným prokletím.«

»Ty ho chceš... zabít? Cožpak to jde? Vždyť se kulky od něho budou odrážet stejně jako od nás!«

»Střelnou zbraní to samozřejmě nepůjde,« uvažoval Jíra. »Nemá cenu zkoušet ho pověsit. Oheň mu také neuškodí, jistě bude mít na

sobě ďábelskou kombinézu.«

»To je strašné! Co budeme dělat?«

»Já vím, jak se dá zabít fext,« řekl Jíra pomalu a zdálo se mi, že nějak nasupeně. »Doposud jsem se s touhle možností nesvěřil nikomu, svěřím ji jen tobě. Pomůžeš mi? Upozorňuji tě, rozhodně to nebude pro slabší povahy.«

»Co chceš dělat?«

»Budeme na něho čekat ode dneška za čtyři dny. Pokud ho balvan vyvrhne jako fexta, bude ten lotr nějakou chvíli bez sebe. Než se úplně vzpamatuje, uzavřeme ho společnými silami do velkého plechového sudu a nalejeme na něho koncentrovanou kyselinu nebo silný louh. To spolehlivě zabije i fexta.«

»Jsi si tím jistý? Opravdu to nemůže přežít?«

»Vím, že to na nás působí,« mračil se. »Kdysi jsem dělal jako brigádník v chemičce a kyselina mi leptala kůži stejně dychtivě jako každému. Jen tak může zemřít.«

»Kde seženeš sud? A kyselinu?«

»To nech na mně,« řekl energicky. »Teď se budeme muset postarat o tělo toho šoféra. Nepotřebujeme přece, aby se nám tam motala policie.«

Naskočili jsme oba do přepychového auta. Jíra se přitom trochu udeřil do hlavy, ale bylo to přes kapuci kombinézy, takže ho to moc nebolelo. Vyrazila jsem jako démon pomsty, brzy jsme opět ujížděli lesní cestičkou. Na jejím konci jsme se zastavili na mýtince a poslední úsek proběhli poklusem.

Nedaleko balvanu dosud leželo tělo gangsterského šoféra. Pomalu chladlo a určitě už bylo trochu ztuhlé. Zpozorovala jsem ho - ale současně jsem nemohla přehlédnout druhé tělo, ležící o něco blíž k balvanu.

Ten druhý člověk nebyl mrtvý. Když jsem ho však spatřila zblízka, otřásla jsem se děsem. Ležel obličejem k zemi, byl nahý a celý červený, kůži měl rudou, jako kdyby právě prošel kopřivami. Ačkoliv neměl vlasy, poznala jsem ho - nebo jsem spíš vytušila, o koho se jedná.

Byl to šéf gangsterů - doktor. Příšerně se však změnil. S Jírou jsme se zděšeně dívali na svrasklé tělo starce, kost a kůže. Gangster se ani nepodobal lidem, nejvýš kostlivcům, jaké jsem viděla na obrázcích z koncentračních táborů. Jistě neměl na celém těle ani pět kilogramů

masa. Balvan mu sebral šaty a všechno co měl s sebou, ale kombinézu mu nedal.

Zvuk našich kroků ho vytrhl z nehybnosti. Ztěžka pozvedl zarudlou holou hlavu a pomalu ji k nám pootočil. Ještě nás zřejmě vnímal, ale spatřili jsme živoucí smrt. Z obličeje mu zmizely, propadly se a scvrkly tváře i nos a dojem kostlivce byl ještě větší.

»Vy jste mě podvedli...« zasyčel na nás. »Oklamali jste mě! Proklínám vás!«

Jeho oči byly zapadlé, ale viděly nás.

»To je on?« zeptal se mě celkem zbytečně Jíra.

»Ano - ale...«

»Slyšel jsem od kamarádů takovou pověst,« začal vykládat pomalu a nahlas, zřejmě aby mu rozuměl i bezmocný kostlivec před námi. »Když do balvanu vstoupí člověk nehodný, zatížený nenávistí a jinými smrtelnými hříchy, balvan z něho neudělá fexta, nýbrž - kostlivce. Doposud jsem to nikdy na vlastní oči neviděl, ale teď vidím, že to není pouhá pověst, jakých mezi lidmi kolují celé desítky.«

Kostlivec sebou trhl a bezmocně padl na svou strašlivou tvář. Neměl sílu ani na to, aby udržel hlavu vzpřímeně.

»Co s ním bude?« zajímala jsem se.

»Kamarád fext Šalda to prý jednou viděl. Ale kdykoliv si na to vzpomněl, otřásl se hrůzou. Není divu - vypadá to dost odpudivě. Všimni si ho, sesychá se přímo před očima. Není mu pomoci. Za chvíli zemře.«

»Mám žízeň!« vykřikl kostlivec. »Dejte mi napít!«

Asi k nám chtěl vztáhnout ruce, ale byly příliš slabé a bezmocně mu klesly k zemi.

»Nemáme tu nic...« odpověděla jsem mu nerozhodně.

»A i kdybych měl, takové bestii bych ani vodu nepodal,« vykypěl Jíra. »Víš ty vrahu co tě zabilo? Spáchal jsi vraždu okamžik předtím, než ses propadl do balvanu!«

Ta lidská troska, kterou jsem málem začala litovat, byla ještě před půlhodinou silným chlapem. Okamžitě mi před očima vyvstal okamžik, kdy doktor před mýma očima beze slitování a navíc úplně zbytečně zastřelil malou Jarmilku - a opět se mi zatmělo před očima.

»Pít! Dejte mi pít!« vzlykal třesoucí se kostlivec.

Už jsem ho ale nelitovala.

Pečlivě jsem otřela své otisky prstů s povrchu šoférovy pistole.

Pak jsem se sklonila ke kostlivci a přes jeho chabé protesty jsem otiskla jeho ruce na hlaveň. Neměl rukavice, ty zůstaly v balvanu spolu s jeho šaty. Na pistoli budou jen jeho otisky prstů. Nemohl mi v tom zabránit - byl slabší než novorozeně. Potom jsem mu vložila zbraň do ruky.

»Mám pro vás poslední milost, doktore,« nabídla jsem mu tvrdě. »Můžete si na nás naposledy vystřelit.«

Vlastně to žádná milost nebyla.

Doktor nenašel odvahu a možná ani sílu k tomu, aby zbraň obrátil buď proti nám, nebo proti sobě. Krátce poté, co jsem mu vražednou zbraň proti jeho vůli vtiskla, opět z jeho ruky vypadla. Pomalu zavřel oči a brzy znehybněl navěky. Zemřel tiše a nejspíš bezbolestně.

Pro takového mizeru to byla až příliš milosrdná smrt.

*****

Medvídci

Vrátili jsme se přepychovým gangsterským autem. Užívali jsme je sice neoprávněně, ale nepřipadalo nám to jako nějaká špatnost. Chtěli nás zabít a když to nešlo, zabili Jarmilku. Způsobili tolik zla, že jsme necítili žádnou vinu, když jsme si pro změnu pomohli jejich autem. Bylo nám jasné, že si tak kompromitující věc nemůžeme nechat. Škoda, jezdilo se v něm docela pohodlně.

Ještě u balvanu jsme auto pečlivě prohledali. Samozřejmě jsme v něm objevili spoustu podezřelého materiálu a vzhledem k jeho dosavadním vlastníkům jsme něco takového mohli čekat.

V zásuvce na palubní desce jsme našli pistoli, dva plné zásobníky a navíc krabičku nábojů. Doktor byl jistě náruživý střelec - ostatně na to spravedlivě doplatil. Pod okénkem nad zadním sedadlem leželo sako, zřejmě také jeho. V náprsní kapse byla pořádně napěchovaná peněženka. Nebylo v ní sice tolik, jako u sebe nosil syn Jaroslav, ale přece jen víc než sto tisíc. Podívala jsem se i do kufru, zdali tam také není výbušnina, ale v tomto druhu smrtícího materiálu měl nejspíš mimořádnou zálibu jenom Jaroslav. Jeho bráška Žoržík, stejně jako jejich povedený tatíček, vážený doktor práv, setrvávali raději u osvědčených velkorážných pistolí.

Naložili jsme oba mrtvé do jejich auta a odvezli jsme je z místa zločinu. Možná to nebylo nutné a rozhodně by nám to policie vyčetla. Oba dva jsme však, aniž bychom si to naplno řekli, vycítili nutnost nenechávat stopy zločinu v blízkosti mimozemského artefaktu. Ne kvůli naší policii, spíš kvůli mimozemšťanům. To, jak odmítli doktora a potrestali ho, jsem považovala za spravedlivý akt, ale jistě by se našli lidé, kteří by za tím viděli kdovíco - třeba agresi proti Zemi.

Zajímavé bylo, že jsme na balvanu nenašli ani sebemenší stopy po zločinu. Myslela jsem si, že to tu bude znát, vždyť jsem jasně viděla, jak se krev nebohé Jarmilky rozstříkla na všechny strany. Nebyla tu však ani krůpěj. Nebylo ani znát, že se balvan otevřel. Na jeho šedi-

vém vrcholu byl jako dříve jasně zřetelný obraz hákového kříže, ale lišejníky na něm byly zdánlivě jednolité a nikde nebylo znát, že je roztrhla síla, schopná vyvracet věkovité borovice.

Opatrně jsme dojeli na dohled od naší vesnice. Tam jsme auto se dvěma mrtvými zaparkovali pod skupinku čtyř košatých lip, necelých dvě stě metrů od dolíku, ve kterém spočívalo ohořelé Jaroslavovo auto. Jíra navrhl naaranžovat mrtvoly do takových pozic, aby to vypadalo, že řidiče zastřelil doktor, ještě než sám zahynul. Ohledně doktorovy smrti jsme nemohli dělat nic, ale podobala se neznámé nemoci a Jíra doufal, že to tak pochopí i policie.

Pak jsme odešli pěšky domů. Vzali jsme si veškeré peníze gangsterů. Nechtěla jsem si z nich nechat ani halíř, ale ani bych nepovažovala za správné ponechat je na místě. Z první částky jsem si vzala jen co mi patřilo. Ti raubíři mi přece zničili kostýmek a halenku, odečetla jsem si také na opravu auta a zbytek jsem odeslala na konto opuštěných dětí. Totéž jsem zamýšlela udělat s dalšími penězi, ale nechtěla jsem na poště budit pozornost příliš velkými částkami. Byly to jistě pořádně špinavé peníze. Jíra usoudil, že mám nárok také na odškodnění za hrůzu, kterou jsem díky těm vrahům prožila, ale já bych si od nich nenechala víc, než kolik činila přímá a prokazatelná škoda. Prohlásila jsem, že dám peníze rodičům Jarmilky jako nepatrné odškodnění za ztracené dítě. Na to už Jíra neřekl ani slovo.

Potíž byla, jak jim to oznámíme.

Cožpak jsem mohla před ně jen tak předstoupit a vyprávět jim, jak jejich krásné, nadané děvčátko necitelný vrah přímo před mýma očima docela zbytečně zavraždil? Ani Jíra nechtěl být poslem takové hrozné zprávy a nakonec jsme se rozhodli, že to po pštrosím způsobu odložíme. Trochu jsem se za tento nedostatek odvahy styděla, ale nedokázala jsem se přemoci.

Domů jsme dorazili ještě před obědem. Vzhledem k tomu, že jsem už dlouho nepotřebovala vařit, mohli bychom se oba věnovat něčemu užitečnému. Jíra neměl zatmelené všechny díry po kulkách a já bych mohla a měla přepisovat obsah kazet do počítače, ale ani se nám do práce nechtělo. Dala jsem vařit vodu na kávu, ale tentokrát jsme ji pili mlčky.

»Nebylo by přece jen lépe odstěhovat se?« navrhl mi po chvíli Jíra. »Víš, jenom dočasně...«

»Asi máš pravdu,« povzdychla jsem si. Dopila jsem a pak jsem se

přece jen posadila k počítači. Také Jíra se odebral na štafle, aby zacelil poslední stopy po střelách. Byl s tím hotov brzy. Chvíli koumal, zda by nemohl něčím nahradit skla do oken, ale pak se mi omluvil a odešel do své komůrky.

Odpoledne přiběhla sousedka Koťátková, jestli jsme někde neviděli její dcerku. Hrklo ve mně, ačkoliv jsem očekávala, že po dívence vypukne brzy sháňka. Ustarané matce jsem řekla jen to, že u mě Jarmilka ráno byla, ale pak odešla. Slíbila jsem dát jí vědět, kdyby se její dítě ukázalo a ona vděčně odešla obíhat další sousedy.

Bylo to těžší, než jsem si myslela.

Hned po jejím odchodu jsem zašla za Jírou. Seděl nehybně na židli, díval se z okna a přemýšlel. Řekla jsem mu, že už začalo pátrání po ztraceném děvčátku.

»Vždycky mě mrzelo, když zbytečně umřelo nějaké dítě,« podíval se na mě smutně. »Nejhorší na tom je, že s tím nejde nic dělat. Můžeme se za ni modlit - toť vše.«

»Poslyš, Jíro,« napadlo mě. »Co když ten balvan Jarmilku vyvrhne dříve než za ty čtyři dny?«

»Vždycky to tak dlouho trvalo,« opáčil skálopevně.

»Tamtoho prokurátora to vyvrhlo ani ne za půl hodiny,« připomněla jsem mu. »A nezapomeň, Jarmilka je mrtvá, proč by ji to v sobě drželo celé čtyři dny - zbytečně? Co když její tělo leží někde vedle balvanu?«

»I kdyby tomu tak bylo, je to třicet kilometrů odtud,« namítl Jíra. »Tak daleko ji budou těžko hledat.«

»Já bych se tam jela podívat,« usmyslela jsem si.

Nevím, co mě to tak najednou popadlo. Určitě bych se za jiných okolností na tak hrůzné místo nevracela, ale najednou mě to tam táhlo neodolatelnou silou a ani Jírovy protesty mě od toho nedokázaly odradit.

»Je to zbytečné,« hudroval, ale přisedl ke mně do mého Trabanta - a vyrazili jsme.

U sousedů už stála dvě policejní auta. Ze vrátek právě vybíhal služební vlčák a nerozhodně očichával stopy. Napadlo mě s hrůzou, že je přivede ke mně. Ale to by přece nemuselo nic znamenat, Jarmilka u mě nebyla poprvé. Ostatně jsem to dnes sama paní Koťátkové přiznala.

Vyjeli jsme ze vsi a zamířili do kopců. Tentokrát jsem jela poma-

lu, jako na pohřeb. Můj nápad se mi teď nezdál tak dobrý jako ve chvíli kdy mě napadl. Co když na místě opravdu najdeme tělíčko děvčátka s rozstřílenou hlavičkou? Bylo to velice pravděpodobné, nemělo smyslu si to zakrývat. Nechtěla jsem si ani představit co budeme dělat potom. Těla gangsterů jsme s Jírou převáželi bez výčitek svědomí a tedy bez emocí, ale Jarmilka jako jediná zemřela nevinně a jistě by si aspoň po smrti zasloužila slušné zacházení.

Dorazili jsme na konečnou mýtinu a dál jsme šli pěšky.

»A co když tam nebude?« zeptal se Jíra.

»Pak se sem vrátíme zítra,« řekla jsem, ale ne rozhodně, jako když jsem před chvílí podlehla onomu náhlému vnuknutí.

Rozhrnula jsem poslední křoví - a ztuhla jsem.

Na mýtince vedle balvanu leželo cosi rudohnědého. Zdálky to připomínalo ležící srnku. Sevřelo se mi srdce, ale ihned jsem se vzpamatovala a vyrazila vpřed. Jíra spatřil totéž co já a ačkoliv byl o nějaké tři století starší, byl na místě první. Vystartovala jsem dříve, ale předběhl mě. Galantnost zřejmě v této chvíli ustoupila stranou.

Poklekl nad bezvládným dětským tělíčkem, obaleným známou rudohnědou hmotou ďábelské kombinézy a opatrně dítě otočil obličejem vzhůru.

Byla to Jarmilka.

Spící či v bezvědomí - ale živá!

*****

Chvíli jsme se dívali střídavě jeden na druhého a zas na spící dítě. Bylo mi v té chvíli krásně. Opět jsem brečela, tentokrát radostí.

Co to všechno znamenalo?

Balvan, který tak rázně odmítl gangstera, vrátil dítě do života ne za čtyři dny, ale za pouhého půl dne. Ne proto, že by se s děvčátkem nezabýval vůbec. Podívala jsem se pozorně, ale nespatřila jsem sebemenší známku toho, že by mělo nějaké poranění - přitom ji gangster očividně zastřelil, prostřelil jí hlavu kulkou velké ráže, jasně jsem to na těch pár metrů viděla. Mimozemšťané nám tu zkrátka předvedli něco, co se na našem kulatém světě jen tak nevidí.

Blahořečila jsem svému nápadu vypravit se sem. Jarmilka by se

jistě pořádně vyděsila, kdyby se probudila sama. Jistě jí bude lépe, když nás uvidí, až otevře oči. To moje tušení přišlo jako na zavolanou.

Tušení?

Nebylo to spíš - vnuknutí? Signál zvenčí?

Odkud to ale mohlo přijít - nežli od ďáblíků?

Ukázalo se, že jsme dorazili právě včas. Holčička se po chvilce pohnula, cosi zabroukala a obrátila se sama na bok. Teď už nebylo pochyby, že je v naprostém pořádku. Pokusila jsem se ji jemně probudit a položila jsem jí ruku na čelo.

Vzkříšené děvčátko pomalu otevřelo oči.

»Jé, vy jste tady, paní učitelko?« ozval se jeho udivený hlásek. »To je dobře...«

»Jak se cítíš, Jarmilko?« zeptala jsem se jí.

»Fajn,« odtušila a zkusila se posadit. Ani nepotřebovala naši pomoc, i když jsme jí ochotně pomáhali oba.

»Kde jsou... tamti?« rozhlédla se kolem.

»Jsou pryč,« ujistila jsem ji. »Už ti neublíží.«

»Já vím,« přikývla vážně. »Nikdo mi nemůže ublížit. Ani koleno si už neodřu, kdybych upadla.«

Přejel mi mráz po zádech, až jsem se zachvěla. Neudivilo by mě, že Jarmilka pobytem v balvanu získala kromě kombinézy také vlastnosti fextů. Jenže podle těch slov bylo zřejmé, že ona si to dokonce - uvědomuje.

»Jak to víš?« zeptala jsem se jí udiveně.

»Řekli mi to přece,« opáčila.

»Kdo ti to povídal?«

»No přece medvídci!« podívala se uraženě, jako kdybych nemohla pochopit něco tak prostého.

»Medvídci?« zavrtěl hlavou Jíra.

»No, medvídci,« prohlásila Jarmilka a chtěla vstát. Hned jsme jí pomáhali, ale odstrčila nás s jednoznačným gestem... - Já sama...

»Byli skoro stejně veliký jako já,« pokračovala, »A měli takový zářící očička jako žárovky. Neříkejte, že je neznáte, když máte na sobě stejnou medvědí kůži! Jů, to je krása, oni mi tu kožešinku taky nechali!«

Zatočila se mi hlava a Jíra také vypadal, že by se měl něčeho přidržet, jak to s ním zamávalo.

Jarmilka se tedy podle vlastního tvrzení setkala - přímo s ďáblíky.

Nezbývalo nám, než jí to uvěřit. Nemohla si přece vymýšlet. Až do dnešního dne o nich nic nevěděla a přitom se její popis v podstatě shodoval s Jírovým. To by znamenalo, že jsou právě v této chvíli někde tady, na Zemi...

Podívala jsem se na balvan. Byl omšelý a nehýbal se. Ale dnes byl přece otevřený třikrát. Ďáblíci nebo medvídci, nebo bychom měli říkat mimozemšťané? Jsou někde nablízku, asi nás v této chvíli pozorují. Ale proč se nám neukazují?

»Pověz nám, Jarmilko, co všechno si pamatuješ?« prosila jsem ji s netajenou zvědavostí.

»Když oni po mě chtěli, abych o tom s nikým nemluvila,« zdráhala se trochu. »Říkali, že to je velké tajemství, nikdo se to nemá dozvědět. Ani mámě to nemám říkat.«

»Ano,« přikývla jsem vážně. »Je to veliké tajemství, ale my dva přece máme na sobě stejné kožešinky a z toho je snad vidět, že už to tajemství známe.«

»Také jste byli u medvídků?« rozzářila se.

»Také,« řekla jsem vážně.

Ačkoliv jsem si ani já, ani Jíra z podivuhodného setkání s ďáblíky nic nepamatovali, měla jsem dost důvodů domnívat se, že jsme celé setkání zapomněli. Jak se později ukázalo, nebyla to pravda.

»Že byli krásní, viďte? Prosila jsem, aby se aspoň jeden podíval k nám. Mohl by spát u nás v pokojíčku, náš Jirka tam má také medvídka. Ale oni říkali, že to nejde a byli z toho určitě smutní. Mně se u nich moc líbilo. Mají plnou oblohu hvězdiček a tři měsíčky - divné, že? Ráda bych tam chvilku zůstala, ale řekli mi, že se po mně bude máma s tátou doma určitě shánět.«

Proboha! Napadlo mě najednou úplně jiné vysvětlení, proč tady ďáblíci nejsou. Bylo nádherně logické, všechno do sebe zapadalo jako švýcarské hodinky.

Oni zůstávají stále ve svém světě a tajuplný balvan jim slouží jen jako brána.

Brána do mimozemského světa.

Kde to vlastně Jarmilka byla? Tři měsíce a obloha plná hvězd - to by určitě nebyla na Zemi! Pak ovšem ani nemá cenu hádat, kde doopravdy byla. Vesmír je příliš veliký. Jíra ani já jsme si nic nezapamatovali, ale Jarmilce medvídci nejspíš zapomněli vymazat paměť.

Ačkoliv - nezapomněli.

Udělali to tak úmyslně.

To by jí přece nedávali rady, které mohla uplatnit až po svém návratu domů. To dítě najednou vědělo víc než já a Jíra dohromady. Nedalo mi to a musela jsem se jí na něco zeptat.

»Co všechno ti řekli?«

»Dali mi na krk čarovné sklíčko, podívejte se!«

Poodhrnula si u krku kombinézu a vytáhla z ní na světlo medailónek. Přesně stejný, jaké jsem měla já i Jíra.

»A řekli ti, k čemu to je?« zeptala jsem se jí.

»Ovšemže,« opáčila Jarmilka, možná trochu dotčená, že to nevíme. »Vám takové sklíčko nedali?«

»Mám taky takové,« vytáhla jsem svoje.

»Tak byste to snad měla vědět, paní učitelko,« divila se Jarmilka a podívala se na mě stejným pohledem, jakým jsem já sama ve škole občas napomínala nepozorné žáčky. »To se přece dává takhle...«

Vytáhla řetízek se sklíčkem úplně a ovinula si jej kolem hlavy. Sklíčko spočívalo uprostřed na jejím čele.

»Když zavřu oči,« předváděla ochotně, »vidím vás oba, jak jste nade mnou klečeli... přišli jste z lesa... máte tu auto, že? Vidím je, není to tamtěch zlých pánů, ale vaše. To je dobře, pojedeme domů... máma už má jistě o mě starost... zrovna teď chodí s nějakými divnými pány... Mají tmavé šaty a krásného, velikého psa! Vlčáka!«

Střídavě mi po zádech přejížděl mráz a hned zase horko. Proboha, tahle ozdoba opravdu nebyla pouhou cetkou! Jarmilka s její pomocí právě na vzdálenost třiceti kilometrů spatřila policii, o které nemohla mít ani nejmenšího tušení!

»Ale taky mi tam povídali, že to nemám zbytečně nikomu ukazovat,« vzpomněla si najednou. Strhla si řetízek s hlavy, otevřela oči a provinile se na nás podívala. »Ale vám jsem to snad ukázat mohla, vy to přece znáte, nebo ne?«

»Mnoho už známe, ale všechno ještě ne,« vzala jsem ji za ruku. »Víš co? Pojedeme raději domů.«

»To bude máma koukat! A Jirka, ten mi bude závidět! Taky by jistě chtěl takové kožešinkové šaty! Já mu je ale půjčím, nebudu lakomá.«

»Ty víš, jak se tahle kožešinka sundává?« podívala jsem se na ni udiveně.

»To je přece jednoduché,« usmívala se šťastně. »Stačí najít u kr-

ku černý chloupek a zatáhnout za něj, šaty hned ze mě stečou a vypadají jako malý ježeček.«

Jak jednoduché - a Jíra tak zázračnou věc z neznalosti pokaždé zničil, zatímco ono se to dalo používat opakovaně!

»Ukaž nám to!« vyhrkla jsem.

»Když já se stydím...« ukázala očima na Jíru, který na nás jen němě zíral.

Nenutila jsem ji tedy, ale umínila jsem si vyzkoušet to, jak jen to bude možné.

»Dobře. Pojď radši, pojedeme domů.«

»Ale co tamti zlí...?« zamračila se holčička.

»Už ti přece nemohou ublížit,« ujistila jsem ji, »nech je být, ti už za námi nikdy nepřijdou.«

»Ten jeden mě bil... a kroutil mi ruku... a pak mě hodně moc uhodil do hlavy...« postěžovala si na ně.

Takže si pamatovala i jak ji vraždící doktor zastřelil. Smrtící ránu jí přeměnili v cosi slabšího, ale pamatovala si i to. Nechápala jsem, jak se jim mohlo podařit uvést všechno do původního stavu - vždyť přece musela mít mozek na kaši! Bylo to neuvěřitelné - ale nepochybovala jsem už o ničem.

Všichni tři jsme pomalu došli k zaparkovanému autu.

»Kdyby se tě někdo ptal, co se stalo,« navrhla jsem, jen co jsme vyjeli na silnici, »řekni, že tě dva pánové odvlekli ze vsi, nechali tě stát na cestě a my jsme tě tady našli. Je to vlastně tak trochu pravda a hlavně, nemusíš nikomu říkat ani slovo o medvídcích. Platí?«

Jarmilka nadšeně přikývla.

Brzy poté jsme už vjížděli do vesnice - a právě včas, abychom ještě stačili vrátit Jarmilku rodičům a zabránit tak rozsáhlé pátrací akci...

*****

Nebylo těžké si představit, jak Jarmilku doma přivítali rodiče. Matka ji objímala, zatímco přísnější otec měl sklon k vyšetřování a eventuálnímu přísnému potrestání. Vzala jsem si ho stranou a ujistila ho, že jeho dcerka nic neprovedla a o žádném trestu nemůže být řeč.

»To říkáte vy,« nesouhlasil se mnou. »Vychovávejte děti ve škole, ale do domácí výchovy se mi nepleťte.«

»Opakuji vám, Jarmilka nic zlého nevyvedla,« trvala jsem na svém. »Nechci mluvit do vaší výchovy, ale musím zabránit očividné nespravedlnosti, která se tu zřejmě chystá.«

Podíval se na mě udiveně, ale jak se zdálo, mé naléhání zaúčinkovalo a soused se rozhodl změnit téma.

»Co jste to na ni prosím vás navlékla?« potřásal hlavou. »Vypadá v tom jako maškara.«

»Nebyla jsem to já, ale na tom nesejde. Mohla bych se za Jarmilku přimluvit? Prosím vás, nechte jí ten obleček. Je to malý zázrak, vím to z vlastní zkušenosti. Jak vidíte, sama nosím podobný a i když v něm možná vypadám trochu nezvykle, věřte mi, je velice praktický. Hodně vydrží a skoro se nedá roztrhat. Kromě toho se nešpiní a má neporovnatelné tepelné vlastnosti.«

»To jako co?« nechápal.

»V zimě je v něm příjemné teplo a v létě naopak chrání před horkem.«

»Co je to za novoty? A kdo jí to dal?«

»Nechte jí to na hraní,« přimlouvala jsem se. »Tím přece nic neztratíte.«

»No dobře, to je ostatně prkotina,« připustil. »Když se jí ale tak zastáváte, můžete mi vysvětlit, kde a jak jste ji našli? Jistě uznáte, že není možné, aby se desetiletá žába toulala, vždyť je to ostuda!«

»Pane Koťátko, je to mimořádně složitá historie,« řekla jsem mu s povzdechem. »Radši po mně nechtějte vědět všechno. Nebojte se, Jarmilka se k tomu dostala jako slepý k houslím a myslím si, že o ničem nemá ani tušení. Když vám řeknu, že je tady spojitost s tím vybuchlým autem za vsí, polekáte se. Žádné velké podrobnosti vám o tom neřeknu, vím zatím jen to, že je v tom dokonce i několik vražd.«

»Vy o tom víte víc?« zarazil se.

»Ano, ale nic moc,« přiznala jsem. »Pohybovali se tady nedávno lidé, kterým bych se sama raději vyhnula co nejdál.«

»Ale - co s tím má společného naše Jaruše?«

»Právě, že nic,« ujistila jsem ho. »Podle všeho se jim jenom připletla do cesty. Sebrali ji a vyklopili kus odtud. Máte štěstí, že jí nic neudělali. Mohlo to dopadnout hůř.«

»To je ale velice vážné. Vy ty lidi znáte?«

»Jen od vidění,« ujistila jsem ho. »Nevím, jak se který z nich jmenuje. Ale mohu vás ujistit, že celá tahle historie skončila a nebude se opakovat. Nemusíte se o Jarmilku bát.«

»Jste si tím jistá? To oni jí dali ten kožíšek?«

»Nedali jí nic, nebojte se. Ten kožíšek má odjinud. Těch zlých lidí se nemusíte bát proto, že jsem je dnes všechny viděla mrtvé. A jak se říká, mrtví nekoušou.«

»Proboha!«

»Vždyť vám povídám, je to velice temná historie. Kdybych o tom měla vypovídat jako svědek před soudem, trvala bych na tom, že soud musí probíhat s vyloučením veřejnosti. Ani vám víc neřeknu a budete se muset spokojit s tím, že dcerku máte v pořádku doma. Ujišťuji vás, nebude se to opakovat.«

Nezdálo se, že by ho moje vysvětlení uspokojilo. Odešel domů, ale něco si pořád broukal pod vousy.

Pak se však na mě obrátili policisté. Jak jsme se předem všichni tři domluvili, tak jsme shodně vypovídali. Jíra jim už řekl skoro všechno, ale policisté se tvářili, jako kdyby všechno slyšeli poprvé. O odstaveném autě s gangstery jsem se zmínila jen okrajově - připustila jsem, že na popisovaném místě nějaké auto stát mohlo, ale tvrdila jsem jim, že během řízení nekoukám, kde co lítá.

Jedno z policejních aut odjelo, druhé zůstalo. Jenomže za chvíli přiběhl za svými kolegy policista, hlídkující před domem u auta. Cosi jim vzrušeně oznamoval, načež se všichni ihned zvedli a odjeli. Ještě nás požádali, abychom se nikam nevzdalovali, že budou potřebovat naše svědectví.

Rozloučili jsme se s Koťátkovými a vrátili se domů.

»Vyzkoušíme si to?« navrhla jsem, sotva jsme byli doma.

Jíra souhlasil. Poslušně se otočil, abych mohla nejprve vyzkoušet tajemství kombinézy. Našla jsem na vnitřní straně límce pod bradou černý chloupek - a když jsem za něj trochu zatáhla, nestačila jsem se divit.

Huňatá kombinéza se změnila v rezavě hnědou tekutinu. Ta se na mě od nohou začala trhat a rychle se plazila vzhůru, jako by byla živá. Po chvilce »stekla« nahoru a postupně se nabalila do koule, veliké jako tenisový míč. Pak její povrch zmatověl, zkadeřavěl a nakonec se opravdu podobal tenisáku. Jak ale Jíra předpověděl, stála jsem tu úplně nahá a začala mi hned být zima. Raději jsem opět zatáhla za černý

chloupek a všechno proběhlo v opačném pořadí. Medovitá tekutina se rychle plazila po mém těle a brzy jsem tu opět stála podobná Jarmilčině medvídku.

»Je to pravda,« ujišťovala jsem Jíru. »Ode dneška můžeme chodit podle libosti buďto v kombinézách, nebo v normálních šatech. Kombinézy už nemusíme ničit, i když to je také jedna z možností, jak je sundat.«

Pak jsem si uspořádala sklíčko stejně jako nám ukazovala Jarmilka a zavřela jsem oči. V té chvíli mě objala zvláštní extáze. Jako v nějakém snu jsem spatřila sednici, Jíru a vše co bylo kolem nás, jako kdybych se vznášela ve vzduchu těsně pod stropem. Obraz byl barevný, ale barvy byly zkreslené či posunuté, asi tak jako barevný negativ. Dalo se však všechno rozeznat. Říká se, že si lidské oko umí zvyknout i na silně zkreslený obraz a transformuje si jej do normální podoby. To jsem právě pozorovala. Budete-li se dívat zabarveným sklem, určitě si také barevného zkreslení přestanete brzy všímat a naopak po odstranění zkreslujícího filtru se vám přirozený obraz bude zdát nezvykle zabarvený - doplňkovými barvami. Jak jsem pozorovala, není to vlastnost lidského oka, protože jsem si rychle přivykla i teď, ačkoliv jsem všechno vnímala jinak než vlastníma očima.

Ale proti všem snům, které se zdají ve spánku, tady byl jeden propastný, nesmírně významný rozdíl. Mohla jsem svou vlastní vůlí ovládat, na co a odkud se chci dívat.

Brzy jsem se naučila otáčet se pohledem do stran, potom jsem se pohnula dopředu a opět jsem se otočila. Spatřila jsem sama sebe, jak sedím na židli u stolu, dlaně na očích. Viděla jsem Jíru, jak mě napjatě sleduje, ale neodvažuje se mě slůvkem vyrušit. Připadala jsem si jako kameraman, který se svou kamerou snímá filmový obraz. Mohla jsem poodjíždět dál, vracet se, měnit úhel pohledu, ale mohla jsem, a to byl strhující zážitek, mohla jsem projít stěnou a podívat se, co se právě teď děje venku, myšlenkami jako nějakými šipkami si posunout neviditelnou kameru až do výšky několika set metrů, dívat se na naši chalupu, vesnici i okolí z ptačího pohledu. Podobné záběry může kameraman filmovat z letícího vrtulníku, ale já jsem k tomu nepotřebovala vrtulník. Navíc, mohla jsem si dovolit, co by vrtulník nedokázal - třeba proletět korunu stromu a vynořit se dole u auta s gangstery, jak jsme je tam mezi lipami zanechali.

Auto bylo obklopené policisty. Někteří hlídali kolem, aby se ni-

kdo nemohl přiblížit. Drželi v rukou zbraně, ale ne pouhé pistole, ale hrozivější samopaly. Gangsteři pro ně asi představovali neobyčejnou kořist, větší, než aby je tu mohli ponechat bez dozoru. Mě si nikdo nevšímal. Zastavila jsem se přímo před jedním z policistů a z metrové vzdálenosti se mu dívala přímo do obličeje. Neviděl mě - a napadlo mě, že jsem neviditelná. Jenomže hned jsem si uvědomila, že to je úplně jinak. Já přece pořád sedím v sednici ve své rodné chalupě, nehnula jsem se ani na krok od stolu, natož abych poletovala po kraji. Tohle vnímání jsem si nedokázala nijak vysvětlit. Věděla jsem jenom jedno. Nemohl to být pouhý sen. Nedokázala bych všechno tak snadno a přitom perfektně ovládat.

A pak jsem pochopila, že tento podivuhodný obraz ovládám nejen v třírozměrném prostoru.

Jako když v kině mohou určitý úsek filmu vrátit a znovu a znovu promítat, i já jsem se mohla vracet k tomu, co se už dříve odehrálo. Ne jako u pozpátku promítaného filmu, to by mi obrazy lidí před očima chodily pozadu a auta by se řítila zpátečkou. Tak to nešlo, ale když jsem se plně soustředila, podařilo se mi dosáhnout skoku, při kterém všichni policisté naráz zmizeli a auto tam stálo opuštěné. Při dalším skoku se obraz přenesl ještě trochu dál do minulosti. Spatřila jsem, jak v tomto autě spolu s Jírou teprve přijíždíme a jak spolu v kabině přemisťujeme kostlivou mrtvolu na místo řidiče. Pak jsme pěšky odešli. Obraz jsem mohla poněkud urychlit, takže se mi lidé pohybovali jako v éře němé grotesky, ale pouze ve směru přirozeného plynutí času. Ve spojení s možností skoků proti pohybu času to bylo něco úžasného. Pouhé zobrazování by nebylo ničím než zajímavou hračkou, i když jsem si ihned dovedla představit, jaký nesmírný význam pro nás může mít už toto vidění. Mohli bychom například pomáhat hledat ztracené děti, vždyť tenhle obraz může vstoupit i do budov a jeskyní, na rozdíl od vrtulníků a jiných pátracích prostředků. Navíc jsme mohli vidět i do minulosti - a celá jsem se roztřásla rozechvěním, když jsem si uvědomovala, co to znamená.

Putování v čase!

Mělo to nějaká ohraničení?

Zkusila jsem se nejprve co nejvíc vzdálit. Vylétla jsem tak vysoko, až jsem začala pozorovat zakřivení Země. Musela jsem být daleko mimo zemskou atmosféru. Možná bych se mohla podívat až na Měsíc a na vlastní oči shlédnout stopy prvních kosmonautů a jejich vozítka,

zanechané kdysi na jeho šedivém povrchu. Ale jakkoliv to bylo velice lákavé, vrátila jsem se opět zpátky na Zem a pokusila jsem se pro změnu o jiný směr. Sérií skoků v čase jsem dosáhla toho, že se před mýma očima obrovské lípy zmenšily v malinké stromky a posléze zmizely. Současně se prudce změnil vzhled vesnice, zmizely některé z okrajových domků a naopak přibyl rybníček na návsi. Jako učitelka jsem měla v opatrování i obecní kroniku, kam jsem občas zapisovala různé místní události, ale častěji jsem si v ní se zájmem četla. Tak jsem věděla, že rybníček na návsi byl zasypán někdy před padesáti lety. Bylo úžasné pozorovat něco tak vzdáleného, vždyť jsem v té době nebyla na světě! Bohužel čím dále jsem putovala do minulosti, tím bylo moje podivuhodné vnímání plošší a rozmazanější, takže bych stěží rozpoznala tváře lidí, pokud bych se na ně nedívala přímo z největší blízkosti.

Napadl mě opačný směr. Podívám se do budoucnosti, řekla jsem si se zvláštním vytržením. To by bylo ještě lepší! Když uvidím, co mě teprve potká, budu to moci změnit?

Tady jsem však narazila. Do budoucnosti jsem se přenést nedokázala. Obrazy končily na hranici reality a když jsem se zkoušela podívat sama na sebe, pomocí pohybování prstů jsem pochopila, že mohu v čase jít pouze na úroveň současnosti.

Jasnovidka tedy ze mě nebude, řekla jsem si zklamaně.

Ačkoliv - ani možnost sledování minulosti nebyla nijak bezvýznamná. Hned mě napadlo, jak bychom toho mohli s Jírou využít.

Otevřela jsem oči a stáhla si medailónek s čela. Jakmile jsem trochu pootevřela oči, obraz ihned vybledl a zmizel.

»Jíro, ty ani nemáš tušení, jaký poklad jsi to donedávna uschovával,« obrátila jsem se na něho.

»Povídej, co jsi zjistila?« vybídl mě dychtivě.

Vyložila jsem mu tedy všechno, co jsem až dosud stačila zjistit. Současně s tajemstvím medailónku jsem mu prozradila způsob, jak se dá svléknout kombinéza od ďáblíků. Hned jsem mu také sdělila svůj plán podívat se do minulosti a zjistit, odkud pocházejí gangsteři, zda ještě nějací zůstali a čím by nám mohli znepříjemnit život.

Jíra byl okamžitě pro, ale sám ještě chvíli uvažoval, co to všechno znamená.

»Měli bychom se podívat nejen na tyto darebáky, ale i na další,« řekl zamyšleně. »Dostali jsme od ďáblíků úžasný dar. Bylo by chybou

nechat jej bez povšimnutí, anebo využívat jej jenom pro sebe. Víš, Martino, co všechno bychom s tím mohli dokázat? Jestli je to tak jak říkáš, mohli by z nás dvou být nejlepší detektivové na světě.«

»Také jsem na to myslela,« souhlasila jsem. »Jíro, tohle je něco tak ohromného, že mám skoro chuť nechat učitelování, abych se tomu mohla věnovat.«

»Možná k tomu časem dojde,« věštil. »Obdivuji učitele, ale jsou jich tisíce, kdežto lidí kteří dokážou nahlížet do minulosti není tolik. Prakticky to jsme jen my dva - a možná i ostatní fextové, pokud své medailónky už dávno nezahodili, nebo neprodali jako nepotřebnou veteš.«

Ačkoliv se dnešního dne už odehrálo tolik událostí, bylo teprve před polednem, takže naše společné rozhodnutí odebrat se každý do své postele bylo značně neobvyklé. Zamkla jsem hlavní dveře, takže to zvenčí vypadalo, že jsme odcestovali. Na zkoumání minulosti jsme potřebovali především klid, proto jsme byli samozřejmě každý v jiné místnosti. Rozdělili jsme si oblasti zájmu, abychom zbytečně nezjišťovali to samé, pak jsme se ještě domluvili, že se sejdeme u večeře.

Jakmile Jíra odešel, pohodlně jsem se natáhla na lůžko za pecí a položila si na hlavu medailónek. Zjistila jsem, že záleží čistě na sklíčku, aby leželo nehnutě zhruba uprostřed čela. Řetízek mohl sklíčko vhodně přidržovat, ale nebylo to povinné. Právě tak bych si mohla sklíčko přilípnout na čelo pomocí nějaké náplasti. Jak jsem později zjistila, s trochou tréninku jsem dokázala sklíčko využívat, i když jsem je měla na krku - anebo v kredenci.

Zavřela jsem oči. V hlavě mi vyvstal zatím málo zřetelný obraz, který jsem na několik pokusů zaostřila. Potom jsem se přesunula v čase nazpátek - do chvíle, kdy zločinecký doktor poprvé zaklepal na naše dveře...

*****

Zdálo by se, že sledovat pobyt člověka v minulém čase je jednoduché, ale brzy jsem byla ráda, že v klidu ležím. I tak jsem byla zakrátko vyčerpaná jako kotě v botě a zpocená jako myš. Mentální práce byla mnohem obtížnější, než se mi zprvu zdálo. Nenechala jsem se tím však odradit, zakousla jsem se do toho problému jako hladový vlk a brzy jsem také dosáhla prvních výsledků.

Potíž byla v tom, že jsem ve svých zázračných vidinách nemohla obrátit čas opačným směrem. Mohla jsem se vracet jen po obezřetných skocích, ovšem každý takový skok představoval značnou mentální zátěž. Znamenalo co nejpřesněji odhadovat, o kolik se musím vracet, což bylo těžké, když jsem to musela odhadovat čistě intuitivně. Jakmile jsem se dostatečně nevrátila, musela jsem použít další vyčerpávající skok navíc a naopak, kdykoliv jsem to přehnala, sledovaný člověk zmizel a dlouho jsem musela čekat, než se opět objevil. Urychlení zobrazování bylo jednodušší, ale ani to nebylo bez námahy.

Objevila jsem brzy snadnější metodu, jak někoho sledovat bez častých a zejména únavných skoků zpět v uplynulém čase. Stačilo najít si hledaného ve vzdálenější minulosti a potom mírně zrychleným tempem pohodlně sledovat jeho cestu. Člověk se obvykle vrací na stejná místa a stačí objevit jeho trvalé bydliště, nebo jiný podobný záchytný bod.

Doktor po našem prvním setkání zamířil nejkratší cestou domů. Ačkoliv nedlouho předtím poslal svého osobního strážce a šoféra na jistou smrt, klidně doma povečeřel jako kdyby se nic nestalo. Měl atraktivní ženu, která nejspíš o jeho pravé tváři neměla ani tušení. Ačkoli bych je mohla sledovat až do jejich ložnice, hned z počátku jsem si řekla, že se nenechám strhnout k indiskrétnostem, ledaže by to bylo nezbytné.

Podle jmenovky na dveřích bytu se gangster a doktor práv jmenoval Karel Folkert. Konečně se jsem dozvěděla jméno toho váženého

soudce a bývalého prokurátora. Znala jsem i nutné údaje o jeho bydlišti. To mi však nestačilo. Urychlila jsem si běh času a brzy ráno jsem neviditelná sledovala váženého doktora Folkerta, jak ve svém autě odjíždí navštívit dalšího komplice. Poznala jsem v něm jeho druhého strážce a šoféra, který zahynul poté, co si na mě vystřelil u balvanu ďáblíků. Cosi spolu hovořili, bohužel jsem jim nerozuměla ani slovo. Zapamatovala jsem si alespoň další jméno a sledovala je dál. Komplic přisedl k doktorovi do auta a oba společně zamířili do naší vesnice.

Ve vesnici se nejbližšího dítěte zeptali na cestu, aspoň jsem tak soudila podle jejich gestikulace. Byla to Jarmilka. Ochotně dovedla pány až k mé chalupě, pochopitelně netušila, co jsou zač. Ukázalo se, že doktor měl od dveří klíč, asi si již při některé předchozí návštěvě pořídil duplikát. Uvnitř se oba dva na důvěřivé děvčátko vrhli, svázali je provazem a přivázali k židli, aby se nemohlo ani hnout. Komplic potom odešel uklidit auto a doktor se mi začal nedočkavě hrabat ve skříních. V prádelníku objevil pistoli, která ho samozřejmě zaujala, pak se soustředil na počítač a na stoh potištěných stránek. Nakonec skončil u kredence. To už jsem přicházela ze školy - a dál už jsem to znala.

Trochu mi chybělo, že jsem neslyšela žádné zvuky. Obrazy z minulosti byly němé jako staré grotesky. Při trošce štěstí jsem se z nich dozvěděla všechno, co jsem potřebovala vědět. Jen hovory mi unikaly. Brzy jsem však zjistila jinou, stejně podivnou skutečnost. Barevné zkreslení mělo i své přednosti. Viděla jsem dostatečně zřetelně i v noci, v naprosto temných místnostech a dokonce i pod zemí. Nejspíš šlo o infračervené světlo, protože mi nejvíce svítily teplokrevné bytosti, lidi nevyjímaje.

Vrátila jsem se o několik týdnů v čase zpět a opět jsem se zachytila doktora. Dozvěděla jsem se, že kůlna v horách, kde mě Jíra vysvobodil od Žorže a jeho kamarádíčka, byla jedním z domluvených míst setkání po Žoržově útěku z vězení. Přijela tam časně po ránu dvě luxusní auta. V jednom doktor Folkert se svým prvním řidičem a synem Jaroslavem, v druhém seděli další dva gangsteři. Nikoho z nich jsem se nemusela obávat, všichni mezitím zahynuli spolu s doktorovým synem Jaroslavem v lese, kde se mě pokoušeli zabít výbušninou.

Spatřila jsem tam poprvé a asi naposledy doktora opravdu zdrceného; to když objevili mrtvá těla Žorže a Jóžího. Nijak jsem je nelitovala, zahynuli při neúspěšném pokusu o vraždu Jíry, ale na okamžik

jsem pocítila soucit s otcem, který se bezradně skláněl nad zohaveným tělem svého syna.

Ještě téhož dne jsem však byla ze soucitu k té lidské bestii docela vyléčena. JUDr Karel Folkert vylákal odpoledne do lesa policistu. Na tomto předem smluveném místě mu předal objemný balíček bankovek. Nevím, co to bylo za obchod, ale peníze od člověka jako býval doktor Folkert musely pořádně smrdět! Během počítání peněz doktor bez sebemenšího varování vytáhl pistoli a třikrát stiskl spoušť, ačkoli už první rána prolétla policistovi zblízka hlavou.

Policistu jsem příliš nelitovala. Spojil se s gangsterem a určitě šlo o nepoctivé peníze, jenomže naprostá bezcitnost a chladnokrevnost jeho vraha mnou opět pořádně otřásla. Ani smrt vlastního syna ho neodradila od tohoto zločinu, dokonce ještě téhož dne!

Sledovala jsem zběžně Folkertovu pouť po několik dalších dní. Očividně nikde nepracoval, jen obcházel různé lidi a ti mu platili různě vysoké částky. Zajímala jsem se, proč platí aniž by něco dostávali, ale brzy jsem to zjistila. Jeden muž se s doktorem Folkertem zřejmě o peníze pohádal a ještě téže noci mu doktorův poskok zapálil před domem automobil. Doktor takové věci zásadně nedělal sám a v době, kdy se stalo něco takového, měl vždy perfektní alibi. Nejčastěji se vyskytoval ve vinárně na náměstí, kde se vždycky našlo dost svědků.

Šlo tedy o gang vyděračů, kteří se nerozpakovali každého kdo se jim zprotivil »potrestat«, nejspíš také pro výstrahu jiným. Jak se zdálo, obchody jim kvetly. Zajímalo mě, jak je možné, že jejich nekalá činnost nebyla policií odhalena a po zásluze ztrestána, ale brzy jsem zjistila, proč tomu tak je.

Doktor byl bývalý soudce a dokonce jeden čas prokurátor. Z dob jeho soudcovské slávy mu zbylo několik věrných přátel, kteří za dobrý peníz každé trestní oznámení proti kamarádovi stáhli a místo aby je vyšetřili, předávali je - Folkertovi. Jak ten s nimi a zejména s jejich autory nakládal, nebylo těžké uhodnout. Většina těchto odvážlivců skončila ve velmi krátké době život násilnou smrtí a právě těchto vražd doktor cynicky využíval k vydírání a zastrašování dalších.

Další potíž byla v tom, že doktor objevil způsob, jak se dá vraždit, aniž by to vyvolalo rozsáhlé vyšetřování. Když se někde najde mrtvola, je kolem toho samozřejmě poprask. Na místo činu přijede kriminálka a nepřestane, dokud nedopadne vraha, nebo dokud nezjistí, že byl chytřejší a dokázal stopy smést. Když se však vražda opakuje,

kriminalisté tak získají další stopy a vraha nakonec odhalí. Pokud se ale mrtvola najde ve vraku automobilu, policie si zjistí způsob havarie, sepíše běžný protokol - a víc po tom ani pes neštěkne.

Specialistou na automobilová neštěstí byl syn Jaroslav. Dokázal s nevelkými náložkami plastické trhaviny kterékoliv auto poškodit tak, aby bylo v kritické chvíli neovladatelné. Aby k výbuchům docházelo v takovou chvíli, kdy oběti neměly nejmenší šanci přežít, sledoval Jaroslav své oběti zpovzdálí vlastním autem a promyšleně si vybíral okamžik, kdy náložky vysílačkou odpálí.

Pozorovala jsem jeden takový případ. Automobil oběti se proplétal serpentinou, sledován dalším, s Jaroslavem, který měl v ruce vysílačku a vyčkával jako vlk na vhodný okamžik. Náhle se pod autem vpředu zablýsklo a zezpodu vylétl obláček dýmu. Výbuch byl nepatrný, ale podle zoufalé snahy zděšeného řidiče bylo jasné, že zaklínil řízení a nejspíš také odtrhl brzdové potrubí. Zničil mu tak v nebezpečné zatáčce současně řízení i brzdy. Svodidla tam sice byla, ale polehlá, nejspíš už dřív vyvrácená nějakým těžkým automobilem. Místo aby auto vrátila na silnici, vymrštila je vzhůru. Následoval smrtelný let přes rokli. Auto proletělo korunou stromu, jedna větev rozbila na milion malých kostiček přední sklo, druhá zlomená přibodla rameno řidiče k sedadlu. Výraz bolesti a zoufalství - a náraz do protilehlého břehu. Bezpečnostní pásy řidičovo tělo zachytily, ale zlomená větev přitom odervala jeho ruku. Automobil poté dopadl do houštiny, prorazil ji a zůstal nehybně ležet.

Ohlédla jsem se po Jaroslavovi. Vrah zastavil vozidlo na dohled a teď s koženými rukavicemi na rukou pečlivě s klidem sbíral po vozovce úlomky z přijímače a roznětky. Pak zvolna seběhl k havarovanému autu. Otevřel zkřížené dveře u řidiče, který byl nejspíš v šoku a bez vědomí. Jaroslav uchopil jeho hlavu do obou rukou, prudce trhl - a zlomil mu vaz.

Poté oběhl auto, otevřel protilehlé dveře a sebral černý kufřík, spadlý na podlahu. Na okamžik se zastavil. Dílo zla bylo dokonáno, ale vrahovi to nestačilo. Z havarovaného auta nejspíš unikal benzín. Jaroslav zavětřil, pak klidně zapálil látkový přehoz na sedadle spolujezdce a s kufříkem v ruce se vyšplhal zpátky na silnici. Beze spěchu došel k autu, nasedl a nastartoval. Teprve v této chvíli z rokle vylétly plameny, doprovázené oblakem černého dýmu. Vrah klidně kolem hořících trosek odjel, silnice byla pustá, beze svědků.

Zajímalo mě, co vyšetří policie. Stačilo několika skoky v čase najít okamžik, až začnou vyšetřovat a potom až budou sepisovat závěrečnou zprávu. Stálo v ní cosi o nezvládnutém řízení, o tom, že se v plicích nenašly nejmenší stopy kouře, takže smrt nastala předtím, nárazem. Žádné stopy alkoholu, ale také ani zmínka o výbuchu, který havarii způsobil. Jeho účinky se asi na havarovaném voze nedaly prokázat.

Ale ani toho se Jaroslav nemusel obávat, neboť policejní specialista na dopravní nehody byl občasným bakšišem rovněž zúčastněný na výplatní listině bandy a když u podezřelejších havárií něco našel, nechal si to pro sebe.

Jaroslava jsem tedy odhadla správně. Byl to mnohonásobný vrah, stejně otrlý jako jeho otec. Proto se ani nerozpakoval pověsit mi trhavinu přímo na krk! Na to, aby mě sprovodil ze světa, nepotřeboval obětovat vysílačku, stačila mu obyčejná zápalná šňůra.

V té chvíli se ale přepočítal, poprvé a naposled ve svém krvavém životě. Zamířil mi přímo na srdce a také se bezpečně trefil. Smrtící ránu si na sebe vypálil sám. Patřilo mu to.

Zabrousila jsem v čase ještě o něco dál a podívala jsem se i na Žorže. To bylo také pěkné kvítko! Na rozdíl od svého bratříčka Jaroslava, který vraždil nenápadně a chytře, takže se mu nedalo nic prokázat, Žorž šel na všechno zpříma. Pokud chtěl někoho zabít, vyčíhal si ho a o samotě ho prostřílel několika ranami z velkorážné pistole. Považoval to za stejně spolehlivé a navíc rychlejší, protože průstřel hlavy pistolí ráže devět nikdo nepřežil. Mělo to ale i nevýhodu. Násilná smrt se nedá tak snadno zamaskovat jako obyčejná autonehoda, která se odehrála beze svědků. Bylo jen otázkou času, kdy se ucho utrhne. Ačkoli si Žorž vybíral jen odlehlá místa, jeden svědek vraždy přece jen přežil až do procesu - a stal se tak Žoržovi osudným. Tatíčkovy styky na soudech nebyly tentokrát nic platné a Žorž putoval za mříže.

Když nebylo možné dosáhnout osvobozujícího rozsudku, což by bylo při tak očividné vraždě opravdu obtížné, podařilo se tatínkovi podplatit policistu, aby do věznice propašoval dvě velkorážné pistole. Jiříčkovi se zdařilo s kamarádem zajmout rukojmí a uprchnout. Ale i oni narazili na fexta a zahynuli vlastními kulkami.

Policista, který jim do vězení propašoval pistole, se za odměnu dočkal peněz, ale také tří kulek od rozzuřeného otce, který ho - neprávem - podezříval z podrazu.

Teprve pak začali gangsteři pátrat po autu s chybějícím sklem a po majitelce zapomenutého kabátku od kostýmku. Našli mě - a pak už se události opět vyvíjely známým způsobem.

Skončila jsem pátrání ještě před večeří. Pořád jsme měli oba na sobě ďábelské kombinézy, naše večeře se skládala opět z pouhé kávy. Tentokrát jsem však vstala s postele s vypětím všech sil. Několikahodinové nervové soustředění zanechalo na mě stopy v podobě nesmírného vyčerpání. Ani jsem nezatápěla v kamnech, na ty dva šálky to nestálo za to. Postavila jsem vodu v konvici na elektrický vařič a odploužila se zaklepat na dveře Jírova pokoje.

Když jsme pak oba seděli u stolu, vyprávěla jsem Jírovi všechno, co jsem se dozvěděla. Poslouchal mě velice pozorně, nepřerušil mě ani slovem. Nakonec jsem se ho oplátkou ptala, co zajímavého zjistil on.

»Já jsem nepátral po těch banditech,« přiznal unaveně.

»A co jsi celou tu dobu dělal?« podívala jsem se na něho udiveně. »Dohodli jsme se přece...«

»Já jsem se díval mnohem dál,« přiznal se Jíra. »Bylo to už matné a neostré, jako když se podíváš skrz zadýchané nebo zamrzlé sklo.«

»Nač ses díval?« chtěla jsem vědět.

»Hledal jsem, co se stalo s bratrem Lukášem,« odtušil. »Pochop mě, prosím tě. Celých tři sta let jsem se trápil, že nevím co se stalo s bratrem, když od nás odešel do světa...«

»A dozvěděl ses to?« změkla jsem jako vosk na plotně.

»Dozvěděl,« přikývl Jíra. »Lukáše zabil zlý člověk, vrah a násilník, ale našly se nějaké soucitné duše, které bratra křesťansky pochovaly na hřbitově. Aspoň po smrti tedy získal pokoje. A jeho vrah také dostal zaslouženou odměnu, ačkoliv až o několik let později. Pro docela jinou vraždu skončil na oprátce a nakonec ho zakopali jako psa. Nic jiného si celým svým životem nezasloužil.«

»Jak dlouho jsi ho sledoval?«

»Nevím, snad hodinu, možná dvě. Když jsem se dozvěděl co jsem chtěl vědět, vrátil jsem se opět do počátků Třicetileté války a sledoval jsem naši rodinu. Nezlob se, Martino, byla tenkrát strašná doba a všichni moji nejdražší... Víš přece, celých tři sta let jsem je neviděl...«

Nedořekl - ani nemusel. Položil hlavu do dlaní a chvíli tiše vzlykal. Přišlo mi ho líto. Když jsem ho viděla poprvé, vypadal jako straš-

ný vagabund, ale nebyl drsný, jak se mi na první pohled zdálo. S plnovousem jako kdyby shodil několik desítek - a v jeho případě spíše stovek let.

»Promiň, Jíro,« pohladila jsem ho nesměle po vlasech.

»Ne, ty mi odpusť,« zvedl hlavu. Hlas měl normální, ale v očích měl slzy, které ho zrazovaly. »Dohodli jsme se jinak a já jsem nesplnil úmluvu.«

»Kdybych věděla, co chceš hledat, sama bych ti navrhla, ať se tomu věnuješ,« ujišťovala jsem ho.

»Ba ne,« prohlásil. »Pro mě to bylo možná důležité, ale dohoda zněla jinak a já jsem ji zanedbal. Nepřestanu, dokud nezjistím co a jak.«

»Nevím nakolik jsi utahaný,« namítla jsem. »Já se cítím, jako kdybych sama složila do sklepa nejméně pět vagónů uhlí, dovedu si představit, jak je asi tobě. Poslyš, vždyť ještě nevíme, co si v tomto směru můžeme vůbec dovolit. Co když je to zkoumání minulosti nejen vyčerpávající, ale třeba i nějak nebezpečné? Není to přece vyzkoušené.«

»Řekl bych, že co pochází od ďáblíků, nebude nebezpečné. Zatím tomu tak alespoň vždycky bylo,« namítal.

»Snad,« připustila jsem. »Ale mohlo by to také dopadnout špatně. Mohli bychom to zjistit až kdyby to nešlo napravit.«

»Zkoušet to budu samozřejmě já,« pokrčil rameny.

»To tedy ne!« postavila jsem se mu na odpor.

»Pročpak ne?«

»Protože! Záleží mi na tobě, abys věděl. Nechci, aby se ti něco zlého stalo.«

»Hleďme!« podíval se na mě pobaveně. »Odkdy chceš o mně rozhodovat?«

»Ode dneška, když ti záleží na přesném termínu.«

Podíval se na mě zpytavým pohledem.

»Myslím si, že se o mě nemusíš obávat,« řekl po chvíli. »Chodím po tomto světě už hezkou řádku let a zdá se, že tady ještě nějakou dobu vydržím.«

»Ačkoliv jsi fext, to ještě neznamená, že budeš zbytečně hazardovat,« ukončila jsem diskusi. »Dnes v noci se nebudeme toulat po minulosti, ale odpočívat.«

»Soudíš mě podle sebe,« vyčítal mi. »Vydržím mnohem více než

ty, jsem přece bývalý voják.«

»Jsme fexti oba,« připomněla jsem mu. »Když cítím únavu, ani ty nebudeš svěží, dělal jsi přece totéž co já.«

»Možná máš pravdu,« připustil. »Ale já jsem si zvykl při takových příležitostech poručit si a vytrvat.«

Rozešli jsme se, Jíra odešel do své komůrky. Já jsem se zase natáhla na postel, ale tentokrát jsem vlezla pod duchnu - pořád v kombinéze - a za chvilku jsem nevěděla o světě.

*****

Ráno jsem dlouho nemohla Jíru probudit. Nakonec jsem mu přinesla ranní kávu do postele.

»Myslím si, že naše včerejší dohoda vypadala jinak!«

»Jaká dohoda?«

»Že budeme v noci odpočívat.«

»To jsi řekla ty. Pokud jsi to dodržela, je to v pořádku a není o čem diskutovat.«

»Mělo to platit i pro tebe. Především pro tebe.«

»Já že jsem na tohle přistoupil?« podivil se až přehnaně okázale. »To si tedy opravdu nepamatuji.«

»Však ty víš, jak to myslím!« durdila jsem se.

»Ovšemže to vím,« skončil. »Jenže jsem se musel podívat, jak je to s tou bandou.«

»No dobrá, pro jednou... A co jsi zjistil?«

Na rozdíl ode mě se Jíra zaměřoval především na zázemí, které gangsterům umožňovalo beztrestnou činnost.

»Ti stupkové by sami o sobě nebyli nebezpeční, kdyby je neskrývali ti, co nosí soudcovské taláry a uniformy policie. Povedení ochránci pořádku! Místo aby ochraňovali své svědky, na požádání je dávali na pospas vrahům. Ačkoliv sami nikoho nezabili, byli horší než vrahové, kterým sloužili.«

»To máš pravdu. Ale tady bude každá rada drahá.«

»Myslíš, že na ně nemůžeme působit?«

»Nevím jak.«

»Za starých časů by si takový úředník vysloužil nejméně dlouhý

pobyt o chlebě a vodě, ale spíš rovnou provaz.«

»Časy se ovšem změnily.«

»Já vím - ve prospěch loupežníků a vrahů. Dřív se věšelo i za menší provinění, dnes se člověk nesmí ani bránit. Kdyby nás dva obvinili ze smrti všech těch lotrů, zavřou nás.«

»Právě proto nevím, co s tím chceš dělat.«

»Něco snad přece můžeme,« zavrtěl hlavou. »Soudci mohou lidem škodit stejně jako tamti s pistolemi, někdy ještě hůř. Proto jsem si řekl, že je pořádně vystraším.«

»Co z toho budeš mít?« povzdychla jsem si.

»Pocit, že jsem udělal aspoň něco,« pokrčil rameny.

»A to ti stojí za riziko?«

»Podívej se, Martino, jsem přece starý voják. Nikdy jsem nenechal ostatní riskovat, pokud to nebylo nutné. Přitahoval jsem na sebe pozornost i střelbu nepřátel. Nevidím tu důvod, proč bych se měl právě teď držet zpátky.«

»Protože jsi sám prve povídal, že se v dnešních zákonech dostatečně nevyznáš.«

»Já se především snažím nepřekračovat zákony Boží. Pokud jsou s nimi lidské zákony v protikladu, je to chyba lidských nedokonalých zákonů, ne moje.«

»Zabíjel jsi přece,« připomněla jsem mu.

»Kdyby ses tenkrát zeptala kteréhokoliv kaplana, faráře či mnicha, zdali člověk smí střílet, je-li na něho střídeno, každý by ti vpravdě odpověděl, že i křesťan má právo bránit se, jde-li mu o život.«

»Dnes by ti asi řekli něco jiného.«

»Ale neřekli,« odporoval mi. »V Africe jsem zastřelil na poušti u Tobruku dva Němce. Nestříleli na mě, to by se jistě zabili sami. Nečekal jsem ani, jestli si mě všimnou, namířil jsem na ně a vypálil ze svého stenganu dlouhou dávku. Skosil jsem je nemilosrdně a hned tentýž večer jsem šel ke zpovědi. Náš polní kaplan mě vyslechl a pak mi dal takové rozhřešení: Pane Stříbrný, váš čin se mi nezdá být hříchem.«

»Ale to přece byla vražda!« podivila jsem se.

»Možná by byla, kdyby ti dva byli na vycházce. Jenže oni měli na sobě uniformy wérmachtu a kromě toho se tam bavili střelbou do malých arabských dětí. Objevili arabskou rodinu, cestovala přes poušť do oázy a netušila, že tam jsou Němci. Ti nejprve postříleli dospělé a střílet děcka už pro ně byla jenom vítaná zábava. Nadháněli si je na-

vzájem a hlasitě na sebe pokřikovali, kdo jich složil víc. Trumfovali se, jako kdyby byli na honu zajíců! Rozuměj, pro Germány byla arabská děcka tak jako tak méněcenná. Kdybych jim v tom nezabránil, postříleli by je všechny.«

»Takže jsi ty děti zachránil?«

»Ne všechny, ale aspoň některé. Přišel jsem tam, když už ta germánská zábava nějakou chvíli trvala, ale hlavní je, že se ani našemu kaplanovi nezdálo, že bych zhřešil, ačkoli ani Angličané nebyli velcí přátelé Arabů. Dokonce se pak za mě přimlouval, aby mi půjčili auto, když jsem chtěl děti odvézt k jejich příbuzným. Martino, což nevidíš, že i tady můžeme zachránit nevinné lidi? Kolik lidí zahubili ti naši vrahové jen proto, že jim to druzí usnadňovali a vlastně umožňovali? Nemusíme přece nespravedlivé soudce zabíjet, stačilo by nám obrátit je na pravou cestu.«

»Jestli se ti to podaří, budu se asi nejvíc divit já.«

»Možná podaří, možná ne,« povzdychl si. »Myslím si ale, že bych to měl aspoň zkusit.«

»No dobrá,« ustoupila jsem. »Dělej jak myslíš. Aspoň bys mi mohl říci, co chceš dělat.«

»To je celkem prosté,« usmál se. »O každém z nich si teď najdu pokud možno všechny jeho levoty. Navštívím ho a do očí mu ty hlavní vyčtu. Trochu se přitom zmíním i o zbývajících, jen aby si myslel, že znám všechno. A rovnou mu řeknu, že ho nemine spravedlivý trest, pokud bude v nepravostech navzdory mému varování pokračovat.«

»Myslíš, že si dá každý říci? Já si myslím, že se každý takový lump pokusí nějak se tě co nejdřív zbavit.«

»A pokud to udělá, připíše na konec svých zločinů ještě sebevraždu a tím to definitivně podtrhne. V pekle mu to pak podle zásluh spočítají.«

»Nemusí to udělat sám, může si na tebe najmout nějakého zabijáka,« namítla jsem.

»Kdo se dá najmout k vraždě, nestojí ani za lítost. Také v tomto případě bude o dalšího lumpa míň.«

»Anebo tě předá soudům - a z toho se nedostaneš.«

»Můžeš mi říci, za co?« usmál se. »Cožpak někomu zkřivím vlas na hlavě? Já jim jenom sdělím pravdu o nich samotných.«

»Ušijí na tebe boudu. Nachystají si na tebe něco, co jsi neudělal, ale nastraží to tak, aby tě každý soud odsoudil.«

»Jemže já tohle zjistím a včas proti tomu něco podniknu. Nejsem tak prostoduchý, jak možná vypadám.«

»Jak to chceš zjistit?«

»Mám proti tobě jednu výhodu,« usmál se. »Stěžovala sis, že neslyšíš, co si lidé povídají.«

»Ty to slyšíš?« zarazila jsem se.

»To sice ne, ale přečtu si to z jejich úst,« usmíval se. »Tenkrát, když mě Prajzové málem upálili v hořící chalupě, jsem mimo jiné ohluchl. Když jsem potom vstoupil do balvanu, nejenže mi spravil obličej, ale začal jsem opět slyšet jako dřív. Naštěstí jsem schopnost odezírat slova přímo z úst už nikdy nezapomněl - a teď se mi velice hodí.«

»To máš opravdu výhodu,« záviděla jsem mu.

»Také by ses to měla naučit, tahle znalost se ti jistě bude hodit,« nabádal mě.

Tím jsme se v podstatě dohodli. Umiňovala jsem si, že se také naučím odezírat. Tím bych získala nástroj, který by mi mohl významně pomoci při všech pátráních.

*****

Dopili jsme kafe a pak jsem odešla. Jíra zůstal ležet, ani nevstával. Prohlásil, že bude ještě pátrat v minulosti. Nějak se toho nemohl nabažit. Nedivila jsem se tomu, také mě to příjemně vzrušovalo. Nikdy jsem nevěřila na jasnovidectví - a teď jsem sama získala takovou podivnou schopnost. Bylo to přinejmenším zajímavé.

Zaměřila jsem se pak na jediného zbývajícího člena bandy doktora Folkerta. Byl to zřejmě občasný poskok, nepracoval pro Folkerta trvale, ale občas na jeho příkaz v noci zapálil označené auto. Bylo paradoxní, že právě on trvale pracoval jako automechanik v servisu. Ve dne auta opravoval, v noci ničil. Mimochodem, jemu a rozbitému okénku jsem vděčila za to, že mě tak rychle vypátrali.

Proletěla jsem v rychlosti minulost toho výtečníka. Brzy jsem zjistila, že má na svědomí deset vyhořelých automobilů. Kdyby měl všechny škody nahradit, splácel by je ještě za dvě stě let. Po domluvě s Jírou jsem se však rozhodla, že nebudu něco takového vyžadovat.

Pět poškozených už ostatně nežilo, stali se krátce poté obětí Jaroslava Folkerta a jeho záliby v trhavinách. Shodla jsem se s Jírou, že postačí, když tento menší lotr v nepravostech přestane.

Vzala jsem si auto a zajela do města. Z telefonní budky jsem zavolala do servisu, kde pracoval a smluvila jsem si s ním schůzku v malé kavárničce na náměstí. Věřila jsem si natolik, že jsem ani nedomlouvala s Jírou, aby nás sledoval a vložil se do věci v případě, že bych to sama nezvládla.

Pan Dvořáček přišel do kavárny po mně, sebevědomý jako král a vyšvihnutý jako lev salónů. To mu ale vystačilo sotva do přivítání. Nestačil se mě zeptat, proč jsem ho pozvala na tuto schůzku, když jsem na něho hned zatepla udeřila.

»Posaďte se, pane Dvořáček. Chtěla bych se vás zeptat, proč jste zapaloval ta auta?«

»Jaká auta?« ztuhl překvapením a jen setrvačností dosedl na židličku.

Vypočítala jsem mu jména těch pěti majitelů, kteří byli později zavražděni.

»S tím nemám nic společného!« zamračil se.

»Ale máte, pane Dvořáček, máte. Nedělal jste to pro své potěšení, nejste přece pyroman. Za každé vyhořelé auto jste od pana Folkerta dostal zaplaceno, jen si vzpomeňte!«

»Žádný pan Folkert mi nikdy nic neplatil!«

»Ale, ale!« usmála jsem se útrpně. »Tak vy jste mu auta opravoval zadarmo? Nepovídejte!«

»To neplatil mně, ale majiteli servisu.«

»Tomu taky,« připustila jsem. »Ale vám dával pokaždé pár bankovek bokem. A nebyly to dvacetikoruny díška.«

»To není pravda!« vyštěkl.

»Podívejte se, pane Dvořáček, nebudeme se přece hádat. Já vím naprosto přesně, kolik jste dostal. Nemohu vám předem odhadnout, kolik let kriminálu byste za to dostal, to by asi záleželo na soudu. Vy moc dobře víte, že mám pravdu, jen to nechcete přede mnou připustit. To samozřejmě chápu a nijak neočekávám, že byste se mi tu kajícně přiznal. Bude nejlépe, když budete mlčet. Já totiž vím nejen o těch pěti, co nejsou naživu, ale i o dalších. Například...«

A vyjmenovala jsem mu další tři.

»Mám pokračovat?« zeptala jsem se ho.

»To není pravda!« trval na svém, ale trochu zesinal.

»Sám nejlépe víte, co je pravda a co ne,« ujistila jsem ho. »A to nepočítám, jak jste rozbíjel okna, taktéž na přání pana Folkerta. Prak máte přece v zásuvce ponku. Jistě mi teď budete tvrdit, že jste jej právě zabavil nějakému nezdárnému klukovi z okolí, že? Budiž, rozbitá okna jsou víceméně pouhá klukovina, tím se zabývat nebudeme.«

»Nemám žádný prak!« oponoval mi už trochu otřeseně.

»Ale máte,« pokračovala jsem. »Víte co? Až se dnes spolu rozejdeme, přemístěte tu hračku jinam a já vám zítra přesně popíšu, kam jste si ji dal. Nebo ten prak spalte, bylo by to tak lepší. Ale i v takovém případě vám řeknu, jak jste s tím doličným předmětem naložil.«

»Nemám žádné doličné předměty!«

»Kromě toho praku ne, to vím. I ten benzín k podpalování aut jste pokaždé nosil v plastikové láhvi, aby shořela pokud možno beze stop.«

Teprve teď se, jak se zdálo, trochu vzpamatoval. Nadechl se a spustil protiútokem:

»Poslyšte, ženská, co mi to chcete vykládat za nesmysly? Já na vás koukám a nestačím se divit! Podle vás jsem vandal, či co? To byste mi musela dokázat u soudu, rozumíte?«

»To nehodlám,« usmála jsem se na něho. »Beztoho vím, že městský vyšetřovatel doktor Ota Hamáček byl dávným kamarádem pana Folkerta a donášel mu kdo proti němu podal jaké trestní oznámení. Takové soudce do toho zatahovat nemíním, možná by vás ještě ověnčili jako nevinného.«

»To se rozumí, nic jsem přece neprovedl!«

»Neprovedl? To můžete samozřejmě tvrdit vyšetřovatelům, jako obviněný byste na to měl právo. Jenomže já vás nemíním dát soudům, alespoň ne těm pozemským. Existují i jiné soudy a těm nic nenalžete. Vy si zřejmě myslíte, že se mě nemusíte bát, když jste pod ochranou pana Folkerta, ale vy zřejmě ani netušíte, proti čemu stojíte. Když vám řeknu, že pan Folkert je po smrti a jeho synové také, budete si ještě tak jistý?«

»Co se s nimi stalo?« zbledl jako papír.

»Synové pana Folkerta byli nalezeni zastřeleni vlastními zbraněmi. Typické sebevraždy, stejně tak u jejich pomocníků. Pan Folkert, jak si můžete časem zjistit, zemřel na neznámou nemoc. Jeho tělo lékaři doposud zkoumají, s něčím takovým se totiž ještě nesetkali. Zá-

hadné úmrtí, rozumíte mi?«

»A vy - co s tím máte společného? A jak to vůbec víte?« podíval se na mě teď už dost vyděšeně.

»Vím toho víc než kdokoliv jiný. Tito pánové se všichni postavili proti mě, proto zemřeli. Nikoho z nich jsem přitom sama nezabila.«

»Jak je to možné?«

»Narazili na vyšší moc,« řekla jsem vážně. »Poslyšte, pane Dvořáček, dám vám velmi dobrou radu. Zapomeňte, že jste kdy znal pana Folkerta, opravujte dál poctivě auta a už je nikdy nikomu nezapalujte. Prak hoďte do kamen a nebudete mít se mnou nikdy žádné oplétačky.«

»Co vy mi máte co dávat nějaké rady?« vyskočil.

»Máte pravdu, nemusím vám radit. Konec konců, můžete mě také ignorovat - ale neradila bych vám to. Nikdy byste neměl podceňovat radu, kterou dostanete v dobrém od jasnovidky. To se už nebude opakovat a příště byste se mohl ocitnout před něčím, co nebude ochotné za vašimi dosavadními skutky udělat čáru a smazat je, jako já.«

»Vy že jste jasnovidka?« vyštěkl na mě. »Tak mi řekněte, která čísla vyjdou příští týden!«

»Nevěštím budoucnost,« odmítla jsem. »A už vůbec ne tak, abyste z toho měl prospěch. Přesvědčím vás jinak. Včera jste nemohl najít klíč na utahování matek, viďte? Zapadl vám pod rohožku ve vašem autě. Na straně, co sedí řidič. Tam ho také najdete - a to vám musí jako důkaz stačit.«

Chvíli na mě nevěřícně civěl. Tohle byl v podstatě můj největší argument. Až tam klíč objeví, bude mi muset uvěřit i všechno ostatní.

»Co jste říkala, před čím bych se měl ocitnout?« zeptal se po chvíli už dost nejistě.

»Někdy se tomu říká Boží soud,« ujistila jsem ho. »Není tomu tak dávno, co pan Folkert probudil nesmírné spící síly a doplatil na to. Opakuji vám to naposledy, udělejte za svou minulostí čáru a nepokračujte už v ničem dalším. Snad ještě máte naději. Rozumějte, jsem jen jasnovidka a není v mé moci ovlivňovat to, mohu vás jen varovat. Což jsem právě udělala. Dnes už vám víc neřeknu, to by ani nebylo účelné. Ani tohle nedělám ráda - podle mého mínění není v pořádku narušování kauzality kvůli takovým lumpům jako jste vy. Už tak jsem vám řekla víc než jsem musela.«

Po těchto slovech jsem se i já zvedla ze židličky.

»Moment...« zarazil mě. »Vy už nic... nepodniknete?«

»Já už nic,« souhlasila jsem. »Svou povinnost jsem právě splnila, jsem z toho venku a mohu si oddychnout - jak říkám, dělám jen co musím. Možná jste slyšel přísloví: Boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Radím vám, zapomeňte na to slovíčko »pomalu«. Opakuji, ty probuzené síly co zabily pana Folkerta a jeho syny jsou připravené i proti vám. Jestli je na sebe nepřestanete upozorňovat, skončíte stejně jako on - a nebude to vůbec záležet na mě. Varovala jsem vás, ještě není pozdě, ještě si můžete vybrat.«

»Takže přece jen nevíte tak jistě, co se stane?«

»Nikdy nic není dáno dopředu definitivně. Jako s malými dětmi, když je varujete, že kamna pálí. Mohou nastat jen dvě možnosti. Buďto ucuknou, anebo se spálí. Já ve vašem případě vidím do čeho se ženete, varuji vás, ale zda se spálíte nebo ne, to přece záleží především na vás, pane Dvořáček.«

»A tamty... jste také varovala?«

»Ano. Neposlechli mé varování - a zemřeli.«

»Vy jste je... vy jste je zabila!«

»Já?« usmála jsem se. »V životě jsem nikomu neublížila. Ale kdo se pokusil zabít mě, zemřel. Viděla jsem je umírat. Byla to hrůza a děs, jaké neznáte - někteří zemřeli v jednom krátkém okamžiku, druzí pomalu a v bolestech, což bylo ještě horší. Všechny jsem ale včas varovala. Jako vás.«

Vstala jsem a odešla. Kávu jsem zaplatila předem, takže jsem pana Dvořáčka zanechala u stolku v nejistotě. Jak jsem se později přesvědčila, domů odešel zdánlivě klidný. Teprve když našel pod rohožkou na podlaze svého auta ztracený klíč, vytáhl ze zásuvky ponku prak, rozlámal jej na drobné kousky a vyhodil do popelnice.

Umínila jsem si, že ho budu nějakou dobu sledovat, zdali se opravdu polepšil. A když jsem se doma setkala s Jírou, mohla jsem mu oznámit, jak jsem uspěla.

»To byl první,« přikývl.

Napadlo mě, že podobná slova pronesl hrabě Monte Cristo, když před ním zemřel proradný šenkýř Caderousse.

*****

Boží soud

Zatímco já jsem pana Dvořáčka zpacifikovala snadno, Jíra narazil na ostřejšího protivníka.

Navštívil krajského vyšetřovatele, doktora práv Otakara Hamáčka, dobrého známého Karla Folkerta. Otakar Hamáček měl na svědomí víc hříchů než pan Dvořáček. Jak mě Jíra ujistil, nejednalo se tady pouze o několik zapálených automobilů nebo rozbitých oken. Vyšetřovatel JUDr. Hamáček nejenže pečlivě neprošetřoval trestní oznámení na svého kamaráda, ale sám je předával jemu samotnému a nepřímo tak způsobil smrt nejméně osmi lidí. Tohle nesmělo být vyřešeno pouhým napomenutím.

Jíra si doktora vyčíhal v jeho oblíbené vinárně. Požádal ho o rozhovor mezi čtyřma očima a jakmile byli spolu alespoň částečně o samotě u vzdáleného stolečku, šel rovnou na věc: obvinil ho ze spoluúčasti na vraždě osmi lidí.

Seděla jsem v té chvíli sama o dva stoly stranou, takže jsem nejen všechno slyšela, ale mohla bych případně přijít Jírovi na pomoc - kdyby mě potřeboval.

»Pane, tohle je velice vážné obvinění,« nehnul ani brvou JUDr. Hamáček. »Jenom se mi zdá, že jste na nějakém omylu.«

Jíra mu popsal, kdy a jak předával svému kamarádovi tyto informace, místo aby zahájil příslušná šetření jak bylo jeho povinností. V těchto případech se jednalo o trestní oznámení právě na jeho kamaráda, takže předáním těchto oznámení přímo hlavnímu podezřelému nejen hrubě porušil své povinností, ale přímo se podílel na následujících vraždách.

»Opakuji vám, jste na dokonalém omylu,« nedal se vyvést z míry doktor Hamáček. »Pro takováto fantasmagorická tvrzení nemáte nejmenší důkazy.«

»Nejsem tady od toho, abych shromažďoval důkazy,« opáčil klidně Jíra. »To měl být váš úkol, jenže vy jste povinnosti porušoval,

spolupracoval jste s vrahy a svědky jste vydával na smrt! Máte na svědomí spoluvinu za smrt osmi lidí, cožpak to necítíte?«

»Na nic takového však nemáte, ani nemůžete mít sebemenší důkazy,« klidně se usmíval Hamáček. »Ty vraždy, jak říkáte, byly přece vyšetřeny jako docela tuctové autonehody.«

»Já také nemluvím o důkazech,« nedal se Jíra. »Mluvím tu o vašem vlastním svědomí - pokud nějaké máte.«

»Ale vážený pane,« rozesmál se naplno Hamáček. »S tímhle se můžete jít rovnou utopit, to u žádného soudu neobstojí!«

»Vy jste mě ještě nepochopil,« opáčil Jíra pořád klidně. »Nemíním vás žalovat u pozemského soudu. Jsou jiné soudy, kterých byste se mohl - a měl - obávat. Možná více, než těch nedokonalých a prodejných soudů lidských.«

»Tak dost!« vstal doktor Hamáček od stolku. »Jestliže mě okamžitě nenecháte na pokoji, dám vás zajistit.«

»Máte k tomu sice moc, ale ne právo,« řekl Jíra. »Právo jste svévolně pošlapal a tím jste se z něj sám vyřadil.«

»Poslyšte, co mi to tu blábolíte? Vždyť vy ani nevíte, co to právo je!«

»Vím o čem mluvím, pane doktore,« vstal Jíra rovněž, ale ani teď na rozdíl od svého protivníka nezvýšil hlas. »Vy sám jistě dobře víte, že mám naprostou pravdu, jen ji nechcete a ani nemůžete přiznat. Zamyslete se, jestli vaše viny...«

»Zavolám policii!« prohlásil doktor rozzlobeně. Obrátil se a zamířil k barovému pultu.

»Zavřít mě můžete, pustit musíte,« odvětil Jíra, který ho pomalu následoval až k baru. »Nemíním se s vámi dohadovat na nějakém soudu a už vůbec na základě světských zákonů. Dávám vám dnes na vybranou. Buď opustíte justici a najdete si jiné zaměstnání...«

»Chlape, vy jste se zbláznil!« vykřikl Hamáček nahlas, až se za oběma začali ostatní lidé zvědavě ohlížet.

»...anebo vás pozvu do roka a do dne před Boží soud,« rychle dopověděl Jíra. Jeho hlas náhle zazněl slavnostně, až se mi skoro zdálo, že duní celou vinárnou.

Doktor na okamžik strnul.

»Vyberte si dobře, máte poslední možnost volby. Napovím vám: druhá možnost by pro vás byla horší,« dokončil Jíra.

»Boží soud!« vyprskl doktor úplně nahlas. »Lidi, slyšeli jste to?

Tenhle chlap mě chce zvát na boží soud! Prosím, jen si poslužte! Vždyť je to na mou duši k smíchu!«

»Po roce si to říkat nebudete,« ujistil ho klidně Jíra. »Volíte tedy Boží soud?«

»Pro mě za mě - ano! Vy blázne!«

»Zvolil jste si sám,« kývl Jíra skoro spokojeně. »Jenom vám připomenu, že minulý takový soud se konal docela nedávno a vrah, kterého jistě dobře znáte, to prohrál.«

»Koho myslíte?« smál se Hamáček.

»Koho jiného, než vašeho přítele, všemi váženého doktora práv, bývalého prokurátora Karla Folkerta,« opáčil Jíra.

»To není dobrý vtip,« zvážněl Hamáček, jako když mávne kouzelným proutkem. »Slyšel jsem, že Karel zemřel.«

»Právě - jděte se na něho podívat,« pokrčil Jíra rameny. »Leží na soudní patologii. Aspoň uvidíte, co jste si vlastně sám a dobrovolně vybral!«

»Lidi, jste svědci!« rozkřikl se doktor Hamáček na celou vinárnu. »Tady ten chlap mi vyhrožuje zabitím!«

Jestli chtěl přilákat pozornost zbývajících, kteří se až dosud nenuceně bavili, pak se mu to podařilo.

»Zabitím?« podíval se na něho udiveně Jíra. »Kdo mluví o nějakém zabíjení?«

»Všichni to slyšeli!« trval na svém Hamáček.

»Všichni slyšeli jenom to, že jsem vás, pane doktore, za vaše zločiny, které u pozemského soudu nelze dokázat, vyzval do roka a do dne na Boží soud,« prohlásil také nahlas Jíra. »Já vám přece nemíním v nejmenším ubližovat. Vy zemřete sám, aniž bych vám k tomu pomohl. Také pan Folkert zemřel docela přirozenou smrtí - jen trochu... náhle a předčasně.«

»To je... to je absurdní!« zvážněl konečně i Hamáček.

»Absurdní to je,« přikývl Jíra. »Musíte si to přebrat ve své hlavě sám, pokud máte alespoň nějaké zbytky svědomí.«

»To je urážka na cti!« vykřikl doktor. »Všichni mi to tu dosvědčí! Paragraf dvě stě...«

»Před Boží soud vám nikdo z těchto lidí svědčit nepůjde, pane doktore,« zastavil ho Jíra klidně. »Jednak při něm není dalších svědectví zapotřebí a za druhé, křivé svědectví tam neplatí. To není jako u pozemských soudů.«

»Já nemluvím o nějakém božím soudu,« čertil se Hamáček. »Svědčit mi půjdou všichni ke zdejšímu soudu, tady ve městě. A tam se ukáže, kdo z nás!«

»Co se ukáže?« pokrčil rameny Jíra. »U pozemského soudu nejspíš vyhrajete, ale ten důležitější soud prohrajete.«

»To je pitomost! To přece nemůžete tvrdit!«

»Vzhledem k tomu, co o vás vím, pane doktore, mohu. Máte toho na svědomí tolik, že u Božího soudu nemáte naději!«

»Tady nemůže jít o žádný boží soud!« křičel doktor. »To musí být nějaké spiknutí, mafie, nebo něco takového!«

»To zas nemůžete dokázat vy, pane doktore,« upozornil ho jemně Jíra. »Ano, jedná se o spiknutí, o komploty na úrovni mafie, ale účastnil jste se jich vy, ne já.«

»Nemáte důkazy!«

»Vy také ne,« usmíval se Jíra. »Mám jiné účinné možnosti jak se dozvědět pravdu. Uvedu vám jeden příklad. Váš přítel, soudní lékař doktor Vašátko, do pitevního protokolu doktora Karla Folkerta zapsal jako příčinu smrti nenadálé přemnožení jakýchsi - normálně neškodných - bakterií.«

»To nemůžete vědět!«

»Právě proto, že to nemohu vědět a přece to vím, by vám mohlo mnohé napovědět. Vy přece do toho protokolu nahlédnout můžete - pak uvidíte!«

»Baktérie? To byste mu je musel nějak podstrčit, ale to je přece vražda! Baktérie mohou být mnohem zákeřnější zbraně než střelné!«

»Ty baktérie byly přece podle doktora Vašátka naprosto neškodné,« ujišťoval ho Jíra. »Vašátko je vystudovaný doktor medicíny, snad tomu trochu rozumí.«

»Nebo byste musel mít informátory přímo u soudu!«

»Podezříváte snad někoho jiného z toho, co jste prováděl pro kamaráda Folkerta sám?«

»Další urážka!« vykřikl Hamáček.

»Chcete nějaký pořádný důkaz, že vím více, než by bylo možné?« navrhl klidně Jíra. »Něco, co by všechny lidi kolem, ale i vás samotného přesvědčilo, že mám vědomosti větší, než si můžete připustit i v tom nejhorším snu?«

»Řekněte to!« dychtil Hamáček. »Tedy - pokud můžete!«

»Na půdě vaší rodinné vilky, přímo proti dveřím je starý šedivý

kufr,« řekl Jíra klidně, zatímco pan Hamáček sebou trhl a očividně zbledl. Vlastně - očividné to bylo jenom pro mě. Jenom já jsem seděla tak blízko, abych si v přitlumeném světle této skutečnosti povšimla.

»Na dně leží německá pistole Parabellum, stará uniforma SS a průkaz s fotografií,« pokračoval Jíra. »Všechno patřilo vašemu otci. Jmenoval se Otto Hammerschmied a býval hodností standartenführer SS. Na konci války zastřelil v nedaleké vsi chalupníka Františka Hamáčka, aby se za něho mohl vydávat. To se mu sice podařilo, ale jen u lidí, protože Božímu soudu neunikl. Vy to dobře víte - pane Otto Hammerschmied mladší!«

Zarazila jsem se stejně jako všichni ostatní. Byla jsem najednou stejně překvapená, jako lidé kolem. Jíra mi zřejmě o panu Hamáčkovi neřekl všechno a odhalení takového kalibru otřáslo nejen návštěvníky vinárny, ale i mnou. Na rozdíl od ostatních bych si mohla Jírovy argumenty ověřit, jenže jsem k tomu neměla potřebný klid. Nezbylo mi, než němě sledovat jejich slovní souboj, ve kterém už šlo opravdu do tuhého.

»To je... to je nesmysl!« vybuchl Hamáček. »Nejsem žádný zločinec, to lžete!«

»Změna jména sama o sobě není zločin,« pokračoval klidně Jíra. »O zločinech svého otce jste věděl, ale nemůžete za ně a dnes bych vám nekladl za vinu ani to, že jste mlčel. Stačí mi vaše vlastní nepravosti. Tohle vytahuji jen proto, abyste si uvědomil, že o vás vím všechno. Všechno, rozumíte?«

»To není pravda! Přísahám, že to není pravda!«

»Ale pane Hammerschmied,« pokračoval klidně Jíra. »Víte moc dobře, že to pravda je. Víte také, jak váš otec skončil. Tak krátce po válce vám nedalo velkou práci zatajit, že byl zabit výstřelem ze své vlastní pistole - značky Parabellum.«

»Můj otec zemřel na rakovinu! A jmenoval se Hamáček, ne Hammerschmied! Vyprošuji si takové urážky!«

»Ano, v úmrtním listě stálo, že František Hamáček zemřel na rakovinu jater,« souhlasil Jíra. »Ale za války se umíralo různě. Vězňové v koncentračních táborech dostávali obvykle zápal plic, bohužel často po průstřelu esesáckou pistolí. To bylo také obvyklé, zvlášť váš otec to rád používal.«

»To jsou neopodstatněné urážky! Navíc mého otce, který se ani nemůže bránit!«

»On se bránit mohl,« řekl Jíra. »Ve chvíli, kdy jsem ho vyzval na Boží soud, vytáhl pistoli a vystřelil na mě. Chtěl mě zabít, jenže Boží soud byl mocnější než Parabellum. Tehdy jste byl mladý a bez viny, ale jak pozoruji, jablko nepadlo daleko od stromu a tak se s vaší rodinou setkávám podruhé.«

»To je holý nesmysl!« ječel doktor. »Nechcete mi přece tvrdit, že jste starší než já? Podívejte se na něho, mlíko mu ještě teče po bradě, ale vymýšlí si takové nesmysly!«

Kolem obou kohoutů stála v půlkruhu málem celá vinárna. Všichni napjatě sledovali, co se děje. Já jsem zatím klidně seděla, od svého stolečku jsem je viděla docela dobře.

»Vy mě přece také dobře znáte, pane doktore,« pokračoval Jíra. »Jen si vzpomeňte! Co řekl váš otec, než zemřel?«

»Můj otec zemřel v posteli! Po těžké nemoci, na rakovinu jater! A u jeho smrti nebyl nikdo, jen já sám!«

»Když jste ho přenesl domů, váš otec vás varoval: Otto, vyhni se tomu chlapovi, toho nikdo nezastřelí, ani ty ne!«

»Ani to není pravda! Jak to můžete tvrdit? Vždyť jste u toho nebyl!«

Hamáček v této chvíli popíral všechno dohromady i každé Jírovo slovo zvlášť, ale byl bledý jako papír. Věděla jsem, že si Jíra předem zjistil všechno do posledního slova a pana Hamáčka-Hammerschmieda vyváděl z klidu. Každé další slovo na něho dopadalo jako úder těžkým palcátem na obrněného rytíře, který pořád nemohl pochopit, že jeho skvostné železné odění není tak odolné, jak do této chvíle skálopevně věřil.

»Nebyl jsem tam,« připustil Jíra. »Ale přece vím, co se tenkrát stalo, vím to naprosto přesně. Jen si vzpomeňte, jak zněla poslední slova vašeho otce?«

»Říkal, abych na něho vzpomínal.«

»To nebyla jeho poslední slova,« tvrdil Jíra. »Chcete, abych vám je citoval?«

»Ne, nic neříkejte! Jsou to lži, lži!«

»Řekl: Dýze čechiše švajn ist ajn dunkl fantom kúglfest, to český prase je neprůstřelný stín z temnot.«

»Ne, tak to nebylo!« zesinal doktor.

»Právě že bylo!« deptal ho dále Jíra. »Váš tatík správně pochopil oč jde. Vy jste mu to nevěřil. Opakoval jste jenom, daz ist nycht még-

lich, to není možné.«

»To je lež! Já jsem otce na smrtelném loži ujišťoval, že na něho nikdy nezapomenu!«

»Ba ne,« zavrtěl hlavou Jíra. »Máte zřejmě slabou paměť. Tvrdil jste, na toho chlapa nikdy nezapomenu a zastřelím ho jako psa! Nikdy jste si ani náznakem nepřipustil, že by váš smrtelně zraněný otec mohl mít pravdu. Zapomněl jste na mě, ačkoliv jste mě viděl pěkně zblízka. Je to sice k neuvěření, ale on to uhodl správně. Já jsem opravdu kugelfest, nebo jak se kdysi říkalo v Německu, stín z temnot. To ale znamená, že mě nikdy nezastřelíte, rozumíte? Před vámi to zkoušelo mnoho darebáků - a všichni už jsou po smrti. Jsem neprůstřelný, to je holá skutečnost.«

»Tomu se mohu leda smát!« vyprskl křečovitě doktor. »Na žádné démony nevěřím. Jestliže něco takového o sobě tvrdíte, jste podvodník a lhář!«

»Podvodník? Lhář? To vám velice snadno vyvrátím!«

Jíra beze slov odstoupil a pomalu vytáhl pistoli. Nebyla to jeho starodávná křesadlová, ale docela moderní velkorážná pistole, ukořistěná gangsterům. Hamáček strnul, ale než mohl cokoliv podniknout na svou záchranu, Jíra stiskl spoušť.

Nevelkou prostorou vinárny zaburácel výstřel. Jíra však nemířil na Hamáčka. Položil ruku dlaní nahoru na barový pult před sebou a obrátil pistoli shora dolů proti své dlani tak, aby se kulka odrazila do stropu a nikomu neublížila. Všichni kolem to dobře viděli a všichni kromě mě samozřejmě čekali, že poteče krev.

Nestalo se samozřejmě nic, nepočítám-li sprškou omítky, vystříklé ze stropu, kde odražená kulka podle mého očekávání skončila.

Jíra pak klidně schoval pistoli do kapsy a okolostojícím ukázal s klidným výrazem svou nezraněnou dlaň.

»Kugelfest znamená česky neprůstřelný kulemi,« lakonicky jim vysvětloval. »Všichni jste to viděli. Nebyl to trik, ani jsem nestřílel slepým nábojem. Kulka se od mé dlaně odrazila tady do stropu, vidíte? Můžete ji vytáhnout, ať ji uvidíte. Nemusíte věřit na démony, stačí věřit vlastním očím. Byla to jenom malá ukázka, že mezi nebem a zemí existují síly, které nikdo beztrestně podceňovat nemůže.«

Půlkruh zvědavců už při výstřelu znatelně ucouvnul, ale po těchto slovech ještě víc.

Jíra se pak opět obrátil proti Hamáčkovi.

»Uvědomte si konečně, co se tu děje. Na mé straně nejsou zákony lidské, ale něco mnohem silnějšího. Když vás prokleje kdokoli z vašich nepřátel a pozve vás před Boží soud, můžete si z toho dělat posměšky. Když tutéž klatbu vyřknu já, splní se s takovou jistotou, jako že jedna a jedna jsou dvě. Váš otec měl tenkrát pravdu, doktore. Měl jste se mi vyhnout.«

V této chvíli jsem s Jírou maličko nesouhlasila. Podle mě by své schopnosti neměl tak okázale před svědky ukazovat, ale co už se stalo, stalo se. Ukázka byla teatrální, nicméně zabrala. Rozhodně u většiny okolostojících.

»Ale prosím vás! Boží soud - co je to za nesmysl? Žijeme snad ve středověku?« vyrazil ze sebe doktor. Nasadil přitom nanejvýš pohrdavý tón, jakého byl v té chvíli schopen.

»Nežijeme ve středověku,« souhlasil Jíra. »To neznamená, že veškeré síly tohoto světa jsou vědecky dobře prozkoumány a popsány. Pokud něco nestojí v učebnicích, neznamená to, že to neexistuje. Přesvědčíte se o tom do roka a do dne. Já vám nezkřivím ani vlas a přece zemřete. Všichni jsou tu svědky.«

Okolostojící zvědavci opět o něco ucouvli a někteří pro jistotu začínali pohlížet po východu z vinárny. Někdo odběhl a slyšela jsem, jak telefonuje na policii. Volal, aby ihned přišli do vinárny, že tu nějaké strašidlo střílí z pistole, ale volal to tak zmateně, že bych se nedivila, kdyby namísto policie přijeli doktoři od záchytky.

»Někoho jste si na mě najal?« vykřikoval doktor. »Někdo mě má zabít - a vy pak budete mít alibi, ano, tak by to bylo možné, ale tím jste se tady přede všemi přiznal!«

»Proč pořád myslíte na vraždění? Neřekl jsem přece, že zemřete násilnou smrtí, pokud se nezastřelíte sám, nebo se nepokusíte zabít mě. Já ostatně ani nevím, jaké síly se toho zúčastní! Takových sil je víc a žádné z nich se člověk nikdy nemůže postavit.«

»Démoni, zlé síly a čáry? Kdo na ně dneska věří!«

»Myslete si co chcete,« odpálil ho Jíra. »Raději jste si měl vybrat odchod z justice. Mohl byste se uživit jinak. Teď už je pozdě.«

Otočil se a odcházel klidně sám středem sálu. Všichni mu rychle ustupovali s cesty.

»Lidi, chyťte ho!« volal Hamáček. »Je to mafián, vrah!«

Nikdo se však nehrnul jeho přání splnit. Ta ukázka všem patřičně zamotala hlavou, navíc bylo každému jasné, že Jíra má zbraň. Hamáč-

kova zmínka o mafiánech tomu nasadila korunu. Kdo by se opovažoval zastavovat chlapa s pistolí? Já jsem se ovšem v té chvíli strachovala, jak toho Hamáček v budoucnu využije. Jíra přece neměl ani legitimaci, natož zbrojní pas. A policie už mohla být na cestě sem.

»Cožpak se tu nenajde jediný chlap?«

»Proč by měl někdo další zasahovat do vašeho sporu? Byla to pouhá slova a ta přece nic neznamenají,« vmísila jsem se do počínající vřavy. »Nevidím nejmenší důvod, aby se do toho míchal kdokoliv další.«

»Paní učitelko!« chytil se mě Hamáček. »Vy jste rozumná, vzdělaná žena. Přece tomu nevěříte?«

»To je snad jednoduché,« usmála jsem se. »Pošlete někoho jako posla do své vily s lístečkem, aby nám vaše paní po něm poslala kufr. Měl by ležet na půdě přímo proti dveřím. Pokud tam žádný není, nemáte se čeho bát. Nejspíš by tam mělo jít co nejvíc lidí, čím více hodnověrných svědků vám to potvrdí, tím lépe.«

»Pravda,« ozvalo se z publika. Zaznamenala jsem sympatie okolostojících, kterým mezitím pomalu otrnulo.

»Proti dveřím máme na půdě plnou skříň kufrů,« připustil Hamáček. »Kam s nimi jinam, když nejsou potřeba? To snad nic nedokazuje, takové věci se přece v mnoha domácnostech běžně vyskytují.«

»Dobrá, to je jednoduché,« pokračovala jsem. »Pouhý kufr nic neznamená. Bude jistě snadné dokázat, že v žádném z těch kufrů neleží vojenská uniforma SS ani pistole. Kdo z pánů je ochoten přesvědčit se o tom na vlastní oči?«

Z hloučku se začali váhavě hlásit první zájemci. Navrhla jsem, pravda, jednoduché a účinné řešení, na které tady byli všichni ochotni přistoupit. Všichni - až na jednoho.

»To myslíte vážně?« vyprskl pan Hamáček. »Máte povolení k domovní prohlídce? Nevíte, že to bude nedovolené omezování domovní i osobní svobody? Paragraf...«

»Jaké omezování?« podivila jsem se. »Cožpak si nemůžete do vlastní vily pozvat pár přátel a ukázat jim staré kufry? Zvlášť když mají dokázat vaši pravdu? Vždyť je to prosté!«

»To přece nejde!«

»Proč? Neříkejte, že tam opravdu skladujete uniformu SS, to by snad bylo absurdní, ne?«

Netušil, chudák, že si s ním hraji na kočku a myš.

»To ne, ale jistě si dovedete představit, že zrovna na půdě nemáme... ehm... stoprocentní pořádek.«

»To si představí každý. Kdo má na půdě něco jiného, než prach a pavučiny? Vždyť jde jen o okamžik. Všichni mohou být na chodbě, jen dva nebo tři půjdou dovnitř, ostatní je budou nezaujatýma očima kontrolovat. Takové svědectví by snad bylo dostatečné i před soudem, kdyby bylo třeba!«

»Ale pochopte, tohle přece nejde. Myslel jsem si, že mi pomůžete, že jste rozumná ženská!«

Jestli něco neměl říkat, pak to bylo tohle.

»Co je na tom nerozumného?« vyjela jsem na něho. »Co je nerozumného na návrhu, ukázat všem, že nemáte co skrývat? To je naopak jediná možnost, pane Hamáček! Dnes vám ještě uvěří každý, zítra by vám už nemusel věřit nikdo! Každý by si mohl myslet, že jste v noci zahladil stopy. Je to naprosto jasné, teď - anebo nikdy! Zítra tam nikoho nedostanete ani kdybyste mu za to platil.«

»Aby všichni roztrušovali, jaké je to u nás na půdě?«

»Tady nejde o smetí, ale o čest! V takové chvíli se snad nikdo nepozastaví nad nějakou pavučinou.«

»Říkejte si co chcete, nikoho do domu nepustím!« rozhodl rezolutně Hamáček.

»Asi máte opravdu na půdě uniformu SS,« poznamenala jsem klidně. »Když nechcete, nikomu nic neukazujte. Ostatně to už může být každému jedno, uniformy SS mají různí sběratelé, na tom nic není. Pokud ji nikde okázale nevystavujete, pak snad ani nepropagujete fašismus. Mně by mnohem více vadil průkaz standartenführera SS. Je-li opravdu na jméno pana otce, moc bych se s ním na vašem místě nechlubila. Ani pistole nemusí být nejlepší památka a pokud na ni nemáte zbrojní pas, mohlo by to být i nedovolené ozbrojování ale jak říkám, tohle není moje starost.«

A opět jsem pozvedla k ústům šálek s vystydlou kávou.

»Vy s tím chlapem musíte být nějak spolčená!« napadl mě uraženě pan Hamáček.

Byla to sice pravda, ale to nikdo nemohl vědět a lidé to samosebou ohodnotili jako celkem zbytečný útok na mou osobu. Hamáček v té chvíli definitivně přišel o zbytky sympatií, pokud kdy nějaké měl.

Nejprve jsem beze spěchu dopila kafe.

»Pane doktore, sám bazírujete na důkazech,« opáčila jsem klidně.

»Přitom jste jediný opravdu pádný důkaz právě v této chvíli zavrhl. Prosím vás, nesnažte se soudit mě bez důkazů a zejména bez příčiny, když jsem vám - možná jako jediná zde - mohla pomoci.«

»Vy jste mi nechtěla pomoci! Vy jste mě chtěla zničit, zesměšnit! Tohle mohl vymyslet jenom někdo, kdo...«

»Kdo ví o té uniformě SS ve vašem kufru?« podívala jsem se na něho pobaveně. »O té přece vědí všichni, vždyť to před malou chvilkou všichni slyšeli. Tu uniformu ani pistoli jsem u vás neviděla a bylo by mi jedno, i kdybyste nějakou měl. Ale proč se tak chováte? Nevidíte, že když se ihned se všemi lidmi tady nezvednete a nevyrazíte jako jeden muž podívat se na ten pitomý kufr, bude si zítra ráno celé město povídat, že je to všechno pravda?«

»Budu žalovat každého, kdo něco takového řekne!«

»Já jsem vás zesměšnit nechtěla,« řekla jsem. »Nemohu za to, že se vám to samotnému tak daří. Vždyť to je jasné všem, co tu jsou!«

Přivolala jsem vrchního, abych zaplatila a odešla.

»Počkat, vy sama tam s námi nepůjdete?« obrátil se na mě jeden z okolostojících.

»Proč?« podívala jsem se na něho udiveně. »Přece mi může být jedno, co má tady ten pán v kufru. Jak vidím, ochotných zvědavců tam půjde dost i beze mě. Ještě bych mohla upadnout do podezření, že jsem to navrhovala proto, abych mohla drbat o pavučinách na jeho půdě. Mám snad něco takového zapotřebí? Nevím, jestli tam opravdu má tu uniformu SS, ale divila bych se, kdyby na půdě neměl pavučiny. Pavučiny jsou asi na každé půdě, já je tam mám zaručeně také. Ale kdyby někdo tvrdil, že mám na půdě mrtvolu, nebo dědečkovu uniformu SS, popadla bych každého, kdo by byl ochoten se tam podívat a zavedla ho tam, aby mi potvrdil, že na půdě žádné takové věci nemám.«

»Já také ne!« vykřikl Hamáček.

»Ani uniformu SS?« rýpla jsem si.

»Ani tu!« vybuchl.

»Výborně!« prohlásila jsem. »Zítra se tady několika lidí zeptám, co u vás na půdě našli. Ale teď se nezlobte, je dost pozdě, jedu domů. Mám to ještě daleko. Kafe jsem vypila, víc si ani dát nemůžu, protože řídím. Tahle výprava bude zřejmě jen pro pány, co se v noci nebojí duchů. Mimochodem, nevšiml jste si někdo, jak to ten chlap dělal s tou pistolí? Opravdu jsem získala dojem, že se střelil do ruky, ale tu

měl přece celou. Mířil určitě dolů, kulka se zaryla do stropu. Od čeho se odrazila, když zde na pultě žádná stopa není? Že by přece od jeho dlaně? To je snad absurdní.«

Nikdo mi neodpověděl.

Vypadla jsem z vinárny a nechala tam stát celou už zase zakřiklou společnost. Někteří pečlivě zkoumali kulku, kterou jeden odvážnější vyloupl z omítky. Ostatní se však jeden po druhém vytráceli, ačkoliv ještě nebylo tak pozdě. Vinárna se brzy vyprázdnila a kdyby teď pan Hamáček všechny prosil, aby se k němu šli podívat, bylo by pozdě.

Policie samozřejmě nedorazila. Vlastně jsem se nedivila. Jestliže někdo telefonuje z vinárny a nesouvisle blekotá, že viděl strašidlo, policie takový případ obvykle předává jinam - záchytce anebo na psychiatrii.

Nasedla jsem do auta. Jíra tu nikde nebyl, ale když jsem se trochu soustředila, zjistila jsem si, že hned jak opustil vinárnu, rychlým krokem odkráčel napřed. Jistěže ne z dlouhé chvíle, spíš aby nás dva lidé spolu nespojovali.

Hned za městem jsem ho dohonila.

»Poslyš, bylo opravdu zapotřebí toho divadla?« zeptala jsem se ho, když jsme spolu jeli po silnici. »Je dobré, když to vidělo tolik lidí?«

»Já jsem se s tím nikdy příliš netajil,« zazubil se.

»Myslela jsem tu pistoli,« upozornila jsem ho. »Teď by tě mohl dát Hamáček zavřít pro nedovolené ozbrojování.«

»Nejsem tak naivní, abych ji měl ještě u sebe,« řekl.

»Zahodil jsi ji?«

»Podívej se.«

»Ale to víš, že se podívám,« durdila jsem se. »Ani jsi mi neřekl, že pana Hamáčka znáš už od války.«

»Promiň,« zaculil se trochu. »Kterého Hamáčka máš právě na mysli? Opravdu jsem se k tomu ještě nedostal, ale že Herr Otto Hammerschmied zastřelil Františka Hamáčka, to jsem brzy po válce zjistil i bez medailónku. Já jsem totiž s původním Františkem Hamáčkem nějakou dobu pracoval u koní. Po válce jsem ho přišel celkem náhodou navštívit a zeptat se ho, jaké to tu bylo za války. Když jsem zjistil, že se za něho vydává někdo jiný, bylo mi jasné, že se opravdovému Hamáčkovi něco stalo. Kdo na tom měl zájem? Samozřejmě nejspíš

ten, kdo se za něho vydává. Hamáček byl férový chlap, tím víc mě zaujala slizkost toho druhého. Střetli jsme se zprvu jen slovně, ale Herr Hammerschmied - do nedávna jsem nevěděl, jak se opravdu jmenoval - byl od rány a rychle si uvědomil, že bych mu mohl být nebezpečný. Chtěl mě předejít, ale ke své smůle se do mě strefil. Takže padl vlastní kulkou.«

»A to ostatní sis zjistil až pomocí medailónku?«

»Ano, Martino,« řekl vážně. »Odpozoroval jsem jim z úst všechno, do posledního slůvka.«

»Nic jsi mi ale dopředu neřekl.«

»Chtěl jsem mu dát šanci. Kdyby couvl už na začátku, ani bych tu dávnou historku nevytahoval. Ale viděla jsi sama, on si pořádný důkaz přímo vynutil.«

»Budiž ti odpuštěno,« usmála jsem se. »Ale nedělej už, prosím tě, takové divadlo. Boží soud - to jsi přehnal.«

»Nechtěj, abych vytahoval na světlo, co jsi napovídala panu Dvořáčkovi,« usmíval se. »Použila jsi toho také.«

»Jen mezi čtyřma očima, ne před tak početným publikem,« bránila jsem se. »Jen jsem mu naznačila, že existuje i jiná spravedlnost, než kterou představují oficiální soudy, kdežto ty jsi ho před tolika lidmi veřejně vyzval na Boží soud.«

»A proč ne?« pokrčil rameny. »Nezasloužil si to?«

»To jistě ano,« přikývla jsem. »Jenom mi řekni, co budeš dělat, když se mu do roka a do dne nic nestane? Dejme tomu, že on sám si rozmyslí po tobě střílet, zvláště když jsi mu tak krásně předvedl, že to je zbytečné. To bude fiasko!«

»Neboj se, nebude,« podíval se na mě vážně.

Cosi v jeho hlase mě varovalo, abych se nerozesmála.

»Chceš snad říci, že ho půjdeš osobně zastřelit, jen aby se naplnilo tvoje proroctví? Dohodli jsme se snad, že nikoho úmyslně nezabijeme!«

»Já ho nezabiju,« zavrtěl hlavou. »Já jsem ho jen vyzval na Boží soud. To stačí - do roka a do dne zemře. Asi jsem ti to ještě neřekl, ale - kdykoliv jsem někoho vyzval, nepřežil rok a den.«

Podívala jsem se na něho asi dost vytřeštěně.

»To myslíš vážně? To by muselo mít nějakou souvislost, přece není možné, aby jenom tak...«

»Zřejmě to nějakou souvislost má,« ujistil mě. »Nedělám to ani

rád ani často, ale účinkuje to naprosto spolehlivě.«

»Jak to?«

»Nevím,« pokrčil rameny. »Nemá to účinek na fexty, neboť mě samotného takhle vyzval na Boží soud před dvěma sty lety Ignác. Možná, že to neúčinkuje na nevinného. S Ignácem se to později vysvětlilo a on sám si příště dával větší pozor, aby někomu neublížil. Já jsem nikdy nevyzýval nikoho, kdo nebyl pořádný darebák. Pokud tě to zajímá, bylo to už čtrnáckrát. Každý do roka a do dne zemřel.«

»Jak?« chtěla jsem vědět.

»Někteří, pravda, zemřeli násilnou smrtí, ale nikdy mým přičiněním. Obvykle v tom byla nějaká nešťastná náhoda. Víš, každý člověk občas zachází s nebezpečnými předměty. Vojákům kupříkladu může vystřelit zbraň aniž by stiskli spoušť. Těch případů jsem viděl na vlastní oči více. Byla to náhoda, nebo osud? U prokletých to přicházelo zatraceně jistě, než aby to byla pouhá náhoda. Někteří z nich umírali pomalu, obvykle na nějakou zlou nemoc a často si přitom dost vytrpěli. Vím ale s určitostí o dvou, kteří zemřeli znenadání právě ve výroční den. Nikdo neví, proč to tak je, ale je to čistá pravda, to mohu odpřísáhnout. Kdybys nevěřila, počkejme - do roka a do dne oba uvidíme, jak dopadne Hamáček.«

»Proč jsi tedy nevyzval na Boží soud doktora Folkerta?«

»Neúčinkuje to na fexty,« připomněl mi. »Ostatně, co se s ním stalo? Nepřipomíná ti to nic? Také zemřel dost náhle.«

»Tam to snad bylo jasné,« odtušila jsem. »Folkerta přece zahubil ten kámen. Říkal jsi, že nesnáší padouchy, to přece bylo přijatelné vysvětlení, ne? Ale vyzvat jen tak někoho na Boží soud a věřit, že vskutku zemře? To mi připomíná známou historku o Lomikarovi a Kozinovi - znáš ji? Ó Kozino, špatný proroku! Rok už pryč...«

»To's nevybrala dobrý příklad,« zarazil mě. »Lamminger z Albenreuthu skutečně zemřel a mohu ti ukázat jeho hrob.«

»Ale Kozinu pověsili...!«

»A těsně předtím vyzval Lammingera na Boží soud,« řekl vážně Jíra. »Mimochodem, je to jeden ze dvou případů, kdy se Boží soud splnil na samé hranici lhůty.«

»Jenže to už Kozinovi nebylo nic platné.«

»Myslíš?« řekl Jíra s vážnou tváří. »Honza Sladký se rok po své popravě z Chodska odstěhoval a dneska pěstuje víno na jižní Moravě. Chceš-li, seznámím tě s ním. My dva se spolu kamarádíme odedávna,

vždyť jsme oba fexti.«

Nedá se to popsat jinými slovy. Zírala jsem. Jak jinak.

»Snad nechceš říci...«

»Nikoho tenkrát nenapadlo, když jeho tělo dávali rodině, přesvědčit se, zda není naživu. Před očima tisíců lidí visel na šibenici, předpokládali tedy, že je mrtev. Svázali ho prý tenkrát příliš pevně a nemohl se sám dostat dolů. Říkal mi, že byl celý ztuhlý zimou, když ho sundávali, ale vzpamatoval se. Ostatně hádej, kdo pak přišel na Lammingerovu oslavu na konci toho roku?«

»Kozina? Opravdu on?«

»Ano, osobně. Zámek tenkrát proti Chodům strážili. Honza nechtěl, aby zbytečně zemřel některý ze strážných, ti přece za svého pána nemohli. Přišel proto pozdě. Než se dostal do zámku, svobodný pán Lamminger z Albenreuthu, zvaný Lomikar, zemřel. Prý přesně v okamžiku, kdy říkal svá hrdopyšná slova o špatném proroku Kozinovi.«

»To by se snad dalo vysvětlit i přirozeně, mrtvicí!«

»Ano - ale přesně na den?«

»Jestli se tam objevil někdo, kdo byl považován za dávno mrtvého, muselo to být příšerné leknutí - a Lomikara z toho klepla pepka.«

»Až na to, že Honza dorazil pozdě, když už bylo po všem. Prý ještě slyšel poslední Lomikarova slova. Pak se najednou ozvala hromová rána, zablýsklo se a hrabě byl tuhý. Honza do té síně vstoupil až potom - a všichni před ním utíkali. Když viděl, že je konec, otočil se a bez jediného slova odešel. Nikdo se mu nepostavil do cesty - oni si opravdu mysleli, že je to duch.«

»A ty jsi teď stejně pozval na Boží soud Hamáčka?«

»Je to lump, zaslouží si to.«

»A opravdu věříš tomu, že zemře?«

»To není pouhá víra, ale zkušenost. Možná si teď myslíš, že si vymýšlím. Není tomu tak. Jsou věci mezi nebem a zemí, kterým nerozumíme. Pamatuj si, i ty můžeš někoho vyzvat před Boží soud, ale velice dobře si rozmysli, než něco takového vyřkneš. Slovo z úst vyletí snadno, ale zpátky je nevrátíš, tak jako nevrátíš šíp na tětivu, jestliže už letí. V pozadí Božích soudů jsou nějaké nám neznámé síly. Můžeš je uvést do chodu, ale když se tak stane, sama jim raději uhni s cesty. Teď už je pozdě cokoliv odvolávat. Hamáček je v této chvíli pod klat-

bou - a do roka, možná i dříve, zaručeně zemře.«

*****

Vlk samotář

Zatímco Jíra v komoře sledoval cosi v minulosti, já jsem v sednici přepisovala do počítače kazety. Musela jsem si též přečíst něco z toho, co jsem měla zapsáno z dřívějška, jinak by mi vyprávění na sebe nenavazovala. Jíra povídal zajímavě, ale napřeskáčku, jak ho to napadlo. S chronologií si těžkou hlavu nedělal. Aby se mi jednotlivé kapitoly jeho vyprávění v počítači brzy nepromíchaly páté přes deváté, rozhodla jsem se každé vyprávění psát jako samostatnou kapitolu a ukládat je zvlášť; v názvech souborů byl vždy obsažen rok, kdy se to odehrálo. Úplně nahoře byla tedy kapitola 620BHORA, na konci 945PLZEN. Tak se v počítači kapitoly samy řadily nejen podle abecedy, ale současně podle letopočtů.

Přepisovala jsem právě kapitolu 812RUSKO.

Jíra Stříbrný byl tenkrát vojákem v Napoleonově armádě. Svou cestu do Ruska mi popisoval stručně, tuto kapitolu jsem hodlala ještě vylepšit, ale bylo to tak zajímavé vyprávění, že jsem se do jeho vzpomínek úplně ponořila...

»Bitvu u Borodina jsem prožil v záložním pluku a většinu času jsem byl mimo bitevní vřavu. Ze svého místa jsem viděl, jak Francouzi vytrvale, marně a s obrovskými ztrátami útočí na opevněnou »Grand redutu«, kterou vojáci generála Kutuzova stačili vybudovat krátce před bitvou. Opevnění bylo ke směru útoku Francouzů orientováno napříč, vlastně špatně, ale bylo tak solidně postaveno, že jsme ruské kanóny nemohli dobýt.

Vlna za vlnou se valila do nepříliš vysokého vršku proti kanónům a byla decimována kartáčovými střelami, které ve vyrovnaných řadách zanechávaly celé krvavé ulice. Ačkoliv Francouzi stříleli ostošest, ruské kanonýry chránily hradby proutěných košů, navršených hlínou. Ruské ztráty byly tudíž nesrovnatelně menší a bylo jim lhostejné, zda útok Francouzů přišel čelně nebo z boku.

V každém případě dostali Francouzi pořádnou lekci.

Divil jsem se, proč Napoleon posílá další a další pluky proti jediné redutě, když přece musel vidět, jak důkladně je chráněná, ale na druhé straně bylo každému jasné, že baterie kanónů umístěná přímo uprostřed bitvy bude strašlivý nástroj zkázy. Byla to v podstatě past, která Kutuzovovi vyšla. Nic nebylo platné, že tam vykrvácely tisíce Francouzů. Kronikáři později toto nepříliš rozsáhlé opevnění nazývali »Veliká« či »Osudová« »Fatal reduta«. Nebýt jí - a houževnatého odporu nepoměrně slabší ruské armády - skončilo by Borodino dalším oslnivým Napoleonovým vítězstvím.

Po několika hodinách čekání se také náš batalion pohnul z výchozích pozic a začal sestupovat do údolí. Zasypalo nás pravé krupobití ruských střel, ale i my jsme stříleli přesně a spoustu ruských vojáků jsme pobili. Nicméně už bylo zřejmě rozhodnuto. Napoleonova armáda, zkrušená ztrátami jaké do té doby nepoznala, začala ustupovat a vyklízet bojiště. Ale ani ruská armáda už neměla dost síly k rozhodujícímu protiúderu. Obě zdecimované armády se nakonec od sebe odpoutaly a bitva skončila nerozhodným výsledkem.

Francouzi však na tom byli v té chvíli hůř. Chybělo málo a ústup by se změnil v útěk. Dosud nerušený postup do hloubi Ruské říše byl zastaven a další protiúder by armádu rozložil úplně. Naštěstí pro nás k tomu ani Rusové neměli dost síly. Kutuzov obhlédl bojiště a po zjištění, v jakém stavu se jeho armáda nachází, s těžkým srdcem usoudil, že morálních výhod, které v této bitvě získal, nedokáže využít. Nařídil ustoupit a obnovit sílu ruské armády, zatímco nepřítel, znepokojovaný vytrvalými drobnými šarvátkami, bude podle jeho mínění stále slábnout. Později se ukázalo, že to byl další z projevů jeho předvídavosti.

Napoleon měl rovněž značné problémy, aby svou pocuchanou armádu seskupil a zabránil nejhoršímu. Brzy však zjistil, že ruská armáda jako doposud pokračuje v ústupu. Čeho nedosáhl na bojišti, to mu teď zdánlivě samo spadlo do klína. Ačkoliv Rusové v bitvě samotné neustoupili, zřejmě byli též patřičně zdecimovaní. Brzy se ukázalo, že ruská armáda nehodlá bránit ani starodávnou Moskvu, hlavní město carství. Důstojníci už začali oslavovat další Napoleonovo vítězství a nálada vojska se opět pozvedla k triumfu.

Francouzům působili drobné škody jen kozáci. Nečekaně se vždy vyřítili z úkrytů, vypálili jednu nebo dvě salvy, při tom občas pošavlovali Francouze, příliš vzdálené od hlavního voje, a pak stejně náhle zmizeli na svých rychlých konících. Ojedinělé přepady se Francou-

zům zdály jako poslední zbytečné gesto vojáků poražené armády. Tak nám to aspoň zdůrazňovali francouzští důstojníci. Rusové neunesli tíhu porážky a proto aspoň zákeřně škodili, když už neměli odvahu a sílu postavit se čelem proti čelu, šik proti šiku.

Vojáci tomu uvěřili. Kozáky bylo přece tak snadné zahnat na zbabělý útěk. Většinou ani nečekali na protiútok a sami, bez přičinění Francouzů prchali z těchto šarvátek.

Já jsem to ale viděl jinak. Kozáci sice utíkali, ale ne že by byli zbabělí. Jak rychle přijeli, tak rychle se opět vzdálili. Jejich skupinky byly početně příliš slabé, než aby se mohly postavit celé armádě, ale dost silné, aby natropily hodně škody. Jejich atamani zdánlivě dávali povely k ústupu brzy, ještě než se Francouzi začali chápat zbraní, ale vždy o hodně dřív, než aby jich mohli použít. Z takových šarvátek většina kozáků odjížděla v sedle, kdežto Francouzi na zemi zůstávali ležet ve své krvi. Po každém nájezdu jsme museli vykopat několik dalších hrobů. Málokdy pro kozáky, většinou jen pro naše kamarády.

Nejhorší bylo, že jsme nikdy nevěděli, kdy a odkud se na nás přižene další útok. Ve srovnání s hrůzami bitevní vřavy to byly sice pohromy nepatrné, jenomže tohle se dělo všude. Tak jako kapky vody dokáží vyhloubit otvor i do tvrdé žuly, pokud pravidelně kapou na její povrch, i Napoleonova armáda neznatelně, ale zato stále slábla. Neměli jsme nikde klidný spánek. V noci jsme byli buzeni práskáním výstřelů, výkřiky raněných a povely důstojníků, snažících se zformovat útvary k obraně. Já jsem asi jako jediný spal klidněji, neboť se mi jako jedinému nemohlo nic stát. Pokud jsme přenocovali pod širým nebem, vybíral jsem si k odpočinku místo až na pokraji ležení, nebo aspoň v krajní chalupě, když se nám poštěstilo obsadit nějakou vesnici. Nevadilo mi, když na mě stříleli, ale jak jsem říkal, jeden voják žádnou bitvu nerozhodl. Když na mě některý kozák vystřelil, spadl s koně jako přezrálá hruška, ale to bylo všechno. Nikdy na mě nestříleli během téhož útoku dva. Nevěděli co jsem, ale oni v tom měli nějaký systém a vždycky se předem dohodli kdo na koho bude střílet. Každý si našel svůj vlastní cíl - a ať už se strefili nebo ne, nikdy útok neopakovali, nezdržovali se na místě a rychle mizeli za nejbližším kopcem nebo v lesích.

Nakonec jsme se však přece jen dočkali chvíle, kdy jsme za nadšeného zpěvu pochodovali mezi dřevěnými domky, o nichž nám řekli, že už patří k Moskvě, hlavnímu městu carství.

Bylo to už tenkrát obrovské město - pochodovali jsme tam mezi stejnými dřevěnými přízemními nebo jednopatrovými domky dlouho, až to bylo skličující. Pak jsme museli zastavit před jakýmsi kostelem. Rusové je mají jiné než my, ale o to vůbec nejde. Byl prázdný. Nevyrabovali jsme jej, ale Rusové zřejmě odvezli co se dalo odvézt dávno před naším příchodem.

Trochu jsme se divili, když nám řekli, že jsme nedaleko od centra Moskvy. Vypadalo to tady pořád jako na předměstí, stále stejné dřevěné domy, kamenné byly snad jenom kostely.

»Teď tady budeme čekat na jejich kapitulaci,« prohlásil náš seržán. »Válka v podstatě skončila, můžeme jim diktovat podmínky. Nicméně pohotovost neskončila, kolem se potulují nepřátelé, kteří se nemohou smířit s porážkou.«

Dostali jsme menáž a potom volno. Nesměli jsme se však po městě procházet ojediněle, vždy nejméně ve trojicích. To proto, že ani teď jsme si nebyli jistí nenadálým přepadením. Já jediný jsem mohl toto doporučení hodit za hlavu a chodit po městě sám a sám. Jen jsem musel být večer zpátky, než se bude provádět sčítání.

V samotném centru Moskvy stálo v té době několik desítek honosných kamenných paláců, ale většina domů i tady byla jen ze dřeva. To byl zdejší nejobvyklejší materiál. Dřevěné byly stěny, střechy, všelijaké ozdoby, ale také nábytek a nádobí. Podivoval jsem se zejména mohutným stolům, do jejichž desky byly vydlabané talíře, takže se jedlo rovnou »z dlabaného«. Po jídle se stůl otřel a bylo uklizeno. Nedávno jsem slyšel, že tam tento zvyk přetrval až do současnosti, i když už není tak rozšířený jako tenkrát.

Co tam však chybělo, byli lidé.

V kostelích se porůznu nacházelo několik stovek raněných vojáků a snad i důstojníků. Většinou byli raněni u Borodina. Během ústupu je ruská armáda nestačila pobrat a zůstali nám vydáni na milost a nemilost. Oni to chápali a hleděli na nás se záští, jako hledí odsouzenec na kata, který ho má za malý okamžik odpravit na věčnost. Nevšímali jsme si jich, nemohli nám beze zbraní škodit. To se později změnilo, ale zpočátku se zdálo, že tyhle chudáky můžeme jen litovat. Francouzská armáda se k nim zachovala rytířsky a dovolila pravoslavným popům, aby své raněné ošetřovali.

Uplynuly dva - tři dny, pak celý týden. Unavilo mě jenom tak nečinně bloumat po městě, kde jsem často po celé hodiny nespatřil ži-

váčka. Ulice byly vylidněné a domy kupodivu též. Lidé se před námi neskrývali v domech, jak jsme si zpočátku mysleli. Nebyli tu. Většina lidí Moskvu opustila, zůstali tu jen opuštění starci, o které se nikdo nestaral, nemocní, pár popů a ošetřovatelů. Ostatní město opustili. Kam se poděli, o tom jsme neměli potuchy. Říkalo se, že prchli daleko odtud a bydlí v domech vyhrabaných v zemi, ale nedozvěděl jsem se, zdali to byla pravda. Ostatně, i když jsme mezi domy nějaké chudáky objevili, neměli zájem s námi hovořit.

Už koncem prvního týdne vzplanuly první požáry.

O ruské zemi bych nerad cokoliv soudil. Pokud jde o vpád Napoleona do Moskvy, přečtěte si raději Vojnu a mír, tam je to popsáno mnohem lépe, byť z pohledu té druhé strany. Četl jsem tu knihu několikrát a pokaždé velice pozorně. Většinou to souhlasilo. Jen v jediném se Tolstoj zmýlil. Vylíčil, jak Moskva vzplanula, protože bylo město dlouho opuštěné. Nebyla to pravda. Ačkoliv, on to tak možná napsal schválně, nevím. Na rozdíl od něho jsem tam byl. Měl pravdu, dřevěné stavení velice snadno shoří, ale samo od sebe nikdy nevzplane. Kamna bývají dobře zabezpečena a svítidla také. Požáry sice mohou vzniknout i bleskem, ale tenkrát nebyly bouřky, takže se dá tato možnost vyloučit. Tolstoj si tady skutečnost přibarvil, aby mohl být spravedlivě rozhořčený na Francouze a na jejich popravy »domnělých« žhářů.

Fakt je, že po prvním týdnu začal oheň, který v podstatě skončil úplnou zkázou města. Ohně vznikaly zpočátku jenom na odlehlých místech, kde se nikdo z Francouzů nenacházel, ale čím více domů shořelo na okrajích města, tím častěji vzplály požáry i v blízkosti centra.

Asi čekáte, že se oheň šířil z jedné střechy na druhou. Nebylo tomu tak. Zavládl tenkrát podzim bez velkých vichřic, které by mohly podporovat šíření požárů. Moskva se v tomhle bodě naprosto liší od měst v jiných částech světa. V Evropě vznikala města především jako pevnosti proti vpádu nepřátel, byla proto obehnaná hradbami a ty nemohly být rozsáhlé, aby je obránci mohli hustě obsadit a úspěšně uhájit. Proto jsou v takových městech ulice úzké a domy navzájem namačkané jako sardinky v krabičce. V evropských městech se proto oheň šíří velice snadno a od jednoho hořícího domu často vyhoří celá ulice, ne-li celé město.

Ne tak v Moskvě. Kdo ví, jak jsou v Moskvě ulice široké, tomu je

okamžitě jasné, že se tam oheň pouhým větrem šířit nemohl. Roznášeli jej lidé.

Nikdo se ke žhářství nehlásil, zejména proto, že chycení žháři bývali pro výstrahu veřejně popravováni. Nepopírám, že přitom zahynuli nevinní, ale tenkrát nebyl čas na vypátrání pravých viníků. Jakmile někde vyrazily plameny, potom každý, kdo z takového domu utíkal, mohl být buďto žhář nebo náhodný tulák, který tu hledal nocleh a kterého oheň vyhnal ven. Jak známo, vojenská justice na nevinné ohled nebere a v praskání plamenů ozývajících se ze všech stran nikdo nezjišťoval, kdo je vinen a kdo ne. Když pak bylo u usmrkaných kluků nalezeno křesadlo, mohli se dušovat, že je nepoužili, nebylo jim to nic platné. Bývali popravováni jako ostatní.

Hořící domy bylo těžké uhasit a k hašení chyběla i chuť. Hořely přece ruské domy. Jenomže se brzy ukázalo, že uhasit každý oheň je především v našem zájmu. Nešlo tu o ubytování, spíše o potraviny. Zpočátku se v opuštěných domech nacházelo jídla dost, ale čím dál tím ho bylo méně - a ve spáleništích nebylo zpravidla nic, co by se dalo sníst nebo jinak použít.

Když ale vzplanul dům, kde byli ubytováni Francouzi, šlo opravdu o život - a ne jenom kvůli ohni. Žháři mívali u sebe pistole a vybíhající vojáky, jasně osvětlené plameny, ze tmy zákeřně stříleli. Málokdy minuli - a právě tak zřídka byli dopadeni. Ve tmě mezi spáleništi stačilo kousek utíkat, pak se jen trochu přikrčit - a hledejte si mě. Když hlídka žháře pronásledovala s pochodněmi, stala se snadným terčem dalších ukrytých střelců.

Toužebně očekávaní vyjednávači stále nepřicházeli a naši důstojníci začínali být čím dál tím nervóznější. Nikdy dříve v historii se prý nestalo, aby poražení ponechali nepřátelům volnou ruku, vyklidili před nimi všechna města a nepokoušeli se ani v nejmenším chránit svůj majetek. Rusové naopak domy sami zapalovali, abychom z nich neměli užitek. Bylo to pro mnohé nepochopitelné, ale ukázalo se, že právě tento způsob války, jinde než v Rusku neproveditelný, měl úspěch.

Tak jako nám chyběly potraviny v samotné Moskvě, chyběly i v jejím nejbližším okolí. Opatřit dostatek jídla pro tolik vojáků byl čím dál větší problém. Poznali jsme to nejprve na zhoršující se kvalitě menáže, brzy se začaly snižovat dávky. Krajíce chleba byly každým dnem menší a menší a navíc byla mouka častěji nahražována něčím

nechutným. Nikdo kupodivu příliš nereptal. Každý věděl, že nepříjemnosti pocházejí jen z dlouhého pobytu v opuštěném městě. Každý také říkal, že by bylo lépe ukončit zdejší pobyt, ale nikoho nenapadlo, jak to nakonec dopadne.

S blížící se zimou se začala situace komplikovat. Dovoz potravin z Evropy nepřicházel v úvahu. Nebyly tu řádné cesty a transporty by vyžadovaly vojenský doprovod kvůli kozákům, což nebylo proveditelné. Napoleon se nakonec rozhodl nechat Moskvu Moskvou a zamířit s celou armádou k jihu, kde doufal najít dostatek potravin.

A tehdy nastaly nepřekonatelné obtíže.

Ruská armáda nebyla rozložená na jednotlivé malé oddíly, jak asi bylo Napoleonovo zbožné přání. Místo toho neprodyšně uzavřela všechny cesty na jih. Obsadila mosty a pokud chtěli Francouzi některé použít, strhla je. Francouzi by samozřejmě postavili jiné, ale každé vhodné místo bylo předem obsazeno, hlídáno a jakmile se tu objevily francouzské hlídky, hned se staly cílem soustředěného útoku.

Mezitím nastaly mrazy a napadl první sníh. Stavba mostů se stala nemožnou. Napoleon se musel otočit zpátky do Evropy a zamířit k domovu.

Zpočátku se nejednalo o útěk před nepřítelem. I teď to byl uspořádaný pochod mohutné armády. Kutuzovovy oddíly však postupovaly rychleji a neustále nám znepříjemňovaly cestu do zkázy. Strhávaly mosty, obsadily kdejaký lesík, odkud se dal podniknout překvapivý nájezd a především nám nikde nenechaly žádné potraviny. Všude už ležel sníh a jak tomu v Rusku bývá obvyklé, přibývalo ho s každou hodinou.

Nakonec přišla zcela zákonitě katastrofa. Řeka Běrezina. Míst, kde byla Napoleonova armáda zranitelnější, bylo více. Nebezpečný byl prakticky jakýkoliv přechod přes řeku a kdyby se to nestalo zrovna u Běreziny, stalo by se to dříve nebo později jinde.

Řeka byla ledová, kdo se potopil do jejich vln, už nikdy nevyplaval, nejvýš o pár měsíců později jeho mrtvola. Nebylo proto možné přejít ji jinak než po mostě - a ten byl široko daleko jen jeden.

Zdánlivě prostý přechod přes řeku se ukázal tragickým ve chvíli, kdy začala ruská kanonáda.

Francouzská armáda byla jednou třetinou na druhé straně, ale větší část se musela teprve přes řeku dostat. Jakmile se ukázalo, že ruská děla střílí na jediný most, vyrazilo ihned několik zformovaných oddílů

tato děla umlčet.

Byl jsem v jednom z těchto batalionů. Považovali jsme to zpočátku za běžné přepadení. Do této chvíle jsme jich zažili tolik, že bych je nespočítal. Neobvyklé bylo použití kanonů, ale při tomto přepadu jsme neuvažovali, že by za tím mohlo něco vězet.

Samozřejmě že vězelo.

Ruská armáda, přesněji několik pluků ostřílených kozáků na okolních kopečcích. Jakmile jsme se jen trochu přiblížili k ruským kanonům, strhlo se pravé peklo. Byli jsme v křížové palbě a nebylo kam se ukrýt. Opětovali jsme palbu, ale bylo to marné. Rusové tam měli narychlo zbudovaná opevnění, takže jsme se ke kanonům ani nedostali. Museli bychom je obejít do stran, ale v tom nám zabránili střelci. Také ti měli kolem sebe rozestavěné koše s hlínou, takže bylo obtížnější se do nich strefovat. Běžel jsem vpředu. Pocítil jsem sice několik zásahů, ale nezdálo se, že by tentokráte odražené kulky mezi Rusy způsobily citelné škody. Ačkoliv kulky z pušek létají velice rychle, nejsou tak rychlé, aby stačily přeletět celou dráhu za zanedbatelně krátký okamžik. Pokud se střelec ihned po výstřelu schoval za vhodný kryt, kulka se k němu vrátila pozdě. Kdybych se k nim dostal na kratší vzdálenost, snad by se to změnilo, ale to už důstojníci dávali signály k návratu - přesněji k ústupu.

Nastala nejhorší krize od Borodina. Na přeplněný most už dopadaly ruské dělostřelecké granáty. Nebylo kam uhnout, kam se schovat. Roztrhané kusy těl létaly do stran, do prudkých a studených vod Bělezinu i mezi ostatní vojáky. Kdo už byl na mostě a měl před sebou vidinu druhého břehu, utíkal jako o závod, nikdo nedbal, že šlape po tělech svých kamarádů, kteří neměli štěstí a buďto byli zraněni, či prostě uklouzli a nedokázali se už zvednout.

Do toho zmatku a vřavy, do tlačenice lidských a koňských těl i povozů neustále dopadaly další a další dělostřelecké granáty. Zanechávaly po sobě obrovské krvavé a černé plochy, odkud bylo všechno smeteno stranou. Ale noví a noví lidé se hnali přes most, každý doufal, že jemu se přece jen podaří přejít na druhou stranu - než se most zřítí úplně.

Ruské granáty nedopadaly na most dlouho. Jeho konstrukce takové rány nemohla vydržet. Střední mostní pole se po jedné explozi prolomilo a zřítilo do vln. Ani odhadnout nechci, kolik lidí přitom zahynulo, ale tím to neskončilo. Ti vzadu neviděli, že se most zřítil a

tlačili na přední řady, které padaly do ledové vody. Nešťastníci řvali hrůzou a volali na ty vzadu, aby se proboha obrátili a couvli, ale vřava byla tak silná, že to ti vzadu neslyšeli a tlačili se dál. Kalný proud Bělezíny tonoucí vojáky ihned odplavoval a lidská těla prostor mezi pilíři nemohla vyplnit a umožnit tak dalším přejít. Nežli to důstojníkům v dalších batalionech došlo, stálo to možná tisíce lidí život. Velká část vojáků už navíc jejich rozkazy neposlouchala a hnala se do zkázy jako smyslů zbavená, v jediné touze - přes řeku a pryč!

Ale i ti, kdo pochopili, že se most změnil v smrtonosnou past, neměli před sebou růžové vyhlídky. Po zničení mostu se ruské baterie obrátily proti vojákům před mostem a vyměnily granáty za kartáčové střely. V nakupených davech musela tato munice vykonat pravé dílo zkázy - a také vykonala. Předmostí se změnilo v předpeklí. Pokusy o opětovné sešikování, obranu či protiútok byly odsouzeny k nezdaru od samého počátku, jak jsme se ostatně přesvědčili. Naši důstojníci jakousi naději spatřili v řídkých lesících nedaleko proti proudu řeky. Náš batalion se také pohnul tím směrem, následován dalšími houfy teď už zmateně prchajících vojáků.

V lesíku jsme ovšem narazili na další ruské vojáky. Byli dobře umístění, jenomže my už jsme neměli kam ustoupit. Brzy jsme navzdory zničující palbě dorazili až k nim. Pak vypukla nelítostná řež muže proti muži. Bylo nás pořád ještě hodně, takže jsme ruské oddíly potřeli do posledního muže - jenomže za cenu takových ztrát, že po tomto masakru nebyl prakticky žádný batalion bojeschopný.

Bělezína znamenala naprostou pohromu. Francouzské kanony byly po této bitvě ztracené. Do té chvíle spořádaný ústup se změnil v útěk, kdy každý na svou pěst zachraňoval jenom svou vlastní kůži. Napoleon sám prchal ve svém kočáře daleko před svým vojskem - to také něco znamenalo. O nešťastníky, kteří zůstali na ruské straně řeky, nikdo nejevil zájem.

Nezbylo než abychom se o sebe postarali co nejlépe. Naši důstojníci shromáždili zbývající vojáky a snažili se hledat z této situace východisko. Neměli důvody k optimismu. Vojáci byli vyčerpaní, většina byla zraněná, kolem nás byli kozáci a za námi jádro prakticky nedotčené ruské armády, které jsme se už v žádném případě nemohli postavit na odpor. Neustále se k nám přidávali další a další vojáci, ale nepředstavovali významnější posilu, jen na nás přivolávali pozornost jádra ruské armády.

Byl jsem vyslán s menší skupinkou dopředu na průzkum. To byla také sázka va bank, byli jsme vlastně dopředu ztracení, ale nikdo z nás neprotestoval. Kdybychom se přece vrátili, mohl by následovat pochod hlavní části našeho zbytku.

Necelou míli od spásného lesíka jsme ve vesnici narazili na kozáky. Zasypali nás nejprve přesně mířenou palbou a pak vyrazili na koních. Kdo přežil první salvu, stačil vypálit nejvýš jednu ránu. Jezdci se do nás pustili šavlemi, my jsme se bránili jen bodáky, ale to nebyla rovnocenná zbraň. Během chviličky bylo po všem. Padlo i několik kozáků, ale všichni moji kamarádi zůstali na zakrváceném sněhu. Zůstal jsem jako jediný naživu.

Jeden kozák si na mě z bezprostřední blízkosti vystřelil z pistole a samozřejmě spadl s koně mrtvý. Kůň bez jezdce se těsně přede mnou vzepjal, já jsem odhodil pušku, beztoho by mi už k ničemu nebyla, uchopil udidlo a vyšvihl se do sedla. Kůň se hned začal vzpínat, snažil se mě shodit, ale naštěstí jsem na koni jezdil výtečně a brzy jsem si s ním poradil. To ale nestačilo. Musel jsem se poohlédnout i po nějaké zbrani, abych neměl jen holé ruce, ale ostatní kozáci zatím porubali mé kamarády a když mě viděli na koni, sesypali se na mě.

Neměl jsem jinou možnost než ujet jim. Otočil jsem koně, prolétl jako vítr mezi chalupami a zamířil pryč z vesnice. Zasypalo mě krupobití kulek, ale naštěstí všichni mířili jen na mě a nikdo nestřílel na koně. Kdo se do mě trefil, nemohl mě už pronásledovat, ale několik kozáků se za mnou přece jen pustilo. Obával jsem se, že pode mnou padne kůň a budu jim vydaný napospas. Zabít mě sice nemohli, ale rána šavlí bolí, i když kůži neprosekne. Štval jsem koně z vesnice přes ploty zasněžených zahrádek a široké bílé pole ke vzdálenému lesu.

Jen dva nejvytrvalejší kozáci mě pronásledovali, ostatní už dávno otočili koně. Osamělý Francouz jim zřejmě nestál za námahu, zejména když mohli očekávat další mnohem početnější houfy vojáků, prchajících z prohrané bitvy. Hnal jsem se jak ďábel, ale ti dva také uměli jezdit a zřejmě se lépe vyznali v krajině, takže si několikrát zkrátili cestu tam, kde jsem z opatrnosti volil jistější, byť delší pěšinu.

Na okamžik jsem je ztratil s očí, ale nadběhli mě z boku a počíhali si na mě za velikým balvanem. Jakmile jsem balvan objel, vystřelili na mě oba najednou z pistolí.

Jedna kule neškodně hvízdla vedle mě, druhá mě štípla do čela. Starší kozák, zasažený do prsou vlastní střelou, spadl s koně. Bylo to

teď vyrovnané jeden proti jednomu, ale druhý kozák, mladý a rozjařený, vytáhl šavli, pobodl koně a rychle se ke mně přibližoval. Nemohl vystřelit podruhé, nabíjení by mu trvalo příliš dlouho, ale nejspíš se rozhodl vyřídit mě šavlí a já měl pořád jenom holé ruce. Přinutil jsem koně na poslední chvíli prudce uskočit do strany a kozák se kolem mě přehnal. Do ramene mě švihl jen konec kozácké šavle. Rozsekl uniformu, ale kůže fexta je tvrdší, než aby mě mohl zranit.

Rozjel jsem se zpátky přímo k balvanu, kde mě ti dva tak zaskočili. Kozáček byl zprvu vyvedený z míry, nechápal, proč jedu právě tam, vždyť bych měl jet přesně na opačnou stranu, ne zpátky do kozácké vesnice. Nedošlo mu, že tímto manévrem získám šavli jeho kamaráda. Nechtěl mě ale nechat být, také obrátil koně a pustil se za mnou. Já jsem však mezitím míjel jeho mrtvého druha, za jízdy jsem se shýbl a vzápětí už jsem držel v ruce obstojnou šavli. Zastavil jsem koně a obrátil se čelem proti svému protivníkovi.

»Něubjóš meňa!« vykřikl jsem na něho. »Éto něvazmóžno.«

Kozáček byl možná trochu překvapený, že na něho křičím rusky. Zastavil se, ale rychle se z překvapení vzpamatoval.

»Urá na vragá!« vykřikl a pobodl koně směrem ke mně.

Očekával jsem ho klidně. Jistě uměl jezdit výtečně a se šavlí také nebyl žádný nováček, ale ani já jsem nedržel tuto zbraň v ruce poprvé a navíc mi mohl těžko ublížit. Když naše šavle o sebe zazvonily, pochopil jsem, že s šavlí zacházím lépe než on. Chyběly mu zkušenosti, zato já jsem prošel více armádami, než on ve svém životě vesnic. Bylo mi ho líto, byl příliš mladý, ale ať jsem na něho křičel co mě napadlo, dál na mě dorážel jako sršeň, bránící ohrožené hnízdo.

Chtěl jsem mu vyrazit zbraň z ruky, ale na to ji držel přece jen příliš pevně. Už jsem myslel, že mi nezbyde než ho zabít nebo aspoň zranit, aby mě konečně nechal být. Naštěstí mě napadlo něco lepšího. Při jednom nájezdu jsem proti němu místo šavle nastavil ruku. Sekl mě strašlivě, zabolelo to až jsem se lekl, že mi ruku přece jen usekl. Ruka to ale k jeho nesmírnému zděšení vydržela - a má šavle se mezitím zabodla shora do hrudi jeho koně. Kůň okamžitě padl mrtvý a mládenec se válel v prachu. Situace se otočila.

»Něvídiš? Ja běssměrtnyj!« vykřikl jsem na něho. Nechtěl jsem ho zabít. Obrátil jsem koně a za chvíli jsem mu zmizel v lese. Cosi za mnou nenávistným tónem volal, ale nerozuměl jsem mu. Přestal jsem se o něho starat a také jsem ho nikdy více nespatřil.

Úzká cesta vedla nejprve dolů se svahu a dál pokračovala černými bažinami. Navzdory zimě se na nich ani sníh nedržel. Občas to kolem zabublalo a bahno se hladově rozvlnilo. Nebyl jsem si jistý, co by se mnou bylo, kdybych spadl do bažiny. To ostatně nevím dodnes; na experimenty toho druhu nemám moc chuti a nevím, kdo z nás fextů se kdy topil. Naštěstí kůň se mnou kráčel docela bezpečně, jako by zdejší zrádný kraj znal - což ostatně mohla být pravda. Ani jsem ho příliš nepohánět a úzkostlivě jsem se držel cesty. Ještě že bylo dost světla - ve tmě by to bylo horší.

Neujel jsem lesem ani dvě míle a v cestě mi stál další jezdec na koni. Jako by naráz vyrostl z černé bažiny. Nebylo kam uhnout, musel jsem přitáhnout koni uzdu a zastavit.

Seděli jsme na koních proti sobě, voják v prostřílených otrhaných cárech francouzské uniformy a proti němu zamračený kozák v dlouhém černém plášti s vysokou kožešinovou papachou na prošedivělé hlavě. Se svými dlouhými bílými vlasy a vousy vypadal starší než já, navíc měl mnohem kostlivější obličej a ruce, ale mohlo tomu být naopak - já přece nestárnu. Bylo mi tehdy dvě stě pět let a vypadal jsem jako dnes.

»Už jste prohráli, že?« promluvil po chvilce mlčení.

Ne rusky, ale francouzsky, což mě překvapilo. Zatím jsem neslyšel, že by v Rusku někdo hovořil francouzsky. Říkalo se sice, že někteří zdejší šlechtici na svých cestách po Evropě zabrousili i do Francie, ale mnoho jich tam nejspíš nebylo a žádný z nich na nás pochopitelně v Moskvě nečekal. Tenhle kozák na šlechtice nevypadal a tím víc mě jeho francouzština udivila.

»Prohráli? Dá se to tak nazvat,« přikývl jsem. Odpověděl jsem mu ze zdvořilosti rusky, tak jako on použil řeč, o níž se domníval, že je mou mateřštinou.

»Spousta vás tady najde hrob,« pokračoval temně. Setrval přitom na francouzštině. Ze zdvořilosti, či spíš mou ruštinu odmítal z čiré nenávisti? Nedal na sobě najevo ani jedno ani druhé. Rozhodl jsem se přejít raději na francouzštinu. Kdyby pro nic jiného, francouzsky jsem uměl mnohem lépe.

»Vypadá to tak,« neodporoval jsem mu.

»A co ty?« ukázal na mě svým kostlivým prstem. »Ty sis také přijel pro smrt! Živý kolem mě neprojedeš! Nepustím tě dál, neustoupím ti.«

»No a co?« pokrčil jsem rameny. »V tom případě si najdu jinou cestičku. Rus je pro nás dva široká dost.«

»Jenže já ti budu stát v cestě, i kdybys mě chtěl objet. Budeš se se mnou bít, na život a na smrt!«

»Netoužím po tvé smrti,« zamračil jsem se.

»I kdybys toužil sebevíc, nebude ti to nic platné,« řekl suše. »Já jsem silnější, mě nemůžeš zabít, rozumíš?«

»Ani nechci,« zavrtěl jsem hlavou.

»Nechceš? Nebude to proto, že nemáš zbraň?« obořil se na mě s náznakem výsměchu. »Kdo to kdy viděl? Holýma rukama by si chtěl v nepřátelské zemi život zachovat?«

»Mám zbraň, což nevidíš?« ukázal jsem mu šavli. Chyběla mi pochva, proto jsem šavli zavěsil poněkud nezvykle vzadu za sedlem.

»Nic víc?« podivil se. »Říkali, že Francouzi mají mnohem lepší zbraně.«

»Byl jsem praporečníkem,« usmál jsem se. »Ale teď nemám ani ten prapor.«

»Tak tedy chytej!« vykřikl a hodil mi - nabitou pistoli.

Chytil jsem ji v letu, ale ke střílení jsem se neměl. Už jsem ale tušil, proč mi dává nejen zbraň, ale i výhodu první rány. K takové velkodušnosti mohl mít jediný důvod a já jsem se domníval, že jsem jej uhodl. Občas jsem svým protivníkům také dával příležitost vystřelit první ránu. Svědomí mě pak nikdy tolik netrápilo, když jsem ji proti nim jen odrazil, na rozdíl od situace, kdy jsem někoho zabil sám a úmyslně.

Kozák byl nejspíš fext stejně jako já. Jenomže na rozdíl ode mne ještě netušil, že jsme na tom stejně.

»Kde jsi přišel ke špandavce?« prohlížel jsem si tu jeho starodávnou křesadlovou zbraň. »Takové se už léta nedělají.«

»Jak víš, že to je špandavská pistole?«

»Jednu takovou mám schovanou,« ujistil jsem ho. »Je to skvostná práce. I když - dnešní pistole jsou pohodlnější.«

»A střílet z ní umíš?«

»Ještě jsem to nezapomněl,« ušklíbl jsem se.

»Tak na co čekáš?« vybuchl. »Střílej!«

»Poslyš - proč mám vlastně střílet já po tobě a ne ty po mě?« změřil jsem si ho pohledem. »Není ti to divné?«

»Tedy, opravdu jsem netušil, že se tady setkám s takovým zba-

bělcem,« odplivl si. »Máš pravdu - nebudeš-li střílet ty, budu střílet já.«

A pomalu na mě vytahoval další křesadlovou zbraň.

Příliš pomalu.

Očividně úmyslně příliš pomalu.

»Jak myslíš,« ušklíbl jsem se. »Jen aby ses nedivil!«

Také tak pomalu jsem na něho zamířil. Byl jsem si téměř jistý, že mu neublížím, ale pro jistotu jsem mířil pouze na jeho rameno. Levou ruku jsem si přidržel nad pistolí, aby mi clonila oči. Kule do oka není nic příjemného ani pro fexta.

Jak jsem čekal, stalo se. Stiskl jsem spoušť, ozvala se hromová rána a po ní nesnesitelně stoupající hvizd. Na dlani jsem pocítil hotové krupobití kulek, ani to nevypadalo, že je to pořád ta samá. Les kolem nás se na okamžik rozsvítil, ozářen oranžovou čárou mezi námi, pak to prsklo a všechny ty efekty skončily ostrým sykotem, když déšť roztaveného olova pokropil okolní bažiny.

Stáli jsme proti sobě a oba jsme uklidňovali poplašené koně, aby nás neshodili a neutekli. Kozák překvapeně civěl na své rameno. Plášť i košili měl proděravěné velikou dírou. Nebylo divu, vždyť mu tam místo jediné kule zabubnoval celý vodopád.

»V téhle chvíli bys měl být mrtvý,« podivil se, když se kolem mě rozplynul oblak dýmu. Vyvedlo ho to z míry natolik, že zapomněl mluvit francouzsky.

»Nebo ty,« opáčil jsem.

Oba jsme teď mluvili rusky, jenže na rozdíl od něho jsem už bezpečně věděl, kdo to přede mnou stojí.

»U čerta, jak to, že žiješ?« vybuchl.

»Asi proto, že jsem totéž co ty,« vysvětloval jsem mu.

»To není možné,« odsekl. »Na celém širém světě může být jen jeden jediný Kaščej Bëssmërtnyj!«

*****

To jméno na mě zapůsobilo jako elektrická rána.

»Cože? On vážně žije?«

Dosud jsem tiše a napjatě poslouchala, ale v této chvíli jsem se

neudržela a vskočila Jírovi do vyprávění. Však také bylo proč - měla jsem vážně oči navrch hlavy.

Kostěj Nesmrtelný - fext?

Pravda, měla bych si zvykat, že fextů jako je Jíra chodí po tomto světě víc, ale tohle bych ani v nejmenším nečekala. Kostěj byla přece postava ze starých ruských bájí a v životě by mě nenapadlo, že to mohla být skutečná osoba. Jeho jméno se v ruských bylinách objevovalo už dávno před Třicetiletou válkou, sahalo snad až do základů Ruské říše.

Velice brzy jsem se měla dozvědět, že Kostěj je mnohem, mnohem starší, než bych v této chvíli čekala. Zaručeně bych neuvěřila, že ho jednou sama na vlastní oči spatřím - stejně jako některé další... Do té doby se ovšem přihodila spousta dalších příhod a setkání, na jaké se nedá zapomenout nikdy v životě, i kdybyste žili celé tisíce let...

Jíra se mému údivu lehce usmál.

»Tenkrát jsem ani netušil, jak známá legenda to odedávna v Rusku je. To jsem si přečetl mnohem později. Takže mě jeho jméno ani za mák nevyvedlo z míry.«

Pak klidně pokračoval ve svém vyprávění...

*****

»No, máš asi pravdu,« souhlasil jsem. »Jenomže po tomto světě chodí také jeden Jíra Stříbrný, což jsem pro změnu já. Stejné čudovišče, strašidlo, jako ty.«

»Kdo ti tady dovolil říkat o mně něco takového?« vybuchl uraženě. »Já přece nejsem žádné strašidlo!«

»Ale jsi,« opáčil jsem klidně. »Lidé zpravidla nebývají nesmrtelní. Ty jsi - tak mi prosím tě nevykládej, že jsi jen tak obyčejný člověk.«

»No, to jsem přece neříkal,« připustil váhavě.

»Tak vidíš,« pokrčil jsem rameny. »Máme k sobě mnohem blíže, než jsi až do této chvíle doufal. Ale je to zajímavé. Nečekal jsem, že se dva nesmrtelní potkají právě zde, v těch černých ruských bažinách...«

»To není dobré znamení...« zahučel.

»Proč? V Evropě je nás víc, občas se scházíme a povídáme si. Co kdybych tě pozval mezi nás?« navrhl jsem mu.

»Nestojím o to,« utrhl se. »Co ty mi máš co poroučet?«

»Však ti neporoučím, nijak tě nenutím,« ujistil jsem ho. »To není příkaz, ale přátelská nabídka. Všichni, co se takto scházíme, přicházíme jedině z vlastní vůle.«

»Kdo - my? Kolik vás vlastně je?«

»Kolik nás je, to nikdo neví,« řekl jsem. »Tak jako jsme nevěděli o tobě, nevíme možná o dalších. Ale teď, když už se známe, mohli bychom si snad občas poklábosit. Nechceš?«

»Nestojím o to,« utrhl se opět.

»Nutit tě nebudu,« opakoval jsem. »Záleží to jen a jenom na tobě. Ale to víš, těžko je strašidlu samotnému,« pozměnil jsem si mírně jedno ruské přísloví.

»Já nejsem strašidlo!« vybuchl podruhé.

»Neříkej! Kdybys nebyl strašidlo, měl bys v téhle chvíli prostřelené rameno a uhnul bys mi s cesty, pokud bys nespadl s koně rovnou do bláta. Kule ti neublížila, ale protože jsem strašidlo stejného druhu, neublížíš ani ty mně.«

»Ani když teď pro změnu vystřelím já na tebe?« chytal se posledního stébla.

»Můžeš. Stane se to samé, jako když jsem střílel já.«

»Ty už to nějak znáš!«

»Ovšem,« ujistil jsem ho. »Dvě strašidla jako jsme my si nemohou ublížit. Kule nás neproděraví, šavle sklouznou, vlci si na nás zuby vylámou a i medvěd je rád, když se po setkání s námi živý odbelhá. Vždyť to musíš znát, neříkej že ne.«

»Znám - ale není to lehký osud,« posteskl si.

»Každý člověk má jiné problémy,« ujistil jsem ho.

»Člověk - snad. Ale Nesmrtelný?«

»My máme problémy jiné, ale bez starostí nejsme.«

»To věru ne!« souhlasil. »A co tady vlastně děláš?«

»Byl jsem praporečník Napoleonovy armády. Teď se vracím domů, když jsme prohráli, jak jsi správně řekl.«

»Jak to, že máš koně, když jsi praporečník?«

»Jeden kozák si na mě před malou chvílí vystřelil. Takže už toho koně zaručeně potřebovat nebude.«

»Zabil jsi ho?«

»Jestli na tebe někdy někdo střílel, pak musíš vědět, co se asi stalo. Ode mě se kulky odrážejí stejně jako od tebe.«

»Představit si to dovedu,« ušklíbl se. »No, já v takovém případě říkám, kdyby na mě nestřílel, mohl si žít.«

»A co kdybys mě konečně pozval jako svého hosta?« navrhl jsem. »To se snad sluší, nebo ne?«

»Ty nejsi host,« odsekl. »Vtrhli jste sem jako kobylky, jako vlci do ovčína, jako dravci na kořist.«

»Myslíš?« pokrčil jsem rameny a přerušil jeho výčet.

»Tak proč jsi tady?« zarazil se. Zřejmě jsem ho zviklal.

»Sám nevím. Tahle výprava původně neměla být pro kořist. Přinesli bychom vašim lidem svobodu, mnohem větší, než kolik jí mají od cara. Nějak se nám to ale špatně zvrtlo. Ne jenom proto, že jste nás porazili. To byl jen výsledek, že jsme se tak málo navzájem pochopili.«

»Tak vidíš!« triumfoval. »Neměli jste sem chodit!«

»Ani tobě jistě v životě nevyšlo všechno tak snadno, jak sis představoval,« opáčil jsem klidně. »Nebo se mýlím?«

»Nemýlíš,« přikývl. »Nu dobrá, pojeď za mnou. Ale dej si pozor, ať nesjedeš s cesty, ruská bahniska bývají hluboká, přehluboká.«

»Kůň to tady trochu zná,« ujistil jsem ho. »Kromě toho, pojedu přece za tebou.«

Otočil koně a zamířil směrem, kterým jsem i tak spěchal. Jeli jsme pomalým krokem, ale ne daleko, sotva co by kamenem dohodil. Potom jeho kůň sešel s cesty a zamířil na nevysoký pahorek. Následoval jsem ho a po chvilce jsme spatřili mezi stromy nízkou chaloupku.

Z dálky vypadala jako každá obyčejná stará ruská dřevěná chalupa, jakých jsme míjeli na našem pochodu tisíce, zblízka ale na ni nebyl příjemný pohled. Na každých deset sáhů totiž z jejího dřevěného plotu vyčníval vysoký zašpičatělý kůl, na němž byla naražená - lidská hlava. Většinou už to byly jenom sluncem vybělené holé lebky, ale několik jich ještě vypadalo jako teprve nedávno odseknuté od krku.

»Vidíš? I pro tvou hlavu se tu místečko najde!« ukazoval mi na poslední, dosud volný kůl. Pak seskočil s koně, uvázal ho u vrátek a otevřel je přede mnou.

»Máš divnou zálibu,« ukázal jsem na lebky, ale také jsem seskočil. Co mi může udělat - oba jsme fexti!

»Tebe věru není lehké zastrašit,« zavrčel.

»To tedy ne,« souhlasil jsem zamračeně. »Musím ti ale na oplátku říci, že nikdo z nás nemá tak odpornou zálibu.«

»To nejsou pravé lidské hlavy,« rozchechtal se. »Z dálky to tak vypadá, ale zblízka je to sádra.«

»I tahle čerstvá?« ukázal jsem na jednu hlavu, ze které maso dosud neodpadalo. Byla to hlava mladého chasníka, ještě měla v zapadlých očích nevyslovitelný děs.

Shýbl se, zdvihl na pěšince malý kamínek a opatrně na tu hlavu hodil. Zvuk úderu opravdu zněl jako sádrový.

»Umělecké dílo, co?« ušklíbl se. »Však mi to dalo práci. Pohrál jsem si s ní několik zimních večerů. Neboj se, žádná z těchto hlav nikdy na krku neseděla. To víš, mám rád klid a tyhle ozdoby mi spolehlivě zajistí, že mi nikdo na dveře nezabuší, jak je rok dlouhý. Každému říkám, že ten poslední kůl je připravený zrovna pro jeho hlavu, ale každý se ode mě může vrátit. Pokud se mě nepokusí zabít. Vrahy rád nemám, to mi můžeš věřit.«

Dveře se zavíraly na závoru z lidské stehenní kosti, ale zřejmě to byla také jen napodobenina, dřevo umně vyřezané do tvaru lidské kosti a natřené bílou barvou. Vstoupil jsem bez váhání. Uvnitř to vypadalo jako ve většině ruských chalup, kde jsme nocovali na našem tažení. Dřevěný stůl, dvě židle, krb s kotlíkem, kde se nad skomírajícím ohněm cosi vařilo.

»Nemíváš hosty často, nemýlím se?« optal jsem se spíš ze zdvořilosti, aby řeč nestála.

»Pro hosta se i židle najde,« odtušil. »Ale máš pravdu, já po hostech netoužím. Kdo ke mně vstoupí, bude buď Nebojsa jako ty, nebo musí mít pořádně pádný důvod k návštěvě.«

»A najdou se vůbec takoví?«

»Najdou. Divíš se?«

Přikývl jsem.

»Nediv se. Lidi jsou na sebe někdy tak zlí, že nevinného člověka i mezi vlky vyženou. Někteří pak považují ostrý kůl s lebkou v mém plotě za přijatelnější zlo, než vyřezávané okenice obyčejných počestných domů.«

Posadili jsme se ke stolu. Kaščej přinesl kotlík, podal i dva talíře s dřevěnými lžícemi a nabral dvě velké porce.

»Tady máš, vracím ti tvoji špandavku,« položil jsem na stůl jeho křesadlovou pistoli.

»Nech si ji, třeba ji budeš potřebovat.«

»Doma mám stejnou. A v Evropě mám větší naději pořídit si jinou. Ještě se tam z nich tu a tam střílí. Kdežto k tobě se už taková pěkná práce těžko dostane. Já si vystačím tady s tou šavlí, stačí mi protivníky udržet trochu od těla.«

»Jak myslíš. Ale teď už jez,« pobídl mě. »Jestli o něčem nepochybuji, potom o hladu, který jistě máš.«

»Ne tak docela,« namítl jsem. »Vydržím bez jídla mnohem déle než ostatní.«

»To já taky,« ušklíbl se. »Když na to přijde, jistě oba vydržíme, co by jiného docela určitě zabilo. Ale když máme hlad, zbytečně se neomezujme.«

Byla to jen jáhlová kaše s houbami, ale chuti výborné. Snědli jsme každý svůj díl mlčky.

»Poslyš, což opravdu neznáš žádné další Nesmrtelné?« dal jsem najevo svůj zájem.

»Ne. Asi proto, že nevytáhnu paty z tohohle lesa. Pokud mezi Nesmrtelné nepočítám svou bábu a syna. Už jsem je ovšem pěkných pár století neviděl.«

»Taky jsem už byl ženatý, ale také mi žena umřela,« řekl jsem s nádechem porozumění.

»Ta moje neumřela, utekla mi,« posteskl si. »Nebyl jsem pro ni asi dost dobrý. A syn - kde je tomu konec! Vylétl nám z hnízda jako sokolík, ale aby se vrátil, to ne...«

»Zemřel?«

»Co já vím? Možná ano, možná ne. Žil s námi asi sto let, ale jednoho dne se sebral a řekl, odpusťte rodičové, chtěl bych se podívat do světa širého, nemohu přece věčně doma za pecí sedět. Dali jsme mu na cestu co se mu mohlo hodit. Luk, šípy, koně, i meč jsem pro něho z truhly vyhrabal... Odejel. Jen jednou se tu ukázal, asi tak po deseti letech, ale i to bylo sotva na skok. Že musí ještě Tatary zahnat, sobaky zlé. Od té doby nevím co s ním je. Někdy je mi po něm teskno.«

»Mohl bys občas přijet za námi,« zopakoval jsem mu svůj návrh. »Třeba ti bude veseleji.«

»Myslíš?« podíval se zkoumavě. »Jak často se scházíte?«

»Každých deset let.«

»Určitě by mě moc nebavilo trmácet se tak často po všech čertech. Možná se k vám jednou podívám. Ale nevím, jestli to bude už v

tomhle století, nebo až v příštím.«

»Nemusíš když nechceš,« opět jsem pokrčil rameny. »Mě by zase nebavilo sedět v chalupě a nevytáhnout paty z lesa. Já se raději pohybuji mezi lidmi.«

»Taky by sis zvykl,« odtušil. »Lidé jsou hrozná sběř. Co bych měl z toho chodit mezi ně? Poslouchat jejich nudné řeči a pít hnusné patoky v jejich hospodách?«

»Neřekl bych, že jsou všichni stejní,« odporoval jsem.

»Jsou,« praštil najednou pěstí do stolu. »Tři tisíce let jsou stejní, celou dobu, co je znám.«

»Ty tady žiješ už tři tisíce let?« zajímalo mě.

»Ty ne?« podíval se na mě pátravě. »Vypadáš mladší, ale kolik let opravdu chodíš po tomhle světě?«

»Asi tak dvě stě,« přiznal jsem.

»Tak to jsi proti mně malé medvídě,« mávl rukou. »Až ti bude tolik co mně, budeš se na všechno dívat jinak. Na svět - i na lidi.«

Mlčel jsem.

»Kolik se vás vlastně schází?« začal po chvilce.

Vyjmenoval jsem mu všechny.

»Rádi Bóga, tolik?« vyhrkl, ale hned se zase vzpamatoval a sklopil oči. »Netušil jsem, že je nás víc.«

»Ty ses ještě s nikým takovým nesetkal?«

»Nepočítám-li svou bábu a syna, ne.«

»A tvoje bába byla Nesmrtelná?«

»Hned několikrát,« ušklíbl se. »Jednak proto, že dodnes nosí moje jméno - Jagoda Běssměrtnaja. Kromě toho jsme spolu žili přes tisíc let. Určitě musela být jiná než ostatní, to je snad jasné. Lidé umírají příliš brzy, zatímco nám dvěma to spolu vydrželo víc, než by se dalo čekat.«

»A přece ti utekla?«

»Utekla,« přikývl. »Posledních pět set let mi naschvály denně připravovala. Tak dlouho vyhrožovala, že ode mě uteče, až jsem jí řekl, ať se tedy sebere a jde si kam chce. A ona se sebrala a šla. Ani jsem toho nelitoval.«

»A od té doby žiješ sám?«

»Sám. Nemysli si, nesedím jen tady. Občas se také toulám po světě, nedávno jsem byl v Perlíně, nebo jak se to lidské doupě jmenovalo... Ty pistole mám od loupežníka, co mě tam chtěl zabít. Lidi jsou

všude stejná svóloč. Přiznám se, mezi tou chátrou mě už dávno žít nebaví.«

»To ale muselo být dost dávno,« napadlo mě. »Špandavské pistole tohohle typu se vyráběly naposledy před sto lety. Dlouho už jsem je u nikoho neviděl.«

»Sto let sem, sto let tam,« mávl rukou. »A co ty, ještě tě lidská chamraď neomrzela? Jak vidím, uniformu nosíš podle poslední pařížské módy, tak asi ne.«

Pokoušel jsem se mu vysvětlit, jaké ideály přinesla do Evropy Francie. Chvíli mě poslouchal, ale pak mávl rukou.

»To jsou všechno jen nesmysly,« řekl. »Uvidíš, jak brzy to skončí hroznými jatkami. A jediné čeho dosáhnete bude, že se vymění pár pánů. Nic víc. Aby páni zmizeli ze světa, to je stejný nesmysl, jako že voda poteče do kopce.«

»Alespoň jsme to zkusili.«

»Takové pokusy tě rychle omrzí,« ušklíbl se. »Jistě brzy přijdeš na to, že ať děláš co děláš, nic se nezmění. Nejdéle do pěti set let mi dáš zapravdu. A pak přijeď za mnou, lesů je tady dost - a pustých... A kdyby se tu lidí vyrojilo víc, za Moskvou jsou odlehlé kraje mnohem, mnohem pustší. Sibiř, to je země! Můžeš tam jezdit na koni celé dny a ani živáčka nespatříš.«

»Tobě lidi vadí?«

»Vlastně ano,« přikývl. »Nebaví mě pořád je zabíjet. Ale co dělat? Pokaždé se najde nějaký idiót a vezme si do hlavy, že mě ze světa sprovodí. Dřív to zkoušeli šavlemi nebo šípy. Šípy mi nevadily, odrážely se ode mě, k nohám mi padaly, ale když molóděc vytáhl šavli a pustil se do mě zblízka, bylo to nepříjemnější a nakonec jsem ho stejně musel zabít. Dnes je to jiné, v poslední době na to mají tyhle bouchavé nástroje. Pro mě je to jednodušší. Přijde, vystřelí si. Já potom jeho mršinu hodím do bažiny, díru v kabátu zašiju a svět jde dál. Nedaleko za mou chajdou je močál, už tam takých leží mnógo. A nikoho nelituju, chtěli mě zabít. Ani tebe bych nelitoval. Také tvoje mrtvola by se už dávno pomalu potápěla do bahna našeho přehlubokého, kdybys nebyl Nesmrtelný. Podívej se, jakou jsi mi do kabátu díru udělal! Kdo to má teď zašívat? Nemohl ses mi strefit raději do čela?«

»Neměl jsem přece důvod zabíjet tě. Vytušil jsem, že ti neublížím, ale přece jsem raději zamířil na rameno. Buď rád. Kdybych tě střelil rovnou do čela a zmýlil se, stálo by tě to život.«

»Nu charašó. Asi nám nezbývá než se dohovořit v dobrém, když jsi také Nesmrtelný.«

»Nevím,« zavrtěl jsem hlavou. »Podle mě se i mezi lidmi dá žít, aniž bys byl s nimi neustále ve sváru.«

»Lidi si musíš držet daleko od těla,« bouchl náhle pěstí do stolu, až dřevěné talíře i lžíce poskočily. »Jinak by ti každý, kdo má aspoň jednu ruku a na ní dva prsty, ukradl nos mezi očima.«

»A ty myslíš, že je to tak dobré?«

»Je to dobré - není to dobré. Ale sám brzy poznáš, že je to nutné. V téhle zemi si ke mně nikdo nic nedovolí. A to je přesně to, co chci.«

»A co když ti sem někdy přijde i nešťastník, který prchá před smečkou vlků?«

»Otevřu mu dveře, aby ho vlci nesežrali,« zavrčel. »Ale každý se tu zdrží jen dokud jsou vlci za plotem.«

»Doufám jen, že nebudu také takový,« otřásl jsem se.

»Budeš,« ujistil mě temně.

»A když ne?«

»Pak ti budu jedině blahopřát,« kývl hlavou. »Budu ti to přát a budu ti závidět. To, že nemám rád lidi, neznamená, že bych je nenáviděl k smrti. Loupežník si na mě smí vystřelit, už tím ho zabiju. Ale když mi na vrata zaklepe mladá dívčina nebo nešťastné dítě, nezkřivím jim ani vlásku. Nakrmím je, pohostím, slzy osuším, nocleh popřeju. Někdy i nějaký drobný zlatý peníz přidám, pokud je to člověk poctivý a potřebný. Vyber si z toho, co chceš. Lidumil nejsem, ale ani lidomor.«

»Přece jen musíš někdy mezi lidi,« pokrčil jsem rameny. »Kde bys jinak sebral peníze?«

»Sami mi je nosí,« ušklíbl se. »Většina těch hlupáků, co mě přišli zabít, měla peněz dost, ale asi jim to nestačilo, slávy se jim zachtělo, holoubkům. Peněz mám dosti, jenže je kdekomu na potkání nerozdávám a sám také příliš neutrácím. Ani není za co, když vodku hrdlem neprolévám.«

»No, aspoň že tak...« vzdychl jsem si.

»Nebaví mě ale zachraňovat poblázněné dívky, když ke mně prchají před ženichem, kterého nechtějí. Nakonec si najdou jiného, který jim beztak do smrti záda holí valchuje. To už raději pomáhám dětem - sirotkům. Ale upřímně řečeno, nikdo u mě není šťastný a každý odtud kouká zmizet co nejdříve. Až na pár výjimek, které jsou ostatně dávno

po smrti, mi nikdo nikdy za dobro ani nepoděkoval.«

»Nejsou všichni takoví, jak říkáš,« trval jsem na svém.

»A ty se raději zvedni a odjeď svou cestou,« zamračil se na mě opět zle. »Kaši jsi dostal a víc ode mě nečekej. Nejsi ani potřebný, ani nevinný. Spíš bych měl s tebou jednat jako s lupičem. Nemáš v téhle zemi co dělat, koukej ujíždět, jak jen umíš. Ostatně, za chvíli začne pravá ruská zima a kdoví, možná někde zmrzneš nakonec. Ačkoliv, pokud jsi jako já...«

»Pojedu,« vstal jsem. »Jsem docela rád, že jsem potkal někoho jako ty. A děkuji ti za kaši i za dobré slovo.«

»No jo, to se snad sluší. Ale ne abys o mě u vás někomu povídal!« zahrozil mi pěstí. »Jestli někomu cekneš, že ty hlavy tady jsou sádrové, jestli mi sem začnou chodit procesí žebráků, chtivých peněz, postarám se aby některé z těch hlav - a třeba všechny - měly dříve také tělo. Sám víš, jak lehce to jde. A ani by mě nenapadlo tahat staré lebky z bažiny!«

»Nemyslím, že bych se sem někdy vracel a nemyslím, že by se sem kdy podíval někdo jiný od nás,« usmál jsem se.

»Tím líp.«

Rozloučili jsme se pak. Ne jako kamarádi, ale aspoň jako rovný s rovným. Odjel jsem na koni a víc se tam nevrátil.«

»A přišel někdy?« zeptala jsem se zvědavě Jíry, když mi to dopověděl až sem.

»Nikdy jsem ho už neviděl,« zavrtěl hlavou. »Kdoví, snad ještě žije ve své chalupě s lebkami na plotě, ale možná už se odstěhoval dál na Sibiř.«

»Ty lebky byly opravdu sádrové?«

»Doufám...« povzdychl si. »Není to jediný fext, který se vyskytuje v pověstech. Kaščeje nalezneš v pradávných ruských bájích. Nevím, zda Nesmrtelný je jeho pravé, skutečné jméno, ale je tam popsaný i s takovými detaily, jako je jeho plot, ozdobený lidskými lebkami.«

»Akorát že v těch pověstech to bývá kruťas, že mu široko daleko není rovno.«

»To už je náš osud,« pokrčil rameny. »O fextech se píší věci neuvěřitelné a většinou nepravdivé.«

»A co jeho žena? Jagoda Nesmrtelná... Není to nakonec ta pověstná - baba Jaga?«

»Věřil bych tomu. Nikdy jsem ji na vlastní oči neviděl, ale kdoví,

třeba ještě žije.«

»Kdoví...« povzdychla jsem si.

Kdybych v té chvíli tušila, jak hezky si s tou prastarou paní jednou popovídám... A kdyby jen s Kaščejem a s ní! Což jsem tenkrát mohla tušit, že budu hovořit s vikingským bohem Thornem, poslouchat nezapomenutelné okouzlující smutné písně bývalé německé víly Lorelai, která zůstala až do dnešní doby mladá a krásná? Ani celá staletí neubrala jejímu pověstnému nádhernému hlasu, pro který prý lidé v dávnověku umírali...

Jíra pak pokračoval v líčení své ruské anabáze, ale vzal to už velmi stručně.

»Od Běreziny jsem se vracel čistě na svou pěst. Měl jsem proti ostatním vojákům mnoho výhod. Především mě nemohli tak snadno zabít. Měl jsem vytrvalého koně, museli by mít příliš drtivou přesilu, aby mě zajali. Šarvátky s kozáky jsem nijak nevyhledával a rychle jsem se vzdálil od zbytků Napoleonovy armády. Podařilo se mi pak navzdory stále silnějším sněhovým závějím projet zbytkem Ruska až domů.

Do Francie jsem se tenkrát nevrátil. Napoleon dávno před Ruskem dokázal, že mu nejde o svobodu a rovnost. Nejvíce mě zklamal, že sám utíkal jako první, zatímco vzadu umírali bez pomoci jeho lidé.

Po těchto zkušenostech jsem se zařekl, že se nikdy více nenechám naverbovat do žádné armády. Z celé cesty do Ruska mi nakonec zůstal alespoň dobrý kůň. Pokoušel jsem se usadit jako sedlák v jižních Čechách, ale to už je jiná historie.«

Měl pravdu, o čemž svědčila následující kapitola, kterou už jsem měla v počítači zapsanou. Opravdu žil jako sedlák na jihu Čech, ale brzy o všechno přišel - a v roce 1866 už opět svíral v ruce pušku rakouské armády, rozdrcené vojskem Prusů ve známé bitvě u Hradce Králového.

V té chvíli jsem to podruhé nevydržela a optala jsem se ho, jak se vlastně dostal do francouzské armády?

»Víš, Martino,« obrátil se ke mně, »dal jsem se nachytat na tehdejší francouzské myšlenky. Bylo přece lákavé svrhnout krále a nastolit vládu spravedlivou pro všechny lidi. Zvěsti o tom pronikaly až k nám do Čech. Vypravil jsem se proto do Francie abych byl při tom, až tato nová společnost vznikne.«

»Místo toho jsi prožil celé Napoleonovo tažení do Moskvy a zase

zpátky,« politovala jsem ho.

»Kvůli mé vlastní hlouposti,« zachmuřil se Jíra. »Mělo mě varovat, už když se Napoleon prohlásil za císaře. Tenkrát nám to vysvětlovali nezbytností, aby s námi korunované hlavy okolních zemí vůbec jednaly. Nedošlo mi - jako ostatně mnoha jiným - že tomu diktátorovi vůbec nešlo o svobodu, rovnost a bratrství. Bohužel, tak je tomu na našem světě od pradávna až podnes. Jeden panovník vysvětloval svým národům, že jeho rakouská říše nutně potřebuje, aby za ni padli. Jiný žádal, aby mu svěřili na deset let Německo, že je potom nepoznají. Ten měl aspoň pravdu a na konci desátého roku jeho diktatury skutečně nebylo jednoduché Německo v těch troskách poznat, ale tak to nikdo z Němců určitě nemyslel.«

»Kdo tě v Rusku naučil jejich řeči?« zajímalo mě.

»Chodil jsem několik týdnů po Moskvě a s místními lidmi jsem se aspoň zpočátku dával do řeči. Pokaždé jsem se rychle naučil řeči místních obyvatel, šlo mi to skoro samo a bylo to velmi výhodné. Pomáhal jsem nemocným, dával jsem jim svůj chleba - víš přece, že nepotřebuji jíst tolik jako ostatní. V Moskvě i později se mi to ovšem hodilo - a jak!«

»Líbili se ti Rusové?«

»Po pravdě řečeno - ne. Jsou to lidé jako my, mají chyby i přednosti, ale - je málo národů Evropy, kde jsem se setkal s tak zarputilou nenávistí, jako u Germánů a Rusů. Říká se, že Rusové jsou aspoň pohostinní. Možná - dokud takoví chtějí sami být. Mnoho národů světa se chlubí pohostinností, Rusové nejsou výjimkou, ale to je jenom zdání. Jak ti nás dokázali nenávidět... Vpravdě řečeno, nenašel jsem tam nikoho, s kým bych si mohl porozumět. Ruskou řeč jsem se naučil, ale nikdy jsem nepochopil ruskou duši, o které se dodnes často hovoří. Vím, byl jsem jejich nepřítel, ale oni se pod carskou vládou měli hůře než by jim bylo pod Napoleonem. Kdybys viděla, jak se ti lidé báli! Ne nás, ale vlastních carských špiclů! Byla to země strachu, jako Evropa během Třicetileté, jenže u nich to trvalo i v míru. Tenkrát to v celé Evropě vypadalo jináč než dnes, o dnešní svobodě se lidem nezdálo, ale Rusko byla i na tehdejší poměry velmi krutá a nelítostná země. Napoleon byl sice diktátorem, ale jim mohl přinést nesmírné uvolnění. Jenže oni nás nepřijali, nenáviděli nás. Mátušku Rus bránili udatně, což neznamená, že ruští vojáci byli statečnější než jiní. Vždyť i oni věděli, že jedině vítězství jim dá možnost přežít. Možná jim tro-

chu křivdím, ale - kolik ruských vojáků bývá i v dnešních časech zastřeleno vlastními důstojníky? Ta prastará krutost, co jinde dávno vymizela, se v nich udržela dodnes. Který stát na světě bezostyšně přizná, že letci jeho pravidelné armády úmyslně na rozkaz shora sestřelili civilní letadlo se dvěma stovkami lidí? Pokud byl právě tohle projev ruské duše, pak je ruská duše černá jako uhel. Nenašel jsem jediného Rusa, se kterým bych si upřímně od srdce popovídal. Dodnes se Rusové bojí doma si otevřeně promluvit s cizincem. Nepočítám Kaščeje, jenže to byl fext a ani on se nestal mým přítelem, ačkoliv jsem mu to sám nabízel. Rusy jsem tenkrát nepochopil a musím se přiznat, nechápu je dodnes.«

»To jsi tam byl úplně sám?«

»Trochu jsem se kamarádil s Francouzy. I mezi nimi by se našly pořádně pokřivené charaktery, ale většinou to tenkrát byli dobří chlapci.«

»A co se stalo s tvými kamarády v Rusku potom?«

»Po Berezině se francouzská armáda rozpadla. Jednotlivé bataliony a leckdy i menší skupinky vojáků se snažily dostat domů na vlastní pěst. Mnohým se to i podařilo, ale více jich našlo na této strastiplné cestě smrt. Kozáci, bažiny, závěje sněhu, zima a hlad. Z těch které jsem znal jsem už nikdy víc nikoho nespatřil.«

»Litoval jsi je?«

»Samozřejmě,« přikývl. »Všichni měli nějaké ideály, ale málo jich přežilo poznání, že byli vlastně - podvedeni.«

»Možná se nechali podvádět rádi a s nadšením,« zamyslela jsem se. »Jak snadno a ochotně se také Němci nechali podvést Hitlerem. A kolik jiných diktátorů dokázalo své spoluobčany pobláznit! Vždyť i ti tvoji francouzští kamarádi šli opět za Napoleonem, jakmile se nakrátko vrátil z Elby. Velice rychle shromáždil obrovskou armádu - a dovedl ji do Waterloo! Proč za ním šli, to už přece museli vědět, jaký je!«

»Víš, Martičko, většina lidí tenkrát chtěla aspoň malým přispěním změnit k lepšímu náš prohnilý svět. Tenkrát se nám zdálo, že máme možnost něco velkého dokázat a proto jsme šli do toho s radostí. Zatím to ale nikdy nikomu nevyšlo a ani nemohlo. Nemůžeš změnit svět, když v něm budou pořád stejní lidé. Myslím si, že všechny ty revoluce měly jednu společnou a důkladnou chybu. Nepočítaly, že lidé se s žádnými novými myšlenkami nezmění. Podle mě může mít

úspěch jedině opačný postup. Nejprve se musí změnit lidé a teprve potom se může měnit lidská společnost. Když na to půjdeš opačně, bude to jako když chceš stavět dům odshora dolů, od komína po sklepy - a to nedopadne dobře.«

»Ale jak bys chtěl změnit lidi? Ti budou pořád stejní.«

»Lidé se mění k lepšímu, pomalu ale přece jen. Zatím jsi na světě příliš krátce, než bys to viděla. Já to vidím lépe, mám už jakýsi odstup. Věř mi, lidé se mění.«

»V čem se podle tebe změnili nejvíce?«

»Dnes si více váží toho druhého,« řekl vážně. »Dřív bylo mezi lidmi mnohem více pohrdání. Evropané se dlouho dívali spatra na lidi jiné barvy pleti, páni zase pohrdali sedláky, inteligence prosťáčky. V tomhle se už mnoho změnilo.«

»Ale ještě je hodně co měnit,« podotkla jsem.

»Ano - a my tuto možnost dnes máme,« řekl Jíra s důvěrou v hlase. »Máme možnost odstranit odvěké pohrdání zákony, což je podle mě nejhorší, protože je to pohrdání všemi lidmi bez rozdílu.«

»Myslíš, že to půjde?«

»Doufám,« povzdychl si. »Na světě je dnes spousta lidí, kteří překračují zákony. Asi se považují za vyvolené, kterým je všecko dovoleno. Myslím si, že konečně máme v rukou něco, čím je můžeme přesvědčit, že nastala doba skutečné rovnosti. Přinejmenším před zákony.«

»To ale bude těžké. Všimni si, jak právě takovým ostatní lidé fandí. Každý druhý člověk ve skrytu duše sympatizuje se zbojníky - dokud jemu samotnému nezpůsobí pořádnou škodu.«

»Já vím. Je to dáno tím, že vrchnost odpradávna žila tak nespravedlivě, že se slušelo aspoň tímto způsobem projevovat odpor vůči jejím zákonům. Ani dnes nejsou všechny zákony tak spravedlivé, jak by měly být. Ale už je načase starat se aby lidé zákony alespoň ctili, i když si jich neváží.«

»To budeme muset zákony ctít především my dva,« usmála jsem se. »Bude to těžké, když oba víme, jak jsi na tom před zákonem s potřebnými dokumenty.«

»Měli bychom se o to alespoň pokusit,« řekl Jíra vážně. »Slibuji ti Martino, že začnu u sebe. Zítra půjdu požádat na úřady o legitimaci, ačkoliv je mi jasné, že velkou naději na úspěch nemám.«

»Máš pravdu,« souhlasila jsem. »Měl by ses o to pokusit. Když se

to nepodaří, nebude to už tvoje vina.«

*****

Osud

Střetnutí s Hamáčkem ve vinárně nemělo kupodivu ani pro Jíru, ani pro mě žádné očekávané nepříjemné následky - aspoň ne ihned. Hamáček nevyužil svého postavení u soudu, nikoho ani nezažaloval. Na zvědavé otázky svých přátel, kteří tehdy ve vinárně nebyli a slyšeli to teprve z druhé či třetí ruky, odpovídal už opět s klidným úsměvem, že o nic nešlo. Kdo by bral vážně hádku s kdejakým ožralou? Svědků bylo sice dost, ale aniž by se domluvili, všichni mlčeli jako hrob.

Jíra navštívil i dalšího zaměstnance justice, soudního znalce v oboru autonehod Josefa Procházku. Ten také pomáhal zakrývat zločiny Folkerta mladšího. Jaroslavovy vraždy byly od obyčejných autonehod téměř nerozeznatelné a do protokolů by se proto dalo napsat, že řidiči »nepřizpůsobili rychlost vozidel místním podmínkám a nebezpečnou situaci nezvládli«. Kdyby Jíra nezachytil krátké okamžiky, kdy se kamarádíčkové domlouvali, dalo by se uvěřit, že se i znalec prostě zmýlil a na Jaroslavovy fígle skočil jako na špek.

Pan Procházka se proto jaksepatří vyděsil, když ho Jíra navštívil a vytáhl na světlo světa dávno uzavřené případy. Na rozdíl od pana Hamáčka bral možnost Božího soudu smrtelně vážně, zejména když mu Jíra v několika případech dokázal, že jeho odborné posudky nebyly pravdivé. Pan Procházka se začal omlouvat a vysvětloval, že Jírou popisované příznaky unikly jeho pozornosti.

Jíra mu poté připomenul jeho domluvu s mladým Jaroslavem Folkertem, podle které pan Procházka obdržel za zfalšování znaleckých posudků několik tisíc.

»Já vím všechno, pane Procházka,« ujistil ho suše. »Nic mi nevysvětlujte, je to zbytečné.«

»Proboha, jak to můžete vědět?«

»Je v tom jasnovidectví, pane Procházka. V tomto oboru sice bývají podvody velice časté, jenže - posuďte sám, zdali se mýlím, nebo mám informace spolehlivé.«

»Co vlastně ode mě chcete?« zaúpěl nešťastně Procházka.

»Odejděte od policie,« řekl Jíra. »Můžete se živit jako opravář u servisu nebo jinak, ale o práci u policie v životě nezavadíte, jinak...«

»Jenom to?«

»Ne jenom to. Nedáte se už nikdy v životě strhnout, aby vaše práce škodila jiným. To znamená, že pokud budete nadále opravovat auta, bude na vaši práci spolehnutí.«

»Kdyby šlo jenom o to... to beru!«

»Nejde mi o víc.«

»Opravdu? Proč se tedy doktor Hamáček tak zpěčoval?«

»Nepleťte sem doktora Hamáčka,« řekl Jíra. »To je mnohem horší případ. Berte to tak, že vy sám máte možnost uživit se i jinde a jako automechanik nejspíš i velice dobře. Jenže on by šel určitě dolů nejen s platem, ale zejména prestižně. To bylo pro něho nepřijatelné. Byl příliš sebejistý a doplatil na to.«

»Doplatil?« podivil se Procházka. »Vždyť se mu prozatím daří docela dobře.«

»Prozatím,« odtušil suše Jíra. »Nemusíte mu závidět. Jen si chvilku počkejte, lhůta mu teprve začala ubíhat.«

»Já přece nic neříkám,« stáhl se raději Procházka.

»Dobrá, pamatujte si, co jsem vám řekl,« obrátil se Jíra k odchodu.

»To je... to je všechno?«

»Víc nepotřebuji,« odtušil Jíra. »Stačí mi vaše slovo.«

»Ale proč..? Proč to děláte? Co z toho budete mít, když jenom změním zaměstnání?«

»Finanční prospěch rozhodně ne,« řekl Jíra. »Jak vidíte, o peníze mi nejde. Když je potřebuji, vydělám si je. Jenomže nechci a ani nemohu nečinně přihlížet nepravostem, které se dějí za podpory těch, kteří by měli spravedlnost chránit. Vy jste na tomto místě zklamal, přiznejte si to. Stačí mi, když je uvolníte někomu poctivějšímu.«

»A obyčejné zločiny necháváte být?«

»To je úkol těch, kdo udržují v této zemi spravedlnost. Já nejsem policista ani soudce.«

»Proč tedy ... chcete spravedlnost zastupovat?«

»Nedalo mi svědomí,« pokrčil rameny Jíra. »Spojili se tu ke zločinu dva právníci a dařilo se jim spravedlnost i právo pošlapat. Kdo se měl jejich obětí zastat?«

»Ale... říkal jste něco o temných silách...«

»S divnými silami jsem se opravdu setkal. Nečekejte ale, že vám o nich něco povím. Je v tom spousta záhad, nevím ani, jsou-li temné nebo světlé. Dělení podle barev nejspíš selže. Mohu posoudit jenom jejich výsledky a ujišťuji vás, že nikdy nepůsobily očividné zlo. Zabíjely jedině lotry.«

»A co myslíte, kdybych se s takovou silou setkal?«

»Máte čisté svědomí? Jak víme oba, ne. Takže si nemůžete být jistý ani malíčkem.«

»A co mám dělat?« zeptal se nešťastně.

»Jak říkám, ukliďte se jim s cesty. Když budete poctivě žít a nebudete pomáhat nepravostem, nechají vás. Ještě máte šanci vyváznout bez škrábnutí, nepočítám-li nějaké starosti se sháněním jiné práce, ale mohlo by to dopadnout hůř.«

»A co kdybych se nabídl... těm silám... Myslel jsem si, když můžete vy...«

»Chcete jim pomáhat? Anebo spíš chcete, aby ony pomáhaly vám?« zadíval se na něho Jíra pátravě. »Radím vám, držte se od nich co nejdál, nejsou to žádné hračky. Doktor Folkert si setkání právě s těmito silami vynutil násilím, myslel si asi bláhově, že mu budou sloužit. Namísto toho během půlhodiny zestárl, ani byste ho nepoznal.«

»Já... já jsem ho viděl,« přiznal přiškrceným hlasem pan Procházka. »Na patologii...«

»Aha - proto jste ochotně přistoupil na moje podmínky,« usmál se smutně Jíra. »Je to pro vás možná dobré znamení, že jste dostal nejprve takové varování, dříve než jsem si k vám přišel pro konečné rozhodnutí. V tom případě buďte rád. Máte asi více štěstí než jiní. Važte si toho, ale nespoléhejte se na svou šťastnou hvězdu. Žádnou nemáte.«

Odešel a nechal tam pana Procházku v rozpoložení plném nejistot. Neuplynulo ani čtvrt hodiny a soudní znalec Josef Procházka váhavě zvedl služební telefon, aby se v nejbližším autoservisu poptal na možnost zaměstnání...

*****

Po panu Dvořáčkovi se nám tedy podařilo vrátit na cestu poctivosti druhého z viníků, ale oba byli jen malými pěšáčky v soukromé armádě gangsterů pana Folkerta.

Naštěstí se tato armáda rozsypala jako domeček z karet, jakmile přišla o své vůdce a hlavní kádry. Vzepřel se jenom doktor Hamáček. Asi si byl příliš jistý svým neotřesitelným postavením u soudu a nedostatkem jakýchkoli důkazů proti své osobě. Ostatní více nebo méně ochotně přijali naše podmínky a slíbili polepšení. Většinou se neodvážili proti vyžadované změně zaměstnání protestovat.

Mezitím mi nastala škola a musela jsem se naplno věnovat vyučování dětí. Detektivní práce zůstala na Jírovi. Brzy se vypořádal se zbytky Folkertovy bandy a poté se věnoval jiným výtečníkům ve městě i v okolí. Jednalo se o menší ryby nežli byla Folkertova banda, nicméně měl Jíra překvapivé úspěchy. Zejména tím, že každému naprosto přesně popsal způsob, jakým svůj nekalý čin spáchal. Nepředával sice delikventy policii, ale přece se stal brzy postrachem galerky.

Zejména, když vyšlo ve známost, že doktor Otakar Hamáček onemocněl rychle postupující rakovinou jater. Tato zpráva by měla být asi ukryta za lékařské tajemství, jenže o Hamáčkovi to brzy vědělo celé město.

»Boží soud,« šeptali si všichni, zvlášť když slyšeli, že lékaři dávají doktoru Hamáčkovi naději nejvýš na rok života.

Také já jsem se trochu otřásla když jsem se to dověděla. Rakovina jater se v této rodině už vyskytla - jako fiktivní nemoc, za níž se skrývalo smrtelné zranění Hamáčkova otce, bývalého esesáka. Nikdo nedokázal vysvětlit proč se objevila právě tato nemoc, ale všichni to pochopili jako příznačné.

Kriminalita po této zprávě rapidně klesala. Zejména se, na rozdíl od celostátního průměru, zlomila směrem k nulovým hodnotám křivka podílu recidivistů.

Když už se zdálo, že je všechno na dobré cestě, přišla od našeho nejzatvrzelejšího protivníka první rána.

Jíra podle svého slibu zašel na matriku, aby tam získal legitimaci. Jak se dalo čekat, neuspěl. Nikdo z úředníků se neodvážil vystavit mu ji bez nezbytných dokumentů, předávali si ho mezi sebou jako horký brambor. Jeho snahy měly jediný, zato nepříjemný výsledek.

Dozvěděl se o něm pan Hamáček. Už věděl najisto, co prve je-

nom tušil, totiž že my dva patříme opravdu k sobě. Jakmile zjistil, kde Jíru najde, zaútočil.

V pět hodin ráno vtrhlo do mé chalupy policejní komando. Nebránili jsme se. Jíru zatkli prvního, okamžitě mu nasadili pouta a odvezli. Další skupina zahájila domovní prohlídku. Měla k ní příkaz, podepsaný - jak se dalo pochopitelně čekat - doktorem Otakarem Hamáčkem. Zamračený policista mi předal tři obvinění: z nedovoleného ozbrojování, útoku na veřejného činitele a navíc podezření z vraždy muže, jehož mrtvé tělo bylo nedávno nalezeno ve vraku auta nedaleko za vsí. Jednalo se o Folkertova chlapa, který nás chtěl zastřelit samopalem. Bylo mi jasné, že to je jenom záminka.

Hamáček neměl ani ty důkazy, které vypátrala Folkertova banda. Jeho obvinění bylo vystavěné jen na dohadech. Nicméně bylo po formální stránce bez chyb a museli jsme se podvolit.

Policisté se přitom nechovali jako profesionálové. Když vtrhli do chalupy, seděla jsem právě u počítače. S namířenou pistolí mi nařídili, abych se nehýbala a zejména nevarovala Jíru. Hned mě napadlo, že moje zápisky mohou být nebezpečným materiálem v rukou zkušeného profesionála, jakým pan Hamáček zajisté byl. Rozmýšlela jsem se jen krátce. Kopie jsem měla uložené na bezpečných místech; ve škole a v bezpečnostní schránce ve spořitelně. Zaváhala jsem jen na krátký okamžik. Pak jsem napsala na klávesnici příkaz k tvrdému formátování. Nejprve diskety večerních záloh, pak i pevného disku. Systém se mě udiveně zeptal, zda tyto příkazy myslím vážně, ale já jsem je odhodlaně potvrdila.

Pouhé vymazání souborů není pravým zrušením. Soubory se jen označují jakožto neplatné a dají se později opět nalézt a obnovit. Tvrdé formátování však obnovu neumožňuje. Pečlivě přepíše veškeré sektory a obsah disku může být obnoven pouze ze záložních kopií. V okamžiku jsem tak přišla o výsledky své práce ze včerejšího večera, ale to bylo menší zlo.

Po neúspěšné prohlídce, kdy mi policisté převrátili půl chalupy vzhůru nohama, došlo i na počítač. Musela jsem vstát a odejít od obrazovky, na které už stálo varovné hlášení, že zmizel operační systém a práce skončila havarií. Pak už jsem všechny příkazy policistů splnila s vlídným a možná i trochu škodolibým úsměvem. Po chvilce čekání jsem je požádala, aby mi dovolili sednout si do houpacího křesla; prohlásila jsem, že jsem unavená. Zamračený policista byl komisní jako

skála, ale jeho mírnější kolega ho okřikl, že to přece není maření úředního výkonu.

Posadila jsem se, opřela hlavu a zavřela oči, jako bych si chtěla zdřímnout. Policisty to trochu zarazilo, zřejmě to bylo na podezřelého dosti neobvyklé chování, ale když už mi dovolili sednout, nebránili mi v tom.

Medailónek jsem neměla na čele, ale dole pod kombinézou, na krku. Musela jsem se přímo pekelně soustředit, jenže měla jsem v tom přece jen delší praxi a po chvilce mi před očima vyvstal známý obraz. Pak už to šlo tak snadno, jako obvykle. Nebylo zřejmě nutné mít medailonek přímo na čele.

Nejprve jsem se vydala stíhat auto, ve kterém odváželi Jíru. Brzy jsem se ovšem dozvěděla, že Jíru dovezli do města a zanechali v cele pro zadržené. Tam se nic nedělo. Jíra se dokonce natáhl na pryčnu a pokoušel se usnout. Jenom mě asi napadlo, že to nebude obyčejný spánek. Také Jíra měl u sebe medailónek a byla jsem si naprosto jistá, že stejně jako já právě zkoumá, odkud vítr fouká.

Domovní prohlídka skončila neúspěchem.

S jistým pobavením jsem proto sledovala policisty, jak mi přehrabují skříně. Bylo mi sice jasné, že to po nich budu muset uklidit, ale jejich marné snažení mě naplnilo veselím. Navzdory důkladnosti s jakou prohlídku vedli si nikdo z nich nevšiml narychlo zatmelených otvorů po kulkách ve stěnách a stropních trámech. Přehlédli i nové tabulky v oknech.

Zřejmě hledali něco jiného, ale to právě nenašli. Jíra obě pistole zanechal ve své tajné skrýši za městem. Byla tam nevelká jeskyně se vchodem nadobro zakrytým ostružinami. Tam byly obě zbraně bezpečně uloženy. Další, co by nás dva mohlo kompromitovat, byly peníze gangsterů. Větší část jsem jich odeslala na konto opuštěných dětí, menší díl jsem prozatím uložila do spořitelny. Věřila jsem, že JUDr Hamáček bankovní tajemství nepřekoná - leda by o penězích věděl, což nebylo pravděpodobné.

Pan Hamáček si tentokrát uřízne pořádnou ostudu. Jediné, co by mohl použít, jsou chybějící Jírovy doklady. A to bude určitě málo na odsouzení.

Zamračený velitel policejního komanda mi nakonec nařídil zamknout chalupu a odjet s nimi do města k dalšímu výslechu.

Vyhověla jsem mu s úsměvem. Měla jsem na sobě kombinézu a

tedy dostatečnou ochranu před vším možným, co by mi ještě mohlo ublížit. Nasadila jsem si malý šedivý klobouček a byla jsem připravená. Ani mi nevadilo, že do auta nakládají i můj počítač. Jak se asi bude tvářit odborník, až se podívá na obsah jeho disku a tam uvidí - vlastně neuvidí vůbec nic?

Teprve v policejním autě, když jsme se rozjeli, se na mě obrátil jeden z policistů, sedící vedle mě.

»Vás to vůbec nevyvedlo z míry?« zeptal se udiveně.

»Zavřít mě můžete, pustit musíte,« opakovala jsem Jírovu myšlenku. »Nic jste nenašli, nic nezjistíte, nic než omluva vám nakonec nezbyde.«

»My máme metody, jak zjistit co tajíte,« odsekl mi na to druhý, zamračenější policista.

»Mohli byste zjistit co tajíme, kdybychom něco tajili,« řekla jsem na to. »Ale kde nic není, ani smrt nebere.«

»To se teprv ukáže,« děl zamračenější policista. »Mnoho svědků vidělo vašeho společníka s pistolí. Dokonce z ní měl střílet. To není samo sebou.«

»Také jsem to viděla,« přikývla jsem. »Jenže pokud vím, doma ji nemá. Mohl ji mít jen půjčenou a v tom případě ji už jistě vrátil jejímu majiteli.«

»Však my ji najdeme!«

»Příjemnou zábavu!«

»Nebuďte drzá, ženská! Je to s vámi pořádně nahnuté, tak si z toho aspoň nedělejte legraci!«

»Legrace teprve nastane,« opáčila jsem. »To až se mi po tom všem budete omlouvat.«

»Jste si tím nějak jistá!«

»Samozřejmě! Nic zlého jsem neprovedla a až pravda vyjde najevo, nic jiného vám nezbude,« opakovala jsem.

»Přinejmenším tu bude ta urážka veřejného činitele. Měla jste prohlásit o panu Hamáčkovi, doktoru práv, že má na půdě uniformu SS. Je to pravda?«

»Takhle to nebylo. Neprohlásila jsem to já, ale Jíra. Já jsem jen navrhla, aby pan Hamáček před svědky prokázal opak. To pan Hamáček odmítl a tím de facto Jírova slova potvrdil.«

»Něco takového byste museli dokazovat vy, ne on!«

»Před soudem možná. Před lidmi ne, protože zapírání pana Ha-

máčka bylo příliš ustrašené. Teď už to nikomu nevymluví.«

»Nicméně se jedná o pomluvu. Leda kdybyste dokázali, že je to pravda, ale to vy nemůžete.«

»Můžeme, i když tu uniformu mezitím převezl jinam, takže ji doma nemá. Ale já o ní pořád vím.«

»To je jen vaše výmluva - a navíc tím vlastně opakujete křivé obvinění.«

»Není to výmluva. Horší je, že ten případ vyšetřuje pan Hamáček. Kozel se stal zahradníkem a bude se snažit všechny důkazy odstranit. Zajímavé je, že se té uniformy po tom všem ještě nezbavil. Mohl ji už dávno spálit. Jenomže on ji jenom schoval u příbuzenstva, což mu není nic platné. Až dostaneme obhájce, budeme si na soudce Hamáčka stěžovat. Snad je jasné každému, že je zaujatý a v tom případě je jako vyšetřovatel nepřípustný. Až tenhle případ dostane někdo jiný, požádáme o důkazy. Nebojte se, budu vždycky vědět, kam se ta uniforma přestěhuje. Ledaže by ji spálil, ale pistole se nezbaví, ani kdyby ji zakopal pod zem.«

Opět jsem zavřela oči, jako bych vážně chtěla v jedoucím autě usnout.

»Obdivuji vaše nervy. Spát cestou k výslechu, když je to s vámi takhle nahnuté, to se jen tak nevidí!«

Otevřela jsem oči a prudce jsem zvážněla.

»Vůbec to se mnou není tak nahnuté, pane poručíku. Tohle vyšetřování pan Hamáček nedokončí. Ani žádné jiné. Nemusíme si už na něho stěžovat. Všechno je úplně jinak.«

»Jak to můžete tvrdit?« namítal. Podíval se na mě trochu nedůvěřivě. Po dosavadním lehce žertovném rozhovoru mu moje nečekaná vážnost byla jistě podezřelá.

»Slyšel jste už o Božím soudu, na který byl pan Hamáček letos pozvaný?«

»Cosi se mezi lidmi povídá,« utrousil policista.

»Ta lhůta byla původně rok. Jenomže tím, že nás dva pan Hamáček obvinil a postavil se otevřeně proti nám, zkrátil si život - a to dost podstatně.«

»Proboha, co nám to tu vykládáte?« vyděsil se policista. »Tohle je přece přiznání k přípravám na vraždu, jestli jsem to dobře pochopil!«

»Nepochopil,« zavrtěla jsem hlavou. »To nebylo přiznání, to bylo

proroctví. Na okamžik jeho smrti budu mít naprosto perfektní alibi.«

»Pokud vím, bydlíte sama, jenom s tím Jírou. Vy dva si navzájem alibi poskytovat nemůžete, oba jste podezřelí.«

»Jírovi poskytne alibi služba na policejní stanici, mně dokážete alibi vy tři. Pan Hamáček totiž zemřel právě v této chvíli. Ještě je u něho doktor Vašátko, váš policejní lékař. Snaží se pana Hamáčka vzkřísit. Řekla bych, že marně.«

Ztuhli všichni tři, jak se ostatně dalo čekat.

»Jak to můžete vědět?«

»Vy to nevíte?« obrátila jsem se na něho. »Já jsem přece jasnovidka, před chvílí jsem to viděla. Nemusíte zrychlovat, panu Hamáčkovi už beztak nepomůžete.«

»To přece není možné!« vybuchl policista.

»To měl být ten váš boží soud?« otočil ke mně na okamžik hlavu policista, který řídil vůz a dosud se nám nevěnoval.

»Ano, to byl Boží soud,« přikývla jsem a na okamžik jsem si sundala klobouček, ačkoliv při takových příležitostech je zvykem, že smekají pouze muži.

Auto zrychlilo, brzy jsme dojeli před městskou policejní stanici. Předali mě strážnému, aby mě zavřel do cely, kde dosud nikdo nebyl.

»Budete si muset počkat,« zavrčel na mě.

»Já vím. Až najdou náhradu za pana Hamáčka, viďte?«

»Ta ženská tvrdí, že je jasnovidka,« upozornil strážného jeden z policistů, co mě přivedli. »Tvrdila, že pan Hamáček právě zemřel.«

»No jo... ale ona je to pravda...« vykoktal strážný.

»Cože?« Policista vytřeštil oči.

»Měl prý pokročilou rakovinu, ale před malou chvílí, asi před čtvrt hodinou, najednou zmodral, padl obličejem na stůl a už se neprobral. Zemřel, ačkoliv doktor Vašátko byl přímo u něho. Jak to ta ženská mohla vědět?«

»Jsem přece jasnovidka,« ujistila jsem je.

*****

Poseděli jsme si v cele půl dne. Tak dlouho trvalo, než se dostavil náhradní vyšetřovatel. Byl to mladší člověk, asi tak v mém věku. Byl

mi od začátku mnohem více sympatický než pan Hamáček. Dal si nás oba postupně zavolat a když zjistil, že spisy proti nám jsou v podstatě poloprázdné, jen nad tím udiveně kroutil hlavou.

»Já to nechápu,« řekl, když jsem seděla proti němu. »Na zatčení tu nic není. Jedna urážka na cti, navíc beze svědků. Odehrálo se to ve vinárně a tam bych očekával horší konflikt než slovní. Střílení se vás netýká... Poslyšte, povězte mi, jak to mělo být s tím pozváním na boží soud?«

»Můj přítel se s doktorem Hamáčkem nepohodl a vyzval ho na Boží soud,« pokrčila jsem rameny. »Asi měl pravdu, neboť pan Hamáček před chvílí zemřel.«

»Vy tomu opravdu věříte, slečno Kodětová?« usmál se na mě pobaveně vyšetřovatel. »Vy - učitelka?«

»Nemám důvod nevěřit.«

»No, já bych to tak nebral,« usmíval se. »Pokud vím, pan Hamáček měl rakovinu, byla to zřejmě jen otázka času.«

»Nemyslete si, pane soudce,« zavrtěla jsem hlavou vážně. »Jsou jisté věci mezi nebem a zemí, se kterými se nežertuje, pokud člověk nechce přijít k úrazu.«

»O vás jsem slyšel, že jste jasnovidka,« usmíval se.

»Ano - ale nehádám budoucnost. Jen minulost.«

»U učitelky je to opravdu zvláštní záliba.«

»Smutná záliba,« podotkla jsem.

Chvíli se na mě díval pátravě.

»Dobrá. Jestli dovolíte, vyzkouším si vás. Narazili jsme na jednu záhadu a nikdo si s ní neví rady. Pro jasnovidku by to ovšem neměl být problém. Asi před týdnem nám utekl vězeň. Je dost nebezpečný, tvrdil, že se strašlivě pomstí za to, že jsme ho zavřeli. Jeho tvrzení musíme brát vážně, je to totiž velice schopný chemik. Zavřeli jsme ho za výrobu drog, ale on by mohl vymyslet něco nebezpečnějšího. Museli jsme kvůli němu nasadit pohotovost do všech vodáren, aby nemohl otrávit vodu. Jestli jste opravdu jasnovidka, mohla byste uhodnout, jak se dostal z vězení a kde se právě nachází?«

Takže zkouška, pomyslela jsem si. Veřejně a dokonce před soudem. Ale co, máme pachatele strašit, anebo se spoléhat na instituci, která je k tomu účelu ustanovená?

»Můžete mi o tom říci co nejvíc?« zeptala jsem se věcně. »Ne že bych si to nemohla zjistit sama, ale co mi řeknete vy sám, s tím se už

nebudu muset zdržovat. Nemyslete si, ani to jasnovidectví není nic jednoduchého. Musím se na to pekelně soustředit a dost to vyčerpává.«

Vyšetřovatel mi proto detailně popsal, ze které věznice uprchl hledaný vězeň a kdy to bylo. S jeho dovolením jsem se pak posadila do pohodlnějšího koženého křesla. Byla jich pod okny soudní síně celá řada. V nejbližším jsem se stočila do klubíčka a zavřela oči.

»Vidím věznici,« řekla jsem po chvilce soustředění. »Na které okno se mám zaměřit?«

Popsal mi okno vězeňské cely. Bylo až na kraji budovy, kde končil vězeňský dvůr.

»Ano, už to vidím. Jsou tam čerstvě opravené mříže. Budu se ale muset trochu přesunout v čase...«

Ještě více jsem se schoulila. Prorazit bez medailónku na čele skrz týden v čase bylo obtížnější než jsem myslela, ale i to se mi podařilo. Pak už to bylo snadnější.

»Myslím, že to mám,« ohlásila jsem po chvilce. »Stalo se to v noci. Přijelo auto s košem na dlouhém rameni, opravují s ním pouliční lucerny. Koš vysunuli přes plot, chlap v něm přebrousil mříže elektrickou bruskou, nebo co to měl. Jiskry létaly jen do koše, nebylo to příliš znát. Vězeň přeskočil k němu, rameno se s nimi vrátilo nad ulici, stáhlo se dolů a auto pak odjelo. Proto nebyly žádné stopy na stěně ani pod oknem a ani pes neměl šanci.«

»Kolik tam bylo lidí?« zajímal se vyšetřovatel.

»Kromě vězně - dva,« odpověděla jsem. »Jeden manipuloval s pákami hydrauliky, druhý stál v koši. Odjeli... moment, hned si to zjistím...«

Soudce ani nedýchal.

»Mám je... a jsem v současnosti,« ohlásila jsem. »Je to ve sklepě, vchází se tam ze dvorku mezi domy... Dům má číslo třicet pět a ulice se jmenuje... moment, musím najít nějakou cedulku... ulice Prokopa Holého. Jsou tam všichni tři, právě něco vaří na kamnech, ale vážně nevím co. Moment... dejte si na ně pozor, mají tam nějaké pistole.«

Otevřela jsem oči.

»Stačilo vám to?« podívala jsem se na vyšetřovatele.

»Počkejte tady,« odtušil a rychle vyběhl z místnosti. Na jeho místo přišel komisnější policista a okamžitě mě vyhodil z pohodlného křesla. Musela jsem se opět posadit ke stolu na vyhrazenou židli a

čekat, co se bude dít. Naštěstí mě nechal v klidu sedět. Mohla jsem předstírat spánek a podívat se, co se děje venku.

Netrvalo to dlouho, sotva čtvrt hodiny.

»Musím vám velice poděkovat, slečno Kodětová,« sděloval mi udiveně vyšetřovatel, sotva vstoupil do dveří. »Všechno bylo přesně tak jak jste říkala. Naštěstí jsme měli nedaleko v pohotovosti přepadovou jednotku.«

»Já už jsem to viděla,« řekla jsem. »Akce jako ve filmu, ani nestačili sáhnout po zbraních. Co to tam vlastně vařili za lektvary?«

»Nevím,« opáčil vyšetřovatel. »Jste snad jasnovidka!«

»Já vidím jenom obrazy,« ujistila jsem ho. »Kromě toho chemii nerozumím. Pamatuji si snad pár prvků, možná bych vám dokázala napsat chemický vzorec vody, čpavku, kyseliny solné a sírové - ale to bude asi tak všechno. Kdybych měla zjistit nějakou chemikálii, nepomohlo by ani kdybych ji měla v ruce, leda by to byl ten čpavek.«

»Co se vlastně stalo?« zeptal se zamračený policista.

»Trochu mi nad tím zůstává rozum stát,« vydechl obdivně vyšetřovatel. »Tady slečna Kodětová před chvilkou objasnila nejhorší případ tohoto měsíce. Označila nám naprosto přesně úkryt perníkáře Tondy a jeho kompliců.«

Na tváři policisty byl znát nechápavý údiv.

»Ona ho znala?«

»Zdá se, že ne. Ale mohli bychom si vás vyzkoušet ještě jednou?« podíval se na mě s očekáváním.

»Beze všeho,« souhlasila jsem. A hned jsem se přemístila do pohodlnějšího křesla; ani komisnější policista proti tomu tentokrát neprotestoval.

Popsali mi vesničku, ve které pohřešovali už od minulého měsíce jednu starší paní.

Chvíli mi trvalo, než jsem ji našla. Pak už to bylo dost rychlé, bohužel s nepříjemným výsledkem. Stará paní sháněla zaběhlou kočičku, přitom se dostala až na okraj rozvodněného potoka, utrhl se s ní podemletý břeh a paní se utopila. Jen jsem se třásla bezmocí, když jsem ji pozorovala, jak zoufale volá o pomoc. Stalo se to už před měsícem, nemohla jsem jí teprve teď podat pomocnou ruku. Dvakrát se ještě její hlava objevila nad vodou, ale pak už se nevynořila. Chvíli jsem ji ještě sledovala, než se zachytila pod mostem asi půl druhého kilometru od svého domu. Zůstala na dně přitisknutá proudem k mostnímu pilíři a

voda se přes ni dodneška netečně valila.

»Tam přece všude pátrali?« divil se vyšetřovatel.

»Pátrali špatně,« pokrčila jsem rameny. »Možná to bylo tím, že pod mostem je tma, paní je zaklíněná na dně a shora není vidět.«

Vyšetřovatel opět odešel telefonovat. Policista se na mě chvíli díval jako na zjevení. Když se vyšetřovatel vrátil, pozval mě už téměř bez předešlého odstupu na kávu.

»Jmenuji se Smetana, to si snadno zapamatujete,« podal mi ruku, když jsme všichni tři usedli v bufetu. »Nejsem sice Bedřich, ale Josef, můžete si mě také splést s Dvořákem, ale nevadilo by mi to. Také mám hudbu rád a dokonce ve volných chvílích občas hraji v kvartetu.«

»Na housle - jako Sherlock Holmes?«

»Ne na housle, ale na violoncello. A ne o samotě, ale se třemi kamarády.«

»Poručík Novák,« představil se i policista. »Já se zase jmenuji tak, že obyčejnější jméno těžko najdete.«

Zdálo se mi, že už se tak nemračí jako prve. Já bych se jim představovat nemusela, znali mě z vyšetřovacího spisu, ale raději jsem své jméno pro formu uvedla také.

»Nepochopím co proti vám ten Hamáček měl,« přemýšlel nad kávou pan Smetana. »Vždyť vy byste vyřešila i nejzáhadnější případy. Na některých se mořímе celé měsíce a nakonec stejně zůstanou neobjasněné. Říkáme jim pomníčky. Myslím, že byste nám jako jasnovidka mohla být velice užitečná.«

»Ano - ale dovedete si představit, jak může být taková jasnovidka nebezpečná?«

»Pokud se dáte na dráhu zločinu... nevím...«

»Nemusím páchat zločiny. Představte si, že se necháte vy sám podplatit,« navrhla jsem malý příklad. »Potom narazíte na jasnovidku, která vás může před celým světem znemožnit. Může vám být nebezpečná, nebo ne?«

»To bych se musel nejprve nechat podplatit,« usmál se na mě vyšetřovatel. Pak s trochu vážnější tváří dodal: »Že by Hamáček něco tajil?«

»Dvanáct vražd pomáhal loni ututlat,« zamračila jsem se. »Nejhorší na tom bylo, že proti němu nebyly žádné důkazy.«

»Fí ha! Vy jste to zjistila?«

»Ano. Dovedete si však představit situaci u soudu, kdyby jediné svědectví proti zločincům pocházelo od jasnovidky? My jsme toho věděli dost, ale na soud by to bylo málo. A navíc - Hamáček byl přece také soudce.«

»Ani soudce není nic výjimečného, i on může být usvědčen a po právu odsouzen.«

»Možná - ale ne bez důkazů. My jsme věděli málem o každé koruně, kterou od vrahů dostal, ale nemělo by to cenu. Víte, jak těm lumpům pomáhal?«

Vysvětlila jsem jim, jak trestní oznámení předával těm, proti nimž byla podána a pak pomáhal zakrývat vraždy svědků.

»To je hrozné obvinění. Máte asi pravdu, špatně by se to dokazovalo. Vy jste to zřejmě vzdali, proto ten boží soud!«

»Ano, Jíra dal panu Hamáčkovi vybrat. Odchod z justice, nebo Boží soud. On si vybral to druhé.«

»To by si snad vybral každý!« prohlásil policista Novák, který dosud téměř ani nepromluvil.

»Každý ne,« zavrtěla jsem hlavou. »Někteří opustili svá zaměstnání, než aby se takovému soudu vydali.«

»Lidi jsou pořád nepoučitelní,« vrtěl hlavou pan Novák.

»Asi si myslíte, že to bylo plané vyhrožování...«

»Samozřejmě, co jiného!«

»Plané vyhrožování by to bylo od každého jiného, ale ne od nás. Opakuji, existují na tomto světě síly, se kterými se nesmí žertovat.«

»A vy je ovládáte?« zeptal se mě vyčkávavě pan Smetana.

»Ne,« zavrtěla jsem hlavou. »Můžeme pozvat darebáka před Boží soud, ale jakmile kletbu vyslovíme, neumíme ji odvolat. Je kolem toho spousta neznámého. Možná známe sotva tisícinu toho, co tyto síly představují.«

Chvíli jsme mlčeli.

»Hovořila jste o vraždách svědků,« pokračoval po chvíli pan Smetana. »Jenomže o žádné zatajené vraždě nevím. Všechny vraždy v poslední době byly řádně prošetřeny. Některé nebyly objasněny, ale nikdo snad nic nezakrýval.«

»O autonehodách vyvolaných výbušninou víte?«

Samozřejmě ho to zajímalo. Musela jsem mu vysvětlit, jak Jaroslav Folkert likvidoval své oběti.

»To bylo udělané úplně profesionálně,« přikývl policista s uzná-

ním. »Není div, že se na to nepřišlo.«

Musela jsem jim tedy povědět o úplatcích, které dostával od vrahů doktor Hamáček.

»Vskutku příšerná historie,« zahučel Smetana. »Poslyšte, jak vlastně provozujete to jasnovidectví?«

»Není to jen jasnovidectví,« opáčila jsem. »Existují pro nás výjimky, které by nikdo nepovažoval za možné. Neplatí na nás ani některé další přírodní zákony.«

»Například?«

Požádala jsem ho o kapesní nůž. Nejprve jsem se do dlaně bodala sama, potom jsem položila ruku na stůl a požádala ho, aby to zkusil i on, případně i jeho kolega. Zpočátku se oba zdráhali, ale pak se odvážili víc - a zjistili, že skutečně nejsou schopni poranit mě.

»Neuvěřitelné! Ale slyšel jsem, že se váš přítel střelil do ruky a také se mu nic nestalo,« zeptal se opatrně poručík Novák. »Je to vůbec možné? Co o tom víte?«

»Tak jako nás nezraníte nožem, neuspějete ani pistolí,« ujistila jsem ho. »Ale nedoporučovala bych vám zkoušet to. Je to velice nebezpečné. Ne pro nás, pro střelce. Kule se od nás odrážejí jinak než by se dalo očekávat. Vracejí se proti tomu, kdo je vystřelil.«

»To začíná vypadat jako nějaká báje!«

»Ano, ta se o nás traduje už od středověku,« řekla jsem. »Říkají nám od pradávna fext, což snad znamená nezranitelný. Patříme tak trochu mezi strašidla.«

»Vy? Kdo vlastně jste?« zeptal se mě konečně pan Smetana přímo. »Ve spise máte povolání učitelka, nemyslíte, že to je s vašimi slovy trochu v rozporu?«

»Jak říkám, jsme strašidla,« usmála jsem se, i když asi trochu křečovitě. »Nemyslete si, že to je snadné. Skoro máme dojem, že zločiny přitahujeme jako svíčka noční můry. Věřil byste tomu, že na mě už čtyři chlapi vystřelili z pistole?«

»Ještě že se netrefili...« usmál se Smetana.

»To je právě to, oni se strefili. Všechny čtyři to stálo život. Na místě zemřeli vlastní kulkou.«

»Neuvěřitelné!«

»Možná i oni patří mezi vaše nevyřešené případy,« řekla jsem. »Poslyšte, mám dnes nějak moc sdílnou náladu a když už jsem vám toho prořekla tolik, povím vám i o dalších záhadách - ale uznejte

upřímně, mohli jsme s tím přijít za darebákem jako byl Hamáček?«

»Pokud je to pravda - asi nemohli.«

»Vidíte!«

»Mluvíte o upřímnosti - ale ještě jste mi neřekla, co je vlastně podstatou vašich - řekněme neobvyklých schopností.«

»Podstatu - nezlobte se, tu vám neřeknu. Setkali jsme se s mocnými silami, ale sami si je neumíme vysvětlit.«

»Čáry a kouzla?«

»Tak bych to neřekla. Ty síly nejsou z tohoto světa, ale i když mají trochu odlišnou podstatu, než na co jsme my lidé zvyklí, mají určitě svůj řád. Jenom nevíme jaký.«

»Vy mě doopravdy strašíte!«

»Prosím vás, co je na mně strašidelného? Až na to, že se ode mě odrážejí kulky a umím vidět do minulosti, jsem skoro obyčejná ženská. Já vím, učitelka a jasnovidka, to se spolu moc nesnáší. Ale co mám dělat? Chtěla bych v klidu dál učit, ale na druhé straně by byla škoda těch schopností nevyužít. Vždyť je to úžasný dar!«

»No právě!«

»Podívejte se, můžeme udělat dohodu,« navrhla jsem. »My vám budeme pomáhat, kdykoliv budete potřebovat. Vy se naopak pokusíte nechat nás na pokoji, pokud to bude možné. Snad by to šlo nějak zařídit, ne?«

»Až na nějaké drobné nesrovnalosti. Ve zprávě jsem četl, že nemáte v pořádku doklady.«

»Já doklady mám,« zamračila jsem se. »Jíra bohužel žádné nemá. O všechny přišel.«

»To je takový problém, nechat si vystavit duplikáty?«

»Není podle čeho,« ujistila jsem ho.

»Musí to jít,« přesvědčoval mě. »Stačí dojít si pro opis rodného listu do matriky a na základě toho už si můžete dát vystavit všechno ostatní.«

»Žádný rodný list Jíry neexistuje,« ujistila jsem ho.

»To není možné!«

»Záznamy farního úřadu jeho rodné vsi zmizely za války. Od té doby je bez dokladů.«

»Za války?« podíval se na mě udiveně. »Nevypadá, že by pamatoval válku! Myslel jsem, že je mladší.«

»Nevypadá na to...« opakovala jsem. »Nejspíš se divíte. A kdy-

byste ještě věděli, že mám na mysli válku Třicetiletou, tu co začala Bílou horou!«

»Cože?«

Koukali se na mě - vážně jako na strašidlo. V záchvatu sdílnosti jsem jim tedy vysvětlila, že Jíra nestárne, takže je opravdu pamětníkem Bílé hory.

»A někteří jsou ještě starší,« zakončila jsem. »Tisíce let - a pocházejí z doby, kdy lidé nejenže nevedli matriky, ale kdoví zda vůbec znali písmo.«

»A co vy?« díval se na mě užasle.

»Já nejsem strašidlo dlouho,« usmála jsem se. »Narodila jsem se v dnešní době a mám doklady v pořádku - prozatím.«

»Takže vy jste nejmladší strašidlo v Čechách...« pokusil se křečovitě o úsměv pan Novák.

»Nejsem nejmladší. Je mezi námi i dívenka, ještě jí není deset let. Nezlobte se na mě, neprozradím vám ji, aby neměla nepříjemnosti. Zatím to o ní netuší ani vlastní rodiče.«

»Neobyčejně zamotaná historie,« mumlal si pro sebe pan Smetana.

»Zamotaná? To je slabé slovo. Ale teď je řada na vás. Co byste nám radil? Může někdo Jírovi vystavit doklady s datem narození šestnáct set sedm? Navíc on sám přesně neví kterého dne. Jeho rodná vesnice dávno neexistuje a na jejím místě je dnes hustý les. Zapeklitý oříšek pro matrikáře, což?«

»Zapeklitý,« připustil. »Ale snad by se to nějak vyřešit dalo. Když se chce, jde všechno.«

»Obdivuji váš optimismus,« pokrčila jsem rameny.

»Ale přece... Jak získáváte peníze na živobytí?«

»Nebojte se, poctivě. Já mám své zaměstnání a Jíra také nekrade,« ujistila jsem ho.

»Ale k zaměstnání jsou přece doklady nutné!«

»K trvalému. Při krátkodobých se na to tak nekouká.«

»No dobře, ale co nemocenská, důchod...«

»Při jeho věku by měl být v důchodu už dávno,« rozesmála jsem se. »Samozřejmě žádný nepobírá. Tím pádem je nesmyslné, aby na důchod platil, ne? Podívejte se, jistě to není podle zákonů, ale cožpak zákony počítají s někým, komu je tři sta, nebo dokonce tři tisíce let? Pokud tohle vyřešíte, budu vás upřímně obdivovat. Víte, jistě s námi

není všechno v takovém pořádku, aby to vyhovovalo zákonům, ale stačilo by nám nějak zachovat dosavadní stav. Neztěžujte nám to, prosím vás.«

»Podívám se, co by se v tomhle dalo dělat,« ujistil mě.

Poručík Novák pak odešel pro Jíru a odvezl nás služebním autem domů. Vrátili mi i počítač a domluvili jsme se, že za námi přijdou se všemi případy, se kterými si nevědí rady.

Jíra přislíbil respektovat co jsem dohodla. Nikdo se ani nedivil, že zná obsah našich rozhovorů. Nebyl si jen jistý, zda vyšetřovatel Smetana dodrží slovo, ale s těmi obavami se mi svěřil až když jsme byli doma sami.

»Musíš se naučit trochu víc věřit lidem,« řekla jsem.

»Lidem se věřit nedá,« vrtěl hlavou.

»Mně také ne?«

»Tobě věřím,« přikývl. »Prošla jsi balvanem ďáblíků, ani nemůžeš být falešná, jako spousta jiných.«

»A dokud jsem neprošla? Ba ne, Jíro, ty jsi mi věřil už předtím, přiznej si to.«

»Věřil,« připustil bez váhání. »Jednak by to byl od tebe černý nevděk, kdybys mě zradila. A pak, já už dávno nemám co ztratit. Při mém dosavadním způsobu života je mi jedno, když mě i nejlepší přítel zradí.«

»Tobě by vážně bylo jedno, kdybych tě zradila?«

»Ty jsi výjimka, Martino,« řekl. »Ani nevíš jaká. O tebe bych opravdu nechtěl přijít.«

»Já o tebe také,« zjihla jsem. »Víš, Jíro, poznala jsem už několik chlapů, kteří by se mi líbili, ale ty jsi opravdu takový, že bych si tě vzala za muže.«

»I když jsem takové strašidlo?« usmál se.

»Vždyť - já už jsem také taková,« ujistila jsem ho.

A tak jsem se poprvé ocitla v jeho náručí...

*****

Výlet

Jakmile začala škola, moje detektivní působení se muselo podstatně omezit. Laikům se to nezdá, ale vést jednotřídní školu nenechává příliš volného času, ačkoliv mi s technickou stránkou věci pomáhal školník, šedivý pan Král. Vykonával tu práci pouze na půl úvazku, byl to bývalý švec a občas i dnes spravoval sousedům boty. Před dvěma lety jsem si nechala od něho ušít boty nové, spíš abych mu udělala radost, než že bych je opravdu potřebovala. Byly vynikající, ušil je velice dobře a pevně, jenomže byly trochu těžké. Jednou jsem si je vzala na výlet do hor, ale na každodenní nošení se nehodily.

První den jsem se přivítala s žáky. Na malé vesnici jako byla naše přibude každým rokem pět nebo šest nových školáků, stejný počet však odejde do větší školy ve městě, takže nám počet žáků zůstává stále na stejné úrovni. Jako každým rokem bylo nutné nechat nové školáčky pomalu zvykat na nový, zatím pro ně nezvyklý řád. Těch pět nových jsem zvládla jako každý rok hladce a zbytek třídy tvořili ostřílení borci, kteří už dobře věděli, jak se mají ve škole chovat.

Trochu rozruchu způsobila Jarmilka. Na zahájení školního roku přišla v krásných nažehlených šatičkách, ale hned druhý den se ve třídě objevila v rudohnědé kombinéze od ďáblíků. Způsobila tím samozřejmě velké pozdvižení. Něco takového zde na vsi kromě mě nikdo nenosil. Nemohla jsem jí zkazit radost a proto jsem dělala, jakoby o nic nešlo. Jakmile se záhada podivného způsobu oblékání kombinézy od ďáblíků vyjasnila, nosila jsem ji jenom doma. Venku jsem ji měla v podobě míčku buďto v kabelce nebo ve zvláštní kapse, kterou jsem si na ni ušila. Kombinéza byla velmi pohodlná, navíc mi pořád šetřila peníze za jídlo, ale ve škole jsem chtě nechtě musela opět vypadat jako »paní učitelka«.

Škola nám tedy začala a s ní i spousta povinností. Místo sledování minulosti jsem se po večerech musela připravovat na vyučování příštího dne. Přes týden se detektivní činnosti mohl věnovat jenom

Jíra, který odložil stěhování a přijal na krátkou dobu zaměstnání přímo ve vesnici.

Druhého dne poté, co nás dal soudce Hamáček zatknout, jsem se musela ve škole omluvit za zameškané vyučování. Moji žáčkové měli pro to pochopení a upřímně mě ujišťovali, že mě omluví i častěji. Nicméně jsem jim slíbila, že se vynasnažím vynechat z vyučování co nejméně, což všichni přijali s také tak upřímným zklamáním.

*****

Musím přiznat, že jsme si od našeho společného zatčení byli opět o mnoho blíž. Dokonce tak, že jsem ani netrvala na tom, že musíme spát každý v jiné místnosti. Přenesla jsem si peřiny ze sednice za pecí, kde jsem dosud spala, do komory k Jírovi. Neprotestoval. Proč také? Na tom přece nebylo nic divného. Spíš bylo nenormální stranit se jeden druhého, když jsme byli oba bez závazků a žili spolu pod jednou střechou déle než měsíc. Kdybychom po celé dlouhé noci leželi vedle sebe, toulali se po minulosti a jeden druhého se přitom ani nedotkli, bylo by to asi větší porušování přírodních zákonů, než odrážení vystřelených projektilů.

Faktem je, že bych před měsícem ani ve snu nečekala, že si s Jírou něco začnu. Galantní byl sice od začátku, ale na druhé straně vypadal jako pobuda, ostatně jím i byl. Navíc byl, marná sláva, tak trochu strašidlo. Dokázal mi to hned na počátku tak pádným způsobem, že jsem nemohla pochybovat.

Přiznám se, trochu jsem se ho štítila, ačkoliv jsem ten pocit silou vůle dokázala překonat. Navzdory tomu jsem si ho vzala do podnájmu, ale tuto ztřeštěnost bych mohla vysvětlit nesmírnou zvědavostí. Chtěla jsem se o tak záhadném člověku dozvědět co nejvíc a to mě donutilo trochu riskovat. Nicméně jsem se před ním po několik prvních nocí v sednici zamykala. Nemohla jsem vyloučit, že se v něm něco nezlomí a já to pak přece jen neodnesu.

Později jsem si na něho zvykla a po všem, co jsme spolu prožili, jsme získali hodně společného. Jakmile jsem se také stala fextem - a vlastně stejným strašidlem - pochopila jsem náhle, že ho potřebuji.

Když už jsme se konečně dostali k prvnímu políbení, Jíra se při-

znal, že jsem se mu líbila od začátku, ale netroufl si přiblížit se mi více, nežli na hranici strohé korektnosti. Připsala jsem mu to k dobru jako další rytířský projev. Jíra měl někdy starodávné ale docela imponující způsoby. Netrvala jsem už na tom, aby v dosavadním odstupu pokračoval.

Kupodivu jsem si v první chvíli nedělala žádné starosti, jestli si budeme navzájem vyhovovat i v té, řekněme, poněkud choulostivé oblasti. Nedalo mi velkou práci vyprovokovat ho, aby se projevil jako muž. Pravda, trochu jsem trnula, jestli se na něm léta přece jen nepodepsala, ale brzy mě z těchto obav vyvedl - prakticky už první noc.

Přiznám se, byl to pro mě nesmírně vzrušující pocit, být objímána mužem o tři století starším. Jíra však nevypadal na třicet jenom svým vzhledem. Dovedl se perfektně ovládat, ale jakmile překonal svou počáteční ostýchavost, vyplaval u něho na povrch temperament, jaký bych v něm nehledala. Pochopila jsem, že jsem ani v tomto směru nic neprohrála.

Navenek se mezi námi nic nezměnilo. Upřímně řečeno, lidé ve vesnici nás už dávno považovali za milence a nikdo se nad tím nepozastavoval. Nevěřili by nám spíš, že jsme mezi sebou až dosud udržovali odstup.

Zeptala jsem se ho jen tak mimochodem, kolik měl ve svém dlouhém životě žen. Trochu sice zvážněl, ale bez vykrucování přiznal, že jich bylo tolik, že si je nemůže pamatovat.

»Víš, v životě vojáka to bylo se ženami všelijaké. Často šlo o krátké známosti, někdy na týden, na měsíc, nebo jen na jedinou noc. Někdy se do mě dívčina zakoukala, že by beze mě nechtěla žít, ale za půl roku mi pak dala kvinde. Anebo tomu bylo naopak, když jsem zjistil, že se v roztomilé hlavičce nachází málo rozumu a řekl jsem si včas, krása není všechno. Jindy jsem už po krátkém čase pozoroval, jak se moje vysněná dívka začíná pomalu ale jistě měnit v saň.«

»Žádnou sis nevzal za ženu?«

»Jednu,« připustil. »Jenže to nebylo to pravé. Když jsme se s Majdalenou brali, byla děvče krev a mlíko, osmnáct jar. Všichni její známí jí tehdá radili, ať si tak starého chlapa nebere - a to nevěděli, kolik mi v té době bylo! Potíž byla, že ona nezadržitelně stárnula, zatímco já jsem vypadal pořád stejně. Jak šla léta, Majdalena z dívenky vyrostla v krásnou ženu, pak se změnila v rozumnou paní, ale co naplat, nakonec z ní byla stará nevrlá bába. Jak ta mi neustále vyčítala,

že nestárnu! Pořád mě nutila, abych přiznal své hříchy, že to přece nemůže být samo sebou. Když potom zemřela, bylo to pro mě - a možná i pro ni - vysvobození.«

»Děti jste neměli?«

»Bude se ti to možná zdát podivné, neměli. Častokrát mě napadlo, co bych dělal, kdybych měl nějaké potomky. Asi bych se o ně postaral, jak je dobrým zvykem. Bohužel jsem k tomu neměl nikdy příležitost. Docela by mě zajímalo, budou-li mít také vlastnosti fextů.«

Chvíli jsme oba dva mlčeli.

»Jíro, mám k tobě takovou prosbu,« začala jsem po delší chvíli. »Řekni mi upřímně, až ze mě bude bába. Mohla bych se změnit postupně, ani bych si toho nevšimla.«

»A co bys pak dělala?«

»Dám ti volnost, to ti přísahám!«

»To se nikdy nestane,« zavrtěl hlavou. »Nedovedu si ani představit, že bys byla fextem a přitom stárnula rychleji než já. Určitě to spolu velice těsně souvisí.«

Přejel mi přitom mráz po zádech. Kdyby to byla pravda, budu za sto let také takovým strašidlem. Dříve se o takových říkalo a psalo, že nemohou najít klid v hrobě. Ale hned jsem si na to sama odpověděla, že Jíra tak žije už více než tři století a pořád vypadá jako dřív. Musel si zvyknout na změny v naší civilizaci, ke kterým v průběhu staletí došlo, ale dá se to zřejmě vydržet.

Existence a zejména vzhled ruského Kaščeje Nesmrtelného byla další neznámou. Neměla jsem důvod podezírat Jíru ze lži a dokonce ani z omylu. Kaščej podle něho vypadal staře - ale tři tisíce let, to už je přece nějaký věk! No budiž, trápit se s tím nemusíme, máme na to oba ještě dost času. Vzpomněla jsem si též na Jagu. Měli spolu syna, který žil přinejmenším sto let a podle všeho byl stejný jako oni. Jíra s Majdalenou děti neměli, ale tamti dva ano.

Jenom nepatrný mráček nad obzorem se ukazoval, když jsem si uvědomila, jaké problémy by na nás mohly čekat, kdybychom chtěli náš vztah legalizovat. Oficiálně to nešlo. Jíra neměl žádné doklady. A říkejte o moderní době co chcete, učitelka to má rozhodně těžší. Zejména na vesnici.

Ale co bude s Jarmilkou?

Představa, že ani za sto let pořádně nevyroste a zůstane malou holčičkou, byla ještě horší. Nemohli jsme s tím vůbec nic dělat a ne-

zbývalo nám než počkat, jak se věci vyvinou.

*****

Naše spolupráce s vyšetřovatelem Smetanou se začala brzy poté, co jsme se v dobrém rozešli.

Přijel za mnou sám svým soukromým autem a vytáhl naditou aktovku plnou obálek. Měl je seřazené podle důležitosti, od takových, které by potřeboval pokud možno včera, až po méně důležité. Seřadil je tak, neboť nevěděl, kolik jich společně dokážeme rozluštit a chtěl zjistit aspoň ty nejžhavější.

Dohodli jsme se, že nás nebude vyžadovat jako svědky. To by asi nebylo soudem přijato. Smetana tvrdil, že důkazy bude muset obstarat jako dříve. Postačí, když bude vědět, od čeho má začít. Vzhledem k tomu, že Jíra odejel do města, všechno leželo jen na mně.

Smetana seděl u stolu, lejstra rozložená před sebou. Já jsem napolo ležela v houpacím křesle, oči pevně zavřené, ale uši napjaté, aby mi nic neuniklo.

Zpočátku mluvil víc on. Musel mě uvést do situace, abych se měla čeho zachytit. Jakmile jsem se dostala do obrazu, to znamená viděla jsem místo činu se zúčastněnými osobami, naše role se obrátily. Mluvit jsem začala já, on si všechno pilně zapisoval na volné papíry.

První případ byla hrozná, krutá vražda, tím horší, že se obětí stalo dítě, sotva sedmileté děvčátko. Našla jsem si je ještě živé, ale postupně jsem spolu s ním putovala v dávno uplynulém čase, až jsem objevila toho, kdo dítě zabil.

Nebylo mi z toho nejlépe, když jsem viděla, jak ubožátko prosí o život, zatímco vrah se sveřepým výrazem bodá dlouhým kuchyňským nožem nejprve do živého, později jenom do nehybně ležícího tělíčka.

Sledovala jsem ho pak, jak zahrabal zakrvácený nůž, umyl se od krve a ukryl bezvládné dětské tělíčko. Pátrání jsme ukončili až v současné době. Vrah se po svém činu odstěhoval do jiného kraje, což nebylo nijak nápadné, protože stěhování naplánoval dávno předtím a bestiální vraždu spáchal nejspíš z náhlého popudu. Možná ho napadlo, že odstěhováním zahladí všechny stopy. Málem se mu to podařilo.

Byla jsem trochu unavená, ale šťastná, že jsem se mohla účastnit

objasnění tohoto hrozného činu. Pomyšlení, že by se vrah dále pohyboval mezi nic netušícími lidmi, nebylo nijak příjemné nejen pro mě. Doufala jsem, že policisté najdou nůž na tom místě, kde jsem popsala a že na něm budou použitelné otisky prstů. To bude, panečku, pro vraha překvapení!

Smetana se pak chvíli dohadoval radiotelefonem s kolegy z výjezdové skupiny. Potom otevřel další obálku - obsahovala také neobjasněnou vraždu. Tentokrát byla zavražděna neznámá starší paní, jejíž tělo bylo objeveno v rybníku.

Situace se opakovala s tím rozdílem, že vrahů bylo více. Šlo o čtyři mladíky, kteří ženu zabili, rozebrali si všechny cennosti v domku a po vraždě se rozešli. Dva z nich odvezli mrtvolu na hráz rybníka a tělo, zatěžkané přivázanou cihlou, vhodili do vody. Musela jsem je sledovat každého zvlášť a po identifikování jsem se musela namáhavě prodírat časem zpět, abych mohla zachytit dalšího.

Také po tomto sledování jsem měla chvilku času, než pan Smetana obtelefonuje někoho, kdo by mohl zařídit prohlídku všech označených míst, zajištění vrahů a doličných předmětů.

Rovněž třetí případ byl velice zajímavý. Pan Smetana si vzal již uzavřený případ, kdy byl viník usvědčen a odsouzen. Proč jej s sebou bral, nedovedl zdůvodnit jinak, než jakýmsi nezřetelným pocitem, že není všechno v pořádku. Ačkoliv byl pachatel usvědčen mnoha důkazy, nepřiznal se a stále tvrdil, že nic neprovedl a že je nevinný. Tvrdošíjným zapíráním však získal pouze přísnější trest, než kdyby svého činu litoval.

Jednalo se o znásilnění dívky, ovšem provedené s takovou brutalitou, že oběť nedlouho po převezení do nemocnice svůj zápas s mnoha zraněními prohrála a zemřela. Před smrtí dívka svého vraha popsala a právě její popis byl klíčovým důkazem, podle něhož byl vrah vypátrán.

Našla jsem si dívku v čase odpoledne toho dne, kdy byla ještě naživu. Opět jsem se trochu roztřásla, když jsem s ní dospěla až k onomu kritickému bodu v prostoru a čase, kdy se nic netušící dívka ve večerním šeru na pokraji lesa setkala se svým budoucím vrahem.

Ačkoliv jsem se celá třásla bezmocí, když jsem sledovala průběh vraždy, nesměla jsem přerušit své pátrání. Bylo třeba zajistit ztracené stopy. Pachatel byl zamaskovaný, takže jej bylo těžké s jistotou určit, dokud se neodmaskuje. Sledovala jsem jeho cestu napříč lesem tam,

kde stálo jeho auto.

»Panebože, tak je to pravda,« povzdychl si pan Smetana. »Odsouzený žádné auto neměl, podle rekonstrukce musel přijít z opačné strany a také tam odejít. Jestli je tomu tak jak mi popisujete, pak ve vězení sedí úplně nevinný člověk, zatímco vrah dosud běhá na svobodě!«

»Nemohu si pomoci, vidím co vidím,« pokračovala jsem ve sledování auta, řítícího se noční tmou. Až když jsem nechala pana Smetanu zapsat si jméno a adresu vraha, teprve jsem se mohla vrátit zpátky v prostoru a čase k jeho oběti.

Skoro za půl hodiny poté se na místě činu objevil další zúčastněný. Zahlédl bezvládně ležící dívku v trávě na kraji lesa, sklonil se k ní a otočil si ji obličejem k sobě. Když však spatřil, jak je zle zřízená, otočil se a v hrůze utekl. Sledovala jsem ho, byl to přece důležitý svědek! Druhý muž doběhl k nejbližšímu telefonního automatu a chvíli vzrušeně telefonoval. Pak chvíli váhal, ale místo aby se vrátil, dal se na útěk na opačnou stranu. Doprovodila jsem ho až do jeho bytu a podle vizitek na jeho dveřích jsem zjistila, o koho se jedná. Všechno jsem nadiktovala panu Smetanovi.

»Vidíte - proto souhlasil ten popis,« povzdychl si.

Onen druhý byl totiž později odsouzený za zločin, který nespáchal. Rozhořčilo mě ovšem, že zbaběle utekl. Snad mohl té dívce zachránit život. Pan Smetana mi vysvětlil, že při setkání s tak krutým zločinem někteří lidé propadnou panice. To by vysvětlovalo, proč se ten člověk už nevrátil, ačkoliv se ničeho zlého nedopustil.

Několikeré skoky v čase mě vyčerpaly natolik, že jsem už nemohla pokračovat. Také pan Smetana si všiml, že se sotva držím na nohou. Když jsem se chtěla napít, drkotaly mi zuby o skleničku jako v horečce.

»Není toho na vás moc?« zeptal se mě s účastí.

»Je,« přikývla jsem. »Nejhorší jsou skoky napříč časem. Po každém se cítím jako po ráně do hlavy.«

»Nenecháme toho?« navrhl mi. »I tak jste nám pomohla víc než jsem čekal.«

»Nemohl byste mi tady nechat váš telefon?« zkusila jsem, co mě právě napadlo. »Popište mi výchozí místa dalších pěti případů a já se na ně vrhnu, jakmile se trochu vzpamatuji. Teď ale opravdu... Už jsem vám přece říkala, že nic není tak jednoduché, jak to vypadá...«

»Věřím vám - a nestačím se obdivovat vašim schopnostem, slečno Kodětová,« vysekl mi mimoděk poklonu. »Jak je možné, že máte tyhle schopnosti? Slyšel jsem o mnoha jasnovidcích, ale v životě jsem se nesetkal s tak dokonalou ukázkou tohoto umění. Nemohla byste mi prozradit, jak to děláte? Vždyť jste za pár hodin vyřešila, na čem předtím desítky lidí strávily více než půl roku trpělivé - a přitom marné práce.«

Zamyslela jsem se. Smím mu prozradit, že všechno je jen záležitost podivuhodného skleněného medailonku? Co kdyby sám zatoužil získat tuto cennost? Nejsem příliš důvěřivá?

Pochybnosti mě však dlouho netrápily. Doktor Smetana byl přece očividně na naší straně.

»Mám na to takovou starou pomůcku,« řekla jsem po chvíli váhání. »Jestli opravdu chcete, půjčím vám ji na vyzkoušení, ale darovat vám ji nemohu, je příliš vzácná.«

»Chápu,« odpověděl vážně. »Také bych takovou věc nikomu bezdůvodně nedaroval.«

Půjčila jsem mu medailonek a poučila ho, aby si napoprvé položil sklíčko na čelo, protože tak získá kontakt nejsnáze. Zkusil se pak soustředit, jak jsem mu popisovala, ale nic se nedělo. Žádné obrazy neviděl, ačkoliv podle mého návodu také zavřel oči a snažil se myslet jako já při mém prvním setkání s tajemnými vlastnostmi této nepozemské hračky.

Ačkoliv jsem byla od medailónku dále než on, mohla jsem větším soustředěním vyvolat obrazy ve své hlavě, kdežto on si pořád nedokázal vyvolat nic.

Napadlo mě, že mu v tom možná bráním svou přítomností. Mimoděk jsem se na medailónek připojovala vůlí a místo abych mu pomáhala, jen jsem ho rušila. Tak jako když někde vykopou studnu a svedou do ní prameny ze širokého okolí, někdy i ze starších studní, které pak vyschnou.

Odstoupila jsem proto do nejvzdálenějšího koutka sednice a vyzvala pana Smetanu k novému soustředění mysli. Avšak ani teď se mu nic z toho nepodařilo.

»Nemám na to zřejmě vlohy,« prohlásil posmutněle. Vracel mi medailónek nerad, ale zřejmě se s tím rychle smířil.

»Zajímavé,« podotkla jsem, když jsem si věšela řetízek na krk. »Nám to přece žádné problémy nedělá...«

Sotva jsem ta slova vyřkla, došlo mi, co je příčinou.

Žádné problémy to nedělalo nám fextům. Do minulosti jsme viděli tři. Já, Jíra a Jarmilka, která vlastnosti medailónku objevila. Ale všichni tři jsme prošli balvanem a jen pro nás proto platily výjimky z přírodních zákonů. Nezranitelnost, schopnost odrážet vystřelené kule, delší věk, schopnost zvát před Boží soudy darebáky a kdovíco ještě. Vidění minulosti, byť prostřednictvím pomůcky, patřilo mezi důležité možnosti. Ale - jenom pro nás tři.

Je však ten medailónek opravdu mimozemský? Není součástí nějaké neznámé, kouzelné - a přitom veskrze pozemské síly? Napadlo mě, že by bylo zajímavé zjistit, jestli se ďábelská kombinéza neprojevuje i na ostatních lidech. Například zdali jim bude pomáhat od hladu jako nám.

Začala jsem se totiž obávat, že většina jevů nezávisí na pomůckách, jako na naší změněné podstatě. Možná v sobě máme něco, co ostatní lidé nemají. Nejsme už jako dřív, setkání s mimozemšťany se na nás projevilo více, než si připouštíme. Jsme možná opravdu - strašidla!

»Už jsem vám říkala, setkali jsme se s podivnými silami, sami je ještě neznáme,« řekla jsem omluvně. Nechtěla jsem mu zatím říkat o mimozemšťanech, proto jsem se držela formulace s tajemnými silami. »Nesmíte se divit, když můžeme něco, co jiní lidé nedokáží.«

»A co kdybych se s nimi setkal i já?« navrhl.

»Nevím,« odtušila jsem. »Je v tom hodně tajemného. Znal jste pana Folkerta?«

»Ano, býval přece soudcem. V rámci služebních povinností jsme spolu kdysi spolupracovali,« přikývl.

»Tento člověk se stal zločincem,« vysvětlovala jsem mu.

»Už jste mi přece říkala, že o tom víte více. Poslední dobou jsme i my začínali dostávat podobné zprávy. Jenže pan Folkert mezitím zemřel, takže vyšetřování uvázlo na mrtvém bodě. Říká se, že mrtví nekoušou, proto mám jeho spisy až na dně aktovky.«

»Také on se dozvěděl o našem spojení s tajemnými silami. Jenže on si usmyslel, že je ovládne a zneužije,« pokračovala jsem trochu ztlumeným hlasem. »Jak to pak dopadlo, můžete se dočíst ve zprávě o jeho smrti. Ty síly se ovládnout nedaly. Podařilo se mu je vyvolat, ale ony rozpoznaly, že Folkert je padouch a zahubily ho takovým způsobem, že mě dodnes mrazí, kdykoliv si na to vzpomenu. Dokonale čisté

svědomí je podle mě nejdůležitější, co člověk k takovému setkání potřebuje.«

»V tom případě bych vás mohl poprosit...«

»Proboha, to po mně nechtějte,« vyhrkla jsem. »Nechtěla bych vás mít na svědomí.«

»Myslíte si snad, že já čisté svědomí nemám?«

»Nemyslím si raději nic, ale pochopte mě, na tomto světě jsou věci, o kterých se nežertuje. Tohle je jedna z nich.«

»Já přece nežertuji,« zvážněl. »Kdyby bylo ve službách spravedlnosti více lidí s vašimi schopnostmi, vypadal by náš svět docela jinak.«

»Ano - ale zločinec s našimi schopnostmi by se mohl stát prokletím. To také není legrace!«

»Ale přece jen - zkuste tuhle možnost prozkoumat, pěkně prosím,« udělal na mě smutný obličej.

Chvíli jsem si ho zkoumavě prohlížela.

»Udělám pro vás co bude v mých silách,« slíbila jsem mu nakonec. »Ale nečekejte, že to bude zítra. Kdoví, zda se to vůbec podaří. Pochopte, tady jdou žerty stranou. Ale dnes už mě, prosím, nechte odpočinout.«

»Děkuji vám,« přikývl. Pak vstal a bez dalšího zdržování se rozloučil. Bylo vidět, že mě nechce nijak přetěžovat. Při loučení dokonce zapomněl - možná úmyslně - zanechat mi tady telefonní číslo, o které jsem ho prve žádala.

*****

Zatímco jsem pomáhala policii, Jíra byl ve městě. Vrátil se pozdě, už jsem spala. Šla jsem tentokrát na kutě nezvykle brzy, ale byla jsem vážně utahaná. Jíra mě ani nebudil, když přišel, ačkoliv přinesl novinku, která stála za to.

Teprve ráno mi ukázal výsledek své cesty. Jako malé dítě se těšil - z úplně nové legitimace. Nebylo divu, byla přece první v jeho životě. Místo dokladů, vyžadovaných na každém, kdo žádá o tento dokument, musel před úředníky podepsat jen jedno čestné prohlášení. Stálo v něm, že vyžádané dokumenty není možné v současné době získat.

Hleďme, najednou to šlo!

Samozřejmě jsem mu gratulovala. Jíra sice prohlásil, že za tím pociťuje intervenci pana Smetany, ale přece jenom měl z dokumentů radost. Tvrdil mi, že se zase o kousek přiblížil ostatním lidem. Rozhodl se co nejdříve přijmout zaměstnání, jaké se mu v poslední době nepodařilo získat pro nedostatek právě těchto dokumentů.

Odešla jsem do školy a Jíra do vesnice. Odpoledne jsme se měli sejít. O přestávce jsem si zavolala stranou Jarmilku a zeptala se jí, jestli už bráškovi zapůjčila kombinézu, jak si předtím umiňovala.

»My se o ni doma střídáme,« ujistila mě. »Zjistili jsme, že kdo si ji oblékne, toho hned přejde hlad. Je to zajímavé, ale docela príma. Znáte to taky, paní učitelko?«

»Znám,« přikývla jsem. »A kromě toho, kdo ji má na sobě, tomu se ani nechce na záchod. Platí to i pro tvého brášku?«

»Toho jsme si ještě nevšimli,« odvětila trochu nejistě. »Ale paní učitelko, zjistili jsme úplně jinou záhadu. Když půjčím Jirkovi sklíčko, je mu úplně na nic.«

»S tím se nedá nic dělat,« souhlasila jsem. »Sklíčko je jenom pro tebe. Dostala jsi od medvídků zvláštní dárek, měla by sis ho vážit.«

»Opravdu podivný dárek,« rozumovala. »Mohla bych vidět, co mě jenom napadne.«

»Doufám, že tě s tím nenapadají nějaké lumpárny,« usmála jsem se na ni. »Například by asi nebylo dobře sledovat lidi v jejich soukromí, pokud k tomu nemáš nějaký opravdu vážný důvod. Medvídci by určitě byli smutní, kdybys je zklamala.«

»Já žádné lumpárny nedělám a dělat nebudu,« slibovala mi hned. »Jirkovi jsem sklíčkem hledala ztracený nůž. A víte že ležel za dřívím v kůlně? Máme tam takovou skrýš a Jirkovi se tam nůž ztratil. Našla jsem si přesně tu chvíli, kdy mu nůž vypadl z kapsy a zapadl mezi polena. Představovala jsem si, že jsem malá myška a proklouzla jsem mezi poleny až na dno. A nůž tam byl. To je, co?«

Ubezpečila jsem ji, že k takovým účelům může sklíčko bez omezení používat, aniž by se medvídci zlobili.

»Přece jsem jim tam slíbila, že zlobit nebudu,« řekla. »Ještě jsem se takhle podívala do pelíšku malých myšek, mají ho až úplně dole pod dřívím, skoro vůbec tam není vidět, jak je tam tma. Mají tam čtyři malá myšátka!«

Pochválila jsem ji a propustila ji za ostatními.

Získala jsem od ní důležité informace. Věděla jsem tedy, že kombinéza funguje i pro »obyčejné« lidi, přesněji pro ty, kteří neprošli balvanem. Zato sklíčko je určeno výslovně pro fexty a ostatním lidem zásadně odmítá sloužit. Možná to bylo schválně zařízeno.

Nedalo mi to a přemýšlela jsem o tom i během vyučování. Pak mě napadlo něco, co mi nedalo pokoje. Jakmile jsem došla domů, převlékla jsem se do nejstarších šatů, které jsem snad už chtěla vyhodit. Nevyčkala jsem ani na Jíru, napsala jsem mu jen na lístek vysvětlení, aby věděl, co mě to popadlo. Do tašky jsem uložila velikou, těžkou knihu ze školní knihovny, nasedla do Traboše a vyrazila na plný plyn do lesa - směrem k balvanu ďáblíků.

Všechny doklady jsem nechala v uzamčeném autě. Měla jsem pouze knihu, tužku a čistý list papíru. Vyšplhala jsem se na balvan a posadila se. Ještě chvíli jsem přemýšlela, pak jsem velice pečlivě napsala na papír pár slov.

»Přátelé z vesmíru! Chci si s vámi promluvit. Pokud je to možné, dejte mi vědět, zda mám naději!«

Dopis jsem vzala do jedné ruky, knihu do druhé. Byla to veliká ilustrovaná encyklopedie, zahrnující dějiny lidstva. Věděla jsem, že až se vrátím, budu tu knihu muset koupit ze svého, aby ve škole nechyběla, ale v této chvíli jsem neměla čas shánět ji po knihkupectvích.

Pak jsem se nadechla a odhodlaně jsem prudce, přímo ústy foukla do otvoru uprostřed hákového kříže ďábelského kamene.

Kámen se pode mnou prudce rozevřel. Spadla jsem do rudě zbarvených vnitřností, které mě okamžitě obejmuly. Tentokrát jsem ani nevykřikla, jen jsem křečovitě svírala v jedné ruce encyklopedii a v druhé svůj dopis.

Zalila mě kyselá a palčivá kapalina. Už jsem z ní neměla takovou hrůzu jako poprvé, ale i teď jsem musela přečkat ten nepříjemný okamžik, kdy jsem se neměla čeho nadechnout.

Konečně přišla ona spásná, sladká mdloba.

Propadala jsem se do ní s jedinou myšlenkou. Chci se za každou cenu setkat s bytostmi, jimž Jarmilka říkala medvídci a Jíra ďáblíci. Já jsem je považovala za mimozemšťany, jistá jsem si tím však nebyla... Ať jsou kdokoliv, balvan mohl být jedinou cestou k nim. Děj se co děj, kostky jsou vrženy...

*****

Probouzela jsem se zvolna.

Nejprve jsem spatřila korunu jakéhosi stromu, který nade mnou rozkládal své rozložité větve. Viděla jsem ji zamlženě, rozmazaně, nemohla jsem zaostřit oči na žádný detail.

Pak jsem trochu pootočila hlavu stranou - a srdce se ve mně naráz zastavilo.

Na obloze stála - dvě slunce!

Jedno zapadalo, bylo rudé a obklopené stejně zabarvenými červánky. Podobalo se našemu Slunci tak, že bych se tím dala ošálit... kdyby stranou, o něco výše nad obzorem, neviselo druhé, neuvěřitelně velké - a jasně zelené!

Nemohla jsem pořád uvěřit, že nejsem na Zemi, ale cožpak mohl být ještě pádnější důkaz? Nadechla jsem se. Ve vzduchu byly nepopsatelné vůně, jiné než dosud. Uslyšela jsem velice vzdálené šumění větru. Chybělo mi jen typické bzučení hmyzu a zpěv ptáků.

Pohlédla jsem na sebe. Opravdu! Neměla jsem své obnošené pozemské šaty, ale kombinézu od ďáblíků. V dlaních jsem však neměla ani knihu, ani list papíru.

Poplašeně jsem se posadila a rozhlédla.

Na nevelikém kameni, sotva pět metrů ode mě, seděly dvě bytosti a zvědavě si mě prohlížely. Rygyňové! Zachvěla jsem se. Přece jsem je spatřila na vlastní oči! Jírovi ďáblíci či Jarmilčini medvídci, ale podle dvou sluncí na jejich obloze byla pravdě nejbližší moje domněnka. Mimozemšťané!

»Dobrý den!« pozdravila jsem je.

»Vítej u nás!« ozvalo se jako odpověď. Současně se oba medvídci sesmekli z vršku kamene, postavili se a zamířili ke mně. Rychle jsem se zvedla na nohy, abych je přivítala. Byli přesně takoví, jak mi je líčil Jíra a po něm Jarmilka. Měli na sobě stejnou rudohnědou kombinézu jako já, ale byly jim vidět jen světélkující oči. Sahali mi sotva kousek nad pás, ale zřejmě to nebyly děti. Viděla jsem, že mají vzadu ocas, ale ne jak jsem si až dosud představovala, typicky čertovský a s bambulkou na konci. Měli jej silnější a nepříliš dlouhý. Na hlavách neměli přilbičky, jak tvrdil Jíra, ale hlavy měli celé trochu do špičky, jakoby opravdu nosili pod kombinézou starogermánskou přilbu bez

rohů.

Lidé se vždy podvědomě snaží všechno neznámé připodobnit k tomu, co už znají. První automobily byly proto popisovány jako kočáry bez koní a v rozvojových zemích dosud mnozí lidé nazývají letadla kovovými ptáky. Jarmilku zřejmě nenapadlo jiné přirovnání než medvídci, Jíra použil označení ďáblíci. Měla jsem ale dojem, že ze všeho co znám se nejvíce podobají oblečeným dinosaurům.

»Ano, nemýlíš se. Opravdu máme nejblíže k tomu, co si ty o nás myslíš,« uslyšela jsem okamžitě jejich odpověď.

»Kdysi žili takoví - nebo možná trochu jiní - i u nás na Zemi!« pomyslela jsem si.

»To jsme nebyli my,« odpověděli mi. »Mezi vašimi předky a námi je mnohem větší odstup, než mezi vámi a opicemi. Ale byli bychom blíže k nim než k vám.«

Teprve teď jsem si uvědomila, že nikdo z nich nemá ústa a nemluví v našem pozemském smyslu toho slova. Jejich řeč se mi tvořila přímo v hlavě a i kdybych si ucpala uši, určitě bych je slyšela stejně jako předtím.

»Proč bys to dělala?«

Pocítila jsem cosi jako jejich pobavený úsměv.

»Abych si ověřila, že nevydáváte zvuky,« odpověděla jsem jim - úmyslně nahlas.

»Proto jsi k nám ale nepřišla,« otázali se mě přísnějším tónem. »Co tě vedlo ke tvé žádosti o setkání?«

»Chtěla jsem vás seznámit s naší civilizací,« oznámila jsem jim, ale knihu jsem už neměla a nemohla jsem tudíž svá slova ničím dokázat.

»Děkujeme ti, ale to všechno už známe,« ujistili mě.

»To jsem nevěděla,« pomyslela jsem si zklamaně.

»Aspoň ti děkujeme za snahu,« odvětili uznale. »Co však od nás potřebuješ ty?«

»Chtěla bych se něco dozvědět,« vyhrkla jsem.

»Dozvědět? Proč?«

»Protože mě doopravdy mrzí, že tak málo vím.«

»Jenom to? Domnívali jsme se, že jsi nás přišla poprosit o něco, co jsme dosud nikomu z vašeho světa nedarovali.«

»Když mi něco darujete, ráda to přijmu,« odtušila jsem. »Ale to není důvod, proč jsem tady. Chtěla bych opravdu znát více než útrž-

kovité zlomky vědomostí.«

Maně mě napadlo, že zde nehraje více věcí, které jsem si do této chvíle neuvědomovala. Například - jak jsem přišla na to, že se jmenují Rygyňové? To mi přece neřekli - a přitom jsem si byla jistá, že se tak sami nazývají.

»Víš už teď mnohem více, než všichni ostatní lidé vašeho světa. Jako první tě napadlo hledat nás mimo váš svět. Navíc jsi první kdo přišel ke golovyrgu s jasným úmyslem setkat se s námi. Proto jsme ti poskytli tuto výjimku. Ale proč jsi se o to tak snažila?«

Zarazila jsem se. Že by to vážně přede mnou ještě nikoho nenapadlo?

»První jsi dala najevo, že chceš jednat přímo s námi. Že jsi uhodla náš vesmírný původ, tomu se nedivíme, spíše tomu, že to dosud nikoho z vás nenapadlo. Ale co tebe přimělo tak usilovně se snažit o přímý kontakt?«

»Protože si myslím, že setkání našich světů bylo trochu málo znát. Možná jste si o nás zjistili, co jste potřebovali vědět. My však o vás víme málo...«

»Vy nevíte skoro nic ani sami o sobě,« pokárali mě.

»To je pravda - ale o vás víme ještě méně.«

»Nebylo by dobré, abyste o nás věděli více.«

»Proč si to myslíte?«

»Protože vás už trochu známe.«

Jejich myšlenky najednou ztvrdly, až jsem se otřásla.

»Co o nás znáte?« vyhrkla jsem.

»Patříte k velice krutému živočišnému druhu. Ve vesmíru není mnoho světů, jejichž obyvatelé by byli na sebe navzájem tak krutí, jako dovedou být lidé z vaší Země.«

»Ne všichni!« namítla jsem.

»Ne všichni, jen většina.«

»Nemyslím, že by to byla většina,« odporovala jsem jim. »Byli jste u nás v době Třicetileté války, mohlo se vám tedy zdát, že náš svět je špatný a krutý. Ale od těch dávných dob se mnohé změnilo!«

»Ano, známe. Osvětim, Dachau, Hirošima, Nagasaki. Téměř bez ustání se navzájem zabíjíte, jen se občas střídají osoby a místa, zatímco zločinů přibývá - a s nimi mrtvých. Tisíce, statisíce, miliony mrtvých.«

»Ne všude. Jsou na Zemi místa, kde se nezabíjí.«

»Máme o vás hrozné zprávy. Momentálně je sice na většině povrchu vašeho světa klid, ale co je to platné, když každý rok desetitisíce lidí umírají násilnou smrtí. To nepopřeš.«

»Nepopírám to. Chtěla bych tomu zabránit, jen nevím jak. Až teprve v poslední době nám pomáhají zmenšovat zlo našeho světa pomůcky, které jste nám darovali, ale všechno je teprv v počátcích.«

»Víme o tom,« přikývli. »Ale víme i o příslušníkovi vaší civilizace, který bezdůvodně zahubil dítě okamžik předtím, než probudil golovyrg.«

Poslednímu pojmu jsem nerozuměla...

»Vy tomu říkáte ďábelský balvan,« pomohli mi pochopit.

Zachvěla jsem se. Jistě šlo o soudce Folkerta.

»Právě toho máme na mysli.«

»Ano, ten člověk byl zlý,« připustila jsem.

»Takových máte spousty i v tak zvaných klidných místech. A to i dnes, ne jenom dříve, jak se nám snažíš namluvit.«

»Ano, ale chtěli bychom jejich počet snížit,« řekla jsem naléhavě.

»Božími soudy?« zaznělo mi v hlavě přezíravě. »Takových požadavků už jsme splnili příliš mnoho. O každém u nás znovu a znovu jednáme. Připouštíme, ty soudy bývají zaměřeny proti nejkrutějším z vás, ale je přece smutné hubit bytosti z tak vzdáleného světa. Což vám nemůžeme pomáhat jinak, než opět jen vraždami?«

»Nejenom jimi. V poslední době nám pomáhá váš...«

»Víme, betoripek. Z nedostatku vyjadřovacích schopností mu říkáte »medailon«. Donedávna jste s nimi nedovedli vůbec zacházet, museli jsme vám poslat přímý návod.«

»Ano, Jarmilka nás to naučila,« přiznala jsem. »Bez něho to pro nás bylo bez ceny. Nebylo to jednoduché, když neznáme základy vaší technologie. To pak není snadné. U nás na Zemi existují národy s nižším stupněm vzdělání a ty také nechápou složitější techniku.«

»To je vaše chyba. Vynakládáte mnohem více prostředků na to, jak jeden druhého zničit, místo abyste se snažili pomoci těm na nižší úrovni.«

»To je pravda,« připustila jsem. »Není to jednoduché, já vím. Možná si to i vy představujete příliš jednoduše.«

»O vaší civilizaci toho víme dost,« zarazili mě. »Kvůli vám jsme museli změnit i některé naše kosmické zákony, neboť při důsledném dodržování původních bychom vás museli dávno opustit. Vy jste

opravdu výjimečná civilizace, jenomže v tom nejhorším, co se ve vesmíru vyskytuje.«

»Pokud máte pravdu, pak je to dobře,« řekla jsem.

»Dobře?« Jejich výkřiky mi skoro roztrhly zevnitř hlavu. Dostala jsem ránu jako pěstí, málem mě to posadilo.

»Dobře proto, že všude jinde ve vesmíru je lépe, nežli u nás,« dokončila jsem myšlenku, jakmile jsem popadla dech.

Chvíli se na mě pátravě dívali těma svýma světélkujícíma očima a neříkali už nic. Tlak v mé nebohé hlavě rázem ustal. Napadlo mě, že oni určitě přemýšlejí, ale já jejich myšlenky nezachycuji, kdežto oni moje ano.

»Je tomu tak,« ozvala se mi v hlavě odpověď, ovšem spíš jen tak mimochodem.

Trochu jsem se otřásla při představě, že celé lidstvo je pro ně jen objektem pozorování, podobně jako když naši vědci sledují v laboratořích pokusné krysy...

»To je další vaše chyba,« ozvali se okamžitě. »Výzkumy, zejména nebezpečné, ověřujete na jiných živých bytostech.«

»A jíme je,« odsekla jsem. »Pojídáme živočichy, podobně jako rostliny. Nenaučili jsme se žít ze vzduchu, jako vy.«

»My také nežijeme ze vzduchu,« odmítli. »Kdysi jsme také jiné živočichy pojídali a nepovažujeme to za chybu. Jenomže my jsme se naučili obejít se bez tohoto způsobu obživy. I vy byste už dávno vyřešili svoje potravinové problémy, kdybyste většinu svých výzkumů nevěnovali na vzájemné zabíjení.«

»Možná máte pravdu,« přikývla jsem. »Mohli byste nám ale nějak poradit, jak z toho?«

»Nechcete toho po nás příliš?« mračili se. To jsem jenom vycítila, protože obličeje měli neustále ukryté pod nehybnou škraboškou kombinéz. Nicméně jsem cítila, že s námi rozhodně nejsou spokojeni - a udržují si proto velký odstup.

»Máme snad za vás napravovat, co jste za celá tisíciletí pokazili?«

Hádat jsem se s nimi nechtěla ani nemohla, ostatně o nás věděli mnohem víc než jsme tušili. Ale souhlasit jsem s nimi také nemohla. Překročila jsem svůj Rubikon a musela jsem se snažit využít tuhle návštěvu co nejlépe.

»Jistě jsme toho hodně pokazili,« připustila jsem. »Ale kdo zlu

nebrání, ačkoliv by mohl, kdo jen z dálky pozoruje, jak nevinní trpí, má na těch hrůzách také svou část viny.«

»To že si myslíš?«

Skoro jsem se zapotácela. Kdykoliv se proti mně obrátili s nějakou obzvláště silnou myšlenkou, měla jsem dojem, že mi jejich výkřik roztrhne hlavu. Bolest byla přímo hmatatelná, podobná říznutí hranou papíru, jenže uvnitř v hlavě, kde si to člověk nemůže ihned pofoukat. Napadlo mě, že mě tím možná zabijí, ale současně jsem vycítila, že mě zabít nechtějí.

»Ne, toho se neboj, dobře víme, co vydržíte,« odpověděli mi jen o vlásek mírněji. »Takovou drzost jsme ale nečekali! Jak tě mohlo napadnout, že za všechny ty vaše nespočítatelné zločiny, za všechny hrůzy můžeme i my, byť jenom drobečkem viny? Zasahujeme mezi vás co nejméně a navíc jen tehdy, když nás o zásah výslovně požádáte!«

»Já vím, je to náš svět, kazíme si to sami a vy jsme nám dokonce několikrát pomohli. I já bych ovšem mohla tvrdit, že zlo, proti kterému jsem se nedávno postavila, nepatří k mým zájmům a že se mě netýká.«

»Ty to říkat nemůžeš. Patříš do vašeho světa, my ne. Zlo vašich zločinců si musíte vyřešit sami.«

»To ale není pravda, já to tak aspoň necítím,« oponovala jsem jim. »Je to jen otázka měřítka. Mohla bych také tvrdit, že mě nezajímá zlo, které se děje v sousedním městě. Všechno si přece musí vypořádat ti, kdo v tomto městě žijí. Co když na to ale opravdu nestačí? Pak v sousedním městě zlo pokvete dál - a řekněte mi upřímně, bude to moje vina, nebo ne?«

»Bude, jsi přece ze Země.«

»A není snad vesmír také tak společnou záležitostí všech bytostí, které v něm žijí?«

Ďáblíci byli nepříjemně dlouhou chvíli potichu. Že by na ně moje čistě pozemská argumentace zapůsobila? Podle jejich, ale i podle našich měřítek jsem byla nemístně drzá. Nemohla jsem si ale pomoci, musela jsem jim trochu oponovat. Buď jak buď, teď o nás aspoň přemýšlejí, utěšovala jsem se.

To jsem ještě netušila, jakou lavinu jsem právě poslední větou uvolnila...

»Kdysi dávno jsme zasahovali do vašich záležitostí, ale pak jsme

od toho upustili,« řekli mi po delší chvíli. »Bylo to neefektivní. Jakmile jsme vás zkusili napravit, ukončit vaše ukrutnosti, okamžitě jste se proti nám obrátili všichni - nejen vrahové, ale i jejich oběti.«

»Ano, to jsem už na Zemi zažila,« přikývla jsem. »Je to sice těžko pochopitelné, ale stává se to. Zejména tehdy, kdy vrahy s jejich oběťmi spojuje společná kmenová či náboženská příslušnost a obětí se zastanou lidé z odlišné skupiny. Lidé Země se vždycky spojují proti vetřelcům, i kdyby to bylo jen v určité oblasti. Tím spíše, když se vetřelci liší viditelně - například mají jinou barvu pleti, odlišnou řeč, nebo jsou ještě více odlišní.«

»To všechno známe,« odtušili. »Abys věděla, podařilo se ti právě vyvolat v našich světech obrovskou diskuzi. Tvoje argumenty našly dokonce několik zastánců - v této chvíli asi dvanáct miliard. Budeme vás muset asi prozkoumat znovu, ale nečekej, že se o vás v dohledné době shodneme.«

Dvanáct miliard zastánců? To ovšem znamená, že nejednám, jak jsem si dosud myslela, pouze s těmito dvěma, ale jejich prostřednictvím diskutuji s celou mimozemskou civilizací!

Trochu se mi z toho točila hlava.

»Príma - aspoň že o nás jednáte...« vydechla jsem.

»Proč si myslíš, že je to pro vás dobré?«

»Protože je naděje, že přestanete nečinně přihlížet, jak se v tom škvaříme.«

»Možná... ale váš problém je příliš vážný. Budeme o vás jednat, ale diskuze, které se účastní přes dvě stě miliard bytostí, se nejspíš trochu protáhne. Její výsledek se určitě nedozvíš tady a teď. Budeš se muset vrátit do svého světa.«

»I tak si myslím, že tahle cesta nebyla zbytečná...«

»Máš pravdu. Nebyla.«

Opět trochu změkli a jejich myšlenky se přestaly podobat žiletkám.

»Dáme ti něco, co bys mohla podle našeho názoru ve vašem světě použít. Už jsme o takové možnosti uvažovali, ale když už jsi přišla sem, je to pro obě strany vhodná příležitost. Budeš ovšem muset náš dar užívat velice uvážlivě. Je na vaše poměry příliš - mohutný. A pak, každého daru se dá používat nejen k dobrému, ale i ke zlému.«

»Řekla jsem, že přijmu ráda cokoliv, co nám může pomoci, ale přece jen bych se ráda dozvěděla...«

»To k tomu patří,« přerušili mě netrpělivě. »Abys mohla naše dary využívat, musíš vědět více než teď. Nestarej se už o nic a pojď!«

Vzali mě za ruce každý z jedné strany. Dotyk jejich kůže jsem necítila, jen jemnou kožešinku kombinézy, ze které byly vidět jejich světélkující oči. Napadlo mě, že oči některých živočichů sice odrážejí v noci světlo, ale žádným bytostem Země nesvítí oči tak intenzívně. Měla jsem dojem, že by tyto ohýnky mohly v noci osvětlovat své nejbližší okolí přímo, ne jenom odrazem z vnějšího zdroje světla.

»Ano, naše oči svítí,« potvrdili mi. »Není to proto, aby osvětlovaly naše okolí, má to jiný důvod. Znát jej nemusíš, není to pro tebe nijak důležité.«

Vedli mě blíž ke kmeni obrovského stromu. Až teď jsem si uvědomila, proč se mi jevily jeho větve tak rozmazané. Když jsem je spatřila, zaostřila jsem bezděčně oči na vzdálenost, ve které by měly své větve odpovídající pozemské stromy, ale teď jsem pochopila, že nejnižší větve tohoto stromu se nade mnou rozprostírají - snad asi kilometr vysoko. Jenom půdorys kmene by se těžko vešel na největší náměstí pozemských měst a koruna se rozprostírala na desítky kilometrů do stran. Ten strom měl velikost Prahy a když jsem se zběžně rozhlédla, na všech stranách kolem byly další takové stromy, vzdálené tak, že mezi jejich korunami mohlo světlo dvou sluncí nerušeně svítit až k jejich rozložitým kmenům. Cítila jsem se náhle jako trpaslíček, vydaný na milost a nemilost obrům. Dychtivě jsem se však kolem sebe rozhlížela. Komu z lidí se poštěstí procházet se po neznámé planetě, kdovíjak od Země vzdálené?

»Podle vašeho počítání je to osm tisíc světelných let,« ujistili mě ďáblíci. »Naše jednotky pro měření vzdáleností jsou odlišné, ale není těžké je přepočítávat. Světlo našich sluncí není ze Země vůbec vidět, protože mezi námi je veliká temná mlhovina.«

»Ještě nikdy jsem nebyla tak daleko od domova,« vzdychla jsem si.

»Porozhlédni se tu, když tě to zajímá... Nemusíme příliš spěchat.«

»Kolik našich lidí jste tu měli?« zeptala jsem se jich.

»Jsi teprve druhá,« odtušili. »Před tebou zde bylo jenom jedno vaše mládě. Není to ani tak dávno.«

»Jarmilka?« napadlo mě.

»Ano,« ujistili mě. »Všechno ostatní obvykle vyřizuje na místě golovyrg, má k tomu dostatečnou inteligenci. V případě vašeho mlá-

děte si ale nevěděl rady, proto nám ji poslal sem, k rozhodnutí našich světů. Golovyrgy jsou na Zemi zvyklé na ledacos, ale aby někdo zavraždil dítě přímo na nich...«

»Myslela jsem si, že ten bal... golovyrg je živý.«

»Nejsou to přírodní živočichové,« ujistili mě. »Dávno už je tomu, co je naši předkové stvořili.«

»Oni jsou umělí?« vydechla jsem.

»Ano, ale protože mají vlastní inteligenci, jsou to dnes naši partneři, stejně jako my jejich. Jsou dokonce mocnější a dokonalejší než my sami. Jen proto mohou setrvávat na tak rozporuplných světech, jako je vaše Země.«

»A oni dokáží přenášet věci na dálku?«

»Ne,« odtušili. »Žádný hmotný předmět ve vesmíru nemůže překročit mezní rychlost.«

»Rychlost světla?«

»Ano - to už přece víte i vy. Proto je putování od jedné hvězdy ke druhé tak obtížné, ani pro nás to není jednoduché. Na rozdíl od vás však víme o něčem, co rychlost světla přece jen překonává. Tím rychlým poslem je myšlenka - telepatie.«

»Proto o nás víte všechno... Ale vždyť jste u nás byli, nebo se mýlím?«

»Ano, byli jsme nedávno ve vašem světě,« přitakali mi na tuto myšlenku. »Naše hvězdné letadlo odletělo dál a na Zemi po něm zůstalo jen několik golovyrgů. Tak jsme začali vaši civilizaci zkoumat. A nutno říci, byl to pro nás šok.«

»Můj přítel Jíra vaše kosmonauty viděl,« podotkla jsem.

»Neviděl kosmonauty, tedy ty, kdo létali ve vesmíru,« opravili mě. »Posádka hvězdného letadla zjistila, jak hrozné věci se u vás dějí, takže se ani neodvážila zanechat u vás golovyrg. Nechtěli jsme s vaším světem ztratit kontakt úplně a proto naši kosmonauté zanechali golovyrgy na nejbližší pusté planetě. Až po dlouhé době jsme se odvážili spustit se na povrch Země. Bylo k tomu zapotřebí velkého rozmýšlení, dlouhých diskuzí a trvalo nám to podle vašeho počítání času několik staletí. Nediv se - jste výjimka. Strašlivá výjimka. Jediná v celé naší oblasti vesmíru.«

»Objevili jste ve vesmíru i jiné myslící bytosti?«

»Ano, v současné době je jich skoro pět set druhů. Jenže žádný není tak krutý jako vy a se všemi vycházíme v dobrém. Našli jsme ve

vesmíru jeden jediný kmen bytostí horších, než jste vy. Ale už nejsou.«

»Vy jste je předělali?«

»Neměli jsme k tomu příležitost - ty bytosti se dokonale vyvraždily krátce poté, co jsme je objevili. Nedalo se tomu nijak zabránit.«

»Cestujete často na jiné světy?«

»Ne, takové cestování je spíše výjimkou. Nevidíme v tom nic užitečného, pokud se nejedná o osídlování nových pustých světů, které si musíme přizpůsobit. Ale ani pak se zbytečně nenavštěvujeme.«

»Možná je to škoda...«

»Z tvého pohledu se to tak může jevit. My nepotřebujeme přenášet svá hmotná těla na cizí světy, abychom je poznávali a těšili se z nich. Nám stačí přenést telepatií myšlenku, to je mnohem rychlejší a výsledné dojmy jsou téměř shodné. Také vy v poslední době nahrazujete zdlouhavé a obtížné cestování zprostředkovanými vjemy, ačkoli ne tak důsledně. Telepatické přenosy myšlenek jsou ve všech směrech dokonalejší, než vaše filmové a televizní obrázky. Snad se s nimi ještě seznámíte, ale nebude to hned.«

»Ale přece občas cestujete, ne? Jak jinak byste mě k vám dostali? Chcete říci, že jsem jen telepatický přenos?«

»Ty jsi další z výjimek. Nic hmotného nemůže cestovat ve vesmíru tak rychle. Ani golovyrg nedokáže poslat nic jiného než myšlenku. Dělá to tak, že všechno co pohltí rozpustí, do posledního atomu analyzuje a v podobě myšlenky telepaticky sdělí na jiné místo vesmíru, kde tu zachycenou myšlenku jiný golovyrg zpětně převede ve hmotu.«

»To znamená...« zamrazilo mě.

To by znamenalo, že mě ten kámen na Zemi svými trávicími šťávami skutečně rozpustil a já jsem teď jenom - kopie.

»Kopie - jenže shodná do posledního atomu. Je to totéž, jako by tě nějaké zařízení posílalo po jednotlivých atomech. Také by sis neuvědomovala, co se děje. Tvoje hmota zůstala samozřejmě na Zemi, ale ty jsi teď opravdu tady u nás. Hmota není důležitá, důležitější je myšlenka.«

»Ale přece,« otřásla jsem se při pomyšlení, že kdesi na Zemi mé dřívější tělo pomalu umíralo v bolestech a křečích, stravované nestvůrným živočichem. A totéž teď čeká mě tady!

»Je to trochu jinak,« ujišťovali mě. »Analýza a syntéza probíhá, aniž by sis něco uvědomovala. Během rozkladu necítí žádná bytost

bolest, nic si neuvědomuje a nic nevnímá. Tělo je uvedeno do stavu bez možnosti přenosu nervových impulsů a probudí se až po úplné syntéze na jiném místě. Golovyrg by nemusel během analýzy původní objekt rozpustit, dovedl by to i bez jeho destrukce, ale se živými bytostmi to nedělá. Jen si to zkus představit. Vrátila by ses, ale současně by tvoje kopie zůstala tady. Vžij se do situace, že právě ty jsi ta, která se probudí u nás. Chtěla bys tu zůstat natrvalo?«

Blesklo mi hlavou, že bych už nikdy neviděla Jíru. Mohla bych žít sama na cizím světě? Proboha, jak je to daleko? Osm tisíc světelných let od Země? Snad bych se zdejšími bytostmi vycházela v dobrém - ale pozemšťané jsou přece jenom tvorové společenského založení. To se opravdu raději nechám sežrat. Je to bezbolestné a ani si neuvědomím, co se děje. Raději si budu představovat, že cestuji - třeba nějakým teleportem.

»Dá se to tak chápat,« ujišťovali mě. »My to používáme už několik desítek tisíc let. Na to by sis jistě zvykla.«

»Asi máte pravdu,« povzdychla jsem si.

»Pojď už,« vybídli mě. »Jinak než pomocí telepatované myšlenky se odsud dostat nemůžeš.«

Ještě jednou jsem se rozhlédla. Sem se už nikdy v životě nedostanu, uvědomila jsem si smutně. Oni sami také necestují po vesmíru. Měla bych si vážit, že jsem jim stála za opravdu mimořádnou výjimku. Kdybych si odmyslela ten nestvůrně velký strom, jehož koruna se klenula nade mnou v trojnásobné výši Eiffelovy věže, mohla bych se cítit skoro jako na Zemi, snad v nějaké rovinaté oblasti, například v Rusku, v Africe nebo v Americe. Pod nohama mi šustila stejně zelená tráva, jako roste i u nás. Nebyla obřích rozměrů jako zdejší stromy, ale podobala se k nerozeznání naší pozemské, ačkoli pocházela ze světa nesmírně od nás vzdáleného.

Takže ze všech pozemšťanů jsem na téhle planetě byla jen já - a malá Jarmilka.

»Ještě na něco se musím zeptat,« vzpomněla jsem si. »Vy jste nás trochu upravovali, že?«

»Jen v dobrém,« ujistili mě. »Trochu jsme pozměnili vaše životní principy, ale nic z našich změn snad nebudete chápat jako závadu, spíš naopak.«

»Já už vím, že fextové stárnou pomaleji,« přikývla jsem. »Ale co Jarmilka? Jak dlouho bude dítětem?«

»Tak dlouho, dokud si to bude sama přát. Bude-li chtít, může zůstat dítětem dlouho. Až si bude přát vyspět, splní se jí to stejně rychle, jako by tomu bylo bez našeho zásahu.«

»Kdy takhle upravíte všechny lidi na Zemi?«

»Nemůžeme a ani nechceme tím způsobem upravovat ve vašem světě všechny lidi. Zlých lidí je u vás většina, právě ti by tyto výhody mít neměli. Pamatujte na to. Ale i kdyby všichni lidé u vás byli dobří, je vás příliš mnoho. Kdybychom všem lidem prodloužili život tak jako vám, stoupl by v krátkosti váš počet nad hranici, kterou žádný svět neunese. Musíte se nejprve napravit a pak dobrovolně - ale ne násilím - snížit počet obyvatel vašeho světa. Nebude to snadný úkol. My jsme na něm u vás stroskotali.«

»Náš věk nebývá obvykle delší sta let. Jíra už žije více než třikrát déle a víme o jednom, který žije tři tisíce let. Jakou hranici jste nám dali?«

»Žádnou. Až vás omrzí žít, až na to ztratíte chuť, stačí přát si smrt. Až v této chvíli začnete spět ke svému konci. Nebude to ani potom příliš rychlé, ale rychlejší, než by to bylo přirozenou cestou.«

»A co když nás neomrzí život nikdy?«

»Každého to omrzí,« ujistili mě. »Objevili jsme planetu se zbytky civilizace, která dosáhla u všech svých členů stav nesmrtelnosti. Na tomto světě se přestala objevovat mláďata. Tuhle schopnost si sami zrušili, což bylo asi nutné, jinak by byl jejich svět brzy přeplněný. Žili tak více než třicet tisíc let. Potom je ale přece jen život omrzel. Nemohli sice stárnout, ale ponechali si pojistku - možnost vzít si život úmyslně. Všichni jí využili. Bez mláďat pak celá ta vyspělá civilizace zanikla. Také váš svět už je strašně přeplněný, s počty mláďat budete muset být mnohem opatrnější než dosud, ale vzdát se jich úplně nesmíte - to znamená konec. Mláďata vás upravených budou mít vaše vlastnosti, ale můžete je mít jen tehdy, když budete upravení oba. Dejte si však pozor, ať je dobře vychováte. Ve vašem světě na tom záleží nejvíce.«

Ano, to vysvětlovalo, že syn Kaščeje a Jagy patřil mezi Nesmrtelné, zatímco Jíra s Majdalenou neměli děti vůbec. To už jsem i tak vytušila, jenom se mi to potvrdilo. Ale musela jsem se Rygyňů rychle zeptat i na další otázky, které jsem měla na srdci.

»Můžeme se i my vrátit do věku dítěte?«

»Ne. Ačkoli by to snad bylo možné, nebylo by to správné. Pone-

chali jsme to nevratné, jako ostatně všechno. Vy dospělí se do věku dítěte vrátit nemůžete. Může se stát, že zatoužíš po smrti, ale pak si to přece jen rozmyslíš. Proces stárnutí se pak zastaví, ale zbytek života už prožiješ ve stáří.«

Napadlo mě, že takhle zřejmě žije Kaščej Nesmrtelný. Asi se mu v jeho dlouhém životě někdy přihodilo, že neměl pro co žít a přál si smrt, ale pak si to přece rozmyslel. Kostlivý stařec, který nemůže umřít, protože pořád ještě doufá... Jak asi vypadá jeho žena? Podle pověstí je známá jako baba Jaga, takže na tom nebude o mnoho lépe...

»Máte pravdu,« otřásla jsem se. »Žít tisíc let jako baba čarodějnice, to by bylo opravdu hrozné. Naštěstí se mi ještě umírat nechce. A co vím, Jíra taky žije rád - a naplno.«

»Podle našich dosavadních zkušeností vám to vydrží i po několik staletí. Někomu pochopitelně déle, jinému méně. Také na našich světech platí pravidlo, že kdo nenajde smysl svého života, nemá proč žít.«

Došli jsme ke kamenné plošině, na níž jsem spatřila onen typický znak - tvar hákového kříže. Tady to ovšem nic zlého neznamenalo. Pustili mé ruce a trochu mě postrčili dopředu, ale já jsem se otočila a oběma jsem na rozloučenou stiskla ruku, jak je u nás zvykem. Měli je skoro jako my lidé, jenže na každé ruce měli palec a pouhé tři prsty a kůže na nich byla pokrytá velice jemnými šupinkami.

»Máte ruce skoro jako my,« vyhrkla jsem.

»Tenhle tvar je opravdu nejvýhodnější v celém vesmíru,« ujistili mě s telepatickým úsměvem. Cítila jsem jej, i když jsem jim do obličejů neviděla.

»Bez dokonalých nástrojů, jako jsou ruce, to mají všude ve vesmíru inteligentní bytosti mnohem těžší. Víme to proto, že jsme se setkali i s takovými.«

Byla bych tu setrvala ještě déle, ale žádná návštěva se nedá protahovat donekonečna.

»Tak se tu mějte,« popřála jsem jim. Odhodlaně jsem pak vkročila na svastiku a hledala očima otvor v jejím středu. Nebyl tu - ale kámen se náhle prudce rozevřel, takže jsem se propadla do jeho rudohnědých vnitřností...

*****

Mír na Zemi

Probudila jsem se pozdě večer. Ležela jsem na kamenném štěrku na známé mýtince, co by kamenem dohodil od obrovského balvanu. Pro mě už to nebyl jen balvan s obrazem svastiky na vrcholku. Věděla jsem, že se mu říká golovyrg a měla jsem už jakousi představu o tom, jak funguje. Trochu jsem se přitom zachvěla, ale hned jsem vyskočila na nohy.

Jsem doma, na Zemi!

Na okamžik mi problesklo hlavou, že už to vlastně nejsem já, ale moje kdovíkolikátá kopie. Když jsem se ale štípla do ruky, zabolelo to velice přesvědčivě.

Kopie jsem vlastně od té chvíle, kdy se pode mnou hákový kříž rozevřel poprvé. Tehdy jsem si to ani neuvědomila.

Vedle mě ležela veliká kniha. Encyklopedie, vypůjčená ve školní knihovně. Golovyrg ji asi nepotřeboval, vrátil mi ji a tím mi ušetřil velké shánění. Tužka a papír tu nebyly, ani mé staré obnošené šaty. V pořádku, nebyly přece nijak cenné. Ostatně jsem si ještě před svým výletem ke golovyrgu umínila věnovat oblek Jarmilčině bratříčkovi Jirkovi. Kromě Jarmilky a nás s tím uměl zacházet jenom on, proč mu neudělat radost.

Byla jsem opět oblečená do kombinézy a když jsem zajela rukou kolem límce dovnitř, vytáhla jsem předmět zavěšený na stříbřitém řetízku.

Nebylo to sklíčko. Spíš se to podobalo kovovému holubímu vajíčku, pokrytému různě pokroucenými rýhami, tvořícími mně neznámý ornament. Věděla jsem ale, že na ornamentu nezáleží. Ani jsem se nikoho nemusela ptát co je to za věc a k čemu je dobrá. Ďáblíci mimozemšťané mi během transportu cosi přidali nejenom na krk, ale především do mé vlastní paměti. Už bych jim snad neměla říkat ďáblíci, ani mimozemšťané, znala jsem přece jejich skutečné jméno - národ Rygyň. Věděla jsem také, že jejich dar, vajíčkovitý voikosit,

může od základů změnit tvář naší matičky Země.

Pak jsem ale pohodila hlavou a voikosit ukryla pod novou kombinézu. Obrátila jsem se ke golovyrgu zády a s knihou pod paží spěchala ke svému Trabantu.

Stál tam pořád, tak jak jsem ho zanechala. Usedla jsem za volant a nastartovala. Motor naskočil a já se rozjela. Na okamžik mi přišlo k smíchu, když jsem si uvědomila, že jsem vlastně přesedla z jednoho dopravního prostředku do druhého. Zatímco golovyrg mě v neuvěřitelně krátké době přenesl přes více než osm tisíc světelných let ze vzdáleného světa Rygyňú zpět na Zem, Trabant se mě právě snažil dýchavičně dopravit přes zbytek cesty - pouhých pár desítek kilometrů.

Dorazila jsem v pořádku. Neměla jsem hodinky, ale podle zvětšujícího se šera mohlo být tak kolem deseti večer. Okna okolních stavení slabě svítila do tmy, ale všude bylo ticho a klid. Nikdo si mě nevšiml, nikdo netušil, že jsem se právě vrátila z dálek, o jakých se dosud nikomu ani nezdálo. Právě tak nevšímavě všichni kromě nás přivítali předtím Jarmilku.

Před naší chalupou jsem zabrzdila, vystoupila a otevřela vrata do stodoly. Zajela jsem opatrně dovnitř, vypnula motor a zhasla reflektory.

Opět doma!

Jíra už na mě čekal. V sednici bylo teplo a na plotně se vařila voda na kávu - pro dva.

»Dobrý večer!« uvítal mě. »Kdepak ses dneska toulala?«

Mohl si to samozřejmě zjistit, natolik byl jasnovidcem, ale kdyby mě sledoval, mohl mě stopovat nejvýš ke golovyrgu. Tam veškeré stopy končily. Jíra si z toho jistě nic nedělal. Podle něho to bylo bezpečné, takže tuto cestu občas podnikal jenom proto, aby získal nový oblek, který později rozřezal, protože s ním neuměl zacházet.

»Dáš si kafíčko?« nabízel mi.

»Dám,« přikývla jsem. »Hádej, kde jsem byla! Ale nejprve mi řekni, kolikátého je dneska.«

»Byla jsi v balvanu ďáblíků,« odtušil. »Přečetl jsem si, cos jim psala. Setkala ses s nimi? A pamatuješ se na něco?«

»Setkala,« vydechla jsem. »A pamatuji si toho moc a moc. Jenom nevím, jak dlouho jsem tam byla.«

»Slabých šest hodin,« odtušil.

Trochu mě to překvapilo. Ale - Jarmilka se také vrátila neobvykle brzy. Najednou jsem si uvědomila, že ty čtyři dny nesouvisí s vlastní cestou a týkají se jen zkoumání každého tvora golovyrgem tady na Zemi.

»Takže jsem ani nic nezmeškala,« oddychla jsem si.

»Vrátili tě nějak brzy,« podotkl. »Vyprávěj aspoň, jaké to tam bylo? Co jsi tam viděla? Byla jsi v jejich světě jako předtím Jarmilka? Opravdu mají tři měsíce?«

»Byla jsem tam, ale jen krátce,« přikývla jsem. »Viděla jsem všehovšudy dva Rygyně a kousek krajiny. Vlastně ještě něco. Jejich svět nemá jen tři měsíce, jak tvrdila Jarmilka. Byla jsem tam ve dne, takže vím, že mají i dvě slunce, rudé a zelené.«

»Rygyně? Co je to?«

»Tak se jmenují ďáblíci,« ujistila jsem ho. »Raději je budu nazývat jejich jménem. Název ďáblíci se pro ně nehodí. Je příliš pozemský - a příliš zlý.«

»Dobrá, to se také snadno naučím. Ale povídej, jaká mají města, kolik jich je...«

»Žádná města jsem neviděla,« ujistila jsem ho. »Objevila jsem se pod obrovským stromem, jaký náš svět nikdy neviděl.«

»Nikde jsi neviděla ani jedno stavení?«

»Nikde,« zavrtěla jsem hlavou. »Není snad důležité, zda si Rygyňové staví paláce, nebo žijí na stromech.«

»Na stromech - to snad ne...«

»Kdoví...« usmála jsem se. »Pro nás to neznamená nic, my máme jiný svět než oni. Důležité je, že jsem se s nimi přece jen nakonec domluvila - ačkoliv to nebylo snadné.«

»Tak povídej! Což nevidíš, jak hořím netrpělivostí?«

»Ale prosím tě... Nech mě trochu vydechnout.«

Osladili jsme si kávu a posadili se proti sobě.

»Jíro, změnilo se strašně moc,« zvážněla jsem. »Nejenže jsem se s nimi domluvila, dokonce jsem je asi přiměla změnit jejich mínění o nás. Asi se nebudeš divit, že nás považovali za primitivy, ale to by bylo pro nás ještě příliš lichotivé. Možná se ti to bude zdát přehnané, ale oni nás až do dneška považovali za smečku krvežíznivých šelem a byli jsme pro ně jen o málo víc než obtížný hmyz.«

Nedivil se tomu.

»To přece odpovídá tomu, co víme.«

»Vyčetli mi i těch několik mrtvých, které zabili oni na náš návrh. Myslím tím - Boží soudy.«

»Tak proto to tak neodvratně fungovalo!«

»Ano, jenže i my jsme potom byli v jejich očích také tak trochu vrahové.«

»Neviděli jsme asi jinou možnost...«

»Oni také ne. Každé naše prokletí znovu posuzovali, ale nakonec je až na pár výjimek naplnili. Pamatuješ se ale, jak tě kdysi proklel Ignác? Byl to jediný případ, kdy se kletba nesplnila? Ale ne protože jsi fext, spíše proto, že se Ignác zmýlil a nebyl jsi vinen.«

»Takže oni to znovu posuzovali...« zamyslel se. »To ale znamená, že musíme setsakra rozmýšlet, než je opět požádáme o takovou nepříjemnou službu.«

»Nebudeme je už žádat,« zavrtěla jsem hlavou. »S Božími soudy je konec. Budeme si muset poradit sami. A jinak.«

»To nevypadá dobře... Ne že bych to dělal rád, ale když jsem viděl, jak to působilo na ty menší lumpy... Ztratíme na účinnosti působit na lidi.«

»To se ti jenom zdá. Naopak, budeme mít větší možnosti než dosud. Dostala jsem od nich něco, co bude znamenat... já si ještě ani představit neumím, co to bude znamenat...«

»Něco jako druhý medailón?«

»Něco mnohem významnějšího.«

Ukázala jsem mu vajíčko.

»Co to dovede?« natáhl se ke mně, aby lépe viděl.

»Spíš se mě zeptej, co to nedovede,« povzdychla jsem si trochu. »Nedovede to vychýlit Zemi z její dráhy, nedokáže to potopit do moře celé kontinenty...«

»Počkej, tak hrozné katastrofy sem nepleť! To nemůže být v silách tohohle vajíčka.«

»To není vajíčko, ale voikosit,« sdělila jsem mu. »Máš pravdu, katastrofy takového řádu jsem připomínat nemusela. Existují i mnohem menší pohromy. Hurikány, tajfuny, výbuchy sopek, zemětřesení.«

»I to je na mě trochu silné kafe. Raději mě už nenapínej a řekni mi, co tahle věcička dovede.«

»To jsem ti právě řekla. Tyto katastrofy už totiž v jeho silách jsou, rozumíš? Může je rychle potlačit - nebo naopak vyvolat, což by

bylo mnohem horší.«

»Opravdu?« zvážněl.

»Ano,« ujistila jsem ho. »Je ti snad jasné, že v rukách zločince by to bylo prokletí. Asi jsi slyšel o výbuchu sopky Krakatau, proti kterému byly i atomové bomby jen prskavkou na vánočním stromečku. Tahleta věcička by dokázala způsobit sopečný výbuch srovnatelný s pověstnou Krakatau kdekoliv na světě, třeba i na místě některého z velkých měst. Dovedeš si to vůbec představit? Takové město by pak bylo zničené mnohem důkladněji, než kdysi Hirošima. Dříve se lidé obávali, že by atomové zbraně mohly zničit svět, ale když si odmyslíš zkázu na místě výbuchu a radioaktivitu, Zemi jako takové by to moc neublížilo a některé druhy hmyzu odolné proti radioaktivitě by mohly přežít. Tohle by mohlo zničit svět tak dokonale, že by nepřežili ani škorpióni.«

Okamžitě pochopil, že nemluvím do větru.

»Pak bychom se měli postarat, aby se to nemohlo nikdy do rukou nějakého zloducha dostat. Což takhle to někam schovat? Zakopat hluboko pod zem?«

»Naštěstí to není nutné,« zavrtěla jsem hlavou. »Tahle věcička neposlechne nikoho kromě mě, stejně jako medailónek není nic platný nikomu kromě majitele, ke kterému byl kdysi přizpůsoben. Každý z nás může svůj medailónek ovládat i na značnou vzdálenost, pokud se na to pořádně soustředíme, ale nikdo jiný nemá šanci bez ohledu na to, je-li ten druhý také fextem nebo ne. Právě tak je tomu i s voikositem.«

»To by znamenalo, že jsi teď vlastně - vládkyně světa! Králové a císaři jsou proti tobě pouhé loutky!«

»Vlastně máš pravdu,« přikývla jsem. »Až na to, že vůbec nevím, k čemu by mi bylo být královnou. Napadá mě jen to, že bych mohla zabránit mnohému zlu. A měla bych to udělat.«

»Jen škoda, že jeden člověk svět nepředělá,« odtušil na to zamyšleně.

»Myslíš? No, jeden asi ne, ale teď mě napadlo, že jediný člověk může strhnout statisíce a uvést do pohybu tolik lidí, že se dá mnohé změnit!«

»Většinou to špatně končí,« potřásl hlavou Jíra. »Jen si vzpomeň na Napoleona, Hitlera, Lenina, Stalina, na předsedu Mao-ce-tunga nebo na Chomejního. Co po nich zůstalo? Tisíce, spíš milióny hrobů, svět v rozkladu, všude podél jejich cest pachuť krve a puch spálených

mrtvol.«

»Zapomínáš na Gándího,« namítla jsem. »Po něm nezůstaly hroby nevinných, ale svoboda Indie.«

»Gándího nakonec zastřelil jeden z Indů,« připomněl mi.

»Mě nikdo nezastřelí,« uvažovala jsem.

Jíra se na mě podíval tázavě.

»Snad se nechceš pokoušet napravovat svět?«

»To právě chci!« prohlásila jsem odhodlaně. »Nevíš, kde je od nás nejbližší válka?«

»Povídá se, že někde na jihu,« odtušil váhavě. »Myslím, že nedávno bylo v rádiu něco o Africe.«

»Dobrá, podívám se na to,« prohlásila jsem. »Chtěla bych si něco vyzkoušet, necháš mě chvíli se soustředit?«

»To se rozumí. Mohl bych ti nějak pomoci?«

»Mohl,« přikývla jsem. »Vezmi za mě případy, které mi tu nechal pan Smetana.«

Dopili jsme kávu výjimečně rychleji než obvykle. Jíra se nabídl, že umyje hrníčky a já jsem zatím upalovala lehnout si do postele. Nutno přiznat, že Jíra s nádobím mnoho času neztratil, ale než stačil přijít za mnou do ložnice, ležela jsem s otevřenýma očima a zhluboka oddychovala.

»Mám to,« oznámila jsem mu.

»Co máš?« otázal se.

»Prakticky jsem ukončila válku. Něco jsem na ně seslala, co by je mělo zastavit v tom šílenství.«

»Proboha! Snad ne nějakou katastrofu? Zadrž! Vždyť by to byla pohroma především pro obyčejné lidi!«

»Nejsem cvok,« zamračila jsem se. »Nechci mít nikoho na svědomí. Tak nebezpečné to nebude. Žádné zemětřesení, žádný tajfun. Ačkoliv je možné, že se jim to jako katastrofa jevit bude. To se teprve uvidí.«

»Co jsi jim to vlastně provedla?«

»Nic moc... Jen takovou menší magnetickou anomálii, nebo by se spíš dalo říci - pořádnou magnetickou bouři. Postarala jsem se, aby se to vyhnulo lidem s kardiostimulátory, ale takových tam naštěstí moc není.«

»Kardio...to je co?« zarazil se.

»Takové přístroje na povzbuzení srdeční činnosti. Těm by to va-

dit mohlo a proto se magnetická anomálie právě takovým lidem vyhýbá. Jak říkám, takových tam není mnoho - a hlavně, nikdo není voják. V armádě takové nepotřebují.«

»Promiň, ale tomu nerozumím. Vůbec nic mi neříká pojem magnetická anomálie. Co to je a jak se to projevuje?«

»Viditelně na kompasech a buzolách. Ty teď v postižené oblasti rotují ve vysokých obrátkách.«

»Toho by si vojáci nemuseli vůbec všimnout. A určitě by to bylo poslední, co by jim vadilo...«

»Jenže jim teď nefunguje skoro nic, co má nějaké činění s elektřinou. Nejde telefon ani vysílačky, nefungují radary. Všechny benzínové motory se zastavily, protože jim vysadilo zapalování. Dieselové motory by sice běžet mohly, ale nikdo je neroztočí. Veškeré elektromotory ihned po zapnutí vyhodí pojistky, fungují tam jedině osvětlovací žárovky na baterie. Také elektrárny se právě jedna po druhé zastavují. Kdyby pro nic jiného, nedají se ovládat. Doufám, že obsluhu napadne utéci od kotlů dříve než vybuchnou.«

»To také uškodí především civilistům.«

»Myslíš? Ti si už dávno odvykli spoléhat se na elektřinu z veřejného rozvodu. Ale představ si, jaký zmatek asi panuje na všech štábech, když jim nefungují ani polní telefony.«

»Budou to řešit pomocí kurýrů.«

»Bez aut, bez motocyklů, bez letadel?«

»Určitě mají alespoň koně. Případně je mohou zrekvírovat pro válečné účely sedlákům. To se dělalo a dělá.«

»Dnešní farmáři nemají dost koní, aby to armádě pomohlo. Tanky, traktory, automobily ani lokomotivy nejezdí, letadla nelétají. Kromě toho vojákům brzy dojde střelivo. Snad na ně bude platit alespoň tohle. Nemají možnost přivézt si munici, když nemají jediné provozuschopné auto.«

»To armáda vyřeší. Munici bude dopravovat několik stovek mužů na kolech a s batohy.«

»Nebudou mít odkud. Muniční továrny jsou také ochromené. Kdyby chtěl někdo dovážet zbraně a munici ze zahraničí, brzy to poznám a prodloužím tu magnetickou anomálii směrem odkud budou přicházet dodávky se zbraněmi.«

»Rozšíříš to zbytečně na okolní země.«

»Jenomže tam nemá armáda hlavní slovo. Obyvatelé určitě po-

chopí, proč jim přestaly jezdit automobily. Doufám, že pak zapůsobí na své vlastní vlády, aby vývoz zbraní zastavily.«

»Dokud to nemá vliv na samopaly a ruční zbraně, budou se zabíjet dál. Dokud budou mít možnost střílet a házet na sebe granáty, válku nezastavíš. Moc bych se divil, kdyby nepřišli na způsob, jak dopravovat zbraně dál.«

»Pak by mi asi nezbylo než použít něco silnějšího. Třeba nějaké mírnější zemětřesení. Myslíš, že by to jako varování nepochopili?«

»Zemětřesení?« znejistěl.

»Je to v mých silách,« ujistila jsem ho.

»Nevím... Jseš si jistá, že dokážeš něco takového udělat - a že ti to pak nepřeroste přes hlavu?«

»Mohla bych udělat něco opravdu nepříjemného. Mohla bych nad celým válčícím územím rozprostřít blánu, která pohlcuje veškeré světlo a ocitli by se ve tmě. Bez slunečního tepla by i v té Africe během několika dní uhodily třeskuté mrazy, horší než v Antarktidě. Myslíš, že by ani potom nezastavili boje? Kdyby nestačilo ani to, mám ještě horší prostředky! To už bych je opravdu litovala.«

»Ty mě úplně děsíš!«

»Zatím jim nechám jen tu magnetickou anomálii,« rozhodla jsem. »Ale napadlo mě něco jiného. Půjdeme jim to vytmavit přímo na místě.«

»Jak to myslíš?«

»Sedneme spolu do auta a pojedeme vyjednávat. Teď hned!«

»To bude pohled!« usmál se. »Míroví vyjednavači přijedou diktovat podmínky - v Trabantu!«

»Bude to ale jediný pohyblivý automobil v jejich zemi,« opáčila jsem. »To snad bude dostatečná zvláštnost.«

»Vždyť tam ani nedojedeme! Celníci nás nepustí ani přes nejbližší hranice. Pas nemáš ani ty, natož já!«

»Chtěla bych vidět, kdo by nás chtěl zastavit.«

»Jednoduše. Na to stačí obyčejná závora.«

»Objedeme ji přes pole.«

»Najedeme tam na minu a Pšš-Bum!«

»Trabant bude mít vlastnosti fextů a navíc obrovskou odolnost proti ohni. Anebo - mohla bych ho zvednout do výšky a závory přeletět vzduchem. Proti zemětřesení by to zajisté byla maličkost.«

»Ale co tam? Myslíš si, že se dostaneš až k velitelství jejich ar-

mády? Jestli bych o něčem pochyboval, potom právě o tomhle.«

»Proč?«

»Každé vrchní velitelství bývá během války chráněné tak dokonale, jak jen to jde. Vojáci v prvních liniích strádají hladem, zimou, deštěm a ke všemu bývají všelijak ostřelovaní nepřítelem, ale generálům servírují vybrané lahůdky v teple a v suchu.«

»Tentokrát jim to nebude nic platné. Já už si je najdu. Půjdeš tam se mnou? Umíš přece víc řečí než já, já bych tam stěží lámala angličtinu a vadilo by mi, kdybych se s nimi po tom všem nedorozuměla.«

»Nevím. Nějak se mi to nezdá. Ale neboj se, samotnou tě tam jet nenechám.«

»Dobrá. Vyrazíme v pátek po obědě, abychom stihli návrat do pondělka.«

»No, jestli mám různé další pochyby, v jednom mám skoro jistotu. Že to za víkend nestihneme.«

»Uvidíme, ty nevěřící Tomáši!«

*****

Vyjeli jsme v pátek odpoledne. Zprávy z bojišť se začaly díky mému zásahu citelně opožďovat. V jednom se pozorovatelé shodli. V oblasti válčení vypověděly službu veškeré moderní vymoženosti. Válčícím stranám přestaly sloužit těžké zbraně. Ovšem ani civilisté to neměli lehké. Pozorovatelé si všichni svorně stěžovali, že kromě papíru a tužky nemohou používat nic, čím by daný stav zachytili. Zmagnetizované fotoaparáty a filmové kamery se zasekávaly, magnetofony se netočily, ani telefony nebyly k dispozici. Města se ocitla potmě. Jak však prorokoval Jíra, lidé se tam zabíjeli dál. Namísto těžkého ostřelování došlo na boje muže proti muži a postupně, jak na obou stranách docházela munice, vynalézavé vojenské hlavičky napadlo přejít na jednodušší, ovšem pořád dostatečně účinné zbraně: luky, šípy, kuše a dokonce i praky. Bylo už načase ukázat všem, že anomálie nebyla náhodný přírodní jev, jak se všeobecně soudilo, ale varování, po němž by mohlo následovat i něco horšího.

Ačkoliv nikdo z nás dvou neměl platný cestovní pas, bez velkého zdržování jsme projeli hranicemi. Bleděmodrý Trabant jel jako hodin-

ky. Ručička tachometru se ani nechvěla, pevně přitisknutá k hornímu dorazu. Nejprve jsme si to svištěli po dálnicích rychlostí pět set kilometrů v hodině, možná i víc. Ve všech zemích jsme několikanásobně překročili povolenou rychlost. Na několika místech se za námi rozjela i policejní auta, ale neměla šanci - nechali jsme je brzy za sebou. Jíra si držel svůj široký klobouk a pořád opakoval, že to špatně skončí. Nicméně se mi čas od času podíval dopředu, zdali tam na nás někdo nečíhá. Měli jsme štěstí. Dříve, než by policii napadlo přichystat si na nás nějakou léčku, přejeli jsme na území dalšího státu.

Na některých hranicích na nás sice byli připraveni lépe, ale všechny přichystané zátarasy jsem objela. Trabant, hnaný voikositem, projížděl po polích a kamenitých pláních mnohem lépe než terénní džíp. Kde to nešlo jinak, vznesl se vzhůru jako helikoptéra a překážku jsme přeletěli obrovským skokem. Tak jsme se dostali přes Bospor, tak jsme překonali Suezský průplav, kde už byly všude postavené zátarasy.

V Africe byly cesty horší než v Evropě, ale i těmi jsme jeli naplno. Zpomalila jsem, až když jsme začali míjet více aut, zdánlivě nepochopitelně stojících na pokraji silnice. Museli jsme už být na dohled od hranic znesvářených sousedů. Pozorovali jsme udivené pohledy řidičů znehybněných vozidel. Někteří, když nás viděli nerušeně jet, nasedali do svých aut v domnění, že pohroma mezitím nepozorovaně skončila.

Nebylo tomu tak. Ani nám nešel motor. Startérem jsem se ani neobtěžovala. Pro voikosit nebylo obtížné zkoncentrovat pro pohon lehkého auta trochu energie. Kdybych chtěla, mohli bychom po celou cestu letět, ale Trabant, řítící se vzduchem jako stíhačka, by asi byl příliš.

Ještě více jsme zpomalili, když se před námi objevily první překážky v podobě zkřížených traverz. Za zatáčkou byly hraniční závory, ale vojenská hlídka nás chtěla zastavit už tady u překážek.

Zastavila jsem a vystoupila.

»Dál nikdo z vás nesmí! Vraťte se!« křičel na nás voják už z dálky. Nerozuměla jsem mu, ale jeho posunky byly docela výmluvné. Navíc to pro jistotu zopakoval lámanou angličtinou a pak i německy. V této řeči se ovšem zmohl jen na »Halt!« a »Curyk!«.

»Jedu navštívit vaše vojenské velitele,« oznámila jsem mu drze. Podíval se na mě nechápavě, zřejmě mi taktéž vůbec nerozuměl.

»Počkej, nemůžeš na ně mluvit česky!« vystoupil Jíra na opačné straně auta.

»Proč ne?« opáčila jsem. »Ať oni vidí, že i pro nás bude angličtina cizím a tedy neutrálním jazykem.«

»Já jejich řeč umím,« pokrčil rameny. Pak jim moje slova plynně přeložil. Ani jsem se neptala, kde se naučil jejich nářečí. Za svého dlouhého života jistě navštívil mnoho zemí, hovořil s mnoha lidmi a spoustu jazyků proto ovládal. V tom jsem se mu rovnat nemohla. Vzpomněla jsem si na jeho vlastní vyprávění, jak bojoval proti Rommelovi u Tobruku. Jenom tam musela být pěkná změť jazyků!

Zdálo se, že mu voják porozuměl, ale neprojevoval žádnou ochotu. Jen se zamračil a začal nás slovy, výmluvnými gesty a zejména namířeným samopalem přesvědčovat, abychom se ihned vrátili.

»Jíro, řekni mu, ať se nenamáhá nás zastavit,« ztratila jsem rychle trpělivost. »Řekni mu, ať se podívá tam na ten osamělý strom!«

Sotva čtyřicet metrů od nás se vypínala rozložitá koruna mohutného stromu, který jako by si trochu vyběhl z nevelkého háje, prostírajícího se dál. Nevěděla jsem ani, co to bylo za druh, rozložitostí se dal přirovnat k velkému dubu.

Jíra to přeložil a voják se tam nechápavě podíval.

Obloha byla bez jediného mráčku. Najednou z této čisté, jasné oblohy sjel klikatý blesk a za ohlušujícího zaburácení rozčísl korunu a kmen stromu odshora až dolů. Trochu jsem to přehnala, protože zbytek kmene stál v jednom plameni, dříve než na zem dopadly uražené větve. Ve zdejším suchu plápolal jako pochodeň.

»Páni!« vydechl Jíra. »To jsi udělala ty?«

»Kdo jiný?« opáčila jsem. »Z jasné oblohy obvykle blesky nelétají, nebo snad ano? Prosím tě, řekni tomu vojákovi, aby se vrátil do strážnice a nechal nás na pokoji. Kdyby nechtěl pochopit, vyřiď mu, že druhý blesk sjede támhle do velikého balvanu - a třetí zamířím na něho.«

Jíra už o mně něco věděl, proto se nedivil a tlumočil má slova vojákovi. Ten na nás namísto odpovědi namířil samopal a cosi zabrebentil.

»Co říká?« obrátila jsem se na osobního tlumočníka Jíru.

»Máš mu to předvést.«

»Tak ať se dívá!«

Jakmile voják otočil hlavu tím směrem, šlehl další blesk do ozna-

čeného kamene zhruba v půlce vzdálenosti od hořícího stromu. Kámen se zapálit nedal, ale pukl velkou rozšklebenou trhlinou. To už ze strážnice vybíhali další vojáci.

»Pojedeme,« obrátila jsem se na Jíru.

Nasedla jsem do auta a čekala. Voják sice cosi povídal, ale já už jsem mu nevěnovala pozornost. Jíra se ještě chvíli dohadoval, ale pak se obrátil ke mně.

»Tvrdí, že musí splnit svou povinnost. Nesmí nás pustit, i kdyby měl padnout.«

»Řekl si o to sám,« zavrčela jsem.

Pět metrů od nás sjela za ohlušujícího rachotu do jedné z kovových překážek oslnivě bílá, klikatá čára. Rána nám div neprotrhla ušní bubínky. Vojáka to odhodilo na stranu a padl jako podťatý. Ostatní, kteří k nám dobíhali, se rozprchli na všechny strany a porůznu zalehli do příkopů kolem.

»Tys ho zabila!« podíval se na mě vyčítavě Jíra.

»Ještě jsem se nezbláznila,« uklidnila jsem ho. »Dovedu docela přesně odhadnout, jak daleko smí blesk udeřit, aby to člověka nezabilo. Připouštím, ten chlap je omráčený, ale sám jsi slyšel, nedal si říci. Neboj se, brzy se vzpamatuje.«

»Jsi nějak příliš sebejistá,« napomenul mě.

»Poslyš, Jíro, přece mě už trochu znáš. Nespěchala bych, ale kousek odtud se střílí. Čím dřív tahle válka skončí, tím líp. Nevíš, kolik lidí může můj spěch zachránit.«

Rozjela jsem se s autem a objela spuštěnou závoru.

Za námi se ozvaly výstřely. Rachot samopalů se nám zdál po ohlušujícím hromu docela slaboučký.

Trabant se rozjel, ale už ne tak rychle. Teď jsme jeli sotva šedesátkou.

Vyjeli jsme na vrchol kopce a silnice se opět narovnala. Trabant okamžitě zvýšil rychlost a chvíli jsme opět ujížděli jako ve formuli 1. Na mnoha místech tu porůznu stály nehybné automobily. Někteří řidiči setrvačností dojeli ke kraji, jakmile se jim zastavil motor, jiní to však nestihli a stáli teď uprostřed vozovky. Museli jsme je objíždět a při veliké rychlosti to nebylo bezpečné. Ne pro nás, ale musela jsem už počítat i s tím, že nám zpoza stojících aut někdo vběhne do cesty. Zpomalila jsem proto na snesitelnou rychlost, ale kde byla silnice přehledná a nestály na ní osamocené automobily, přidávala jsem, až se za

námi zvedalo veliké mračno prachu.

Za tohoto stavu věcí jsme brzy dorazili do prvního města na naší trase. Objížděli jsme je po obvodě, silnice se jeho středu vyhýbala. Nicméně se nás za městem pokusila zastavit ozbrojená vojenská hlídka. Silnice byla široká, objela jsem ji proto velkým obloukem a ani jsem nezpomalila. Za námi se ozvalo rachocení výstřelů.

»Ještě že se nikdo z nich netrefil,« otočil se Jíra, aby dobře viděl. »Samozřejmě za předpokladu, že tohle auto může opravdu odrážet střely.«

»Odráží je,« ujistila jsem ho. »Ale ne jako my, fextové. Při dopadu pohltí většinu jejich energie a střely bezmocně padají k zemi. Není to pro střelce tak nebezpečné.«

Jíra se občas pohodlně uvelebil, zavřel oči a sledoval, co je před námi. V takových chvílích jsem musela jet pomalu, abych nemusela prudce brzdit, nebo měnit směr. Cesta nám ale ubíhala i tak dost rychle.

*****

Přibližovali jsme se neúprosně k hlavnímu velitelství jedné z nepřátelských stran. O umístění jsme věděli nejprve mlhavě z útržkovitých zpráv, které z oblasti bojů přinášely světové agentury, než jsem jim zastavila komunikaci. Jíra se však soustředil, objevil bunkry jejich velitelství a teď se jenom čas od času přesvědčoval, že generály dosud nenapadlo změnit sídlo. Když se to tak vezme, neměli k tomu až doposud důvod. O nás pochopitelně nevěděli. Byli jsme rychlejší než jakékoliv zdejší zpravodajství - počínaje bubny, které snad prý domorodci dodnes používají, až po kurýry. Vysílačky sice pracují s radiovými vlnami rychlostí světla, ale ty tady už delší dobu nefungovaly.

Velitelství bylo umístěno mimo města a přístupovou cestu stráželo několik tanků. Motory jim nešly nahodit a pancéřové věže s kanony byly bez posilovačů v nouzovém ručním ovládání pomalé. Nevšímala jsem si jich, ačkoliv byly určitě schopné střelby. Objevili jsme se příliš náhle, posádky pochopitelně neseděly přímo za mířidly a než se vzpamatovaly z překvapení a vsoukaly se do pancéřových dělových věží, prosvištěli jsme kolem nich. I tak by nám neublížili. Střel ze sa-

mopalů jsme si ani nevšímali a než za námi vojáci dokázali otočit hlavně kanónů ručně, zmizeli jsme za nejbližší zatáčkou lesní cesty a tím jsme vlastně byli mimo dostřel.

Na cestě mezi řídce rostoucími stromy se nás nepokusil zastavit nikdo. Cesta byla rozježděná pásovými vozidly, ale žádný z těch obrněných kolosů ji nepřehražoval. Jeli jsme po ní bez problémů. Trochu jsem si musela vypomáhat voikositem, jinak bychom brzy uvázli v rozježděném bahně, které tu mezi stromy přetrvávalo navzdory nastupujícímu suchu v oblasti. Trabant není žádné terénní vozidlo, ale vcelku to šlo.

Na nevelikou planinku na úpatí kopce, pečlivě překrytou maskovacími sítěmi, jsme tudíž vpadli nečekaně. Dříve než se hlídkující vojáci vzpamatovali, oba jsme vystoupili z auta. Trabant trochu zajiskřil. Snad si toho někdo všiml, spíš ne. Věděla jsem aspoň najisto, že až se vrátíme, bude tu na nás čekat. Nepoškozený.

Maskovaný vchod bunkru hlavního štábu se nacházel přímo před námi. Bunkr byl zapuštěný do svahu kopce, jeho prostory se táhly hluboko pod povrch. Dalo se čekat, že stráže budou pořádně překvapené, když jsme se tu náhle objevili, nebyly ale tak nepozorné, jako předchozí hlídky.

Vojáci na nás ihned zamířili samopaly a jeden důstojník nám vstoupil do cesty. Podle neosobně zamračených obličejů bychom mohli z jejich strany čekat životu nebezpečné jednání - nebezpečné ovšem jen pro ně. Určitě neměli tušení, na koho to vlastně míří.

»Jak jste se sem dostali?« vyštěkl na nás důstojník.

Jíra mi jeho slova ihned přeložil, ale jejich smysl jsem chápala i bez překladu.

»Chci mluvit s vaším vrchním velitelem,« oznámila jsem a Jíra má slova překládal. »Zavolejte nám někoho z vrchního velitelství.«

»Kdo jste, že jste se odvážili až sem?«

»Přišla jsem vám nadiktovat mírové podmínky,« prohlásila jsem. To už Jíra přeložil s jistou nedůvěrou.

»Co vám dává oprávnění takhle hovořit?« vybuchl konečně důstojník. »Opakuji, kdo jste? K našim nepatříte, to je na vás vidět na první pohled. Ke komu se vlastně počítáte?«

Napadlo mě, samozřejmě pozdě, že jsem si odpověď na tuto a jiné podobné otázky měla připravit dříve.

»Přišla jsem vám nadiktovat mírové podmínky,« opakovala jsem

umíněně. »Rozhodla jsem se ukončit válku v této zemi.«

»Podle nařízení vrchního velitele vás oba jménem zákona zatýkám!« vyštěkl důstojník.

»Vojenské zákony neuznávám,« řekla jsem zamračeně. »Ale o to teď nejde. Za malou chvíli začne zemětřesení. Zavolejte všechny, kdo se nacházejí pod zemí. Jestliže ihned nevyjdou ven, bude s nimi zle.«

»Vy chcete tvrdit, že nastane zemětřesení? To byste byla první, kdo něco takového dokáže předpovědět!«

»Já zemětřesení nepředpovídám,« mračila jsem se. »Já je za chvíli vyvolám. Nejprve jsem vám vzala elektřinu, teď vám vezmu pevnou půdu pod nohama.«

Když Jíra moje slova přeložil, důstojník se znechuceně obrátil k vojákům, kteří na nás nasupeně mířili.

»Blázni! Neškodní blázni! Musíme ihned prověřit, jak se sem vlastně dostali. Není možné, aby kdejaký otrapa pronikl hlídkami bez překážky. Zatkněte je.«

Během jeho slov jsem se pevně rozkročila, abych udržela rovnováhu. Jíra, jakmile mě spatřil, učinil totéž.

»Musíš stát ve stejném směru,« upozornila jsem ho. »Jen tak zachytíš největší výkyvy, až se bude země pohybovat.«

Jíra se tedy otočil. Vojáci s napřaženými samopaly zatím došli skoro až k nám, ale ruce už na nás nepoložili. Stihla jsem se soustředit dříve, než oni udělali těch pár kroků.

Ozvalo se hluboké hučení a půda se nám začala houpat pod nohama. Vojákům to podrazilo nohy a upadli na zem. Se svahu se začalo kutálet kamení, s okolních stromů se sypaly větve. Lidé nablízku začali křičet hrůzou. Také jsem pocítila skoro šílenou, přímo živočišnou paniku, zmírňovanou jenom vědomím, že jsem tuhle pohromu vyvolala a že ji stále kontroluji, aby nepřešla v něco ničivějšího. Na mnoha místech kolem nás půda rychle popraskala klikatými trhlinami. Mrkla jsem povzbudivě na Jíru. Díval se na mě ohromeně, ale s důvěrou, ačkoliv se také sotva držel na nohou. Jen my dva jsme nekřičeli a stáli zpříma, na rozdíl od všech lidí okolo.

Otřesy trvaly sotva deset vteřin, pak jsem usoudila, že by to mohlo stačit a pohyby země jsem zklidnila. Teprve teď začali lidé vybíhat z bunkru. Pod zemí to muselo být citelně horší než na volném prostranství a během zemětřesení by se těžko někdo dostal ven.

»Nechám je opustit bunkr a pak to zopakuji. Jíro, pověz jim, ať

varují své krajany pod zemí. Druhý otřes udělám asi o třetinu silnější.«

Jíra se na mě díval, jako by tomu ani teď nemohl uvěřit. Rychle se však vzpamatoval a přeložil má slova důstojníkovi, který se i se svými vojáky zvedal ze země. Bylo vidět, že je posměšky přešly. Všichni začali jeden přes druhého volat na vyděšené lidi, vybíhající z bunkru. Nebyli tam jenom vojáci, ale i nějaké ženy. Některé oblečené jako zdravotní sestry, jiné dokonce v civilu.

»Řekni jim, že to začne,« poručila jsem Jírovi. Poslechl mě bez meškání a nejbližší vojáci začali jeho varování ihned vykřikovat dál.

Pak se půda začala houpat podruhé. Jenom já s Jírou jsme byli otočení do správného směru, takže jsme stáli vzpřímeně. Kolem nás však lidé opět padali a nebyli schopní držet se na nohou, ačkoliv už byli na další otřesy připravení.

Důstojník na nás začal něco křičet.

»Máš okamžitě přestat,« přeložil mi to Jíra.

»Upozorni ho raději, aby na nás nikdo z nich nezkoušel střílet,« požádala jsem ho a jakmile jsem zastavila pohyby zemské kůry, postavila jsem se normálně. Teď už by se otřesy neměly opakovat.

Jíra to okamžitě tlumočil vojákům.

»Myslím, že jsi na ně udělala patřičný dojem,« obrátil se pak ke mně. »Popravdě musím přiznat, na mně také. Fuj, to byl přece jen trochu silný tabák.«

»Tak nějak jsem se na tebe koukala, když jsme se setkali poprvé,« ujistila jsem ho. »Tobě zase připadalo normální, že se od tebe odrážejí kule. Vzpomeň si!«

Vojáci se mezitím domluvili. Přišla k nám celá delegace, v čele s několika generály, či co to bylo za hodnosti.

»Chtějí vědět, jestli jsi to opravdu způsobila a proč se mezi ně vlastně vměšujeme?« začal mi Jíra překládat.

»Jestli se na něco takového ptají, pak je vidět, že nic nepochopili. Přejí si snad další ukázku? Doufám, že už nikdo nezůstal pod zemí. Tentokrát ten jejich bunkr rozvalím.«

Vysocí důstojníci se začali radit. Pak se dohodli, že už nemám zkoušet další pokračování katastrofy.

»Řekni jim, Jíro, aby opatřili nějaké židle. Jak správně říkal Vinnetou, při vyjednávání se má sedět.«

»Vinnetou to říkal trochu jinak: Muži mají při jednání sedět. Ne-

vím, zdali by s tebou ztrácel čas.«

»Kdybych mu předvedla něco podobného, ztratil by nejprve na dlouho řeč a pak by se mnou jednal i on - a rád.«

Konečně jsme mohli zasednout k jednání. To byl odjakživa psychologický tah zaměřený k uklidnění. Tentokrát však hrálo ke zchlazení horkých hlav větší roli zemětřesení.

Vyslovila jsem své podmínky. Stálo v nich odsunutí všech vojáků za hranici pětadvaceti kilometrů od dosavadní linie příměří - a to do tří dnů. Od začátku jsem byla rozhodnutá jednat s nimi z pozice síly, takže moje podmínky připomínaly bezpodmínečnou kapitulaci, ale nemínila jsem ustupovat.

»To je nesplnitelné!«

»Nemáte právo žádat něco takového!«

»Za koho vlastně mluvíte?«

Nechala jsem si to přeložit. Tím jsem získala trochu čas a kromě toho se všichni uklidnili.

»Máte pravdu. Nikoho nezastupuji. Nemluvím za žádný stát ani za Organizaci spojených národů a nemám právo cokoliv po vás vyžadovat. Vy ovšem právo beztak neuznáváte, takže o tom s vámi nebudu diskutovat. Mým argumentem bylo předcházející zemětřesení. Jistě je nebylo lehké přehlédnout. Zatím nebylo ničivé, chtěla jsem vás jen přesvědčit, že to myslím vážně.«

Považovali mé požadavky za přehnané a protestovali. Snad to opravdu nebylo tak jednoduché, asi jsem si představovala válku jako Hurvínek, ale nedala jsem na jejich mínění.

»Do tří dnů nebude v té oblasti ani pistole,« požadovala jsem rezolutně.

»To není proveditelné! I když vojákům nařídíme okamžitý ústup, někteří z nich budou určitě v boji pokračovat. Terén je tam kopcovitý, přímo ideální pro partyzánskou válku...«

»Pokud někdo zatouží přejít na partyzánské způsoby boje, vysvětlete mu předem, že bych mohla převrátit hory do údolí a udělat z ideálního partyzánského terénu rovinu. Nebo bych tam mohla naopak vytvořit řetěz vulkánů. V obou případech by partyzáni zůstali až vespod, buďto pod tunami skal, nebo pod vrstvami žhavého popela. Rozmyslete si to. Buďto máte na své vojáky vliv a stáhnete je, nebo vašich rozkazů neuposlechnou - a potom o ně přijdete. Nebude ani koho pohřbívat.«

Pohrozila jsem jim ještě horšími pohromami, pokud někdo moje podmínky nedodrží.

»My jen plníme příkazy naší vlády,« vzpomněli si chvatně na další kličku. »Jen ta může rozhodnout o dalším postupu.«

»Budete se muset rozhodnout sami a to hned. Vládě už to budete muset nějak vysvětlit. Uvědomte si, dokázali byste ve válce pokračovat i za podmínek trvajícího zemětřesení? Nemám chuť předvádět někomu další pohromy. Mohla bych rozhoupat zemskou kůru víc než by bylo únosné. Každé další zemětřesení je snadnější vyvolat a těžší zastavit.«

To byla z mé strany jenom válečná lest. Cítila jsem - ba ne, věděla jsem určitě, že mám pořád všechno pod kontrolou.

Snažili se ještě dosáhnout prodloužení lhůty nejméně na měsíc a vysvětlovali mi, že bez spojení s jednotkami je můj termín naprosto nereálný.

»Ukončím magnetickou bouři,« slíbila jsem. »Rádio bude opět fungovat, abyste své vojáky mohli odsunout.«

»Ti druzí toho okamžitě využijí,« namítali. »Přitom jsou naše požadavky nepopiratelně spravedlivější...«

»Ti druzí se ještě dnes začnou stahovat opačným směrem než vy,« mávla jsem rukou. »Vznikne pásmo padesát kilometrů široké bez jediné zbraně. Pokud jde o vaše cíle a požadavky, i kdyby kdysi spravedlivé byly, přestaly být v okamžiku, kdy jste na sebe začali místo jednání střílet. Dnes jste pro mě jedni jako druzí obyčejní vrahové. Nemíním ani zjišťovat kdo začal a proč, nezajímá mě to.«

»Ale to je přece hrozně povrchní názor...«

»To není názor,« řekla jsem. »To je konec války. Můžete svoje vojáky poslat domů. Zrušte objednávky na další zbraně, nebudete je potřebovat. A běda tomu, kdo můj zákaz poruší!«

Generálové se opět po straně radili. Jistě se jim to moc nezamlouvalo, ale neodvážili se už protestovat, zejména když se mezi řečí dozvěděli, že jsem kromě zemětřesení způsobila i onu nepochopitelnou magnetickou bouři.

Jednání tím vlastně skončilo. Požadovala jsem rozpuštění vojenské vlády a do tří měsíců zajištění mimořádných voleb do nové civilní vlády. Odmítala jsem jednat i o problémech s uprchlíky. Podle mě se všichni vrátí do svých domovů.

»Nebudu za vás rozhodovat nic víc,« odmítala jsem, když se mi

pokoušeli vysvětlit, jak bude všechno obtížné.

»Chci jen jedno - své spory už nebudete řešit zbraněmi.«

*****

Skončili jsme jednání a sepsali o tom protokol.

Nebyla to vlastně dohoda a když to tak nazvali, okamžitě jsem to musela uvést na pravou míru.

»Jakápak dohoda? Tak by tomu bylo, kdybychom se na něčem dohodli dobrovolně. Smlouvy vynucené násilím nebo pohrůžkou násilím jsou podle všeobecně známého mezinárodního práva od samého počátku neplatné. Stačí když potvrdíte, že jste s mým ultimatem byli srozuměni.«

»Co tedy máme dodržovat, když se nejedná o dohodu?«

»Ultimátu nebudeme říkat dohoda. Vy je budete dodržovat, abyste se vyhnuli katastrofám, které jsem vám naznačila. Nic více, nic méně. Je to pohrůžka násilím, ano. Dohodu v pravém slova smyslu uzavřete se svými dosavadními nepřáteli. S těmi se můžete dohodnout po dobrém, zejména když na sebe nebudete střílet. Snad s nimi dohodnete lepší osud této země. Já už se toho účastnit nebudu a nebudu z toho mít žádný prospěch, leda čisté svědomí.«

Vyžádala jsem si potvrzení a pečlivě je uložila do auta. Pak jsme s Jírou nasedli. Před odjezdem jsem se se zavřenýma očima soustředila a zrušila magnetickou bouři. Zatím pouze na polovině válkou postiženého území, aby mohl začít odsun vojáků. První část mise se nám podařilo ukončit báječně, jak jsme ani nedoufali. Kdyby nám to vyšlo také na opačné straně fronty, skončila by válka v jediném dni.

Hlídkami jsme projeli bez střelby. Motory tanků už opět hrozivě vrčely, ale jejich posádky mezitím dostaly rádiový příkaz nestřílet.

Čekala nás cesta přes frontu a zřejmě nevlídné přivítání od opačné strany konfliktu. Byli bychom jistě příliš naivní, kdybychom na druhé straně vyhlíželi uvítací slavobrány.

Silnice byly dosud vylidněné. Ačkoliv by už auta na této straně linie mohla jezdit, žádné se dosud neobjevilo. Teprve na mostě přes říčku, oddělující obě znepřátelené strany, nás zastavila vojenská hlídka druhé armády, tři vojáci s hrozivě napřaženými samopaly. Další

byli porůznu zalezlí v různých úkrytech, odkud na nás také mířili. Až jsem se obávala, že na nás někdo vystřelí a zabije tak sám sebe.

Jíra se opět ujal funkce tlumočníka.

»Takže jako vždycky,« povzdychl si, když vyslechl, co na něho vysypali hlídkující vojáci. »Máme se otočit a vrátit se nazpátky. Už mě to unavuje.«

»Mě taky,« souhlasila jsem. »Myslíš, že na ně vystačíme s bleskem z čistého nebe?«

»Snad ano, je to docela účinné,« přikývl. »Jen mě nech, ať je předem trochu zpracuju.«

Nechala jsem ho mluvit. Z jeho slov jsem chápala sotva každé třetí slovo, ale něco jsem přece pochopila. Jíra chtěl volný průjezd a svolával na hlavy vojáků pohromu, kdyby nám v čemkoliv bránili.

Jeho slova, jak jinak, u nich vyvolala zprvu nedůvěru, pak čím dál větší výsměch. Když mě Jíra prohlásil za velikou čarodějnici, vojáci se rozesmáli na celé kolo.

To byl okamžik, kdy bylo nutné zaútočit. A Jíra to uměl odhadnout perfektně, s vojáky měl mnohem větší zkušenosti.

»Nevěříte?« podíval se na ně vyčkávavě.

»Tohle vykládejte někomu jinému!« smál se nám otevřeně jeden z vojáků.

»Opravdu nevěříte, že Martina čaruje?« nedal se odradit. »Co kdyby vám něco opravdu záhadného předvedla? Vám nestačí, že jsme k vám přijeli autem? Jistě víte, že žádné auto nejde nastartovat. Víte co? Vyberte si něco tady v okolí, do čeho by měl udeřit blesk. Až udeří, pustíte nás dál?«

»Nemíníme tady čekat do soudného dne,« zavrčel voják.

»Tak nám něco označte, když si myslíte že o nic nejde,« ujišťoval ho Jíra.

»No tak ať je po vašem...« ušklíbl se voják. »Když uhodí tam do toho baobabu...«

Nedořekl.

Za ohlušujícího zahřmění sjel z čistého nebe blesk přímo do rozložité koruny mohutného stromu. Stranou odlétla sprška listí a dvě mohutné větve, odštípnuté elektrickou jiskrou, ačkoli jsem se snažila použít menší sílu. Naštěstí strom ani nevzplál a nic horšího se nestalo.

»To není možné...« ztuhli vojáci.

»Je to nejen možné, je to naprostá skutečnost,« zaútočil na ně

tvrdě Jíra. »Vy jste si ještě nepovšimli, že proti vám stojí síla, která nepochází z tohoto pomíjivého světa?«

»Říkáte - čarodějnice?« dívali se na mě podezřívavě, ale už s náznakem děsu v očích.

Každý člověk má kdesi pod slupkou ve svém nitru uschován onen pradávný strach před bohy, vědmami a ďábly. Někdo více, jiný méně. Propíchněte tu slupku, strach se okamžitě vyvalí a zaplaví ho. To platí i o lidech, pocházejících ze vzdělané a civilizované evropské či americké společnosti, kteří jsou už stovky let vychováváni vědou. Proto i u nás snadno kvetou různé náboženské sekty, spiritistické a čarodějnické spolky, dokonce i satanisté a jiná společenství tohoto druhu. Národy Afriky mají nejspíš slupku vzdělanosti mnohem tenčí.

»Říkejte si co chcete, síly, které tahle dívčina ovládá, nejsou zrovna malé. Před hodinou vyvolala na straně vašich nepřátel zemětřesení. Nepocítili jste nic?«

Podle toho jak ztuhli to i tady bylo znát. Voikosit sice dokáže rozhoupat zemskou kůru, ale je skoro nemožné, aby se to omezilo na menší okruh než pár kilometrů od epicentra. To je jako vhodit kámen do rybníka a očekávat, že se kruhy na hladině nebudou šířit a omezí se na metrové kolo.

»Ale my tudy nikoho nemůžeme pustit...«

»Budete muset,« ujistil je Jíra. »Nám nejde o to, jestli nás pustíte či nepustíte. Jde o to, aby se nestalo nic vám. Například - kdybyste na nás vystřelili, kulky by se obrátily proti vám a zabili byste sami sebe.«

»Opravdu?« Nebylo jasné, zdali nám uvěřili, ale aspoň se netvářili tak sebejistě. »Tohle že umí?«

»To umíme oba,« prohlásil Jíra. »Já sám už tři sta let.«

»Kdo vlastně jste?«

»Tak trochu strašidla,« usmál se Jíra. »Určitě jste se s námi ještě nesetkali, ale na vašem místě bych po tom ani netoužil. Pamatujte, že Martina umí seslat blesky, kamkoliv si vzpomene. Tak jako vy jste si určili tamten strom, mohla by si ona určit vás. Nechceme vás pobíjet, ale když se proti nám postavíte, špatně to s vámi dopadne. Přitom nám nemůžete uškodit ani v nejmenším. Chrání nás kouzla.«

Vojáci ještě chvilku váhali, ale pak nám neochotně cestu uvolnili. Rozjela jsem se po ní k druhému velitelství.

*****

Velitelství druhé armády bylo umístěno v hlavním městě. Dojeli jsme tam v pohodě a po všelijakých dohadováních jsme se dostali až před sídlo hlavního štábu.

Tam jsme, jak jinak, narazili na vojenské hlídky.

Nemohla jsem použít zemětřesení, jako u protější strany. Kolem dokola bylo město a i velice omezené zemětřesení by tu mohlo mít za následek spoustu nevinných obětí, zejména když domy v některých čtvrtích vypadaly, že se sesypou při trochu silnějším větru. Musela jsem použít něco jiného. Napadlo mě už cestou, co jim provedu. Nebylo to nijak obtížné - alespoň ne pro mě. Stačilo rozprostřít nad městem neprůhlednou blánu ze silového pole, lidem celého světa dosud neznámého. Na můj příkaz se znenadání celé město ocitlo v černé tmě. Zkrotli samozřejmě nejen hlídkující vojáci, ale i nejvyšší, narychlo vzburcovaní generálové.

Podmínky pro ně byly stejné jako u protivníků. Okamžité stažení všech zbraní včetně ručních pětadvacet kilometrů od linie fronty. Rozpuštění vojenské vlády a ustanovení nové, civilní vlády mimořádnými volbami.

»Pokud máte pocit, že je to pro vás nevýhodné, musím vám sdělit, že vaši protivníci tytéž podmínky podepsali,« řekla jsem suše, když se pokusili smlouvat.

»Jak jste je k tomu donutili?« zeptal se mě jeden vysoký a zamračený důstojník.

»Způsobila jsem u nich dnes menší zemětřesení. Myslím to doslova, ne přeneseně. Skutečně se houpala země.«

»Vy můžete vyvolat zemětřesení? To je přece nemožné, to je nad lidské síly!«

»Ano,« přikývla jsem. »Je to nad lidské síly, jenže moje možnosti nadlidské jsou. To jsem vašim protivníkům dokázala před necelou hodinou. Necítili jste žádné záchvěvy? Vyvolala jsem u nich zemětřesení. Vám nic takového předvádět nebudu, je tu město plné nevinných lidí a těm nechci přinášet další utrpení. Egyptská tma by vám snad stačila, byla to jen malá ukázka. Musela jsem vaše tvrdé generálské palice přesvědčit, že to myslím vážně. Kdyby to nestačilo, vyvolám něco jiného. Například blesky. Ujišťuji vás, že je umím způsobit tak,

aby zasáhly přesně co chci. Vyslala jsem jich už víc. Do stromů, do kamenů - ale netvrdím, že se pokaždé omezím jen na neživé věci, rozumíte mi?«

»No - raději ne...«

»Pochopte, nechci vám škodit. Vy si škodíte sami a já to naopak chci zastavit...«

»A co když někdo dohody poruší?«

»Nepřála bych mu, co by následovalo,« zamračila jsem se. »Poslyšte, nechci po vás nic nemožného, jenom přestat s vaší nesmyslnou válkou. Nikoho jsem nepřipravila o život a nikomu neublížím ani z pouhé zlomyslnosti, ani z rozmaru. Musím vás ale varovat. Neumíte si ani představit, jaké katastrofy bych mohla způsobit. Tma byla neškodná jenom díky tomu, že trvala tak krátce. Za pár dnů by vám tu totiž začalo sněžit. Mohla bych vyvolat zemětřesení, povodeň, hurikány, mohla bych vaše armády oddělit nepřekonatelným pásmem sopek, ale kdyby se mi přitom některá vymkla z rukou, pohřbila bych nejbližší města pod vrstvou lávy nebo popela. A to bych udělala jen nerada, opravdovou pohromu vám způsobit nechci. Pořád vám všem dávám šanci, že se usmíříte sami.«

Dvacet minut poté jsem dostala potvrzení o přijetí mého ultimata i druhou stranou. Znamenalo to, že válka skončila.

Připomněla jsem všem, že každý, kdo poruší mé podmínky, bude napříště považován za obyčejného vraha a jako s takovým s ním bude nakládáno. Ubezpečila jsem je, že mám prostředky k vidění do minulosti a že si viníka určitě najdu.

Nebylo vidět, že by nás přijali s nadšením. Ale nikdo se neodvážil otevřeně prohlásit, že příměří dodržovat nebude.

»Mír bude i ve vašem zájmu, neprotestujte,« loučila jsem se s nimi. »Když v této zemi bude klid, víc mě tu neuvidíte. To není slib, to je vyhrůžka. Se zlou se potáže, kdo nás zde donutí zasahovat ještě jednou.«

Kromě sladkého pocitu vítězství na nás teprve teď trochu dolehla únava. Ale stálo to za to, neuvěřitelné se opravdu stalo skutkem. Dva lidé dokázali v jediném dni donutit dvě znepřátelené armády, aby okamžitě ukončily vleklou válku. To tady za celou historii pozemské civilizace ještě nebylo. Jen mě mrzelo, že jsem jednala - přiznejme si to - dost ukvapeně a zbrkle. Tohle nebylo žádné systémové řešení. Nakrátko to jistě pomohlo, ale je otázka, na jak dlouho těm lidem

strach z neznáma vystačí, když příčinu, onu prvotní nenávist, která je hnala proti sobě, jsem ponechala bez odezvy. Připadalo mi to jako čínské léčení, kdy se léčí příznaky, ale ne podstata nemoci. Může to pomoci - nakrátko. Neléčená nemoc se bohužel nevyřeší a všechno zůstane otevřené. Snad kromě malárie, kde už pouhé sražení horečky způsobí zánik mikrobů a tím trvalé vyléčení. Kéž by válka a malárie měly právě tohle společné!

*****

Doma

Po úspěšném ukončení mise jsme se obrátili domů. Trabant vyrazil rychlostí závodní formule, ale brzy jsme museli chtě nechtě zvolnit. Po zrušení magnetické bouře se na silnicích vyrojily tisíce automobilů, jako by si všichni řidiči chtěli dosavadní přestávku vynahradit.

Jíra během jízdy rytířsky přiznal, že v úspěch nevěřil. Ani já jsem neočekávala, že bychom to stihli za jediný den, a přece se tak stalo. Po pravdě řečeno, použila jsem děsivé prostředky, samotnou mě z toho polévalo horko. Teď jsem však nemyslela na to, co to bude znamenat v budoucnu. Seděli jsme spolu v autě a ujížděli vesele domů.

Hranice nejbližšího sousedního státu jsme překročili před půlnocí, ale už po několika dalších desítkách kilometrů jsem cítila, že domů nedojedu. Buď si odpočinu, nebo usnu za volantem.

Zpomalila jsem.

Pět set, čtyři sta, tři sta, dvě stě, sto... To už jsme se opravdu ploužili, ručka tachometru zase kmitala a nebyla přitisknutá k dorazu.

»Najdi mi někde v okolí místo, kde bychom mohli zastavit a nerušeně se vyspat,« požádala jsem Jíru. »Škoda, že neumíš řídit, nechala bych tě jet. Ty ses od moderních vymožeností vždycky odtahoval, aspoň teď vidíš, jak by se ti taková malá znalost mohla hodit.«

»S autem už jsem jezdil,« opáčil Jíra. »Jen s vojenským džípem, ale pár kilometrů jsem s ním přece najezdil. Opravdu jsi tak utahaná, jak vypadáš?«

»Vážně jsem,« ujistila jsem ho. »Uvědom si, že jsem dnes vyvolala dvě zemětřesení, jednu egyptskou tmu, blesky už ani nepočítám a krom toho jedeme celou cestu bez motoru, to také vyžaduje ode mě soustředění.«

»Já to vezmu za tebe, jen mi budeš muset vysvětlit, jak to děláš, že jedeme bez motoru.«

»To ti nevysvětlím,« zavrtěla jsem hlavou. »To bohužel patří k

mým novým možnostem, které nikdo jiný na celém světě používat nemůže. Mohl bys jet jedině normálně na benzín jako všichni ostatní. Máme skoro plnou nádrž.«

»Nepojedeme tak rychle, jako s tebou,« upozorňoval mě. »Kromě toho neumím řídit tak dobře jako ty.«

»To je jedno, jeď tak rychle jak stačíš, hlavně že vůbec pojedeme,« vzdychla jsem si. »Vyspím se trochu cestou a pak zase zrychlíme.«

Pak jsem zastavila na kraji silnice a přesedli jsme si. Chvíli jsem musela Jírovi vysvětlovat, jak zacházet s řadící pákou. Trabant se od vojenského džípu poněkud liší, ale Jíra to nakonec zvládl. Ploužili jsme se sice jen šedesátkou, ale jeli jsme. Uložila jsem se na zadní sedadla; nebylo to tam sice pohodlné, ale já jsem se na pohodlí neohlížela. Blažilo mě vědomí, že jsme splnili, co jsme si předsevzali.

Po několika hodinách mě Jíra jemně probudil. Podařilo se mu totiž zabloudit. Mimoto jsme dorazili do míst, kde by asi bylo lépe, abych převzala řízení opět já. Vypnula jsem motor a rozjela se naplno. Trochu jsem si přece odpočinula, kolem nás byla tmavá noc, silnice byly poloprázdné, náš Trabant si to upaloval rychlostí menšího letadla.

Překonala jsem Suez, proletěla Izraelem. Vyžadovalo to však větší soustředění. Museli jsme zde objíždět připravené zátarasy, jednou jsem dokonce požádala voikosit, aby nás oba i s autem zvedl do výše a přeletěl s námi střežený most. Jak na nás asi koukali, to už jsem nesledovala. Musela jsem opět zvýšit rychlost, abychom nechali daleko za sebou i policejní vrtulník. Pro piloty to jistě bylo trochu šokující.

Pochopitelně mě to zase trochu vyčerpalo. Vydržela jsem ještě soustředit se na průjezd Bosnou a Chorvatskem, ale po překročení hranic s Rakouskem jsem se opět dala vystřídat. Na Jíru zůstal jen relativně klidný, i když opět pomalý úsek naší cesty.

Spala jsem celá zkroucená na zadním sedadle, když jsem ucítila na rameni čísi ruku. Jíra mnou třásl, ale probouzela jsem se pomalu. Ačkoliv jsem si zase trochu odpočinula, byla jsem celá jako rozlámaná.

»Martino, probuď se!« prosil mě Jíra.

»Co je, co se děje?« brumlala jsem rozespale.

»Honí nás policie!« oznamoval mi Jíra.

To mě donutilo posadit se a rychle zhodnotit situaci.

Bylo už po ránu, světla bylo dost. Jíra ujížděl na plný plyn, ale odzadu se k nám nezadržitelně blížilo s modrým majáčkem a zapnutou sirénou policejní auto.

»Kde vlastně jsme?« zeptala jsem se.

»Už v Čechách,« ujistil mě. »Právě jsem projel hraniční závory, ale hned poté nás tihle začali honit.«

»Takže už jsme doma...« zamyslela jsem se krátce.

»Ujeď jim, Martino,« navrhoval Jíra. »Já to nedokážu.«

»Víš co? Zastav!«

»Co chceš dělat?«

»Zaplatíme pokutu a bude to,« pokrčila jsem rameny.

»Proč?« podíval se na mě udiveně. »Cožpak jim už nemůžeš ujet? Stalo se s tebou něco?«

»Jen to, že už jsme doma,« opáčila jsem klidně. »Mírová expedice je u konce, teď jsme zase normální občané. A jako takoví se budeme řídit zákony.«

»Víš dobře, že to vždycky nejde. Podle zákonů bychom bez pasů nemohli tuto zem ani opustit.«

»Výjimky musí být zdůvodněné nezbytností,« rozhodla jsem i pro další podobné případy.

»Jak myslíš,« pokrčil rameny Jíra. Začal brzdit a zajel ke kraji silnice, kde zastavil. Domluvili jsme se ještě, že nebudeme zbytečně vykládat o našem mírovém poslání. Pak jsme vystoupili z auta a čekali.

Policejní auto bylo v mžiku u nás.

Samozřejmě, jak se dalo očekávat, začal výslech. Jak to, že jsme překročili hranice a co jsme tam dělali, proč jsme se pokoušeli ujet policii a další. Obvinění se jen sypala.

Připadalo mi to k smíchu. Zažehnali jsme válku, ale doma budeme stíháni, že jsme bez povolení přejeli jednu pomyslnou čáru. Okamžitě jsem ale odmítla, že jsme chtěli uniknout.

»Zastavili jsme ihned, jak jsme si všimli, že nám dáváte znamení,« tvrdila jsem.

»Museli jste nás vidět už dřív! Jeli jste jako šílenci!«

»Myslíte? Pravda, jeli jsme rychleji než obvykle, jinak bychom ještě byli bůhvíkde.«

»Co v tom autě vezete?« vybafl jeden z policistů.

»Nic co byste nemohli vidět. Přesvědčte se.«

»Pojedete s námi!«

»Ale ovšem, to se rozumí.«

Policisty nejspíš vydráždil náš klid, ale z mé strany to nebyl klid hraný. Co nám mohli udělat? Jíra vždycky tvrdil: zavřít nás mohou, pustit musí. Naložili nás do auta trochu hruběji, ale ani to nám nevadilo.

Přece si nenecháme zkazit náladu nějakou lapálií?

Dovezli nás na policii a tam nás zavřeli každého zvlášť. Využila jsem toho a zchrupla jsem si. Kombinéza byla huňatá, takže mi nemohlo vadit, že ležím jen tak na zemi.

Mezitím vyslýchali Jíru, ale ten jim toho moc neřekl.

Pak přišla řada na mě.

»Doufám, že aspoň vy budete rozumnější,« uvítal mě velmi zamračený vyšetřovatel, když mě k němu přivedli.

»Podle toho, jak to myslíte,« usmála jsem se.

»Co jste převáželi? Máme tady hlášení, že jste na druhé straně u sousedů ujeli několika policejním hlídkám. To se mi sice nezdá, ale nemám důvod jim nevěřit.«

»Klidně jim to uvěřte,« pokrčila jsem rameny. »Trabant sice modernějším vozům obvykle neujede, ale v tomto případě si nikdo nevymýšlel.«

»Jak mi vysvětlíte, že jsme vás tak snadno dopadli?«

»Neměli jsme důvod ujíždět i vám.«

»Mám tomu rozumět, že jste se už všech důkazů zbavili?«

»Důkazů čeho?« pokrčila jsem rameny. »Nám stačí, že jsme konečně doma.«

»Něco jste tam přece museli dělat, neříkejte mi, že jste udělali výlet přes hranice s úmyslem ujíždět policii.«

»To samozřejmě ne,« souhlasila jsem. »Však to nebyl jen tak jednoduchý výlet. Byli jsme až v Africe a to samo o sobě stálo za to. Pokud si myslíte, že jsme tam převáželi nějaký kontraband, jste na omylu.«

»Tak co jste tam proboha dělali?«

»Pokud vás to zajímá, sledujte nejbližší zprávy. Splnili jsme poslání, o kterém se zbytečně nechci šířit, ale všechno je v pořádku a nějaká pokuta nás nemůže nijak rozházet.«

»Myslíte?« ušklíbl se vyšetřovatel. »Já si myslím, že se nás pokoušíte nabulíkovat. Ale tohle vám nevyjde.«

»Naopak, jsem si tím jista,« usmívala jsem se na něho. »Máme čisté svědomí a nevím, čeho bychom se měli bát.«

»Mě neoklamete,« zavrčel. »Tohle nemůže být samo sebou. Vy musíte mít něco za lubem. Raději si u nás chvíli posedíte a až zjistíme, co se stalo, uvidíme.«

Pak mě dal odvést.

*****

Všechno šlo tak, jak jsem předpokládala. Nevyspala jsem se v autě, ale pohodlněji, v cele pro zadržené na policejní stanici. Také Jíra si odpočinul. Nabídli nám dokonce snídani i oběd, ale odmítli jsme, jíst jsme nepotřebovali. Odpoledne nás propustili. Samozřejmě nám vyměřili pokutu za nedovolené překročení hranic. Ta suma by mě za jiných okolností mrzela, ale po tom všem? Mohou být tisíce korun srovnávány s miliony dolarů, ušetřenými díky zastavení války?

Dobře dopadlo i obvinění, že jsme ujeli policii na druhé straně hranic. Když se tam dověděli, že zadržení řídili auto značky Trabant, ihned odpověděli, že půjde o politováníhodný omyl. Je přece nemyslitelné, aby někdo s autem tohoto druhu hladce ujel nejmodernějším vozům, co tamní policie nasadila ke stíhání podezřelých. Víc proti nám neměli a vyšetřování tím skončilo.

Dojeli jsme domů v pohodě. Uložila jsem auto, spolu jsme vešli do sednice a hned jsem zapnula televizi. Měla jsem jen starý přijímač, zakoupený levně v bazaru. Používala jsem jej ke sledování zpráv, málokdy jsem se nechala zlákat nějakým jiným pořadem. Tentokrát mě však velice zajímalo, jaký ohlas ve světě vzbudila naše mise.

Konečně zprávy! A hned na začátku bomba, kterou málokdo kromě nás čekal. Příměří, dohoda o odpoutání vojsk až dosud nesmiřitelných stran, blízké vyhlídky na konečné a kupodivu mírové vyřešení konfliktu.

Komentátoři se ani nestačili podivovat nad tímto obratem ve válce. Nikdo si to však nespojoval s nenadálým zmizením magnetické anomálie, která se v této oblasti vyskytovala. Ta byla v této chvíli zapomenuta - nedávala snad spát některým vědcům, ale většinu lidí už nezajímala.

Když jsme uslyšeli, že byli představitelé obou válčících stran navrženi na Nobelovu cenu míru, Jíra se zamračil.

»Oni? Nebýt tvého ultimáta, byli by se tam vraždili dál. Jakápak cena míru? Jejich zásluha to není!« rozčiloval se.

»To je přece jedno,« uklidňovala jsem ho. »Hlavně že se tam přestalo střílet.«

»Ale spravedlnost přitom dostala pořádně na frak!«

»Spravedlnost vidím v tom, že konečně přestanou umírat lidé, kteří za nic nemohli. Hlavně děti.«

»Ano, v tom s tebou souhlasím. Ale rozčiluje mě, že mají být oslavováni lumpové. Tu cenu bys měla dostat ty!«

»Nebude to poprvé,« chlácholila jsem ho. »Nobelovu cenu míru dostalo už tolik kreatur, že bych ji asi odmítla, kdyby mi ji nabízeli.«

»No dobře, jak myslíš,« bručel nespokojeně.

Zprávy mezitím pokračovaly. V Plzni začal proces s pěti nájemnými vrahy. Byli to profesionálové a neudělali jedinou chybu - a přece se ocitli před soudem. Netušili, že policie na moje označení rozkope kus silnice, pod níž najde dokonale ukryté klíčové důkazy jejich zločinu. Vyšetřovatelé objevili další mrtvoly a zajistili důkazy.

Jeden z policistů jim však prozradil, že veškeré stopy, vedoucí k jejich zločinům, objevila jasnovidka. Neuvedl sice moje jméno, ale dal jim aspoň vysvětlení. Dozvěděla jsem se, že mi všech pět přísahalo strašlivou pomstu, jakmile se opět dostanou na svobodu. Nedivila jsem se jim. Pro tyto bohaté a vážené občany musel být pořádný šok, když se náhle ocitli v kriminálu. Napevno věřili, že se na jejich zločiny nikdy nepřijde. Na pomstu jsem se však měla těšit až za pětadvacet let. Tolik každému z nich vyměřil soud.

»Tak - to bychom měli za sebou,« pochvaloval si Jíra při večerní kávě. »Co budeme dělat teď?«

»To samé, co dosud,« odtušila jsem. »Budu učit ve škole, ty máš také zaměstnání. Po večerech, pokud budeme mít nějaké detektivní případy, budeme je společně řešit.«

»Nic víc?«

»Zatím nic víc,« vzala jsem ho za ruku. »Samozřejmě sem nepočítám, co je naprosto samozřejmé...«

»Napadlo mě, že bychom mohli - a asi měli - zapojit také ostatní fexty, co jich po světě je. Každý má svůj medailonek a měl by jej využít.«

»To je dobrý nápad,« souhlasila jsem. »Máš na ně nějaké spojení?«

»Šalda ví o každém, obrátím se na něho. Kromě toho bych mohl některé objet, vím kde bydlí. Šalda mi poví o dalších, o kterých zatím nevím.«

»Myslíš, že se k nám přidají?«

»Věřím tomu. Uvědom si, všichni museli projít balvanem - a ten přece lumpy bezpečně odhalí.«

»Ano, jenomže od té doby uplynula fůra let. Nikdo z nich tu zkoušku nezopakoval. Vždyť jenom ty znáš tajemství - sebe a Jarmilku nepočítám, my jsme mezi fexty jen krátce. Lidé se časem mohou hodně změnit.«

»Přesto si myslím, že mohu bez výčitek věřit všem. Vezmi si, co jsi říkala o Božích soudech. Kdokoliv z nás vyslovil takové pozvání, splnilo se - s jedinou výjimkou. Znamená to, že nepozemský národ Rygyňů o našich činech stále ví. Kdožví, možná všichni ve svých hlavách nosíme něco jako telepatické vysílačky - nebo něco takového.«

»Myslíš, že jsme jen takové - chodící sondy?« zamrazilo mě trochu.

To mě dosud nenapadlo - a přitom jsem věděla nejvíce ze všech lidí o všem, co se národa Rygyňů týkalo. Zůstala jsem na chvíli jako omráčená. Jestli jsme tak uzpůsobení - a bylo by to dost logické, pak právě my fextové sloužíme civilizaci vesmířanů k průzkumu našeho světa jako nejdokonalejší roboti jaké si mohla vymyslet. Pomyšlení, že mám být pouhý robot, o něco málo víc než chodící a mluvící panenka, to by nejspíš otřáslo i tvrdšími náturami. Něco na tom bude, uvědomovala jsem si. Živý-neživý balvan golovyrg každého, kdo se dostal dovnitř, rozpustil na atomy, takže já už jsem třetí kopie podle původní učitelky Martiny Kodětové. Jíro, Jíro, tys mi pěkně zamotal život!

Jíra mlčel. Kdybych své myšlenky vyslovila nahlas, možná by mi něco odpověděl, ale takhle nemohl vědět, co se mi honí hlavou. Horší je, že kdesi daleko ve středu Galaxie někdo...

No dobře, tak ať si ten někdo poslouží, napadlo mě. Když chtějí vědět, co se u nás děje... Vlastně je to pochopitelné a neměla bych se jim divit. Je to možná nerovnoprávné, neboť my o nich nevíme nic, kdežto oni získávají o našem světě tak dokonalý obraz, o jakém se nám nikdy nesnilo, ale na druhou stranu musím přiznat, nedostávají jej

úplně zadarmo.

Nebýt jejich pomoci, byla bych už dávno mrtvá.

Asi by mě v tamté kůlně zastřelil grázlík Žorž. Pro něho jsem nebyla nic více než nepohodlný svědek. Dovezla jsem oba lumpy do poměrného bezpečí na smluvené místo, ale zbytečně jsem doufala, že mě budou i pak potřebovat jako šoféra. Snad by si se mnou užili jako se ženskou, ale jakmile by dorazil na místo ozbrojený doprovod vedený tatíčkem, zbavili by se mě hned v té kůlně. Nebýt Jíry...

A co půlkilová nálož trhaviny, kterou mi pověsil na krk druhý z brášků, Jaroslav? A pak všechno to další, velkorážné střely vypálené zblízka, kdy každá mohla zabíjet a zabíjela spolehlivě - i když někoho jiného než komu byly určené. Také za to bych měla být Rygyňům vděčná. Nebýt jejich pomoci, už bych vůbec nebyla.

Jenže vědět, že mě někdo sleduje i v posteli...

No a co, napadlo mě. Kromě nějaké té exotiky nás určitě sledují jen jako odlišný živočišný druh. Napadlo mě, že naši vědátoři nedávno v rámci jakýchsi pokusů promítali lidoopům pornofilmy - a co se nestalo? Šimpanzi, orangutani a gorily se na to chvíli znechuceně dívali, ale brzy se opět věnovali vzájemnému probírání blešek, což pro ně bylo určitě mnohem zajímavější.

Tak se tedy poučte, Rygyňové!

Udělala jsem si v rychlosti přípravy do školy pro příští týden a pak jsme se s Jírou věnovali jasnovidectví. Smetana se bude divit, pomyslela jsem si.

My o vlku a on byl v té chvíli na cestě k nám.

Dorazil v nezvyklou dobu, ale přinesl případ, který bylo potřeba co nejvíce urychlit.

Týkalo se to malé ztracené holčičky a Jíra se nabídl, že se tomu věnuje, abych návštěvě mohla uvařit kávu. Samozřejmě jsem uvařila hned tři a než se voda začala vařit, popovídala jsem si s panem Smetanou o nejnovějších událostech.

Brzy se dostala na přetřes i náhle ukončená válka. Zprvu jsem jen poslouchala, co mi pan Smetana vyprávěl, ale on mě dlouho poslouchat nenechal.

»Co vlastně o tom víte vy jasnovidci?« obrátil se na mě, když zhruba shrnul, co jsme už znali ze zpráv.

»Kdybych vám nakrásně řekla, co se stalo, neuvěříte mi,« usmála jsem se.

»Vy o tom víte víc, že?« díval se na mě zkoumavě. »Mělo mě to napadnout. Když si můžete všechno ověřit nadpřirozenou cestou...«

»Mohli bychom,« přikývla jsem. »Ale nebylo to zapotřebí. Byli jsme přímo u toho.«

»Ve vidinách, nebo osobně?«

»Výjimečně osobně,« přikývla jsem. »Nevěříte? Jeli jsme tam včera odpoledne a dnes jsme se vrátili.«

»Jak jste to stihli?« divil se. »Všechny letecké linky do těchto oblastí byly přece zrušeny. Nejezdí tam ani auta, vydělávají jenom některé železniční společnosti, které měly ten šťastný nápad vytáhnout z muzea poslední pojízdné parní lokomotivy. Čímpak jste se tam dopravili vy?«

»Trabantem,« ujistila jsem ho. »Dostali jsme sice pokutu za rychlou jízdu a nedovolené projetí státních hranic, ale stálo to za to.«

»Trabantem... To snad ne!«

Ujistila jsem ho, že je tomu tak.

»Trabantem do Afriky! Ačkoliv, tohle snad není důležité, raději mi povězte, co jste tam viděli? Že nakonec víte, proč se najednou všichni začali usmiřovat?«

»Vím to naprosto přesně,« řekla jsem lehkým až žertovným tónem. »Přijela tam jedna čarodějnice z Čech a pohrozila, že jim převrátí hory do údolí, jestliže nepřestanou.«

»To jako vy?« usmál se. »A co na to oni?«

»Vyděsili se a přistoupili na ukončení války.«

»Neříkejte! Že by se vás jen tak polekali?«

»A když vám řeknu, že jsem jim předvedla něco, po čem se jim rozklepala kolena?«

»To by muselo být něco opravdu mimořádného,« mínil.

»Vyvolala jsem u nich zemětřesení,« řekla jsem vážně, až se na mě udiveně podíval.

»To přece není možné. Nebylo to spíš tak, že jste nějaké včas předpověděla? Pamatuji si ze školy, už ve starém Egyptě dokázali kněží takhle využívat zatmění slunce.«

»Nic jsem nepředpovídala,« ujistila jsem ho. »Zatmění se dají vypočítat na dlouhou dobu dopředu, protože se víceméně pravidelně opakují, což o zemětřesení neplatí. Jenže já jsem mezitím povýšila z jasnovidky na čarodějnici a mám možnosti, které vypadají přinejmenším - neuvěřitelně. Rozhoupala jsem zemskou kůru, až se nikdo neu-

držel na nohou.«

»Jste čím dál tím záhadnější,« řekl už také vážně.

»Od našeho posledního shledání se moje možnosti zvětšily natolik, až se mi z toho trochu točí hlava,« přiznala jsem.

»A já jsem vám chtěl navrhnout, abyste se dali do služeb policie... Oba dva...«

»A co tomu brání?« podívala jsem se na něho.

»Teď už téměř nic - jde o to, zda budete mít ještě zájem vy, když můžete takové věci...«

»Proč by ne? Povídejte,« vybídla jsem ho lakonicky.

»Podle všech dosavadních předpisů bychom vás dva nemohli přijmout přímo,« začal zdlouhavě. »Nikdo přece od vás nemůže vyžadovat, abyste se účastnili všech našich akcí jako řadoví členové. Uvažovali jsme o vás zatím v užším okruhu několika zasvěcených. Chtěli bychom vás zaměstnat jedině jako odborné poradce detektivy. Zavedeme vám telefonní spojení a povedeme vás v anonymitě.«

»Proč si myslíte, že bychom se my dva nemohli zúčastnit nějaké opravdové akce? Nezapomeňte, co jsem vám řekla o naší podstatě. Střelné zbraně fextům neškodí. My dva bychom mohli bez nebezpečí zasahovat i proti nejnebezpečnějším ozbrojeným zločincům.«

»Věřím, ale to nebude vaše starost. Zaměstnáme vás dost, nebojte se. Zajisté bychom mohli v jistých případech využít i těchto vašich schopností, ale nechali bychom si to jen pro nejkrajnější případy. Určitě by nebylo dobré, aby eventuální protivník o vás předem věděl. Proto bychom spolupráci s vámi vůbec nezveřejňovali. Vaši existenci zatajíme, pro veřejnost nebudete vůbec existovat, ale pokud jsem vás dobře pochopil, o slávu vám nejde.«

»Pokud se veřejnost mezitím nedoví, že jsme zastavili tu nesmyslnou a zdlouhavou válku,« povzdychla jsem si. »Ale ono to naštěstí vypadá, že si slávu jako vždy rozeberou největší darebáci. Slyšel jste, koho navrhli na Nobelovu cenu míru?«

»Slyšel - ale jestli je pravda, co říkáte, pak by sláva měla patřit spíše vám dvěma.«

»Nebo nikomu,« odtušila jsem. »Oni si ji nezaslouží, oni těm hrůzám veleli. Jako kdybyste pochválili násilníka, který staré babičce zachrání život tím, že do ní přestane kopat, když se objeví policista. Na druhou stranu, žádnou slávu si nezasluhujeme ani my. Zastavili jsme sice nesmyslné zabíjení - a to je jediné, co mě blaží - jenomže za

použití úděsných prostředků, takže nikdo nenašel odvahu vzepřít se nám. To mi připadá jako oslavovat policistu, který rozežene obyčejnou klukovskou pouliční pranici střelbou do vzduchu.«

»Ta válka se nevinné pranici rozhodně nepodobala.«

»Dobrá, o tom se hádat nebudu. Ale uvědomte si, vyvolat zemětřesení na zastrašení několika generálů...«

»Pomohlo to?«

»Já vím, říká se, že účel světí prostředky. Tohle heslo přímo nesnáším. Tvrdím, že nevhodné a kruté prostředky mohou zdiskreditovat i nejlepší cíl, jaký si můžete představit.«

»Kolika lidem jste při tom zemětřesení ublížili?«

»Doufám, že nikomu.«

»Tak jakápak krutost?«

»Nejde o to, že se prozatím nic nestalo, jde o to, co to teprve vyvolá. Vícekrát v historii ukončily válku neobyčejně silné zbraně, ale tím se to jen více rozejelo. Co když zítra někoho z generálů napadne zmocnit se takových sil?«

»Pokud vás taková eventualita napadla, měli byste udělat něco, abyste takovému zneužití zabránili, nebo aspoň snížili tuto možnost. Neměli bychom do toho zapojit armádu?«

»Zneužití se nemusíte bát,« ujistila jsem ho. »I kdyby se někomu podařilo zmocnit se zdroje, nebude mu nic platný. Ty síly poslechnou na celém světě jedině mě.«

»Víte to určitě?«

»Vím. Vzpomínáte si, jak jsem vám nabízela vyzkoušet náš amulet a jak vás neposlechl? Dnes už o tom víme mnohem více. Víme například, že každá taková věc poslouchá pouze jediného člověka na světě, toho, komu byla svěřena. Je totiž dokonale naladěna jen na jeho mozkové vlny, všechny ostatní ignoruje. Vlastně jsme to společně zjistili už tenkrát, ale dnes máme v tom směru naprostou jistotu.«

»Odkud ji berete?«

»Dostala jsem podrobné školení,« odvětila jsem pravdivě. »Nebylo z tohoto světa.«

»Ze záhrobí nebo z jiné planety?« zeptal se věcně.

»To druhé,« přikývla jsem. »Uvěříte tomu? Já vím, vypadá to spíš jako případ pro psychiatry.«

»To máte pravdu. Ale už jste mě přesvědčila tolikrát, že si nedovolím pochybovat. Kdepak jste vlastně byla?«

»Na návštěvě v jednom velice vzdáleném světě,« ujistila jsem ho vážně. »Využila jsem možnost dostat se tam a také se vrátit.«

»S pomocí vesmířanů?«

»Ano. Ale nechtějte prozradit víc.«

»Proč? Také bych se chtěl odvážit něčeho podobného. Ale o to snad ani nejde. Mnohem více by mě zajímalo, jaké úmysly mají ti vesmířané s námi.«

»Žádné nebezpečí Zemi nehrozí, můžete klidně spát.«

»Tvrdíte to, jako byste měla důkazy. A zatím můžete být pod nějakým vlivem, ani si to neuvědomujete.«

»Na to potřebujete jen obyčejný selský rozum,« pousmála jsem se trochu. Dotkla se mě jeho nedůvěra ve vesmířany. Ale budiž, vždyť Rygyně neznal. Lidé si přece vymysleli vetřelců z vesmíru celé plejády a ostražitost bych měla z jeho strany pochopit. V jednom měl pravdu. Jsem pod vlivem Rygyňů. Ale vím o tom a dokonce takové působení schvaluji.

»Vezměte si třeba dobu, kdy se zde poprvé objevili. Bylo to na sklonku doby ledové. Tehdy žili na Zemi jen nevzdělaní barbaři a vládla tady doba kamenná. Myslíte si, že by se jim mohli lidé postavit na odpor luky a šípy, když oni odrážejí i střely z moderních rychlopalných zbraní a jejich síly jsou schopné vyvolat zemětřesení? Kdyby nás chtěli ovládnout nebo třeba zlikvidovat, měli k tomu v těch tisíciletích dostatek příležitostí. Nic takového neudělali a to nám dodává naději, že to neudělají ani v budoucnosti.«

»Jenže to vám tvrdili oni. Co když je to jinak? Co když jsou tady jen krátce a připravují invazi?«

»V tom případě vás možná přesvědčí Jíra. Ten se pamatuje na jejich poslední návštěvu krátce po Bílé hoře.«

»Od té doby tu nebyli?« podíval se na mě pátravě. »Není vám to podivné? Kdybychom měli takovou možnost cestování my, určitě bychom ji nenechali po celá staletí nevyužitou.«

»Asi se budete divit, ale nestojíme jim za návštěvu. Na Zemi už byli a všechno co je zajímalo si prohlédli. Mají nás v seznamech, cesta sem je pro ně maličkost, ale snad právě proto se k nám už nikdo z nich nechystá. Kdybyste jen tušil, kolik je ve vesmíru zajímavějších světů, nedivil byste se.«

»No, nevím,« bručel si.

Mezitím přišel Jíra. Ztracené děvčátko objevil, ale bylo prý na

pokraji svých sil a bylo proto nutné okamžitě jednat. Pan Smetana to zajistil radiotelefonem a tím jsme opět měli klid. Zopakovala jsem Jírovi nabídku, abychom se oba dali do služeb policie.

»To jsme sami chtěli,« řekl Jíra. »Dokonce bychom mohli přemluvit pár dalších.«

Dohodli jsme se tedy, že prozatím vstoupí do oficiálních služeb policie Jíra. Nesouhlasil ovšem s tím, že by se neměl účastnit žádných nebezpečných akcí.

»Velkou část života jsem byl vojákem,« přesvědčoval pana Smetanu. »Ve všech bitvách jsem byl co nejvíce vpředu, nikdy jsem se neschovával.«

»No dobrá, mohl bych zařídit, abyste dostal nějaké kursy pro zacházení se zbraněmi a tak...«

»Myslíte, že je budu potřebovat? Většinou to snad nebude nutné, ledaže kdybych musel zabránit vraždě rukojmí. Pak vás ujišťuji, že umím střílet ze všech ručních palných zbraní, co se kdy v Evropě objevily od Třicetileté války!«

»Prozatím jsme se dohodli, že vaši existenci zatajíme,« trval na svém pan Smetana.

»Proboha - proč? Vždyť právě tohle by muselo ty největší lumpy dokonale odstrašit. Až dosud se mohli spoléhat na to, že se na jejich lumpárny nepřijde a v nejhorším, že se někam prostřílejí, třeba za pomocí rukojmí. Koho by napadlo páchat zločiny, kdyby se vědělo, že proti jasnovidcům a fextům nemá nikdo z nich ani tu nejmenší šanci?«

»Nechtěli jsme, aby naopak někdo přišel na to, jak by se vám dalo přece jen uškodit. Jako jasnovidci máte pro policii mnohem větší význam. Nebojte se, lumpové brzy poznají, že se jejich šance rapidně zmenšily. A kdyby přece nastala chvíle, vyžadující nezranitelného bojovníka, vzpomněli bychom si na vás včas.«

»No dobrá, tohle přijímáme, viď, Martino?«

»Pro mě za mě, ale tento školní rok ještě dokončím jako učitelka. Není dobré, aby se dětem měnili učitelé jinak než o prázdninách.«

*****

V následujících dnech se nic podstatného nezměnilo. Brzy po odchodu pana Smetany k nám přijeli montéři, zavedli mi do chalupy telefon a zase odjeli. Nikdo z nich se nezmínil ani slovem o tom, kdo podával přihlášku. Pochopila jsem z toho, že se jedná o slibovaný služební telefon. Ostatně hned první den se ozvalo zazvonění, představil se nějaký kapitán Malík a požádal nás o objasnění nové záhadné vraždy. Policie zatím měla k celé věci jen jedinou stopu: mrtvolu staršího muže ve značně pokročilém rozkladu, nalezenou v lesní houštině.

Případ si vzal na starost Jíra, ale nezávisle na něm jsem se do toho pustila i já. Nebylo příjemné sledovat vraha při práci, ale za chvíli jsme to měli za sebou. Oba dva jsme shodně přišli na vraha i na ukryté důkazy. Nejprve jsme dali naše postřehy a zejména důkazy dohromady a pak jsme vytočili dohodnuté číslo.

Kapitán Malík si naše hlášení zapsal, poděkoval a řekl, že prozatím žádné další případy nemá.

Navrhla jsem mu tedy, aby se spojil s jinými policejními centrálami a nabídl jim naše služby. Odpověděl, že už o tom uvažovali, ale zatím se rozhodli udržovat si nás v tajnosti.

Napsala jsem tedy na počítači dopis pro Jírovy kamarády fexty. Požádala jsem je, aby nás co nejdříve v zájmu dobré věci navštívili a pokud ještě mají amulety od ďáblíků, aby je přinesli s sebou. Slibovala jsem jim, že je s těmi věcmi naučíme zacházet a současně jim navrhla, aby se spolu s námi dali do služeb zákona.

Dopis jsem několikrát vytiskla, s Jírovou pomocí napsala na obálky adresy, nalepila příslušné známky a vhodila ve vsi do poštovní schránky. Poslali jsme je prozatím jenom českým fextům s tím, že na ostatní přijde řada později.

»Nejsem si jistý, zda někdo přijde,« strachoval se Jíra. »Řekl bych, že se tu objeví Honza Sladký a možná i Frantík Šaldů, to jsou dva známí nadšenci. U ostatních si nejsem tak jistý, ostatně jsem je už

hrozně dlouho neviděl a ani nevím, jestli jsem napsal správné adresy. Mohly se dávno změnit.«

*****

K večeru nám zavolal kapitán Malík a poněkud neklidným hlasem mě požádal o pomoc. Šlo o osmileté děvčátko, které se za záhadných okolností ztratilo v nedaleké vesnici. Kdosi si prý všiml cizího auta, které se pomalu projíždělo po vesnici sem a tam a potom náhle zmizelo.

Dívenku jsem objevila dříve než jsem položila sluchátko. Stačil mi okamžik soustředění.

»Pane Malík?« vyhrkla jsem rychle. »Jste tam ještě?«

»Ano - čekám,« ujistil mě.

»Znáte to v té vsi?«

»Ovšem.«

»Nasedněte ihned do služebního auta, vezměte si alespoň jednoho policistu v uniformě a jeďte tam. Já tam jedu také, setkáme se na křižovatce u kravína. Tam vám řeknu, co dál.«

»Ale - vy byste neměla...«

»Nezdržujte - je to vážné!« zarazila jsem ho.

Praštila jsem sluchátkem a vyskočila.

»Jíro!« vykřikla jsem.

Ozval se mi z komory.

»Pojeď se mnou!« prolétla jsem kolem něho chodbičkou ven a rychle jsem otevírala vrata.

»Co se děje?«

»Sadista unesl holčičku,« vysvětlila jsem mu. »Pojeď se mnou, podíváš se mi na to cestou.«

»Ty budeš řídit?«

»Samozřejmě,« odtušila jsem.

Trabant i bez řidiče hladce vycouval z garáže a zastavil se před chalupou. Mezitím jsem zavírala vrata. Jen okrajově jsem zaznamenala údiv postaršího souseda, který se nejen na nás, ale zejména na prázdné auto nějak udiveně díval. Neměla jsem ale čas ani na zdlouhavé vysvětlování, ani na maskování tohoto efektu.

Nasedli jsme a vyrazila jsem. Motorem jsem se ovšem ani teď nezdržovala, takže soused zůstal stát jako tvrdé Y.

Malíka s dalším policistou v autě jsme předjeli kousek za městem. Vzala jsem to schválně kolem policejní stanice, ale zatímco my jsme urazili cestu od nás do města, oni sotva stačili vyjet ze vrat. Musela bych zpomalit, aby mi stačili, proto jsem raději zastavila.

»Nasedněte si k nám,« navrhla jsem Malíkovi.

»Přesedněte si k nám,« volal na mě Malík okýnkem. »Máme určitě rychlejší fáro.«

Nemínila jsem se s ním hádat.

»Přestupujeme,« kývla jsem na Jíru.

Auto jsem odstavila, zamkla a nasedla dozadu k Malíkovi. Jíra už tu seděl, pohodlně se opřel a zavřel oči. Opravdu to vypadalo, jako kdyby si únavou zdříml.

»Odbrzděte, ale nedávejte tam rychlost,« požádala jsem policistu za řízením.

»Proč?« podivil se.

»Nechci vám očesat převodovku,« vysvětlila jsem mu.

Nechápal, ale po několika vteřinách už jsem mu nemusela nic vysvětlovat. Ačkoliv motor běžel jenom na volnoběh, auto s námi vyrazilo jako dragster. Během necelých deseti vteřin ručička tachometru dosedla na konec stupnice - dál už neměla kam. Auto přesto zrychlovalo dál, jak se dalo poznat podle síly, která nás mačkala do sedadel.

»Co... co to je?« vyhrkl řidič.

»Nebojte se, řídím já,« ujistila jsem ho. Seděla jsem na zadním sedadle a přece jsem měla na další jízdu mnohem větší vliv než on, ačkoliv se křečovitě držel volantu.

»Máme volno,« ujistil mě Jíra, aniž by otevřel oči.

Proletěli jsme vesnicí jako raketa s plochou dráhou letu a vyděsili pár lidí, čekajících na zastávce autobusu.

»Martino, pozor, jede proti nám autobus a předjíždí ho nějakej magor,« hlásil mi Jíra.

Jen on viděl, co se děje za nepřehlednou zatáčkou.

Bohužel, bylo tomu tak. Nepříliš široká silnice byla do posledního místečka plná. Autobus jel sice po své krajnici, ale mercedes na naší straně byl skoro stejně široký a řítil se jako šílený. Nenechal nám ani metr.

Policista za řízením zesinal a sešlápl pedál brzd. Marně - bylo mu

jasné, že srážce nezabrání.

A ke všemu brzdy totálně selhaly.

Totiž - neselhaly. Všechna čtyři kola policejního vozu se skoro okamžitě zablokovala a ručička tachometru ulehčeně přistála na nule. Auto však pokračovalo dál. Nadzvedlo se do vzduchu a nad mercedesem přeletělo ve výšce korun stromů.

»Do prdele!« ulevil si náš bezmocný řidič.

»Jen klid,« napomenula jsem ho. »Řídím já, už jsem vám to přece říkala.«

Auto pomalu klesalo na vozovku. Ve chvíli, kdy se dotklo pneumatikami asfaltu, ozvalo se zakvílení, jako když dosedá na ranvej jumbo-jet. Za námi zůstal jen modravý oblak kouře ze spálené gumy. Kola se tím pádem opět roztočila a ručička tachometru se podruhé opřela o horní doraz.

»Pozor, dvě ostré zatáčky,« upozorňoval mě se zavřenýma očima Jíra. »Ale nikdo proti nám nejede.«

Prosmykli jsme se oběma. Neviditelná síla přitiskla auto na silnici, jinak bychom se asi zvedli, chvíli jeli po dvou kolech a potom skončili v příkopě nebo na některém mohutném kmeni starého stromořadí.

Příští vesnice byla ta, odkud děvčátko zmizelo.

»Pozor, na návsi je nějak moc lidí,« upozornil mě Jíra. »Chodí přes silnici jak je napadne a nedá se to odhadnout.«

Mohla bych je snad přeletět, ale rozhodla jsem se jinak. Zpomalili jsme, jako by nás přibrzdil padák. Náves byla plná lidí, postávali po malých hloučcích a diskutovali. Stálo zde další policejní auto, ale velký černý vlčák bezradně kroužil po návsi. Pochopitelně ztratil stopu v místě, kde ten chlap dívenku vtáhl do auta a odjel. Pes tady nebyl k ničemu.

Projeli jsme opatrně davem. Pak jsem začala zrychlovat, až jsme opět skoro letěli.

»Je to támhle na té samotě,« oznamoval nám Jíra. »Má ji ve stodole - ale jedeme vážně na poslední chvíli!«

To jsem věděla stejně jako on. Musela jsem se však ještě trochu soustředit. Samota stála daleko od silnice, daleko od nejbližších stavení, ze tří čtvrtin obklopená lesem. Stavení bylo udržované, ale současně budilo dojem opuštěnosti. Kromě majitele sem zřejmě nikdo nechodil.

Policejní auto zatočilo na příjezdovou cestu. Naposledy se vzneslo, aby se přehouplo přes vysoká vrata a dopadlo na dvůr, kde zůstalo potichu stát, protože motor cestou zhasl, aniž bychom si toho v bláznivém letu všimli.

Rychle jsme otevírali dveře. Z nedaleké stodoly se totiž ozýval tlumený, ale přitom zoufalý dětský nářek.

»Všichni za mnou!« vyskočil Jíra.

Probudil se v něm opět voják. Ale ani já jsem nezůstala pozadu. Jen jsem se trochu zdržela s vraty od stodoly. Velká dřevěná křídla se rozevřela přímo proti nám tak prudce, až to závěsy nevydržely, obě půlky vrat se vytrhly a odlétly na stranu. Tmavý vnitřek stodoly zalilo ostré sluneční světlo, ve kterém jsme na vlastní oči spatřili něco hrozného.

Uprostřed mlatu na dlouhém provazu přehozeném přes trám viselo za ruce děvčátko. Jeho bosé nožky, spoutané provazem, se bezmocně zmítaly kousek nad zemí. Dítě bylo nahé, zoufale kvílelo bolestí a hrůzou, ačkoliv mělo ústa přelepená lepící páskou. Na tělíčku, na rukou i na nohou mělo mnoho řezných ran, ze kterých kapala krev do zvětšující se krvavé louže na podlaze.

Ostré sluneční světlo přimělo chlapa, který dosud dítěti pomalu a pečlivě velikým nožem rozřezával kůži na nohou do tvaru pentagramů, aby se otočil. Prudké světlo ho na okamžik oslnilo a navíc se až teď ozvalo praštění vrat, dopadajících na dvůr.

»Jménem zákona!« vykřikl kapitán Malík.

Vběhli jsme na mlat všichni čtyři současně.

»Rexi, vem si je!« ukázal na nás oslněný chlap.

Obrovská žíhaná doga nezaváhala ani na okamžik. Skrčila se, pak se prudce odrazila...

Modravý klikatý blesk dopadl na mlat těsně před běsnící zvíře. Všechny nás ohlušil hrom, ještě více zesílený ozvěnou od stěn stodoly. Doga dopadla na bok, začala výt a zmítat se v křečích. Šok z úderu bleskem - ale mohla dopadnout mnohem hůř, i teď jsem se dost krotila.

Jíra se ochromenému zvířeti vyhnul a jediným skokem byl u chlapa, jako by neviděl obrovský nůž v jeho ruce.

»Člověče, dávejte pozor, je ozbrojený!« varoval ho Malík a vytahoval služební pistoli.

Chlap vymrštil ruku s nožem Jírovi přímo do břicha. Ale Jíra si

nevšímal zvuků trhající se látky. Svou vahou srazil chlapa pod sebe a v okamžiku mu klečel na prsou. Sadista se při pádu naznak udeřil do hlavy, takže nebyl schopen odporu.

»Máte s sebou želízka?« obrátil se na policisty Jíra.

Ozvalo se několik cvaknutí kovových pout na rukou, další na nohou. Jíra vyskočil s krvavým nožem v ruce, obrátil se k dívence a švihnutím přesekl provaz, na kterém dítě viselo. Nůž pak odletěl stranou, Jíra se jím více nezabýval. Namísto toho zachytil do náruče zkrvavené bezvládné tělíčko dítěte.

»Martino, sežeň někde vodu,« obrátil se ke mně naléhavě.

Dívenka omdlela - vzhledem k tomu, co právě zažila, jsem se ani moc nedivila.

»Mám lepší nápad,« zavrtěla jsem hlavou. »Polož ji.«

»Na zem?« nechápal.

»Ano, tady,« ukázala jsem mu.

Z kapsy pod sukní jsem vytáhla rudohnědý míček. Jíra to pochopil a opatrně položil dívenku na mlat stodoly.

Zatáhla jsem za černý chloupek a rychle míček položila na bezvládné tělíčko. V několika okamžicích před námi ležela dívenka oblečená v rudohnědé kombinéze. Doufala jsem, že ji to přinejmenším zahřeje a krom toho by ji kombinéza rychle zbavila hladu i žízně. Víc jsem nedoufala, ale v této chvíli bylo jistě i tohle důležité.

»Co je to za vymoženosti?« divil se kapitán Malík.

»Toho si nevšímejte,« mávla jsem rukou. »Hleďte si více důkazů a tady toho grázla, ať vám neuteče.«

»S tímhle se nedá utíkat,« ujistil mě druhý policista a ukazoval na želízka na nohou chlapa. »Ale co vy tu vlastně tropíte s tím dítětem?«

»Řekla bych, že jí to trochu pomůže,« vzdychla jsem si. »Měli byste přivolat sanitku, ta holka je v šoku. Panebože, přijít o chvilku později...«

Řidič odběhl k autu zapnout vysílačku.

»Neudělal vám nic?« staral se Malík o Jíru.

»Rozřezal mi kabát a košili,« ukazoval Jíra. Řezná rána šla těsně nad opasek kalhot, ale kůže na břiše zůstala celá, i když na ní pomalu bledla začervenalá čára, označující, kde po ní přejelo ostří.

»To jste měl ale setsakra kliku,« zhodnotil to policista znalecky. Zřejmě netušil, že pro každého jiného by tato rána znamenala harakiri a nejspíš jistou smrt.

»Já jsem vás přece varoval, že je ten chlap ozbrojený,« pokračoval Malík vyčítavě.

»Já vím - ale mně ublížit nemohl.« mávl rukou Jíra.

»Jak jste na to mohli přijít..?« chrčel spoutaný chlap. »A co jste mi provedli s Rexem?«

»Jak vy jste mohl...?« vybuchla jsem na něho. »O psa vám běží - a dítě byste zabil! Co vám udělalo?«

Chlap na zemi neodpověděl.

Malík s Jírou ho popadli a odnášeli do policejního auta jako balík slámy.

»Tedy - jestli něco opravdu nesnáším,« drtil Jíra slova mezi zuby, »tak to je ubližování dětem.«

»Stejně na mě nemůžete!« otrnulo mezitím chlapovi.

»Položte ho,« zavrčel Jíra na Malíka. Ten sice nechápal, ale chlapa položili na zem vedle auta.

»Martino, dokážeš se do něho strefit bleskem, jako tuhle v Africe toho černocha?«

Přitom mocí táhl kapitána Malíka stranou. Chlap na zemi okamžitě zesinal.

»To bych mohla,« přikývla jsem.

»Počkejte - to přece nemůžete!« vykřikl Malík a chtěl se Jírovi vyškubnout.

Bylo však už pozdě. Blesk z čistého nebe sjel do jednoho dílu vrat, ležících nedaleko. Chlapem na zemi to trhno, jen otevřel ústa a vytřeštil oči, ale víc už nevnímal.

»To si bude pamatovat mnohem více než kriminál,« ujistil Jíra Malíka. »Nebojte se, Martina ví jak udeřit, aby příliš neublížila.«

»To snad ani není možné!« vrtěl hlavou Malík.

»Vždyť přece víte, že Martina je jasnovidka,« obrátil se na něho s dobře sehraným údivem Jíra.

»No - jasnovidka, to bych ještě pochopil...«

»Ale čarodějnici už neberete?« usmál se Jíra.

»Já na strašidla ani na čarodějnice nevěřím,« vyrazil ze sebe Malík.

»Věřte si na nás, nebo nevěřte, existujeme,« ujistil ho celkem dobromyslně Jíra. »Jenom by mě teď zajímalo, kde vězí ta objednaná sanitka.«

»Nakládá řidiče toho mercedesu, kterého jsme před chvílí pře-

skočili,« oznámila jsem všem. »On se nás tak vyděsil, až se převrátil do příkopu.«

»Patřilo mu to, chlapovi bezohlednému,« ulevil si Jíra. »A teď nám ještě sebere sanitku.«

»Budeme muset zavolat další...« povzdychl si Malík.

»Ba ne. Naložíme dítě a odvezeme je do nemocnice sami,« navrhl Jíra. »S Martinou tam budeme dříve, než by sem další sanitka vůbec dorazila. Doktoři nám jistě budou vděční.«

Bylo to logické a souhlasila jsem.

Auto ovšem nebylo stavěné pro šest lidí. Malíkův kamarád se sám nabídl, že tady zůstane a dohlédne, aby se neztratily žádné důkazy na místě činu. Připomněla jsem mu, že obrovská doga se za chvíli probere a že by s ní měl potíže. Zabralo to - a pak už šlo jen o to, jak se do auta naskládat. Ještě že to nebyl můj Trabant! Obsadila jsem nakonec místo řidiče, vedle mě se usadil Jíra s omdlelou holčičkou na klíně, vzadu se směstnali oba policisté se zadrženým delikventem.

A pak jsme vyjeli - totiž vzlétli, protože jsem se opět nemínila zdržovat otevíráním vrat usedlosti. Za nimi jsme opět přistáli a zatímco auto svištělo po silnici, Malík nám vysílačkou zajišťoval všechno potřebné.

Nejprve jsme dojeli do nemocnice.

Někdo musel zůstat v autě s delikventem a Jíra se sám nabídl, že tu počká. Kapitán Malík od něho převzal bezvládné tělíčko dívenky a já jsem se rozhodla otevírat mu dveře. Jen jsem doufala, že tentokrát všechny otevřu klikou.

Ostatně nás tu už čekali. Malík opatrně položil dívenku na vozík a zřízenci vystartovali.

Vtlačila jsem se s nimi až do ambulance. Službu konající lékař mě sice chtěl vyhodit, ale nedala jsem se.

»Beze mě z ní tu kombinézu nesundáte,« ujistila jsem ho.

»My bychom ji rozřízli, kdyby to nešlo jinak,« pokrčil lékař rameny.

»Nerozřízli byste ji,« odporovala jsem. »Není to vůbec tak jednoduché, jak si myslíte.«

Opět pokrčil rameny, ale nechal mě vstoupit dál.

Dívenku uložili na pohovku v ordinaci a doktor se začal zajímat, jak dolů s kombinézou. Jenže ať se díval jak chtěl, žádné zipy ani jiné rozepínání nenašel.

»Tak to z ní sundejte,« pokynul mi, když mu došlo, že se to nedá nikde rozepnout.

A pak se nestačil divit.

Po pravdě řečeno - ani já jsem nevycházela z údivu.

Na rozdíl od všech okolo mě ani neudivilo, že rudohnědá kombinéza rázem zrosolovatěla a sbalila se do malé koule. To jsem očekávala, kouli okamžitě zabavila a ukryla do kapsy. Mě dorazilo něco úplně jiného. Ostatní tady neměli zatím ani tušení, odkud dítě vezeme. Proto je nemohlo překvapit to, co naopak málem vyrazilo dech mně.

Tělíčko dívenky bylo čisté, suché - bez jediné rány, bez jediné jizvičky. Vytřeštila jsem na to oči, sama jsem přece viděla, jak hustě bylo pokryté řeznými ranami! Bylo celé od krve, když je Jíra odsekával od provazu a kladl přede mne na mlat. A teď...

Zmizely i četné podlitiny. Dívenka byla v pořádku, pokud nepočítám šok, ze kterého se ještě nestihla vzpamatovat.

»Co to máte za divný oděv?« otázal se mě zvědavě lékař.

»Toho si nevšímejte,« vzpamatovala jsem se. »Pacientka se dostala do rukou pedofila - sadisty a je v šoku. Udělejte s ní něco, do toho vám už mluvit nebudu.«

A aniž by mě někdo zastavil, vyběhla jsem z ordinace.

Dál už to bylo poměrně hladké. Delikvent se probudil za mřížemi a oba policisté, než nás odvezli k našemu Trabantu, slíbili pomlčet o všem podivném, co na vlastní oči viděli. Měla jsem menší starosti, jak tomu lumpovi dokážeme, že dítě týral, když důkazy díky kombinéze zmizely. Ale o to vlastně nešlo, uzdravení dítěte bylo přednější a ten grázl snad bude potrestaný už za pouhý únos. Kromě toho snad pochopil, že je proti němu víc než jen pouhá světská spravedlnost.

Všechno se mohlo vrátit do starých kolejí. Ale nebylo to zase tak jednoduché, jak jsme si líčili.

Když nás přivezli k odstavenému autu, zjistila jsem bez velkého nadšení, že chybí všechna čtyři kola.

»Někdo je ukradl?« usmál se Jíra.

»Okrást jasnovidku?« nasupila jsem se. »No, to neudělal dobře, ať to byl kdokoliv...«

»Máme vám pomoci?« nabízel se ochotně kapitán Malík.

»Nechte to na nás,« odmítla jsem.

»Najdete si ho sami?« zajímal se ještě.

»O tom nepochybujte,« ujistila jsem ho.

Pak jsem odemkla auto a vyzvala Jíru, ať nasedne.

»Chcete odjet bez kol?« zašklebil se policista.

»Víte dobře, že to dokážu,« ujistila jsem ho.

Jakmile jsme s Jírou nasedli, trabant se s námi zvedl do vzduchu a dvacet centimetrů nad vozovkou se rozjel.

Policisté se za námi chvíli dívali, ale už se tomu ani moc nedivili...

Jíra samozřejmě v malé chvilce zloděje vystopoval. Zatím neměli nijak velký náskok. Byli dva, seděli v červené volze a dohonili jsme je ve chvíli, kdy zastavovali před patrovým žlutým rodinným domkem na kraji města.

Zastavili jsme za nimi a vystoupili.

»Já začnu,« nabídl se Jíra.

Neprotestovala jsem.

»Tak mládenci, co kdybyste nám teď pěkně vrátili naše kola?« promluvil Jíra k mladíkům.

»Jaká kola?« vytřeštil na nás oči starší, brýlatý.

»Co jste nám odmontovali,« upřesňoval Jíra.

»My že jsme montovali nějaká kola?« hrál si na udiveného mladší. »Nepletete se?«

»Hoši, konec hloupostí,« napomínal je Jíra. »Vraťte nám, co vám nepatří a my to smažeme, platí?«

»Spadli jste snad z višně?« utrhl se na něho mladší.

»Nech je, Jíro,« zastavila jsem ho. »Zřejmě to po dobrém nepůjde. Nemám náladu se s nimi dohadovat. Dáme jim poslední šanci a pak si to s nimi rozdám jinak.«

»S ženskými se nepereme,« odfrkl mladší. »Franto, jdeme domů, přece se s těmi debily nebudeme zdržovat...«

»Ta kola jsou teď v kufru vašeho auta,« obrátila jsem se na něho. »Vyndejte je, dřív než napočítám do deseti.«

»To se tedy načekáte!« ušklíbl se.

Počítala jsem nevzrušeně do deseti. Hoši mě s potěšením sledovali a když jsem dopočítala, vyzývavě si založili ruce na prsou a čekali, co budu dělat dál.

»První kolo, ke mně!« zavelela jsem jako na vojně.

Oba se rozesmáli, ale úsměv jim rychle ztuhl.

Z kufru jejich auta se náhle ozvalo bušení, jako kdyby tam pracovala sbíječka. Víko kufru se otřásalo pod ranami přicházejícími ze-

vnitř, plech se brzy na několika místech vyboulil, lak odprýskával. Pak povolil zámek kufru, víko se prudce odmrštilo, až narazilo do zadního skla. Po asfaltu se rozlétl vodopád skleněných kostiček.

Z víka vyskočilo samo od sebe kolo odmontované od našeho auta, vymrštilo se do výšky a dopadlo mi k nohám, kde se ale uklidnilo, poslušně se položilo a znehybnělo. Víko kufru pak dopadlo zpátky a zámek zaklapl.

Chvíli na mě zírali a nemohli se vzpamatovat.

»Druhé kolo, ke mně!« vydala jsem další povel.

Druhé kolo se začalo projevovat podobně jako první. Dřív než se mu podařilo probít se ven, na víku kufru naskočilo několik dalších boulí.

»Rozbijete nám auto!« vzpamatoval se brejláč.

»Měli jste vrátit po dobrém, co vám nepatřilo...« usmála jsem se na něho bezelstně. »Třetí kolo...«

»Ne!« zakvílel brejláč. Vrhl se k autu a sám raději kufr otevřel. Kolo poslušně vylétlo ven, v mžiku bylo u mě, jakož po něm i čtvrté.

»Ale to rozbité sklo nám zaplatíte!« nedal se mladší.

»Ještě matky,« natáhla jsem ruku a jeho připomínku jsem okázale ignorovala.

»My je nemáme,« ušklíbl se mladší, zatímco starší se na mě díval ustaraně, co budu dělat teď.

»Ty matky tam nikde neležely,« pokrčila jsem rameny.

»My jsme je zahodili do pole,« vyhrkl brejláč.

»Aha - že mě to nenapadlo,« pokrčila jsem rameny.

Už jsem mimozemské silové pole ovládala tak zručně, že jsem si troufla i na jemnější práci. Trabant se sám nadzvedl a dvě kola sama naskočila na svá místa. Pak odkudsi přilétly chybějící matky a samy se nasadily a dotáhly. Zato auto obou nenechavců náhle pokleslo na stranu a dvě kola mu odpadla na asfalt silnice. Aniž bych věnovala zděšeným mládencům jediný pohled, otočila jsem si ve vzduchu Trabanta na druhou stranu a stejným způsobem přimontovala i zbývající kola. Nijak jsem se přitom nezabývala takovými detaily, jako zda budou matky pasovat na šrouby. Mimozemské pole je prostě utáhlo a basta. Možná je už nikdo nepovolí, ale tím jsem se nevzrušovala.

Červená volha poklesla i na druhé straně. Náš Trabant se naopak chystal k odjezdu.

»Ale to byly naše matky!« vykřikl brejláč žalostně.

»Jistě se dobře pamatujete, kam jste zahodili ty naše,« mávla jsem rukou ležérně. »Najděte si je.«

»Ale to přece nejde! Na to nemáte právo!«

»Že nemám právo vzít si, co jste nám ukradli?« rozesmála jsem se spolu s Jírou. »Buďte rádi, že to dopadlo takhle. Příště si rozmyslete brát, co vám nepatří. Mohlo by se stát, že narazíte na čarodějnici která nebude mít takové pochopení a udělá vám z auta hromádku šrotu.«

»Čarodějnici?« vykřikli oba.

Podívala jsem se na oblohu. Tentokrát nebyla bez mráčku, blesk by vypadal celkem pravděpodobně. Přesto jsem se trochu soustředila. Za chviličku se ozvalo zasvištění a na červené střeše volhy se rozprskly tři veliké kroupy. Zůstaly po nich v naleštěném plechu tři znatelné dolíky.

»Obávám se, že krupobití vám pojišťovna neuzná,« usmála jsem se. »Zeptají se meteorologů a ti samozřejmě potvrdí, že dnes nikde žádné kroupy nepadaly. Stačilo vám to, nebo vám mám auto zdemolovat úplně?«

Neodpověděli. Myslím, že z toho byli dokonale paf.

Soustředila jsem se.

Zpětné zrcátko červeného auta se začalo pomalu mačkat, jako kdyby bylo z papíru. Drobné střípky skla se za jemného cinkání sypaly na asfalt.

»Ne!« vykřikl brejláč. Skoro mi ho bylo líto.

»Příště si včas řekněte, že s poctivostí dojdete dále,« opáčila jsem klidně.

Nasedli jsme s Jírou do Trabantu. Aniž bych nastartovala motor, rozjela jsem se. Zděšeným mládencům jsme brzy zmizeli za nejbližší zatáčkou.

*****

Jírovi kamarádi se v tomto týdnu ještě neobjevili, zato nás znenadání navštívila tetička Anička.

Jakmile jsem po vyučování vyšla ze školy, spatřila jsem ji sedět na lavičce na návsi. Čekala tam na mě už dvě hodiny od poledního

autobusu. Jakmile mě uviděla mezi dětmi, vstala a hned se ke mně hrnula.

»Příjemné odpoledne, Martinko,« objala mě na uvítanou.

Tetička byla poněkud rozložitější postavy. Chodila pořád ve starodávném selském kroji, jaký se dnes už málokde uvidí a její kulatý obličej byl neustále usměvavý.

»Tobě taky,« přála jsem jí na oplátku. »Už jsem tě nějak dlouho neviděla.«

»Já tebe taky ne,« povzdychla si. »A to jsem kdysi tvé mámě slibovala, že se o tebe postarám.«

Mohla to být pravda. Dokud byla máma naživu, teta Anička se s mámou hodně kamarádily. Od mámina pohřbu jsem ji však viděla málokdy a pokaždé šlo jenom o letmá setkání ve městě. Na návštěvu až dosud nikdy nepřijela.

»Přivezla jsem ti nějaké buchty, takové jsi jistě dlouho nejedla,« ujišťovala mě.

U lavičky ležel obrovský ranec. Pokud v něm byly buchty, tvořily jen jeho zanedbatelnou část.

»Potřebovala bych, abys mě asi na měsíc přijala pod svou střechu,« objasnila mi hned ze začátku důvod této nenadálé návštěvy. »Víš, naši mladí se rozhodli předělat skoro celý barák. Chtějí si udělat koupelnu s teplou vodou, slíbili mi, že mi ji zařídí také, ale bude kolem toho moc nepořádku a to víš, já už mám raději trochu toho klidu.«

»Ale to víš, že tě přijmu,« slíbila jsem jí.

Nabídla jsem, že jí vezmu zavazadlo. Tetička mou nabídku přijala s povděkem, naštěstí její ranec nebyl nijak těžký. Odhadovala jsem, že v něm budou peřiny a pár drobností.

»Mohla's jít rovnou k nám, nemusela's na mě tak dlouho čekat tady na návsi,« řekla jsem.

»Ty nezamykáš chalupu?« podívala se na mě udiveně.

»Obvykle ano, ale mám tam teď podnájemníka, jistě by tě přivítal za mě.«

»Podnájemníka?«

Tetička se na mě podívala udiveně.

»Však ho brzy poznáš.«

»Ty sis do vlastní chalupy vzala podnájemníka?« spráskla ruce tetička. »To se mi snad jenom zdá! Víš ty, jak těžko ho budeš dostávat pryč?«

»Proč bych ho měla dostávat pryč?«

»Přece ho tam nebudeš mít věčně? Jednou se vdáš a budeš potřebovat celou chalupu pro sebe.«

»Zatím je tam pořád místa dost. I tebe ubytuju, neboj se přece,« uklidňovala jsem ji.

»Kde, prosím tě? Pokud se pamatuju, podkroví nemáš, jako naši. A dole máš jenom sednici a komoru.«

»Bude to stačit, neboj se.«

Mezitím jsme došli k naší chalupě. Přivedla jsem tetičku rovnou do sednice. Jíra právě s někým telefonoval. Připadalo mi směšné, když místo obvyklého "Haló" systematicky používal anglické "Redy", ale Jíra přece naposledy telefonoval kdesi u Tobruku v královské britské armádě.

Naštěstí krátce po našem příchodu skončil a zavěsil.

»Máme návštěvu,« oznámila jsem Jírovi a představila jsem je navzájem.

»Je mi potěšením,« stiskl Jíra tetičce ruku. »Martino, mám cosi naléhavého. Omluvíte mě?«

Přikývla jsem a Jíra odešel do komory. Potřeboval se asi pořádně soustředit. Jasnovidectví se dalo provozovat různě, ale nejlépe potmě a vleže v posteli za staženými závěsy. To mi vyhovovalo, aspoň jsem zatím mohla tetičku ubytovat.

»Kam šel?« ukázala na něho, sotva za ním zapadly dveře do sednice.

»Šel si lehnout do komory,« informovala jsem ji.

»Ve dne?«

»Kdykoliv je to potřeba,« ujistila jsem ji. »Podle všeho právě dostal úkol a musí jej co nejdřív rozlousknout.«

»Jaký úkol může provádět - v posteli?«

»Jíra je jasnovidec, tetičko.«

»To že ti nakukal? Snad nevěříš na jasnovidce?« podívala se na mě málem až útrpně.

»Nenakukal mi nic,« zamračila jsem se trochu. »Já to vím naprosto jistě. Já jsem taky jasnovidka, tetičko.«

»Ale jdi! Fuj - ty, učitelka?«

»Tetičko, možná se budeš divit,« mávla jsem rukou. »Asi ses ještě nikdy v životě nesetkala se strašidly, viď?«

»Žádná strašidla nejsou,« odtušila skálopevně.

»Tenhle názor si budeš muset opravit,« ujistila jsem ji. »Ale teď se tím nebudeme zabývat. Nejdříve si někam uložíš věci. Jestli chceš, vyklidím ti jednu polici ve skříni.«

»A kde budu spát?«

»Tady v sednici za pecí.«

»Proč ne v komoře?«

»Protože tam obvykle spí Jíra. S ním bys určitě nechtěla být v noci v jedné místnosti.«

»A co ty? Kde budeš spát ty?«

»V komoře s Jírou, jako vždycky,« ujistila jsem ji. »Mě nevadí, že je Jíra strašidlo.«

»Sodoma Gomora!« spráskla ruce. »To snad neuděláš! Vždyť přece nejste manželé!«

»Podívej se, teti, já si budu dělat, co uznám za vhodné. Jestli chceš bydlet s námi, budeš si na to muset zvyknout.«

»To je ale spoušť! To kdyby věděla tvoje máma, v hrobě by se obracela!«

»Kdyby moje máma věděla, co právě dělám, byla by určitě na mě pyšná,« řekla jsem pevně.

»Co vlastně děláš? Já vím, učíš ve škole děti. Budiž, to je opravdu záslužná práce. Ale co dál? Myslíš si, že je něco krásného, když se pelešíš s kdejakým chlapem? Co je to aspoň za člověka? Kolik mu je let a co vlastně dělá? Moc se asi nepřetrhne, když chodí spát po obědě...«

»Už jsem ti přece řekla, že se jmenuje Jíra Stříbrný, je jasnovidcem - a když ti povím, že mu je přes tři sta padesát let, stejně mi to neuvěříš.«

»Kdo by ti taky věřil, když si ze mě jenom děláš blázny? To jsem si od tebe nezasloužila!« durdila se.

»Nedělám si z tebe blázny, tetinko,« ubezpečila jsem ji. »Ty mi to nevěříš, ale všechno je čistá pravda.«

»Tři sta padesát let? Dávno by byl jenom vysušená mumie! Mně se zdá, že mu je pětatřicet.«

»To se ti opravdu jen zdá.«

»Možná se mi to zdá, ale nezdá se mi, že ses nám pořádně spustila!« horlila s novou vervou. »Že se nestydíš!«

»Nemám za co,« trvala jsem na svém.

»Kdyby to věděla tvoje máti!«

»Mámu nech být,« zamračila jsem se. »Neudělala jsem nic, za co bych se měla stydět. Dnes už se považuje za normální, když si ženská najde chlapa a žijí spolu i před svatbou.«

»Ano, ve městech. Tam je vůbec semeniště všeho zla. Ale ne u nás, na vesnici.«

»Jíra mi zachránil život, víš?« zkusila jsem to z jiného konce, když jsem viděla, že tetinka nemíní ustoupit.

»To snad neznamená, že mu za to budeš dělat konkubínu?«

»A kromě toho mě naučil čarovat,« vypálila jsem na tetu poslední kalibr.

»Co že tě naučil?«

»Naučil mě čarovat,« trvala jsem na svém. »Já jsem totiž čarodějnice, rozumíš?«

»Proboha, jak můžeš něco takového vyslovit, holka jedna nešťastná! Vždyť to je...«

»Mám tě přesvědčit?« zatvářila jsem se sveřepě.

»Kde chceš čarovat, prosím tě? Někde na pouti? Předvádět se před obecenstvem? To by byla čistá kariéra pro učitelku!«

»Jak vidím, budu tě muset přesvědčit,« rozhodla jsem se. »Prosím tě, podívej se z okna.«

»Co chceš dělat?« podívala se na mě podezřívavě.

»Naproti na návsi je dobře vidět hospoda. Za chvíli do ní udeří blesk. Umím je přivolávat docela dobře a jsou velmi účinné, když potřebuji někoho přesvědčit.«

»Blesk?« nedůvěřovala. »Prosím tě, vždyť je tam krásně, obloha je bez mráčku, jakýpak blesk?«

»Díváš se? Tak pozor, teď!«

Prásklo to pořádně. Nemusela jsem se tak hlídat, udeřilo to plnou silou, ale ta sjela po hromosvodu neškodně do země.

»Pánbůh s námi!« vykřikla tetička a vytřeštěně se dívala na hospodu naproti.

»Už mi věříš?«

»To jsi udělala - ty?«

»A kdo jiný?« opáčila jsem klidně. »Cožpak jsem neřekla, kdy to bude? Už jsi někdy viděla blesk z čistého nebe? Umím taky přivolat kroupy a když se hodně rozzlobím, roztřese se země pod nohama.«

Anička zůstala stát s očima vytřeštěnýma.

»Já tady nebudu!« vyhrkla po chvíli.

»A proč?« podívala jsem se na ni nevinně. »Vždyť přece na žádná strašidla nevěříš.«

»Jenomže - to na mě bylo trochu moc!«

»Já jsem tě varovala. Ale z toho si nic nedělej, snad by ses mě nebála? Pořád přece patříme do příbuzenstva.«

»Jedu domů!«

»Prosím tě, teti, chceš se teď trmácet zpátky?«

»Já jsem myslela, že tady bude klid!«

»Proč by nebyl? Neboj se, blesky ani zemětřesení nedělám každý den. Určitě tu najdeš větší klid než doma.«

»To nebude žádný klid! Jestli jsi opravdická čarodějnice a čaruješ, nebudu v noci strachy spát.«

»A nechceš, abych tě něco z toho naučila?«

»K čemu by to bylo dobré? Já přece nepotřebuji vyvolávat blesky ani krupobití.«

»To tě samozřejmě nenaučím. Ale mohla bych ti dopomoci, aby ses stala jasnovidkou.«

»Myslíš, že bych pak dopředu věděla, co se stane?«

»Ne dopředu, ale dozadu. Mohla bys nahlížet do minulosti a dozvědět se, co se kdy stalo.«

»Já to vědět nechci. Nechci se dostat do pekla.«

»Tetičko, na čarodějnice nevěříš a pekla se bojíš?«

»Když jsi mě přesvědčila, že jsi čarodějnice, pak by ale muselo být i to peklo!«

»A to tě nenapadlo, že kromě zlých čarodějů mohou být na světě také dobří? Právě to je totiž podmínka, aby se člověk jako já stal čarodějem.«

»A ty jsi - dobrá?«

»Doufám,« přikývla jsem.

»A co jsi dobrého vyčarovala?«

»Je toho zatím málo, ale něčím už bych se snad pochlubit mohla, tetičko. Zachránili jsme spolu s Jírou několik malých dětí. Na tom by přece nebylo nic špatného.«

»Jak jste je zachránili, prosím tě?«

»Například že se ztratily a my jsme je našli. Jasnovidci mohou být docela užiteční, nemyslíš?«

»No, pokud je tomu tak...«

»Vidíš, nejsme nic špatného aby ses nás musela bát, nebo se nás

štítit.«

»Až na to, že spolu žijete bez oddavek,« musela mít za každou cenu poslední slovo.

»A ty myslíš, teti, že se můžeme vzít? Kdo by nás oddal? Najdeš mi nějakého kněze, který neucouvne, když se dozví, že je Jíra strašidlo a já už k tomu také nemám daleko?«

»A co kdybyste se toho čarování... třeba odřekli?«

»To nejde. Kdyby se černoch svatosvatě odřekl své černé kůže, bělejší proto nebude.«

»Vy přece nejste černí.«

»Není to na nás vidět, ale trochu se od ostatních lidí lišíme. S tím se prostě nedá nic dělat. Máme větší možnosti a byla by škoda nevyužít je, zejména když je používáme jenom pro dobré účely. Ostatně soudím, že se nemáme za co stydět. Právě tak se žádný černoch nemusí stydět za to, že je černý. To přece není vada.«

Tetička chvíli mlčela.

»Říkej si co chceš, nelíbí se mi to.«

»Na to si zvykneš,« pokrčila jsem rameny. »Pojď si zatím uložit věci. Ustelu ti za pecí. Je tam pěkný slamník a leží se tam opravdu dobře.«

*****

S tetičkou naštěstí nebyla veliká komplikace. Ustlala si na peci, kde jsem ostatně spala já, než jsem se přestěhovala k Jírovi. Brzy se zmocnila vlády nad televizorem, který bych asi stejně nechávala ladem. O můj počítač nejevila zájem, do komory za námi se neodvažovala. Jediné, v čem jsme se spolu neshodly, bylo vaření.

První večer vybalila krabici buchet. Vzhledem k tomu, že jsme s Jírou vůbec nepotřebovali jíst, vzali jsme si každý jednu symbolickou buchtu, ochutnali ji a povinně vzdali hold kuchařce. Tetička si vzala také jednu, ale během televizního vysílání postupně sahala pro další, až byla mísa prázdná.

Nicméně měla dojem, že nám velice chutnalo.

Když jsem ráno uvařila pro všechny jenom kafe, začala se zajímat, co budu chystat k obědu. Vysvětlila jsem jí, že teď odcházím do

školy a o oběd se starat nebudu.

»Co budeme obědvat?« vyděsila se.

»Budeš si muset skočit na nákup a něco si udělat,« řekla jsem klidným tónem.

»A co ten tvůj podnájemník?«

»Jíra bude dopoledne trochu čarovat, ale zůstane přitom v komoře, překážet ti nebude. Kuchyni máš k dispozici i se vším, co tu najdeš, ovšem mám takový dojem, že tu kromě kafe nic k jídlu nenajdeš.«

»Ty nemáš vůbec žádné zásoby?« zděsila se. »Jak si chceš udržet chlapa, když mu ani pořádně neuvaříš?«

»Víš, já ani Jíra skoro nejíme,« vytáhla jsem na světlo naše malé tajemství.

»To přece nejde!«

»Nezapomeň, teti, oba jsme strašidla a strašidla přece nepotřebují jíst,« připomněla jsem jí.

To jsem ale neměla dělat.

»Tfuj, ještě mi to opakuj,« rozhorlila se.

Nedbala jsem na to a odešla jsem do školy. Když jsem za sebou zavírala dveře, slyšela jsem telefon, ale Jíra už měl v telefonování praxi a ani by nechtěl, abych něco řešila za něho. Pár kroků od chalupy mě tetička dohonila, a že nebude ani minutu pod jednou střechou se strašidlem.

»Byla jsi tam se dvěma strašidly po celou noc a přece se ti nic nestalo,« chlácholila jsem ji.

»Já vím, ale ty jsi přece jen z příbuzenstva. Kdežto on, ani podívat se na něho nemohu, abych se neotřásla.«

»Jíry se bát nemusíš, kuřeti by neublížil,« usmála jsem se na ni povzbudivě.

U školy jsme se musely rozloučit. Tetička hned zamířila do místního obchodu, aby nakoupila proviant.

»Prosím tě, nakupuješ jenom pro sebe,« varovala jsem ji. »Jestli přineseš domů jídla pro tři, jak se obávám, budeš to muset sníst sama a za chvíli bys neprošla dveřmi.«

Vyučování toho dne ubíhalo jako každý jiný den. O velké přestávce se mi na chodbě popralo pět kluků, vesměs místní čísla. Udělila jsem jim za trest několik úkolů navíc. Potom děti odešly na oběd a já zamkla školu a vrátila se domů.

Totiž - chtěla jsem se vrátit.

Před školou mě čekalo několik podivně rozezlených matek. Než jsem se vzpamatovala, pustily se do mě jako fúrie. Co to jejich děti učím za podivné věci a co je pravdy na pověsti, že ve své chalupě přechovávám uprchlého trestance.

»Jak jste jen na to, proboha, přišly?« podivila jsem se. »Vy jste Jíru neviděly? Vždyť přece pomáhal o žních, cožpak si na to už nepamatujete?«

»Pomáhat mohl každý.«

»To opravdu mohl,« přikývla jsem významně. »Za poctivou práci se nikdo stydět nemusí.«

»Ale co je pravdy na tom, že byl zavřenej?« vyjela si na mě paní Jonášová, známá místní nedůvěřivka a drbna.

»Asi stejně, jako že jsem byla zavřená já,« usmála jsem se. »Prosím vás, co proti němu máte?«

»Kde je vlastně zaměstnaný?«

»Nebojte se, nekrade,« zastala jsem se ho. »Zaměstnání má, ale nemá se s tím zbytečně kdekomu svěřovat. Prozatím je to tajemství.«

»A u koho je tedy zaměstnaný?«

»U kriminální policie jako expert přes vraždy,« odpálila jsem je. »Tam by určitě nemohl dělat, kdyby neměl čistý štít a bezúhonnou minulost. A vůbec, kdo rozšiřuje tak nehorázné pomluvy? Vždyť je to naprostý nesmysl!«

»Říkala to v krámě ta vaše příbuzná,« vytáhla na mě svůj poslední trumf paní Jonášová.

»Aha, tetička Anička?« došlo mi konečně. »Prosím vás, co vám o mně napovídala? Víte, ta ženská je vlastně nešťastná. Kdybyste věděli, co o ní povídal její psychiatr...«

»Ona je - mišuge?« vytřeštila oči Jonáška.

»To snad ne, to by ji tam hlídali. Má takovou neškodnou mánii. Strašně si vymýšlí a všemu co vymyslí sama skálopevně uvěří. To víte, kvůli tomu nebudou nikoho zavírat do svěrací kazajky, vždyť tím nikomu neubližuje.«

»Jo tak,« protáhla zklamaně Jonáška.

»Normální člověk jí na to naštěstí nenaletí. Stačí, když se trochu zamyslíte a určitě sami poznáte, co je pravda a co jenom bujná fantazie.«

»Tak proto! Ona nám dokonce tvrdila, že vůbec nic nejíte a že

jste včera přivolala blesk, co málem zapálil hospodu!«

»No, nějakou ránu jsem slyšela, to ano, ale s tím ohněm to nebylo tak horké, hasiči u toho přece nebyli. Prosím vás, co se děje mezi nebem a zemí, ponechte meteorologům. Hospoda má ostatně hromosvod a i kdyby do ní nakrásně uhodilo, o nic nejde. A že nejím? To je relativní. Tetička například o sobě tvrdí, že skoro nic nejí - a jen se na ni podívejte! A když ona nejí skoro nic, pak já ve srovnání s ní nejím vůbec.«

»To je pravda... Ještě že to umíte tak krásně vysvětlit. I když ona také říkala, kdovíco učíte naše děti.«

»Učím je to, co mám v osnovách,« ujistila jsem je. »Ani bych si nedovolila učit je něco jiného.«

»No tak už se nezlobte,« smiřovala se Jonáška.

»Já se přece nezlobím, ani na tetičku ne,« ukončila jsem debatu už v sousedském tónu.

»Ale vykládala zajímavě, to se jí musí uznat.«

»Samo sebou, když jste jí na to skočily,« usmívala jsem se s pochopením. »Příště se trochu zamyslete, než na mě opět vybafnete. Jistě přijdete samy na to, co je možné a co ne.«

*****

Samozřejmě jsem se rozhodla, že to tetičce vytmavím, jen co dorazím domů. Že jsem ji ve vesnici v podstatě na pár let dopředu znemožnila, z toho jsem si hlavu nedělala. Nemusela hned roztrubovat všechno, s čím se u nás setkala.

Spěchala jsem a nikde jsem se ani nezastavila. Za malou chvíli jsem už překročila práh předsíně.

»Já jsem jen obyčejná ženská, nechte mě být!« ozývalo se ze sednice.

Zarazila jsem se. Zbystřila jsem pozornost a maně jsem se zastavila, abych se sama od sebe odpoutala a podívala se do sednice ještě dřív, než tam vstoupím.

Nezmýlila jsem se. Teta Anička nebyla v sednici sama. Byli tam s ní čtyři neznámí chlapi ozbrojení pistolemi. Měli cizokrajné tváře a jak to tak vypadalo, tetičku ohrožovali.

»Necháte ji!« vpadla jsem mezi ně.

»To je ona!« ozvalo se za mnou. Otočila jsem se. Mířili na mě všichni, ale jenom jeden měl zřejmě správnou představu o tom, která z nás dvou je nebezpečnější.

Nevelkou místností zaburácel ohromující výstřel.

Chlap vedle dveří upustil pistoli, popadl se za břicho a padl k zemi, zkroucený hroznou bolestí.

»Nestřílejte, blázni!« vykřikla jsem. Otočila jsem se na toho, který mi stál nejblíž - a uzavřela jsem ho průhlednou blánou mimozemského silového pole. Vypadalo to, jako by byl uzavřený do mýdlové bubliny. Pistoli sice držel v ruce, ale nemohl ji proti nikomu použít. Objem blány se ke všemu začal rychle zmenšovat. Chlapa to přinutilo předklonit se, pak ho to dokonce stočilo do klubíčka. Přestala jsem si ho všímat, byl zcela neškodný. Do druhé bubliny jsem zavřela dalšího.

Třetí chlap přiskočil k Aničce, postavil si ji před sebe jako živý štít a začal na mě cosi rychle křičet. Nerozuměla jsem mu, mluvil příliš rychle a ke všemu jazykem, který jsem neovládala. Pochopila jsem jen jedno, že mám dát ruce vzhůru a odhodit zbraně.

»Nic nemám,« zvedla jsem poslušně do výšky prázdné dlaně otočené směrem k němu.

Chlap odhodil tetičku na stranu a vystřelil na mě. Syčák jeden! Měl ale neskonalé štěstí. Ačkoli střílel sotva na dva metry, první ranou se nestrefil a další už vypálit nestačil. Třetí silová blána ho obalila a zkroutila jako jeho kolegy.

»Bože můj!« lamentovala tetička. »Co jsi s nimi udělala, holka nešťastná?«

»Klid, teti,« zarazila jsem ji hned v počátku. »Musíme se postarat o zraněného.«

»O toho vrahouna?« zděsila se.

»Samozřejmě,« ujistila jsem ji. »Dokážeš ho ošetřit? Já zatím zavolám záchranku.«

»Já s nimi nechci nic mít!« vybuchla tetička. »Oni nás chtěli zabít! Proč? Co jsem jim udělala?«

»To sice chtěli, ale podívej se, jak dopadli,« ukazovala jsem na gangstery. »Těm třem nic není, ale ten poslední může zemřít, jestliže pro něho nic neuděláme.«

»Proč jsou vlastně najednou tak schoulení?«

»Ty nevidíš? Jsou zavřeni v bublině.«

»V jaké bublině?«

Ani jsem se jí neptala, jak to, že nic nevidí. Najednou se mi prostě vybavilo v hlavě, že silové pole uvidí jen ten, kdo je vyvolává, nebo je schopen vyvolat. Poněkud to souvisí s polarizací světla, pomohly by speciální brýle a bude to dobře viditelné medailonkem. Jenže tetička není fext, proto vidí jen to, že se chlapi bůhvíproč zkroutili do nepohodlné polohy a pořád tak nehybně setrvávají.

Zvedla jsem sluchátko, ale telefon byl hluchý.

»To tady jeden z nich utrhl,« upozorňovala mě tetička na dráty, vytržené ze zdi.

To bude průšvih, myslela jsem si odevzdaně. Telefon byl zřejmě k nepotřebě.

»Nevíš, kde je Jíra?« zeptala jsem se tetičky.

»Nevím,« pokrčila rameny. »Poslyš, jak to, že to nevíš? Jsi přece jasnovidka, nebo snad ne?«

»Když to budu zjišťovat, musím zavřít oči a uklidnit se. Jinak se nesoustředím.«

»Tak to udělej,« navrhla tetička.

»Dobrá, ale jestli se tihle desperáti osvobodí, budeš je muset zpacifikovat ty, protože já budu mimo.«

»Proboha, to ne! Já bych si s nimi nevěděla rady!«

»Tak vidíš. Nestačím na všechno sama.«

»Když jsem přišla, Jíra tu nebyl. Asi někam odcestoval. Copak můžu vědět, co vy dva děláte?«

Zřejmě to opravdu nevěděla. V té chvíli mě však napadlo, co mám udělat. Musím pomoci lumpovi, co střílel. Budou na to ale stačit zázračné schopnosti kombinézy? Tohle nebyl žádný škrábanec, ale pořádně hluboká rána.

Spolu s tetičkou jsme z chlapa sundaly košili. Zatímco se tetička sháněla po obvazech, použila jsem na něho raději svou kombinézu.

Pak jsem se trochu soustředila a přenesla se v duchu do města. Před budovou policie stálo auto pana Smetany, majitel byl jistě uvnitř. Věděla jsem, že nemá smysl po něm pátrat, stejně mě neuvidí. Musela jsem mu dát zprávu a věděla jsem už, jak to udělám.

Oslnivá nafialovělá čára sjela z čistého nebe do temene kovové sochy na náměstí před policejní budovou.

Okolojdoucí se samozřejmě polekali, ale pak se rozhlédli a zjistili, že se nic neděje. Většina se opět otočila a šla si po svých.

Další blesk však následoval se zpožděním několika vteřin po prvním - a pak už šla rána za ranou. Nad městem se rychle vytvořily černé a husté mraky, uspořádané do otáčejícího se prstence. Blesky z něj křižovaly oblohou a všechny dopadaly na hlavu ubohé sochy. Ta to přestála v pořádku - byla přece kovová - ale lidé na náměstí a v nejbližším okolí si konečně všimli, že se děje něco, co přesahuje jejich chápání.

Náměstí se vylidnilo stejně rychle, jako kdyby uprostřed znenadání přistálo UFO s nechutnými obludami místo obvyklých zelených mužíčků.

Nebeský ohňostroj pokračoval druhou minutu. Pak teprve se na schodišti policejní stanice objevil ten, koho jsem tak netrpělivě očekávala. Detektiv Josef Smetana, jediný člověk kromě Jíry, od koho jsem se mohla dočkat pomoci. Spěchal ke svému autu, rychle nasedl a rozjel se. Zřejmě pochopil odkud vítr fouká, neboť očividně zamířil z města směrem k nám.

Naštěstí jel i kolem nemocnice a nemohl tedy přehlédnout sérii několika blesků, které před ním udeřily do nemocniční budovy. Nezpomalil sice, ale vytáhl radiotelefon a s kýmsi hovořil.

Otevřela jsem oči a vrátila se do reality.

»Za chvilku tu budou,« řekla jsem s určitostí.

Tetička navzdory svému přesvědčení klečela u zraněného, ale neměla co na práci, krev už netekla. Chlap se nebránil, jenže byl pořád bez sebe a podle velké kaluže krve mu nebylo nejlépe. Kombinéza zastavila krvácení, ale nic víc. Bylo mi jasné, že tady pomůže jedině lékař.

Moji pozornost mezitím přilákali tři zbývající bandité. Zdálo se, že ani jim není do smíchu. Byli nejen zkroucení do nepohodlných pozic, ale všimla jsem si, jak ztěžka lapají po dechu a zdálo se, že se dusí. Bublina k nim nepustila vzduch a nepatrný prostor uvnitř si rychle vydýchali.

Nezbylo mi, než je vysvobodit, ale tak, aby nás nemohli ohrožovat, až se vzpamatují. Postavila jsem se přímo proti tomu z nich, který vypadal nejvíce přidušený. Pistoli už ani nedržel v ruce a oběma rukama se zoufale snažil roztáhnout bublinu, která ho svírala. Byl v obličeji zmodralý a díval se na mě s děsem odsouzence k smrti.

Zrušila jsem bublinu a jedním hmátnutím jsem mu sebrala pistoli. Nezdálo se ani, že by se se mnou chtěl prát. Ztěžka padl na podlahu a

začal oddychovat jako po maratonu.

Nechala jsem ho ležet a obrátila se k dalšímu. Také toho jsem osvobodila, odzbrojila a nechala ho ležet. Pistole jsem položila na stůl a věnovala se třetímu. Byl ze všech nejméně přidušený a jak se ukázalo, byl i nejvíce odhodlaný nenechat se tak lehce odzbrojit. Jakmile jsem zrušila bublinu, hrábl po pistoli a byl rychlejší než já.

Jenže já jsem na oplátku okamžitě obnovila bublinu kolem něho a tím jsem ho parádně převezla. Dobrá, chceš mít zbraň, měj si ji, pomyslela jsem si. Nová bublina byla o něco větší než první a obsahovala i více vzduchu. Mohl by v ní vydržet déle. Řekla jsem si, že ho definitivně pustím teprve tehdy, až zbraň sám odhodí. Bez ohledu na vyděšené pohledy tetičky jsem první dvě pistole odnesla vedle do komory a tam jsem je ukryla. Tetička se obávala, že ji nechávám samotnou se dvěma darebáky, kteří se určitě brzy vzpamatují. Já jsem se však obratem vrátila.

»Proboha, co budeme dělat?« optala se tetička.

»Počkáme na sanitku.«

»Vždyť telefon nefunguje!«

»Neboj se. Přivolala jsem je. Umím přece čarovat.«

»A uzdravovat neumíš?«

»Neumím. Nebo aspoň - nejsem si v tom směru jistá.«

»To je mi pěkné. Nač je ti takové čarování?«

Nemohly jsme vlastně udělat nic než trpělivě čekat. Brzy poté se za okny ozval hukot motoru, ale nebylo to očekávané auto pana Smetany, ani záchranka, jenom autobus pravidelné linky. Napadlo mě soustředit se a podívat se dovnitř. Ihned ze mě spadla tíseň, když jsem uvnitř autobusu spatřila Jíru. Stál u dveří a netrpělivě vyhlížel stanici. Sotva se autobus na návsi zastavil a dveře se otevřely, Jíra vystartoval jako o závodech. Nejspíš už věděl, co se tady stalo.

O několik okamžiků později vtrhl do sednice. Přidušení bandité se mezitím trochu vzpamatovali, ale po dosavadních zkušenostech si na mě netroufali. Třetí sice zevnitř bubliny zuřivě gestikuloval, ale bublina zvuky spolehlivě pohlcovala a nic jsme neslyšeli. Kdo neviděl modravou bublinu, nestačil se divit.

»Ani nevíš, jak jsem rád, že sis s nimi poradila sama,« řekl Jíra ve dveřích.

Pak se obrátil k těm dvěma, kteří se teprve teď nejistě zvedali s podlahy. Vybafl na ně takovou bandurskou, až je to oba postavilo do

pozoru. Chvíli na ně mluvil, pak jim rukou ukázal a oba se poslušně posadili ke stolu.

»Je to trochu moje vina, že jsou tady,« obrátil se pak ke mně. »Nevydržel jsem a asi jsem je uvedl na stopu.«

»Co jsi udělal?«

»Poslal jsem jejich vládě dopis,« přiznal se. »Napsal jsem jim, aby odmítli Nobelovu cenu, neboť si ji nezaslouží. A aby to brali vážně, napsal jsem jim, že ses pohoršila nad tím, že by ji vůbec měli dostat. To je pravda, vždyť ses nad tou nehorázností pozastavila, neříkej, že ne!«

»Tys to napsal mým jménem?« zamračila jsem se.

»To ne, nejsem podvodník,« ohradil se. »Psal jsem čistě za sebe.«

»Ale napsal jsi tam moje jméno i s adresou.«

»Právě že ne! Napsal jsem jim jen, že si česká čarodějka Martina nepřeje, aby tu cenu přijali. Je mi ovšem divné, jak rychle na tebe přišli. Žádnou adresu jsem jim nenapsal, to rozhodně ne!«

»Ty jsi ten dopis posílal ze zdejší pošty, viď?« došlo mi. »Pošta dala na dopis razítko a to bylo totéž jako úplná adresa. Pokud vím, v naší vsi je Martina jen jedna.«

»Já osel!« praštil se do hlavy Jíra.

»Z toho si nic nedělej,« mávla jsem rukou. »Dobře že jsi tady a že se s nimi domluvíš. Prosím tě, vysvětli jim ještě jednou, co jim hrozí. Jeden z nich si už na mě vystřelil. Já je přece zabít nechci.«

Jíra se obrátil k oběma chlapům, ale nenechala jsem ho promluvit.

»Moment,« zarazila jsem ho. »Tenhle třetí zatím neslyšel nic a je pořád ochotný střílet. Budeš mu asi muset sebrat bouchačku násilím. Zvládneš to?«

Jíra přikývl. Pro jistotu jsem se postavila tak, abych vlastním tělem kryla zranitelnou tetičku, pak jsem pozvolna bublinu kolem posledního raubíře zmenšila, až ho zkroutila do kozelce. Chvíli jsem počkala a pak jsem ji naráz zrušila.

Jíra vyrazil po pistoli a také se jí zmocnil. Chlap byl patřičně zdeptaný předchozím uvězněním a kromě toho byl Jíra pořádný kus chlapa, ne jako já. Zbraň násilníkovi vykroutil, namířil ji na něho a donutil ho posadit se zkroušeně ke svým kamarádům. Potom všem třem uspořádal v jejich vlastní řeči přednášku o tom, co znamená střelba na fexta a protivení se čarodějnici. Pochytila jsem to z pár slov,

podobných našim.

V té chvíli konečně dorazilo očekávané auto s detektivem Smetanou a krátce poté i sanitka.

Předala jsem panu Smetanovi pistole a doktorům zraněného banditu. Zakrátko dorazil přivolaný vůz s dalšími posilami, protože pan Smetana nemohl riskovat jejich odvoz, kdyby na něho měli být tři. Odjela jen záchranka. Sotva jsem pacienta zbavila kombinézy, nedostatečně zacelená rána se mu otevřela a jeho stav prý vyžadoval okamžitou operaci. Nicméně byl už v rukách lékařů a zdálo se, že to přežije.

»Ani se nebudu ptát, jak jste je zvládli,« podíval se na nás tázavě Smetana. »Ta bouřka byla vaše dílo, že? Zajímavý způsob signalizace, ale docela účinný. Za normální jsem to považoval jen do třetího blesku. Když jsem potom zjistil, že je přerušený telefon, bylo mi to už jasné. Rychle jsem také pochopil, že mám přivolat doktory.«

»Budete mě ještě potřebovat?« otázala se ho tetička.

»Myslím že ne,« pokrčil rameny pan Smetana. »Máme vše co potřebujeme. Důkazy, motiv, spojení s cizí mocností, nic nám snad nechybí.«

Pak odjel spolu s policejním autem. Zůstali jsme opět sami tři, ale ne nadlouho.

»Kdy odjíždí další autobus?« zeptala se tetička, jakmile policejní auta zmizela za zatáčkou.

»Snad nechceš odjet?« podivila jsem se, ačkoliv se toho stalo dost a neměla bych se tetičce divit ani v nejmenším.

»Zůstat tu ještě noc a den, zbláznila bych se!« přiznala tetička rezolutně. »Já ti věřím, že proti mě nic nemáš, ale tihle chlapi mě přesvědčili, že tu nesmím zůstat.«

Pokrčila jsem rameny a pomohla jí sbalit její věci. Jíra jí je odnesl až na zastávku a oba dva jsme se tam s tetičkou rozloučili. Po pravdě řečeno, oddychli jsme si, když autobus zavřel dveře a rozjel se. Já jsem proti ní nic neměla, jenom bychom na ni museli brát ohledy a to by bylo těžké.

»Píchli jsme do vosího hnízda,« charakterizoval to Jíra, když jsme osaměli. »Můžeme očekávat další podobné případy, mám už takové zkušenosti.«

»Nestraš mě,« pohrozila jsem mu žertem. Ale sama jsem už jasně cítila, že nebude daleko od pravdy.

Odpoledne jsme vytáhli na dvorek plátěná lehátka a pod záminkou opalování jsme se oba dali na detektivy. Já jsem se pokoušela přijít na záhadu vykradené železniční zásilky, což byl pro policii těžko vyřešitelný oříšek, neboť se to mohlo stát na některé z desítek železničních stanic. Pro mě to ale těžké nebylo. Jakmile jsem se v čase dostala až k přípravě zásilky k odeslání, byl případ vyřešený. Ukázalo se, že dva zaměstnanci firmy zásilku zabalili prázdnou. Aby nic nevyšlo najevo, doplnili balík do požadované váhy suchým ledem. Ten se během přepravy nepozorovaně vypařil, takže po něm ani po pachatelích nezůstala žádná stopa.

»Lidi jsou nesmírně vynalézaví,« vyprávěla jsem to pak se smíchem Jírovi, když jsme oba seděli u večerní kávy.

»Já jsem to měl horší,« zakabonil se. »Vražda je vždycky ohavná věc a vražda dítěte teprve.«

Podrobnosti mi však neřekl. Mohla bych si nechat všechno odvinout před vlastním vnitřním zrakem, ale věděla jsem, že to bylo drastické, když se Jírovi nechtělo ani vyprávět.

»Je to vyřešené, nechtěj vědět všechno,« pomyslel si.

»Dobře, máš pravdu,« odpověděla jsem mu.

Více jsme toho na práci neměli. Oba jsme byli unavení. Jednak z jasnovidectví, které nás navzdory jistému tréninku vyčerpávalo, ale i z bouřlivého odpoledne v chalupě. Usnuli jsme oba, sotva jsme ulehli - po pravdě řečeno poprvé od té doby, co jsem se nastěhovala k Jírovi.

*****

Na jasnovidce jsme však byli moc překvapení, když pak za námi o tři dny později přijel večer pan Smetana. Nepřijel si totiž pro vyřešené případy, jak jsme se oba domnívali, když klepal na dveře a vstoupil k nám do sednice.

»Přišel jsem vám sdělit, že naše spolupráce skončila,« řekl trochu smutně.

»Proč? Co se stalo?«

»Přeřadili mě k dopravní policii,« stěžoval si. »Vás se to pochopitelně týká také. Obávám se, že s vámi od policie nikdo další jednat nebude.«

»Kdo vás přeřadil?« zajímalo mě.

»Mám velké obavy, že to od mého přímého šéfa nevyšlo,« uvažoval pan Smetana. »Ten byl rád, co všechno jste pro nás udělali. Kdo ale mohl mít zájem zlikvidovat takovou nadějnou spolupráci? Komu to mohlo vadit?«

»Můžeme to zjistit, jen klid,« řekl Jíra. »Nechte to na mně, já na to přijdu. Mohla bys, Martino, návštěvě nabídnout kávu? Taky bych si dal...«

Postavila jsem tedy plnou konvici na vařič.

»Proč mi vlastně nechcete prozradit, jak je to doopravdy s vámi dvěma?« obrátil se na mě trochu trpce pan Smetana.

»Domnívali jsme se, že na svém dosavadním místě budete pro dobro věci užitečnější,« řekla jsem a rozdělovala klidně do hrníčků mletou kávu. »Už jsem vám snad vysvětlovala, že není jednoduché a není bez nebezpečí stát se tím, čím jsme my dva.«

»A teď, když moje užitečnost klesla, jak je snad zřejmé, už mi to povíte?«

Chvíli jsem přemýšlela. Mám - nemám? Ale potom jsem si řekla, že nemáme co ztratit.

»Povím vám něco. Možná, že vás to od dalšího naléhání na nás odradí,« začala jsem opatrně.

»Já se jen tak nezaleknu,« ujišťoval mě. »Vždyť už jste mi přece cosi říkala o tajemných silách. Jsem připraven i na to, že jste ve spojení s ďáblem.«

»Tak bych to snad neformulovala,« zavrtěla jsem hlavou. »Známe sice bytosti, které se pozemským představám o ďáblech vzhledově podobají, ale přitom jsou jim natolik vzdálené, že se na ně toto slovo vůbec nehodí.«

»Máte spojení s mimozemšťany?« zeptal se věcně. Zdálo se mi, že zvážněl více než bylo třeba.

»Ano, s mimozemšťany,« přikývla jsem také tak vážně.

»Jsou tu někde na Zemi?«

»Naposledy tu byli během Třicetileté války. Bílá Hora, poprava sedmadvaceti českých pánů,« uvádělala jsem rychle ty nejznámější historické souvislosti.

»Jak jste se tedy s nimi dostali do kontaktu?«

»Jíra je viděl na vlastní oči, když tu byli,« řekla jsem po pravdě. »On je totiž tak dlouho na světě.«

»To už vím,« přikývl netrpělivě.

»Já jsem zato byla přímo u nich, v jejich světě.«

Podíval se na mě dost nedůvěřivě.

»Kde je to?« zeptal se po krátkém zaváhání.

»Přesně to nevím,« ujistila jsem ho. »Vím o tom vlastně málo. Jen to, že jejich svět je osm tisíc světelných let od Slunce a mezi námi je neprůhledná mlhovina, která zabraňuje, abychom světlo našich hvězd vzájemně viděli. Podíváte-li se ma noční oblohu, žádná z hvězd není ta pravá.«

»Zajímavé,« zahučel.

»To není ani zajímavé, ani důležité,« vrtěla jsem hlavou na znamení nesouhlasu. »Zajímavé a důležité je jen to, že se o nás zajímají.«

»No právě! Ale jaký je ten jejich zájem?«

»Pravděpodobně dost okrajový,« řekla jsem. »Jsme pro ně jedna z barbarských civilizací, proslulá svou krutostí.«

»Oni jsou jiní?«

»Ano, oni jsou jiní,« ujistila jsem ho.

»Proč s námi dosud nenavázali oficiální kontakty?«

»S kým by měli ty kontakty navazovat?«

»No - já nevím. Nejspíš s vládami největších států, nebo možná s Organizací spojených národů.«

»Vy byste na jejich místě jednal s bandami, které místo aby se staraly o mír na Zemi, starají se především o to, kdo z nich získá větší výhody?«

»Vlády snad nejsou bandy...«

»Která z nich není?« skoro jsem vykřikla. »Američané se starají především o peníze. Když šlo o Kuvajtskou ropu, byli by se s pomocí přetrhli. Kurdy, kde žádná nafta není, stejně jako národy v Africe a v Evropě, nechají klidně svému osudu. Nebo Rusové? Myslíte, že jim někdo uvěří po tom všem, co nám tady prováděli? V Evropě máme ještě Germány, proslulé zatím největším vražděním v dějinách lidstva, Angličany, kteří si ve svých koloniích také nebrali servítky a Francouze, kteří největší špinavosti nechali dělat Cizineckou legií. Ostatně, ani my Češi nemáme málo másla na hlavě.«

»Organizace spojených národů snad...«

»Organizace, která nechává umírat statisíce lidí, ačkoli jim nejprve slíbí všemožnou ochranu a pak uteče a zanechá je na holičkách s holýma rukama proti tankům?«

»Nic není tak jednoduché, jak to vypadá.«

»Organizace, která spojuje stovky států, by se snad měla starat, aby lidé neumírali zbytečně,« skončila jsem debatu. »Mimochodem, ukončit poslední válku nebylo těžké.«

»Pro vás - jestli dovedete opravdu vyvolat zemětřesení. Pak se není čemu divit. Neznámo jistě působí větším dojmem, než pohrůžka leteckými nálety.«

»Možná. Divím se jen jednomu. Že ještě nikoho nenapadlo, ukončit válku tím, že by namísto milionů vojáků zlikvidovali jen pár pohlavárů. Organizace spojených národů měla pokaždé na místo, kde se nachází štáby, znenadání shodit pár tisíc parašutistů, všechny generály zajmout - a válka by skončila. A zatím? Nechává dál vládnout diktátory, které by neměla do konce jejich života pustit z vězení.«

»Myslíte?« podíval se na mě nedůvěřivě pan Smetana. »Je tady přece případ Somálska. Tam bylo hlavní město vojáky OSN obsazeno, ale místní lidé hlavní padouchy zajmout nepomáhali a postavili se proti OSN, takže nebylo jiné cesty než vojáky z oblasti stáhnout a odejít s nepořízenou.«

»Já vím,« povzdychla jsem si. »I mimozemšťané přiznali, že se jejich zásahy nepodařily. Nakonec to udělali jako OSN v Somálsku. Odtáhli a jen nás z dálky pozorují. Jsme prý pro ně příliš výjimečná civilizace - výjimečná v tom zlém.«

»Ale přece jen... Dostali jste od nich nějaké dary, mám na mysli třeba ty jasnovidné medailónky. Nejsme jim snad tak lhostejní, jak by to vypadalo.«

»To byla pro ně maličkost,« řekla jsem. »Dali nám je už dávno, jenže bez návodu k použití. Nikoho z obdarovaných ani nenapadlo, k čemu to může být dobré.«

»Teď už to ale víte, ne? A pokud mohu posoudit, vykonali jste s nimi spoustu užitečné práce.«

»Kapky proti moři zla,« povzdychla jsem si.

»Dobrá, ale to je asi tím, že je vás málo,« přesvědčoval mě opět vehementně.

»Chtěl byste se k nám připojit?« vypálila jsem přímo.

»Chtěl,« přikývl.

»Jste ženatý?«

»Myslel jsem, že to víte. Jste přece jasnovidka.«

»Právě proto, že jsem jasnovidka, nemám ve zvyku nevinné bez

vážného důvodu sledovat,« ujistila jsem ho.

»Zatím jsem svobodný,« odpověděl rychle. »Je důležité to vědět? Myslel jsem si, že vy dva...«

»Do jisté míry to důležité je,« přikývla jsem vážně.

»A kdybych byl ženatý?«

»Pak by tady byla nejméně jedna další osoba, které by se to asi týkalo, nemyslíte? Rozhodně bude lepší, když jste bez závazků. Nechci vás strašit, ale váš život se může podstatně změnit.«

»Myslíte, že manželka by byla na závadu?«

»Tak bych to neřekla,« usmála jsem se. »Bylo by poněkud nerovné změnit vás a ne vaši choť. Takhle je to jednodušší. Nemusíme se nikoho dalšího na nic ptát.«

»Říkáte změnit?« zarazil se.

»Chcete-li se k nám dát, pak se určitě změníte,« usmála jsem se. »Chcete se přece stát fextem a jasnovidcem. Hlavně abyste měl čisté svědomí, to je pro vás nejdůležitější.«

»A kdybych čisté svědomí neměl?«

»Pak se stanete mrtvolou,« pokrčila jsem rameny. »Nechci vás strašit, ale takový případ už jsme zažili. Třeba s panem Hamáčkem, když to chcete vědět konkrétně.«

»Myslím, že svědomí čisté mám,« trval na svém.

»To se uvidí! Ujišťuji vás jenom, že v tomto případě se lhaní nejen nevyplácí, ale hlavně - není vůbec možné.«

Nemohli jsme se dohodnout úplně, protože pro mě z komory přiběhl Jíra. Omluvila jsem se panu Smetanovi a požádala ho, aby na nás počkal, pokud nemusí odjet domů.

»Martino, tohle je velice důležité,« vysvětloval mi ve velkém spěchu Jíra. »Pojď se podívat, právě se tam dohadují o tobě.«

»Kde?« vyhrkla jsem.

»Ve štábu té armády, co jsi dělala zemětřesení.«

»V tom bunkru?«

»Ano, pospěš si, ať jsi při tom a nemusíš si to lovit až dodatečně z minulosti!«

Hodila jsem sebou na postel, ani jsem nerozestlala. Jíra se položil vedle mě. Věděla jsem poměrně přesně, kam se mám soustředit a Jíra tam byl skoro současně se mnou.

»Škoda, že jim nebudu rozumět,« zašeptala jsem potichu.

»Od čeho mě máš?« odpověděl mi stejně tak šeptem Jíra. »Já ti je

odezírám a přeložím.«

U velkého stolu seděli dva generálové. Proti nim stál jeden z těch chlapů, co nás před nedávnem přepadli. Ten, co na mě vystřelil a málem se sám zabil. Zřejmě se opět trochu vzpamatoval, ačkoliv podle pomalejších pohybů bylo znát, že musí pořád brát ohled na své zranění.

»Je to mnohem horší, než byly naše původní domněnky,« začal mi Jíra polohlasem překládat jeho slova. Oči jsem měla zavřené, v komoře bylo ticho, slyšela jsem výtečně.

»Podle toho, že jste neuspěli, musela být ta čarodějnice pod velice dobrou ochranou.«

»Nehlídal ji nikdo, či spíše - obvyklou ochranku neměla. S tou bychom si poradili. Tu chrání něco úplně jiného.«

»Co jiného?«

»Kdybych byl věřící, řekl bych, že ji chrání čáry - nebo nějaký zlý démon. Na to já nevěřím. Disponuje nějakou tajnou zbraní, ale my ji dostaneme stůj co stůj.«

»To se mi nezdá. Myslíte, že by nějaká vláda svěřila své tajné zbraně ženské a nechala ji ke všemu bez ochrany?«

»To jistě ne. Tyhle zbraně zřejmě nepocházejí z arzenálu vlády jejich země. Co ale víme o všelijakých tajných sektách a jejich znalostech? V Evropě je plno zednářských lóží, jsou tady Rosenkruciáni a kdoví, co někteří z nich před ostatním světem tají?«

»Nedovedu si ani představit sektu, která by svá důležitá tajemství přenechala jedné jediné ženě.«

»Pokud právě ona není hlavním článkem. Nebo takovým, jak bych to nazval - tykadlem. Mohli ji vyslat aby zastavila náš boj, nic víc.«

»Ona zastavila i ty druhé.«

»Víme proč?«

»Nevíme. My vlastně nevíme skoro nic.«

»Ona o nás také neví. Jinak bychom ji nemohli tak snadno překvapit, jako se nám to podařilo.«

»Překvapili jste ji, ale jak se zdá, nějak příliš snadno nad vámi získala vrch.«

»Z toho se poučíme. Udeříme na ni mnohem důrazněji a už se nedáme tak snadno zaskočit.«

»Vždyť ani nevíte, jaké jsou její skutečné možnosti. Teď už se

bude mít před vámi na pozoru. Těžko ji překvapíte.«

»Co o nás může vědět? Jistě má neuvěřitelné prostředky, ale až na ně přijdeme, budeme je mít i my - a pak se uvidí! Chápete? Jestli jsou opravdu takové, jak se zdá, pak jejich majitel bude brzy pánem celého světa.«

»Na vašem místě bych byl opatrnější. Taková čarodějnice může být nebezpečnější než si myslíte. Napoprvé se spokojila tím, že vás zneškodnila. Příště by to mohlo dopadnout hůř.«

»Nebezpečné to jistě bude, ale toho se nelekneme. Nějaká ženská nás přece nebude vodit za nos! Brzy jí ukážeme, co to znamená postavit se...«

Nedořekl.

Jakási mocná síla ho odhodila až ke dveřím. V místnosti vzplálo oslnivě jasné světlo, jako by tu nakrátko rozsvítili tisíciwattový reflektor.

»To jsi byla ty?« obrátil se na mě šeptem Jíra.

»Ano. Dívej se.«

Chlap pomalu vstával, zřejmě pořádně otřesený. Na hrudi měl do látky saka vypálenou černou klikatou čáru. Obrovský, ještě trochu kouřící - otazník.

»Jak jsi to udělala?« zeptal se mě Jíra potichu, ačkoliv nás nikdo z nich nemohl slyšet.

»Umím přece zacházet s blesky,« připomněla jsem mu.

»To by ho přece zabilo!«

»To nebyl obyčejný blesk, klasická jiskra, přeskakující mezi dvěma rozdílnými potenciály. Byl to kulový blesk. Umím i tuto formu a je to mnohem dokonalejší. Ale radši mi řekni, co si ti dva povídají teď?«

»Myslím, že jste dostal na srozuměnou. Zdá se, že nemáte pravdu a tu čarodějnici nebezpečně podceňujete,« pokračoval tedy Jíra v překládání.

»To by... to by znamenalo... potom ona ví, co si tu o ní povídáme...«

»Tak vidíte. Ví o vás všechno a může vás zasáhnout i na takovou vzdálenost. Poslyšte, od toho dávám ruce pryč, dokud to vůbec jde.«

»Naštěstí její vliv není tak velký. Připouštím, byla to pořádná rána, ale nic mi to neudělalo.«

»A co to spálené sako?«

»Pokud nedovede nic víc, dalo se to vydržet.«

V místnosti se opět nakrátko rozhořela oslnivá, jasná záře. Tentokrát bylo jasně vidět, že vychází z kuličky velké asi jako pingponkový míček, tančící po stole. Z míst, kde se ho dotkla, vyrazil okamžitě dým. Pak zhasla, ale když si oči opět přivykly slabšímu světlu, spatřily na stole půlmetrový vykřičník. Masívní dřevěná deska bylo v těchto místech skrz naskrz propálená a její okraje ještě řeřavěly, jako kdyby se měly rozhořet plamenem. Chlap ani nevěděl, jak blízko smrti v té chvíli byl. Málo scházelo a vykřičník nebyl vypálený do dřeva stolu mezi oběma darebáky, ale stejně hluboko v prsou jednoho z nich. Naštěstí jsem se na poslední chvíli ovládla.

»Já ho přece nechci zabít,« vzlykla jsem dotčeně. Ale už jsem to brala s větším klidem než před okamžikem. »Což toho ani teď nenechají?«

Otevřela jsem oči a pomalu jsem vstala. Připadala jsem si hrozně zhnuseně. Jíra vycítil, že už vedle něho neležím a také přerušil sledování, otevřel oči a vstal.

»Nic si z toho nedělej,« utěšoval mě. »Dala jsi jim to znát pořádně. Po tomhle by si něco dalšího začal snad jenom náboženský fanatik - sebevrah.«

»Co ty víš, jestli to nejsou právě tihle dva?«

»To není jejich případ,« hladil mě po vlasech. »Jeden už se snažil z dalších takových akcí vycouvat a po tomhle proti nám nehne prstem - jistě se má aspoň trochu rád.«

»A co ten druhý?«

»Ten přece sám o sobě prohlásil, že není věřící. Co by mohl získat, jestli i po tomhle proti nám půjde? Dala jsi mu příliš jasně najevo, že ho dokážeš vytrestat i na dálku a to nejen symbolicky. Jestliže není věřící, nečeká, že se pomocí mučednické smrti dostane do ráje, jak doufají ostatní takoví fanatici. Pak už musel poznat, že nemá šanci.«

»Nemůžeme ho přece nechat zkoušet všechny způsoby vražd, nakonec by přišel i na to, jak zabít fexta. Jestli proti nám ještě něco podnikne, zabiju ho,« řekla jsem sveřepě.

»Nenecháme ho na pokoji,« rozhodl Jíra. »Vezmu si ho na paškál a občas zkontroluji, co dělá.«

»Dobrá - a co bude s panem Smetanou?« vzpomněla jsem si na návštěvu, která stále čekala v sednici.

»Slíbila jsi mu, že ho vezmeš k balvanu. Budeš mu to asi muset

splnit. Jestli má opravdu svědomí čisté, uvítáme ho za čtyři dny mezi námi.«

»Dobře, uděláme to tak,« uklidňovala jsem se pomalu.

*****

Mimo zákon.

Trabant dýchavičně vyšplhal poslední metry a zastavil se na lesní mýtince.

»Dál musíme pěšky,« usmála jsem se.

»Je to daleko?« zeptal se mě pan Smetana.

»Dvacet metrů,« ujistila jsem ho.

»Tady bych nikdy nic nehledal,« rozhlížel se udiveně, sotva jsme vystoupili.

»Myslíte si, že se pozůstatky po mimozemšťanech podobají tomu, o čem tak zasvěceně píše pan Däniken? Budete-li hledat něco jako Baalbeckou terasu, tajemné obrazce viditelné pouze z vysoko letícího letadla, popřípadě jiné takové gigantické pozůstatky po kosmodromu, nedočkáte se jich. A přitom přímo před vámi stojí golovyrg, inteligentní bytost, zanechaná zde na barbarské planetě Zemi vesmírným národem Rygyňů.«

»Já tu nic nevidím,« obrátil se na mě udiveně.

»Ale vidíte, jenomže vás ještě nenapadlo, že by to mohl být právě ten veliký balvan před vámi.«

»Tenhle?«

»Ano, právě ten. Divíte se? Vypadá jako kdyby sem patřil od stvoření světa, ale je to živý tvor, navíc inteligentní. Ačkoliv si to ani neuvědomujete, právě vás zkoumá.«

Chvíli si balvan prohlížel.

»Nevypadá to jako památka po mimozemšťanech,« obrátil se po chvilce ke mně.

»Nevypadá - ale je. Vyslanec mimozemšťanů u nás. Dál už budete muset jít beze mne, já vám jen řeknu co a jak.«

Podle mých pokynů vystoupil na vrchol a našel tam sotva zřetelnou prasklinu ve tvaru hákového kříže. Potom se sehnul a fouknutím do úzké trubičky golovyrg aktivoval.

Stála jsem v bezpečné vzdálenosti. Už jsem dobře věděla, co se

stane, tentokrát jsem nebyla překvapená. Kámen se bez jakéhokoliv varování prudce rozevřel a bývalý detektiv spadl s poděšeným výkřikem dovnitř. Ihned poté se segmenty prudce zavřely a udusily zbytek jeho výkřiku.

Chvíli jsem čekala, ale nic se už nepohnulo. Jak se dalo čekat, tentokrát proběhne standardní procedura, která potrvá čtyři dny. To je totiž doba, kterou každý golovyrg potřebuje na důkladnou analýzu veškerého vědomí i podvědomí pohlceného člověka. Tento golovyrg udělal dosud jen tři výjimky. První byl pan Hamáček, ve kterém velice rychle rozpoznal gangstera a vyvrhl ho obratem - jenže umírajícího. Další výjimkou byla Jarmilka, kterou pan Hamáček zavraždil a kterou golovyrg po její návštěvě ve světě mimozemšťanů vrátil do našeho světa. Třetí výjimkou jsem byla já, neboť mě také vrátili z planety Rygyňů předčasně. Uvědomovala jsem si, že tentokrát nemůžeme další výjimku očekávat. Pan Smetana se asi na planetu Rygyňů nedostane, ale stane se jako my fextem a jasnovidcem. Věřila jsem mu, že s námi jednal čestně a že nemá co tajit. Nasedla jsem proto do auta, obrátila se a ujížděla zpátky domů.

*****

Jíra mě uvítal méně příjemnou novinkou.

Vysledoval, odkud vlastně přišly nepochopitelné příkazy o odvolání detektiva Smetany a jeho převelení mezi dopravní policisty. Nitky se táhly velmi vysoko. Vláda naší země byla vyzvána k tajnému jednání s vysokými představiteli jedné ze stran Africké války a právě na tom jednání si africká strana vymínila naše odvolání výměnou za výhody v ropném obchodě.

Stalo se tak krátce poté, co do mé ubohé chalupy vtrhlo jejich přepadové komando, takže součástí dohody bylo vydání útočníků. Proto byli tak brzy propuštěni, proto se nekonal soud. Vyvázli příliš hladce, nepočítáme-li zranění jednoho člena komanda, které si ostatně přivodil sám.

Musela jsem se podivovat nad tím, že nikoho z naší vlády nenapadlo, že se stalo něco nepřístojného. Je snad normální, aby teroristická komanda beztrestně řádila na území jiných států? Vidina levnější

ropy však byla silnější než smysl pro fair play a spravedlnost musela jako mnohokrát předtím velké politice ustoupit.

Pořádně mě to ale rozčílilo. Pravda, představitelé naší vlády neměli ani ponětí, oč druhé straně jde. Tím spíše měli zbystřit pozornost než něco takového zbrkle podepsali. Tajný mocenský zásah nás v podstatě odřízl od možnosti poskytovat informace policii. Jenže něco jiného je mezivládní byť tajná dohoda, o které jsme oficiálně ani nevěděli, něco jiného je, jak se rozhodneme my.

Po dlouhé diskusi jsme se s Jírou rozhodli pokračovat v tom, co jsme spolu začali. Zákon si našich služeb nepřeje? Dobrá. Nepůjde-li to oficiálně přes policii, půjde to jinak. Budeme sloužit spravedlnosti navzdory tajným dohodám. Pravda přece nemůže být stále odstrkovaná na vedlejší kolej.

Naše podmínky se tímto podstatně zhoršily. Z policie nám nikdo nezavolal a zdálo se, že si další případy budeme muset vyhledávat sami. Nebylo to tak jednoduché, jako když nám je předávala policie.

Následujícího večera jsem se z novin dozvěděla, že včera byla v sousedním okresním městě spáchána neobjasněná vražda. Jasné nám bylo jedno - na policii už s námi nikdo nepočítá. Dřív by už u nás byli, ačkoliv to byla záležitost sousedů.

Mrzelo mě to, ale nikomu jsem to nedala najevo. Kdyby se na nás obrátili jako obvykle, však bychom jim i tuto vraždu vyřešili. Což o to, v tom případě se nedalo ničemu zabránit, ale co kdybychom příště kvůli této nepochopitelné liknavosti přišli pozdě k nějakému vážnějšímu případu, jako byl třeba sadista - pedofil? A co ztracené děti? Takových případů jsme naštěstí i dříve měli málo, ale co kdyby se ztratilo nějaké dítě právě dnes?

Dobrá, pohodila jsem hlavou.

Zjistila jsem si všechny podrobnosti a hned po ránu jsem zavolala do redakce místních novin. Redaktorce, která se mi ohlásila, jsem do nejmenších detailů popsala, jak probíhala vražda, kdo byl vrahem - a jaké důkazy policie na místě činu přehlédla.

Redaktorka mě udiveně vyslechla a pak mě ujistila, že mé informace prověří a podle možností ihned použije. Zeptala se mě, odkud to všechno vím - ale když jsem jí po pravdě řekla, že jsem jasnovidka, její nadšení hned ochladlo. Trochu pozdě mi došlo, že to nebude jednoduché. Nicméně jsem se nemínila vzdát. Rozhodla jsem se zajet přímo do redakce a redaktorku na místě přesvědčit.

Než jsem se tam vypravila, chtěla jsem počkat, než Jíra rozlouskne další záhadu, též popisovanou na stránkách našich novin. Jednalo se o loupežné přepadení v sousedním městě, to pro nás dva ovšem nepředstavovalo nejmenší problém. Nicméně jsem se pozdržela čekáním na výsledek - chtěla jsem i tento případ přinést jako dárek do redakce.

Jenomže mezitím přijel autobus - a my jsme dostali tak dlouho očekávanou návštěvu.

»Pojďte dál, hoši,« uvítal Jíra na prahu dva muže, kteří nesměle zaťukali na naše dveře.

»To jsem rád, že jste nezapomněli přijet,« táhl je dál do sednice. »Martino, máme hosty, jaké jsi ještě neměla.«

»Vítám vás,« podávala jsem oběma ruce. »Jírovi kamarádi, nemýlím se?«

»A ne ledajací!« ujišťoval mě Jíra. »Právě držíš za ruku Honzu Sladkého, známějšího jako Kozina - ano, toť onen známý Chodský rebel. Ale jako učitelka bys měla znát i Františka Šaldu. Býval to jednu dobu známý literát, kritik a esejista, či jak se těm lidem říkalo.«

»František Šalda?« vykulila jsem oči. »Snad ne František Xaver Šalda?«

»Jednu dobu jsem si tak nechal říkat,« přikývl nepříliš výrazný človíček skromně. Ano, jeho podobu jsem dobře znala, jenže s vousy, kdežto teď byl hladce oholený a vůbec se svým známým portrétům nepodobal. Ačkoliv, vzpomínala jsem si jen matně, někde jsem viděla i jeho obraz bez vousů, trochu úzký obličej a vlídné oči. Mohl by to být on.

»Nevím, jestli vám to o mně Jíra řekl, ale já jsem se nejvíce snažil udržet naši pospolitost pohromadě. Mám tím na mysli naše poutě na horu Říp jednou za deset let. A když už jsem tam nechával onu cedulku s iniciálami F.X. - jako FeXt, tak jsem je i sám nějakou dobu používal.«

»To jste vy? Ale vy jste přece dávno zemřel!«

»V našem světě je velmi těžké žít příliš dlouho, aniž by člověk vzbudil podezření a také závist mnoha lidí,« tiskl mi se zdrženlivým úsměvem ruku.

»Zamíchal jsem se trochu do literatury, ale nemohl jsem to dělat pod jedním jménem věčně. Proto jsem v lidech, co mě znali, musel budit dojem, že stárnu jako každý jiný. Nakonec jsem nainscenoval

svou vlastní smrt a na pohřbu jsem kráčel za vlastní prázdnou rakví. Pokud vím, přesně tohle už nejen přede mnou, ale i později sehrálo více mých přátel. A co vy, slečno - či snad paní? Jestli se nemýlím, jste vůbec první žena mezi námi. To by se mělo nějak oslavit!«

»Zatím není co oslavovat,« zamlouvala jsem to rychle.

»Ale je, prý jste zjistila, jak je tomu s tím ďábelským sklíčkem,« zajímal se pan Šalda.

»Na to jsem nepřišla já, ale sousedovic dítě Jarmilka,« musela jsem je uvést na pravou míru.

»Jenomže Martina byla přímo u ďáblíků,« vyrukoval ihned Jíra s novinou, která oba hosty jaksepatří udivila.

»U nich? Kde se skrývají?« skoro vyskočil pan Sladký.

»Žijí příliš daleko odtud,« zavrtěla jsem hlavou. »Jsou to bytosti z hvězd, víte?«

»Myslel jsem si to,« přikývl vážně pan Šalda.

Nedokázala jsem se před ním zbavit téměř posvátné úcty. Přece jen, když se o někom učíte v učebnicích jako o velikém kritikovi a významné postavě českých dějin literatury, potom vás jeho přítomnost trochu svazuje. Ke všemu jsem v chalupě neměla nic k jídlu, co bych návštěvě nabídla. Musela jsem se jim omluvit, odběhnout narychlo do obchodu a nakoupit nějaké občerstvení.

Když jsem se vrátila, leželi všichni tři v komoře napříč přes postel a Jíra je zasvěcoval do jasnovidectví. Medailóny měli naštěstí oba, Jíra je požádal, aby je vzali. Postavila jsem zatím vodu na kávu, rozložila na talíř zakoupené pečivo a připravila pomazánku. Teprve pak jsem se odhodlala vyrušit je - ostatně, Jíra mezitím instruktáž skončil a kdybych za nimi nepřišla, přišli by za mnou sami.

»Úžasné,« rozplýval se Kozina. »Když si představím, že jsme tuhle věc schovávali jen jako památku! Vědět to všechno už tenkrát, asi by to s námi dopadlo jinak.«

»Kdyby - chyby,« mávl rukou Šalda. »Tenkrát jsme neměli ani tušení, k čemu to bude dobré. Ještě že se na to nakonec přece jen přišlo a teď by bylo strašlivou ostudou, kdybychom takového daru nevyužili. Úžasné sklíčko!«

»To sklíčko vlastně jasnovidectví ani neumožňuje,« řekla jsem jakoby mimochodem. »Pouze usnadňuje telepatické spojení s golovyrgy, neboli ďábelskými kameny, jistě jste se s nimi setkali. To ony všechno vnímají a pamatují si po celé věky. Jsou to inteligentní bytos-

ti, mají mnohem více smyslů než my a také jejich paměť se s naší nedá srovnávat. Ale přece jen, ani ony si nemohou zapamatovat všechno - proto jsou jejich vzpomínky z pradávných časů trochu méně ostré.«

»To jsi mi ještě neřekla,« vyčetl mi Jíra.

»Já to vím teprve od návštěvy u nich, víš sám, jak je to s mými novými vědomostmi. Vždycky se mi objeví v hlavě teprv když je potřebuji.«

»Já vím, zatím jsme měli jiné a důležitější starosti,« nechal se poměrně snadno přesvědčit.

»Říkal vám Jíra, co jsme v tomhle směru začali?« optala jsem se opatrně jeho kamarádů.

»Samozřejmě - a musím přiznat, lépe by mě to nenapadlo. Ale vy prý máte ještě nějaké možnosti navíc, jaké nemá nikdo jiný. Co je na tom pravdy?«

»Opovážila jsem se nesouhlasit s Rygyni, mimozemšťany,« přikývla jsem. »Myslím, že jsem opět probudila jejich zájem o dění v našem světě. Proto mi darovali voikosit, nepoměrně silnější prostředek a pokud vím, na Zemi jediný.«

»A naše Martina s jeho pomocí zastavila válku v Africe,« přidal se Jíra.

»Ano, ale jak se dalo čekat, přivolali jsme tím na sebe zájem lidí, kteří by chtěli tuhle sílu zneužít. Není to sice možné, ale to oni nevědí. Dá se tvrdit, že nám tím pořádně zkomplikovali život. Nejhorší na tom je, že se tak stalo za pomoci naší vlády.«

A vysvětlila jsem jim, jak jsme byli v podstatě hozeni přes palubu kvůli nějakým obchodním výhodám.

»A co kdybyste se pokusili navázat spojení s vládními kruhy? Přesvědčit je, že právě vaše počínání je důležitější než ropa? Spravedlnost by neměla být měněna za kšeft, byť by byl sebevýhodnější,« rozohnil se pan Šalda.

»Možná to zkusíme,« souhlasila jsem.

»Rád bych se k vám, chcete-li, přidal,« pokračoval ještě Šalda. »Líbí se mi, že jste se obrátili na noviny, když vás zklamala policie. To bylo správné, ale s novináři si musíte počínat jinak než s policisty. Kdybyste dovolili, mám právě v těchto kruzích jakési zkušenosti a nemalé styky. Nejsem už sice veřejně činný jako dřív, ale od literatury a příbuzných oborů jsem se nedokázal navždycky odpoutat.«

»Ještě dnes se tomu věnujete?« divila jsem se.

»Ano, ale jen pod pseudonymem. Mám však spoustu známých, které bych mohl zapálit pro dobrou věc a myslím si, že bych mohl být v tomto směru velice užitečný..«

»Mě byste zaměstnali také?« přidal se pan Kozina.

»Samozřejmě, proč si myslíte, že jsme vám napsali?« řekl Jíra. »Dva jasnovidci jsou jako když hodíš kámen do řeky. Je to znát jen v malém okruhu - kousek po proudu už nikdo nemá tušení, že se nahoře něco stalo.«

»Mám adresy všech fextů, tak jak se scházíme,« prohlásil zamyšleně pan Šalda. »Všem posílám jednou do roka novoroční přání. Zatím mi každý odpověděl, často i v předstihu - až na nečetné výjimky, ze kterých musím páčit každou změnu adresy, viď, Jíro. Zkusil bych svolat mimořádné setkání, abychom se sešli všichni.«

»Žádné takové setkání jsme ještě neměli,« namítl Jíra.

»Dosud to nebylo tak naléhavé, jako právě teď.«

»To by bylo jistě užitečné,« souhlasila jsem. »Ačkoliv, jak jste poznali, jasnovidectví nejsou žádné čáry a naučit se to dá za pár minut cvičení.«

»Tím spíše bychom to měli uvést do chodu.«

»Nevím,« zamyslel se Jíra. »I kdybychom se všichni na to dali, bude nás málo a stačili bychom posloužit spravedlnosti na malém dílu světa, ne větším než Čechy. Napravovat celý svět není v našich silách.«

»Nás starých fextů je málo, v tom máš pravdu. Můžeme ale naše řady rozmnožit,« uvažoval Šalda. »Už jste s tím vlastně začali. Nejprve se slečnou Martinou, teď s tím detektivem. Každý, koho přivedete k balvanu ďáblíků...«

»Ke golovyrgu...« vskočila jsem mu do řeči.

»Víme všichni oč jde,« nedal se vyrušit Šalda. »Zkrátka a dobře, zajímalo by mě, zda se vskutku každý člověk, pokud projde balvanem, změní ve fexta a zda dostane medailon.«

»Každý ne,« zavrtěla jsem hlavou. »Darebáci nedostanou šanci. Golovyrg je nepřijme a pokud se jedná o zločince, sám je na místě potrestá.«

»Víte to tak jistě?« zapochyboval Šalda. »Byl jsem kdysi svědkem podobného případu, nebyl to pohled pro citlivé duše, ale nejsem si jist, že by to mělo souvislost s poctivostí či nepoctivostí dotyčného člověka.«

»Vím to jistě,« přikývla jsem. »Nedostala jsem od Rygyňů navíc jenom voikosit, ale také mnohem větší vědomosti než má kdokoliv z vás. Vím mnohé, co vy nevíte.«

»Věřím vám. V tom případě nám vlastně dali ti...«

»Rygyňové...« napověděla jsem mu.

»Dali nám ti Rygyňové víc, než jsme dosud tušili. Takový dar může od základů změnit tvář světa. Uvědomte si, že každý lotr koná svá lotrovství jen proto, že ve skrytu duše doufá, že se před tvář spravedlnosti nikdy nedostane. Mnohým se to opravdu daří. Buď jsou chytří, nebo mají více štěstí. Buď se na ně nepřijde, anebo je spravedlnost odsoudit nemůže, třeba pro nedostatek důkazů. Co se ale stane, když se na všechny špatnosti přijde a lotři trestu neujdou?«

»Dají si větší pozor,« vyhrkl Kozina.

»Nebo se odstěhují jinam, kde nebudeme mít žádný vliv,« navrhoval Jíra.

»Dejme tomu - v první chvíli snad budou mít kam se na světě schovat. Myslíte si, že jsme schopni dokonale vymýtit zlo v určité oblasti - dejme tomu tady v Čechách? Tak, aby tu mohl každý ponechat své věci bez dozoru, aby se zámky na dveřích staly zbytečné a lidé si navzájem neškodili?«

»Na tak malém území snad ano,« přikývla jsem.

»Pokud se nám toto podaří, zaměříme se na další oblast. Tady v Čechách budeme žít dál a běda každému, kdo by se zde pokoušel vrátit se na cestu zločinu. My potom věnujeme svou veškerou pozornost sousedním zemím. Mezitím nás bude i více, jistě se nám bude dařit čím dál lépe.«

»A co když se proti nám postaví celé vlády? Jistě víte, že v mnoha zemích zločinci pronikli až tam. Kdoví kolik jich je na vysokých postech i u nás,« obával se Kozina.

»Ti se budou muset mít před námi nejvíc na pozoru,« řekl Jíra sveřepě. »Když bude nejhůře, má naše Martina něco, čím dokáže přesvědčit i ty nejzatvrzelejší kazimíry.«

»Slyšel jsem, že některé státy přijaly takové zákony, že zločincům beztrestnost přímo zajišťují,« vzpomněl si Kozina. »Když ve Spojených státech Amerických nějakého lumpa porota osvobodí, buď pro nedostatek důkazů, nebo proto, že se nechá podplatit, žádný soud už ho za ten zločin potrestat nemůže, i kdyby se nakrásně další důkazy objevily. Páni si vždycky dovedou zajistit větší shovívavost a buďto

dostanou menší trest, nebo aspoň měkčí vězeňskou lavici. S televizorem.«

»Nejsme v Americe,« podotkl Šalda. »Než se dopracujeme za moře, změní se zákony i tam. Nebo si myslíte, že nebudou muset kopírovat - úspěšnější Evropu?«

»To se nejprve budeme muset postarat, aby ta Evropa byla úspěšnější,« usmála jsem se. »Ale vážně. Připouštím, že máme něco, o čem se až dosud ani nesnilo nikomu z lidí, kteří se spravedlností zabývají. Čím víc nás bude, tím lépe. Ale také má pravdu Kozina, že je na světě dost nespravedlivých zákonů a že se pánům vždycky vede líp. Všimněte si, jak hladce nás odstavili v naší vlastní zemi.«

»Asi si neuvědomili, co se proti nim formuje,« trpce se usmál Šalda. »Zapomněli, že se o spravedlnost nestarají jen soudy s policií, ale že v každé pořádné zemi existuje další síla, kterou není radno podceňovat - a to je síla slova, ať mluveného, nebo psaného.«

»Síla, na kterou zatím nemáme velký vliv,« podotkla jsem také trochu trpce.

»Ale máme,« pokýval hlavou Šalda. »Nebojte se, v tomhle směru jistě najdeme cestičku, jak se prosadit - i kdybychom měli založit vlastní noviny. V takovém případě se nabízím na místo šéfredaktora. Řekl bych, že tomu rozumím nejlépe.«

Dohodli jsme se, že pan Šalda začne navazovat spojení na redakce v Praze, pan Sladký se zase poohlédne, jak to vypadá kolem Holomóce a navíc urychlíme setkání ostatních fextů.

Na mně zůstalo připravit »školení« pro jasnovidce. Každý medailónek měl být využit co nejlépe. Chlapi se jednomyslně dohodli, že bude nejlépe, když se přestanu veřejně angažovat a zůstanu se svými schopnostmi v záloze pro případ, kdyby se nám postavila do cesty nějaká větší síla.

»Udělala jsi toho už dost, Martino,« chlácholil mě Jíra, když jsem se pokusila protestovat. »A krom toho, ty se jistě nebudeš chtět vzdát školy, nemám pravdu?«

Pravda, tím mě přece jen zpacifikoval. Dobře věděl, že se učitelování vzdát nechci. Jenomže já jsem si řekla, že ve volném čase budu jistě pokračovat i v práci detektiva.

*****

Přece jen jsem však nemohla přenést přes srdce, že by se po sousedním městě měl beztrestně procházet vrah. Redaktorka mě zklamala - bála se uveřejnit něco, co pocházelo jenom od jasnovidky, ačkoliv důkazy, které od nás dostala, byly dosti zřejmé a nebylo na nich patrné, jakým způsobem jsme je mohli získat. Buď jak buď, hned napoprvé nás noviny zklamaly.

Vypravila jsem se proto - přímo za vrahem.

Nemínila jsem ho vyzývat na Boží soud - nechtěla jsem do toho zatahovat Rygyně. Možná by nám vyhověli, ale tím bychom si to u nich jedině pohoršili. Nechtěla jsem útočit na jeho svědomí, to u lidí tohoto druhu nemá cenu. Chtěla jsem v něm jenom probudit strach, že někdo ví o jeho provinění.

Jak jsme už vypátrali, vrahem byl řezník, jakýsi Ludvík Krsek. Byl sám, neměl rodinu. Do sousedního města se teprve nedávno přistěhoval z opačného konce Čech, což by jeho čin trochu vysvětlovalo. Lumpové široko daleko dávno pochopili, že bude výhodnější živit se poctivě.

Náš řezník neměl řemeslo špatné, ale některým lidem ani dobře zavedený obchod a plná kasa nestačí. Necelého půl roku po přestěhování, sotva se v novém bydlišti trochu rozkoukal, přepadl jeden podvečer s pistolí v ruce zlatnictví o několik ulic dál. Prodavač se však nechtěl nechat oloupit bez odporu a pokusil se přivolat policii. Krsek ho zastřelil, z kasy mu vybral peníze, ve chvatu nahrnul z okolních vitrín do velké kabely hodinky, prsteny a šperky a uprchl.

Policie nasadila co mohla, včetně služebního psa, avšak marně. Kdyby se policisté opět spolehli na nás, měli by brzy důkazů dost, ale na rozkaz shora se s námi nesměli zabývat. Tak se stalo, že vraha nedopadli.

Podívala jsem se teď na minulost váženého řezníka, zdali nemá na svědomí už něco z dřívějška. Tušení mě nezklamalo. Vážený pan Krsek už měl na svém kontě jedno úspěšné loupežné přepadení, naštěstí bez tragických následků. Ve svém starém bydlišti na druhém konci Čech přepadl prodavačku. Chodila na poštu s tržbou a cestu si zkracovala temnou uličkou. Vyčíhal si ji, udeřil do hlavy a než se vzpamatovala, podařilo se mu zmizet i s její tašku a s celou tržbou v temných průchodech. Policie ho sice nedopadla, ale snadno získané peníze rychle rozházel a kromě toho se mu zdálo, že se kolem něho

začíná stahovat smyčka. Vyřešil si to odstěhováním do města, kde ho zatím nikdo neznal. Naneštěstí ho opět zlákala vidina snadno získatelných peněz - a tentokrát to dopadlo hůř.

Nerozmýšlela jsem se dlouho. Večer jsem nasedla do auta a vyrazila za ním. Zakotvila jsem ve vinárně na náměstí, kam si zvykl chodit. Přišel tak jako v minulých dnech, posadil se k baru a začal si poroučet drinky.

Požádala jsem číšníka, aby ho přivolal k mému stolku, ale pan Krsek mě neuznal ani za hodnou pohledu.

Zvedla jsem se tedy a přistoupila k němu.

»Pane Krsek, musím se vás na něco zeptat. Znáte nějakou paní Královou?« začala jsem.

Na okamžik pochopitelně ztuhl. Prodavačka Marie Králová byla totiž obětí jeho prvního loupežného přepadení. Krsek se na mě zděšeně podíval. Jistě mu nešlo do hlavy, jak mě mohlo napadnout dávat toto jméno do souvislosti s ním, když se vše odehrálo daleko odtud.

Rychle se ale vzpamatoval, nadechl se a odsekl: »Žádnou takovou ženskou neznám.«

»A také vás pozdravuje pan Vykoukal.«

Jméno zavražděného klenotníka mělo mnohem větší účinek. Už proto, že tento případ byl ve městě v poslední době často diskutovaný. Pan Krsek se ke mně otočil a dříve než jsem se nadála, popadl mě pod krkem.

»Co že jste to říkala?« syčel mi do obličeje. »Zkuste to opakovat - a uvidíte!«

Držel mě za límec tak pevně, že mě začal škrtit. Nevím, zda to bylo úmyslně, nebo mě chtěl jen pevněji přidržet, ale nebylo mi v té chvíli příjemně. Spoléhala jsem se, že mě zde v baru před tolika svědky nenapadne a navíc jsem věděla, že fexta jako jsem já lehce nezabije ani kdyby chtěl, ale přece jen - když vás drží pod krkem stokilový chlap, který už má na svědomí vraždu, není to v žádném případě příjemný pocit.

»Vím o vás všechno, pane Krsek,« pokračovala jsem trochu přidušeným hlasem. »Nepůjdeme se raději posadit ke stolku? Je tam přece jen míň lidí.«

Dala jsem mu tím najevo, že mě nezastraší tak lehce, jak nejspíš v skrytu doufal.

Pustil můj límec a bez dalšího odporu mě následoval. Můj stolek

byl stranou v přítmí, což nejspíš vyhovovalo i jemu.

»Co vlastně po mně chcete?« vybuchl polohlasem, dřív než se posadil.

»Máte smůlu, pane Krsek. Kdybyste byl zdejší, asi byste už věděl nejen kdo jsem, ale i co chci. Říkají mi jasnovidka Martina a bydlím v sousedním okrese.«

»Něco už jsem o vás slyšel,« zasyčel. »Považoval jsem to za babské žvásty.«

»Nejsou to pouhé žvásty,« zavrtěla jsem hlavou. »Jestli jste o mně něco slyšel, pak asi víte, že jsem přiměla mnohé významné lidi změnit názor, případně i zaměstnání.«

»A co vlastně chcete? Slyšel jsem, že jste několik lidí přinutila změnit zaměstnání. Chcete snad, abych i já zasekl sekeru do špalku a začal dělat - dejme tomu instalatéra? To se načekáte! Nemám k tomu důvod - ani chuť!«

»To by snad bylo za vraždu příliš mírné,« zamračila jsem se trochu. »Pro vás mám, pane Krsek, jiný návrh. Seberete si všechno, co vám z poslední loupeže zůstalo - a přihlásíte se s tím na policii.«

»Vy jste se zbláznila, dámo! O jaké loupeži to mluvíte? Já jsem přece nic neprovedl.«

»Provedl a dobře to víte,« pokračovala jsem neúprosně. »Je mi jasné, že vám nenabízím nic příjemného, ale vaše vina menší trest ani nesnese. Zabil jste člověka - vězení pro vás bude jedině spravedlivé. Jako každému vám dám vybrat ze dvou možností. První jste právě slyšel - a je z těch dvou lehčí, to mi věřte.«

»Nehledě k tomu, že jsem nic neprovedl, opravdu myslíte, že se půjdu pro nic za nic udat? Vy jste se zbláznila! Proč bych to měl dělat?«

»Mohu a musím vám samozřejmě sdělit, že pro vás bude pár let v kriminále menší trest, než to druhé.«

»Vašeho vyhrožování se nebojím,« odsekl. »Nic takového jsem neprovedl, nic proti mě nemáte a ani mít nemůžete.«

»Tady nejde o to, jestli mám proti vám důkazy, jaké bych musela předložit u soudu, kdybych vás chtěla obžalovat. Máte pravdu, nemám proti vám nic hmatatelného. Vím sice, co jste provedl, ale to by u soudu nejspíš nestačilo. Já ale nejsem policista, vyšetřovatel ani soudce. Jsem jasnovidka, nic víc a nic míň. Pravdu znám, ale podle světských zákonů nesoudím. To přenechávám soudům - pokud dávám provinil-

cům možnost, aby si zvolili tento druh trestu. Každému dávám vybrat ze dvou možností a každého varuji, že ta první je výhodnější, ačkoli se mu může zdát tvrdá. Kdo si ji ale zvolí a odpyká si trest podle světských zákonů, někdy dokonce mírnější, může pak žít v klidu. Samozřejmě, pokud svůj čin neopakuje. Já jsem často mírnější, než vyžadují světské zákony. To ale neznamená, že někomu prominu vraždu. Někdy musím být přísná. Boží soud je totéž jako rozsudek smrti. Bez odvolání.«

»Ano, slyšel jsem nějaké historky o božích soudech. Ale s tím si na mě nepřijdete. Já na ně totiž nevěřím.«

»Boží soud je určen až pro mnohem větší a nebezpečnější darebáky,« pokrčila jsem rameny. »To neznamená, že bych vám mohla nabídnout lehčí trest než vězení. Ve skutečnosti jste si mohl vybrat jen před tou vraždou - a vybral jste si sám, takže vám už nic lepšího nabídnout ani nemohu. Když si to tak přebírám v hlavě, vlastně si ani nepřeji, abyste zvolil vězení. Nabízím vám je, aby to záleželo aspoň trochu na vás. Každý má mít možnost volby, i když si někdy může vybrat jen menší zlo.«

»Trochu přibrzděte, dámo! Mluvíte o trestech, ale přitom nejste soudce. Kriminálu říkáte lehčí trest - co by mělo být to druhé? To je vyhrožování násilím a na to jsou paragrafy! Vydírat se beztrestně nenechám!«

»Kdo vás vydírá?« podivila jsem se okázale. »Myslíte, že z toho budu mít prospěch? Kdybych po vás požadovala peníze, podíl na kořisti či co, to už by bylo vydírání. Já vám jenom oznamuji, že jste se vlastním zaviněním dostal do spárů sil, o jakých nemáte ani ponětí. Vy ani netušíte, co všechno se děje mezi nebem a zemí!«

»Věci mezi nebem a zemí sem nepleťte,« odsekl. »Důrazně vám, dámo, doporučuju, abyste si nezahrávala. Ne s nějakými nehmotnými astrálními silami, ale se mnou. Chcete přivonět k mé pěsti? Já sice ženské nemlátím, ale vy byste byla podle všeho první výjimka.«

»Druhá - po paní Králové,« podotkla jsem klidně. »Abyste si později v pekle nestěžoval, že jsem vás nevarovala, musím vás upozornit ještě na něco. My jasnovidci jsme mnohem lépe chráněni než ostatní lidé. Nepokoušejte se mi ublížit, jinak skončíte špatně - a navíc mnohem dříve, než když si zvolíte trest astrálních sil, jak jste je výstižně nazval.«

»Nebudu vám ubližovat, když zmlknete a přestanete se do mě

navážet!« prohlásil sveřepě. »Nedoufejte, že bych s vámi nedokázal zatočit tak, že byste na to dlouho nezapomněla. To by vám žádné astrální síly nepomohly.«

»Abyste se nedivil,« varovala jsem ho. »Já se do vás už opravdu navážet nebudu, ovšem ne proto, že bych něco dala na vaše řeči. Já jsem vám sdělila co a jak, dál to bude záležet jen a jen na vás. Zvolíte si sám - ať chcete nebo ne.«

»Zbytečně mi vyhrožujte! Stejně se vás nebojím.«

»Vaši odvahu bych obdivovala - pokud si uvědomujete, do čeho se ženete. Bezhlavá odvaha je čirý nerozum.«

»Nechte si své rozumy,« odsekl. Pak se zvedl, obrátil se ke mně zády a opět odešel k baru.

Dopila jsem vystydlou kávu, zaplatila a vyšla na ulici. Trabant mě čekal na parkovišti o dvě ulice dále, neboť kolem náměstí byla zóna zakázaného parkování. Cestou k autu jsem ještě přemítala o panu Krskovi. Po rozhovoru s ním bych ani nečekala, že by se mě polekal a sám oznámil své zločiny na policii. Budu s tím muset něco udělat, aby nakonec nemuseli zasahovat Rygyňové. To bych si přála ze všeho nejméně. Ale co - udělat? Mohla bych proti němu použít své nové možnosti, ale to by nebylo zrovna čisté řešení. Mnohem lepší by bylo uvést tak jako dříve na jeho stopu policii. Potíž byla v oné tajné dohodě, která právě tohle řešení znesnadňovala, ne-li dokonce znemožňovala. Nakonec jsem usoudila, že budeme muset obrátit pozornost k vedení ministerstva. Každá ryba smrdí od hlavy a musíme nejprve přesvědčit ty nahoře. Ta mezivládní dohoda způsobila, že se mezi lidmi dál pohybuje vrah - a to je trochu velká cena za mazlavou a smradlavou ropu.

Procházela jsem právě úzkou uličkou, když se od tmavé stěny domu znenadání odlepila tmavá postava. Bez jediného varování proti mně natáhla ruku - a vzápětí mě oslnil ostrý záblesk a večerním tichem zahřměla ohlušující rána.

Pocítila jsem ostré štípnutí těsně pod levým okem. Bylo tak bolestivé, že mi vhrkly slzy do očí a na okamžik jsem ani neviděla. Okamžitě jsem si začala rukou postižené místo mnout. Bolest rychle ustoupila, což bylo dobře. Jak jen to bylo možné, rychle jsem oči otevřela.

Přede mnou ležel na zádech zastřelený chlap. Obličej měl pokrytý krví, úplně mu stříkala z nosu. On vlastně nos skoro ani neměl, proto-

že střela z vlastní zbraně ho strefila přímo doprostřed obličeje a znetvořila ho k nepoznání. Určitě mu také proletěla mozkem a jeho tělo se v této chvíli škubalo už jen mimovolně. Prakticky byl mrtev.

Podle obleku jsem neznámého útočníka okamžitě a bezpečně poznala. Nebylo pochyb. Byl to řezník a uzenář Ludvík Krsek, se kterým jsem před malou chvilkou hovořila.

Napadlo mě, že on za mě tímto způsobem vlastně vyřešil dosti prekérní situaci. Nebylo pravděpodobné, že by se mého ultimata zalekl. Musela bych na něho vymyslet něco jiného, co by ho potrestalo nejméně stejně jako vězení. Předešel mě, ale ke své škodě. Jistě věděl, že pro něho představuji vážné nebezpečí a rozhodl se proto odstranit mě. Měl ovšem smůlu, jako více podobných darebáků. Narazil na fexta.

Přiznám se, docela jsem si oddechla. Vůbec mě nenapadlo, že bych vlastně měla ležet se stejně roztříštěným obličejem na jeho místě. Viděla jsem už tolik násilných smrtí, že na mě ani emocionálně nepůsobily. Při pohledu na jeho umírání jsem nepocítila nic víc než ulehčení, že mě zbavil starostí. Pan Krsek byl vrah a právě se zastřelil vlastní pistolí, byť neúmyslně. Chtěl vraždit a jen díky mým vlastnostem fexta si se mnou vyměnil roli oběti.

Chvíli jsem nad ním stála a uvažovala, ale ani jsem se k němu nesklonila. Nebylo proč. Rána byla smrtelná, nemělo smysl pokoušet se ho zachraňovat. Klidně bych ho tu nechala ležet a pokračovala bych ke svému autu.

»Ruce vzhůru!« ozvalo se náhle za mnou.

Otočila jsem se.

Dva policisté na mě současně mířili svými služebními zbraněmi a velice opatrně se ke mně přibližovali.

Těm dvěma jsem ublížit nechtěla. Proto jsem jejich výzvy s jistým zaváháním uposlechla a pomalu jsem zvedla ruce nad hlavu. Poručili mi otočit se ke zdi a položit na ni ruce. Za malý okamžik poté mi na rukou zaklapla kovová pouta.

»Jménem zákona vás zatýkám,« oznámil mi ten, který mi ty ocelové náramky nasazoval.

*****

Ve vězení.

Na policistův požadavek daný vysílačkou přijelo vzápětí s kvílením sirén policejní auto. Dostrkali mě k němu poněkud neurvalým způsobem. Současně přijela i záchranka, ale dobře jsem věděla, že tohoto pacienta už žádný lékař nezachrání.

Zkusila jsem policistům všechno vysvětlit, ale nemínili se mnou ztrácet ani slova. Představovala jsem pro ně příliš jasný případ - vražednice dopadená přímo nad tělem oběti. Tak to viděli oni a nebylo v mých silách jim to vymluvit, už proto ne, že mě nepustili ke slovu. Jakmile jsem se pokusila na ně promluvit, okamžitě mě zarazili.

No nazdar, pomyslela jsem si, jestli takhle zacházejí se všemi nevinnými... Vlastně, proč by se namáhali? Pachatele dopadli při činu, kdo by od nich očekával, že se s ním budou ještě vybavovat? Že to všechno proběhlo trochu jinak? Kdo by tomu věřil - ostatně, soud to také bude mít lehké.

Přivezli mě na policejní stanici. Už jsem několik hodin strávila v cele pro zadržené díky doktoru Hamáčkovi, ale teď to se mnou vypadalo hůř. Hamáček byl dávno po smrti, jenomže tihle měli jiné a mnohem pádnější důvody.

Zavřeli mě do cely. Kabelku mi odebrali už při zadržení, ale v tajné kapse mi zbyl předmět podobný tenisovému míčku: první dárek od mimozemšťanů, nezničitelná kombinéza. Jakmile jsem byla v cele, nezaváhala jsem ani na okamžik, shodila ze sebe šaty a rychle se »oblékla« do kombinézy. Sotva se na mě rudohnědá pěna usadila, civilní šaty jsem pečlivě složila na hromádku, posadila se zády ke stěně, opřela se a co nejvíc se uvolnila. Musela jsem si prohlédnout, co předcházelo mému zatčení. Ale když jsem se přenesla v duchu a v čase na místo kde se v okamžiku výstřelu nacházeli policisté, musela jsem uznat, že oni to ani jinak vidět nemohli.

Oba teprve přicházeli k místu, kde temná ulička ústila do náměstí. Když se ozvalo prásknutí pistole, rozběhli se po zvuku - a v běhu vy-

tahovali a odjišťovali své zbraně. Poté, co byl nedaleko odtud zavražděn klenotník Vykoukal, strážci pořádku se pohybovali jen ve dvojicích a poctivě dodržovali bezpečnostní opatření, aby byli dobře připravení na setkání s vrahem - nebo vrahy. A když se konečně dostali na místo, spatřili ležícího člověka a nad ním klidně stojící postavu. Co je mohlo jiného napadnout? Nemohla jsem se na ně zlobit. Plnili svou povinnost, což jim sloužilo spíše ke cti. Neměla jsem zbraň, ale pistole na místě činu ležela a nebylo znát, že vypadla z ruky pana Krska. Mnohem pravděpodobnější bylo, že jsem ji stihla odhodit. Vlastně tu všechno hovořilo proti mně. Utěšovala jsem se, že na vražedné zbrani nejsou a ani nemohou být mé otisky prstů, ale důkazy budou muset nejprve zjistit odborníci.

Každému, byť by byl nevinný jako lilie, se může v životě stát, že bude nařčen z nečeho, co neprovedl. Jde o to, zda se to včas vyšetří - a jak dlouhou dobu bude ve vězení. Ale jsou známé případy, že nevinní seděli ve vězení třeba deset let, než skutečný vrah udělal další chybu a přišlo se přitom i na jeho starší hříchy. Ve světě je velmi rozšířený zlozvyk strážců pořádku spokojit se s prvním dojmem a jakmile se jim podaří zavřít prvního podezřelého, nestarat se o další možné varianty. Skutečným pachatelům tím dávají dost času zmizet, nebo zahladit stopy. Nejhorší jsou případy, kdy jsou nevinní odsouzeni k smrti a na jejich nevinu se přijde až po jejich popravě, jak se už ve světě také mnohokrát stalo.

Dlouho jsem v cele klid neměla.

Na chodbě se ozval hluk a když se dveře cely otevřely, vpadla dovnitř za velkého křiku - čtveřice cikánů. Zdálo se, že jsou trochu podnapilí. Policisté je naházeli dovnitř bez jediného slova, potom se dveře opět zavřely - a zůstala jsem s nimi sama.

*****

Cikáni se chvíli hádali mezi sebou, ale nakonec se přece uklidnili a přestali si vyčítat, kdo z nich nese větší vinu na tom, že jsou všichni tady. Trochu jsem si oddychla, ale předčasně. Všichni čtyři obrátili pozornost na mne, ačkoliv jsem se krčila v odlehlém koutku a nevšímala si jich.

»Hej ty, prečo tu sedíš?« vyjel si na mě jeden, zřejmě nejstarší z nich.

»Za vraždu,« odpověděla jsem jim po pravdě, ale s celkem klidným hlasem.

»A koho si zabila?«

»Nikoho,« odtušila jsem.

»To zme na tom stejně,« odfrkl si nejmladší. »My zme tu taktiež bez viny. Něveríš?«

»Když budu chtít, zjistím si to,« ujistila jsem je.

»A čo keby sis s nama trochu... zašpásovala?« navrhl ten nejkudrnatější.

»Víte co?« odpálila jsem ho. »Uděláme takovou dohodu. Vy mě necháte na pokoji a já vás nechám naživu. Souhlasíte?«

»Ojojoj! Vravíš, ako kebysi mala najmeněj pištol! Lenže ty máš len holé ruky. Nie je tomu tak?« odpověděl mi kudrnáč posměšně a udělal další krok směrem ke mně.

»Nepotřebuji pistoli. Jsem čarodějnice, bosorka, víte?«

»Chýry pre dětí!« vyprskl na to pohrdavě kudrnatý. »Tak ljahko nás veru něprekabátíš!«

Vzápětí ovšem ztuhl - a ostatní s ním. Chyběl mu ke mně metr, ale najednou se před ním rozsvítilo modravé světélko, veliké jako slepičí vejce. Objevilo se mezi námi znenadání a nepříliš hlasitě, ale zřetelně syčelo - asi jako rozzuřená zmije. Všichni jako na povel udělali krok zpátky.

»Tohle znáte?« optala jsem se jich a ukazovala prstem na modravou kuličku.

»Nie. Čo je to?« vyhrkl kudrnatý.

»Kulový blesk,« ujistila jsem ho klidně. »To je takový blesk stočený do klubíčka. Zůstane tady přede mnou viset tak dlouho, dokud mu neřeknu, aby do něčeho udeřil.«

»A keď mu to povieš?«

»Tak udeří,« ujistila jsem ho. »S bleskem nejsou žerty. Může zabít - třeba i čtyři muže naráz.«

Podívali se na sebe. Byli také čtyři.

»A ty mu môžeš nariadiť...«

»Jsem přece bosorka. Mohu ho i odčarovat. Dívej se!«

Syčící kulička se začala rychle zmenšovat, až se náhle rozprskla do několika fialových jisker.

»Já jen abyste si nemysleli, že máte přesilu čtyř chlapů na jednu ženskou. Snad bude nejlépe, když přistoupíte na můj návrh. Necháte mě na pokoji a já vás nechám žít. Upozorňuji vás, to není prosba, ale výstraha. Radím vám dobře, zbytečně se ke mně nepřibližujte.«

»My zme to tak zle němysleli...« zamlouval to kudrnatý.

»To je dobře,« přikývla jsem. »Zatím proti vám nic nemám a škodit vám nechci, ale na to špásování raději zapomeňte. A teď mě nechte, musím si něco zjistit.«

Situace se obrátila. Byli to naopak cikáni, kdo se stáhl na opačnou stranu cely. Byla jsem si jistá, že od nich budu mít pokoj. Klidně jsem se soustředila se zavřenýma očima na svůj problém.

*****

Brzy jsem se však dozvěděla něco, co mi trochu napěnilo krev. Příčinou byli policisté, tentokrát ne ti, co mě před necelou půlhodinou zadrželi, ale zdejší. Na ty první jsem se ani nehněvala, každý člověk může udělat chybu. Mnohem víc mě rozčílilo, co si o mně říkali ti, co mě převzali a zavřeli do cely. Trochu jsem se totiž naučila odezírat slova z úst. Jíra to uměl lépe, ale i já jsem už některá slova rozeznala, zvláště když řečník otevíral ústa a nedrmolil si jen tak pro sebe.

»Myslíš, že tahle ženská zastřelila Vykoukala?« optal se před malou chvílí jeden policista druhého.

»To je přece jasný,« tvrdil druhý. »Vypadá jako učiněné neviňátko, ale zatím - dvě bestiální vraždy během týdne! To musí být potvora! A všiml sis, jak se tvářila? Ani to s ní nehnulo! Ta má ale nervy!«

V té chvíli jiná hlídka dovezla známou čtveřici cikánů. Podle sepisovaného protokolu se poprali v hospodě - banální rvačka. Zřejmě šlo o známé firmy, protože policista téměř po paměti vytáhl složku, kde byly zaznamenané předešlé případy čtveřice. Brzy jsem se dozvěděla, že kudrnatý Štefan Ďuriš má na svém kontě kromě podezření ze znásilnění dvě loupežná přepadení. Čili - pěkné kvítko, ačkoli ze všech čtyř vypadal docela sympaticky.

»Mám nápad,« rozjasnil najednou tvář jeden z policistů. »Dáme je do cely k té vražedkyni.«

»Blázníš?« vytřeštil oči druhý. »Dávat chlapy a ženské do jedné

cely je proti předpisům. Co když jí něco udělají?«

»S tím počítám. Jen ať si ji trochu podají. Ďuriš těžko vydrží sedět vedle nějaké ženské jako svatý Antonín. Myslíš, že si to taková kurva nezaslouží?«

»Asi jo, ale bude průšvih, vsaď se!«

»No a co?« opáčil první. »Kdyby něco, bude to Ďurišova věc. Já myslím, že se nic nestane, když alespoň jednou dojde i na tu pravou. U soudu s ní budou beztak zacházet jako ve vatičce - a já si spravedlnost představuju jinak!«

Aha!

Tak ona to nebyla náhoda!

Podívala jsem se do papírů na stole. Dozvěděla jsem se, že »spravedlivý« policista, který by mě nechal lynčovat, se jmenuje Josef Soukal a byla mu nedávno za pečlivé vykonávání služebních povinností navržena odměna.

V té chvíli jsem uslyšela skřípění okénka ve dvířkách do cely. Zrušila jsem soustředění do minulosti a otevřela oči. Dovnitř nakoukl policista, ne Soukal, ale druhý. Asi se více obával průšvihu. Když nás spatřil, jak všichni klidně sedíme v opačném koutě cely, zase se stáhl.

Jakmile se jeho kroky na chodbě vzdálily, obrátila jsem se k cikánům.

»Myslela jsem, že vás už pustí,« oslovila jsem všechny čtyři. »Vždyť jste tentokrát opravdu skoro nic neprovedli.«

»Vidítě! Ale - ako to vietě?« zarazil se kudrnatý.

Pro jistotu mi už vykal.

»Já toho vím!« usmála jsem se na něho. »Ty jsi Štefan Ďuriš, viď? Nejsi tu přece poprvé. Nějak se neumíš udržet, když jde o špásování se ženami.«

»Vy mňa znátě?« podivil se.

»Neznám.«

»Tak ako že to vietě?«

»Jsem přece bosorka. A taky trochu jasnovidka.«

»A niestě vy - Martina ze susedného mesta?«

»Tak se jmenuji,« přikývla jsem a podívala se na něho.

»Pánbožko, ja už buděm dobrý!« přitiskl se Štefan až ke stěně cely. »Ale ako to, že stě tunaj?«

»Policajti si mě spletli se skutečným vrahem,« pokusila jsem se jim to vysvětlit. »To byl pouhý omyl a já pro malou chybu nebudu

ubližovat nevinným. Budu muset počkat, až se to řádně vyšetří. Ale odkudpak znáte vy mě?«

»To predsa vedia všetký!« vyhrkl druhý cikán. »Kto dal policajtom za posledný rok tolko rozumou? Každý vie, že sa niekde v tom kraju nachádza bosorka Martina - a ta vraj vie všetko!«

»Přeháníte. Všechno nevím,« zavrtěla jsem hlavou. »Ale vím toho dost. Mám takový dar - vidím do minulosti. Když se mi zachce, nic přede mnou nezůstane skryté. Znásilnění nebo loupež, všechno se dozvím.«

»Ja za to nemôžem,« vrtěl horlivě hlavou Štefan. »Ja už som taký.«

»Trochu laciné vysvětlení,« nesouhlasila jsem. »Nikdo se nemůže omlouvat, že je takový či makový. Ty jsi chtěl přece špásovat i se mnou, neříkej že ne!«

»Ja som to tak nemyslel,« ospravedlňoval se.

Marně. Byla jsem ještě trochu v ráži.

»A proč asi dali vás čtyři ke mně?« zeptala jsem se ho. »Já vám to povím. Abyste si se mnou pošpásovali. Pan Soukal si totiž myslí, že jsem pana Krska zavraždila a prohlásil, že se nic nestane, když mi to tady trochu osladíte. Řekl, že Ďuriš to nevydrží a znásilní mě. A až bude průšvih, neodnese to nikdo jiný než - Ďuriš.«

»Sviniak!« vyhrkl Štefan Ďuriš. »To mu nedarujem!«

»Ale naletěl bys mu, což?« Nedalo mi to a rýpla jsem do něho aspoň poznámkou. »Nějak moc dobře tě zná.«

»Už sa to nestaně. Já si to buděm pametať.«

»Mě si budete pamatovat? To ještě nevíte, že nás bosorek je v tomto kraji víc.«

»Aj, do paroma! To abyzme sa bali do niekoho baciť!«

»Tak mikoho nebijte a nic se vám nestane,« navrhla jsem. »My také nikoho nebijeme. Jen když se někomu zachce špásovat s námi, ale i potom raději vyjdeme v dobrém.«

»Ale keď je to tak, kto potom zabil toho Krska?« nedalo to dalšímu z cikánů.

»Pan Krsek se zabil sám,« řekla jsem vážně. »Ne že by to bylo jeho úmyslem. On chtěl zabít mě a nevěděl, že se ode mě odrážejí kule zpátky na toho, kdo na mě vystřelí.«

»Odrážajú - gule?«

»To je taková vlastnost bosorek,« pokrčila jsem rameny. »Když

na mě namíříte pistoli a stisknete spoušť, kule se ode mě odrazí a zastřelí vás.«

»Ale kto nemá pištol, strachovať sa nemusí...«

»Odražené kule ne,« souhlasila jsem. »Mohlo by se mu ale stát, že do něho udeří blesk. Věřte mi, nejlepší bude nechat bosorku či bosoráka na pokoji.«

Cikáni chvilku mlčeli.

»Eště že ta moja nie je bosorka,« ulevil si Ďuriš, ale nikdo z cikánů už nejevil snahu pokračovat v rozhovoru.

*****

Ještě toho dne si pro mě přišli a odvedli mě k výslechu. Musela jsem si vzít všechny věci a rozloučila jsem se také s cikány.

»Jste obviněna z vraždy pana Ludvíka Krska,« oznámil mi nepříjemně se tvářící policista v civilu. »To je zatím vše, na dalším se teprve pracuje. Nechcete se přece jen přiznat? Byla by to polehčující okolnost.«

»Nikoho jsem nezabila,« zavrtěla jsem hlavou. »Pak Krsek se zastřelil sám. Přesvědčíte se o tom, když srovnáte otisky prstů na vražedné zbrani, moje a pana Krska.«

»K tomu dojde také, nebojte se. Jenže vaši verzi nemůžeme přijmout. Kdyby pak Krsek střílel sám na sebe, vypadalo by jeho zranění úplně jinak. Považuji za jasně prokázané, že tu nešlo o sebevraždu, ale o vraždu.«

»Byl to trochu kuriózní případ, pravda,« trvala jsem na svém. »Nebyla to vlastně čistá sebevražda, protože pan Krsek neměl v úmyslu střílet na sebe. Nicméně vystřelil jenom on. Střílel na mě a zabila ho odražená kule.«

»Tak tomu nebylo,« přerušil mě policista. »Ta výmluva je sice lepší, ale stejně vám nevyjde. Není tam nic, od čeho by se mohla střela odrazit. Stěny domů v té uličce jsou velmi zašlé, skoro černé. Projektily by v nich zanechaly zřetelnou stopu. Můžeme tam někoho poslat rozhlédnout se ještě jednou, ale moc bych se divil, kdyby tam byla stopa, které bychom si prve nevšimli.«

»Nemusíte se tam vracet,« zavrtěla jsem hlavou. »Žádná stopa tam není. Kulka se neodrazila ode zdi, ale ode mne.«

Podíval se na mě se směsicí podezřívavosti a soucitu.

»Ach jo,« povzdychl si. »Tak vy chcete hrát tohle? Buďte si jistá, ani to vám nevyjde. Znalecké posudky o vašem stavu si samozřejmě vyžádám, ale na nepříčetnou nevypadáte. Možná dosáhnete, aby se proces o týden odložil, to bude všechno.«

»Nejsem nepříčetná,« usmála jsem se. »Přesvědčím vás, že mluvím pravdu. Ale co bych chtěla vyřešit dříve, jsou poměry v tomhle domě. Co víte o tom, že ke mně dali do cely cikány, známé firmy, popotahované za znásilnění?«

»Neříká se cikány,« opravil mě pedantsky. »Oficiálně se říká Romové.«

»Co to znamená - Romové?« opáčila jsem. »Jestli to ještě nevíte, Rom znamená v cikánštině člověk. Ale podle toho jsme my dva také Romové, stejně jako oni. Přece si nemyslíte, že jen oni jsou lidé. A zase vám nezbude jiné slovo než cikán, pokud chcete odlišit někoho této národnosti. Tady však nejde o cikány, ale o to, že jste mě zavřeli do jedné cely spolu se čtyřmi násilníky. Považujete to za normální? Já tedy ne. Tímto si oficiálně stěžuji a žádám vás, abyste mou stížnost laskavě přednesl, kam je zapotřebí.«

»Vy si nemáte nač stěžovat,« odsekl. »Stalo se vám něco? Pokud vím, chovali se k vám všichni korektně.«

»Jenom proto, že se dovedu proti obtěžování tohoto druhu sama ochránit,« opáčila jsem. »Být na mém místě jiná, asi by si teď na pana kapitána Soukala právem stěžovala.«

»Proč na kapitána Soukala?«

»Protože zrovna on měl nápad dát do mé cely ty cikány,« vysvětlovala jsem mu. »Mimochodem - vyjadřoval se o mně dost nelichotivě a doufám, že se mi omluví.«

»Vy jste opravdu nenormální!« vybuchl vyšetřovatel. »Chováte se, jako kdyby se vám děla křivda a zatím vás našli nad čerstvě zavražděnou mrtvolou! Bylo by asi pro vás mnohem výhodnější, kdybyste s námi více spolupracovala a získala tak nějakou polehčující okolnost, nemyslíte?«

»Nepotřebuji žádné polehčující okolnosti,« opáčila jsem. »Nejsem vinná tím, z čeho mě obviňujete. Pravda vyjde najevo a potom nedostanu nižší trest, jak mi navrhujete, ale budete mě muset propustit. A ještě se mi pan Soukal omluví.«

»Nějak moc si věříte!«

»Věřím, protože jako jediná vím, jak se všechno skutečně seběhlo. Pana Krska jsem nezabila. Naopak, on chtěl zabít mě a vystřelil na mě. Jeho zbraň jsem nikdy neměla v ruce, což se dá snadno prokázat prostřednictvím otisků prstů. Jediné, co vám může připadat neobvyklé, je moje tvrzení, že odrážím kulky. Ale v tom směru vás mohu kdykoliv přesvědčit pokusem. Jsem ochotná postavit se i před pistoli a nechat se střelit, ale jen před odborníkem na balistiku a za jistých podmínek.«

»Právě odborník na balistiku bezpečně vyloučil možnost, že by šlo o sebevraždu. Ten vám nepomůže.«

»Možná - nejspíš nic netuší o mých schopnostech, zejména co se týče odrážení kulí.«

»Taková schopnost odporuje zdravému rozumu a pochybuji, že vám ji soud uvěří,« opáčil s jistotou.

»Jděte mi už k šípku s vaším zdravým rozumem,« vykypěla jsem. »Tohle také odporuje zdravému rozumu?«

Zdvihla jsem prst do výšky svých očí. Nad jeho špičkou se po mých slovech objevil kulový blesk. Byl veliký pouhých pět centimetrů a osvětloval své nejbližší okolí modrou, jako měsíční září.

»Co je to?« vyjekl vyšetřovatel a odtáhl se.

»Obyčejný kulový blesk,« ujistila jsem ho. »Odpovězte mi, je proti zdravému rozumu, abych něco takového vytvořila a ovládala svou vůlí? Víte, právě takové hračky mi zajistily důvěru i patřičný odstup - a nejen u cikánů.«

»Hračky, říkáte?« vstal vyšetřovatel od stolu. »Pokud je to opravdový kulový blesk, mohla by to být velice nebezpečná hračka. Čím to děláte a jak jste k tomu vůbec přišla?«

»To je jedna z věcí, které se ode mě nedozvíte,« usmála jsem se. »Mám prostě poněkud neobvyklé možnosti. Proto mi tu říkají čarodějnice Martina. Vy jste o mně ještě neslyšel?«

»Jasnovidka Martina?« podíval se na mě udiveně. »O vás už jsem něco slyšel. Varovali nás zejména před vaším vlivem. Umíte prý každému vsugerovat co si usmyslíte - což o to, jak vidím, není to jenom pověst. Představoval jsem si vás jinak, mnohem starší. Nicméně mám za svou povinnost nenechat se tím ovlivnit. Je podivné, že jsme vás chytili v našem městě. Ale ať je to jak chce, budete se muset vrátit zpátky do cely.«

»K těm cikánům?« ušklíbla jsem se.

»To by bylo proti předpisům,« vrtěl hlavou. »Nebojte se, zavřeme vás do zvláštní cely. Nechce se mi ani uvěřit, že by někdo z našich lidí něco takového dopustil. Každý ví, že by byl za to trestně stíhaný a stálo by ho to v lepším případě kariéru, v horším by šel sedět.«

»Někteří lidé doufají, že se na jejich lumpárny nikdy nepřijde,« ujistila jsem ho. »Jen to tam laskavě zapište, ať se na to nezapomene. Výslech je doufám u konce?«

»Vlastně - ano. Já to zapíšu, jak jsem to slyšel - pokud jste mi všechno nevsugerovala. Samozřejmě si nejprve v klidu a bez vás přehraji magnetofonový záznam. Abych pravdu řekl, zajímá mě, co na něm bude.«

»Co by na něm bylo jiného než pravda? Na elektronické přístroje sugesce neplatí, to snad víte.«

Vyšetřovatel přivolal policisty. Přišli dva, ale zaujatý kapitán Soukal mezi nimi nebyl. Odvedli mě zdvořileji a bez hrubostí. V cele však na mě čekala policistka a podávala mi s komisním výrazem balíček s vězeňskými šaty.

»Převléknout!« poručila mi stroze.

»Už jsem se převlékla,« odtušila jsem a podala jsem jí svoje složené šaty.

»Tady do toho,« odsekla policistka.

»Tyhle šaty se mi nelíbí,« řekla jsem klidně. »Kdoví kdo to měl na sobě přede mnou.«

»Vybírat si nebudete,« zasyčela na mě policistka.

Převzala jsem tedy od ní kalhoty a halenu. Pokusila jsem se kalhoty natáhnout přes kombinézu, ale nemohla jsem se do úzkých nohavic vejít.

»Je mi to malé,« vrátila jsem kalhoty policistce.

»Děláte si snad ze mě blázny?« vyštěkla. »Rozumí se samo sebou, že musíte nejprve svléknout všechno, co máte na sobě. Proto tu taky jsem. Přede mnou se stydět nemusíte.«

»Jenže já tuhle kombinéza nesvléknu,« postavila jsem si hlavu. »Je mi v ní docela dobře a pokud vím, odsouzená jsem ještě nebyla, takže se vězeňské šaty pro mě nehodí.«

»Dejte to dolů - mám někoho zavolat?«

»I kdybyste na mě zavolala Belzebuba, tyhle šaty ze mě nedostanete,« prohlásila jsem s určitostí.

»Nezdržujte, nemám tady na starosti jenom vás,« zavrčela poli-

cistka a škubla mě za rukáv.

Zůstala jsem klidně stát. Fúrie v uniformě se chvíli marně pokoušela strhnout ze mě kombinézu. Mělo by ji trochu varovat, že kombinéza neměla jediný knoflík ani zip. Konečně poznala marnost takového snažení, ale nevzdala se. Zavolala si na pomoc jednoho z policistů, hlídkujících na chodbě.

Také on se chvíli marně namáhal. Nakonec mi začal trochu vyhrožovat, že na mně kombinézu rozřeže nožem, když ji sama nesundám po dobrém.

»Můžete to zkusit,« usmívala jsem se. Věděla jsem, co nevěděli oni. Tenhle oblek by odolal i pekelné výhni uvnitř kráteru sopky, stejně snadno jako zubům obřího žraloka. Jen v jednom případě by povolil - kdybych se sama pokusila jej zničit. Ale i pak bych musela vyvinout určité úsilí. To bylo nutné, jinak by nevydržel například první poněkud bouřlivý noční sen, kdy bych se chtěla obleku zbavit, aniž bych byla při plném vědomí.

S neskrývaným potěšením jsem pak pozorovala marné úsilí policisty. Ani ostrým nožem se mu nepodařilo oblek sebeméně poškodit.

»Proboha, co je to za látku?« vzdal to nakonec, udýchaný jako po maratónu. »Drží to jako židovská víra!«

»Museli byste nejprve zlomit kouzlo, které tenhle oblek vytvořilo,« ujistila jsem je. »Bez kouzla se svléknout nedá. Pokud budete trvat na tom, abych si oblékla ty vaše hadry, budete mi muset sehnat větší velikost. Obléknu si je navrch, ale nikdo mě nedonutí svlékat se, pokud sama nechci. A já nechci, to mi věřte.«

Byla jsem pevně rozhodnutá v tomhle neustoupit.

»Ale to je proti předpisům!« trvala na svém policistka.

»Zadržovat nevinné není proti předpisům?« vyjela jsem si na ni, ačkoliv ona za to tak docela nemohla.

»Jste tady pro vraždu, tak jakápak nevinnost?« vybuchla. »A ještě nám děláte nepříjemnosti!«

A zase mi strkala vězeňské šaty k obličeji.

»Nepříjemnosti? Nikoho jsem nezavraždila. Zavřeli mě sem jako podezřelou, chápu. Je to omyl. Odsouzená za vraždu jsem ještě nebyla a ani nebudu, tak si laskavě nechte tyhle hadry pro toho, kdo si je zaslouží. Vaše předpisy mě nezavazují, řídit se podle nich nemíním. U vás je to jiné, ale můžete po mně vyžadovat co chcete, splním jen to, co budu sama chtít. Chovejte se ke mně laskavě jako k nevinné, ostat-

ně je to pravda. Opravdu se nechci s vámi dohadovat.«

Pomalu, ale rozhodně jsem opět její ruku odstrčila.

»Taky byste mohla zůstat bez večeře,« syčela policistka.

»Ovšem,« přikývla jsem. »Jenomže já ji ani nechci. Právě jsem vám chtěla říci, že nebudu jíst.«

»Hladovka - hned první den?« ušklíbla se.

»Nebudu jíst vaše jídlo,« upřesnila jsem. »Nemějte péči, hlad mít nebudu. Něco si už vyčaruju.«

»Vyčarujete?« podívala se na mě poněkud nevěřícně, právě tak jako její kolega.

»Jo ták, vám to ještě neřekli?« rozesmála jsem se. »Vy opravdu nevíte, koho máte pod střechou?«

»Nechcete snad tvrdit, že jste něco mimořádného!«

»Čarodějnice je trochu mimořádný jev, nemyslíte?« usmála jsem se. »Zeptejte se raději někoho, co kdo ví o čarodějnici Martině! To jsem totiž já. Dříve jsem s vámi spolupracovala, teď stojíme proti sobě, místo abychom byli na jedné lodi. Je to škoda - ale vaše, ne moje.«

»No dobrá - neberte si to tak!« trhl sebou i policista. Popadl kolegyni za rukáv a bez ohledu na její udivený pohled ji vytáhl ven z cely. Zůstala jsem sama, ale jakmile za nimi zabouchly dveře, přenesla jsem se v duchu na chodbu.

»To jsem si oddechl!« odfoukl si policista. »Víte vůbec, paní kolegyně, čemu jsme utekli?«

»Co má být?«

»Ta ženská prý ovládá hypnózu,« ujistil ji. »Dokáže svou vůli vnutit, komu si vzpomene. Prý ovládá i africká kouzla, vúdú, nebo co to je. Vás před ní nevarovali?«

»Něco jsem zaslechla,« rozpomínala se. »Ale vůbec jsem tomu nevěřila. Copak by mě ve snu napadlo, že to není fáma?«

»Takových je prý v tomto kraji víc,« sděloval jí cestou po chodbě. »Zdá se, že je jich celá tajná sekta. Jeden z ní nedávno podobným kouzlem začaroval zdejšího vrchního soudce doktora Hamáčka - a ten opravdu zemřel. Nebude to nevinné, jak se vám snad na první pohled zdá. Kdoví, co tahle africká kouzla znamenají.«

*****

Teprve druhého dne ráno mě navštívil jakýsi pan Nezdara. Vpustili ho do mé cely a představil se jako můj obhájce.

»Myslíte si, že budu obhájce potřebovat?« usmála jsem se na něho, když jsme spolu byli sami.

»Podle toho, co o vašem případu vím, zajisté ano,« usmál se, i když trochu nuceně. »Jste obžalována z úkladné vraždy, to rozhodně není zanedbatelné obvinění.«

»Zřejmě se vám už něco dostalo do rukou,« přikývla jsem. »Jenomže - všechno je úplně jinak.«

»Poslyšte, slečno Kodětová, jestli vás mám hájit, musím nejprve podle pravdy vědět, co se doopravdy stalo,« zvážněl.

»Pokud jste četl záznam z vyšetřování - a pokud se tam dostalo všechno - pak už celou pravdu znáte. Jen se obávám, že tam všechno podstatné nenapsali.«

»Existují svědectví, o kterých asi nevíte,« pokračoval, jako by přeslechl, co jsem říkala. »Podle výpovědi dvanácti svědků jste byla krátce před vraždou spatřena se zavražděným ve vinárně, jen pár desítek metrů od místa vraždy. Svědkové poté vypovídali, že pan Krsek byl po rozhovoru s vámi zřejmě nesmírně rozrušený. Při placení dokonce nepočkal na drobné a vyběhl z vinárny neobvykle rychle. Co k tomu můžete dodat? Je podezření, že jste mu něčím vyhrožovala. Jak to doopravdy bylo? Navíc jsem byl informován, že jste i tady měla jakýsi incident kvůli obleku.«

Trochu jsem se zamyslela. Nechtěla jsem si popudit proti sobě i svého obhájce a to hned při prvním rozhovoru.

»Snad vám aspoň řekli, že jsem jasnovidka,« začala jsem proto opatrně.

»To sice v protokolu uvedeno mám, ale jako svému obhájci mi můžete klidně prozradit, jak je to doopravdy s tím vaším jasnovidectvím...«

»Z vašich slov soudím, že to považujete za nějaký trik, nemýlím se?«

»A co by to bylo jiného?« podíval se na mě zpříma.

»Chcete, abych vás o svých schopnostech přesvědčila?«

»Já na jasnovidectví nevěřím, paní Kodětová,« mávl rukou doktor Nezdara. »Víte, už jsem párkrát obhajoval vaše kolegy z různých cirkusů a variété. Můžete mi směle prozradit, jak to děláte. Těžko to bude něco převratného, co bych už dávno neznal.«

»Tak vy mi nevěříte... Máte pravdu, těžko byste mě mohl zastupovat. Jenomže já nelžu. Bylo v protokolu uvedeno i to, že jsem vyšetřovateli předvedla kulový blesk?«

Podíval se na mě tázavě.

»To tam nebylo. Lituji.«

»Aha - pan vyšetřovatel to považoval za halucinaci nebo sugesci nebo za něco takového,« zamyslela jsem se. »Co se dá dělat, předvedu vám to také, snad mi uvěříte aspoň vy. Bylo by ovšem lepší, kdybyste měl fotoaparát nebo videokameru. Říká se, že přístroje se zhypnotizovat nedají a zaznamenají čistou pravdu.«

»Když mi ukážete něco, co nedokážu vysvětlit, vezmu si s sebou příště fotoaparát,« sliboval, ačkoliv z jeho hlasu přímo čišel pobavený tón.

»Dobrá. Podívejte se. Jen na nic, prosím vás, nesahejte. S blesky nejsou žerty a kulový blesk neškodně jen vypadá.«

»Já mám pro strach uděláno,« opáčil klidně.

Sotva ta slova vyslovil, vzal by je nejspíš raději zpět. Ozvalo se ostré zasyčení a na dosah od jeho hlavy se přímo ve vzduchu začala pomalu zvětšovat oslnivě zářící kulička. Zprvu byla velká jako hrášek, pak jako holubí vejce, nakonec jako tenisový míč, syčela jako dvacet zmijí a voněla ozónem. Přitom se nezdálo, že by byla zvlášť horká - trochu tepla od ní sálalo, ale sotva jako od hrnku horké kávy.

»Tohle že je kulový blesk?« zeptal se obhájce opatrně. »Není to nějaká imitace, nebo holografický obraz?«

»Je to skutečný kulový blesk,« ujistila jsem ho. »Malá oblast čisté plazmy, poněkud zvláštního stavu hmoty. I v tak malém blesku je energie jako v kanistru benzínu a přibližně stejnou paseku to udělá, když vybuchne.«

»No, vypadá to věrohodně,« připustil. »Opravdu, tenhle trik neznám a jak se mi zdá, je velice úspěšný. Docela by mě zajímalo, jak to děláte.«

»Vy to považujete za trik?« zeptala jsem se ho.

»Ovšem. Velice by mě zajímalo, čím to je, že vás to tak poslouchá,« sondoval opatrně. »Podle mě byste na to musela mít nějaký přístroj, nebo ne?«

»Panebože!« zaúpěla jsem. »Kdy těmhle nevěřícím Tomášům dojde pravda, když je na ně i kulový blesk málo?«

Nechala jsem kuličku zmenšit a dosednout na stůl. Syčení zesílilo

a z desky stolu se vyvalil dým. Vzápětí jí blesk prošel, jako by tam ani nebyla. Svítil teď pod stolem. Dírou pět centimetrů v průměru prozařovalo jeho světlo nahoru. Pak trochu uhnul stranou a opět začal stoupat. Umakartová deska stolu ho nezastavila ani podruhé. Zůstaly v ní jen dvě téměř stejné díry s řeřavějícími okraji. Blesk se pak začal ještě více zmenšovat, až byl velký jen jako hrášek. Pak to prsklo - a byla opět tma.

»Vložte si prsty do těch děr, vy Tomáši!« řekla jsem na adresu advokáta.

Maně mě napadlo, že tahle slova řekl podle Bible Kristus onomu prvnímu Tomášovi a od té doby se tak říká lidem, kteří neuvěří ani vlastním očím, když se přihodí něco, co nejsou schopni pochopit rozumem.

»Ještě si myslíte, že je to pouhý trik? To mám kvůli vám vyvolat zemětřesení, nebo jinou katastrofu? Kdoví, zda byste mě i potom bral vážně!«

Doktor Nezdara si zaraženě ohmatával obě díry. Přitom se asi trochu spálil o žhavý okraj, protože sykl bolestí

»Vy můžete vyvolat zemětřesení?« podíval se na mě.

»Ano, ale nechtějte, abych začala. Z téhle místnosti se oknem vyskočit nedá, jsou tady mříže.«

»Ale to přece není možné! To přece vůbec není v lidských silách!« trval na svém skoro zoufale.

»Není to v lidských silách, to máte pravdu,« souhlasila jsem. »Ale já jsem čarodějnice, cožpak vám to znovu a znovu neopakuji?«

»Čarodějnice nemají v moderní době co dělat!« zaúpěl.

»Ale mají!« ujistila jsem ho. »Dobrá, nebudeme tomu tedy říkat čarování, ale využívání vědy. Už vám to zní lépe?«

»To byste na to musela mít nějaké přístroje, co já vím? Tady přece nic nemáte!«

»Třeba mám,« přikývla jsem. »Třeba jsem já sama takovým záhadným přístrojem.«

»A tomu mám věřit?« vybuchl.

»Budete muset,« pokývala jsem hlavou. »Raději neříkejte, že něco nejde. Můžete nanejvýš opatrně prohlásit, že se děje něco mimo vaše chápání. Váženým členům Francouzské akademie kdysi také nešlo do hlavy, že by mohly kameny padat z nebe. Prohlásili, že kameny v nebi nejsou, tudíž nepadají. Omlouvá je, že nevěděli nic o

meteoritech - ale přivolali tím na své hlavy přímo nesmrtelnou ostudu.«

»Ale jak to, že právě vy, vesnická učitelka, takové věci znáte a dokonce ovládáte? To nepochopím!«

»Proč byste to nepochopil? Slyšel jste o panu Dänikenovi o jeho mimozemských civilizacích? Představte si tedy, že to všechno znám - třeba od mimozemšťanů.«

»Vy jste nějaké viděla? Takové ty známé zelené mužíčky v létajících talířích?«

»Viděla - a nejen já. Jenomže jsou do červena a nelétají v létajících talířích.«

Koukal se na mě tak nedůvěřivě, že se nedalo uhodnout, zda je vyděšený nebo mě v duchu lituje. Řekla jsem si, že už jsem mu toho vybrebtala dost a je na čase vrátit se k věci.

»O to snad přece nejde,« nasadila jsem opět klidný tón. »Nesedíte tady proto, abych vám vykládala o mimozemšťanech, ale abyste zjistil pravdu. Obvinili mě z vraždy, kterou jsem nespáchala. Proto chci, aby konečně někdo uvěřil, že se ode mě odrážejí kule. Slyšel jste někdy výraz »fext«? To jsem totiž já. Důkaz může být velice jednoduchý. Stačí upnout do svěráku pistoli, já podržím před hlavní ruku a někdo zatáhne za provázek a stiskne spoušť. Musí ovšem stát stranou, jinak ho odražená střela zabije. Myslíte si, že bych navrhovala tak drastickou zkoušku, kdyby to nebyla pravda? Jakmile se dokáže, že se ode mě kule opravdu odrážejí, bude jednoduché prokázat, že pan Krsek zabil sám sebe výstřelem na mne. Jen tak na okraj, už víte, že pan Ludvík Krsek nedávno zastřelil pana Vykoukala? Mohli jste se to ale dozvědět hned po činu, kdybyste se obrátili na mne.«

»Jak to můžete vědět?«

»Mám jasnovidecké schopnosti,« připomněla jsem mu.

»Ale to je neuvěřitelné!«

»Je to pravda, neuvěřitelná pravda,« vzdychla jsem si. »Ale což je vážně takový problém sehnat pár odborníků, kteří dokáží posoudit a pravdivě popsat, co spatří na vlastní oči? Pokud nebudou věřit ani svým očím, mohou si přibrat na pomoc i fotografa.«

»Já nevím,« přiznal. »Připadá mi to jako zlý sen.«

»Mně zase jako zlý sen připadá, že zde sedím coby hlavní obžalovaná, místo abych své schopnosti využívala ve službách zákona. Já už jsem s policií spolupracovala a myslím, že to byla úspěšná spolu-

práce. Kdo měl zájem na jejím ukončení? Co víte o tom, že policii zakázali přijímat ode mě rady? Mám na to zlost. Jestli o tom nevíte, nevadí, však já se dozvím, kdo za tím vězí. Tomu holomkovi ať bude samo peklo milostivo - protože se s ním brzy seznámí.«

»Chcete tvrdit, že existuje i peklo?«

»Ale to ne - teď mluvím obrazně. Peklo udělám tomu, kdo se bude zastávat zločinců. Třeba tím, že se pokusil postavit mě mimo veškeré dění - a teď dokonce i mimo zákon.«

»A co když to nebylo úmyslné? Cožpak je to normální, aby s policií spolupracovala - jasnovidka?«

»Normální - nenormální. Já jsem přece policii nedodávala jako deus ex machina hotová řešení případů, založená jen na jejich důvěře v mou pravdu, ale především skutečnosti, které někdo přehlédl. Každý zločinec byl přece usvědčen obvyklými důkazy. Zákon nepřišel zkrátka, spravedlnost také. Řekněte, kdo měl zájem tohle rozbít, ne-li stejný zločinec? A i kdyby neměl na zločinech podíl, neměl se proti nám postavit. Každý snad musel poznat, že jsme na straně práva. Navíc, existují věci mezi nebem a zemí, se kterými se nežertuje.«

»A vy ho opravdu objevíte?«

»Možná mi to bude chvilku trvat, ale najdu ho tak jistě, jako teď vidím vás. Víte, bude to asi hrozná práce. Už jsem zjistila, že stopy vedou velmi vysoko, ale ničeho se neleknu a bude-li třeba, udělám takové zemětřesení, že to někoho asi bude stát křeslo - i kdyby měla padnout celá vláda.«

»Jde z vás strach,« ušklíbl se.

»No, možná, že do té doby trochu vychladnu,« připustila jsem smířlivěji. »Víte, já jsem snad mírná, ale nedávno jsem vyvolala zemětřesení, že padaly větve se stromů.«

»To bych rád viděl... Kde?«

»Bohužel, nebylo to obrazně, ale doopravdy. Stalo se to trochu daleko odtud, v Africe, jestli to chcete vědět.«

»Ale přece je něco divného. Když máte takové možnosti, jak mi vysvětlíte, že vás policie zavřela do vězení?«

»Protože jsem nechtěla nikomu škodit,« ujišťovala jsem ho. »Policisté nedělali nic víc než svou povinnost. Na ně jsem se zlobit nemohla - a tím méně trestat. Vybojovala jsem si jen tuhletu červenohnědou kombinézu, je to nejpohodlnější oblek, který znám. Když už tady jsem, ačkoliv jsem bez viny, nenuťte mě aspoň oblékat se do pří-

šerných vězeňských hadrů.«

»No, vy nebudete snadný případ,« povzdychl si doktor. »Budu se snažit dosáhnout nějakých testů, co navrhujete.«

»Prosím - snažte se. Já to tu vydržím. Potřebuji hlavně klid - a ten tu budu mít. Nemyslete si, jasnovidectví není jednoduché, dost člověka vyčerpává. Ale já si nedám pokoj, dokud nepoznám všechno. Pak se uvidí, kdo s koho!«

*****

Vrátila jsem se do cely, ale klid jsem tam neměla. Za malou chvíli poté mě opět vyvedli k výslechu. Mezitím jsem si už zjistila jméno vyšetřovatele - jednalo se o jakéhosi JUDr Milana Sumka. Hned jsem mu samozřejmě vyčetla, že do protokolu píše jen to, co se mu hodí. Když se ohradil, že to není pravda, chtěla jsem vidět protokol z minulého výslechu, abych se přesvědčila, zda je tam zapsán kulový blesk, který jsem mu předvedla.

»Vy jste ten protokol přece už podepsala,« vysmál se mi do očí.

»Já že jsem něco podepisovala?« vybuchla jsem. »Vy asi chcete, abych si vás připsala na seznam podezřelých!«

»Na jaký seznam?«

»Mám takový seznam lidí,« ujistila jsem ho už klidnějším tónem, který - a to on ještě nevěděl - mohl být i zlověstný. »A nejvýše jsou na něm ti, kdo se provinili zneužitím svých pravomocí. Čím je hříšník výše postavený, tím hůře pro něho. Vy si to tu, jak vidím, nějak moc zjednodušujete.«

»To je sice hezké, ale na váš pofidérní seznam asi nikdo nebude brát zřetel,« posmíval se mi.

»Myslíte?« ušklíbla jsem se. »Víte co? Něco vám přečtu, budete se určitě divit.«

Opřela jsem se tak pohodlně jak to šlo, zavřela oči a co nejrychleji jsem se přenesla do jeho včerejší kanceláře. Pak jsem v klidu přečetla všechno, co o mně do protokolu napsal. Vznášela jsem se nad ním a četla mu to přes rameno, doslova a do písmene, včetně těch formulací, jako »obviněná očividně nerozlišuje mezi skutečností a svými sny...«

Pak jsem opět otevřela oči a zkoumavě jsem se na něho podívala.

»Poslyšte, vaše dedukce se sice hezky čtou, jenomže jsou vedle jak ta jedle,« řekla jsem nakonec. »Možná byste s nimi uspěl v detektivce, ale ne tady. Protokol z výslechu by měl být rozhodně přesnější. Zejména mi tam chybí to hlavní. Měl jste se aspoň okrajově zmínit o kulovém blesku, co jsem vám předvedla.«

»To jsem tam napsat nemohl - byla to halucinace, kterou jste na mě zkoušela,« tvrdil skálopevně.

»Halucinace?« vybuchla jsem. »Jak můžete o mně napsat, že nerozlišuji mezi sny a skutečností, když sám tak jasnou skutečnost považujete za pouhý sen?«

Chvíli jsem se bezradně rozhlížela. Pak jsem ale dostala nápad a opět jsem se na chvíli ponořila sama do sebe.

»Nespěte mi tady!« zatřásl se mnou vyšetřovatel.

»Já nespím,« urazila jsem se. »Ale můžete si být jistý, že když takhle zavřu oči, pak se něco děje. Abyste věděl, za chvíli vám zavolá vaše paní. Bude patřičně vyděšená a není divu. Před chviličkou vám vletěl do obýváku kulový blesk. Vy na ně asi nevěříte, ale tentokrát to máte doma pěkně černé na bílém. Abyste to neměl jednoduché, nechala jsem ten blesk vybuchnout. Ne v bytě, jen na dvorku, ale odnesli to králíci v králíkárně. Doufám, že po této lekci uvěříte, že mé kulové blesky nebyly pouhý sen!«

»Řeči!« odsekl. »Raději kdybyste si vzpomněla, jak to doopravdy bylo, když jste střílela na pana Krska.«

»Já jsem nikdy na nikoho nestřílela,« opakovala jsem mu zatvrzele. »A vy tu nejste od toho, abyste mi stále vnucoval své utkvělé představy. Zbytečně na mě zkoušíte ty sugestivní otázky. Máte zjišťovat skutečnost. Co takhle otisky prstů na vražedné zbrani? Moje tam nejsou, vždyť jsem tu zbraň neměla ani na okamžik v ruce.«

V té chvíli přiběhla policistka a cosi doktoru Sumkovi pošeptala. Byla to právě ta, která ze mě včera chtěla marně strhnout kombinézu. V podvečer jsem se rozhodla, že bude asi lépe znát všechny policisty jménem a zjistila jsem si jejich osobní údaje. Poručici Ivaně Váňové bylo už dvaatřicet let a byla dosud svobodná, což také o něčem hovořilo.

Doktor Sumek se na mě udiveně podíval, ale pak se zvedl a odešel z místnosti. Poručice Váňová tu zůstala místo něho. Když jsem se opět schoulila a zavřela oči, obořila se na mě.

»Nejste na koncertě, abyste tady spala!«

»Já nespím, paní Váňová. Když zavřu oči, tak čaruji. Moc mě zajímá, jak se bude doktor Sumek tvářit, až dorazí domů.«

»Pan doktor tu má ještě plno práce. Nejprve vás a potom ještě další vyšetřování.«

»Moc bych se divila, kdyby tu zůstal po tom, co se právě přihodilo v jeho domě.«

»Co vy o tom můžete vědět?«

»Víc než vy,« odsekla jsem. »Jednak jsem jasnovidka, což jste asi zapomněla. A za druhé jsem čarodějnice, takže jsem tu pohromu na jeho dům přivolala. Pikantní na tom je, že pan doktor Sumek na čarování nevěří. Buďto bude muset uvěřit, že je něco takového vůbec možné - pak mu zaplatím i ty králíky. Nebo tomu neuvěří - a v takovém případě si koleduje o další a ještě horší nepříjemnosti.«

»Jaké králíky?«

»Králíky v jeho králíkárně. Zabila jsem mu je bleskem.«

»Mluvíte, jako kdybyste opravdu uměla čarovat!«

»Potíž je v tom, že umím. Poslyšte paní Váňová, vy mi to také nevěříte, že?«

»Ani slovo,« přitakala sebevědomě.

Trochu jsem se zasnila. Jen nakrátko a otevřela jsem oči dříve než mě mohla opět pokárat.

»Až přijdete domů, dobře se rozhlédněte. Asi si budete muset dát znovu vymalovat obývák, ale nejprve vám bude muset nějaký šikovný zedník zahladit ten nápis na stěně.«

»Jaký nápis?« nechápala. »Žádný nápis v obýváku nemám.«

»Teď už máte,« ujistila jsem ji. »Je vyvedený nádherně, plasticky, hluboký tak tři centimetry - a úplně černý.«

»To je nesmysl!«

»Chcete, abych vám tam ještě něco připsala?«

»Já vám na to nenaletím!« vybuchla Váňová.

»To není tak špatný nápad,« pochválila jsem ji jízlivě. »Já... vám... na... to... ne... na..letím... Tak - a máte to tam taky - ovšem budete si muset posvítit baterkou, nechtěně jsem vám právě přepálila nějaké elektrické vedení.«

»Schizofreničko!« zpražila mě poručice.

Pan doktor Sumek už se nevrátil a místo něho přišel jiný policista. Odvedl mě spolu s poručicí Váňovou zpátky do cely a protože jsem odmítla odejít na večeři, zamkli mě.

*****

Mohla jsem se proto plně soustředit na zjišťování, kde je zakopán pes. Nezajímala jsem se vůbec tím, z čeho mě tady obviňovali - spoléhala jsem se, že v tom směru snadno pravdu prokážu. Zajímalo mě něco jiného. Všichni tady byli varováni přede mnou - že dokážu ovlivňovat lidi. Ano, dokážu, ale ne tak, jak to bylo prezentováno. Mám přímo děsné možnosti, ale nikdy jsem neuvažovala o ovlivňování lidi hypnózou či jiným podobným způsobem. Ostatně si myslím, že to ani nejde, aspoň o žádné takové možnosti nevím. Věděla jsem už, že protivníky mohu zastrašit, mohu dokonce způsobit něčí smrt, ale rovněž tak dobře jsem věděla, že žádný takový čin nebude doprovázen souhlasem Rygyňů. A já jsem opravdu chtěla působit tak, aby se moje činy s odporem mimozemšťanů nesetkaly.

Nicméně jsem musela počítat s možností, že se proti nám postaví mocní tohoto světa. Mezivládní dohoda s Afričany by tomu nasvědčovala a její důsledky už jsme pocítili. Trochu jsem se zamyslela. Neměla bych dát najevo Jírovi a ostatním fextům, co se tady děje? Ovládám přece prostředky, které mi umožňují domlouvat se i na dálku. A ne jenom tím, že dovedu sesílat blesky, jako když jsem chtěla přivolat pana Smetanu. Dnes už umím víc - a ovládám i jemnější prostředky.

Promítla jsem se do přítomnosti přímo do své chalupy. Na židličce stranou stolu jsem spatřila Jíru. Seděl, v ruce měl sluchátko telefonu a s někým hovořil.

Rozsvítila jsem mu přímo před očima jeden z miniaturních kulových blesků, velikých jen jako hrášek. Hned pochopil, že se s ním chci domluvit, ukončil hovor a položil sluchátko.

»Buď zdráv, Jíro!« napsala jsem kulovým bleskem rychle ve vzduchu.

Jíra vyskočil a rychle si z obvyklého místa ze zásuvky kuchyňského stolu podal malý sešitek.

»Mám nápad,« napsal na čistou stránku tužkou. »Vím, do které cely tě zavřeli. Máš-li tam kus papíru, mohli bychom si dopisovat, ale pokud nemáš, budu psát a ty můžeš mluvit, odezírám si to. Ani nemusíš vyslovovat nahlas.«

Napadlo mě ještě něco lepšího.

»Můžeme psát oba,« psala jsem jiskřící ohnivou kuličkou do sešitu před ním. Za kulovým bleskem zůstávala na papíře tenká zuhelnatělá čára, tmavší než stopa tuhy.

»Tím lépe,« napsal v odpověď Jíra. »Přiznám se, tohle by mě nenapadlo, ale je to ještě lepší.«

»Je něco nového?«

»Nového je tolik, že by to vydalo na celé slušné noviny. V těch se to ostatně odehrává. Jestli to nevíš, získali jsme dalších pět fextů. Později ti je představím, ale teď stačí, když víš, že všichni táhneme za jeden provaz. Šalda získal tři kamarády v Praze a když jim vysvětlil oč jde, přidali se k nám. Šalda se s nimi pustil do té mezistátní dohody, chtěl by zjistit odkud kam vedou nitky. Očekávají pořádný skandál, až to praskne.«

»Myslíš, že nám bude někdo věřit?« napsala jsem rychle, sotva stačil ucuknout rukou s papíru.

»Na slova nějakých jasnovidců samozřejmě nikdo nedá, ale my už máme i první písemné důkazy. A řeknu ti, nechtěl bych sedět ve dvou ministerských křeslech, až to vypukne.«

»A co já?« starala jsem se. »Kde bych měla pomoci?«

»Nedělej nic,« napsal. »Jednak nejsi provozuschopná, ale především, Šaldova parta je mnohem dál, než kam by ses mohla dostat ty. Nezapomeň, jsou na to čtyři, nakvartýrovali se do jediné místnosti a neustále se vzájemně informují, co kdo z nich dělá. Určitě disponuješ mohutnější palebnou silou než oni, ale nemáš tak velké množství informací. Druhou takovou skupinu tvoří Kozina a dva jeho kamarádi na Moravě. Zakousli se do toho z jiné stránky. Rozhodli se odhalovat nepravosti na Moravě. Každý vyřešený případ nabídnou policii a současně i novinám. Neřekla bys jaký mají úspěch. Policie si nedovolí zastrčit takový případ k ledu když ví, že to bude už druhého dne na veřejnosti. Policejní auta se jen míhají Moravou. Což je přesně to co jsme chtěli.«

»A co my dva?« napsala jsem mu hned. »Cožpak budeme jen tak sedět, když se tohle děje?«

»Nejsme jen dva,« ujistil mě. »Zapomněla jsi na našeho přítele, pana Smetanu? Už se vrátil. Abys nemusela zjišťovat kde je a co dělá, pak věz, je právě na ministerstvu vnitra. Občas ho navádím telefonem, protože my dva jsme třetí parta. Jenom ty nám zatím chybíš, ale to se

snad brzy změní.«

»Co ty o tom víš? Připadám si jako ptáček v kleci.«

»Ptáček se zuby tygra,« připsal pod to Jíra. »Dobře jsem viděl, co jsi vyvedla panu Sumkovi i paní Váňové. Budiž, asi to bylo zapotřebí, ačkoliv to vypadalo trochu pouťově. Zdá se, že jsi měla úspěch aspoň u pana doktora, zatímco u paní Váňové sis celkem zbytečně přidělala dalšího nepřítele. Jen se na ni podívej, jak ta chuděrka brečela nad svým obývákem. Bude ti to hned jasné.«

»Udělala jsem to, protože jsem ji musela přesvědčit.«

»Nemusela,« doprovodil Jíra psaná slova zavrtěním hlavy. »Ale co už se stalo, stalo se. My jsme se ostatně kdysi také rádi předváděli. Jenomže dělat šaškárny nás časem přešlo.«

»Šaškárny?«

Tohle slovo jsem nenapsala, jenom jsem ohnivou kuličkou kolem posledního Jírova slova udělala černý ovál a doplnila na konec věty otazník.

»To se rozumí,« psal dál. »Ale nechci tě odrazovat, sama snad víš, na co bys měla věnovat energii. Ujišťuji tě, pořád platí, zavřít tě mohli, pustit budou muset.«

»No dobrá,« ustoupila jsem. »Přestanu se tedy předvádět a věnuji se něčemu důležitějšímu. Ale nerada bych se do toho pouštěla sama. Sám víš, že se to lépe táhne v partě.«

»Ty jsi pořád naše parťačka,« napsal mi Jíra až na samý dolní okraj papíru. Pak papír otočil. Všechny moje nápisy, vytvořené místo perem kulovým bleskem, byly propálené skrz, ale na dalším listu papíru nebyly znát. Naučila jsem se vést tak jemně i toto neobvyklé psací náčiní.

Nedalo mi to a napsala jsem poslední větu. Slyšela jsem už na chodbě nějaký hluk a tušila jsem, že chvilková pohoda ve vězeňské cele už dlouho nepotrvá.

»Mám tě ráda, Jíro!«

Napsala jsem to už jen tak ve vzduchu - a vzápětí poté se ohnivá jiskra neškodně rozprskla jako vánoční prskavka.

*****

Vyvedli mě z cely a brzy jsem opět stála před zamračeným vyšetřovatelem doktorem Sumkem.

»Vyhrála jste,« přiznal, i když očividně nerad. Říkal to kysele, nicméně u mě tímto rytířským gestem získal ztracený respekt, o který přišel když se neodvážil do protokolu o mém výslechu poctivě napsat o kulovém blesku.

»Pokud to nebylo Pyrrhovo vítězství,« podotkla jsem. Teď teprve jsem litovala, s jakou razancí jsem jednala.

»Přesvědčila jste mě, že máte poněkud neobvyklé, nicméně hmatatelné a dokazatelné schopnosti.«

»To jsem přece tvrdila od začátku. Jsem ochotna kdykoliv a komukoliv podat další důkazy.«

»Jak říkám, mě jste přesvědčila,« mávl odmítavě rukou. »Jedna pohroma mi stačila.«

»Králíky vám zaplatím,« ujistila jsem ho. »Přiznávám, že jsem je zabila a způsobila vám tím škodu.«

»O králíky nejde,« mávl rukou. »I když ta zvířata za nic nemohla. Měl jsem uvěřit dřív, bez té ukázky.«

»Zvířátek je vám líto - a nevinného člověka ne?«

Zamračil se, ale na tohle rýpnutí nereagoval.

»Uvěřil jsem, že máte velice neobvyklé schopnosti, jenže k plnému důkazu by bylo zapotřebí vykonat tu zkoušku, kterou jste sama navrhovala. Jste opravdu ochotna podstoupit testy i s ostře nabitou střelnou zbraní? Dobře si to rozvažte!«

»Nabízím vám to od začátku,« oddechla jsem si. Teprv teď jsem ho měla tam, kde jsem ho chtěla mít. »Jakmile dojde na důkazy, namísto pouhého páčení přiznání, mám vyhráno.«

»Dobrá, půjdeme do balistické laboratoře,« vstal doktor Sumek. »Už nás tam čekají. Vaši sebejistotu obdivuji, i když mi tvrdíte příliš podivné věci. Rozhodl jsem se risknout to. Když se ukáže, že jste si

jenom vymýšlela, bude vás to bolet určitě více než mě.«

V doprovodu dalšího policisty jsme sešli do sklepa, kde na nás opravdu čekali dva starší pánové. Jednoho jsem ihned poznala, zato druhého jsem dosud viděla jen v barevně velice zkresleném jasnovidění.

»Tady je náš odborník na balistiku, pan inženýr Gazda,« představil mi ho na úvod doktor Sumek. »Pro jistotu jsem si přizval i našeho policejního lékaře, pana doktora Vašátka. To pro případ, že byste nemluvila pravdu.«

»My dva už se známe, ale čím víc lidí to uvidí, tím bude pro mě lépe,« podotkla jsem klidně.

Pak jsem se chvíli s inženýrem Gazdou dohadovala o tom, jak pokus provést. Nijak se nedivil, zřejmě už byl připraven na to, že se budou dít věci neobyčejné. Podle mého návodu nejprve pevně upnul do svěráku ostře nabitou pistoli a před ni na opačný konec stolu umístil plechovou bednu s papírovým víkem, napěchovanou vatou. Měl ji připravenou pro balistické zkoušky zkoumaných zbraní. Stejnou krabici postavil také na opačnou stranu, za pistoli. Připravil si provázek, kterým by mohl stisknout spoušť, aniž by se sám vystavoval nebezpečí hrozícímu z odražené kulky.

Bylo vidět, že mi docela věří.

Nejprve si všichni nasadili na uši tlumiče hluku. Potom inženýr Gazda provázkem stiskl spoušť a odpálil tak zkušební ránu. Sklepením práskl výstřel, při kterém kulka prorazila papírové víko krabice a bezmocně se zavrtala do vaty.

Inženýr Gazda samolepkou zalepil otvor po střele. Potom jsem ke krabici přistoupila já a natáhla ruku, takže má dlaň zakryla zalepený otvor po první kulce. Pistole byla neustále pevně upnutá a dalo se čekat, že druhá kulka poletí stejnou dráhou jako první. Kdybych nebyla fextem, prostřelila by mi dlaň - a to by jistě nebylo příjemné zranění. Nicméně ruka vypadala pro mě i pro ně přijatelněji, než abych se kulce do cesty postavila tělem.

»Nerozmyslíte si to?« zeptal se mě vážně inženýr Gazda.

»Proč?« usmála jsem se. »Jen střílejte!«

Inženýr nerozhodně, ale přece zatáhl za provázek. Tichem sklepení zaburácel další výstřel.

Pocítila jsem štípnutí do dlaně, ale nic víc, jak jsem ostatně očekávala. Pozornost všech se samozřejmě soustředila nejprve na mou

ruku, ale když všichni viděli, že se mi vážně nic nestalo, nevěřícně se otočili k druhé krabici.

Ve víku byl otvor po druhé kulce, přesně tak, jak jsem to předem popisovala. Jen s menším dodatkem. Odražená kulka neprolétla jenom papírovým víkem, ale také vrstvou vaty a na druhé straně vylétla z plechové krabice ven a zanechala za sebou v plechu otvor s otřepanými okraji. Kule odražené od fextů získávají zdvojnásobením původní rychlosti průraznost. Vzpomněla jsem si na Jírovo vyprávění, jak se u Tobruku postavil do cesty německému tanku a kulometčík ho pokropil zápalným střelivem. Střelce to samozřejmě stálo život, neboť odražené projektily snadno probily i tankový pancíř, ačkoliv nešlo o průbojné, ale o zápalné střelivo. To se ostatně brzy projevilo, neboť tank vzplanul jako pochodeň a zahynul v něm i zbytek jeho osádky.

»Tak měla přece jen pravdu,« povzdychl si inženýr Gazda. Ze všech zúčastněných mužů se vzpamatoval první. »Ona vážně porušuje přírodní zákony!«

»Ukažte ruku?« požádal mě doktor Vašátko. Na dlani jsem měla jen slabě začervenalé místo.

»Ženská, víte vy vůbec, co to znamená?« obrátil se ke mě vyčítavě inženýr Gazda.

»Já vím,« přikývla jsem vážně. »Jsem fext, tohle slůvko vysvětluje vše. Nic míň, nic víc.«

»Jak to, nic víc?« vybuchl inženýr. »No dobře, jste tedy fext, ale proč nám tady likvidujete balistiku a s ní nejspíš celou fyziku?«

»Já nic nelikviduju,« řekla jsem. »Prostě jste tu viděli jeden z extrémních případů.«

Nechala jsem je hádat známou hádanku s kamenem, vrženým do vody, který se sám vrátí až na břeh. Kupodivu ani inženýr Gazda neuhodl, že se jedná o obyčejnou skákající žabku, jaké zná jistě každý kluk. Když jsem jim pak prozradila o co jde, namítl inženýr Gazda, že v mém případě určitě nejde o stejný jev. Souhlasila jsem s ním.

»Máte pravdu, jde tady o něco odlišného a nevím ani, zda bych vám tu dokázala popsat, podle jakých rovnic se to chová a co všechno se toho jevu účastní.«

Vytasila jsem se s paradoxem, který umožňuje zasvěceným bosýma nohama chodit po žhavém uhlí, či jak to Jíra už dávno provozoval, holýma rukama narovnávat rozežhavenou podkovu.

»Jednu věc mi ale nevysvětlíte!« trval na svém inženýr Gazda za

souhlasného mručení ostatních pánů. »Proč zrovna vy máte schopnost odrážet střely? Vždyť právě takovými střelami zahynuly ve válkách celé miliony lidí. K těm se fyzika chová normálně, to jest krutě, zatímco vás to vynechává?«

»To vám opravdu nevysvětlím,« pokrčila jsem rameny. »To už není účelem tohoto zkoumání. Máte přece zjistit, jak tomu bylo v případě smrti pana Krska. Snad jste se už dostatečně přesvědčili, že moje verze není pouhá bajka. Měli byste teď sepsat nějaký protokol - a tím skončíme. Už jste mě zadrželi na delší dobu, než bylo nezbytně nutné. Jen tak na okraj vám povím ještě něco. Porovnejte si obě kulky navzájem. Bývají na nich rýhy a podle nich se dá poznat, zda byly nebo nebyly obě dvě vystřelené z téže zbraně - ale to vy jistě znáte, o tom vás poučovat nemíním. Jen vás chci upozornit na další zvláštnost. Tentokrát ty kulky budou odlišné. Ta, co se mi odrazila od dlaně, je totiž zrcadlově otočená.«

»Jak to?« zvedl údivem obočí inženýr Gazda.

»Odražení kulky od fexta nevypadá jako odraz od nějakého pružného materiálu,« vysvětlovala jsem mu. »To by pak kulka letěla pozpátku. Místo toho se obrátí naruby jako rukavička a letí opět špicí dopředu.«

»Obrátí to kulku - naruby?«

»No - na okamžik se její hmota stane trochu prostupnější - a špice, když mění směr, projde zbytkem střely. Víte, ve hmotě jsou jednotlivé atomy od sebe dost vzdálené, aby mezi nimi prošlo dvakrát více takových atomů.«

»To vypadá příliš neuvěřitelně. Jak to můžete tak směle tvrdit? Vy jste to nějak zkoumala?«

»Nezkoumala. Prostě to vím. Až se vy na ty obrácené rýhy podíváte mikroskopem, dáte mi zapravdu i v tomhle bodě.«

*****

Jakmile jsem tímto pokusem přesvědčila odborníky, začalo se všechno odvíjet zcela jiným směrem. Soudní znalec v oboru balistiky vyšetřovateli na místě potvrdil, že za předpokladu odrážení projektilů, jak jsem je popisovala a dokázala, mohl podnikatel Krsek zahynout

vlastní rukou při pokusu o vraždu obžalované. Vzhledem k dalším indiciím, zejména co do otisků prstů, se tato verze stala nejvíce pravděpodobnou. Nicméně jsem se opět musela vrátit do své cely a zůstala jsem pořád hlavní podezřelou. Policejní i soudní mašinerie bývají velmi těžkopádné, pokud jde o zproštění viny a jenom vyšetřovatel Smetana riskoval propustit mě, když zjistil, že pan Hamáček proti mě nic nemá a teprve se chystá všechno inscenovat. Ale teď už mi to ani nevadilo. Hlavně že pravda vyšla najevo.

Ukončení výslechů bylo aspoň poloviční vítězství. Kdyby nic jiného, získala jsem klid. Rozhodla jsem se toho využít a zjistit, co nikdo z nás ještě pořádně nezkoumal. Vypravila jsem se opět do Afriky, tentokrát jenom obrazně.

Přenesla jsem se nejprve do okamžiku, kdy jsem opustila dva muže, odpovědné za přepadovou akci v mé chalupě.

Jak se zdálo, jeden se rozhodl dát od dalších akcí ruce pryč a opravdu nic víc nepodnikal. Zato druhého, který celou akci vedl, jsem zřejmě nezastavila. Brzy jsem objevila jeho další aktivity, které vyústily v tajnou vládní misi do naší republiky. Že jim naši vládní hodnostáři naletěli, byla jiná záležitost, ale tou se teď zabývala Šaldova skupina. Já jsem se ve zrychlených záběrech spolu s agentem vrátila do Afriky a sledovala jeho další kroky.

Brzy jsem znala jeho jméno i bydliště. Jmenoval se Kwama Guriss a bydlel ve větším městě na jižním cípu své země. Měl tam veliký pozemek, honosnou vilu a spoustu menších staveb, jak se na velkou hospodářskou farmu sluší.

Znepokojilo mě ale, že začal najímat chlapy a podroboval je v této tajné soukromé základně tvrdému výcviku. Uvažovala jsem se znepokojením, k čemu bude potřebovat takto vyškolené zabijáky. Určitě ne k přátelským večírkům.

A tušila jsem správně. Dříve než jsem se dopracovala do současnosti, objevila jsem první vraždu. Obětí byl nepříliš významný podnikatel z téhož města. Důležité bylo, že vrahům před svou smrtí podepsal šeky na celý svůj majetek, aby si zachránil alespoň holý život. Nepomohl si a skončil s dírou v hlavě a s velkým kamenem na krku na dně odlehlého jezírka. Kwama Guriss tak získal nemalé finanční prostředky na další akce, takže mu nevadilo, že přísun peněz z vládních zdrojů vyschl.

Vysledovala jsem ho až do současnosti a k večeru jsem se roz-

hodla, že ho v dalších akcích zastavím.

Zastihla jsem ho v prvním patře jeho přepychové vily. Už se chystal ke spánku, když se ve vzduchu před ním objevilo neveliké světélko. Zprvu se po něm jenom ohnal rukou jako po dotěrném hmyzu, ale světélko prudce vzrostlo a začalo syčet; to už pochopil, že se děje něco neobvyklého.

»Hello, příteli Kwamo,« napsala jsem před ním ve vzduchu pár slov anglicky.

»Kdo je to?« odpozorovala jsem z jeho úst. Pak ale začal hovořit příliš rychle, takže jsem mu nerozuměla ani slovo.

»Lituji, neslyším vás,« napsala jsem před ním svítícím světélkem, opět zmenšeným do velikosti hrášku.

Pochopil a sáhl po papíru a peru.

»Kdo jste?« napsal na první volný list.

»Česká čarodějka Martina,« připsala jsem pomocí kulového blesku pod jeho slova.

»Co ode mě chcete?«

»Už jsem vám to dala najevo dost jasně, nemyslíte?« byla má odpověď. »Proč mě ignorujete?«

»Jste někde tady?« napsal místo odpovědi.

»Není třeba. Jsem pořád doma, ale vidím vás jako kdybych seděla přímo proti vám.«

Očividně při těchto slovech znejistěl.

»Můžete mě vidět i na dálku?«

»Ovšem - a nejen vidět. Mohla bych...«

Na okamžik jsem přerušila psaní. Nemohla jsem si zaboha vzpomenout na další slovíčko. Napadlo mě sice anglické slovo kill, zabít, ale to by nevystihovalo, co jsem měla v úmyslu. Chtěla jsem ho jen přimět, aby přestal páchat další zločiny a naznačit mu, že bych ho mohla potrestat i sama. V anglické konverzaci jsem bohužel nebyla nejsilnější, ačkoliv bych se snad časem rozpomenula. V téhle chvíli jsem ale nevěděla, co mám psát dál.

»Můžete pokračovat česky,« napsal mi mezitím rychle. To mě trochu vyvedlo z míry.

»Vy umíte česky?« podivila jsem se. Opravdu jsem neměla tušení, že by někdo z toho přepadového komanda mluvil jinak než svou řečí, které jsem nerozuměla ani slova. Najednou se mi však v hlavě zablesklo. Ano, když jsem tenkrát vstoupila do sednice, jeden z těch

chlapů vykřikl: »To je ona!« Muselo to být česky, jinak bych mu nerozuměla. Musel to být chlap, stojící tenkrát u dveří, který se vzápětí sám postřelil kulí vypálenou na mne. Jedině ten pak nemluvil, byl totiž po celý čas v bezvědomí. A byl to právě on, Kwama Guriss.

»Studoval jsem v Praze,« napsal. »Pište mi česky, pro mě je i angličtina cizí řeč. Obě umím stejně dobře.«

»Pak se snad lépe domluvíme,« odvětila jsem. »Poslyšte, pokud jste opravdu studoval, proč se teď nevěnujete tomu, co jste vystudoval? Proč jste se stal zabijákem? Není to trochu škoda? Nemyslete si, vím toho o vás dost, zejména z poslední doby. Proč to všechno děláte?«

»A podle čeho soudíte, že nedělám, co jsem vystudoval?« opáčil klidně. »Učili jste nás především zabíjet! Probírali jsme u vás zacházení s různými zbraněmi, práci s výbušninou, praktická cvičení ve střelbě z pistolí a samopalů, dokonce i z tankového kanónu, řízení auta, tanků a helikoptér. Práci s vysílačkami, odposlech nebo kompromitující záběry filmovou kamerou, potápění, semtex. Já teď dělám právě to, co jsem se u vás naučil.«

»Aha,« napsala jsem jenom.

»Nebyla by škoda přestat dělat to, co jsem se tak dobře naučil?« vrátil mi trochu jízlivě moje vlastní slova.

»Jak vidím, nezjistila jsem si o vás všechno,« napsala jsem, sotva jsem se trochu vzpamatovala. »Natolik jsem ve vaší minulosti nepátrala. Jenže doba se přece změnila. Ani u nás už se nepovažuje za správné zabíjet jiné lidi.«

»Nepovídejte! Zrušili jste snad armádu?«

»Nezrušili. Jenom výcvikové středisko pro teroristy.«

»Mě už se to netýká.«

»Myslíte?«

»Pokud se nebudete míchat do mých věcí!«

»Podle čeho doufáte, že se do vašich věcí míchat nebudu? Pravda, nestihám všechno ani u nás a neměla bych asi na vaše lumpárny čas, ale vy jste si o mou pozornost řekl sám.«

»Radím vám, dejte ode mě ruce pryč!« napsal výhružně.

»Proč? Mám se vás bát? Donedávna jste měl výhodu, věděl jste, kde bydlím. Jak vidíte, vypátrala jsem vás. A to není všechno. Vy na mě nemůžete, kdežto já na vás ano.«

»Touhle kuličkou?« napsal rychle.

»Třeba,« připsala jsem.

Pak jsem kuličkou velkou jen jako hrášek propálila během okamžiku desku jeho psacího stolu. Jednou dírou tam a druhou zpátky.

»Takovou díru byste mohl mít v hlavě,« připsala jsem mu potom klidně na papír.

»Tak proč to ještě neuděláte?« vybuchl.

»Každému dávám poslední šanci na polepšení,« odpověděla jsem mu. »Nebudete výjimkou.«

»Vážně si myslíte, že o nějaké polepšení stojím?« napsal mi na další čistý papír.

»Jistě ne,« odtušila jsem. »Ale nic jiného vám nezbude. Přestanete se chovat jako terorista, rozpustíte váš vražedný mančaft a budete se věnovat něčemu, co není nezákonné. Jenom za této podmínky smažu všechno zlé, co jste až dosud udělal. Máte štěstí, že nemám čas předávat vás zdejší spravedlnosti. Možná vám odpustím i ty vraždy.«

»Se spravedlností byste nic nedosáhla,« ušklíbl se. »Co vám dává záruku, že nebudu pokračovat? Já nejsem z těch, co si nechají všechno líbit, tomu můžete věřit.«

»V tom případě, pokud se nepolepšíte, potrestám vás sama a nepochybujte o tom, že je to v mých silách. Mám dostatečně účinné prostředky, o kterých se vám ani nezdá.«

»Tak můžete začít!« napsal už trochu roztřeseným písmem. Pak vytáhl automatickou pistoli. Rozesmálo mě to. Nechce se snad strefovat do ohnivého hrášku mého kulového blesku? Ten si přece mohu vytvořit kdykoliv znovu a znovu.

Kwama Guris však přistoupil k oknu a pistoli namířil na prostranství před svou vilou. Smích mě okamžitě přešel. Že on začne střílet na lidi venku! uvědomila jsem si.

Modravá bublina rázem obalila vraždychtivého teroristu a prudce ho odtáhla od okna. Oddychla jsem si, ale ne zcela. Co s ním teď budu dělat? Nemohu ho věčně držet v zajetí, už proto ne, že by mu nadlouho nevystačil vzduch. Bublina byla dost veliká, ale zajatec by se po několika desítkách minut začal dusit. Pokud ho nechci popravit, budu ho muset pustit. Co jiného bych mohla udělat?

Horečnatě jsem vzpomínala.

Znalosti vštípené golovyrgem do mé hlavy při myšlenkovém transportu na Zem byly málokdy tak jasné, abych si je hned uvědomovala. Možná tomu tak bylo proto, aby se mi ze všeho nerozskočila

hlava, možná k tomu byly i jiné důvody. Všechny poznatky jsem měla v hlavě jen v podobě vzpomínek. Když jsem začala vzpomínat na nějaký konkrétní problém, představy v mé hlavě vyvstávaly, jako se objevují v temné komoře obrazy na fotografickém papíře, ponořeném do vývojky. Občas jsem se podivovala, jak ostře a jasně si vzpomínám na detaily, jaké bych ve své hlavě nikdy nehledala. Většinou právě ve chvíli, kdy jsem je nejvíce potřebovala.

K čemu vlastně mají tyhle modravé bubliny Rygyňové?

Jistěže ne k pacifikování zločinců, jako jsem je v nouzi použila já. V jejich světě zločince vůbec neznají, rozhodně ne v pozemském smyslu toho slova. Bubliny musely být původně určeny k něčemu úplně jinému.

Vzpomněla jsem si i teď.

Bylo to přece prosté. Rygyňové si je běžně vytvářejí pro dopravu na krátké a střední vzdálenosti, tak jako my na Zemi používáme - automobily a letadla.

A okamžitě jsem dostala spásný nápad.

Soustředila jsem se. Rygyňové dopravní bubliny zpravidla řídili zevnitř, ale nic mi nebránilo ovládat ji i na dálku. Bublina se zajatým teroristou se zdvihla, prolétla otevřeným oknem, venku změnila směr a zamířila do výšky. Nikdo z lidí na prostranství před vilou si nevšiml, jak se bez nejmenšího hluku ztratila ve večerním soumraku. Nevšimli si ostatně ani toho, že se jejich dosavadní zaměstnavatel před okamžikem chystal bezdůvodně je kosit.

*****

Na chodbě před celou se znenadání ozvaly kroky. Vzápětí v zámku dveří zaskřípěly klíče.

»Vstávejte!« uslyšela jsem nepříjemný hlas.

Seděla jsem strnule se zavřenýma očima. Neodvážila jsem se je ani trochu pootevřít. Pilotovala jsem právě protáhlou bublinu se svým nedobrovolným pasažérem nad Atlantikem, měla jsem dost co dělat abych ho stačila sledovat a každá chvilka nepozornosti by mohla skončit tím, že by bublina v rychlosti tryskáče narazila do mořských vln. Byla jsem současně vězněm i žalářníkem - nádherný paradox!

»Počkejte chvíli!« odmítla jsem. »Teď nemohu.«

»Vám snad přeskočilo! Jaképak cavyky, jdeme!«

»Teď to nejde,« odtušila jsem nervózně.

»Nevymýšlejte si,« zacloumala mým ramenem neurvale čísi ruka. »Nebudu se o tom s vámi dohadovat!«

Vytrhla jsem se - a aniž bych otevřela oči, obalila jsem se stejnou bublinou, v jaké jsem zadržovala svého vězně. Pak jsem se dál věnovala řízení mimozemského letadla, tvořeného jen modravými silokřivkami, teď už opět v klidu a v pohodě. Předbíhala jsem s ním otáčení Země, postupovala jsem tedy od večerního šera k jasnějšímu odpoledni.

Kupodivu jsem si neustále uvědomovala, kde se můj vězeň nachází. Věděla jsem, že pevnina vpředu bude Jižní Amerika, ale nemínila jsem zastavit, ba ani zpomalit. Jen jsem zvolna zdvihala výšku letu. Tisíc metrů, dva, tři. Strmé štíty hor, tyčící se v dálce, mě přinutily let ještě víc zvednout. Skok přes velehorské sedlo - a zakrátko se před námi opět objevil jemně vroubkovaný povrch vodní hladiny.

Pacifik...

Nikdy v životě jsem v těch místech nebyla, nepočítám-li cestování prstem po mapě. Byla jsem sice mnohem dále než kdo z lidí, ale teprve tento výlet na mě naplno dolehl poznáním nesmírné rozlehlosti naší staré dobré matičky Země.

Namodralá bublina zamířila poněkud k severu.

Uvažovala jsem, zda jsem si nevzala příliš velké sousto. Kdyby byl se mnou někdo z fextů, mohl by se podívat dopředu a zjistil by co je před námi. Zatím jsem se navigovala čistě intuitivně, teď bych vážně potřebovala, aby mi někdo pomohl. Jíro, kde jsi? Nevíš, jak mi právě teď chybíš!

»Co se děje, Martino?« uslyšela jsem najednou vzdálený Jírův hlas.

»Jíro, kdybys mi tak mohl pomoci...« povzdychla jsem si, ale jen tak v duchu.

»Jak bych ti mohl pomoci?« otázal se potichu. »Vidím tě, jsi celá obklopená takovou divnou blánou, myslel jsem, že si ji děláš sama.«

Okamžitě jsem zpozorněla.

»Kde jsi?« zeptala jsem se rychle. »Nemohu otevřít oči, nevidím tě.«

»Jsem doma, ale sleduji tě,« odtušil.

»Jak to, že tě slyším?« zatrnulo mi. To by znamenalo, že spolu mluvíme - na dálku!

»Já nevím,« divil se také. »Překvapilo mě, když jsem tě uslyšel volat, ale myslel jsem si, že to děláš ty.«

»Možná to opravdu dělám já,« pomyslela jsem si. »Ale teď nemám čas zjišťovat co a jak.«

»Jsi zaměstnaná jinde, viď?« ubezpečoval se. »Jak vidím, tvé skutečné okolí tě příliš nezajímá. Víš, co je zajímavé? Trochu cítím i směr, kterým jsi zaměřená.«

»Jsem v myšlenkách daleko od nás, až kdesi v jižním cípu Pacifiku,« přitakala jsem. »Jíro, jestli opravdu cítíš směr, kterým to je, mohl by ses mi tam podívat?«

»Zkusím to,« ujistil mě. »Když budeš usilovně myslet na svůj cíl, možná to najdu.«

Modravá bublina s uvězněným Kwamou Gurissem svištěla nad stále stejnými vlnami, ale nemohla jsem ji zastavit. Zajatci brzy dojde vzduch, už teď mu nebylo příjemně. Rygyňové tyto bubliny používali k dopravě nejdále do stovek kilometrů, zatímco my jsme těch kilometrů urazili už přes deset tisíc.

»Našel jsem to - nebo si to myslím,« ozval se mi v hlavě Jírův hlas. »Vidím chlapa letícího vzduchem. Je to ono?«

»Ano, to je ono,« ujistila jsem ho rychle. »Ten chlap je mnohonásobný vrah, navíc chráněný svou vládou. Potřebuji ho zneškodnit.«

»Ty ho někam přenášíš?«

»Ano,« odtušila jsem. »On si po dobrém prostě nedá říct. Lidem jako on se říká: Blbej - ale zásadovej. Nemohl bys mi najít nějaký hodně opuštěný ostrov? Já ho tam vysadím.«

»Podívám se,« slíbil.

Letěli jsme dál. Neviděla jsem až k dalekému obzoru nic jiného, než odlesky odpoledního slunce na zvlněné hladině.

»Trochu se odkloň vpravo,« ozval se mi po chvíli v hlavě Jíra. »Je tam nepatrný korálový ostrov. Nikdo na něm nežije, jsou tam jen palmy, nějaké kozy a králíci.«

Pocítila jsem, jak se moje pozornost sama stáčí napravo. Změnila jsem tedy směr letu a brzy jsem na obzoru spatřila nevelký, osamělý ostrov. Placka na hladině, na první pohled pustý a neobývaný. Široko daleko nebyl žádný jiný kus země. To se mi ovšem hodilo.

Zpomalila jsem a nad písečnou pláží jsem zrušila bublinu silové-

ho pole. Kwama Guriss dopadl z výšky jednoho metru na všechny čtyři jako kočka, hned vyskočil a s pistolí v ruce se vyplašeně rozhlížel kolem sebe.

»Tady přemýšlejte o spravedlnosti,« napsala jsem pomocí silového pole do písku přímo před jeho očima.

Rozhlížel se poplašeně kolem, pak pohlédl i nahoru, ale nikde nikoho nespatřil.

»Jste tu sám,« napsala jsem do písku. »Tisíce kilometrů kolem vás je jen moře. Nepokoušejte se je přeplavat, je tady plno žraloků.«

Ohlédl se. Jako na potvrzení mých slov se nedaleko odtud vynořila z azurových vln šedivá ploutev charakteristického trojúhelníkovitého tvaru. Objevila se jen na okamžik, potom zmizela a víc se neukázala. Nicméně to stačilo.

»Chceš ho tu nechat?« zeptal se mě Jíra.

»Ano,« ujistila jsem ho. »Tady nikomu škodit nebude.«

»Co když ho někdo vysvobodí? Určitě kolem popluje nějaká loď a odveze ho.«

»Nevypadá to, že by tudy pluly lodě často, není tu místo na zakotvení. A kdyby, já bych si ho brzy našla a vrátila ho sem - a to velmi rychle,« ujistila jsem ho.

»Nenajdeš dost ostrovů, abys mohla na každý vysadit jen jednoho lumpa.«

»Já vím, ale tenhle je příliš chráněný svou vládou, než abych ho nechala spravedlnosti v jeho zemi. Soudy by ho brzy osvobodily. Je to výjimka, ošklivá výjimka.«

Pak jsem otevřela oči a zrušila ochrannou bublinu kolem sebe. Byla jsem ve vězeňské cele sama. Dozorci nejspíš brzy poznali, že se mnou nic nesvedou. Asi to nebylo tak vážné, jinak by mě lépe hlídali!

Nezavírala jsem oči, ale opět jsem se zkusila soustředit na Jíru.

»Jíro,« pomyslela jsem si co nejzřetelněji.

»Slyším tě, Martino,« ozvala se mi okamžitě v hlavě jeho tichá odpověď.

»Jíro, to ale znamená, že nám Rygyňové kromě jiného dali do vínku i telepatii, možnost domlouvat se na dálku.«

»Nepatří to jenom mezi tvoje nové speciality?«

»Vyzkoušej to, Jíro,« poprosila jsem ho. »Zeptej se, jak je na tom s pátráním Šalda.«

»To zajímá i mě samotného,« slíbil Jíra.

Chvíli jsem čekala. Ani jsem nemohla začít něco jiného, tak jsem byla zvědavá. Pokud to funguje jen mezi námi dvěma, mnou a Jírou, bylo by to zajímavé, ale jestli to účinkuje na všechny fexty, budeme mít další výhodu. Nebudeme potřebovat telefony ani jiné, v kritické chvíli nedostupné prostředky. Kdyby to patřilo jen mezi mé speciality, jistě bych se tímto způsobem mohla domlouvat se všemi fexty. Pak bych jim musela zprostředkovávat vzájemné domlouvání - byla bych potom něco jako živá telefonní ústředna.

Jíra se ozval brzy a spokojeně mi oznamoval, že zkoušel telepatické spojení se Šaldou, ale ten ho požádal, aby se mu ozval později.

»Něco prý dělají a spěchá to,« vysvětloval mi. »Takže se mi podařilo zavolat Kozinu. Byl hrozně překvapený a bude sám zkoušet volat další. Poslyš, Martino, jestli jsme tohle měli nevědomky po celá ta dlouhá staletí, ale nevyužívali jsme to z pouhé neznalosti, budeme se tlouci do hlavy, jak jsme na to mohli - nepřijít.«

V té chvíli se opět ozvalo harašení klíče v zámku. Ihned jsem se odpoutala od Jíry. Dveře se otevřely a v doprovodu dozorců vstoupil můj obhájce, doktor Nezdara.

»Tak vy nám odmítáte opustit vězení?« začal s pobaveným úsměvem. »To jste první, o kom jsem něco takového slyšel.«

»Jak to myslíte?« opáčila jsem, ale hned mi došlo, co se stalo. Předtím mě nepřišli odvést k dalšímu výslechu, ale propustit! A tomu jsem se úspěšně ubránila!

»Zrovna jsem trochu čarovala,« odtušila jsem provinile. »To jsou okamžiky, kdy se nenechám vyrušovat.«

»Ani když vás chtějí pustit na svobodu?«

»Šlo o život - ne o můj, ale někoho jiného,« řekla jsem na to vážně. »Nemohla jsem to přerušit.«

»Čáry a kouzla - já se z vás asi zblázním.«

Po posledních formalitách, kdy jsem musela podepsat pár lejster a dostala jsem opět kabelku a balíček se svými šaty, mě doktor Nezdara vyprovodil až na ulici. Byla už tma.

»Svezu vás domů, chcete?« napadlo mě, když jsem viděla, že tu nemá auto.

»Nemáte čím,« ujistil mě. »Víte, váš přítel odvezl vaše auto hned druhého dne po vašem zatčení. Já mám svoje vozidlo v opravně, takže budete muset odjet domů autobusem. Poslední večerní spoj stihnete celkem v pohodě. Máte peníze na cestu? Mohl bych vám půjčit. Nebo,

pokud chcete, zajistím vám odvoz policejním vozem, ale to bude chvilku trvat.«

»Nepotřebuji,« usmála jsem se. »Svezu vás přece jen domů a nebude to autem. Od čeho umím čarovat?«

Stál na chodníku přímo proti mě, takže nás modrá bublina objala oba. Podklouzly mu nohy, ale na zem nedopadl. Namísto toho se udiveně posadil - jenom tak ve vzduchu. Také já jsem se posadila. Na rozdíl od něho jsem ale věděla na čem sedím. Když jsem se o to opřela rukou, měla jsem pocity, jako když ponoříte ruku v plastikovém sáčku do vody. Bylo to pevné asi jako kdybychom seděli na okraji nafukovacího gumového člunu. Pohodlně jsme se opírali - o silokřivky mimozemského pole.

»Co je tohle?« zeptal se mě udiveně.

»Kouzla a čáry,« ujistila jsem ho s úsměvem. »Je vám to asi trochu nezvyklé, ale já vážně ovládám nadpozemské síly. Ne, nemusíte se bát, neblázníte. Na to si zvyknete.«

Vznesli jsme se pomalu nad střechy okolních budov. Potom jsem zamířila nejkratší vzdušnou čarou k jeho domu. Přistáli jsme před vchodem do paneláku a vyvolali tak pozdvižení mezi několika pozdními chodci.

»Už mi věříte?« usmála jsem se na něho, když jsem rušila bublinu. Stáli jsme teď skoro stejně jako prve, jenomže před jiným domem.

»Já se z toho zblázním,« potřásal hlavou. »Nezvyklé? To je příliš slabé slovo. Co to bylo za zázrak?«

»Třeba se to jednou dozvíte,« usmála jsem se. »Nezlobte se, dnes vám víc neřeknu.«

Podali jsme si ruce už jako přátelé. Pak jsem se obalila bublinou a vzlétla do výšky.

*****

Minutu poté jsem přistávala před naší chalupou. Venkovní světlo bylo rozsvícené, Jíra stál na zápraží a nedočkavě mě vyhlížel. Samozřejmě věděl, že jsem na cestě domů a nedivil se ani mému neobvyklému dopravnímu prostředku.

»Můžeš okamžitě prodat Trabanta,« ujišťoval mě, jakmile jsem

silové pole zrušila a objala se s ním.

»Věnuji ti ho,« prohlásila jsem velkoryse. »Hlavně že už jsem zase doma.«

»Však jsi nám tu chyběla!« ujišťoval mě. »Tedy, mně více než ostatním.«

To už jsme byli opět v naší sednici. Jíra mě překvapil, neboť na mou počest dopředu uvařil báječnou večeři. Ani jsem netušila, že by uměl vařit. A navíc - jak dobře! Mělo to být jedno ze staročeských jídel, základem byla smetanová omáčka, v níž byly vařené kroupy s masem a houbami. Nemuseli bychom sice jíst, měli jsme na sobě čarovné kombinézy, ale nebylo to nutné. Odložili jsme je a oblékli se zase »normálně«. Jak nám pak chutnalo - škoda slov! Přitom mě hned seznamoval se stavem všech rozjetých záležitostí.

Sedm vysoce postavených lidí, z toho dva ministři, zatím obdrželo ultimatum. Pokud ohlásí do konce měsíce rezignaci, nedostanou noviny kompromitující materiály o jejich činech. V opačném případě počátkem příštího měsíce vypukne největší korupční aféra této země v tomto století. Dalo se to chápat jako vydírání, nebo jako poslední šance, ale spíše to druhé, protože jsme byli odhodláni nežádat od nich ani peníze, ani ústupky, ale nekompromisně je odstavit.

Šalda to měl perfektně zorganizované. Důležité materiály byly dokonale ukryté, aby je nemohl nikdo objevit a zničit dříve, než by se objevily v redakcích. Postiženým ministrům by nepomohlo, navzdory jejich nemalým současným pravomocem, ani obsazení některé redakce policií a její vyřazení. Museli by obsadit převážnou většinu deníků - a v takovém případě by aféra nastartovala v zahraničních listech. Fextové v Německu a ve Francii nám svou pomoc nabídli jako samozřejmou věc.

»Čím méně rozruchu, tím lépe,« ujišťoval mě Jíra. »Když ale nepřijmou naše podmínky, nastane tanec.«

»Jak jste opatřili kompromitující materiály?« zajímala jsem se.

»Nebyl přece problém vysledovat, kam ti holoubci uložili po podepsání tu tajnou smlouvu,« pokrčil rameny. »Kozina pro ni došel a pečlivě všechny dokumenty ofotografoval.«

»Jak se k nim dostal?«

»Vyčíhali jsme si nestřežený okamžik,« ušklíbl se Jíra. »Martino, mít naše možnosti všichni zloději a špióni, ti by měli život... My vlastně tak trochu špióni jsme, ale zloději ne, nic jsme nikomu neu-

kradli.«

»No dobrá,« souhlasila jsem. »Já se do toho zapojím také a řeknu ti, mám zase pár dobrých nápadů.«

»Zdá se, že si v téhle akci už nevrzneš,« usmál se.

»Tím přece všechno neskončí, nemyslíš?«

»Máš pravdu,« zvážněl. »To bude teprv začátek. Vymysleli jsme, že obsadíme ministerstvo vnitra a spravedlnosti. Ne že bychom se tam chtěli sami uhnízdit, ale prosadíme tam lidi, kteří budou opravdu sloužit právu.«

»Koho máte na mysli?«

»Například pan Smetana,« řekl. »Má zkušenosti od policie a sám je jasnovidcem. Vypracovali jsme přehled, jak byla pod jeho vedením úspěšná policie v našem městě a jeho nejbližším okolí. Uveřejníme to jako úvod kampaně za jeho prosazení.«

»Jak vidím, máte to pěkně rozjeté. Počítáte se mnou?«

»Samozřejmě. Chceme tě navrhnout na úřad prezidentky.«

Tím mě trochu zarazil.

»A nenapadlo vás, že byste se mě měli nejprve zeptat?« vyhrkla jsem, jakmile jsem opět popadla dech.

»Napadlo,« přikývl. »Takže ti to právě teď jménem kolegů - fextů oficiálně navrhuji. Rozvaž si, zdali to přijmeš nebo odmítneš. Šalda tvrdí, že na to budeš nejvhodnější ty, nejen protože máš nové možnosti.«

»To si budu muset promyslet,« řekla jsem.

»Času máme dost,« řekl Jíra. »Tady pochopitelně nepůjde o záležitost nejbližšího měsíce. Prezidentské volby už letos nebudou a nemáme ani zájem vyvolávat je předčasně.«

»Uvidíme,« řekla jsem. »Bylo by to asi podivné - nejprve sedět ve vězení a hned nato kandidovat na prezidenta. Je to trochu paradox, nemyslíš?«

»Ani v tomto směru bys přece nebyla první.«

Bylo už k půlnoci, když jsme šli konečně spát.

»A víš, že jsme na něco nového přišli?« oznámil mi Jíra pyšně, sotva jsme ulehli. »Zjistili jsme, že telepatie není pouze řeč na dálku, ale složitější a dokonalejší záležitost. Nemusíš s tím druhým jenom rozmlouvat, můžeš se úplně vcítit do všech jeho pocitů. Je to - jako kdybys byla úplně v cizím těle. Nemůžeš je nijak ovládat, zůstává dál pod vládou svého skutečného vlastníka, ale vnímáš všechno jako kdy-

bys byla na jeho místě. Jde to jedině se souhlasem a za jistého přispění toho druhého. Musíš se s ním předem domluvit a on ti musí to vcítění umožnit, ale stojí to za to.«

Zamyslela jsem se. To je opravdu novinka.

»Mohla bych to zkusit s tebou?«

»Beze všeho. Prozatím nevíme jak to vypadá, když se žena vciťuje do pocitů muže a naopak, ale určitě to půjde a bude to nejspíš docela zajímavé.«

»Myslíš, že by to šlo za všech okolností?«

»Nemáme s tím prozatím dost zkušeností, vždyť jsme na to přišli před hodinou. Zatím víme o podmínce, že musíš být při vciťování v naprostém klidu, podobně jako při jasnovidectví. Ten, do koho se vciťuješ, tak omezovaný není. Může si dělat co chce. Ví sice o tom, že je v něm i někdo druhý, ale vůbec mu to nevadí. Jak říkám, zkoušeli jsme to zatím krátce. Byl jsem tady a přitom jsem se s Kozinou procházel po Brně. Byla to nádhera!«

»Myslíš, že by to šlo...«

Nedořekla jsem. Napadlo mě cosi, co mě vytrhlo z dosud obyčejných myšlenek.

»A co kdyby ses vcítil do mě a já se přitom vciťovala do někoho třetího?« napadlo mě.

»To ještě nevíme,« přiznal.

»Tak to vyzkoušíme,« napadlo mě. »Zkus se vcítit do mě, já to pak zkusím dál.«

»Dobře - ale musíš se na okamžik naprosto uvolnit.«

To nebylo těžké splnit, byli jsme oba v klidu. Zachytila jsem ten prchavý okamžik, kdy jsem se rozdvojila a pak opět splynula v jedno.

»Teď vnímám totéž co ty,« řekl mi jemně Jíra.

»Dobře, zkusím to také.«

Chvíli jsem se soustřeďovala. Jíra mi už-už chtěl pomoci navázat telepatické spojení s některým z fextů, ale já jsem měla jiný cíl.

Najednou jsem věděla, že vnímám někoho dalšího. A potom, potom se to stalo...

Udiveně jsem si prohlížela své ruce, pokryté zelenavými šupinami, jemnými jako šupiny ještěrek. Stála jsem na jemném mechu pod obrovským stromem. Jeho větve se nade mnou klenuly kdesi v kilometrové výši a svěží vítr přede mnou načechrával modravou trávu.

»Martino - co se děje? Kde to jsme?« vyhrkl překvapením Jíra.

Cítila jsem, že je se mnou, ve mně - ale oba jsme byli společně hosty v těle bytosti, která - nebyla člověkem.

»Jsem Go Varra,« pocítili jsme telepatickou řeč. »Tohle je svět Muár. Vítejte u nás.«

Byli jsme tedy ve spojení s někým, kdo se nacházel velmi daleko od naší Země.

»Jste na takovém výletě poprvé, viďte?« usmál se v duchu Go Varra. »Tak se u nás rozhlédněte, mládeži!«

Otočil se a pomalu očima objal celou širou krajinu kolem sebe. Bylo tu několik dalších bytostí. Některé byly oblečené do známých rudohnědých kombinéz a okamžitě jsem poznala, že to jsou Rygyňové. Také Jíra je poznal, ačkoliv je naposledy viděl před více než třemi sty lety. Některé z bytostí však nebyly oblečené do kombinéz, jen zavinuté do nevelikých kusů látek, většinou bílé barvy, málokteří měli oděv pestřejších barev. My vlastně také nejsme pořád oblečení do standardního obleku. Na koupališti, na pláži u moře, nebo při sportu máme také raději jednodušší, volnější oděv.

Poprvé jsme tedy oba viděli Rygyně bez obvyklé kombinézy a zřejmě při odpočinku. Ačkoli měli i nadále všichni postavu vzpřímenou, podobali se teď mnohem více chodícím ještěrkám, než nám, lidem. Ostatně - byli to přece dinosauři, vzdálení příbuzní našich prehistorických prapraprapředků. Nedávno jsem vyšetřovateli panu Sumkovi tvrdila, že mimozemšťané nejsou zelení. Jak jsem teď sama viděla, neměla jsem pravdu. Šupiny zelené měli, sice trochu do modra, ale zeleň v té kovově se lesknoucí barvě jasně převažovala.

Go Varra si myšlenkou vytvořil bublinu ze silového pole. Vznesl se do výšky a začal se rozhlížet kolem. Asi nám chtěl ukázat co nejvíc a opravdu, z ptačí perspektivy se toho dalo přehlédnout mnohem více než ze země.

Teprve z výšky bylo vidět nedaleké údolí široké, mohutné řeky, táhnoucí se od obzoru k obzoru. Dokud jsme stáli, bylo celé údolí skryté za okrajem terénní plošiny. Teď jsme však viděli obrovskou řeku, větší než jsem dosud viděla. Plynula si tu klidně a majestátně. Nikde nebyly znát žádné zásahy do přirozené krajiny. Břehy řeky byly neupravené, bez sebemenší regulace. Z hlavního toku odbočovaly desítky slepých ramen se břehy porostlými vysokou trávou, podobně jako u nás roste na březích řek a rybníků rákosí.

Go Varra slétl se svou bublinou blíž k řece. Pochopil, že nás to

velice zajímá a snažil se nám zřejmě vyhovět.

Spatřili jsme spousty drobných živočichů. Byli tu další zástupci dinosauří říše, ale u vody se majestátně procházelo také několik desítek srstnatých tvorů, kteří se dinosaurům nijak nepodobali.

»To jsou repyno, původní obyvatelé tohoto světa,« klidně nám objasňoval Go Varra. »Přivezli jsme si sem i naše druhy, pokud se shodli s místními. Teď tu žijí pohromadě.«

»Jak dlouho už tu žijete?« zeptala jsem se.

»Asi dvacet tisíc oběhů,« odtušil Go Varra. »Podle počtů našeho původního světa je to o něco déle, kolem dvaceti pěti tisíc oběhů.«

Věděla jsem, že planety Rygyňů, včetně jejich domovské, obíhají kolem jasnějších sluncí než je naše. Znamená to, že musí mít oběžné dráhy vzdálenější, jinak by na nich nemohl vzniknout a udržet se život. Rok na planetě Rygyňů je dlouhý jako dva pozemské - pár procent plus minus samosebou nehraje žádnou roli. Kolonizace planety Muár probíhala před padesáti tisíci pozemskými roky. To po Čechách běhali vlci a mamuti a naši prapředkové se jim obezřetně na dálku vyhýbali, pokud jim nepomohla vhodná lest, nejspíš v podobě pasti.

Prohlíželi jsme si pomalu povrch cizí vzdálené planety, jako kdybychom nad ním letěli helikoptérou. Potom však náš průvodce zamířil zpátky.

»Rád bych vám ukázal víc, ale mám domluvenou schůzku se svým přítelem,« omlouval se. Bylo to pro nás jemné gesto, že bude třeba skončit.

»Děkujeme vám,« rozloučila jsem se - a zrušila seanci.

Vzápětí jsem pocítila, že se opět rozdvojuji. Oddělil se ode mne Jíra, nejspíš aby si to v klidu v hlavě přebral.

»Jíro,« zašeptala jsem.

»Martino, to bylo... něco úžasného,« vydechl tiše. »Jak tě to vůbec napadlo? Vždyť jsme byli v nějakém jiném světě!«

»Oni vzdálené světy poznávají takhle. Proto nepotřebují cestovat fyzicky jako my. Každý z nich naopak ochotně umožní prožívat a vychutnávat nádheru svého světa druhým. Dneškem počínaje se i my můžeme toulat po vesmíru, jak se nám zlíbí. Všechny světy, na kterých Rygyňové a další přátelské bytosti žijí, jsou nám otevřené.«

»Myslíš, že nám to opět umožní? To by bylo nádherné!«

»Oni nás určitě už dávno tímto způsobem využívali, vždyť víš, že o nás věděli všechno nebo skoro všechno. Neměli jsme o tom nejmen-

ší tušení, dokud jsem nenavštívila jejich svět. Ale dnes - dnes nás poprvé vzali mezi sebe. Rozumíš? Oni nás začali respektovat! To je na tom nejkrásnější!«

»Myslíš?« trochu znejistěl.

»Cosi mi říká, že je tomu tak. Řekla bych, že jste dříve o telepatii a vciťování nevěděli ne proto, že byste byli tak nedovtipní. Prostě to pro lidi ze Země dřív vůbec nebylo. Tu možnost jsme získali až teď.«

»To určitě něco znamená,« uvažoval nahlas.

»Samozřejmě,« přikývla jsem. »Znamená to, že asi jednáme správně a že si zasloužíme přijetí do světa Rygyňů. Zatím ne všichni, jen několik fextů, co se dali do služeb dobra podle jejich způsobu chápání.«

»Pro ostatní lidi to účinkovat nebude?«

»Ne - ale my teď máme netušené možnosti. To je totiž to, co jsem se dozvěděla nového. Můžeme s pomocí golovyrgů měnit lidi na fexty - to už víš. Nevíš ovšem, že můžeme tuto čtyři dny trvající proceduru zkrátit na pouhou chvilku.«

»Jak?« podivil se.

»Byl tu jeden problém,« pokračovala jsem. »Museli bychom se za takového člověka plně zaručit. Jen tím bychom mohli tu proceduru zkrátit - aby si golovyrg nemusel člověka rozložit na prvočinitele, prozkoumat a opět ho dávat dohromady. Jenže až dosud bych se neodvážila ručit beze zbytku za kohokoliv.«

»Teď už se odvážíš?«

Asi minutu jsem se soustřeďovala.

»Projdi se v mysli po okolních domech,« navrhla jsem mu poté. »Je tu dost lidí - zkus se vcítit do někoho z nich.«

»Myslíš, že to půjde?« zapochyboval.

»Právě jsem si to ověřila. Můžeme se vcítit do kohokoliv chceme. Pokud to není fext, nejspíš nebude ani tušit, že ho zkoumáme. Nikdo před námi nic nezatají.«

»To by - to by bylo příšerné,« otřásl se. »Martino, toho se bojím. Jestli je možné komukoliv vstupovat do vědomí aniž by o tom věděl - z toho by mohlo být pravé peklo.«

»Ano, kdyby toho někdo zneužil. Pochop, stejné peklo by vzniklo, dostat se do špatných rukou jasnovidectví. My jsme přece ani jasnovidectví nezneužili a určitě budeme využívat v dobrém i vciťování do svých nic netušících bližních. Třeba proto, abychom se mohli za

někoho zaručit.«

»Nebylo by v takovém případě lepší nechat to na golovyrg a spolehnout se na jeho zkoumání? To je přece vyzkoušené.«

»Ano, ale uznej, proč by právě tohle měli za nás zkoumat mimozemšťané? Když nám dali možnost za někoho ručit, určitě ne proto, abychom všechno pořád nechávali na nich.«

»To ale znamená...«

»To znamená, že jsme dostali důvěru,« ujistila jsem jeho i sebe. »Můžeme - a vlastně musíme - začít od základů měnit náš svět, aby i ostatní lidé získali důvěru Rygyňů.«

»Myslíš, že napravíme i vrahy?«

»Kdo zabíjel, toho těžko předěláme. Můžeme ale postupně vliv těchto lidí omezovat, vyhazovat je z pohodlných křesel, ze kterých dnes rozhodují, ze štábů armád i z ministerstev, až na celém světě zbudou jen lidé, kteří nebudou mít potřebu komukoliv ubližovat.«

Dohodli jsme se, že si na chvilku odpočineme od pátrání po zločinech a každý si na svou pěst vyzkoušíme své možnosti ohledně vciťování.

A bylo to něco, co stálo za to.

Nejprve jsem se letmo dotkla našich přátel, ale většinou byli dost zaneprázdnění a na nezávazné tlachání neměli čas. Pak jsem si troufla dál, mimo Čechy - i mimo Evropu. Zkusila jsem spojit možnosti medailonku s telepatií. Zaměřovala jsem své vidiny telepatickým citem, vedl mě jako kouzelná nit. Za malou chviličku jsem se tímto způsobem propracovala daleko, daleko od nás. Podobně jako dřív, i teď jsem si vychutnávala báječné pocity volného letu nad dalekými kraji. Čas od času jsem si uvědomovala přítomnost dalších možných telepatických bytostí nalevo i napravo, ale nedala jsem se tím vyrušovat. Měla jsem jen jeden určitý cíl.

Konečně jsem ho objevila.

Seděl na lavičce před chaloupkou. Tam, co žil, nastávalo ráno a na východě se už nad vrcholky lesních velikánů pomalu vysouval zatím úzký srpeček slunečního kotouče.

Osamělý muž se tam díval na zázrak vycházejícího slunce. Takových svítání musel vidět - už více než milion, kdyby se na všechny díval jako teď. Oblečený byl prostě, na sobě měl bílou košili, kalhoty a na nohou vysoké černé holínky. Svěží vítr mu povíval dlouhými bílými vousy a vlasy. Nevšímal si toho. Sledoval zlatou část slunce,

dokud jeho záře nestoupne tak, že pohled na ně bude bodat - i Nesmrtelného.

Kolem chaloupky byla utěšená zahrádka, obehnaná dřevěným plotem. Tak nějak jsem si to představovala. Jen špičaté kůly se sádrovými lidskými hlavami mi tu nějak chyběly.

»Dobré jitro vám přeji,« pokusila jsem se navázat řeč se starcem. Samozřejmě telepaticky, ale abych aspoň trochu dala najevo svou přítomnost, nechala jsem objevit sotva metr před ním malinké světélko - můj oblíbený kulový blesk.

Stařec sebou trhl a obrátil svou pozornost na zářící bod před sebou.

»Kdo je to? Nebo co? To jsem ještě nezažil...« zachytila jsem jeho myšlenky.

»Jsem jedna z Nesmrtelných, Kaščeji,« ujistila jsem ho.

»Jago - jsi to ty?« vyskočil. »Tak přece jsem se dočkal! Ale trvalo ti to...«

Zachycovala jsem nejenom jeho odpovědi, ale podle všeho i takové myšlenky, které vysloveny být neměly.

»Nejsem tvá Jaga,« zarazila jsem ho rychle. »Žiju daleko odtud, ale chtěla bych tě navštívit. Smím přijít?«

»Ach - tak tedy nejsi. Co dělat. Jsi-li dobrá, přijď,« souhlasil s trochou smutku a opět se posadil na lavičku.

»Nebude to dnes, ale jistě brzy.«

»A kdo vlastně jsi? Tohle světýlko?«

»Ne, to ne,« zasmála jsem se. »Já jen, abych tě na sebe upoutala. Jsem strašidlo jako ty - a taky z masa a kostí.«

»Jak ses o mně dozvěděla?« zajímal se.

»Pamatuješ se na jednoho vojáka, také tak nesmrtelného, kterého jsi hostil na jeho cestě domů?«

»Ano, pamatuji,« položil si ruku na čelo. »Francouz to byl, na koni přijel ne o své vůli, ale z nouze. Ale ty nejsi on, viď? Vyprávěl ti o mně? O mně toho lidi navyprávíí... Co ti o mně napovídal on?«

»Neříkal o tobě nic špatného, proto tě chci poznat blíž. Přijmeš mě jako hosta, kdybych se za tebou vypravila?«

»Zajisté. Kdo v dobrém přijde, toho jako hosta chovám.«

»Přijdeme možná spolu s Jírou. Toho už znáš.«

»Židle se u mě i pro dvanácte hostů najdou, ačkoliv jich u mě tolik najednou nikdy nebylo... Přijeďte, popovídáme si, pohár spolu vy-

pijeme. Těžko je strašidlu samotnému.«

»A kdybych cestou přibrala Jagu?« napadlo mě.

»Kde je jí asi konec!« povzdychl si. »Tvrdohlavá bývala, až to nakonec špatně dopadlo... Ale je mi po ní smutno...«

»Je-li ještě naživu, najdu ji,« ujistila jsem ho. »Smím ji pozvat, když ji někde objevím?«

»Pozvi. Jen jestli ona bude chtít. Když si něco umanula, nikdo jí to nerozmluvil...«

»Třeba bude přístupnější,« nadhodila jsem. »Kdoví, možná je jí také samotné smutno.«

»A co ty, co ty vlastně jsi? Jsi člověk, nebo ne? Zdá se mi, že hovoříš jako žena. Jsi mladá, nebo stará?«

»Na Nesmrtelnou jsem zatím velice mladá,« ujistila jsem ho. »Bude mi teprve šestadvacet let a učím malé děti.«

»Ale musíš být velice chytrá, když dokážeš tohle... Ani ve snu by mě nenapadlo, že je něco takového možné.«

»To teď bude i tvoje schopnost,« ujistila jsem ho. »Máš ještě kouzelné sklíčko?«

»Nemám. Ani jsem nevěděl, že bylo kouzelné. Utopilo se mi v bažinách u Věrchuvky, ale dávno na tom místě ta vesnice není. Je tomu příliš mnoho let...«

»Nevadí, budeš si moci aspoň povídat se sobě rovnými,« prozradila jsem mu, co ostatně přestávalo být tajemstvím.

»S tebou?«

»Se mnou, nebo s jinými. Možná bys mohl sám zkusit najít si mezi všemi svou ženu.«

»Nestojím o ni, utekla ode mne,« vybuchl.

Trochu mě to překvapilo, ale ne nadlouho.

»Ale kdyby se přece jen chtěla vrátit...« Druhá myšlenka byla slabší a zřejmě nebyla určena pro mně.

»Možná měla důvod, možná se ještě vrátí...«

»Nemusí, když nechce,« řekl. »Ale na tebe budu čekat.«

»Musím toho ještě mnoho zařizovat,« odtušila jsem. »Ale návštěvu jsem ti už slíbila. Určitě přijdu.«

»Přijeď, kdy se ti zachce.

»Díky za pozvání...«

»Beztak se tu nikdo neobjevil celé dlouhé roky. Strašně je dnes na Rusi širé. Stojí tu města obehnaná jen dráty, kde strážní věže nehlí-

dají nepřítele. Na vlastní lidi se vojáci jako vlci na ovce sápou, aby nikdo neutekl... Na mne jako na Tatařína stříleli, ačkoliv jsem tam jen maně zabloudil a jim samotným nic zlého neudělal. Ale to nebylo nejhorší. Jakmile jich několik vlastními kulkami padlo, ostatní začali nevinné lidi v tom dráty obehnaném městě zabíjet. Viděl jsem tisíce mrtvých, statisíce nešťastných. Smutno mi z toho bylo, o sto let jsem v jediné hodince zestárl. Proč jsou ti lidé na sebe tak zlí? Nikdy na Rusi tak zle nebylo, a nikdo ať neřekne, že žil jsem jen krátce. Také je u vás dnes tak zle?«

»Není, Kaščeji,« ujistila jsem ho rychle. »V tomto věku byla i u nás města, jaké jsi viděl. Ale tady už jsou všechna rozpuštěna a ti vlci v nich, o kterých jsi mluvil, byli po zásluze potrestáni. Rusko je jedna z posledních zemí světa, kde zlo ještě na potrestání čeká, ale věř mi, dočkáš se dne, kdy i u vás potrestáno bude. Svět se pomalu mění k lepšímu a my jsme se rozhodli tomu napomáhat. Přidáš se k nám? Jeden Nesmrtelný nic nezmůže, pravda, ale je nás více a když už jsme se rozhodli, ani smečky vlků nás nezastaví.«

»Přidám se k vám,« přikývl. »Ani pluk takové svóloče mi v tom nezabrání. Ale kde tě mám hledat?«

»Brzy k tobě přijdu na návštěvu,« slíbila jsem mu. »Pak si všechno domluvíme. Bude lépe na Rusi i ve světě.«

Vytrhla jsem se z telepatie a zamířila nazdařbůh jinam. Na světě je už teď spousta lidí, upravených národem Rygyňů, uvědomila jsem si.

Pozdravila jsem se s dalším, pak s dalším.

S některými jsem se letmo pozdravila, s některými jsem pár slov prohodila, ale nezdržovala se příliš. S jinými jsem si povídala déle. Překvapeni byli pochopitelně všichni, ale někteří byli tak zvědaví, že se ode mě ani odpoutat nechtěli a musela jsem jim slíbit, že se k nim vrátím. Vysvětlovala jsem jim ochotně, že se jedná o novou vlastnost, kterou ode dneška mohou i oni používat. Zvala jsem je také na chystané setkání - ačkoliv jsem ještě neměla tušení, kam je pozvu. To mi nijak nevadilo. Však já na něco přijdu. Většinou byli mým pozváním nadšeni, jiní byli opatrnější, ale přímo neodmítl nikdo. S některými jsem si popovídala déle. Nešlo to jinak. Moje zvědavost byla silnější než spěch.

Jagodu Běssměrtnuju jsem našla v malé chaloupce u Volhy. Trochu jsem ji poškádlila, že od svého muže utekla, ale ani ona nebyla tak

zlá, jak se o ní traduje. Přiznala, že by se snad ráda vrátila, ale zařekla se svatou přísahou, že nikdy nepřekročí práh chýše, odkud kdysi v hanbě na duši prchala.

»Práh té chýše už nikdy nepřekročíš,« napadlo mě náhle. »Ta chýše dávno není, na prach se rozpadla. Kaščej dnes žije jinde a v jeho nové chýši bys byla vítána.«

Ujistila jsem ji, že jsem s Kaščejem před chvílí mluvila a že jeho nová chýše už nemá plot z lebek, který se jí kdysi tak hnusil. Pak jsem ji zanechala jejímu přemítání, zdali by bylo či nebylo porušením přísahy vrátit se, ovšem do jiné chýše a k člověku, který se jistě za stovky let změnil...

Nejdéle jsem setrvala u bývalé víly - v dávných dobách ji aspoň za vílu považovali - u německé Lolelai. Postěžovala si mi, že je už několik set let sama a byla velice nadšená, když jsem jí slíbila návštěvu. Nežila sice o samotě, ale což si mohla povídat s lidmi, kteří ji pranic nechápali?

Trvalo to hodinu - anebo pět?

Pak jsem si náhle uvědomila, že Jíra ležící vedle mě se mnou chce mluvit, ať už telepaticky, nebo přímo. Chtěl se na něco zeptat. Vytrhla jsem se tedy ze vciťování a obrátila se k němu. V komoře byla tma, ale okno bylo zatažené. Je večer nebo půlnoc? To bylo v této chvíli vedlejší.

»Co tě trápí?« zeptala jsem se ho.

Měla jsem v té chvíli skvělou náladu, takže se jí část přenesla i na něho, i když byl pořád vážnější než já.

»Pořád o tom přemýšlím, ale zdá se mi, že nás na to bude málo,« řekl bez okolků. »Ani dvacet lidí svět nepředělá.«

Myslel tím počet nás fextů, kteří bychom se mohli dát do předělávání světa. Jenomže já už jsem věděla zase o něco víc než ještě před chvilkou.

»Není nás málo. Šalda má přehled jen o jediné skupince, ale fextů je mnohem víc. Vzpomeň si na Kaščeje Nesmrtelného. Bydlí teď na Sibiři, daleko za Uralem. Určitě neměl život jednoduchý, kolikrát už propadl beznaději, ale zatím pořád ještě žije, i když je mu přes tři tisíce let. Kdoví, možná mu dodáme chuť do další tisícovky.«

»Jak víš, že se přestěhoval na Sibiř?«

»Zkus se vcítit naslepo kolem sebe, tak aby ses nedotkl svých známých. Vcítit se do fextů, pokud tomu sami nechtějí, se ti nepodaří,

ale vycítíš aspoň jejich přítomnost, i kdyby se nacházeli na opačné straně zeměkoule. Zkusila jsem zeptat se některých aspoň na jméno. Telepatické spojení zatím nikdo neznal, proto mi snad z překvapení odpověděli. Povídala jsem si s Jagou - bydlí na jihu, u Volhy. Zachytila jsem i další legendy. Ve střední Indii žije uctívaný Krišna, ačkoliv v jeho blízkém okolí už nikdo neví, že je to právě on sám; ve fjordech u Naarviku zase poklidně rybaří starodávný vůdce Vikingů Thorn, po celé věky svými současníky považovaný za boha... V severním Vestfálsku žije bývalá víla, nesmrtelná Lorelai, dokonce si drze vede hospodu »U Lorelai« - pod svým vlastním jménem! Vidíš, mezi fexty je více žen, než jste si do dneška mysleli!«

Jíra chvíli mlčel. Vnímala jsem ho, jak duchem bloumá po celé Evropě, ale nikde se nezastavil.

»Máš pravdu,« přiznal po chvilce. »Je nás víc, než jsme si představovali. Padesát... možná sto... Ale to pořád není mnoho, navíc jsme roztroušení po celém světě.«

»Měli bychom uspořádat setkání všech fextů světa, ne jen vaší skupinky. Kdyby to bylo nutné, sama všechny vzdálenější oblétám a třeba i osobně přivezu. Mám na to dopravní bublinu od Rygyňú. Pokud se na tom setkání dohodneme, svozím všechny jako autobusem. Dokonce se mi to zdá být dobrý nápad.«

Také jsem to později realizovala, ale to už byla poněkud jiná historie...

»A kromě toho nevím, zda pro naši věc všechny získáme,« pokračoval Jíra ve výčtu těžkostí.

»Nemusíme přece spolupracovat jen s těmi, kdo jsou fexty už od pradávna. Můžeme-li každého prokouknout během jediného vcítění, bude nás jistě časem více. Lidi stejného smýšlení, pokud budou chtít, můžeme změnit na fexty a mohou nám potom pomáhat. Násilníky a podvodníky budeme naopak omezovat, aby nikomu nemohli ubližovat. Od policie a soudů nuceně odejdou lidé, kteří se dávali podplatit a zneužívali svých pravomocí ke škodě jiných. Zbudou pro ně jenom zaměstnání, kde nebudou mít takový vliv.«

»A nelíbí se mi vciťování jako takové. Přece jenom - jde tady o soukromí člověka...«

»Já ti rozumím, Jíro,« objala jsem ho. »Tobě vadí, že by se z toho daru mohlo vyklubat strašlivé zlo. Máš pravdu, ale dostali jsme to jenom my. A právě my musíme zajistit, aby to pradávné zlo, stále ješ-

tě obsažené v lidech Země, nemohlo už nikdy dostat příležitost.«

Chvíli usilovně přemýšlel.

»Dobrá. Přesvědčila jsi mě. Jsem ti k službám.«

»K službám?« usmála jsem se. »My dva jsme přece partneři ve všem, nebo ne?«

Neodpověděl. Pokud nebylo odpovědí, že mě prudce stiskl.

*****

Praha 1997